

A xxx Ruy'

Opera [F]
Vol 3

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiae & Botanices Professoris

THESAURUS ANATOMICUS PRIMUS.

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

M, D. C. C. XXXIX.

AD LECTOREM.

NNUS jam agitur trigesimus sextus, postquam Auctores Anatomicos perlegere incepi. Cum autem plurima in illis offenderem, quæ mihi obscura viderentur, neque per figuras satis accuratè depicta; cultrum Anatomicum ipsemet arripui, eique varia, non solum humana, verum etiam brutorum cadavera subjeci, ne equorum quidem & boum parcendo, quo minutiæ luculentius in oculos incurrerent.

Cum interim varia carnosa, iisque molliora (uti cerebrum &c.) occurrerent, quæ conservatu digna viderentur, conservandi ars summopere animum meum defatigavit. Et jam mihi videbar conservandi methodum invenisse laudabilem, cum tamen opinio brevi post me fefellit. Tunc denuò alia via rem aggrediebar, quæ cum & ipsa pariter me deluderet, torsi animum per plurimos annos, donec tandem eam inveni artem, qua, ut opinor, patebit, non solum partes carnosas, verùm etiam Cerebrum, imò integra cadavera, omnibus visceribus instructa, per plura secula, & forte perpetuò incorrupta conservari posse.

Sunt mihi parvula cadavera, à viginti annis balsamo munita, quæ tam nitidè sunt conservata, ut potius dormire videantur, quam exanimata esse corpuscula.

Interim ab eo tempore, quo operam posui in sectionibus cadaverum, varia vasa, sc. Arterias, Venas, Lymphæ-ductus, Nervos, variasque partes, corruptioni minus subjectas, conservare mihi haud difficile fuit. Et

ſic temporis ſucceſſu, in tantam excrevit molem meſſis iſthæc, ut integrum conclave eam recipere haud potuerit; & ſic alterum, & tandem tertium, mihi aſſumere coactus fuerim, pro repoſitione rerum Anatomicarum.

Quia autem continuè Anatomica tractare taedii plenum fuiſſet, interpolatis vicibus, animum quoque à juventute mea appuli ad ſtudium Botanicum, plantaſque tam indigenas, quam exoticas, non ſine magno labore, tanto numero collegi & nitide conſervavi, ut parvo quoque ad eas indigerem conclavi. Ne quidem hiſce animum ſatiare potui, quare ulterius eum alere coactus fui perſcrutinio exoticorum Animalium, Piſcium, Inſectorum, &c. tam Balſamico liquori innatantium, quam exſiccatorum, quibus jam quoque integrum replevi conclave.

Hiſce (favente Numine Divino) peractis, hac gravi aetate, aliâ incedere viâ, quietioremque horulam quærere mihi animus eſt; ut Deo Ter Opt. Max. gratias agere queam, pro ſummo in me collato favore: quod mihi tantum temporis conceſſerit, ut hæc omnia perficere potuerim.

Interim petitioni nonnullorum ſatisfacturus, Coronidis loco, Catalogum omnium eorum, quæ in Muſeo noſtro reperiuntur, perlibenter publici juris faciam, ſi Deo Ter Opt. Max. largiorem permittere mihi placuerit vitam.

Quamvis autem parvi momenti eſſet, integrum Catalogum una vice in lucem edere, ſatius tamen fore duxi, per partes illud præſtare, incipiendo ab iis, quæ in conclavi inferiori repoſita ſunt.

In

In eo conſpiciendos ſeſe exhibent duo Theſauri ex ligno Indico confecti; in ſecundo quatuor majores, ut & Theculæ plurimæ mediocres & parvæ, quarum.

1. Referta eſt cordibus humanis.

2. Partibus è Pulmone deſumptis, ut & integris Pulmonibus & Cordibus, ſitu naturali obſervato.

3. Continet partes generationi inſervientes è muliere.

4. Varia Inteſtina Puerorum nitidiſſimè conſervata.

5. Turbam Sceletorum multorum Murium, Gliris ſceleto inſultantium: ſuntque nitidiſſimè prædicta ſceleta confecta.

6. Placentas Uterinas, & ſimilia. Præterea in dicto loco 4. Thecæ majores reperiuntur ex eodem ligno Indico confectæ, ſceleta Juvenum nitida continentes.

Tertium conclave recipit cenataphium, ſceletis Puerorum inſtructum, ut & Theſauros majores octo, in quibus repoſita ſunt varia Anatomica, nec non varia cadavera juvenum nitidiſſime à plurimis annis conſervata.

Primo jam in lucem edere, quæ in Theſauro primo conclavis primi repoſita ſunt, mihi animus eſt, eo conſilio, ut ſingula objecta, & quicquid in iis videri poteſt, recenſeam.

Quæ autem mihi nova ſunt, ut & ea, quæ minus rectè ab aliis ſunt delineata, per figuras illuſtrabo, & ſic ſinguli Theſauri proprio gaudebunt Catalogo, figuris aliquot inſtructo.

Hujus rei fructus in eo constabit. Nemini unquam omnia mea rariora conspicere licuit, idque propter illorum copiam & temporis penuriam: mihi quoque impossibile est omnia memoriæ meæ mandare, sc. quo in loco hoc aut illud repositum sit, id quod non raro mihi taedio fuit.

Confecto autem Catalogô, illicò invenire potero, ubinam hoc aut illud objectum sit repositum. Si quis etiam Catalogum perlegerit, & aliquid in eo invenerit, quod libenter videret, illi momento satisfieri poterit. Alii delectantur visu hujus objecti, aliis alia magis arrident; & sic omnibus satisfacere conabor, sine notabili temporis dispendio.

Præterea si quis dubitet, num verè ita existant ea, quæ sunt à me delineata, aut demonstrata, dabitur illi occasio videndi, quod non fecêre alii Anatomici, quos inter nonnulli innumeras nobis obtruserunt Chimeras, â veritate non solùm alienas, sed in corpore humano nequaquam existentes.

Vale L. B., & laboribus meis, non sine maximo sumtu peractis, fave.

THE-

THESAURUS ANATOMICUS PRIMUS.

Ex ligno Indico colore variegato nitidè confectus, in quo sequentia sunt reposita.

PRimò nobis occurrit in fundo lævi lateris Pedamentum ex ligno Juglandis confectum, cui imposita est Rupes artificiosa, ex calculis humanis constans, cujus fundamentum rupes naturalis, tot calculis humanis undique obsita, ut quicquid oculis sese offert, sint meri calculi humani. Vide Tab. 1.

Hi ex variis corporis partibus desumpti, diversi sunt coloris, figuræ, magnitudinis & substantiæ. Inter quos

A. A. A. *Calculi sunt parvi humani per vias urinarias excreti, quibus Rupes naturalis tegitur, eo præsertim loco, ubi majores calculi rupem obscurare non valent.*

B. *Calculus humanus Vesicâ, post mortem, à nobis exsectus, formâ manubrii scipionis, quo in eundo innitimur.*

C. *Calculus à Lithotomo extractus, figurâ fructum Mori imitans.*

D. D. *Calculi à Vesica urinaria Octogenariæ exsecti, cujus historia admiranda exstat in Observationibus meis Anatomico-Chirurgicis A°.* 1691. *in lucem editis. Vide Observ. primam. Aegra à viginti annis passa fuerat totius uteri propendentiam, & simul cum illa, Vesicæ urinariæ prolapsum, ita ut Uterum totum cum annexa vesica manibus arriperemus, & palpitando calculos latitare in partibus prolapsis haud dubitaremus; nec falsi sumus. Facta enim incisione, illicò extraximus momento tem-*

temporis calculos quadraginta & duos, quorum forma admiranda in augulis hujus rupis videri potest. Qua methodo inaudita cito fuerit curata, in prædicta observatione videri potest.

E. *Calculus è Vesica Urinaria à Lithotomo extractus.*

F. *Alius eodem modo eductus.*

G. *Calculus niger è Pelvi post fata excisus, Zingiberis forma.*

H. *Alius ex Pelvi, scintillante nigredine obsitus, id quod pluries observatur in calculis illo loco repertis.*

I. *Alius è faucibus tussi ejectus, postquam æger per plures annos questus fuerat de difficultate deglutiendi.*

K. K. *Duo calculi per tussim ejecti è Pulmone.*

L. L. *Duo calculi insignes, Rupes per se mentientes, iique è Vetulæ Mamma post mortem exsecti.*

M. *Calculus pullus Lithotomi ope extractus, cortice griseo, crassissimo, duroque obsitus.*

N. *Calculi parvi è digiti articulis mulieris podagricæ. Hi à pilo dependentes, retinentur dextra sceleti fœtus humani quatuor præter propter mensium, huic rupi adstantis. Dictum sceleton sinistra continet & veluti admovet oculis strophiolum, è membranula tenuissima, myriadibus arteriolarum rubicundissimarum prædita, quo, tanquam flendo, hominum miserias exprimens, Cælum respicere videtur cum inscriptione*

HOMO NATUS DE MULIERE, BREVI VIVENS TEMPORE, REPLETUR MULTIS MISERIIS.

O. *Calculus prodigiosæ magnitudinis, Rupis æmulus, post mortem inter defuncti crura, in arca ferali repertus.*

P. — *Vesica exsectus.*

Q. — *Alius, major.*

R. — *Magnus formâ Zingiberis, Pelvi adhuc inhærens.*

S. — *Magnus, Lithotomi manu ablatus, cujus cortex griseus.*

T. — *Asperrimus, ater, exsectus.*

V. *Calculi varii nigricantes, post fata è renibus exsecti.*

W. *Calculus Ureteri inclusus, unde uretere obstructo, vitam cum morte commutavit puella, quatuor circiter annos nata. Quantos autem cruciatus passa fuerit, antequam animam Deo redderet, sine animi motu recordari nequeo.*

X. X. X.

X. X. X. *Calculi è Vesica fellea, post mortem exsecti.*

Cæteri omnes aut per vias Urinarias sunt excreti, aut post mortem Vesicâ, aut Renibus exempti.

Hisce omnibus interpositi sunt rami arteriosi, foliis nudatæ arboris ramos repræsentantes, qui loco sanguinis cereâ materiâ rubicundissimâ artificiosè repleti, calculos inter se continent, Rupem dictam firmiorem reddunt, visuique gratiam conciliant. Dicti rami arteriosi desumpti sunt ex variis corporis partibus, idque non solùm è corporibus hominum, verùm etiam brutorum.

Huic Rupi adstant tria Sceleta fœtuum abortivorum quatuor circiter mensium; de quorum primo superius mentio facta est.

Secundum è regione situm dextra falcem gerit, ictumque quasi minatur, cum inscriptione:

NEC PARCIT IMBELLIS JUVENTÆ POPLITIBUS.

In superiore parte Rupis tertium Sceleton locatum, ejusdem ferè ætatis, dextra gerens funiculum ex margaritis puris exilibus confectum, quem indice sinistræ manus videtur indigitare. Caput sursum erectum est, quasi cœlum adspicere vellet, cum hac inscriptione:

CUR EA DILIGERE VELIM, QUÆ SUNT IN MUNDO?

E Regione hujus Rupis Pedamentum secundum è ligno Juglandis factum, Asperisque Arteriis non solùm humanis, verùm etiam vitulinis instructum. Hujus pedamenti medium occupat pedamentum alterum, ex eodem ligno confectum, cui insident duo Sceleta fœtuum abortivorum quatuor circiter mensium; quorum unum gesticulationibus humanas res quasi deridere, & sic DEMOCRITUM repræsentare videtur; alterum verò, dextrâ strophiolo instructâ & orbitæ dextræ admotâ, HERACLITUM exhibet.

Inscripto primi Sceleti talis est:

CUM TANTUM IN VITA RESTET TRANSIRE MALORUM
LIBER AB HIS LETHO, LÆTUS SINE VOCE TRIUMPHO.

Secundi:

NOS DULCIS VITÆ EXSORTES, ET AB UBERE RAPTOS,
ABSTULIT ATRA DIES, ET FUNERE MERSIT ACERBO.

Not. 1. Strophiolum dictum, ex membranula confectum, innumeris gaudet arteriolis rubicundissimis, quarum cursus serpentinus non inepte opus Phrygium æmulatur, de quo Propheta David loquitur Psal. 139.

2. Ossa Cranii striatim accrescere, instar glaciei, in illa ætate, hic palam est.

In anteriore parte Pedamenti supradicti continetur

A. *Aspera arteria Vitulina, cereâ materiâ rubicundâ repleta, atque inversa, ita ut arborem ramosam sine foliis repræsentet. Vide* L. A.

Not. Ramos ita exsiccavi, ut ferè naturalem retinuerint dispositionem, sc. nonnulli antrorsum, alii retrorsum vergunt.

B. *Portio Pulmonis vitulini inflati, exsiccati, & in lamellas fissi, ut vesicularis aut spongiosa Pulmonis substantia se videndam exhibeat.*

C. *Pulmonis humani portio, eodem modo præparata, ut substantia vesicularis non solùm, verùm etiam calculi in Pulmone nati, conspiciantur.*

D. *Aspera arteria infantis inversa, cum annexis Arteria & Vena pulmonalibus.*

E. *Aspera Arteria inversa, eaque ex fœtu quatuor circiter mensium.*

F. *Asperæ Artariæ portio, cereâ materiâ albicante repleta, per quam rami Arteriæ Bronchialis sunt dispersi, eaque è corpore vitulino.*

G. *Aspera Arteria vitulina, antiqua methodo præparata, & jam à triginta quatuor annis conservata.*

N°. III. Inter dictas duas Rupes, Puellae trium quatuorve annorum Sceleton repositum nivei coloris, pedamento ejusdem notae insidens, & peculiari artificio confectum, ita ut non solùm maxima ex parte, ligamentis propriis & naturalibus ossa cohaereant, verùm etiam ligamentorum arteriae cereâ materiâ impletae sint, unde summa rubedine articuli sunt praediti. Si quis dictos articulos oculis armatis lustret, non solùm

vi-

videndos sese exhibebunt ramusculi capillares, verùm etiam iis multis partibus tenuiores.

Not. 1. Pars Capitis ossei superior, proprio Pericranio amicta, tot superbit Arteriolis, cereâ materiâ repletis, ut dictum pericranium summa rubedine sit perfusum.

2. Sinistra gerit Ramum Arteriosum splenicum, ex vituli Liene desumptum, cerâ quoque infarctum.

3. A dextra ope fili sericei dependet Cor Pueri, lapidis instar durum, cujus uterque ventriculus expansus cum annexis Auriculis, cereâ materiâ impletis.

4. Dictum Cor instructum Arteriae Magnae trunco, sicuti è Cordis ventriculo sinistro emergit, reservatis naturalibus diametro, forma, & cursu.

5. Quomodo ex Arteriæ Magnae parte superiore tres prodeant rami sursum vergentes, sc. duae Arteriae Carotides, ut & Arteria Subclavia sinistra, hic videri potest. Arteriam subclaviam dextram ex Arteria Carotide dextra ortum habere, hic quoque luculenter apparet.

6. Praeterea conspicere licet utramque Arteriam Vertebralem A. A. ut & Mammarias internas B. B. prodire ex Arteriis Subclaviis C.C.

7. E sacco membranoso seu Venae Pulmonalis basi, quatuor ramos emergere, hic etiam cernitur : id quod in responsione ad Epistolam Problematic. decimam per figuram expressi.

8. Quomodo Arteria Pulmonalis, primò in partem dextram & sinistram circa Cordis basin divisa, ulterius subdividatur, simul quoque oculis lustrari potest.

9. Vasa Coronaria per Cordis superficiem disseminata, jucundo spectaculo visuntur, oculis autem armatis minutissimi ramusculi praeterea conspici queunt.

Dictum Cor, ut supra dixi, à filo dependet sericeo, cum hac inscriptione:

Omnia sunt Hominum tenui pendentia filo.

N°. IV. Dicto Sceleto à dextris opposita est phiala, caput infantis continens, liquori balsamico innatans, quod vivido colore tam nitidè praeparatum & conservatum est ullo absque pigmen-

gmento, ut dormientis potius, quàm denati caput, videatur, quamvis à multis annis ità conſervatum ſit.

Not. 1. Superiore parte Cranii ablatâ, Cerebrôque exemptô, conſpicienda ſeſe exhibent decem Nervorum paria, Cranii oſſa perforantia, idque nitidius atque diſtinctius, quam in capite jamjam exſtincto, ne Patheticis quidem atque Acceſſoriis nervis exceptis.

2. Accuratiſſimè quoque conſpicere licet Nervorum Auditoriorum ramum durum à molli eſſe diſtinctum; praeſertim latere ſiniſtro.

3. Sinubus lateralibus durae Matris à me apertis, in oculos incurrit ſinus quartus.

4. Infundibulum, Glandulae Pituitariae annexum, prae copia arteriolarum, materiâ rubrâ è cera repletarum, ſummâ rubedine perfuſum.

5. Glandula Pituitaria Sellae equinae inſidens, in ſui medio, ubi Infundibulo connectitur, nonnihil eminet.

6. A latere hujus Glandulae, ut & à latere Nervorum Opticorum, cernuntur Arteriarum Carotidum trunci abſciſſi.

7. Facies, imò & labia, nullo modo rugoſa, & vivido colore praedita.

N°. V. A ſiniſtris ſupra dicti Sceleti, locata phiala, eodem liquore ex parte referta, cui innatat Infantis caput, eodem modo praeparatum.

Not. 1 in capitis baſi interiore, à latere dextro nervi paris vagi, nervus ſupernumerarius reperitur.

2. Nervorum Olfactoriorum extremitates Os cribroſum perforare, luculenter videri poteſt.

3. In hoc capite Nervorum, Cranio exeuntium, viſuntur undecim, vel duodecim paria.

4. Nervi vagi in utroque latere duobus in locis Cranium perforant, exigua portione oſſeâ interpoſita.

4. Nervum acceſſorium, tam in dextra, quam in ſiniſtra parte è variis fibris nervoſis, variiſque è locis oriundis, conſtare, hic quoque conſpicuum eſt.

6. Quàm tendinoſa ſit Dura Mater, in hoc capite apparet.

N°. VI. Pone utriuſque jam deſcriptum caput, videnda ſeſe exhibent, pueri, 3. 4ve annos nati, tenuia inteſtina, ſicca-

cata, quae, proprio Mesenterio cohaerentia, naturales eorum circumvolutiones demonstrant. Quem in finem cera implevi, ut rotunditatem acquirerent, quâ praedita sunt, cum cibo, potu, aut flatu, in corpore vivo sunt extensa. Hisce relicta & connexa Coli portio, nec non integrum Coecum, cum processu ejus Vermiformi, ut eorum constitutio videri possit in illa aetate.

Quae jam sequuntur, super Asseres seu Repositoria Thesauri dicti reperiuntur.

REPOSITORIUM, seu ASSER PRIMUS.

N°. I. Tenuia intestina foetus humani, jam jam nati, infarcta atque exsiccata, cum annexa Coli portione, ut & intestino Coeco, processuque Vermiformi, eundem in finem praeparatis, sc. ut constitutio Coeci, naturali proxima, appareat, quae longè differt in illa aetate, ab ea, quae in pueris, aut aetate provectioribus cernitur. Successivè enim in recens natis Coeci intestini diameter diminuitur, sine notabili protuberantia, & sic degenerat in processum Vermiformem; in provectioribus verò ab una parte, valde protuberat, & ex illa protuberantia processus Vermiformis emergit; ita ut in ea aetate Coeci diameter haud successivè diminuatur.

In hisce Intestinis reservata est naturalis eorum capacitas & sine rugis extensa sunt.

N°. II. Phiala continens liquorem, cui innatat Arteriae Splenicae vitulinae portio, loco sanguinis, cereâ materiâ rubicunda repleta, cujus extremitates penicilla detrita repraesentant, sicuti in homine expressi Fig. 4. Tab. 4. Epist. Resp. ad Expertissimum D^{m}. *Campdomercum.*

N°. III. Infantis Brachium liquori innatans, tam nitido pallidoque colore naturali (non sine mixtura coloris rubicundi) praeditum, ut viventis constitutioni haud cedat. Hujus manus continet substantiam polyposam, artificiose ex sanguine suillo confectam, sc. cruor è sue jamjam jugulato, manu tamdiu fuerat conquassatus, donec frigefactus materiam polyposam copiosè videndam exhiberet. In hac materia, è sola conquassatione, ut dixi, prognata, adipis variae particulae apparebant, firmiter polyposae substantiae adhaerentes; sicuti Figura Tab. 2.

 lit.

lit. E. repraesentatur. Dictus adeps albissimus & durus, formam globulorum diversae magnitudinis conquassando acquirens, membranulae analogum integumentum simul acquisivit, cujus ope quoque adhuc connectitur polyposae materiae supradictae. Interim manus, qua conquassatus fuerat cruor, munda fuit, neque ulla pinguedine, aut sevo consputcatus fuerat cruor.

Ex iis constat sanguinem in se continere pinguedinem dissolutam, quae in cellulas deposita concrescit.

Notandum quoque, hanc phialam, Brachium continentem, ut & caeteras phialas obturatas esse loco vesicae, (ut facere solemus,) integumentis, ex variis corporis partibus desumptis, sc. intestinis, cute humana, membranis Cerebri, &c. quae omnia, vasis sanguifluis scatentia, rubra cera sunt repleta, id quod non solùm visui gratum accidit, verùm etiam diversorum vasorum reptatum in iis cernere licet.

N°. IV. Portio capitis fœtus humani, secundum longitudinem divisi.

Not. 1. Linguae, secundum longitudinem dimidiatae, vera constitutio, non solùm baseos, verum etiam apicis, à latere visa, sic quoque musculosa linguae pars, accuratè sese visui offerunt.

2. Ductus supra palatum ad Aurem excurrens. Hujus osculi membrana fibras obtinet, quae mentiuntur effluxum aquae fluviatilis, qui obstaculo quodam intercedente, viam sibi quaerit diversam.

3. Integumentum septi Narium innumeris arteriolis esse praeditum, constat ex portione hac, post divisionem hic relicta.

4. Ossa spongiosa Narium, membranosis integumentis vestita, per quae myriades Arteriolarum sunt disseminatae.

5. Unus ex dentibus incisoriis, secundum longitudinem dissectus, idque in maxilla inferiore; in quo triplex substantia observari potest. Extima enim colore est albicante, media griseâ, tertia verò dilutiore colore griseo gaudet.

6. Cristam Galli in ea aetate totam esse cartilagineam, ut & septum Narium, Cristae Galli continuum, hic palam est.

7. Particulae subrotundae, per membranas ossa spongiosa investientes dispersae, quae glandulae audiunt, cœlo sereno luculenter conspiciuntur.

8. Remanentiae processus falciformis, Cristae Galli non solùm

lùm, verùm etiam interiori parti ossis Frontis cohaerentes, distinctè visuntur.

9. Glandulae, Palatinae dictae, oculos quoque haud fugiunt, quantumvis nudos.

10. Pori cutanei luculenter quoque in oculos incurrunt.

N°. V. Pueri Ren dexter, liquori impositus, colore & caeteris qualitatibus, naturali & vivo nullo modo cedens.

Not. 1. Hujus apici insidet Ren succenturiatus, parti autem inferiori connectitur portio intestini Coli, integrum Cœcum, ut & Processus Vermiformis, quae omnia sine rugis conservata.

2. Superior pars Renis veri succenturiato non solùm est contigua, verùm etiam membranoso & admirando nexu inter se connectuntur, sc. Ren succenturiatus excavatus est parte sui inferiore, quam in cavitatem, supremam partem Renis veri tanquam in acetabulum admittit, in modum articulationis ossium, quae per Arthrodiam fit.

N°. VI. Infantis Crus, vivido colore praeditum, liquori limpido innatat. In hujus parte inferiore, cute & pinguedine ex parte ademptis, conspiciendos sese exhibent.

1. Nonnulli Musculi, suo in situ naturali, quorum membranaceum integumentum in totum non est ablatum, ut ejus vascula sanguinea visui paterent.

2. Tendines Musculorum, qui inter pedem flectentes & abducentes numerantur, suo in situ naturali. Horum tendines sub Malleolo externo transeuntes, & colore vivido non destituti, arteriis gaudent plurimis.

3. Horum Musculorum tendines vaginae nervosae inclusi sunt, ubi per sinum malleoli externi decurrunt: idque, ne dicti tendines facile sede sua dimoveantur.

4. Hujus pedis Ungues removi, ut vascula sanguinea oculis armatis sub iis lustrari possint.

N°. VII. Pueri recens nati stomachus apertus & inversus, ut

1. Tunica villosa, prae vasorum sanguineorum repletorum copia, summa rubedine imbuta, ut & gulae terminus, luculenter conspici possint, ob coloris varietatem.

2. Pilorus, seu stomachi exitus cum annexa portione intestini Duodeni, in hoc stomacho inverso quoque lustratur.

3. Ab hisce etiam dependet Omentum cum portione intestini Coli. Dictum Omentum tam nitide praeparatum atque conserva-

servatum, ut sericum dilutiore rubedine perfusum, repraesentet. Hujus Arterias cereâ materiâ impletas, innumeras esse, hic constat.

N°. VIII. Portio humani Intestini Jejuni inversi, & liquori innatans, naturali colore praedita, in qua conspiciuntur.

1. Ita dictae Valvulae conniventes (potius juga, seu jugales particulae prominentes) in Intestini Jejuni cavitate existentes, quas inter una situm obtinet contrarium, sc. secundum longitudinem exporrectum, id quod rarum.

2. Hujus intestini Glandulae solitariae, (mihi non tantum solitariae, sed & spuriae) capitis aciculae majoris magnitudine protuberantes.

3. Hujus Intestini villositas, perquam distinctè in hoc objecto comparet.

N°. IX. Infantis Cor tali artificio in liquore conservatum, ut ne minima quidem ruga praeternaturalis in eo reperiatur, ne situ quidem naturali neglecto.

Not. 1. Utramque Auriculam naturali forma, atque magnitudine esse conservatam, quarum sinistra Cristam Galli aemulatur.

2. Truncum Venae Cavae descendentem ad exortum abscissum esse, ubi cavitatem reliquit notabilem. Truncus autem ascendens, cereâ materiâ repletus, à latere Auriculae dextrae in oculos incurrit.

3. Arteriae Pulmonalis, ut & Aortae truncum simul conspicere licet, idque in situ naturali.

N°. X. Arteriae per Piam Matrem dispersae, aut potius, quae Piae Matris ope coërcentur, ne à se invicem recederent, aut intricarentur.

Not. Variis in locis videre licet, dictas Arterias substantiam Cerebri Corticalem producere, quemadmodum figuris expressi in Responsf. Epist. Probl. 12. ad Expertissimum Dominum *Ettmullerum*.

N°. XI. Infantis Ren bisectus, ut interiora pateant. In ea parte quae fundo proxima, sequentia observanda sunt:

1. Constitutio Renum, quae mihi praesertim ex duplici substantia constare videtur; sc. ex vasis sanguifluis & urinariis, paucis vasis Lymphaticis & Nervis interpositis.

2. Quamvis Glandulae videantur hic apparere in Renibus bisectis,

fectis, tamen putem nobis imposuisse admirandam constitutionem extremarum Arteriolarum, sicuti brevi per figuras illustrare animus est, idque ad objecta vera.

3. Artificiosè sunt impletae Arteriae, ut & ex parte Venae; ex parte dico, propterea quod totae haud sint repletae, unde Arteriolis rubris substantia grisea interjacet: utroque verò vase sanguifluo repleto, tale quid non reperitur, sicuti videre est in variis à me conservatis Renibus, postea delineandis & describendis.

4. Papillas Renum nil nisi congeriem esse ductuum Urinariorum Bellini obscure in hoc, in variis autem postea delineandis & describendis, luculentius constabit.

5. Papillas plurima obtinere oscula (Papillarum Mammarum ad instar) cavitatem Tubulorum Renalium respicientia, accuratissimè in hoc objecto nudis oculis videri potest.

6. Membranam hic dependentem, quae Propria audit, Renemque proximè ambit, tenacem atque firmam esse pro proportione objecti, nemo ambiget, qui hoc expiscatus fuerit.

7. Renes in ea aetate superficie admodùm esse inaequales, tanquam ex variis particulis constitutos, hic palam est.

8 Pelvis cum suis Tubulis Renalibus distinctè intuentibus apparet, Rene in duas partes diviso.

9. Ureteris portio è Pelvi prodiens.

N°. XII. Intestina Infantis tenuia, cereâ materiâ repleta, cum annexo Cœco & Coli portione.

Not. 1. Reservarunt naturalem situm & circumvolutiones, utpote Mesenterio illibato.

2. Arteriae per Intestina disseminatae, more solito sunt impletae.

REPOSITORIUM, seu ASSER SECUNDUS.

N°. I. Hominis Vesicula fellea, cum annexa Hepatis portiuncula, liquori immersa.

Not. 1. Vesicula fellea cereâ materiâ est repleta, ut naturalis ejus capacitas & figura conspici possint.

2. Arteriae Cysticae, eâdem materiâ impletae.

3. Arterias Cysticas haud solùm de sanguine prospicere Vesiculae felleae, verùm etiam ulterius repere per Hepatis substan-

tiam, hic evidens eſt. Hoc Anatomicis impoſuit, exiſtimantibus haſce Arteriolas per fundum reptantes, peculiares ductus biliarios eſſe. Vid Reſponſ. Epiſt. Probl. 5. ubi fuſius de hac materia agitur.

N°. II. Phiala hominis Linguam in liquore continens, ut minutiae diſtinctius videri poſſint.

Not. 1. Naturali & vivido colore praedita innumeris gaudet Papillis, per aream diſſeminatis: ſuntque incertae figurae & magnitudinis.

2. Harum Papillarum aliquot ſunt planae, in medio praeditae foramine aut lacuna; in ambitu verò ſulco rotundo. Nonnullae contra conicam habent figuram, aliae autem in Fungulorum modum rotundo capitulo donantur.

3. Per has Papillas Vaſcula ſanguinea exſpatiantur, quae tamen abſque inſtrumentis opticis videri nequeunt.

4. Larynx cum Epiglottide ſua ad radicem Linguae diſtinctè ſeſe videndam exhibet; eſtque Larynx aperta, prout ſeſe habet extra deglutitionem.

5. Sub Epiglottide viſui exponitur Pharynx.

6. In Epiglottidis ſuperficie plurimae viſuntur Glandulae.

7. Utrique Linguae lateri adſitae ſunt Arteriae Carotides.

8. Glandulae Thyroideae poſteriori, & ſupremo lateri Aſperae Arteriae, ſunt adſitae.

N°. III. Infantis Lingua, cum annexa portione laevi lateris Menti, Labiique inferioris.

Not. 1. Lingua ſpinulae ope elevata, ut ſub ea conſpicienda ſeſe exhiberent portio Nervi & Arteriae ſublingualis. Dictus autem Nervus à latere ſub Lingua reptat, non autem ſub Frenulo; ita ut minus rectè judicent, qui exiſtimant hunc Nervum ſub ipſo Frenulo Linguae reperiri.

2. In ſiniſtro latere hujus Linguae innumerae Arteriolae in oculos incurrunt, arbuſcularum, foliis nudatarum, ſilvam repraeſentantes.

3. Glandulas, quae dicuntur Maxillares inferiores, utroque latere Ductum ſalivalem exhibere in confeſſo eſt: eundem à latere Frenuli ſalivam impertire ori, nemini, qui vel à limine tantùm ſalutaverit Artem Anatomicam, ignotum. At verò quot aperturis aut oſculis dictus canalis ſit praeditus non ita facilè eſt demonſtratu, neque Anatomici in ſuis demonſtrationibus pu-

publicis nobis ostendunt. Si quis interim hoc objectum coelo sereno inspicere dignetur, videbit, idque luculenter, Ductum hunc salivalem laevi lateris tribus in locis salivam impertire ori, quem in finem à latere frenuli tria visuntur oscula hiantia, id quod non solùm in uno, verùm etiam in altero locum habere saepius deprehendi. In nonnullis quoque observo dictum Canalem unicam tantùm aperturam habere, an quia caeterae occlusae ante, vel post mortem?

4. Cutem humanam tribus Pororum generibus ditatam esse in publicis demonstrationibus ostendi: duo autem genera in hoc objecto accuratè videre licet, tertium verò genus non satis accuratè.

5. Linguae Papillae lustrari hic quidem possunt, verùm in supra memoratis objectis accuratius sese videndas exhibuerunt.

N°. IV. Phiala continens inversam Coli Intestini portionem, (paulò antequam nomen Intestini Recti assumat) è pueri cadavere desumptam, & à seta dependentem.

Not. 1. In hoc objecto ita inverso, ut superficies interior jam facta sit exterior, luculentissimè conspiciuntur aperturae, quae tam numerosae, & tam arctè sibi invicem sunt appositae, ut cribrum aemuletur: nam cuspide subtilissimae acus, laterum compunctiones ne fieri quidem possunt. An Pori, an verò oscula minutissimorum vasculorum? an admittunt, an in cavitatem dicti Intestini emittunt?

2. Dicti Intestini Glandulae (quae mihi spuriae dicuntur) lacunarum minimarum in modum oculis sese offerunt, suntque saturatâ rubedine perfusae, propterea quod Intestinorum vasa, quorum propagines fasciculosae Glandulae dictae mihi sunt, cereâ materiâ rubrâ sunt repleta.

3. In dictae phialae fundo reperitur Intestini Ilei portio, in qua susceptio apparet, id est, portio Intestini suscipit portionem insequentem, & sic obstruitur Intestini cavitas. Hic affectus lethalis, verum est Miserere mei, seu Ileus, in quo Intestina plane obstruuntur, unde vomitus continuus, tormina vehementia, &c. Estque hoc objectum desumptum è cadavere pueri octo circiter annos nati.

N°. V. Phiala in liquore continens pueri Cerebellum, cum portione Medullae oblongatae.

Not. 1. Latera Cerebelli sunt abscissa, ut interiora pateant.

2. Nates atque Testes ob nimiam Cerebelli mollitiem confundebantur, antequam phialae inderem.

3. Glandulae Pinealis, ante Nates sitae, exiguam abscidi lamellam, ut constitutio interior appareret, quae porosa, ut liquet in hoc objecto.

4. Membrana, dictam Glandulam amiciens, satis crassa, pro Glandulæ magnitudine.

5. Dictam Glandulam neutiquam ejusdem esse constitutionis cum Cerebro, aut Cerebello, neque cum caeteris corporis partibus Glandulosis convenire, frequentiori exploratione certior factus sum.

6. Infra Nates, portio membranae Arachnoideae apparet, & sub ea Pia Mater, Cerebellum cingens.

7. Postica parte hujus phialae Nervi Optici conspiciuntur, suntque porosi; ut & olfactorii, per quos Arteriae disseminantur.

8. Arteriarum Carotidum rami crassiores, è quibus prodeunt alii, qui uniti, per inferiorem partem Piae Matris, Cerebellum investientis, obambulant.

N°. VI. Infantis Nasus cum Labio superiore, in liquore à capillo dependens.

Not. 1. Duum generum Pori nudi sese offerunt visui, tertium autem genus, ut supra quoque innui, oculorum acies non attingit, nisi in aqua maceratum digitis comprimatur. Horum Pororum alios esse destinatos emissioni humoris superflui, alios verò admissioni hujus vel illius rei, satis superque indicant sudores erumpentes & medicamenta extrinsecus applicata, interiora petentia, uti sunt Cantharides, Mercurius vivus &c.

2. In maximis & capacioribus poris sese videndas exhibent Glandulae cutaneae nudae, praesertim in nonnullis Poris Nasi capacioribus.

3. Nonnullae Glandulae cutaneae, in Poris majoribus haerentes, morbosae & justò majores factae, praeternaturali colore albicante praeditae sunt in hoc Naso, & quod notandum, eorum Pori visuntur obstructi. Homines illo morbo correpti, saepius compressione Cutis dictas Glandulas morbosas exprimunt & foras eliminant, cum pustularum nomine è Cute faciei prominent. In hisce ita dictis pustulis, aut Glandulis morbosis reperitur ut plurimùm paululum materiae pultaceae, imò & vermiculi.

4. Hic

4. Hic oppidò quam bene terminum extremum Cutis faciei ab involucro membranofo labii fuperioris luftrare licet. Ubi enim Pori cutanei defınunt, definit & ibi quoque cutis.

5. Labii fuperioris portio infima, involucro fuo deftituta, admodum villofa: de qua villofitate plura in fequentibus. Res enim confideratione digna eft.

N°. VII. Foetus jamjam nati Hepar excarne, cum annexa Vefícula fellea. Hepar dico excarne, ut loquar cum Anatomiae Proceribus, perperam quamvis ita audiat: Potius dicendum, Vafa fanguinea, quae fuis extremitatibus potiorem Hepatis partem conftituunt, hic feparata funt ab extremitatibus fuis fuccofis.

Not. 1. Quanta fit differentia inter vaforum fanguiferorum extremitates, idque haud folùm ratione reptatus, verùm etiam tenacitatis & mollitiei, in variis objectis mirum vifu.

Vafa fanguifera Hepatis, ut & biliofa circa fui extremum adeò funt tenacia & fibi invicem connata, ut nullam admittant curiofam diffolutionem, aut excarnationem, ut vulgò dicitur, nifi in eo affectu, in quo mollitiem acquirunt praeternaturalem Jecinora. Horum vaforum extremitates fafciculatim funt difpofitae, qui fafciculi Glandulae denominantur, aft immeritò. Nam praeter vafa, peculiares haud reperiuntur hic Glandulae.

Dicti fafciculi non funt extremitates vaforum contortae, glomi ad inftar, at verò penicillorum modo funt difpofitae, nullaque peculiari membranula praeditae, id quod Glandulis proprium, uti aiunt; omnes folummodò communi membrana coërcitae funt.

Hi Vaforum fafciculi Glandulas tam exacte mentiuntur, ut nobis & aliis olim impofuerint, praefertim in Jecinore fuillo, five recenti, five cocto: re autem penitius perfpectâ, fafciculos dictos neutiquam puto dicendos effe Glandulas; vafa enim fanguinea peculiaria dictos fafciculos nullo modo alluunt, at verò fafciculi funt ipfae Vaforum extremitates, quae nullâ peculiari membranâ propriâ coërcentur. Munus itaque Glandulis fic dictis deftinatum, vaforum fafciculis attribuendum effe cenfeo.

2. Veficula fellea gaudet Arteriis Cyfticis, quae non folùm profpiciunt Veficulae felleae, verùm etiam ulterius reptantes Hepati innumeros ramulos impertiunt, qui perperam Radices

Vesiculae felleae è fundo emergentes Auctoribus audiunt: hoc, inquam, luculentissimè apparet in hac Vesicula fellea.

N°. VIII. Pueri aut Puellae Ren bisectus, ut interiora pateant.

Not. 1. Papillae renales plurimis foraminibus, seu osculis, urinosum liquorem in Tubulos renales (qui nil nisi ramosae emissiones Pelvis sunt) excernentes, luculenter hic apparent.

2. Dictas Papillares prominentias ubique haud solitarias, sed variis in locis conjugatas esse, apparet in hoc objecto, ut & in aliis.

3. Dictae Papillae, ex vasculorum urinariorum extremis constitutae, in hoc objecto naturalem obtinuerunt magnitudinem, formam ac colorem.

4. Vascula urinaria dicta in allegato Rene ex parte repleta sunt materià è cerâ rubrâ, quâ & vasa sanguinea renalia oppleta sunt, id quod jucundum visu & notatu dignum esse censeo. Arterias renales infarciendo, simul quoque varii ductus urinosi replebantur.

Sunt mihi Renes, quorum vascula urinaria omnia, post repletionem Arteriarum renalium, infarcta sunt; de quibus plura alibi, ubi Renis veram & miram constitutionem, Deo volente, delineaturus sum, quod nondum ab aliis factum vidi.

N°. IX. Pueri Ren bisectus & tam nitidè conservatus, ut naturalis & vividus color haud desint; in eo Papillae, ut in objecto modo descripto, evidenter comparent.

N°. X. Penultima, ut & ultima atque infima Thoracis costa, cum Musculis intercostalibus, idque è pueri cadavere.

Not. Paracentesin nunquam instituendam esse inter spatia intercostalia dictarum costarum, satis superque indicant Nervorum intercostalium reptatus ejus loci; saepissimè enim, si non semper, dicti Nervi Musculorum medium perreptant, uti hic videri potest.

N°. XI. Portio Intestini Coli, cujus tunica villosa, rubicundissima ex parte separata, dependet, continetque in se spurias Glandulas.

Not. 1. Dictas Glandulas proximè adhaerere in statu naturali Tunicae Nerveae, vestigia indicant, quae post separationem relinquuntur in Tunica Nervea, sicuti hic videre est.

2. Arteriarum trunculos Tunicam Nerveam potissimum obsidere, hic palam est.

3. Tu-

3. Tunicam Carneam hic quoque dependentem paucioribus vasis sanguifluis esse ditatam, cerni potest in hoc ipso objecto.

4. Tunicae Carneae fibrae motrices circulares luculenter in oculos incurrunt, ut & Tunicae villosae, ex parte à Tunica Nervea separatae, utraque facies.

N°. XII. Hepatis Hydropici portio.

Not. 1. Anno 1696. Hydropici cadaver cultro Anatomico subjeci, cujus Hepar, totum quantum erat, ex meris vesiculis constabat, quae materiam limosam pellucidam continebant. Hujus portionem in liquore nostro tam nitide conservavi, ut jam jam modo è cadavere desumpta videatur, eamque hic videre licet.

2. In dicto Jecinore ne minimus quidem ramulus Venae Portae, Cavae, Ductus biliosi, aut Arteriae Hepaticae videndum sese exhibebat, quamtumvis ad illud usque tempus vixerit aeger.

Ex hac observatione palam esse puto, Lymphae-ductus non solùm, verùm etiam vasa sanguinea, ut & alia posse degenerare in Hydatides, vel in Vesiculas, non solùm aquam, verùm etiam substantiam gelatinosam in se continentes, prout hic videre est. Et quod magis mirandum, non solùm extremitates vasorum fasciculosae, (quae perperam Glandulae dicuntur), sed & vasorum trunci mutati sunt in dictas vesiculas.

N°. XIII. Magna portio Piae matris foetus jamjam nati.

Not. 1. Dicta Tunica adeò tenera ac subtilis, ut vix aliquid membranosi appareat: Arteriae autem tam numerosae, ut membrana tota ex Arteriolis ferè constare videatur.

Hinc constare puto, Arterias dictas haud solùm esse destinatas nutritioni & calefactioni hujus membranae, per quam disseminantur; illa enim tenuior est, quàm ut indigeat tanta vasorum copia; at verò dicta vasa ad id destinata esse existimo; ut Corticalem producant Cerebri substantiam Ne autem memorata vasa destituantur reptatu suo naturali, neque sede sua dimoveantur, aut inter se confundantur, dicta membrana inservire videtur; praeterea inservit cum suis vasis sanguiferis, ut separet à se invicem Cerebri circumvolutiones.

De Venarum copia, reptatu ac distributione nil dicam, quia in hac Piae Matris portione repletae non sunt, ideoque minus videri possunt.

2. Quia

2. Quia Cerebrum in recens natis ſulcis non gaudet profundioribus, ea propter proceſſus Piae Matris minores quoque exiſtunt, id quod nobis hic conducere videtur, ſc. ut ea ratione Arteriarum copia & reptatus accuratius conſpici poſſint. Vid. figur. dictae portionis Piae Matris Tab. 4. Fig. 3.

N°. XIV. Pueri Lingua cum Epiglottide vivido colore praedita, per cujus aream innumerae diſſeminantur papillae diverſae formae & magnitudinis. Vide explicat. Tab. 4. Fig. 6.

N°. XV. Oculus infantis omnibus Muſculis inſtructus, per quorum Muſculorum ſuperficiem Arteriae & Nervus reptant.

Not. 1. Nervus naturalem ſitum & colorem reſervavit, eſtque hic Nervus praecipuè deſtinatus, ut Spiritus animales deferat ad Muſculum Frontis.

2. Ab altera parte hujus phialae in ſenſus incurrunt Arteriae, per Pericranium ſupra orbitam, ſerpentino reptatu decurrentes, ut & rami dicti, per Muſculum Frontalem diſſeminati.

N°. XVI. Papilla Uberis Balaenae, liquori limpido innatans.

Not. 1. Epidermida, ut & Corpus Reticulare Malpighii, ab hac Papilla à me eſſe remota ſciendum eſt, ut innumerae Papillae cutaneae prominerent, luculentiuſque in conſpectum venirent; ſuntque dictae Papillae cutaneae oblongo-rotundae, quatenus extra cutem prominent.

2. Praedictas Papillas cutaneas à ſculptore paulò majores eſſe expreſſas.

N°. XVII. Papilla Uberis Balaenae, cuticulâ ut & Corpore Reticulari haud deſtituta, unde Uberis Papilla aequali ſuperficie praedita, Papillae cutaneae non prominent, ſed verò tranſparent. Vid. Fig. 7. Tab. 4.

A latere hujus Papillae Uberis, ſeparavi portionem exiguam Corporis Reticularis, ut Corporis Reticularis foramina, nec non ejus craſſities conſpici poſſint. Dicta portio Corporis Reticularis eſt inverſa, quod alioqui foramina in ſenſus minus incurrerent. Vid. Fig 8. Lit. A.

REPOSITORIUM ſeu ASSER TERTIUS.

N°. I. Phiala Papillae Mammae Balaenae portionem continens, ita

ita praeparatam, ut Ductus Lactiferus Papillae Mammae videri possit.

Not. 1. Hic Ductus est singularis in Ubere Balaenae.

2. Considerationе dignum esse censeo, quod sit sulcatus Ductus, & quod

3. Sulcorum margines mirificè sint fimbriati, nec non crispi: suntque dictae fimbriae ita constitutae, ut Lactis exitum, extra suctionis tempus, prohibere queant. Vid. Tab. 4. Fig. 5.

In dicta Phiala continetur quoque alter Ductus Lactiferus Papillae uberis Balaenae, ita praeparatus & expansus, ut sulci accuratius videri queant. Horum sulcorum margines unde fiat ut minus fimbrientur, an ab expansione fortiore, an secus, non satis exploratum habeo. Vid. Tab. 4. Fig. 2.

N°. II. Phiala in qua videre licet portionem Papillae Uberis Balaenae.

Not. 1. Cuticulam & Corpus reticulare esse ablata.

2. Papillas cutaneas à me esse dissolutas in aqua simplici, ita ut Papillae cutaneae capillos repraesentent. Vid. ulteriora super hac re in explicat. Tab. 4. Fig. 9.

N°. III. Phiala Papillam Mammae Mulieris continens cum annexa areola.

Not. 1. Epidermida ut & Corpus Reticulare Malpighii in totum non esse ablata, unde altera pars dictis integumentis haud destituta magis nigricat. Ubi autem Cutis magis albicat, Papillasque cutaneas prodit, (quae absque hoc sensum nostrum fugiunt), dicta integumenta sunt ablata. Vid. Tab. 4. Fig. 4.

2. Papillam Mammæ mulieris plurimis foraminulis esse pertusam, hic videri potest, secus ac in Papilla uberis Balaenae, suntque haec foraminula oscula ductuum lactiferorum, per quae lac exitum sum quaerit.

3. Difficillimum fore Anatomico Papillas cutaneas in hoc loco demonstrare, nisi in liquore, sicuti hic repraesento, cuticula & epidermide ablatis.

N°. IV. Portio Cutis plantae pedis humani, colore rubicundo & naturali proximo, ditata.

Not. 1. Epidermis ut & Corpus Reticulare Malpighii, ex parte à Cute dependent.

2. Epidermis, sive exterius, & primum cutis integumentum

in hoc objecto albicat; Corpus verò Reticulare Malpighii, secundum corporis integumentum, flavo colore imbutum, hic quoque luculenter apparet.

3. Papillarum cutanearum potior pars, sensu exquisitissimo praedita; innumeris in locis ex ipsa cute emergens, microscopiis hic, cœlo sereno, obvia.

N°. V. Asperae Arteriae portio, secundum longitudinem aperta; idque ex puero aut puella.

Not. 1. Membrana, seu Tunica nervea, quae intima, & cavitatem Asperae Arteriae respiciens, innumeris (ita dictis) glandulis, foveolas repraesentantibus, est referta.

2. A parte posteriore Glandula conglobata dependet, quales numero magno & diversae magnitudinis istic loci reperiuntur in corpore nostro.

N°. VI. Phiala continens Portiones Tunicae villosae Intestini recti humani è corpore vivo, post cruciatus immanes & dejectiones cruentas, ejectae.

N°. VII. Funiculi Umbilicalis humani portio.

Not. 1. Funiculum dictum admodum spongiosum esse hic apparet, quae spongiositas, vasorum succosorum nomine significatur. Pressione quoque succus limosus & limpidus exprimitur.

2. In eo funiculo tria visuntur vasa abscissa: horum duo angustiora Arteriae Umbilicales sunt, tertium autem & capacius Vena Umbilicalis est.

N°. VIII. Fœtus humani magna Omenti portio, quae liquori indita, visendas praebet Arteriolas Omenti nitidissimas & rubicundo colore praeditas: nullis autem foraminulis pertusum esse Omentum in statu naturali hic palam est: si quando Omentum foraminibus pertusum ostendatur, id vitio vertendum Anatomico aut ejus violentiae, à qua inducta sunt foramina dicta.

N°. IX. Infima portio Medullae Spinalis, in qua luculenter apparet:

1. Substantiam ejus Corticalem ex meris vasis sanguifluis constare.

2. Substantiam Corticalem occupare locum interiorem.

3. Involucrum ejus intimum haud esse destitutum Arteriis, etiam lippis & tonsoribus notum; at verò, qualis sit earum re-

reptatus, nondum ab auctoribus vidi ita expressum, sicuti in hoc objecto.

4. Nervos ipsos innumeris gaudere Arteriis, hic quoque palam est: neque earum reptatus per Nervos visum fugit.

5. Ab una facie serpentino reptatu per involucrum extimum reptare Arterias, ab altera verò facie peculiarem reptandi servare cursum, hic apparet.

N°. X. Lienis humani portio in liquore conservata, cujus Arteria cerâ rubicundâ est impleta.

Not. 1. Venarum extrema non sunt repleta, unde griseo colore praedita.

2. Arteriarum extrema antequam soliditatem amittunt, & in succosam ac solubilem substantiam mutantur, penicillorum detritorum figuram referre, hic videre est.

3, Solubilem & succosam substantiam variis in locis relictam, Glandulas aemulari, hic quoque apparet, quibus tamen Lien prorsus destitutus est. Vide plura de hisce in Responf. Epist. Problem. 4. ubi & Fig. appositam esse reperiet Lector.

N°. XI. Infantis portio Medullae oblongatae. In ea videnda sese exhibent:

1. Protuberantiae, Corpora Olivaria dictae.
2. Protuberantiae, Corpora Pyramidalia dictae.
3. Sulcus, dictis protuberantiis intersitus.
4. Corpus globosum, seu protuberantia annularis Willisii.
5. Portio Crurum Medullae oblongatae.
6. Considerandum hujus objecti Iconismum reperiri in Responf. Epist. Problem. 12. Tab. 14. Fig. 4.

N°. XII. Una ex infantis Vertebris Colli, in qua portio Spinalis Medullae haeret.

Not. 1. Hujus pars corticalis merè vasculosa est, sicuti hic distinctè videre licet.

2. Arteriae Vertebrales utroque latere ex parte visibiles.

N°. XIII. Intestini Ilei portio, naturali colore & forma praedita, idque ex infante.

Not. 1. Per Mesenterium dispersae non solùm Arteriae & Venae, verùm etiam Nervi visibiles existunt satis numerosi, quibus laesis graviora producuntur symptomata, doloresque immanes.

 2. Ar-

2. Arteriae Mesentericae per Inteſtina diſtributae, ubi aliquanto ſpatio per exteriora repſerunt, ſubitò videntur quidem abrumpi, at verò interiora petentes Tunicam nerveam adeunt, cui ulterius impertiunt potiores ramificationes.

N°. XIV. Portio Piae Matris infantis, in qua Arteriarum vertebralium cum Arteriis Carotidibus conjunctio, diſtinctè videri poteſt.

N°. XV. Phiala, pueri Linguam continens, quæ liquori innatat, ut varia diſtinctius conſpici poſſint.

Not. 1. Arteriarum curſus per Linguæ aream luculenter poteſt videri, utpote cereâ materiâ albicante Arteriis infarctis.

2. Harum Arteriarum maximae à faucibus prodeuntes, per Linguam mediam decurrunt, ramoſque utrique lateri impertiunt; ſecus ac in Linguae plano inferiore, ubi geminae Arteriae per Linguae longitudinem decurrunt, minimi digiti ferè latitudine à peripheria, utrique lateri tantam ramulorum copiam praebentes, ut arbuſcularum foliis carentium ſilvam repraeſentent. Vid. Tab. 3. Fig. 4.

N°. XVI. Sex portiones Coſtarum, Muſculis intercoſtalibus inſtructae, idque ex fœtu humano.

Not. 1. Omnes Arteriolae cerâ rubrâ repletae occaſionem mihi dederunt inveniendi Arterias (mihi intercoſtales dictas exteriores) de quibus nihil unquam legi apud auctores, nemoque eas per figuras exhibuit.

2. Harum Arteriarum propagines, per Coſtarum perioſtium diſſeminatae, peculiarem habent curſum, & plane diverſum ab iis, quae per muſculos intercoſtales parte exteriore repunt. Vid. Tab. 2. Fig. 3.

3. Arteriolarum intercoſtalium exteriorum ramuſculi omnes inſequuntur curſum fibrarum motricium Muſculorum intercoſtalium exteriorum, id quod viſu jucundum.

4. Soboles dictarum Arteriarum intercoſtalium exteriorum variis in locis viſuntur bicompoſitae, quas inter una reptat Venula, ſicuti videre ſemper licet in funiculo umbilicali, in quo gemina Arteria aſſociatur Venæ ſolitariæ.

5. Dicto objecto in parte adverſa viſo, in conſpectum veniunt Arteriolae per Pleurae ſuperficiem, Pulmonem reſpicientem, tranſparentes: harum autem neque exortum, neque finem hic videre eſt, ſed confusè exſpatiari videntur.

N°. XVII.

N°. XVII. Racemus Dentium ex Ovario muliebri post mortem desumptus, cujus historiam breviter hic lubet recensere.

Quatuor quinqueve abhinc annis, mulier quaedam viginti & quatuor circiter annos nata, temperamenti phlegmatici, morbo graviore implicita, saepissimè conquesta erat de dolore in hypogastrio, non sine praecordiorum anxietate & febri continua; tandem fato concessit, unde nobis cadaver aperiendi nata occasio.

Filius meus, praesentibus variis Expertiss. Medicis, & Chirurgis versatissimis, cadaver cultro subjecit; cum autem à latere Uteri, si rectè memini sinistro, duritiem quandam perciperet, cultello eam eximebat, nobisque demonstrabat Ovarii duritiem. Cuspide cultelli ab una parte duritiem aperuimus & invenimus Dentem latitare in ea, & quidem molarem. Caetera porro integra conservabam, donec mihi concederetur Cadaveris humani Anatomiam instituere publicam; qua data occasione historiam non solùm retuli, verùm etiam dictum Dentium racemum attuli & exhibui, alterumque dentem publicè, facta incisione, quoque demonstravi. Hic aemulabatur Dentem Caninum. Hosce cum caeteris im membrana satis crassa adhuc occlusis ita conservo in liquore. Vide Fig. 1. Tab. 3.

Not. 1. Dicti duo Dentes partim adhuc sibi invicem dictae connectuntur membranae crassae, partim verò denudati sunt, ut hujus rei veritas pateat.

2. Sicuti radices Dentium in Infantibus nunquam sunt perfectae, ita quoque his denudatis deficit radicum extremitas.

3. Radices Dentium in infantibus cavae sunt, in hisce verò cavitas in totum deficit.

4. Quot sint numero Dentes, in dicta membrana crassa adhuc latitantes, me latet, ulterius enim non aperui.

N°. XVIII. Exigua portio Maxillae inferioris, à carnosa parte nondum liberata, in qua duo Dentes molles comparent; idque è foetu jamjam in lucem edito.

Not. 1. Totum constitutum dictorum Dentium ante eruptionem ex alveolis, in ea aetate substantiam esse mollem, (per quam plurimae visuntur dispersae arteriolae) hic, constat.

2. Horum alter secundum longitudinem divisus, internè innumeris Arteriolis dissectis est ditatus; alterius verò membra-

na, Dentium fubftantiam inveftiens, magna ex parte illibata remanfit, & fic accuratè quoque dictarum Arteriolarum reptatum per eam cernere licet.

3. Quamvis Dentes eo tempore in totum molles fint, fubftantia tamen exterior longè differt ab ea, quae interior. Exterior è duplici fubftantia conftat coloris diverfi, ut hic luculenter apparet, non autem interior, quae quoque mollior.

N°. XIX. Piae Matris portio cum annexa portione fubftantiae corticalis Cerebri, quam ex meris Vafculorum fanguineorum extremitatibus conftare luculenter apparet.

Not. 1. Dixi totum conftitutum effe vafculofum: an autem merae fint Arteriolarum extremitates, an fimul quoque venofi quid interfit, expifcari hactenus nequivi, verofimile tamen effe reor.

2. Dictae extremitates fucceffivè molliores atque molliores evadunt, ita ut tandem, aquae fimplicis beneficio, diffolvi poffint in pultaceam fubftantiam, id quod in Liene quoque locum habere monui in Refp. 4. ad Epertiff. Virum J. Campdomercum.

3. Si verò dicta fubftantia corticalis arte induruerit, diffolubilitatem amittit, & grumofa apparet.

4. Dictam fubftantiam corticalem neutiquam ex glandulis compofitam effe, hic quoque videre eft. Vide ulterius Refp. Epift. 12. Tab. 14.

N°. XX. Infantis Lien, tam nitidè praeparatus, atque confervatus, ut jam modo corpore videatur exemptus.

N°. XXI. Infantis Auricula colore vivido praedita.

Not. 1. Pori tam densè fibi invicem funt adfiti & patuli, ut cribum aemulentur.

2. Hifce Poris interferuntur vafcula fanguinea repleta, quorum reptatus oculis armatis confpicere licet.

LOCULAMENTUM

Sub dicto Thefauro continet Arcas ex ligno Cedrino confectas, quarum

ARCA PRIMA

Continet portiones Inteftini Jejuni exficcatas & fecundum lon-

longitudinem apertas, ut ſitus Glandularum &c. appareant.

Not. 1. Dictae Glandulae haud ſunt ſolitariae, ſed agminis inſtar ſibi invicem adſitae.

2. Arteriolae per dictas Glandulas reptantes, ſenſum in totum non fugiunt, ſuntque cereâ materiâ refertae.

3. Arteriolae per extimam & communem hujus Inteſtini tunicam reptantes curſum obtinent diverſum ab eo, quo donantur caeterae tunicae hujus Inteſtini.

4. Juga, Valvulae conniventes aliis dicta, in hac portione Inteſtini Ilei haud ſunt obliterata, quamtumvis exſiccatum ſit Inteſtinum.

5. Dicta juga non ſolùm, verùm etiam integra Inteſtini portio, ſaturatâ rubedine perfuſa ſunt, idque è cerâ quâ Arteriolae repletae ſunt.

ARCA SECUNDA

Continet varias portiones Inteſtinorum humanorum.

A. Portiuncula Inteſtini Jejuni inflati, & poſt exſiccationem aperti, ut Juga, Valvulae conniventes dicta, in conſpectum prodirent.

B. Portiones Inteſtini Coli & Ilei cum integro Cœco & Proceſſu Vermiformi, nec non ea Meſocoli parte, quae propria eſt Proceſſui Vermiformi, idque ex fœtu jamjam in lucem edito. Per eam plurimae viſuntur diſperſae Arteriolae, cereâ materiâ rubrâ infarctae, quarum extremitates adeò ſunt numeroſae, ut totus Proceſſus Vermiformis ſummâ rubedine ſit perfuſus.

Hic videndum Inteſtinum Cœcum in recens natis longè differre ab iis, qui aetate provectiores ſunt. In illis enim hic videmus Cœci diametrum ſucceſſivè diminui, & ſic in Proceſſum Vermiformem degenerare. In hiſce verò, qui adultiores ſunt, diameter dicta ſucceſſivé haud diminuitur, ſicuti in poſterum demonſtrabitur in aliis objectis.

C. Portio Inteſtini Coli ex infante deſumpta, cum annexa Meſocoli portione, per quam innumerae repletae Arteriae ſunt diſſeminatae.

D. Inteſtini Ilei portio, poſt exſiccationem aperta, cujus Arteriae adeò ſunt numeroſae, ut ſilvam repraeſentare videantur.

E. Por-

E. Portio Inteftini Coli, cujus ligamenta fuerunt diffoluta ante exficcationem, ut luculenter appareat Colon craffioris fubftantiae non effe, quam caetera Inteftina : omnemque craffitiei differentiam in Colo provenire à Ligamentis, & à Valvulis Conniventibus dictis.

ARCA TERTIA

Continet duos Renes humanos naturalem magnitudinem excedentes ; quibus anneĉtuntur Arteria Magna & Vena Cava. Naturae lufu dicti Renes praediti funt Arteria Renali fupernumeraria.

A. A. Arteriae Renales.

B.B. Arteriae Renales fupernumerariae.

C. Arteriae magnae truncus fub Diaphragmate abfciffus, materià cereâ rubrâ repletus.

D. Venae Cavae truncus fub Diaphragmate abfciffus, albâ repletus.

E.E. Rami Iliaci Venofi.

F.F. Rami Iliaci Arteriofi.

G. Arteria Mefenterica inferior.

H. Arteria Mefenterica fuperior.

I. Arteria Caeliaca.

K. Vena Renalis finiftra, naturae lufu circa ramificationem Venae Cavae in ramos Iliacos, oriunda.

L. Vena Renalis dextra, debito loco orta.

M. Vena Spermatica finiftra, è Vena Renali prodiens.

N. Vena Spermatica dextra, è Vena Renali dextra, ut & Venae Cavae trunco oriunda.

O.O. Ureteres ferpentino curfu reptantes.

ARCULA QUARTA

Inftructa aliquot minutiffimis Mufcis, ut & exuviis feu pelliculis Nympharum, è quibus Mufcae exclufae funt. Hae autem Nymphae per vias urinarias, fimul cum urina expulfae funt.

Nempe nobilis quidam Vir, queftus aliquo tempore de pruritu in Perinaeo, & molefta urinae excretione, Chirurgum, & paucos

cos post dies me quoque accersi jussit. Urinam invenimus non admodum saburrosam, sed particulis exiguis oblongo rotundis, granula mentientibus, permixtam.

Hisce visis, petii ab aegro, ut mihi liceret aliquot ex iis in capsula domum auferre, ulterius perscrutandi causâ, id quod concessit. Cum autem altero die capsulam aperirem, reperi eam Muscis innumeris, ut & pelliculis, è quibus erant exclusae, refertam. Attonitus hisce phaenomenis, microscopium in auxilium adhibui, & sic distinctè reperi, dictas particulas nil aliud fuisse quam Nymphas, quae produxerant hasce Muscas: omnes autem Muscae per capsam dispersae vivebant, & nonnullae volabant, quas inter una, pelliculae seu exuvio adhuc adhaerens, omnem dubitandi ansam mihi adimebat. Vid. Tab. 3. Fig. 5. Lit. A. ut & Lit. B. Microscopio adhibito factam; C. & D. denotant pelliculas seu exuvias, oculis inermibus visas.

Dixerit forsan aliquis, unde tales Nymphae in Perinaeo, & quidem in collo Vesicae, ubi haerebant ante excretionem.

Resp. Cum ductus urinarius via sit satis patula, haud necessarium esse existimo, ad alias, minus aptas, confugere vias.

Per hanc viam verosimile est vermiculos minutissimos insensibiliter intrasse, & circa Vesicae collum haesisse, donec Nympharum formam adepti sunt. Cum hanc historiam Viro, Nobili prosapia oriundo, referrem, regerebat mihi, sese hoc non solùm quoque expertum fuisse in proprio corpore, verùm etiam tale quid olim vidisse in Urina cujusdam mulieris. Non absonum mihi videretur credere, hocce affectu homines corripi in latrinis sedentes, praesertim si diutius solitò ibi manserint, idque certis temporibus, cum tales vermiculi grassantur, id quod forte raro contingit, ideoque rarissimè hic affectus occurrit.

TAB. 3. EXPLICATIO.

FIG. 1. Racemum Dentium, ex Ovario muliebri desumptum, denotat.

A. *Dens Caninus.*

B. *Dens Molaris.*

C. *Racemi portio, in qua caeteri Dentes adhuc sunt inclusi, sine ulla eorum denudatione.*

D. *Portio membranae crassae, in qua Dentes partim adhuc sunt inclusi, partim denudati.*

FIG. 2. Eosdem Dentes repraesentat, ab altero latere visos, cum exigua portione dictae membranae crassae.

A. *Dens Caninus.*

B. *Dens Molaris.*

C. D. *Partes inferiores, seu radices non perfectae, neque cavae, ast solidissima & ossea, aut lapidea substantia praeditae.*

FIG. 3. Exhibet portionem pectoris, sc. costas, ut & Musculos aliquot intercostales, cum suis Arteriis intercostalibus exterioribus, idque ex infante.

A. *Costae abscissae.*

B. *Musculi intercostales.*

C. *Arteriae intercostales, exteriores à me dictae, non solùm per costarum limbum superiorem, verùm etiam inferiorem, reptantes. Hae autem originem ducunt, non immediate ex Arteriae magnae trunco, neque ex mammariis Arteriis internis, ast verò, rami intercostales interiores, dictas exteriores producunt.*

FIG. 4. Linguam pueri, parte inferiore visam, denotat.

A. *Integumentum Linguae membranosum, propter inversionem crassius repraesentatum.*

B. B. *Arteriae sublinguales, quarum ramuli numerosissimi, arbuscularum, foliis carentium, silvulam repraesentant.*

FIG. 5. Muscas, ut & Nympharum pelliculas repraesentat.

A. *Musca exigua, cum ejus adhaerente pellicula, è qua exclusa est musca.*

B. *Eadem, per microscopium visa & sculpta.*

C. *Duae pelliculae sibi invicem cohaerentes, è quibus muscae sunt exclusae.*

D. *Pellicula seorsum videnda.*

TAB. 4. EXPLANATIO.

FIG. 1. A. *Portio cutis Uberis.*

B. *Papilla Uberis.*

C. *Papillae cutaneae Papillae Uberis extra cutem prominentes & oculis inermibus luculenter visibiles, iu hoc objecto aliquanto majores expressae.*

D. *Cavitas in Papillae extremitate.*

FIG. 2.

FIG. 2. Ductum lactiferum communem Uberis Balaenae designat, in quem caeteri omnes concurrentes, lac suum deponunt; estque ille ductus plurimis sulcis sulcatus.

FIG. 3. Cernitur portio Piae Matris foetus jamjam nati, quae adeò tenuis ac tenera in illa aetate, ut Telae Aranearum tenuitatem ac teneritatem ferè superet.

Notandum interim, Vasa sanguinea, tam numerosa esse dispersa per dictam membranam, ut ad Piae Matris existentiam Vasa sanguinea plus conferre videantur, quam residuum membranosum, utpote praecipue destinatum, ut dicta Vasa suo in loco detineant, ne confundantur.

FIG. 4. Proponitur Papilla Uberis mulieris, cum annexa Areola.

A. *Portio Areolae, Epidermide carens, unde albicat Areola.*

B. *Portio Areolae, cujus Epidermis haud ablata, unde subnigra apparet.*

C. *Foramina seu oscula ductuum lactiferorum in Papilla Uberis visibilia.*

D. *Papillae cutaneae in Uberis Papilla, ut & in Areola nonnihil prominentes, & microscopii ope hic loci magis, quam alibi in cute visibiles; unde Papillae Uberis, Epidermide privatae, atrociores excitant dolores, quam quidem in caeteris corporis partibus, ubi Papillae cutaneae minus extra cutem propullulant. Hinc etiam fissurae, excoriationes &c. in Uberis Papillis difficilioris sunt curationis. Contrà, Papillis Uberis benè constitutis, nec Epidermide privatis, major excitatur pruritus & voluptas nutricibus ab infantibus lactentibus, ob continuum motum & pressionem Papillae tempore suctionis; non autem, si extra Papillam mammam noctu arripiant infantes.*

FIG. 5. Delineatur portio Papillae Uberis Balaenae, cujus lactiferus ductus sulcatus & fimbriatus.

FIG. 6. Proponitur figura Linguae cum Epiglottide, per cujus aream dispersae innumerae Papillae, quae gustus proximum organum sunt.

A. *Lingua.*

B. *Papilla Fungorum exiguorum formâ, inter quas innumerae visuntur dispersae Papillae arcuatae. Has microscopio visas, naturali magnitudine majores delineari curavi à latere hujus*

Linguae, sub iis, quae in acumen exeunt, quarum Iconismum hic quoque adjeci, quandoquidem saepissime eas acuminatas offendi.

C. *Papillarum majorum series, quae planae, rotundae, variis foraminibus aut osculis minutissimis, circuloque praeditae.*

D. *Epiglottis variis Glandulis obsita.*

E. *Papillae majores ad Linguae radicem sub Epiglottide consitae.*

FIG. 7. Ostenditur portio Uberis Balaenae, cujus Epidermis, ut & Corpus reticulare Malpighii, nondum sunt ablata, quamobrem extra cutem non propullulant Papillae cutaneae.

FIG. 8. Offertur portiuncula Papillae Uberis Balaenae, cum suis Papillis cutaneis dissolutis, à qua portio Corporis reticularis, innumeris foraminibus pertusa, dependet.

A. *Corpus reticulare.*

B. *Papillae cutaneae dissolutae.*

FIG. 9. Repraesentat portionem Papillae Uberis Balaenae, cujus Papillae cutaneae à me dissolutae sunt in aqua simplici, id est, singulae Papillae ex multis fibris nervosis constitutae quidem sunt, sed penicilli humectati in modum hic à se invicem recesserunt fibrae, pilos prae se ferentes.

Notandum interim, in dicta dissolutione nullam vim à me esse adhibitam: nam solummodo utrumque integumentum, quibus cutis obducta est, abstuleram. Hoc experimentum confirmare videtur, Papillas cutaneas constare ex Nervorum extremitatibus, quandoquidem Nervi quoque ex innumeris fibris sunt compositi, qui in extremo Papillas cutaneas constituunt. In homine autem hanc dissolutionem Papillarum cutanearum nunquam peragere potui, utpote fibris sibi invicem firmius cohaerentibus.

A latere sinistro hujus dictae figurae reperiuntur aliquot Papillae cutaneae non dissolutae, quae in mucronem exeunt.

FINIS.

C: Huijberts, ad vivum Sculpsit.

TAB. 2.
A
B
C
D
C. Huyberts, ad vivum fecit

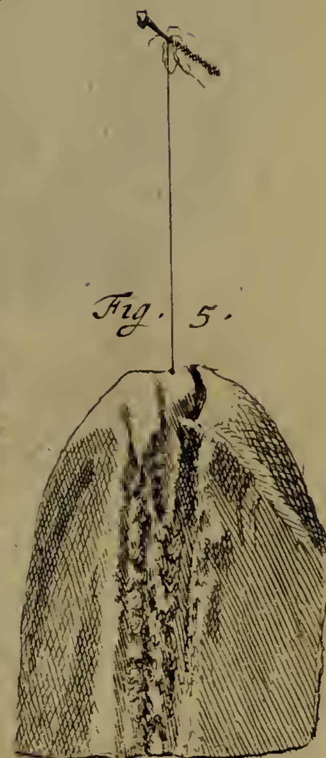

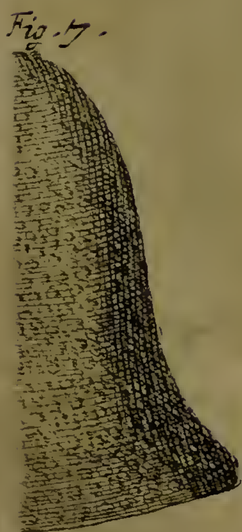

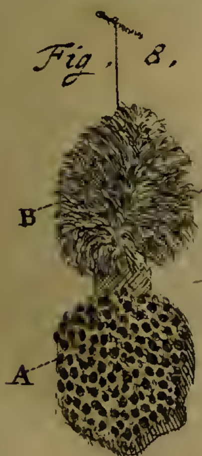

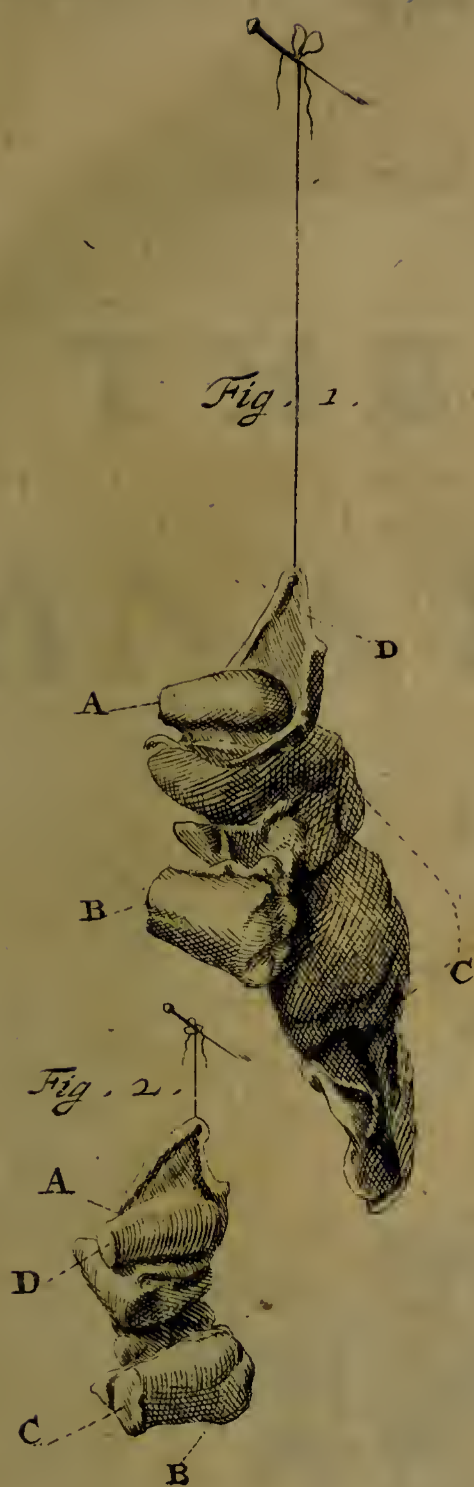

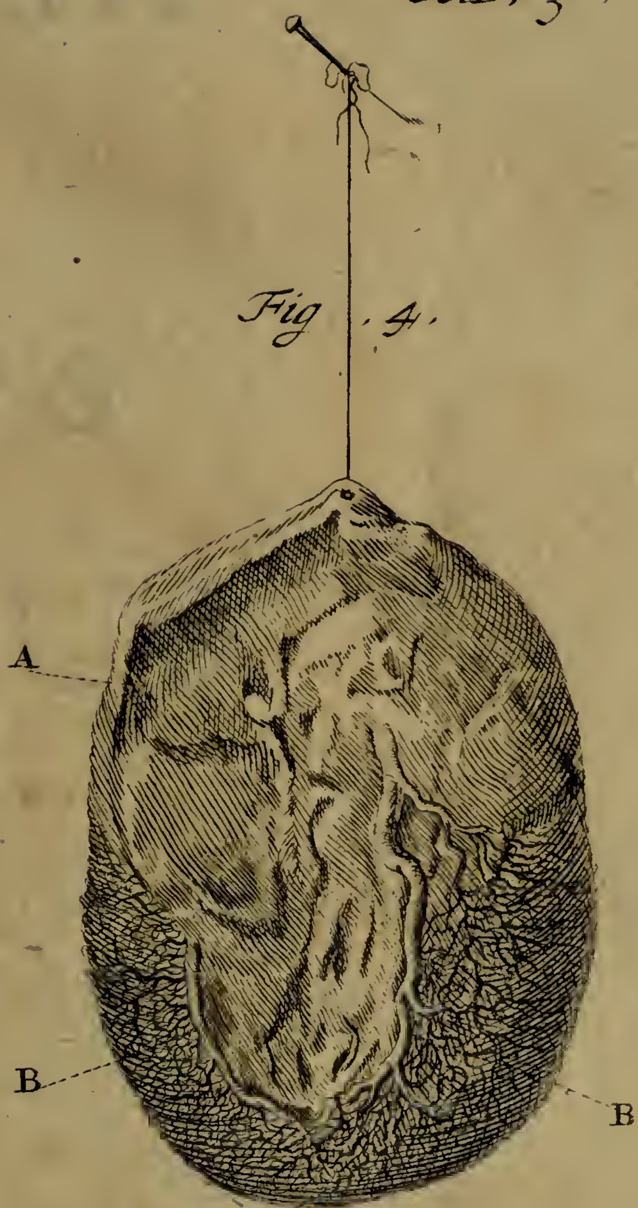

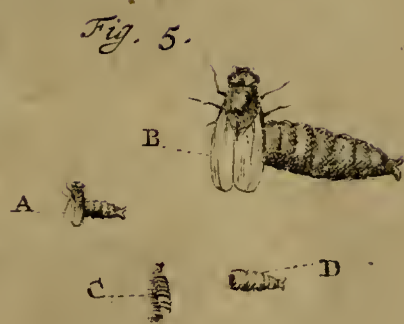

C. Huijberts. ad vivum. sculps.

C. Huijberts. ad vivum sculp:

2

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Professoris

THESAURUS ANATOMICUS SECUNDUS.

Cum Figuris æneis.

AMSTELÆDAMI,

Apud JANSONIO-WAESBERGIOS.

MDCCXLI.

BENEVOLO LECTORI.

Onnullorum objectorum, Lector benevole, deſcriptiones reperies in hoc ſecundo, & cæteris Theſauris, de quibus in primo etiam mentio facta eſt. Scias autem velim, ſine ratione hoc non eſſe factum, poſtquam enim primi Theſauri deſcriptionem in lucem dedi, varia adhuc didici in præparationibus, quæ me, primum Theſaurum conficientem, latuerunt. Varia etiam atque etiam nitidiora facta ſunt, quia indeſinenter pergo in diſſecandis & perſcrutandis cadaveribus. Videbis quoque inter ſe diſcrepare præparata, ratione illorum, quæ huic vel illi objecto connectuntur. Cum deſcriptionem primi Theſauri publici juris facerem, me adhuc latuit encheireſis jecinora abſque ablatione, ut vocantur, glandularum, quamvis revera haud exſtent, ita præparandi, ut omnia vaſa, hepar in totum fere conſtituentia, in conſpectum veniant, ne ramuſculis quidem minutiſſimis exceptis. Quamvis hæc, & plurima alia jam expertus ſim, à me tamen impetrare nequeo, ut antecedentia objecta rejiciam, & nova ſubſtituam. Conſpiciantur hæc, luſtrentur quoque illa, quæ intra 37. annos à me ſunt præparata: & ſic patebit me non ſine ratione hæc omnia, immenſo labore confecta conſervare in 16. & pluribus Theſauris ac Thecis, in quibus promiſcue partes corporis ſunt poſitæ, ut viſui gratiam majorem conciliarem; alioqui difficile mihi non fuiſſet, unum Theſaurum ſolis cordibus humanis, variis modis præparatis, alium embryonibus fœtibuſque, alium ſolis capitibus puerorum replere; ſed id viſui minus gratum fuiſſet.

THE-

THESAURUS ANATOMICUS SECUNDUS.

In hoc Thesauro secundo sex Asseres, seu repositoria reperiuntur, in quorum primo & inferiore sequentia lustrare licet.

N°. I. PHiala continens Balænæ oculum, transversim, & orbiculariter bisectum, & ita præparatum, ut Tunicæ Scleroticæ crassities, nec non Choroideæ vasa sanguinea conspici possint, idque in liquore limpido.

Not. 1. Oculus Balænæ, si ad corporis molem conferatur, admodum exiguus est, imò pomum aurantium medicore haud superat: sicuti Tab. 1. fig. 1, 2. 3. & 6. hujus 2 Thes. indigitant.

2. Vasa sanguinea per Choroideam dispersa clare videri possunt, licet non sint repleta. Horum ramus major solitarius in confinio Choroideæ circulariter Uveam ambit, & ramos maximos sursum spargit; in homine verò, sæpissime, si non semper, senis in locis, sex rami majores Choroideam perambulant, & quidem non in confinio dicto, sed in ejus medio: ubi ramulos innumeros sursum versus nervum opticum, & deorsum, versus Uveam demittunt. Vid. Tab. 16. Fig. 8. in Respons. Epist. Problem. 13.

N°. II. Phiala in liquore continens tria objecta, quorum primum, oculus est pueri, transversim sectus, cujus facies exterior Scleroticam, interior verò Retinam medullosam demonstrat. Hujus figuram cernere licet in Respons. Epistolari Problem. 13. Fig. 15.

Secundum objectum Oculus est humanus, cujus Sclerotica ex parte ademptâ, Tunica choroidea, cum suis arteriolis nitidissime in conspectum venit. Arteriolæ enim sunt oppletæ

cereâ materiâ rubrâ. Præterea conſpici quoque poteſt reptatus Arteriarum & Nervorum per ſuperficiem Nervi optici.

Tertium objectum humor cryſtallinus eſt, cujus perſpicuitas adempta à liquore, cui innatat, unde jam totus albicat, forma tamen & naturalis magnitudo ſuperſtites ſunt.

N°. III. Oculus humanus tranſverſim diſſectus, ut interiora pateant. In hujus parte poſteriore primò Scleroticam, ab inſequente Choroidea ex parte ſeparavi, unde non ſolum Choroidea luculenter in conſpectum venit, verum etiam Ruyſchiana, quæ Choroideæ arcte adhuc connectitur.

Not. 1. Ex hujus oculi centro, ſeu medio, Tunicam Retinam cum ſuis arteriolis emergere, quas ad votum hic cernere licet.

2. In altera, & anteriore parte, & quidem facie poſteriore, luſtrari poſſunt, Ligamentum ciliare cum ſuis arteriolis repletis; proceſſus ligamenti ciliaris, nec non humoris cryſtallini, & humoris aquei ſedes.

Hiſce, & innumeris aliis, abſque præjudicio viſis, quis ulterius dubitet, quin noſtra præparandi demonſtrandique methodus, à vulgari maxime differens, eligenda ſit? fieri enim non poſſe reor, ut hæc, & alia tam exactè demonſtrentur, niſi eo modo oculis objiciantur; & hinc innumera figmenta nobis obtruſère Antiſtites in re Anatomica.

N°. IV. Phiala in liquore continens duo objecta. Horum alterum à capillo dependens, poſterior pars oculi humani eſt: in quo conſpiciuntur Sclerotica & Choroidea, nec non duo nervi (Ciliares à me dicti) à ſubjecto ipſo dependentes, admodum molles & fragiles.

Alterum objectum pars anterior ejuſdem oculi eſt, in quo perſpicuè videri poſſunt Tunica Ruyſchiana & Choroidea, quamvis ſibi invicem adhuc connatæ; intima enim lamella Ruyſchiana eſt, gaudens arteriolis, quarum reptatus differt longe à curſu arteriolarum per lamellam exteriorem, Chorideam dictam, diſſeminatarum; utriuſque enim reptatus decuſſatur. Præterea ligamentum ciliare inſtructum eſſe innumeris arteriolis, hic quoque videri poteſt.

N°. V. Phiala, liquore referta, cui innatant duo ſubjecta, quorum primum à capillo dependens, pars eſt poſterior oculi humani, tranſverſim diſſecti. In hoc objecto ſequentia viſuntur: &

1. Qui-

1. Quidem, Tunica Sclerotica, ut & Choroidea Ruyſchianæ connata; per quas, eodem, quo dixi, modo, repunt vaſcula ſanguinea repleta, ſc. decuſſatim, ut ſupra monui.

2. Reliquiæ arteriolarum Tunicæ Retinæ, ſive reticularis, prodeuntium à latere inplantationis nervi optici in Scleroticam, hic quoque cerni poſſunt.

Alterum objectum in fundo Phialæ, anterior oculi pars eſt, cujus facies poſterior in conſpectum hic venit, ſcilicet ligamentum Ciliare cum ſuo proceſſu, ſuntque obducta ſubſtantiâ coloris nigri, id quod naturale.

N°. VI. Oculus humanus ita inverſus, ut ſuperficies interior ſeſe conſpiciendam hic exhibeat.

Not. 1. Scleroticâ ablatâ, ſola Choroidea & Ruyſchiana cernuntur, cum connato ligamento Ciliari, ut & ejus proceſſu.

2. Portio exigua Choroideæ à Ruyſchiana avulſa & reflexa. Hujus iconiſmus reperitur Tab. XVI. Epiſt. Probl. 13. Fig. 1.

3. Arteriolæ per ligamentum Ciliare, quin etiam per ejus proceſſum diſſeminatæ, non obſcure, cœlo ſereno, apparent.

N°. VII. Phiala liquore repleta, in quo Oculus humanus reconditur, cujus Scelerotica magna ex parte ablatâ, videri queunt ſequentia:

1. Choroidea, Arteriolis ſcatens, quibus cereâ materiâ rubrâ repletis, dicta Choroidea rubicundiſſima apparet.

2. Per ſuperficiem Choroideæ decurrunt ſex ſeptemve nervuli Ciliares, & recto quidem tramite, ſuntque albicantes, & propterea facilis eorum diſcretio à vaſis ſanguiferis, quæ hic rubicundiſſima, quoniam artificiosè ſunt repleta dictâ cereâ materiâ rubrâ. Ratio jam, quare dicti nervuli aliorum oculos effugerint in cadaveribus, vulgari modo diſſectis, eſt, quod non ſolum nervi, verum etiam vaſcula ſanguinea eodem colore nobis apparent, niſi arteriarum repletio artificioſa præceſſerit.

3. Dicti nervi per ſuperficiem Choroideæ reptantes, nullum viſibilem ramuſculum videntur elargiri Choroideæ; cum autem ad ligamentum Ciliare, ut & ejus proceſſum perveniunt, ibi ramulos diſpeſcere videmus; hinc nervi Ciliares a me ſunt denominati.

4. Dictos nervulos, eo, quo dixi, modo, reptantes, comitantur utplurimum arteriolæ, idque ſerpentino curſu. In hoc objecto unica tantum arteriola, in aliis plures reperiuntur.

5. Aperta eſt Choroidea in medio, ut conſpici poſſit Retina,

na, quæ tot ſcatet arteriolis repletis, ut ex iis ferè conſtare videatur. Vide ulterius ſuper hac re, Reſponſ. Epiſt. Prob. 13. ſupra citatam cum annexis fig. ubi fuſius de hac re agitur.

6. Nervus opticus non ſolum, verum etiam nerui comitantes nervum opticum, luculenter hic videri poſſunt.

N°. VIII. Oculus humanus, rontunditate viventis ſimilis.

Not. 1. Ex Pupilla Staphyloma propullulat, utpote Corneâ exiguo foramine pertuſâ, quô affectu hominibus correptis, exigua aut nulla ſpes ſanationis affulget; viſus enim ut plurimum, ſi non ſemper, exſtinguitur.

2. Sclerotica Arteriolis repletis ſuperbit.

3. A latere oculi dependet portio palpebræ ſuperioris rubicundæ, à vaſorum repletorum copia.

4. Utrumque punctum lachrymale conſpicuum.

N°. IX. Portio oculi Balænæ, ſecundum longitudinem biſecti, ut interiora pateant.

Not. In hoc objecto Tunicam Choroideam magna parte receſſiſſe â Ruyſchiana, ita ut Ruyſchiana & Choroidea, ſibi invicem adhuc ex parte connatæ, clarè videri poſſint, & quidem duobus modis: ſcilicet à fronte ſi conſpiciantur, ſuperficie interiore Ruyſchiana apparet, exteriore verò Choroidea. Vel etiam utraque Tunica in conſpectum veniet, ſi à latere læſionis dictarum tunicarum inſpiciantur; interior enim, ſeu Ruyſchiana, albicat, exterior, ſive Choroidea, ſubnigricat in hoc objecto.

N°. X. Oculus humanus cum annexis muſculis, quorum color naturali ſimilis, & rubicundus.

Not. 1. Bulbus oculi rigidus factus rotunditatem haud amiſit.

2. Per ſuperficiem Scleroticæ plurima viſuntur diſperſa veroſimilia vaſcula nova, Lymphaticorum æmula; veroſimilia dico, quia de eorum exiſtentia nil certi affirmare auſim, antequam frequentiore examine certiſſimus factus ſim: ſuntque, ut dixi, Lymphaticorum ſimilia, nitentia, & pellucida; quia autem nullas in iis obſervare potui valvulas, anceps hæreo.

3. Hac de re olim mentio facta in Epiſtolari Reſponſione mea ad Expert. Virum D. Chriſtianum Wedelium, de Oculorum Tunicis fol. 13.

4. Muſculorum tendines nonnihil à Sclerotica ſeparati, luculenter Scleroticam eo loco, ubi inſeruntur à tendinibus dictis, incraſſari, hic docent; ita ut, ſi quis eorum expanſionem

no-

nolit esse peculiarem menbranam, saltem negare non possit, eam ad incrassationem, & robur Scleroticæ multum adferre.

5. Fibræ motrices, musculos oculorum constituentes, accuratius hic visuntur, quam in subjecto jamjam denato.

6. Arterias nervum opticum comitantes, reptatu serpentino decurrere hic palam est, ut &, quo modo nervi ciliares â me ita dicti, versus oculi globum tendant.

N°. XI. Phiala, in qua conservatur oculus humanus transversim bisectus, sine ulla præmissa vasorum repletione.

Not. 1. Facie interiore, Ligamentum ciliare, ut & ejus processus, in situ & statu naturali hic sese videnda exhibent.

2. Quo modo processus ciliaris recedat ab ea Corneæ parte, quæ pupillam constituit, ut humori aqueo locum cedat, hic quoque videre licet.

3. Nervum opticum amictum esse geminâ Tunicâ, eumque porosum esse, hic constat.

4. In fundo hujus Phialæ oculorum humores, vitreus & crystallinus, reperiuntur, qui, quamvis per liquorem pelluciditatem amiserint, & opaci facti sint, eos tamen conservare volui, ut demonstrarem, quo modo humor vitreus crystallinum in sinum suum recipiat.

5. In ambitu humoris crystallini & vitrei, pigmenti nigri residuum, à Ruyschiana avulsum, instar fibrarum nigrarum, adhæret tunicis tenuissimis humoris vitrei & crystallini.

N°. XII. Pueri Oculus, Sclerotica magna ex parte ademptâ, ut Ruyschiana & Choroidea in conspectum venirent, quibus in medio apertis, cernitur Retina.

Not. 1. Ne visum effugerent subtilissimæ arteriolæ Tunicæ Retinæ, replevi illas cerâ rubrâ.

2. Retinæ membranosum adeò est subtile, ut prima fronte visum, vix in oculos incurrat, etiam armatos.

3. Medullosum Retinæ in hoc objecto non apparet. Utrum non adfuerit, an verò à liquore sit deletum, non liquet.

N°. XIII. Oculus humanus transversim bisectus.

Not. Arteriolas per Ruyschianam & Choroideam dispersas implevi cereâ materiâ, & sic accuratius tunicarum prædictarum terminus ad quem demonstratur, qui ad finem ligamenti Ciliaris est.

N°. XIV. Anterior oculi infantis portio, ita inversa, ut facies

cies interior jam exterior fit facta, unde ligamenti Ciliaris constitutio nudam sese offert visui.

Not. 1. Arteriolæ per ligamentum Ciliare disseminatæ, & cereâ materiâ oppletæ, visui hic quidem objiciuntur, sed manifestius apparent, si oculo microscopium admoverimus.

2. Processus Ciliaris pigmento naturali nigro haud destitutus, limbo pupillæ proximo hic excepto.

3. In fundo hujusce Phialæ humores Vitreus & Crystallinus comparent, quibus cohæret pigmenti nigri portio, à Ruyschiana avulsa.

N°. XV. Oculus vitulinus transversim bisectus, ut interiora conspici possint. In eo novi quid mihi detexisse visus sum, sc. multis seculis pro certo fuit habitum, ligamentum ciliare ceu musculum esse; cui placito etiam ipse, præjudicio captus, calculum olim adjeci, ut liquet in Resp. Epist. Probl. decima tertia; enimverò in dicto hoc oculo vitulino primò comperi, ligamentum Ciliare neutiquam esse considerandum tanquam musculum, ad pupillæ & humoris crystallini motum destinatum, totumque hoc negotium perfici à processu Ciliari, ut & à circulo musculari, posterius in confinio pupillæ sito. Ligamenti Ciliaris processus constat ex fibris musculosis longitudinalibus, quarum tendines aut fibræ tendinosæ luculenter visuntur dispergi & finiri in secundo & minori, à me dicto, circulo, posterius ad marginem pupillæ sito; præterea Ligamenti Ciliaris extremum non constituit, neque à se dimittit tendines, uti Scriptores autumant, sed margine crispo recedit à processu dicto, (vid. Tab. 1. Fig. 7. Lit. c.) & sic ligamentum Ciliare non videtur tale commercium habere cum processu Ciliari, uti voluere Antistites. Hisce in oculo bovino visis, me denuo contuli ad objecta humana, in quibus olim quidem tale quid mihi videre videbar; præjudicio verò deceptus, accuratiorem ejus indagationem neglexi. Jam autem in oculis humanis & vitulinis, circa ante dicta reperio nihil discriminis intercedere, nisi quod in oculo vitulino omnia majora existant.

In dicto minori circulo, posterius in pupillæ confinio sito, non solum inferuntur tendines ligamenti ciliaris, ad pupillam dilatandam, ubi necesse est: verum etiam circuli minoris extremum, constare mihi videtur ex fibris motricibus circularibus, pupillam angustantibus, præsertim cum res magis illuminatas

minatas intuemur attentius. Fateor quidem hasce fibras circulares non tam luculenter conspici posse, quin oculi mentis in subsidium sint vocandi. Enimverò cum neque ligamentum ciliare, neque ejus processus pupillæ contractioni sint destinata, consultius duxi statuere, circulum minorem ad posterius confinium pupillæ situm, huic operi esse destinatum.

Nonnulli pro processu ciliari agnoscunt pullas pigmenti nigri reliquias, membranulæ tenuissimæ humoris crystallini & vitrei adhærentes, & quasi fibras mentientes, oculo sc. aperto, humoribusque exemptis. hæ autem nil sunt, nisi avulsæ particulæ pigmenti nigri, quô non solum obsitum est ligamentum ciliare in statu sano, verum etiam ejus processus, nec non Tunica Ruyschiana: Processus verò ciliaris sedem habet orbiculatam sub ligamento ciliari, à quo fibræ tendinosæ, ut dixi, prodeunt, quæ in minorem circulum desinunt.

Notandum præterea, partem alteram hujus oculi vitulini, in fundo Phialæ sitam, in suo cavo membranâ Ruyschianâ esse succinctam, quæ prope insertionem nervi optici, colore cæruleo, Choroidea contra nigro colore est tincta.

2. Nervus opticus, non linea recta, sed incurvo tramite incedit ad oculum vitulinum.

3. Tunica Retina arteriolis repletis ditata hic quoque cerni potest.

N°. XVI. Portio Tunicæ Scleroticæ humanæ, à qua dependent aliquot nervi ciliares, qui sunt in aliis numerosiores, in aliis pauciores. Hoc objectum æri incisum reperitur Tab. XVI. Resp. Epist. Probl. XII. fig. 12.

N°. XVII. Balænæ oculus secundum longitudinem dissectus.

N°. 1. Tunica Ruyschiana partim est avulsa à Choroidea, ne quis de ejus existentia dubitet, estque Ruyschiana crassitie papyro proxima; vid. Tab. 1. Fig. 1 Thes. 2.

In homine olim æri incidi curavi: vid. Tab. XVI. Resp. in Epist. Probl. 13.

ASSER Secundus.

N°. I. POsterior portio Scleroticæ pueri, cum portione nervi optici, cujus ivolucrum in duas separavi lamellas.

Not. Hasce lamellas inter se convenire, nec proprium quid

 habere,

habere; nisi quod exterior interiore crassior sit. Vid. hoc objectum æri incisum loco jamjam citato.

N°. II. Oculi puerilis transversim secti pars posterior, in cujus cavitate videre licet tunicam reticularem, quæ hic undulata apparet, contra naturæ leges, quod & memini me olim observare. Hujus iconismum refert tabula supra citata fig. 19. Resp. Epist.

Not. Musculos oculares varios situm naturalem retinuisse; præsertim rectos.

In eadem Phiala à capillo dependet Iris humana, quam olim æri incidi curavi. Quod autem eo tempore de hoc objecto scripsi, in explicatione fig. XVII. Epist. supracitatæ, hic recensere non gravabor.

Circulus Iris, quæ membrana est per Corneam transparens, facie anteriore in ambitu cum Choroidea, posteriore verò cum Ruyschiana conjungitur, nec immeritò in duos circulos dividi potest, quorum major desinit, ubi arteriolæ reflectuntur, vel ubi facie posteriore fibræ, potius tendinosæ fibræ processus ligamenti Ciliaris terminantur, sicuti fig. XVII. & XVIII. Tab. XVI. Resp. Epist. Problem. videri potest. Alter circulus multis numeris minor ad pupillam desinit. Circulus Iris major gaudet arteriolis innumerabilibus, quæ mirando reptatu per Iridem sunt dispersæ: sicuti fig. dictæ indigitant. Ubi autem ad circulum minorem pervenerunt, reflectuntur, è quibus reflexionibus ramuli oriuntur novi & minores, qui eodem quoque modo reflectuntur ad confinium pupillæ; forte, ut sanguis à motu rapidiori inhibeatur, & minus extravasari possit, ab externa vi, vel alia causa in iis, qui plethorici sunt.

N°. 3. Pueri oculus transversim sectus, ut Ruyschiana, Choroidea &c. in conspectum venirent. In hoc objecto Retina in totum non est conservata; visibilis tamen portio superstes remansit in inferiore parte, ubi arteriolæ repletæ existentiam ejus demonstrant.

Portio dicti oculi fundo Phialæ proxima, uvea & cornea est: harum posterior facies hic in conspectum venit, sc. ligamentum Ciliare, & processus Ciliaris, cum suis tendinosis fibris.

N°. IV. Cornea Tunica cum annexis Adnata, Choroidea, Ruyschiana Ligamento Ciliari, ejusdemque processu, &c. Vide

Vide ulteriora in expl. Tab. 1. Fig. 4. hujus Thes. 2.

N°. V. Infantis caput in liquore conservatum, & tam vivido colore præditum, absque fuco aut pigmento, ut viventis caput repræsentet; illudque à multis annis ita conservatum est.

Not. 1. Cranii parte superiore ablatâ, cerebroque exempto, videnda sese exhibent decem nervorum paria, Infundibulum, rubicundo colore præditum, idque propter repletionem vasculorum cereâ materiâ rubrâ.

2. Septum, quo cerebrum à cerebello à latere separatur, ceu falx transversalis (si ita loqui liceat) distincte hic quoque cernitur.

3. Orbitæ oculorum dura matre ex parte viduatæ, dilutiore rubedine sunt imbutæ, à vasorum repletione.

4. Labium superius unius ligamenti ope maxillæ superiori connascitur quidem in homine, hic verò duplex ligamentum occurrit.

N°. VI. Phiala continens vesicæ muliebris Utero gerentis portionem, quæ tempore gestationis intolerabili cruciatu, & continuo mingendi desiderio vexata, tandem ultimum diem obiit. Cadavere à me aperto, fœtuque quadrimestri exempto, inveni Vesicam purulentam atque corruptam. Quod autem consideratione dignum esse censeo, hoc erat: Omnes vesicæ fibræ stipatæ erant calculosâ substantiâ, in forma arenularum. Vid. Tab. 2. Fig. 2. hujus secundi Thesauri, & objectum ipsum domi meæ.

N°. VII. Phiala, liquore limpido referta, in qua tria objecta, quorum primum à capillo dependens, portio est oculi humani, in qua distincte cernere licet differentiam inter Ruyschianam, & Choroideam: præterea Choroideæ superficies exterior obsita est pigmento nigro, cum contrà illud utplurimum cernatur in superficie interiore Ruyschianæ; præterea per Choroideæ superficiem exteriorem visuntur dispersi Nervi Ciliares.

In fundo hujus Phialæ cætera duo conspiciuntur objecta, quorum primum oculus humanus est, tali modo sectus, ut eâ portione Scleroticæ, quæ anterior est, & cornea dicitur, abscissâ, in conspectum veniant humor Crystallinus & Vitreus, idque in situ naturali. Notandum interim humores dictos contra naturæ leges, limpiditatem amisisse, majoremque duritiem acquisivisse, idque à liquore nostro.

Præterea cernere quoque licet pigmenti nigri residuum, à Ruyschiana Tunica, ut & ligamento Ciliari avulsum, dictis humoribus circulariter, & striatim cohærere. Hujus striæ latiores in homine, quam in quadrupedibus, id quod non videntur observasse Scriptores, qui oculos vitulorum pro humanis æri curarunt incidi.

Tertium objectum in fundo hujus Phialæ; Cornea est, in cujus facie interiore conspiciuntur.

Ligamentum Ciliare, cum ejusdem processu, nec non circulus minor, in quem desinunt tendines processus ciliaris, pupillam dilatantes, nec non fibræ circulares, pupillam constringentes. Vid. Tab. 1. Thesaur. 2. fig. 4. 5. & 7.

N°. VIII. Membrana Retina oculi è puero desumpta, & liquori limpido innatans.

Not. 1. Arteriolæ cereâ materiâ sunt repletæ, unde Retina rubicunda apparet, estque adeo tenuis, ut telam aranearum tenuitate variis in locis superet.

2. In dicta Retina nihil medullosi apparet: omnia vasculosa, an verò medullosum sit abstersum in hoc objecto nec ne, affirmare non ausim. Mirum autem visu horum vasculorum extrema tam esse subtilia, nec cavitate destituta, ut tomentosa videantur, cereâ materiâ tamen referta, quâ sine, oculorum, quamvis armatorum, aciem facile aufugerent. Vide fusiorem de hac re explicationem Resp. Pr. 13. Tab. 16. Fig. 7. ut & 16.

N°. IX. Phiala continens os Petrosum cum suis canalibus semicircularibus, ut & cochlea, à latere aperta, ut tenue septum osseum, seu lamina ossea non solum, verum etiam tenella membranula, cochleæ cavitatem, & septum osseum succingens, vasculisque sanguifluis ditata, conspici possint; suntque dicta vascula artificiose repleta cerâ rubrâ.

N°. X. Oculus humanus transversim dissectus, in quo ligamentum Ciliare ob vasculorum repletionem rubicundum apparet. Processus verò ejus cinerei coloris est, utpote vasculis non repletis.

In posteriore parte hujusce Phialæ in conspectum venit posterior Scleroticæ portio, cum Ruyschiana rubicundissima.

N°. XI. Oculus humanus transversim dissectus, ut Ruyschiana videri possit; in eo quoque Ligamentum Ciliare, naturali pigmento nigro obsitum, apparet.

No-

Notandum quoque: quod visu dignum, arteriolas, cereâ materiâ refertas, luculenter hic posse conspici, per eam partem superficiei interioris corneæ, quæ pupilla audit, quæ arteriolæ in pupillâ hominis perfectè sani, nunquam in conspectum veniunt; tamen adesse jam constat, imò forte nunquam sese videndas exhibuissent, nisi hoc nostro artificio detexissem.

2. Arterias nervum opticum comitantes serpentino reptatu incedere, in hoc & aliis objectis, hîc quoque videre licet.

3. Molles nervi oculares, nervo optico cohærentes; ut & Retina è fundo oculi emergens, nullaque substantia medullosa obsita, hic videri possunt. An sic à natura?

N°. XII. Phiali in liquore continens portionem reflexam Scleroticæ è corpore humano, cum nervo optico, ut Ruyschiana & Choroidea oculos nostros incurrerent.

Not. E medio Scleroticæ portio Retinæ emergit subtilissima.

N°. XIII. Oculus humanus transversim sectus, ut interiora pateant.

N°. XIV. Pueri caput liquori limpido innatans, cujus color viventis similis est, oculisque clausis, dormientis caput repræsentat.

Not. 1. Superior cranii pars, nec non cerebrum ablata sunt, remanentibus arteriis per cerebrum dispersis.

2. Arteriolæ, quibus integumentum membranaceum, nervum opticum investiens, superbit, in utroque latere conspici possunt, nec non reliquiæ nervorum olfactoriorum.

3. Reliquiæ falcis, cristæ Galli adhuc connatæ, sunt in hoc objecto visibiles.

4. Ea duræ matris portio, quæ tenacissime cohæret supeiori parti orbitarum oculorum, innumeris arteriolis scatet.

5, Quo ritu arteriolæ perambulent piam matrem, ad nervorum opticorum exortum, hic cerni potest.

N°. XV. Oculus humanus liquori limpido innatans, qui ita præparatus est, ut Iris in conspectum sese daret.

Not. 1. Quamtumvis arteriolæ, per Iridem dispersæ, repletæ sint, minus tamen conspicuæ hic sunt, quam quidem in facie ejus posteriore, quæ ligamentum Ciliare nuncupatur.

2. Nervi & Arteriolæ, nervum opticum comitantes, luculenter hic visuntur; nec non duo ex nervulis (Ciliaribus à me dictis,) admodum conspicui, idque propter arteriarum repletionem cerâ rubrâ.

N°. XVI. Oculi infantis pars poſtica, in qua Ruyſchiana rubicundiſſima apparet: præterea ex oculi medio portio Retinæ erumpit.

N°. XVII. Portio aſperæ arteriæ humanæ, liquori innatans, ut ita dictæ glandulæ in conſpectum venirent, quæ ſunt numeroſiſſimæ, & diſperſæ per interiorem ſuperficiem aſperæ arteriæ, ad ejus lubrificationem deſtinatæ.

A S S E R Tertius.

N°. I. Fœtus humani immaturi hepar excarne, ut vulgo loquuntur, id eſt, ut ego loquor, hepar omnibus ſuis extremitatibus ſuccoſis, quæ glandulæ aliis perperam audiunt, deſtitutum, ut vaſorum reptatus, numerus, &c accurate videri queant.

Quanta ſit differentia inter veram dictorum vaſorum exiſtentiam, & figuras, ab autoribus depictas, hic cernere licet.

In jecinoribus, carne privandis, aſſolent unguibus, cultro ligneo, aliisve inſtrumentis ita dictam carnem auferre, unde vaſa longiora evadebant: tandem extremitates, non omnes, quod impoſſibile eſt, acicularum cuſpide pungebant, aſſeri affigebant, & ſic exſiccabant, unde formam, à naturali plane diverſam, acquirebant. Hiſce ita peractis, pictoribus tradebant, è quorum manibus figuræ ſculptori exhibebantur, unde innumera figmenta nobis obtruſa ſunt.

A plurimis annis, in perſcrutandis jecinoribus, & cæteris viſceribus animum ſummopere defatigavi; ſæpius ab aquæ frigore ſenſum amiſerant digiti manuum, nunquam autem rem acu tangere potui; paucis autem abhinc annis methodum inveni, qua vaſa ſanguinea liberentur ab eo, quod viſui impedimento eſt, ne rectè videri queant vaſa: idque ſine ulla adhibita vi, unde ramuli numero haud diminuuntur, neque longiores fiunt juſtò; id quod de vulgari præparatione dici non poteſt.

Not. 1. Vena portæ pluribus gaudet ramulis minoribus quam vena cava, imò ſtipatur vena portæ ramulis minoribus, id quod conſideratione dignum eſſe cenſeo, imò exiſtimo, vaſorum ſanguineorum œconomiam & functiones nondum ſatis nobis eſſe notas. Noli autem B. Lector credere, me hic figmenta proponere. Si me convenire digneris, videbis me vera dicere. Paradoxum quidem videtur, quod dicitur vena portæ pluribus inſtructa eſſe ramulis, quam vena cava: veritati tamen

men consonum est. Vide Thes. 2. Tab. 4. Fig. 1, 3, 4.

Ex hac hypothesi plures quidem speculationes proferre possem, quas hic tamen non movebo; brevitati enim studeo, ut ante obitum, si Deo Ter Opt. Max. placuerit, omnes Thesauros describere possim.

2. Cum impossibile mihi fuerit, majores ramos venæ cavæ & portæ propriis suis locis detinere, cum in liquore detineantur; hinc factum, ut venæ cavæ trunci & rami à portæ ramis recesserint; & sic vena cava hujus Phialæ fundo proxima facta sit.

N°. II. Phiala, liquore referta, duo continet objecta, quorum primum & superius, à capillo dependens, oculus est humanus, omnibus musculis privatus, auràque repletus, ut vera ejus forma rotunda appareat.

Quod nervus opticus duobus involucris sit præditus, hic constat.

Alterum objectum sunt duæ palpebræ humanæ cum notabili portione cutis faciei.

In limbo utriusque palpebræ evidenter hic apparet non solum utrumque punctum lachrymale, verum etiam oscula ductuum, humori transitum præbentia.

N°. III. Oculus humanus liquori innatans, cujus musculi sunt separati, reservatis nervis.

N°. IV. Stomachus humanus ita inversus, ut superficies interior jam sit facta exterior. In eo non solum innumeri occurrunt pori visibiles, quemadmodum hic delineandos curavi Tab. 5. Fig. 2. verum etiam antequam stomachus in os inferius exeat, alia phænomena mihi patefacta sunt, sc. innumeræ & minutissimæ cellulosæ intercapedines quadrangulares, diversæ magnitudinis, quæ analogiam habent cum istis, quæ reperiuntur in stomacho vitulino, & quidem ea parte, quæ Belgice audit *de Kraag*; sunt tamen longè majores, quam in stomacho humano. Vide Expl. Tab. V. fig. 4. & *.

Dixerit forsan aliquis, cui usui hæ sunt destinatæ? Resp. quamdiu nobis vera partium constitutio latet, tamdiu quoque perverse judicabimus de earum usu vero. Ego autem totus in eo sum, & omnes nervos intendo, ut quantum in me est, veram constitutionem perscruter, exspectans ut alii circa usum idem sint facturi. Difficile enim mihi jam utrique negotio incumbere.

Quo-

Quomodo ſeſe etiam habeant ſtomachi plicæ interiores, hic quoque videre eſt.

In eadem Phiala conſpicitur quoque exigua portio ſtomachi ovini fœtus, in qua dictæ quadrangulares intercapedines cellulofæ viſuntur.

N. V. Phiala, in qua continetur brachium infantis, cujus manus comprehendit veſicam humanam inverſam.

Not. 1. Brachium & manus vivido colore prædita ſunt, cutis abſque rugis præternaturalibus: Veſica autem deſumpta eſt è corpore defuncti, calculo laborantis, unde Veſica admodum incraſſata.

2. Veſica dicta ita inverſa ut ſuperficies interior jam ſit facta exterior, ut videri poſſent ramoſæ excreſcentiæ præternaturales tunicæ interioris Veſicæ, quæ aliquando occurrunt, & in hoc objecto conſideratione dignæ ſunt, uti Tab. VI. Fig. 1. in hoc Theſauro 2. denotat.

In aliis objectis non rarò longiores quoque reperiuntur. Inter haſce ramoſas excreſcentias, à calculi attritione productas, calculi aliquando latitant, quemadmodum Pilæ luſoriæ, nuces, &c. inter plantas gramineas. Hinc non rarò contingit, in calculi extractione, ut lithotomus non ſolum calculum, verum etiam dictas ramoſas excreſcentias forcipe arripiat, unde lethalia ſymptomata ſæpe ſuboriuntur; & hoc demum eſt, quod calculus dicitur adhæſiſſe Veſicæ; cum poſt extractionem calculi aliquid carnoſi reperitur in forcipis cavitate. Rariſſime enim, ſi unquam, calculus connaſcitur Veſicæ. Interim quoque vix eſt ut credam, calculum poſt fata alicujus olim fuiſſe inventum (uti nonnulli perhibent) inter Tunicas Veſicæ, niſi à prægreſſa ulceratione, aut læſione Veſicæ, aut Ureterum prope Veſicam.

3. Craſſities hujus Veſicæ excedit minimi digiti humani craſſitiem.

4. Ornamentum fimbriaceum, quo ornatur dictum brachium, inſervit primò, ut brachii vulnus ab amputatione productum, tegatur, ſecundò, ut viſui gratiam conciliet.

N°. VI. Fœtus ſeptimeſtris, aut inter ſextum & ſeptimum menſem natus, hydrocephalus, cujus caput mole ſuperat truncum & artus. Huic quoque adſtant quinque Phialæ inauditum quid continentes: ita ut hiſtoriam breviter recenſere mihi animus ſit. Honeſta quædam matrona, adhuc ſuperſtes, & Amſtelodami pancrati-

ticè vivens, ante aliquot annos in partu versabatur. Mulieres adstantes me vocari jusserunt, quandoquidem ex voto partus haud succedebat; verum ante meum adventum pepererat dictum hydrocephalum. Obstetrix autem, placentâ extractâ, percipiebat uterum adhuc onustum, extraxitque, me præsente, iteratis vicibus massam quandam heterogeneam, quinis in Phialis à me conservatam, fibrosam, cellulosam, mollem, duram, imo spongiosam, è qua sequentia emergunt.

Phiala 1. N°. VII. notata, continet portionem notabilem supradictæ substantiæ heterogeneæ, è qua emergit integrum crus cum extremo pede fœtus duorum triumve mensium, sine corpore visibili. Circa cruris exortum ex dicta substantia alter pes eruptus cernitur, sine visibili crure. Si parumper invertatur Phiala, ibi denuo conspiciuntur in dicta substantia fœtus ejusdem ferè ætatis cubitus & radius, à quibus caro, eo tempore admodum mollis & friabilis, recessit, ab inordinata & rudiori tractatione, antequam mihi tradere volebant consanguinei.

Sub dicto pede unus emergit digitus absque visibili manu; huncce locum aculeo notavi, ut citius in conspectum veniret. E regione dictorum reperiuntur duo pedes extremi sine tibiis aut femoribus; cætera autem adeò sunt confusa, ut nihil certi determinari possit. Vid. Tab. 3. Fig. 3. Thes. 2.

In secunda Phiala N°. VIII. notata, cernitur quoque magna portio dictæ substantiæ heterogeneæ, in cujus fastigio os femoris carne & periostio orbatum, situm transversum occupat, genu autem cartilagineum spinâ indigitavi. Sub dicto genu alterum quoque cernitur genu, sub quo unicus tantum digitus pedis exeritur; quinimò sub hisce omnibus varia membra sc. pedes, manusque, plus minusve perfecta, visui occurrunt. Vid. Tab. 3. Fig. 1. Thes. 2.

In Phiala Tertia N° IX. Major moles dictæ substantiæ conservatur. In ea sequenti lustrare licet.

Ex infima hujus substantiæ parte exeruntur duo crura malè conformata, quibus associatur quoque brachium, eodem loco emersum. In hisce membris Tibiæ maximè sunt incurvatæ.

Dicta membra oriuntur ex particula rotunda dictæ substantiæ, abdomini exiguo analoga, in suo medio instructa particula propendente, loco penis.

Phiala nonnihil inversa, in conspectnm venit pes sine visibili tibia. Vid. Tab. 3. Fig. 2.

Phiala quarta N°. X. portionem insignem supradictæ substantiæ retinet, è cujus fundo clunis oritur cum integro crure, sc. Femore, Tibia, & pede extremo. Per horum superficiem repunt tendines musculorum visibiles, substantiâ carnosâ abolitâ.

Dictus pes videtur exarticulatus, inferiores enim epiphyses ossis Tibiæ & femoris proprium non occupant locum. An à mala conformatione in utero prognata, an secus, affirmare nequeo.

Supra dictum clunem, situ transverso, reperitur alterum os tibiæ, cum annexo osse furæ, quæ musculosâ substantiâ orbatâ, nuda cernuntur.

Supra dicta ossa, emergit quoque ex dicta mole pes extremus, qui nullum commercium habere videtur cum mox citatis ossibus.

Phiala dicta non nihil inuersa, videnda sese exhibent rudimenta duarum manuum, quarum singulæ habent tres digitos minus perfectos, unguiculis quamvis instructos. Vid. Tab. 3. Fig. 5.

In Phiala quinta, N°. XI. notata, continetur portio ejusdem substantiæ, in qua nulli artus visibiles reperiuntur perfecti.

Not. quoque sunt sequentia. 1. Quod omnia supra citata membra videantur esse trium fere hebdomadarum.

2. Nusquam videri potest caput perfectum, quamvis corpuscula intermixta reperiantur rotunda, capitula mentientia.

3. Ossa supra memorata, jamjam in lucem edita, erant carne molli investita: rudiores autem manus fricando annihilarunt carnem variis locis, antequam mihi traderentur.

4. Quod hic latus campus nobis occurrat differendi, verum illud extra scopum meum hoc esset, qui, ut supradictum, brevitati studeo. Hoc tantum in medium profero, me in ea esse opinione, quod eo temporis puncto, quo fuit facta gravida honesta illa matrona, plura ovula fuerunt simul tacta, aut fœcundata: unde confusio eorum subsecuta est, cum per ductum ovarium simul uterum intrarunt.

5. Not. quoque, priori matrimonio illam nunquam utero gessisse, & primum fuisse partum, de quo feci sermonem, hoc secundo matrimonio, in quo plures postea peperit liberos sanos.

N°.

N°. XII. Phiala, in qua Arteria ſplenica Vitulina, cereâ materiâ rubrâ repleta, cujus ramuli in faſciculos exeunt ſuccoſos, & ſolubiles.

Not. Faſciculos craſſiores eſſe in liene vitulino, quam in humano, & per conſequens conſpectiores; præterea, quia Lien vitulinus deſtituitur ramificationibus venoſis, ea propter faſciculi dicti luculentius in conſpectum veniunt. In homine verò ramuli venoſi vix omnes repleri poſſunt, unde fibroſi quid præ ſe ferunt, viſumque ſæpe decipiunt.

N°. XIII. Lien humanus liquori limpido quoque immerſus, ut omnia diſtinctius videri poſſint.

Not. 1. Simulac arteriam ſplenicam cerâ rubrâ infarciebam, plurimæ quoque venulæ replebantur, id quod ſæpiſſime, ſi non ſemper, contingit; unde factum, ut plurimæ venulæ rubicundæ, aliæ autem griſeo colore ſint præditæ. Hoc ſi quis non rectè animadvertat, facilè perverſè judicet, venoſum genus fibroſum eſſe, cum contra Lien humanus fibris ſit deſtitutus, quamtumvis vitulinus iis ſtipatus. Vid. Reſp. in Epiſt. Problem. 4

2. Lienem humanum interne prorſus eſſe deſtitutum glandulis, & cellulis à nonnullis auctoribus deſcriptis, & depictis.

3. Inter dictæ arteriæ extremitates, variæ hic ſunt, quibus extremum ſuccoſum adhuc cohæret.

N°. XIV. Phiala, in qua pueri ſtomachus, cum annexa gula & omenti pariete anteriore, à fundo ſtomachi dependente.

Not. 1. Huncce ſtomachum naturali, & vivido colore, non ſolum eſſe præditum, verum etiam naturalem reſervaſſe formam, & magnitudinem.

2. Omnes arteriæ, per ſtomachi ſuperficiem exteriorem diſſeminatæ, viſui occurrunt. Quæ autem fundum perambulant, maxima parte ſubitò quaſi finiri, & detruncari videntur; cum contra interiora petentes, potiores ramificationes ſuas diſtribuant per Tunicam nerveam, unde longe pluribus ſuperbit ramulis ſanguifluis nervea tunica, quam carnea, aut communis, vel etiam villoſa; id quod notatu dignum eſſe cenſeo: imò judicandum videtur, arteriarum extremitates in hac tunica aliquid peragere, quod in cæteris tunicis ſtomachi non

fit. Tantâ enim ſanguinis copiâ, quanta hic loci reperitur, non indiget dicta nervea tunica, ad ſui nutritionem, aut calefactionem. Ego exiſtimo in iſtis extremitatibus arterioſis ex contento elaborari, & ſegregari humorem ſeroſum, quo inteſtina humectantur; & ſic attribuo dictis extremitatibus arterioſis, quod alii peculiaribus corpuſculis rotundis, quæ glandulæ audiunt, attribuerunt: quæ ita dictæ glandulæ mihi nil aliud ſunt, quam dictæ Vaſculorum ſanguineorum exremitates ſuccoſæ, quaſi in globulos oblongo-rotundos, imò rotundos, & in faſciculos congeſtæ.

Ratio, quare hoc credere cœpi, ſequens eſt. Cum cerâ rubrâ replerem arterias meſentericas, dicta materia propellebatur ulterius per ita dictas glandulas in inteſtinorum cavitatem; & hoc ſæpiſſime mihi contingit. Præterea inteſtinum duodenum inverſum, cujus arteriolæ erant repletæ, indidi liquori, poſt macerationem in Aq. ſimplici, atque ita reperi dictas glandulas miliares inteſtini duodeni penicillorum modo eſſe diſpoſitas. De hoc objecto fuſius in ſubſequentibus Theſaurorum deſcriptionibus.

3. Nota. Oeſophagum hujus ſtomachi ita eſſe præparatum, ut fibræ muſculoſæ & longitudinales, quarum ope œſophagus, ubi neceſſe eſt, abbreviatur, hic luculenter conſpici poſſint.

4. Quomodò nervi, per ſtomachum diſtributi, ad latera œſophagi deſcendant, hic ab uno latere videri poteſt.

5. Omentum myriadibus arteriolarum ſcatere hic conſtat; ad extremum enim uſque repletæ ſunt cerâ rubrâ. Quia autem hoc â nemine hactenus ita vidi ære expreſſum, operæ pretium eſſe duxi, hiſce Tabulis inſerere. Vid. Tab. 5. Fig. Theſ. 2.

6. Omentum in ſtatu ſano nullis foraminibus eſſe pertuſum, (quamvis contrarium velint, & in figuris ſuis expreſſerint nonnulli) liquido hic conſtat, in dicto, & cæteris â me conſervatis omentis. Monendum tamen, ſi ſuſpenſa manu haud tractetur omentum, facillime foraminoſum fieri.

N°. XV. Puerorum renes, in liquore limpido conſervati, quorum ſupremus à capillo dependens, naturali colore rubicundo perfuſus, ex parte ſeparatus eſt, à prima & extima

tu-

tunica, adipofa dicta, ut fuperficies inæqualis in confpectum veniret.

Hæc inæqualitas fuperficiei in ea ætate confideranda eft, ut puerorum & fœtuum renes videantur glandulæ conglomeratæ, id quod tamen locum habere non conftat.

Dicta membrana adipofa innumeras particulas adipofas fibi habet connexas, formâ planas, rotundas, oblongo-rotundas, imo & angulares; & hoc diftinctius videri poteft in fœtu, quam in ætate provectiori. Prædictæ particulæ adipofæ, funt propriè cellulæ adipofæ, Malpigio dictæ, circa quas notandum, quamvis dicantur adipofæ cellulæ, & revera adipofæ fint in vaccis, & ovibus, de homine tamen minus proprie dici, quandoquidem nullus adeps in toto corpore humano reperitur, & per confequens inepta eft divifio, quam authores faciunt, fcilicet in pinguedinem, proprie dictam, & adipem. Nam quod dicitur adeps circa renes, omentum, cor & mefenterium dictorum animalium, illud vera pinguedo eft in corpore humano, propterea quod in homine non folum vivo, verum etiam in cadavere recenti, admodum mollis exiftit, & haud folum fub cute, verum etiam circa cor & cæteras dictas partes, à calore digitorum facile liquefcens: imò nifi coërceretur in cellulis, diffluerét fæpe in corpore vivo, à motu nimio, æftate excitato. In equis quoque nullus adeps, fed mollis pinguedo, unde eorum vifcera obefiora facta, à nimio calore & corporis agitatione fæpiffime pinguedinem effundunt in cavitatem abdominis, præfertim ubi cellulæ juftò tenuiores funt.

Dixi fuperius pinguedinem humanam admodum effe mollem, non folum in corpore vivo, verum etiam recens denato, quia experientia edoctus fum, pinguedinem humanam in adipem non raro degenerare, in cadaveribus obefioribus, viginti & plures annos poft humationem. In ea degeneratione, in tumulis facta, non folum indurefcit pinguedo, verum etiam color ejus fit niveus. Confiderandum etiam, in omnibus cadaveribus ejufmodi mutationes haud effe obvias; fed in iis, quæ fepulta funt loco humidiori, & profundiffimo.

In fundo hujus Phialæ vifuntur renes puerorum, faturatiore rubedine perfufi, quia vafa fanguinea in totum funt repleta.

N°. XVI. Phiala in liquore continens Pueri Veſicam urinariam, cum poſtica parte penis, ut & proſtatis.

Not. 1. Dictam penis portionem, à ſeta dependentem, naturalem ſitum, figuram, incurvationem ſub oſſibus pubis, ut & craſſitiem, reſervaſſe.

2. Utrumque corpus nerveo-ſpongioſum majus, ut & minus, cereâ materiâ eſſe repletum.

3. Septum nerveum, corporibus duobus majoribus interſitum, accuratè videri poteſt in hoc ſubjecto, ſicuti & proſtatæ, ſub oſſibus pubis protuberantes.

4. Ureter unius lateris gaudet arteriolis variis, necnon nervis, ſecundum longitudinem proſerpentibus.

N°. XVII, Phiala, in cujus liquore innatat Vena portæ vitulina, artificioſiſſimè repleta cerâ flavâ. Inter omnes præparationes, quas unquam feci, haud minimum hæc locum occupat. Ramuli enim minutiſſimi ſunt conſervati & repleti, qui tanto ſunt numero, ut tale quid nunquam viderim.

N°. XVIII. Puellæ pudendum, naturali colore præditum, & ita conſervatum, ut jamjam à corpore videatur ſeparatum, aut exciſum.

Not. 1. Inter nymphas, ſub meatu urinario, Membrana hymen luculentiſſimè videri poteſt.

2. Supra meatum urinarium, caput clitoridis cum ejuſdem præputio conſpiciuntur.

3. Sub dicto pudendo exactiſſimè videri poteſt, ubinam cutis perinæi finem faciat, & quaſi in membranam degeneret rubicundam, & æqualem, cum contra cutis nonnihil aſperior appareat.

ASSER Quartus.

N°. I. OCulus infantis cum portione exigua oſſis frontis.

Not. 1. Orbita ablata, ut muſculi oculares in naturali ſitu conſpici poſſint.

2. Quomodo nervus, ſupra dictos muſculos, & ulterius per foramen oſſi frontis inſculptum proſerpens per pinguedinem, muſculum & cutem frontis diſtribuatur, hic oppidò quam benè videre licet.

3. Mu-

3. Musculi naturali colore sunt imbuti.

4. Phialâ nonnihil inversâ, conspiciendas sese exhibent oculorum Tunicæ, Sclerotica, Choroidea, Ruyschiana & Retina.

N°. II. Placentæ uterinæ humanæ portio; materiâ cereâ repleta.

Not. 1. Placentam nullis glandulis esse instructam, sicuti authores autumant, hic luculenter apparet, luculenter inquam, quandoquidem objectum tali modo præparatum est, ut nemo hoc visô, posthac de veritate structuræ dubitare possit; nihil enim placentæ ademi, nec digitis fricavi, solummodò cerâ flavâ replevi vasa, tanta cum dexteritate, ut ne minimus quidem ramulus intactus sit relictus.

2. Nusquam offendi vasorum sanguineorum extrema, quæ tantam analogiam habent cum iis, quæ constituunt corticalem cerebri substantiam, quantam placentæ uterinæ vasa.

3. Nullum reperi viscus, (licet constituatur etiam ex vasis, prout Lien &c.) cujus ramificationes minores adeò sint copiosæ, quam in placenta uterina. Vid. Tab. VI. Thes. 2. Ramorum linealium, hepaticorum, Renalium, Placentæ uterinæ, &c. figuras repræsentantem.

Hisce rite perspectis facilè erit judicare, vasorum sanguineorum extrema summopere inter se differre, neque frustra.

4. Vasa sanguinea, placentam uterinam constituentia, neutiquam uniri cum vasis sanguineis uterinis, in sequenti Thesauro tertio ostendere decrevi, additis nonnullis, quæ ab aliis sunt neglecta.

N. III. Placentæ uterinæ portio, cujus vasa sanguinea, placentam conficientia, repleta sunt cereâ materiâ, dilutiore rubedine perfusa.

Dictum objectum, ut & antecedens, liquore limpido innatat, quo sine non tam accuratè in oculos incurreret.

N°. IV. Portio Arteriæ splenicæ vitulinæ, cereâ materiâ rubrâ impletæ. Hujus extremitates penicilla detrita repræsentant, id quod nec in placenta uterina, nec in corticali cerebri substantia locum habere, comperi.

N. V. Ejusdem hepatis hydropici, (de quo mentio facta Thesaur. 1. fol. 34, & 35.) Portio lateralis, in qua etiam de-

demonſtratur, omnia Vaſa ſanguinea, nullo ramulo excepto, degeneraſſe in hydatides. Vid. Tab. 2. Fig. 3.

Notandum quoque membranam hancce hepar inveſtientem, valde eſſe incraſſatam; & ſubſtantiam hepatis à latere læſo viſam, ſpongiam ſucco quodam repletam repræſentare.

N°. VI. Phiala continens portionem epidermidis infantis, in cujus ſuperficie interiore ſuperſtites conſpiciuntur papillarum cutanearum extremitates minutiſſimæ, cuticulam, ut opinor, conſtituentes. Ego enim ſtatuo, cuticulam nil aliud eſſe, quam effloreſcentiam extremitatum papillarum cutanearum; quæ extremitates ſenſu exquiſito, quo aliquantò profundius ſunt præditæ, deſtituuntur, & ſic quoque dicitur epidermis non ſentire, & nos nullo dolore afficere, ſi lædatur; ſentit tamen ſuo modo.

A multis ſeculis quidem pro certiſſimo dictum fuit, epidermidem eſſe conſtitutam ab humoribus excrementitiis, & inutilibus, frigoris ambientis ope condenſatam, ſicuti in pulte frigefacta videmus fieri: ſed embryones & fœtus in utero materno frigus externum non patiuntur, & tamen epidermide haud deſtituuntur; & ſic corruit eorum hypotheſis.

N°. VII. Phiala portionem arteriarum, per medullarem cerebri ſubſtantiam diſſeminatarum, continet, idque ex infante. Inter haſce arterias, variis in locis reperiuntur, quæ extrema parte ſua propriè ſunt vera corticalis cerebri ſubſtantiæ vaſcula.

N°. VIII. Hominis proceſſus vermiformis inteſtini cœci, ſecundum longitudinem apertus, & liquori immerſus, ut glandularum ſpuriarum numerus clarè videri poſſet; & ſic apparet, dictum proceſſum magnam habere analogiam cum proceſſu vermiformi leporis, quamvis tantam non habeat capacitatem; utriuſque enim proceſſus tot habet glandulas, ut ſibi invicem accumbant, nullo ferè relicto ſpatio inani. Dictæ glandulæ adeò molles ſunt, ut ſuſpenſa manu proceſſus tractandus ſit, alioquin glandulæ evaneſcunt, aut ſaltem numerus earum diminuitur.

N°. IX. Phiala cryſtallina ſicca, in qua à capillo dependet ſceleton Aviculæ Indiæ occidentalis, tam exiguæ, ut dubitem, an minor unquam ſit reperta; aviculæ autem nomen apud Luſitanos eſt *Pegaſrol.* Ejus oſſicula admodum ſunt ſubtilia, ſilumque variis in locis tenuitate ſuperantia.

N°.

N°. X. Phiala, in qua portio membranæ Chorii, cui aliquot cotyledones adhærent, suntque ex ove.

Not. 1. Dictæ cotyledones nil aliud sunt quam placentulæ uterinæ, quibus chorium ovinum scatet.

2. Nullas hic quoque reperiri glandulas, certum est.

N°. XI. Membrana cornea humana, qua facie postica visa, demonstratur, quomodo in corpore vivo Ligamentum ciliare, ut & ejus processus recedere valeant à pupilla; ut & quomodò denuò ad eam queant accedere: quem in finem liquori limpido innatant, quemadmodum in corpore vivo.

Not. Præterea, hic posse conspici circulum minorem, pupillæ proximum, in quem desinunt tendinosæ fibræ processus ligamenti ciliaris; estque idem circulus, quem præditum esse existimo fibris orbicularibus, ad pupillam constringendam & angustandam. Hæc omnia innumeris prædita esse vasculis sanguineis hic videre licet.

N°. XII. Phiala in liquore conservans palati partem mollem, seu integumentum infantis, per cujus superficiem linguam respicientem distinctè visuntur non solum glandularum palatinarum oscula, mucum quoque eructantia, verum etiam Papillæ palatinæ protuberantes, & gustui destinatæ: suntque arenâ multis numeris minores. Præterea conspiciuntur rugæ asperæ transversales, seu juga palati.

N°. XIII. Testudinis Lingua, cujus area stipatur papillis innumerabilibus, linguæ bovinæ similibus, utpote longis, & mucronatis, pelliculâ epidermidis vicaria obductis.

N°. XIV. Pueri oculus à seta dependens, cujus Sclerotica nonnihil inversa, ut Choroidea, arteriolis stipata, videri possit.

Not. 1. Tunica retina, arteriolis repleta, in oculos incurrit, si Phiala paululum inclinetur.

2. Quo pacto arteriolæ per Iridem disseminentur, cerni hic potest.

N°. XV. Fœtus Balænæ hepar excarne, uti vulgò loquuntur.

Not. 1. Dictus fœtus erat longitudine unius fere ulnæ.

2. In Hepate nullæ glandulæ sunt repertæ.

3. Vasa sanguinea maxima ex parte hepar constituentia accurate hic lustrari possunt, præsertim eorum extrema.

N°. XVI. Oculus pueri in fundo Phialæ positus, & ita præ-

paratus, ut Scleroticâ ademptâ, in conſpectum veniat Choroidea, eâque laceratâ, videri quoque poſſint Retina, & Iris, cum earum arteriolis repletis. Notandum per ſuperficiem tunicæ extimæ, nervum opticum inveſtientis, arteriolas numeroſas, ut & nervos ſerpentino reptatu decurrere. Dicti nervi ramos emittunt ad Ligamentum ciliare.

N°. XVII. Phiala liquore referta, in qua à ſetis dependent duo objecta, quorum primum & ſuperius, Os petroſum eſt, ita præparatum, ut capſæ cavitate aperta, cerni poſſint in ſuo ſitu naturali malleolus & incus, perioſtio obducta.

Not. 1. Perioſtium dictorum oſſiculorum copioſis gaudet vaſculis ſanguiferis refertis.

2. Incus cum ſuo muſculo tenuiſſimo hic conſpici quoque poteſt.

3. Per membranam Tympani laceram diſſeminantur hic vaſcula ſanguinea innumera repleta. Vid. horum fig. in Reſp. Epiſt. Probl. 8. ad Exp. Virum Grætz.

Alterum objectum auricula eſt, naturali colore ſuo prædita, ſine ullo fuco aut pigmento.

N°. XVIII, Placentæ uterinæ muliebris portio.

Not. 1. Vaſa ſanguinea, placentam conſtituentia, tota replevi cerea materia rubra, ut ſi quid præter vaſa ſanguinea in placenta reperiretur, in conſpectum ſeſe daret; verum nil niſi vaſa ſanguinea reperi. A multis ſeculis pro certo habitum fuit, Placentam uniri utero per utriuſque vaſorum extremitates. reperiuntur quoque ad hoc uſque tempus haud infimi ſubſellii Anatomici, qui mordicus hoc defendere volunt. quid autem ſit hujus rei, facile expiſcari poterit, ſi quis huic viæ nobiſcum inſiſtere velit.

Repleveram eum in finem multoties vaſa ſanguinea, Placentam conſtituentia, cerea materiâ rubrâ, reperique placentam non ſolum amictam membranâ, ea facie, quæ fœtum ſpectat, & Chorion appellatur, verum etiam facie uterum ſpectante integumento membranæ analogo eſſe obductam, & firmiter extremitatibus vaſorum connatam.

Dicta ſubſtantia membranacea tenacitate carens, vix ac ne vix quidem, ſeparabilis eſt à placenta; videturque aliquatenus convenire, ratione ſubſtantiæ, cum Chorio membrana, (cujus continuatio eſſe videtur) quæ etiam in homine neutiquam tenax.

2 Di-

2. Dictum integumentum visum haud fuisset, nisi præcessisset dicta repletio, unde placenta integra rubicunda apparebat, membranacea autem substantia albicans aut grisea sensui occurrebat, idque per integram superficiem placentæ, quæ utero connectitur.

3. Placenta molliter & suspensa manu tractanda, alioquin laceratur, ea scilicet facie quæ uterum respicit. Unde lacerata, quasi in varios globulos dividitur, & per consequens disrumpitur dicta membranacea substantia, unde minus observari potest.

4. Aliquoties observavi dictam substantiam membranaceam variis locis lapideam naturam induisse, fœtu bene constituto.

Hæc itaque expertus statuendum censeo, Vasa sanguinea uterina non immediate uniri cum Vasis placentam conficientibus, sed utriusque cohæsionem fieri mediante prædicta substantia membranacea,

Latus campus hic jam aperitur ad disserendum, quomodò, hoc concesso, nutrimentum fœtui dicatum ex utero ad fœtum perveniat, per quas vias, ubinam præparetur & perficiatur &c.

Mihi autem consultum videtur, id jam præterire, ne ab instituto nimium digrediar, neque limites nimis extendam; scopus enim tantum est præparatorum meorum catalogum exhibere. quid autem sit de fœtus nutrimento, quo præparetur loco, &c. ex sequentibus palam fiet.

N°. XIX. Portio Tunicæ tertiæ seu interioris uteri ovini imprægnati, per quam myriades vasorum incognitorum disseminantur, in quibus nutrimentum, fœtui dicatum, præparatur. Suntque vermicularia à me dicta, propterea quod instar vermium reptatus repunt per integram tunicam intimam uteri Vid. Tab. VI. Fig. 6. Thes. 2.

Hæc autem vasa in conspectum meum venerunt, postquam Vasa sanguinea uterina cera rubra impleveram. hæc enim limpida occurrebant, illa verò rubra. In illis vermicularibus vasis alimentum confici existimo, non autem in ita dictis glandulis, quas hactenus nemo luculenter demonstrare potuit in utero.

Rogabit forsan aliquis; an vasa apta sint ad humorem peculiarem conficiendum. Resp. cum vasa seminalia semen confi-

cere valeant in tefticulis, ubi nullæ glandulæ; cum in hepate nullæ reperiantur glandulæ, & tamen hepar otiofum non fit præparando humore biliofo, non video, quare id non in utero fieri poffit ab iftis nove detectis vafis.

Quò ex illis Vafis ulterius progrediatur dictus humor, infra pluribus oftendam.

N°. XX, Oculi humani Tunica Choroidea, & Ruyfchiana, ita præparata, ut utraque in confpectum veniat. Quanta fit differentia inter reptatum Vaforum fanguineorum utriufque Tunicæ, hic videre licet. Notandum interim, faciem interiorem effe factam exteriorem, objectumque confervatum effe in liquore, ut luculenter videri poffet.

ASSER Quintus.

N°. I. VItulini oculi utraque palpebra,

Not. 1. Omnia ofcula ductuum excretoriorum in limbis exiftentia, in confpectum veniunt: imò in illis hæret & protuberat humor vifcidus, à liquore noftro, cui innatat, coagulatus.

2. E Glandula lachrymali prodeunt pili varii.

3. Puncta lachrymalia admodum capacia funt.

N°. II. Oculus humanus, cui annectuntur quinque mufculi oculares: fextus autem deficit in hoc fubjecto, funtque mufculi naturali colore præditi.

N°. III. Portio corticalis fubftantiæ cerebri liquori limpido innatans, fine quo impoffibile eft veram ejus forman demonftrare. Hic autem luculenter apparet corticalem cerebri fubftantiam neutiquam effe glandulofam, fed vafculofam: quare vafcula fang., corticalem fubftantiam conftituentia, cera rubrâ replevi. Huic variis quoque locis quidem adhæret fubftantia medullofa, hæc autem nulla rubedine eft perfufa, à repletione dicta.

N°. IV. Tunicæ, per afperam arteriam tuffi rejectæ, quæ fi non fint portiones Tunicæ intimæ afperæ arteriæ, analogiam faltem habent cum ea, utpote innumeris foraminibus pertufæ & fatis quoque tenaces. Puer octo annos circiter natus in tuffim moleftam incidens, cum febri continua, rejecit per vices varias particulas membranaceas, porofas, fatis tenaces & paucis

eis post diebus supremum diem obiit: hujus autem parentes cadaveris apertionem non admiserunt, ita ut nil certi hac de re statuere potuerim.

N°. V. Muris hepar, à seta dependens in Phiala, humore limpido repleta.

Not. 1. In illo hepate reperti sunt bini tumores exigui rotundi, magnitudine pisi vulgaris. Horum alterô apertô reperi dictum tumorem nil esse, nisi membranulam, continentem vermem ea latitudine, qua est stramen, album, magnitudine digiti, figurâ & formâ vulgaris lumbrici lati, articulati.

2. Dictus vermis in fundo Phialæ videri potest, ut & alter tumor nondum apertus.

N°. VI. Pueri uvula, cujus integumentum, epidermidi vicarium, ex parte ablatum est, ut fibrarum longitudinalium concentratio videri possit.

N°. VII. Pueri plexus Choroideus rubicundissimus, propter arteriolarum repletionem. In eo nullæ glandulæ visibiles, quin imò videtur dictus plexus continuationem habere cum dictis arteriolis, aut arteriolæ videntur degenerare in plexum dictum: replendo enim arterias, plexus quoque repletur. De hisce plura, ubi de glandulis conglomeratis agere decrevi. Fig. plex. videri potest Resp. Epist. Probl. 12.

N°, VIII. Vasa arteriosa, per Piam matrem dispersa, ex infante.

N°. IX. Oculi humani utraque palpebra.

Not. 1. In angulo majori foramina lachrymalia hiantia, ut & oscula Vasculorum exiguorum, in utriusque limbo existentium, conspicua.

2. Glandulam lachrymalem multis osculis præditam esse, hic constat.

N°. X. Fœtus humani Pulmo, cum annexo Corde, Thymo, portione pericardii, asperâ arteriâ, arteriæ magnæ trunco, tribus ramis sursum spectantibus.

Not. 1. Hæc omnia sunt indurata, repleta, & extra liquorem conservata.

2. Quomodo arteria magna cum arteriâ pulmonali conjungatur in fœtu humano, hic apparet.

3. Glandulæ Thyroideæ, sub larynge sitæ, hic conservatæ sunt.

4. Per pericardium Vaſa ſanguinea diſperſa viſuntur.

5. In latere dextro pulmo in tres lobos magnos eſt diviſus, in ſiniſtro verò duo tantum occurrunt lobi, id quod ſæpiſſime obſervatur.

6. Corculum, lapidis inſtar duratum, proprium ſitum inter pulmonis lobos majores retinuit.

N°. XI. Oſſicula brachii & extremæ manus, ſceleti fœtus humani, trium circiter menſium, in liquore conſervata, ut accurata videri poſſit vera eorum conſtitutio in ea ætate, id quod fruſtra expectandum in ſceletis exſiccatis.

N°. XII. Æthiopis cuticula nigricans, in liquore conſervata, in cujus ſuperficie interiore, avulſæ reliquiæ papillarum cutanearum comparent.

N°. XIII. Portio corporis reticularis, ſupra cutim ſita, idque ex Balæna.

Not. In ea foramina admodum eſſe capacia, corpuſque reticulare valde craſſum, in hoc animalium genere.

N°. XIV. Phiala in liquore conſervans infantis, octo præter propter menſes nati, dentes molares aliquot, cum eorum contento molli.

N°. XV. Infantis oſſicula auditus in liquore ſita.

N°. XVI. Teſticulus humanus diſſolutus, id eſt ita præparatus, ut vaſcula, ſemen conficientia, à ſe invicem receſſerint, ut eo diſtinctius videri poſſit, teſticulorum conſtitutionem neutiquam eſſe glanduloſam, ſed vaſculoſam,

N°. XVII. Oculus humanus liquori innatans.

Not. 1. quod naturalem retinuerit formam rotundam.

2. Muſculi ab oculo dependentes, naturali colore rubicundo præditi ſunt

3. Quomodò arteriæ & nervi perambulent ſuperficiem nervi optici, ſenſui hic obviam fit.

4. De hocce oculo mentio facta in Reſponſ. Epiſt. Probl. 13. ubi fol. 13. hæc leguntur verba: *Sub hac expanſione tendinea videndam ſeſe exhibet Tunica Sclerotica, quæ tertia eſt, & admodum dura, craſſa, atque opaca. Hujusce pars anterior, Cornea audit, quæ pellucida, diaphana, & tranſparens eſt, veluti cornu politum, eſtque in aliquibus aliquantò convexior, non autem in omnibus. Per dictam Tunicam mihi videre videor plurima vaſcula nova, ſecundum longitudinem decur-*

currentia , quæ neque ſanguiflua , neque lymphatica eſſe reor , (quantumvis lymphaticorum æmula ſint) quia in totum cum iis non conveniunt. dixi , quod mihi videre videar , quia tanta in re haud libenter aliquid proferrem , niſi certiſſimus factus &c.

N°. XVIII. Portio Scleroticæ, cui adhærent muſculi oculares, ut &arteriæ, per muſculos diſſeminatæ.

A S S E R Sextus.

N°. I. PUeri ren diſſectus, ut interiora conſpici poſſint.

Not. 1. Aliquot ex papillis renalibus à me ſunt diſſectæ, nonnullæ quoque illibatæ, ut, quicquid in illis conſiderandum eſt, luſtrari poſſit.

2. Variis locis tubuli pelvis non ſolum, verum etiam ductus urinarii Bellini luculenter in conſpectum veniunt; circa quos conſideratu dignum cenſeo , quod omnes dicti ductus Bellini cereâ materiâ quoque ſunt repleti. Simul ac infarcirem arterias renales, (& hoc mihi jam ſemper contingit,) infarciebantur quoque ductus Bellini omnes, imò Tubuli renales, nec non pelvis ipſa; unde conjicere haud abſurdum eſt, ductus Bellinos, ſive urinarios, continuationes eſſe arteriarum renalium, ſive circa utriuſque extremum aut ſecus. Nemini autem arduum videbitur, quod dixi, me *conjicere* ductus Bellinos continuationes eſſe arteriarum renalium, modo conſideret, quod nemo hactenus inter arterias ſpermaticas, & vaſa ſemen conficientia, teſticuloſque conſtituentia, ullam glandulam demonſtrare valuerit, neque ullam glandulam interpoſitam eſſe inter ductus vermiculares ſupradictos, & arterias uterinas. Præterea corticalem cerebri ſubſtantiam ex meris vaſculis ſanguineis conſtare, luculenter demonſtrare valeo, cœlô ſerenô : ne dicam de hepatis & lienis conſtituto vaſculoſo , non autem glanduloſo. Itaque hiſce bene conſideratis, haud arduum fore exiſtimavi, quod dixi , & dubitanter propoſui dictorum vaſorum continuationem. Interim omnes vires intendere animus eſt, donec hujuſce rei certior factus omne dubium ſuperem.

Dixerit forſan aliquis , Cl. Malpighium deſcripſiſſe ſuas glandulas renales, forma rotundas , imò & diaphanas, eaſque reperiri in dorſo renum , &c. Reſp me non ignarum eſſe , paucas reperiri particulas rotundas, & diaphanas in rene vitu-

li-

lino, magnitudine ovulorum piſcium, microſcopio viſas; verum enimverò perpaucæ ſunt, reſpectu totius viſceris, eaſque nondum in dorſo, ſed in renis medio offendo. Utrum autem tales particulæ diaphanæ dicendæ ſint glandulæ, nec ne, anceps hæreo.

Ultimò conſiderandum, vaſorum ſanguineorum renalium extrema mirum in modum eſſe contorta, ſicuti Tab. 6. fig. 7. Theſ. 2. indicat, neque hoc fruſtraneum eſt, ſed potius exiſtimandum, ſegregationes, quinimo confectiones humorum in corpore noſtro, dependere à configuratione, ut & diverſitate ſubſtantiæ extremitatum Vaſorum, quæ, ut ſupra innui, conſideratione digna eſt. De hiſce fuſius in deſcriptione ſequentium Theſaurorum, ubi integros renes æri curabo incidi.

N°. II. Hominis utraque palpebra, in quibus præter foramina, in limbis exiſtentia, ut & ea, quæ puncta lachrymalia audiunt, nova quædam apparentia viſui ſeſe offert; aſt nondum mihi ſatisfacere poſſum, quid ſibi velit.

N°. III. Phiala oculum humanum continens, cujus arteriæ ſunt repletæ materia cerea: & ſic Scleroticâ ademtâ, conſpiciendam ſeſe exhibet Choroidea, exiguo foramine pertuſa, ut vitreus humor in conſpectum veniret, qui naturâ limpidus & tranſparens, in hoc objecto opacus & albidus apparet, idque à liquore, cui innatat.

Not. 1. Tunicæ Choroideæ Vaſculis arterioſis cera rubra repletis, luculenter ſeſe videndos exhibent nervi ciliares albicantes, & per ſuperficiem exteriorem Choroideæ reptantes.

2. Ruyſchiana hic non apparet, utpote Choroideâ non ſatis apertâ aut laceratâ.

3. Nervi & arteriæ, per ſuperficiem tunicæ exterioris nervi optici diſperſæ, videri hic quoque poſſunt.

N°. IV. Phiala liquore referta, in qua nobis occurrit fœtus humani os petroſum, à ſeta dependens.

Not. 1. Dictum os in duas partes eſſe diviſum, ſc. in os petroſum, ſtricto nomine ita dictum, & in ſquamoſum. quicquid autem in ſingulis offibus incurrit in oculos, hic videri poteſt.

2. Offis petroſi capſa, (quæ pars interior eſt, nobiſque obvia pone membranam tympani) tenuiſſimâ membranâ eſt ſuccincta, quæ viſum noſtrum fugeret, niſi arteriolæ per eam diſſeminatæ, & cerea materia rubra repletæ, ejus exiſtentiam nobis manifeſtarent.

4.

3. Officulum, Stapes dictum, in situ naturali, sc. in foramine ovali hæret, estque obvelatum seu amictum membranulâ tenuissimâ, arteriolis quoque instructâ.

4 Foramen rotundius in dicta capsa, quod viam præbet cochleæ, hic quoque non solum apparet, verum etiam membranula dicti foraminis limbum, ut & cochleæ cavitatem, nec non ejus septum osseum, investiens.

In altera ossis petrosi parte, sc. osse temporum, setæ quoque adhærente, sequentia lustrantur.

1. Membranam Tympani geminam esse apparet, præter involucrum extimum, quod in fœtu humano invenitur, & tympani membranæ cohæret.

2. Exteriorem tunicam sive lamellam separabilem esse ab interiore, quemadmodum in oculis, Ruyschiana à Choroidea.

3. In hoc objecto exigua portio lamellæ exterioris separata est ab interiore, in aliis autem objectis, postea describendis, maximam portionem separavi.

4. Pellicula exterior innumeris arteriolis repletis superbit, quibus interior hic destituitur, forsan quia non sunt repletæ.

5. Hancce membranulam Tympani nusquam hic foramine esse pertusam aut perforatam, sed ubique in ambitu ossi orbiculari connatam.

6. Quomodo Incus & Malleolus sibi invicem cohæreant, & quo ritu malleolus affigatur membranæ tympani, hic videri potest: suntque dicta officula periostio quoque obducta, per quod arteriolæ visuntur dispersæ.

7. Quartum officulum auditus, stapedis parti superiori annexum, distinctissime hic lustrari potest, & quod magis est, arteriolæ repletæ conspici possunt, in membranula quartum officulum investiente.

N°. V. Portio maxillæ superioris ex infante, in qua luculenter videri potest, dentes pueriles, ante indurationem osseam aut lapideam, colore & substantiâ constare diversa. exterior enim albicat, sequens coloris est cartilaginei, tertia & intima, quæ cæteras copiâ superat, mollis,& plurimis sanguineis vasis prædita.

N°. VI. Portio funiculi umbilicalis Hippopotami cum annexa portione Chorii, innumeris globosis corpusculis referti; & ea æquant magnitudinem ciceris, lentis, & nonnulla capitis aciculæ majoris; qualem autem habeant usum, nondum expiscatus sum.

N°. VII. Pueri portio Nasi, secundum longitudinem dissecti, ut septum narium ejusque involucra in conspectum venirent.

Not. Septo suis integumentis adhuc investito, conspiciendum sese exhibet in utroque latere ductus peculiaris, per quem Mucus excernitur. In uno latere indidi setam, ut intuenti statim sese manifestaret. Sed de hoc alias plura.

N°. VIII. Infantis pia mater liquori innatans, adeoque tenera ac subtilis, ut vix præter vasa sanguinea aliquid membranosi appareat. Videtur enim fere ex meris Vasculis sanguineis constare, quæ ope alicujus substantiæ membranosæ suo continentur loco, ne inter se confundantur. Hoc demonstrari non potest, nisi arteriæ ad finem usque sint repletæ materiâ cereâ rubrâ. hoc enim facto, quicquid arteriosum, aut venosum rubedine perfusum est, & quod restat membranosum esse constat.

N°. IX. Phiala in cujus liquore duo conservantur objecta. horum primum & minus, duæ sunt palpebræ humanæ, quarum arteriæ sunt repletæ, unde rubedinem induerunt.

Alterum quoque duæ sunt palpebræ humanæ, quarum arteriæ haud repletæ sunt. In iis videre licet puncta lachrymalia, & in marginibus oscula notissima rivulorum, humore viscido & duro hic repleta.

N°. X. Phiala continens duos oculos humanos transversim sectos, in quorum cavitate luculenter lustrari potest Tunica retiformis, medullosa substantiâ obsita. huic proximè adjacet Ruyschiana, pigmento nigro obducta.

N°. XI. Phiala, in qua duo objecta visuntur, quorum alterum, à capillo dependens, oculus est infantis, transversim sectus.

Not. 1. In Portione reticulari è fundo oculi emergente, notandum, Vascula sanguinea tota esse repleta ad extremitates usque, & hoc facto, dicta reticularis seu retiformis videtur constitutio ex vasculis sanguineis, quæ, per membranosum quid, suo loco detinentur: medullosum autem in hoc objecto vix perceptibile, in aliis autem satis evidens.

2. Arteriolæ Ruyschianæ Tunicæ hic sunt repletæ, & quam diversæ sint reptatu ab arteriis Choroideæ, hic cerni quoque potest.

3. Ligamentum Ciliare neutiquam musculorum munere fungi, sed vero ejus processum, satis evidens quoque est in hoc ob-

objecto. Vide quoque Tab. 1. Fig. 4. 5. & 7. Thes. 2.

4. Ruyschianam Tunicam pertingere ad finem ligamenti Ciliaris, oppidò quam bene hic cerni potest.

Alterum objectum in fundo Phialæ positum, posterior oculi pars est, cujus arteriæ ita planè sunt repletæ, ut tandem extravasatio sit facta, & hoc facile fit, si minus caute peragatur negotium illud.

N°. XII. Portio arteriæ splenicæ vitulinæ repletæ, cujus extremitates fasciculatim sunt dispositæ.

N°. XIII. Portio substantiæ corticalis cerebri humani, in qua luculenter demonstrari potest, dictam substantiam nihil esse, nisi congeriem extremitatum vasculorum sanguineorum. Eum in finem cerâ rubrâ replevi dictas extremitates, & liquori limpido indidi, ut à se invicem nonnihil recederent. nisi enim hoc ita fit, impossibile est veritatem hujus rei expiscari. Vid. cætera super hac re Resp. in Epist. Probl. 12. ubi figuras addidi.

N°. XIV. Hominis utraque Tonsilla, cum intersita uvula. Quam cellulosæ sint tonsillæ; quot & quantæ aperturæ, fauces spectantes, idque sæpe in statu sano, hic videri potest.

Notandum interim hasce aperturas evidentius in conspectum venire, in tonsillarum tumefactione, id quod Chirurgis, in Anatomia minus versatis, sæpissimè imposuit, existimantibus, cum viderent hasce aperturas, tonsillas esse exulceratas, cum contra dictæ aperturæ naturales sint, eo tempore tantum magis hiantes.

N°. XV. Sclerotica humana reflexa, è cujus medio portio reticularis emergit.

N°. XVI. Oculi humani utraque palpebra, in quibus foramina aut oscula in limbis existentia, ut & puncta lachrymalia lustrari possunt.

LOCULAMENTUM, *sub dicto Thesauro secundo, continet Arcas aliquot quadrangulares ex ligno Cedrino confectas, quarum*

ARCA PRIMA

sequentia continet.

N°. I. Portio est cutis infantis, cujus arteriis cera rubra repletis, rubedinem induit cutis.

Not. Vasculorum dictorum extremitates reptatum habere diversum à subjectis, jamjam indicandis.

N°. II. Præterea continetur in dicta arca, portio exterioris Tunicæ uteri vitulini, in qua visuntur arteriæ, cereâ materiâ rubrâ repletæ, quarum reptatus & numerus longe differunt à cutaneis.

N°. III. Portio Membranæ Chorii fœtus Vitulini, cujus arteriarum extremitates materiâ cereâ flavâ tam accurate repletæ, ut intuentium oculos alliciant.

N°. IV. Portio ejusdem membranæ, ramis mjoribus instructa.

In ARCA Cedrina secunda reperiuntur sequentia.

Not. 1. Superior pars cranii fœtus humani integumentis omnibus ademptis, ut in conspectum veniret fontanella membranacea.

Not. 1. Dictam fontanellam scatere arteriolis rpletis, quæ neutiquam conspici possunt, nisi præmissa repletione.

2. Fœtus humani ossa cranii conjungi membranarum ope, non autem per suturas, hic quoque cerni potest.

3. Dictas membranas esse pericranium & duram matrem, hic constat.

4. In infante vivo, dicta conjunctio in superiore parte non est per mutuum contactum ossium, aut per suturas, sed ad distantiam quandam, prout hic videre est.

5. Hæc autem distantia est vel major, vel minor: semper tamen aliqua reperitur, id quod autores omnes non observarunt in suis figuris; eo magis, quia dicta distantia, in vulgari sceletopœia fœtuum, non invenitur; cum enim ossa fœtus exsiccantur, naturalis distantia non conservatur, nisi gossypii ope, quo totum caput osseum eo usque replendum; ut nullo modo ossa ad se invicem accedere possint in exsiccatione.

6. Os frontis geminum esse in fœtu humano, hic videri potest.

N. II. Superior pars cranii infantis, in qua supradicta distantia omninò abolita; fontanella membranacea verò, quæ semper ad tempus adhuc reperiatur, hic videri potest.

Not. 1. Fontanella dicta non præcise clauditur anni spatio, verum citius, aut tardius, secundum corporis dispositionem, & prout ossificatio magis vel minus est vegeta.

2. Dicta pars cranii pericranio est amicta, cujus arteriolæ sunt repletæ cera rubrâ.

3. Eadem materia quoque repletus est sinus falciformis seu longitudinalis.

N°.

N°. III. Pars cranii ſuperior fœtus ſeptimeſtris inſtructa cute.

Not. 1. Cutis auferri poteſt ab oſſe, quia ſeorſum eſt exſiccata: & ſic datur occaſio interiorem cutis ſuperficiem luſtrandi, cum ſuis vaſis ſanguineis, utpote repletis.

2. Cutem humanam tot ſcatere vaſis ſanguineis, ut iis omnibus repletis, tota cutis rubicundiſſima ſit, hic patet.

3. Dicta cutis ſcatet quoque capillis nigris, quantumvis fœtus ſit ſeptimeſtris.

N°. IV. Superior pars cutis capitis infantis obeſi, in qua videre licet, non ſolum in ſincipite obeſiorum hominum, pinguedinem copioſam reperiri, verum etiam in fronte, contra nonnullorum opinionem. Cutis dicta admodum quoque piloſa.

In ARCA TERTIA Cedrina reperitur Tunica Chorion dicta, è vitulo.

Not. Arterias cereâ replevi materia, eaque non tantum rami majores & minores ſunt oppleti, verum etiam ramuſculi tam exigui & ſubtiles, ut, averſa luce viſi, maculæ tantum eſſe videantur: microſcopio autem adhibito, diſtinctè reperiuntur arteriolarum extremitates eſſe, quarum reptatus diverſus ab eo, qui obſervatur in Tunicis uterinis.

ARCULA QUARTA.

Continet humorem cryſtallinum oculi Ovini, membranulâ aranea amictum, per quam viſuntur diſperſæ arteriolæ plurimæ. De hujuſce membranulæ exiſtentia Anatomici alii aliter ſentiunt. quidam illam dari negant; nonnulli ambigunt, alii eandem admittunt; ipſe quoque diu anceps hæſi, quid de hoc negotio ſtatuerem: verum cum repleviſſem arterias oculi ovini cereâ materiâ, aperiebam oculum, membranaſque perſcrutabar, & ſic videbam per membranulam araneam plurimas arteriolas diſperſas. hoc obſervato, indidi humorem cryſtallinum cum ſua membranula phialæ liquore limpido repletæ. Die inſequente cum novum hoc inventum iterum videre mihi animus eſſet, nil minus quam arterias videre poteram.

Ratio autem hæc erat. Repleveram, ut dixi, Arterias oculares cereâ materiâ, quæ ad humorem cryſtallinum uſque quidem erat propulſa, verum enimvero ibi quoque ſubſtiterat, nec ulterius in arteriolas membranæ araneæ, cryſtallinum inveſtientis, penetrare potuerat; ſanguis autem ſimul cum cerea

materia ulterius atque ulterius propulsus, ita repleverat dictas arteriolas Tunicæ araneæ, ut cereæ materiæ omnis locus fuerit denegatus arteriolas replendi. Cum autem totum illud liquori indidissem, sanguis non solum evanuit, verum etiam per consequens arteriolæ subtilissimæ oculorum meorum aciem effugerunt. Postquam mihi secunda vice accidit, ut talis repletio in oculos caderet, cautior factus sculptorem statim adii, & æri incidi curavi, Vid. Tab. 1. Thes. 2. Fig. 8. Notandum autem me dictum humorem cum sua membranula arteriolis à sanguine rubro repletis, conservare in dicta Arcula quarta, idque extra liquorem. In exsiccatione dicti objecti humor rugas quidem contraxit, verum hoc præcaveri non potuit. Figuram hujus membranulæ æri olim incidi curavi sine vasculis sanguineis, quandoquidem eo tempore ea nondum detegere potui, ob instrumentorum ruditatem.

ARCULA Cedrina quinta

Instructa vaginâ è corio infantis confectâ, in qua conservantur culter & furca, quorum manubria sunt confecta ex osse Tibiæ humanæ, in quo nulla cavitas à me fuit reperta, id quod rarissime, si unquam, contigit.

Not. 1. Dicta manubria sunt albissima, parte ferro proxima, aurato cingulo obducta.

2. Corium infantis rubicundum apparet, præ copia arteriolarum repletarum, quæ in præparatione corii ceream materiam rubram haud amiserunt, id quod visu injucundum.

In ARCULA Sexta, ex ligno juglandis confecta, reperitur portio arteriæ splenicæ vitulinæ excarnis, uti vulgò loquuntur, id est, destituta omnibus suis extremitatibus succosis.

Not. 1. Dicta arteria repleta est cereâ materiâ flavâ, & omnibus ramulis minoribus instructa; extremitates quoque subtilissimæ sunt, & conservatæ ad succositatem usque.

2. Quam difficile sit omnes ramulos proprio suo loco detinere, & ramulum supra ramulum conservare, & ita exsiccare, ut extremitates simul conserventur, norunt illi, qui sese huic negotio applicant.

ARCULA septima, ex ligno Indico confecta, continens intestinula fœtus ovini immaturi, cereâ materiâ alba repleta, nitidissime præparata, & conservata. Not.

Not. dicta intestinula, mesenterio cohærentia, proprium retinuerunt locum. Arteriæ per mesenterium dispersæ cereâ materia flavâ sunt infarctæ, & ut gratiam majorem conciliarent visui, imposui dicta intestinula serico nigro villoso.

In ARCULA octavâ reservantur calculi equini per alvum excreti. Vid. Tab. II. Thes. 2. Fig. 4. 5. 6.

Quantumvis inter medicos reperiantur, qui assentiri nolint calculos per alvum excerni, veritati tamen consentaneum esse, nullus dubito, quandoquidem expertus sum mulierem Judaicam, inter cætera mala, fluore uterino, colica stomachi &c. laborantem, post usum hausti purgantis, ab Expertissimo Viro D°. Rocomora, qui curationi præfuit, præscripti, calculum per alvum rejecisse ingentem, quem mihi demonstraverunt ægræ maritus & consanguinei.

Clar. Dominus Nicolaus Venette, in tractatu suo de calculo, nunquam satis laudando, varia quoque proponit exempla calculorum, per alvum rejectorum. Præterea variæ exstant Historiæ apud Coïterum, Scaligerum & alios Scriptores, statuentes calculos per alvum esse rejectos.

Hic autem B. L. Tibi ostendo calculos equinos, per dictam viam exoneratos, quos mihi liberaliter inpertivit D. M. G. Blok, Med. doct. expertiss. & in perscrutandis naturæ latebris maximè indrustrius, addita historiola insequente.

Hujusmodi Calculi N. xxxvj, *diversæ magnitudinis, inter sex septimanarum spatium, per secessum ejecit equus in stabulo Imperatoris, quod Viennæ est, Anno* 1698. *Equus de cætero bene habuit, quantum ex functionibus ejusque appetitu dijudicare potuerunt illi, qui ejus curam habuerunt. Hosce duos Calculos stabuli præfectus dono dedit Nob. Do. Wildebrand, tunc temporis R. M. Sueciæ à Secretis apud aulam Cæsaream, nunc eidem Majestati à Secretis, apud P. P. Ordines Fœderati Belgii, Hagæ Comitis. Prædictus Dom. Wildebrand refert quendam Medicum Viennensem expertum fuisse virtutem horum calculorum Bezoardicam, in majori tamen dosi.*

Considerati one dignum esse censeo, quod fracto à me calculo majore, in ejus medio invenerim granum avenæ, quemadmodum in lapide Bezoardico frustum ligneum, vel simile quid invenire solemus.

TABULÆ PRIMÆ

Explicatio.

FIGURA I. Oculum Balænæ denotat, qui ita diſſectus, ut Tunicæ Scleroticæ haud ſolum, verum etiam Ruyſchianæ & Choroideæ conſtitutionem conſpicere poſſimus.

A. Scleroticæ craſſities prope nervum opticum.

B. Ejuſdem tenuitas à latere pupillæ.

C. Retinæ portio.

D. D. Portiones duæ choroideæ, facie exteriore viſæ, reflexæ, & à Ruyſchiana avulſæ. per hanc autem faciem denſa ſeries vaſorum ſanguineorum eſt diſſeminata.

E. Choroideæ portiones duæ, à Ruyſchiana ita avulſæ, ut parte inferiore cum illa adhuc cohæreant, unde ea facie videntur, quæ connata fuerat Ruyſchianæ. Notandum interim, per hanc dictam faciem, vaſa ſupra citata minus eſſe viſibilia, quam per faciem exteriorem lit. D. D. indicatam.

Aſteriſcus * denotat Ruyſchianam tunicam, quæ in Balæna pyri craſſioris obtinet craſſitiem.

FIG. II. Balænæ oculum repræſentat ſecundum longitudinem biſſectum.

A. Retina.

B. Choroidea, cui facie interiore Ruyſchiana connata.

C. Sclerotica.

Fig. III. Geminæ palpebræ potiores portiones exhibet ex homine.

A. Cilia.

B. B. Oſcula ductuum, per quos humor quidam excernitur.

C. puncta lachrymalia.

D. Glandulam lachrymalem, in qua varia foramina, ſeu oſcula hiantia cernuntur.

FIG. IV. Corneam humanam, facie poſteriore viſam, repræſentat, in qua videnda ſeſe exhibent corneæ margo, ligamentum ciliare, proceſſus ciliaris, circulus Iridis minor, & pupilla.

A. Ligamentum ciliare.

B.

B. Processus ciliaris musculosus.
P. Circulus minor processus ligamenti ciliaris, in quem desinunt tendines processus ciliaris. Dictus circulus minor processus ciliaris, facie anteriore visus, nuncupatur à me *Circulus minor Iridis*; Iris enim est facies exterior, processus lig. ciliaris, facies interior.
De. Pupilla.
E. Corneæ margo.

FIG. V. Exhibetur processus ciliaris musculosus cum ejusdem tendinosis fibris &c. Notandum interim, hanc figuram esse factam, ope microscopii, unde naturali magnitudine multis numeris auctior facta.
A. Tendinosa substantia processus ciliaris.
B. Musculosa ejusdem substantia.
C. Circuli minoris fibræ circulares, pupillæ constrictioni destinatæ, quas sculptor hic justo distinctius repræsentavit, nam in objecto ipso non ita luculenter visuntur.

FIG. VI. Ostendit oculum Balænæ transversim bisectum.
A. Sclerotica, cujus crassities admiranda.
B. Sclerotica, cujus crassities hic quidem videtur diminuta, sed Choroidea ita propullulat extra Scleroticam, ut ejus vera crassities videri haud possit.
C. Choroidea.
D. Vasa sanguinea per choroideam dispersa.
E. Arteria, Choroideam integram ambiens, è qua rami emergunt innumeri, sursum repentes.
F. Iridis circulus minor. major autem asterisco * notatur.
G. pupilla.

FIG. VII. Cornea vitulina adumbratur, facie posteriore visa. In ea omnia majora apparent, quam quidem in homine.
A. Corneæ margo.
B. Ligamentum ciliare.
C. Processus ciliaris.
D. Circulus minor processus ciliaris, per quem densa serie, & recto quidem tramite, decurrunt tendines processus ciliaris.
E. Pupilla.

Fig. VIII. Demonstratur humor crystalinus, vitulinus, cum ejusdem membranula ambiente, aranea dicta, per quam plurimæ sunt disseminatæ repletæ arteriolæ.

FIG. XI. Humor cryſtallinus è Balæna ſeſe videndum exhibet. Hujus, ut & oculi, exilitas admiranda, ſi ad corporis molem conferantur.

TABULÆ SECUNDÆ.

Explanatio.

FIG. Veſicæ humanæ inverſae portionem maximam exhibet. hujus ſuperficies interior jam exterior facta, innumeris excreſcentiis membranoſis & ramoſis prædita eſt, ob calculi, quo laboraverat aeger, attritionem.

A. Veſicæ craſſities prodigioſa, id quod calculoſis ſatis familiare.

B. B. Excreſcentiæ ramoſæ & membranoſæ.

C. Veſicæ fundus, ſine ullis excreſcentiis, utpote à calculo non læſus.

D. Superficies Veſicæ exterior, quæ ab inverſione interior facta.

FIG. II. Demonſtratur mulieris, utero gerentis, portio Veſicæ, cujus fibræ undique obſitæ ſunt arenulis minutiſſimis.

FIG. III. Portionem hepatis Hydropici exhibet.

A. Superficies, ob celluloſam conſtitutionem admodum inæqualis facta.

B. Cellulæ, aut veſiculæ, limoſam ſubſtantiam continentes, adeò numeroſæ, ut hepar totum, quantum eſt, ex hiſce conſtet.

FIG. IV. Exhibetur calculus equinus minor per alvum rejectus.

FIG. V. Demonſtrat portionem calculi majoris per alvum ejuſdem equi rejectam, quæ ſerræ ope partim, partim quoque vi in duas partes fracta: in ejus medio foveola reperitur, quam granum avenæ, in inteſtino hærens, formavit, dum calculoſâ ſubſtantiâ obduceretur avena.

A. Lamellæ calculoſæ variæ, ex quibus conſtituitur portio calculi exterior.

B. Subſtantia calculi interior, in qua laminæ minus viſibiles.

C. Foveola ab avena producta.

FIG. VI. Alteram partem dicti calculi exhibet, in qua granum avenæ, poſt diſruptionem, remanſit.

A. Portio à ferra læfa.
B. Portio vi fracta.
C. Granum avenæ in calculi medio hærens,

Not. interim Nob. Domin. Blok hanc partem fecum abduxiffe, ita ut una tantum pars in hoc meo Thefauro reperiatur.

TABULA III.

HYdrocephalum exhibet fex aut feptem menfium, cujus caput prodigiofæ magnitudinis eft.

Inter manus & caput Placentæ portionem pofui, ut caput liquori innatans in Phialæ medio detineretur; eftque dicta portio placentæ ruditer delineata, quia mihi animus non erat placentæ veram conftitutionem hoc loco exhibere; hanc autem reperiet B. L. Tab. VI. Fig. 2. hujus Thef. fecundi,

TABULA IV.

QUinque Figuras demonftrat cujufdam fubftantiæ heterogeneæ, membris copiofis multorum fœtuum, trium præterpropter menfium, onuftæ, & in lucem editæ, paulò poft fœtum Hydrocephalum fupradictum, idque ex eadem muliere.

FIG. I. Portio fubftantiæ heterogeneæ membris dictis onufta exhibetur.

A. Os femoris durum, carne & perioftio denudatum.
B. Digitus fingularis vel pedis, vel manus, id quod non bene difcerni poteft.
C. Patella cartilaginea, circa genu alterius offis femoris fita.
D. Genu cartilagineum.
E. Pes.
F. Manus, cujus digiti imperfecti, & male conformati.
G. Pes alter.
H. Manus perfecta.
I. Duo digiti minus perfecti..

FIG. II. Majorem molem fupradictae fubftantiæ, membris variis inftructam, oftendit; nec non fœtum ejufdem ætatis, Thorace & capite fubftantiæ fupradictæ ita intricatis, & connatis, ut neque Caput, neque Thorax confpici poffint.

A. Duo crura, male conformata & tortuosa, quibus associatur.
B. Brachium incurvatum, cum annexa manu.
C. Pes è superiore parte hujus substantiæ emergens, neque ullum commercium cum prædictis habens.
D. Corpora subrotunda, membranacea, cartilaginea, cellulosa.
E. Fibræ, aut vascula sanguinea; id quod discernere nequeo, utpote non repleta materia cerea.
F. Membrana magna, limosâ materiâ referta.
G. Abdomini analogum quid, è cujus medio, parte inferiore, propendet peni simile quid.
FIG. III. Minorem portionem substantiæ prædictæ exhibet, è qua emergit.
A. Femur unius fœtus trium fere mensium.
B. Ossa Tibiae & suræ alterius fœtus, quæ carne & periostio denudata, situm transversum occupant.
C. Pes extremus ejusdem fœtus, ut videtur, paululum tamen à dictis ossibus suræ & tibiæ separatus est. Sub dicto pede extremo apparet adhuc digitus singularis, quem notavi eadem literâ C. peculiari tamen lineâ.
D. Duo pedes sine tibiis aut femoribus, emergentes è regione dictorum artuum.
E. Tibia.
F. Pes extremus.
FIG. IV. Explicatio, qua exhibetur portio ejusdem substantiæ sine ullo membro visibili.
A. Particulæ partim cellulosæ, partim cartilagineæ.
B. Partes membranosæ.
C. Vasculosæ particulæ.
FIG. V. Lustratur quoque portio supradictæ substantiæ, è cujus infima parte prodit integrum crus.
A. Os tibiæ carne privatum.
B. Particulæ vasculosæ.
C. Cellulosæ particulæ membranaceæ.
D. Pes extremus.
E. Os femoris.

TABULA V.

FIG. I. Infantis ſtomachus, cum annexis Gula & Omento, demonſtratur.

A. Gula, cum ejus fibris muſculoſis longitudinalibus.

B. Arteriæ per ſuperiorem ſtomachi partem decurrentes.

C. Arteriæ per inferiorem partem diſtributæ, quarum rami majores ceu ſubitò detruncari videntur, cum contra aliæ interiora petant, aliæ verò per omentum diſtribuantur.

D. Stomachi exitus, ſeu Pylorus.

E. Omentum myriadibus vaſculorum ſanguineorum: nullis autem foraminibus præditum.

F. Os ſuperius, ſeu Pylorus.

Fig. II. Hominis provectioris ætatis portio ſtomachi inverſi exhibetur.

A. Plicæ interiores nonnihil prominentes, extra ſuperficiem interiorem ſtomachi.

B. Pori innumeri.

FIG. III. Repræſentat portionem ſtomachi humani inverſi, ſupra pylorum abſciſſam.

A. Locus, ubi plicæ non apparent, ſed exiguorum monticulorum rotundorum inſtar intima ſuperficies propullulat.

B. Interſtitia celluloſa, ſeu nova apparentia, de qua mentionem feci Fol. 30.

C. Pylorus.

FIG. IV. Portionem ſtomachi denotat, in qua dicta interſtitia celluloſa exhibentur naturali magnitudine longe majora, utpote microſcopii ope ita ſculpta.

Not. Dicta interſtitia, in ea parte ſtomachi ruminantium reperiri, quæ belgice dicitur de **kraagh**; eaque quadrangularia & admodum capacia eſſe, vel lippis & tonſoribus notum. In homine verò minutiſſima ſunt, & formâ diverſâ.

TABULÆ VI.

Explicatio.

FIG. I. Portio venæ portæ hepatis vitulini.

FIG. II. Portio venæ & arteriæ placentæ uterinæ muliebris.

FIG. III. Venæ cavæ, per hepar diſperſæ, Ramulus.

FIG. IV. Ramus Venæ portæ humanæ.

FIG. V. Ramus Arteriæ ſplenicæ vitulinæ.

FIG. VI. Portio tunicæ intimæ uteri ovini gravidi, per quam myriades vaſorum novorum lumbricalium viſuntur diſtributæ, ſunt que illa tranſparentia, ſuccumque præparantia, pro foetus, in utero hoſpitantis, alimento.

FIG. VII. Vaſorum ſanguineorum maxima parte renis ſubſtantiam conſtituentium curſus vermicularis exhibetur.

Not. interim hic nil niſi dictorum vaſorum curſum repræſentari. in poſterum ſingulorum ramuſculorum extremum diſtinctius exhibere animus eſt. ſingulæ enim extremitates ceu glomum repræſentant; in hepate verò, ut & liene, penicillum.

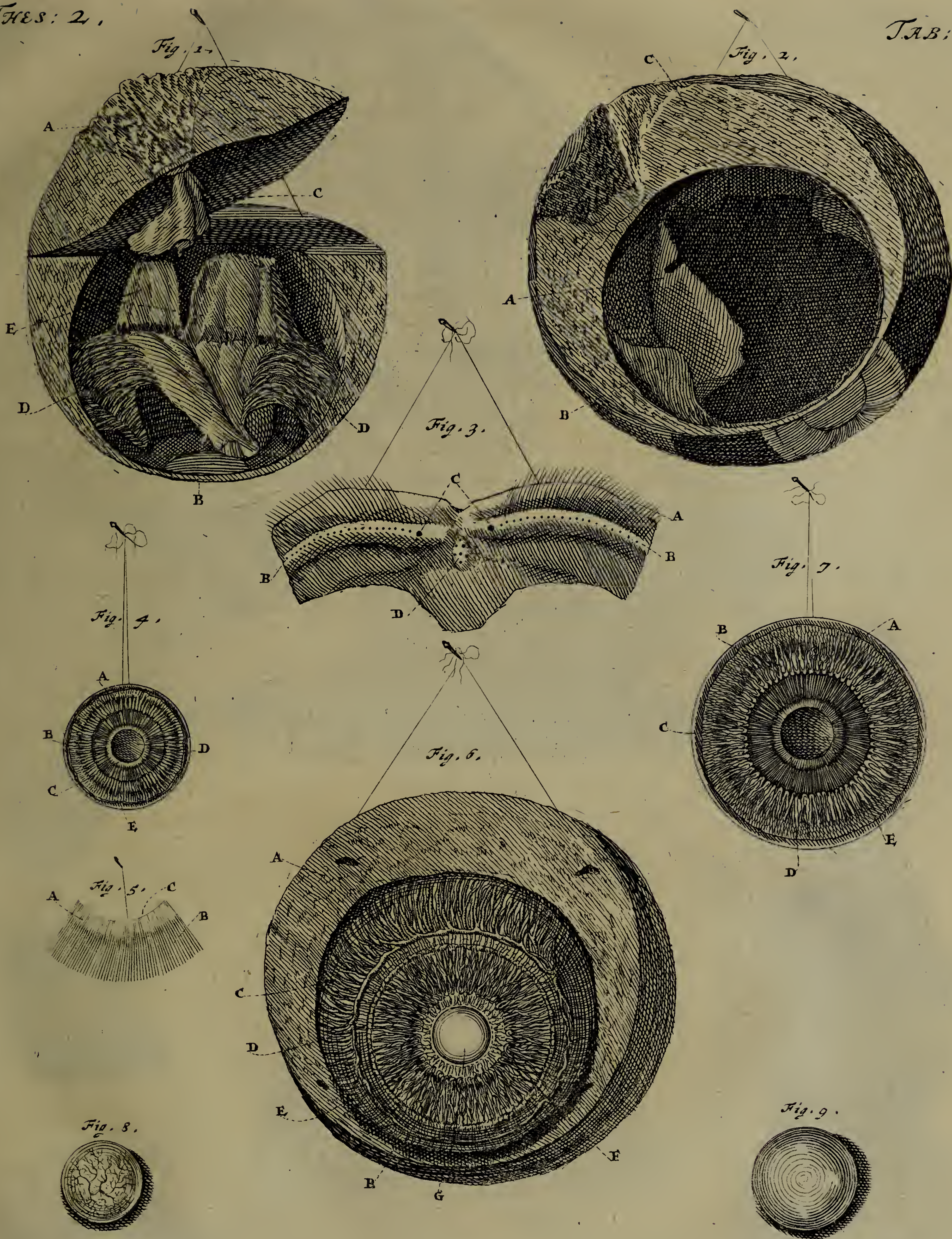
FIG. VIII. Portio tunicæ chorii vitulini monſtratur, cujus vaſcula ſanguinea ſunt repleta, ad ultimas extremitates uſque.

B. L. hic quidem adſpicis ramulos minutiſſimos, ſed verò in objecto ipſo, averſa luce viſo, dictæ extremitates variis locis mentiuntur maculas.

Præterea conſideratione dignum eſſe cenſeo, horum vaſculorum extremum neutiquam habere reptatum convenientem cum vaſculis hepaticis, lienalibus, renalibus, aut placentæ uterinæ.

FINIS.

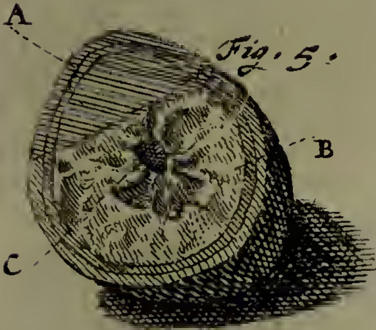

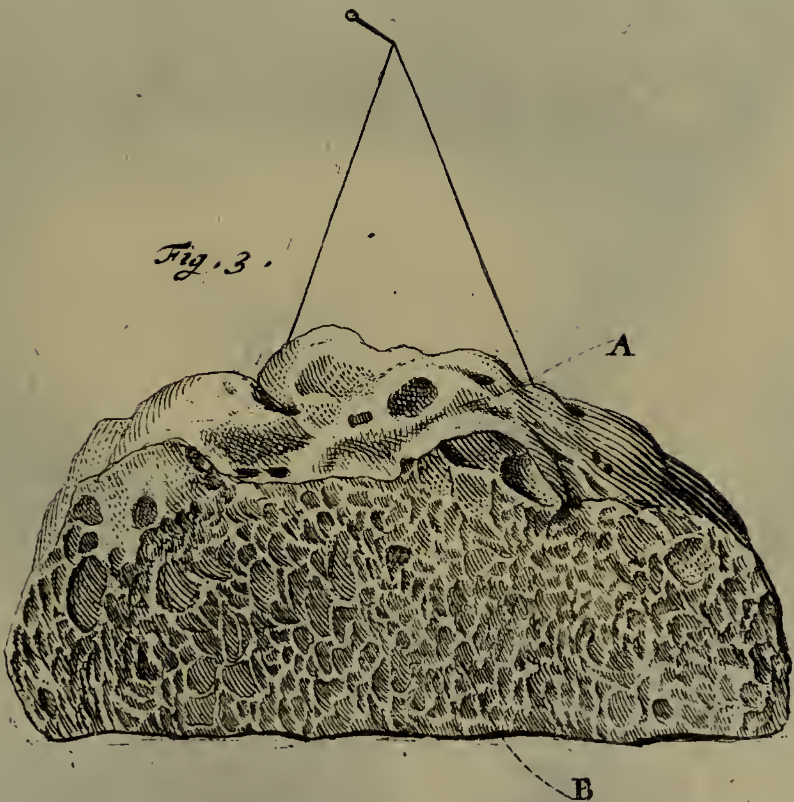
C: Hüyberts. ad. vivum. Sculpsit.

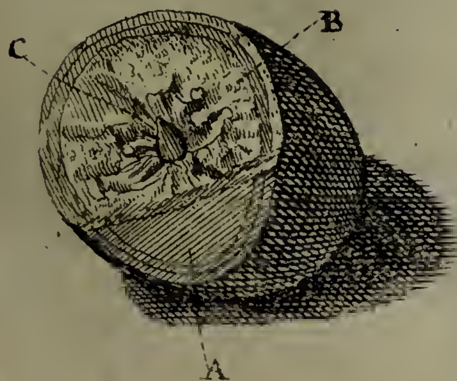

C: Hüyberts. ad. vivum Sculpsit.

C: Huyberts. ad vivum Sculpsit.

Fig. 1.

Fig. 2.

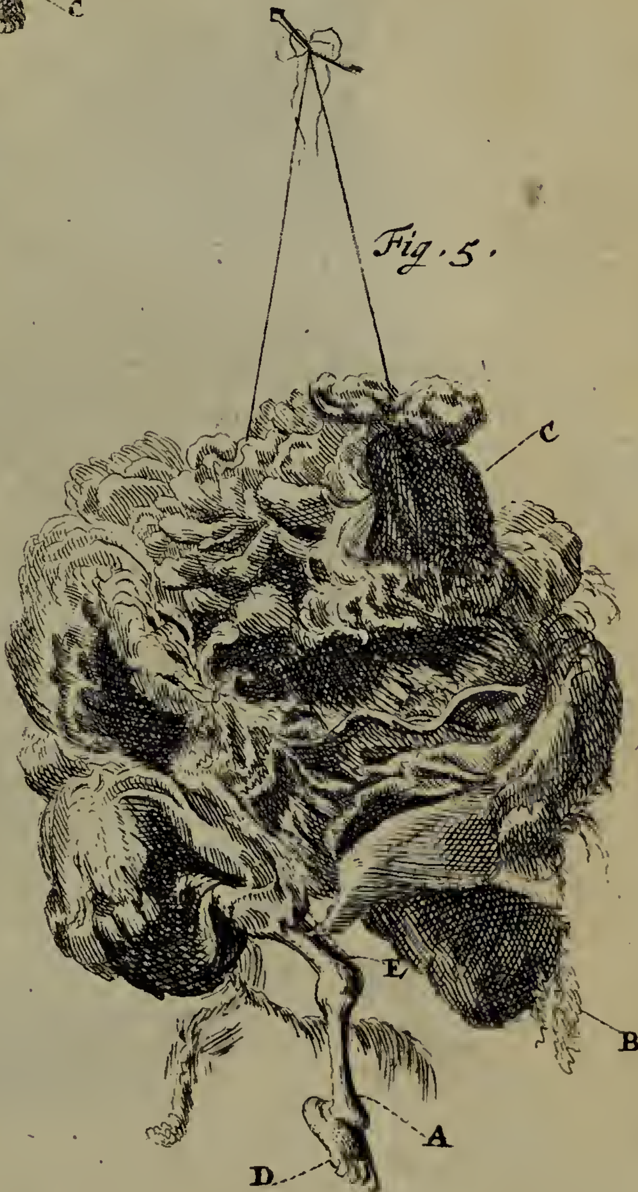
Fig. 3.

Fig. 4.

Fig. 5.

C: Huijberts, ad vivum Sculpsit.

Fig. 2.

Fig. 1.

A
F
B
D
C
E

Fig. 3.

C. Huÿberts. ad vivum. Schulpsit.

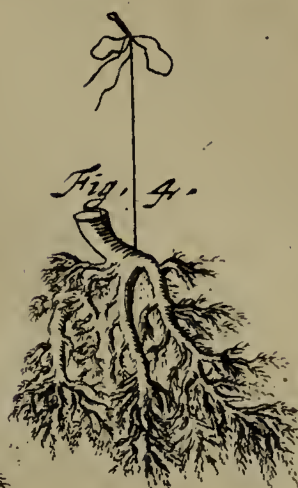
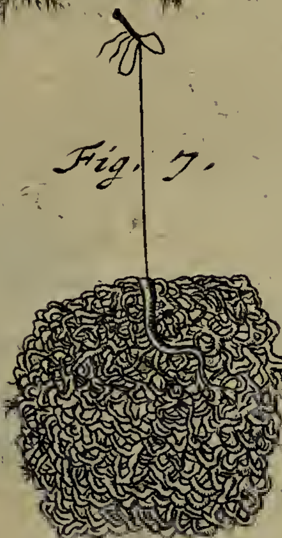

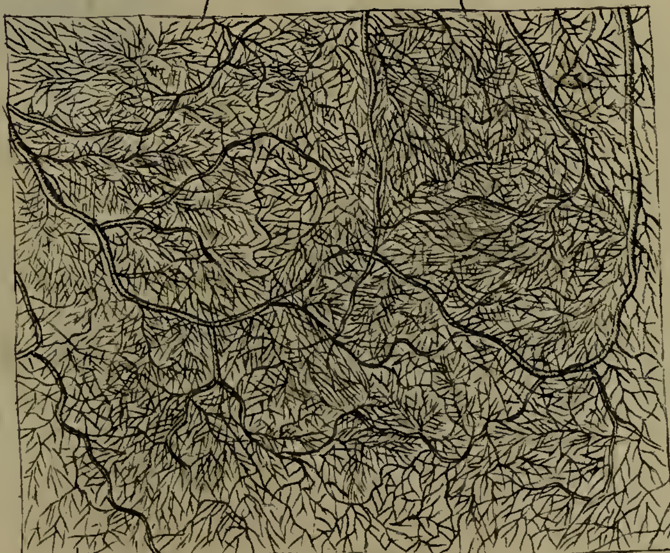

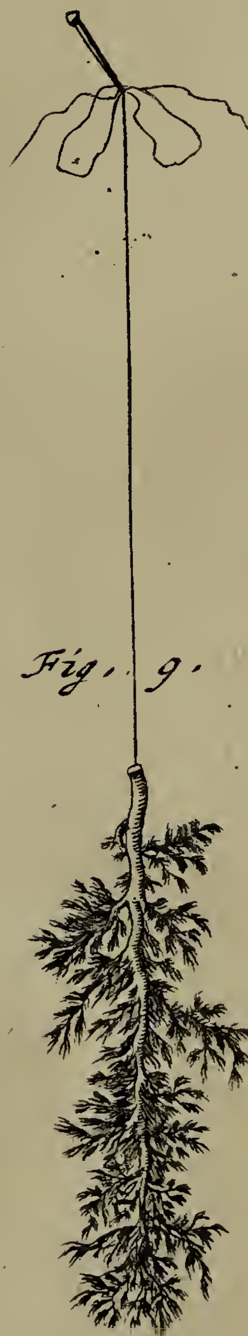
Fig. 5.

C: Huÿberts. ad vivum Sculpsit.

3

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Professoris

THESAURUS ANATOMICUS TERTIUS

Cum Figuris æneis.

AMSTELÆDAMI,
Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXLIV.

VIRO NOBILISSIMO ET CLARISSIMO,

JOS: PITTON TOURNEFORTIO,

BOTANICORUM HUJUS SECULI

FACILE PRINCIPI,

E REGIA SCIENTIARUM ACADEMIA,

DOCTORI FACULTATIS MEDICÆ

PARISIENSIS,

ET

BOTANICES IN HORTO REGIO

PROFESSORI,

AMICO VETERI,

TERTIUM HUNC THESAURUM.

L. M. Q. D.

FREDERICUS RUYSCHIUS.

THESAURUS
ANATOMICUS
TERTIUS

Ex Ligno Indico variegato confectus ſequentia in ſeſe continet.

PRimò, in fundi medio occurrit Pedamentum ex ligno juglandis confectum, cui impoſita rupes artificialis, ex calculis humanis compoſita, cujus fundamentum rupes naturalis, cui innituntur omnis generis calculi humani, & tanto quidem numero, ut tota rupes naturalis viſum aufugiat.

Dicta Rupes magnitudine ſuperat rupem in Theſauro primo figurâ primâ deſcriptam & expreſſam. Vide hancce ſecundam Rupem Tab. I. Theſ. 3. quam hac inſcriptione exornavit magni nominis Poëta Clariſſimus Petrus Francius.

QUID SUMUS, AUT QUIDNAM NOSTRI POST FUNERA RESTAT?
ADSPICE: NIL ALIUD, NUDA NISI OSSA, VIDES.
CALCULUS, ET VASTUS LAPIDUM, QUEM CERNIS, ACERVUS,
QUAM SIT VITA HOMINUM PLENA DOLORE, DOCET.
EXHIBET HOC TABULIS, HOC VERBIS EXPLICAT, URBIS
RUISCHIUS AMSTELIÆ LAUS, MEDICUMQUE DECUS.

In hujus faſtigio ſceleton foetus immutari quatuor circiter menſium cum dimidio reperitur, cujus genua inflexa ſunt, capiteque ſurſum converſo, quaſi coelum adſpicere vellet, manu continet oſſiculum carie exeſum, & ex oſſe femoris expulſum, & ſic hominum miſerias exprimere videtur, eâ inſcriptione:

AH FATA, AH ASPERA FATA!

Sub genibus hujus ſceleti videre licet ingens calculi humani

 fru-

frustum, cavitate notabili præditum, in qua continuit alterum calculum, ceu nucleum crassum: Estque dictum frustum calami scriptorii crassitie. Vid. Lit. A.

Interim Not. alios calculos humanos ex lamellis tenuibus, alios contra ex lamellis crassioribus esse compositos, sicuti ex aliis, hanc rupem constituentibus, patet.

Hinc constat Lithotomos nonnunquam male accusari, cum in operatione, quamvis rite peracta, calculi franguntur, id quod in eorum manu non est: si enim calculi ex tenuibus lamellis sunt coagmentati, facillime rumpuntur in extractione.

A latere dicti Sceleti adstat Sceleton trium præter propter mensium, una manu gerens tenuissimum Ramulum Arteriosum, ceraceâ materiâ rubrâ ad extremum usque repletum; altera autem tenet fictitiam festucam tenerrimam, confectam ex fibris Vesicæ urinariæ cujusdam mulieris, quæ fibræ tot undique à natura sunt obsitæ calculosis arenulis, ut nil fere, nisi Arenulæ calculosæ conspici possint.

Not. interim, quod Vesica urinaria, è qua desumtæ sunt dictæ fibræ, festucam tenerrimam constituentes, tota quanta, conflata fuerit, ex ejusmodi fibris calculosis; ita ut integra Vesica, à nobis prima fronte visa, quasi lapidea, aut potius ex arenulis calculosis constituta, mihi videretur.

Hujus Vesicæ frustum satis magnum in liquore Balsamico conservo, ut naturalem conservaret constitutionem.

Dictum Sceleton exiguum festucâ suâ capitis constitutionem demonstrare videtur, ea enim sinciput tangens eorum Anatomicorum errorem detegere videtur, qui existimant sinciput, ut & cætera capitis ossa, eâ ætate, esse cartilaginea, cum contra membranacea sint.

Præterea, in hoc parvo Sceleto luculenter videri potest, quibus in locis, ossea substantia primò visui sese offerat in capite; de his plura in sequentibus.

Ante dictum Sceleton positi sunt tres calculi humani figura, colore & substantia inter se differentes. Vid. Lit. B. C. D.

Sub dictis in conspectum venit calculus humanus ingens Lit. F. notatus, superficie æquali & splendens, colore & forma tam accurate Lapidem Bezoardicum Orientalem imitans, ut difficile foret visu ea discernere.

Sub eo cernere licet duos calculos summopere inter se discrepan-

pantes, ut Lit. F. & G. notant; horum alter à Lithomo extractus superficie est granulosa; alter verò æquali & quasi polita, in qua instrumenti, quo extractus est, vestigium comparet.

Pedamentum supradictum hujus rupis ornatur quoque pone Sceleton supremum, Splene vitulino nitide præparato, cujus Arteria ceraceâ materiâ rubrâ est repleta, & loco Venæ, Sulci luculenter conspici possunt. Quanta autem sit differentia inter Splenem humanum & vitulinum, expressi in Responsf. Epist. Anatom. Problem. 4. ad Doctiss. Campdomercum.

Circa Rupis basin cernere licet calculum humanum ingentem & pullum, loco Lit. H. puncto notatum; suntque tales calculi pessimi; observavi enim, quod inter illos pullos calculos, plurimi, (si non omnes) cortices exteriores habeant fragiles; imò successivè quoque frustulatim cum Urina ejiciuntur frequenter ejusmodi calculorum squammæ exteriores, nucleo remanente: cum autem à Lithotomo extrahuntur, rarò ægri vitant Libitinam.

Memini me olim observasse in quodam Juvene, qui sæpe per vias urinarias cortices nigros ejiciebat, imitantes cortices fabarum nigrarum, erantque jamjam per urinam ejecti, molles, & proinde sine magno incommodo aut dolore simul cum urina reddebat, brevi autem lapideam & fragilem substantiam adipiscebantur.

I. Calculus ingens ex lamellis tenuibus compositus.

Ad Rupis basin calculus reperitur Lit. K. notatus, prodigiosæ magnitudinis & formæ admirandæ, post mortem à filio meo vesicâ exsectus, componiturque ex senis calculis rotundis, cortice nigricante præditis, quorum unusquisque magnitudine Nucem Moschatam superat; supra hanc compositionem, septimum quoque reperit calculum, qui cum cæteris haud coälitus, ast superimpositus erat, eadem cum cæteris magnitudine.

L. Calculus magnus Moriformis.

E Regione hujus Sceleti reperitur & tertium Sceleton fœtus humani quatuor præter propter mensium, manu gerens intestinula foetus Ovini minimi, suntque repleta ceraceâ materiâ subnigrâ, meconium instructa: altero autem brachio continet Vasa Testiculorum humanorum Pampiniformia, ceraceâ materiâ rubrâ repleta, hujus Inscriptio talis est.

PRIMA, QUÆ VITAM DEDIT, HORA CARPSIT.

Con-

Conſiderandum circa omnia Sceleta, hanc & cæteras Rupes ornantia, quod nulla eorum fulcro ferreo, ligneo, aut æneo innituntur, uti facere ſolent Anatomici, aſt propriis pedibus innituntur.

M. M. Calculi duo combinati, ſupra quos reperitur calculus mediocris magnitudinis Lit. N. notatus.

O. Calculus magnus, maximi Mori fructum imitans.

P. —— Aſpera ſuperficie.

Ante rupis pedem quartum decumbit Sceleton, trium circiter menſium cum dimidio, cujus manu continetur *Hemerobium* Hoefnagelii, quæ *Ephemeris* vocatur Dortmanno, diciturque mane eſſe infans, juvenis meridie, veſperi ſenio confici & mori. Itaque ut vitæ noſtræ brevitas exprimeretur, ejuſmodi inſectum manu continet dictum Sceleton, cum hac inſcriptione.

QUASI HERBA SOLSTITIALIS PAULISPER FUI, REPENTE EXORTUS SUM, REPENTE OCCIDI.

Not. oſſicula hujus Sceleti nitidiſſima eſſe, naturali geſticulatione haud neglecta.

Q. Q. Duo ex iſtis calculis angularibus, de quibus facta mentio in Theſ. 1. Tab. 1. Lit. D. D.

R. R. Duo calculi ſuperficie aſperata, quorum unus ad dicti Sceleti pedes, collocatus, alter vero capitis vertici præpoſitus.

Cæteri omnes aut per vias urinarias excreti, aut poſt mortem Veſica aut renibus exſecti ſunt.

Præterea hic conſpicere licet Teſticuli humani Tunicam Vaginalem, peculiari pedamento innitentem, ſupra pedamentum Rupem dictam ſuſtinens, eſtque dicta Tunica quaſi flatu diſtenta, nec non muſculo Cremaſtere, vaſiſque ſanguineis repletis prædita.

Ultimò à latere dictæ tunicæ Vaginalis occurrit quintum Sceleton fœtus humani trium circiter menſium cum dimidio, gerens calculum parvum è pulmone humano tuſſi ejectum & à capillo dependentem; cum inſcriptione,

O, QUAM DURA PREMIT MISEROS CONDITIO VITÆ!

Hiſce

Hiſce omnibus calculis interpoſiti ſunt Rami arterioſi, foliis nudatæ arboris ramos repræſentantes; qui loco ſanguinis, ceraceâ materiâ rubicundiſſimâ artificioſe ſunt repleti, & calculos inter ſe continent, rupemque firmiorem reddunt. Quam ſubtiles ſint dictorum ramorum extremitates, ex figura annexa liquet.

A latere dextro dictæ rupis ſequentia viſuntur.

N°. I. Phiala in liquore limpidiſſimo continens brachium & manum fœtus humani jamjam nati.

Not. 1. Hoc objectum quantumvis à multis annis conſervatum, adhuc vivere videtur, utpote naturali colore rubicundo præditum.

2. Manus, ut & digiti, ita ſunt diſpoſiti, ut naturalem actionem repræſentent, qualem formamus, quando indice digito hoc vel illud deſignamus; Indice itaque extenſo, indigitat lamellas Cerebelli humani, cujus ſubſtantia medullaris veluti arboris Ramos repræſentat.

3. Ornamenti gratia, ut & averſationem omnem arcendi cauſa, brachium ornatur manica, ex linteo raro confecta, ornamentoque fimbriaceo inſtructa.

N°. II. Fauces, Lingua, ut & portio Maxillæ inferioris infantis nitidiſſimè præparata & conſervata; præbent enim omnia ſpeciem viventium.

Not. 1. Ubi Arteriarum ſublingualium trunci repant, & qua via incedant in ſiniſtro latere, oppido quam bene videre licet, ſuntque eum in finem ceraceâ m. rub. repleti.

2. Epiglottidis naturalis conſtitutio, ut & ejus rima, quæ aditus eſt ad Aſperam Arteriam, hic accurate poteſt conſpici.

3. Ad Linguæ radicem apparet rugoſa quædam diſpoſitio longitudinalis, ut & non ſolùm ſeries majorum papillarum, quæ rotundæ, planæ & foramine circuloque præditæ ſunt, verùm etiam cæteræ papillæ, quæ tamen in hoc objecto non tam diſtincte apparent, quam in linguis Theſ. 1.

N°. III. Phiala continens Venam Portæ Hepatis vitulini, cujus ſuccoſæ extremitates, non autem prætenſæ glandulæ (quæ revera haud extant) ſunt ablatæ, & ſic myriades extremitatum occurrunt ramuſculorum.

Not. 1. Dicta vena oppleta eſt ceraceâ materiâ flavâ.

2. Variis in locis reliqui in dictis extremitatibus ſuccoſam ſub-

ſtantiam, quæ non minus eadem ceraceâ materiâ eſt imbuta, & ſic luculenter videre licet ſubſtantiam hepaticam nullo modo eſſe glandulofam: imò exiſtimo, extremitates illas ſuccoſas Venæ Portæ illud præſtare, quod Glandulis attribuere Veteres. Vide plura de hac re. Theſ. II. fol. 27.

N°. IV. Infantis caput, cujus ſuperiore Cranii parte ablata, Cerebrum in conſpectum venit: hujus corticali ſeu vaſculari parte ablata, medullaris ſeſe videndam exhibet.

Not. 1. Oculis clauſis dormientis caput repræſentat, colore viventis præditum.

2. Ore aliquantulum aperto, labiisque nonnihil à ſe invicem deductis, extremitas cuſpidis Linguæ in conſpectum venit, quæ, à tenuiſſimis & mucronatis papillis lingualibus, luculenter villoſa apparet.

3. Latere ſiniſtro Prolabium ſuperius ab involucro deſtitutum, villoſum quoque apparet, quæ villoſitas, mihi nil, niſi agmen papillorum Prolabiorum; de hiſce plura in ſequenti.

4. Duum generum pori in Labiorum cute, Gena & Naſo viſuntur; nullæ autem in prolabiis, utpote cute neutiquam præditis; & ſic Labiorum à Prolabiis facilior eſt diſcretio.

5. Vaſa ſanguinea Cerebri, in poſtica parte capitis, numeroſiſſime conſpiciuntur.

N°. V. Pueri Penis cum annexo ſcroto, naturali colore præditus.

Not. 1. Urethra non per inferiorem, ſed per ſuperiorem Penis partem repit, contra naturæ leges: imò ad calculi extractionem ejuſmodi objectum foret ineptum.

2. Non ſolùm corpora nervoſa, ſeu nerveo-ſpongioſa majora, Penis maximam partem conſtituentia, ut & corpus nervoſum minus, rubicundiſſimo colore ſunt perfuſa à materiâ ceraceâ rubrâ, quâ repleta ſunt, verùm etiam muſculi laterales, Penem conſtringentes, idque à vaſorum ſanguineorum repletione. Vid. Tab. 2. Fig. 1. hujus Theſ. III.

N°. VI. Fœtus Æthiopiſſæ ſex circiter menſium, dextra gerens ramulum Aſperæ Arteriæ à ſubſtantia veſiculari, aut pulmonali tam dextre ſeparatum, ut extremitates luculenter appareant; enimverò quanta differentia inter hoc objectum, & figuras ab aliis in lucem editas! Vide Tab. 2. hujus Theſ. III.

N°. VII. Placentula, quæ poſt Embryonem excluſum, aut

in

in colliquationem redactum, aliquot menses in utero fuit detenta, unde ab uteri insequente contractione & coarctatione (ut ad statum pristinum rediret) valdè induruit, & uteri formam adepta est.

Not. 1. Ejusmodi Placentulæ multoties ad manus meas pervenêre, Uterum ipsum repræsentantes. Undiquaque enim clausæ, & non solùm duræ, verùm etiam, nil minus quàm placentulæ formam præ se ferebant. Hanc à me apertam hic reservavi, ut facies non solùm externa, verùm etiam interna in conspectum veniat.

2. Ejusmodi Placentulæ vulgò degenerant, & Molæ nomen adipiscuntur, à minus versatis, cum contra ita dictæ Molæ nil sunt, nisi placentulæ supradictæ, aut sarcomata uterina, à tenui pediculo dependentia, quæ utero excluduntur. Vide super hac re observationes meas Anatomico-Chirurg. fol. 74.

3. Phialam, in qua hoc objectum in liquore servo, obturavi, loco Vesicæ, Placentulâ inversa, & repleta ceraceâ materiâ rubrâ; hujus ramuli propullulantes Muscum arborum rubedine perfusum, exacte repræsentant.

N°. VIII. Phialâ, Placentulam humanam, in hydatides mutatam, continens.

Not. Placenta constituitur ex meris vasis sanguiferis, Membrana Chorio cohærentibus; Hæc vasa aliquando omnia, non raro quoque ex parte degenerant in hydatides, id quod in hepate humano quoque observavi. Vid. Thes. 2. Tab. 2. Fig. 1. 11.

N°. IX. Phiala, in qua portio Cerebri hydrocephali, 8 circiter annos nati.

Not. 1. Hoc malum contraxit (si bene memini) à prima nativitate.

2. Hæc Cerebri portio in aliud esse videtur conversa, nil enim minus, quam Cerebrum naturale repræsentat, videtur potius substantia hæterogenea simillima illi, quam repræsentavi Thes. II. Tab. IV. Fig. 1. 2. 3. 4. 5.

* N°. X. Phiala continens duas portiones Penis Virilis, quarum una taleola transversim, altera secundum longitudinem secta.

Not. Hasce portiones nitidissime, & ita esse præaptatas, ut vera constitutio spongiosa luculenter appareat; nec non septum & meatus urinarius.

N°. XI. Phiala in qua conſervatur Ovum Gallinaceum, portionem inteſtini Coli, Cæci, ut & ejus progreſſum vermiformem exacte repræſentans. vid. Tab. 3. Fig. IV. Theſ. III.

N°. XII. Portio inteſtini Ilei fœtus immaturi, cujus vaſa ſanguinea exinanita, inteſtini autem cavitas ceraceâ materiâ albâ repleta eſt.

NB. Hujus lateri adſtant portiones inteſtini infantis, ceraceâ materiâ rubrâ adimpletæ & aſteriſcis notatæ.

N°. XIII. Epidermis totius manus infantis tam artificioſè â ſubjectis corpore reticulari, & cute ſeparata, ut illibata compareat, & chirothecam repræſentet: conſervatur autem, colore albicante in liquore tranſparente.

Not. 1. Unguiculi omnes Epidermi annectuntur, ſicuti in corpore vivo, quamvis à Papillis cutaneis, è quibus ortum ducunt, exactiſſime ſint ſeparati.

2, Epidermem (quæ mihi, nil niſi expanſio extremitatum papillarum cutanearum, quemadmodum etiam ungues,) in duas & plures lamellas ſeparabilem eſſe Anatomici unanimiter quidem autumant; enimverò nuſquam, niſi in vola manus & planta pedis illud demonſtrare valent. Hic autem in dorſo manus idem vobis exhibeo, id quod à nemine hactenus demonſtratum mihi videre contigit; imò id non, niſi ſumma cum ſubtilitate & dexteritate, fieri poteſt.

Dixi in vola manus & in planta pedis Epidermem ſæpius ſeparari poſſe ab Anatomicis in duas & plures lamellas (ſicuti aliquoties publice demonſtravi) hujus verò rei nullam novi cauſam aliam, quam, quod Epidermis prodiens ex papillarum cutanearum extremitate, ſuo tempore recedat â corpore reticulari, aut ſimul cum ea, a cute vera, tanquam vieta & emerita, ſuccreſcente nova Epiderme: cum autem nova ſuccreverit, & emerita non receſſerit, duplicem, triplicem, imo quadruplicem offendimus Epidermem in vola manus & planta pedis.

Simile quid mihi videre videor, in corticibûs nonnullorum fruticum, qui corticem exteriorem ſuo tempore abjicere ſolent, novo ſuccreſcente, ubi autem exterior à ſuccreſcente non recedit juſto tempore, duplicatura conficitur corticis exterioris, qui tanquam emeritus, rimas facit & lacerus fit.

3. Epidermem Unguium quidem radices obducere, & tegere, in confeſſo eſt; Verùm, quomodo res ſeſe habeat circa capil-

capillos & pilos, de eo altum video silentium apud Anatomicos: Idem tamen observo in hisce, ac illis, idque circa capillorum exortum ad spatium aliquot linearum Mathematicarum: Quia autem isthæc epidermis non est inversa, nusquam hic apparet, ast in sequentibus exhibere conabor adjectis figuris.

4. Consideratione dignum censeo, quod hic unguiculi facilius separati sint à corporibus papillaribus, è quibus ortum ducunt, quam ab Epiderme, cui adhuc omnes cohærent. Hujus rei rationem esse puto, quod extremitates Papillarum (quæ simul Ungues & Epidermem constituunt) admodum molles sunt; Epidermis autem tenacior, duriorque ab aëre externo.

5. Epidermem firmiter cohærere unguibus, non solùm in hoc objecto denato, & conservato, verùm etiam in corpore vivo luculenter deprehendimus; succrescentibus autem unguibus, Epidermis unguium radices in sui extremo relinquit, utpote, cui excrescentia ulterius denegata à natura; si autem suo tempore Epidermem haud relinquit, cultelli cuspide solvenda Epidermis, alias rimas agit, unde dolores excitantur, Vide Tab. 3. Fig. 2. Thes. III.

N°. XIV. Brachium Infantis naturali colore rubicundo præditum, sine ulla ruga: Hujus manus continet Vermem Guinensem, qui hominum pedes summopere infestat, in illa regione, hujus longitudo, ut & gracilitas, considerabiles, conservavitque naturalem crassitiem & colorem dictus vermis; utque manus Vermem contineret,

Digiti tam naturaliter sunt contracti, ut in viva constitutione accuratius quid nemo continere possit.

Dictum Brachium ornatum quoque manicâ ex linteo raro confectâ, cui annectitur ornamentum fimbriaceum & hoc ad arcendam aversationem, & brachii Vulnus tegendum.

* N°. XV. Puellæ partes Generationes omnes.

Not. Non solùm Vulvæ Labia, Nymphæ & Clitoris in hoc objecto comparent, verùm etiam membrana Hymen, quæ, utrum detur, nec ne, sub judice lis olim fuit, hoc autem tempore in Anatomia magis versatis nihil notius esse potest, quemadmodum in hoc ipso objecto distincte quoque repræsentantur.

2. Hic quoque in conspectum venit Anus, rugis contractus.

N°. XVI. Phiala in liquore limpido continens infantis caput,

rubicundoque colore perfusum, cujus oculi sunt clausi, ut dormientis caput repræsentaret.

Not. 1. In Collo, ubi detruncatum caput, in conspectum veniunt Asperæ Arteriæ, & pone eam, Gulæ, nec non carotidum, & vertebralium Arteriarum abscissiones.

2. Corpus primæ Vertebræ transversim sectæ rubicundissimum hic comparet, cujus ratio est, quod vascula sanguiflua circumsita materiâ ceraceâ rubrâ sunt repleta, (sicut sanguine in vivis) ex quorum extremitate dicta ceracea materia est effusa, quemadmodum fieri videmus in statu naturali in corpore vivo, tantum succi rubicundi effundi ex extremitatibus arteriosis, in partes alendas, quantum ad sui nutritionem necesse est, qui succus rubicundus, in arteriolarum extremo ex sanguine arterioso elaboratur.

3. Videri hic quoque possunt Medulla Spinalis abscissa, ut & ejus involucrum extimum & crassissimum.

4. Phiala nonnihil inversa, conspicienda sese exhibent Cerebellum, Glandula pinealis, & ita dicti Testes, Nates, nec non Anus.

5. Lamella una atque altera Cerebelli hic repræsentantur, ut vera ejus constitutio appareat, suntque ex alio capite desumptæ.

N°. XVII. Supra dictam Phialam videre licet Pueri Cor, cum Pulmone, exsiccatum & ligni instar induratum.

Not. 1. Omnia Cordis & Pulmonis vasa sunt repleta ceraceâ materiâ rubrâ.

2. Cor & Pulmonis Lobi naturalem obtinent situm. Arteria pulmonalis è dextro cordis sinu erumpens luculenter in conspectum venit, ut & Arteriæ magnæ truncus cum suis tribus ramis sursum decurrentibus.

3. Nervus recurrens hic quoque sese videndum exhibet, ut & sequentia, sc: Truncus ascendens Venæ Cavæ, utraque auricula, Vasa coronaria, Loborum pulmonis divisio in utroque latere, Gula, Aspera Arteria, &c.

N°. XVII. Cor induratum cum annexo Pulmone Infantis pedamento innitens.

In hoc objecto, præter ea, quæ in jamjam descripto visuntur, cernere licet truncum Venæ Cavæ descendentem, ut & truncum ascendentem Arteriæ magnæ, & hoc in proprio situ inter loborum majorum divisionem.

N°. XIX.

N°. XIX. Phiala in liquore continens Cutem plantæ pedis, cum corpore reticulari Malpichii, ut & Epiderme, quæ partim à se invicem sunt separata, & à cute dependentia, partim adhuc cuti connexa, ut eò accuratius hæc omnia conspici possint.

Not. 1. In Epidermis portione magna dependente videnda sese exhibent facie interiore, extremitates papillarum cutanearum à potiore parte papillarum avulsæ & propullulantes.

2. Cute à latere visa, in conspectum veniunt Papillarum cutanearum extremitates.

3. Quamvis Cutis sit rubicundissima in hoc objecto, propter vasorum repletionem, corpus reticulare, ut & epidermis nulla rubedine sunt tincta, id quod satis indicare videtur Epidermem & Corpus reticulare vasis sanguiferis visibilibus esse destituta, ita ut hallucinati sint auctores illi, qui dictis objectis vasa sanguifera attribuunt.

4. Dictam Phialam (loco vesicæ) coöperui portione cutis capitis pueri, quæ innumeris scatet vasis sanguiferis.

N°. XX. Fœtus humanus sex circiter mensium.

Not. 1. Nitidissime est conservatus in liquore, sine rugis, colore albicante, dextra continet portionem piæ Matris infantis, quæ millenis Arteriolis est ditata. Vide de hac re ulterius descript: Thes. I. Pag. 53.

2. In dorso gerit portionem magnam Membranæ Amnios fœtus ovini, præ copia Vasorum sanguiferorum, præsertim Arteriolarum, rubicundissimam.

Inscriptio talis est:

NAVITA, QUO PACTO SÆVIS PROJECTUS AB UNDIS,
SIC EGO NUDUS HUMI JACUI PUER INDIGUS OMNI
AUXILIO VITÆ CUM PRIMUM IN LUMINIS ORAS
NIXIBUS EX ALVO MATRIS NATURA PROFUDIT.

N°. XXI. Fœtus Ovini immaturi Aspera Arteria, materiâ ceraceâ flavâ repleta, & inversa, insistens pedamento, arboremque parvam suis ramulis, artificiose à Vesiculari substantia separatis, repræsentans.

ASSER SECUNDUS.

N°. XXII. Phiala in liquore limpido continens Pueri colem

cum coliis suis, tam naturaliter condita, & conservata, ut jamjam à corpore videantur abscissa.

Not. 1. Duo corpora nervosa majora non solùm, verùm etiam corpus nervosum minus Urethram infra ambiens, ceraceâ materiâ à me sunt repleta.

2. Musculi laterales Penem, ubi necessitas urget, constringentes, eadem rubedine, à dictâ materiâ, sunt persusi.

3. Meatus urinarius, qui inter duo corpora nervosa parte inferiore repit in corpore bene constituto, hic contra situm habet in Penis dorso, per quem iter facit, id quod nunquam antea observavi. Vide Fig. 1. Tab. 3. Thes. 3.

N°. XXIII. Phiala in liquore limpidissimo continens partem faciei pueri vividissimo colore præditam, cujus fronte ablata, locus suppletur Arteriis Cerebri, ceraceâ materiâ rubrâ (loco sanguinis) repletis, & tanto quidem numero, ut exiguam sylvam representare videantur.

Not. 1. Nasi, ut & Labiorum Epidermem abstuli, ut pori majores & minores luculenter sese exhiberent conspectui.

2. Prolabia sese invicem attingunt ore sc: clauso. Circa quæ considerandum, cujus sint substantiæ.

Altum enim silentium hic apud auctores, & nemo hactenus illud nobis relevavit, Cum autem per aliquot tempus occupatus fuissem in explorandis partibus faciei, nova nostra methodo, abstuleram integumentum prolabiorum, nullam sub eo cutem inveniens, id quod mihi ansam dabat penitus rem indagandi.

Primo mihi incidebat; nulla subest huic integumento cutis, ergo Epidermis dici nequit, quamvis Analogiam summam & connexionem cum illa habeat. Quid ergo? substantia prolabiorum primò ulterius investiganda erat, & sic prolabia ab integumento, ut dixi, denudata, liquori immergebam, ut in posterum accurate examinarem; quid fit? cum paulo post prolabia adspicerem, mihi videbar videre sericum villosum rubicundum, (tale enim mihi videbatur) tandem re penitus examinata, comperi prolabia constituta esse ex meris papillis, non cutaneis, (cutis enim hic revera deest) sed papillis nervosis; itaque integumentum illud supradictum potius Epithelida dixero, vel integumentum papillare prolabiorum, quod revera nil est, nisi efflorescentia seu expansio extremitatum dictarum papillarum; id quod Epidermidi quoque proprium. Huc illi dolores atroces in

pro-

prolabiorum fissuris ita dictis, ut & excoriatione (ut vulgo loquimur) sed potius recessione integumenti papillaris, dicendum foret.

Hinc difficilis curatio, si prolabia afficiantur ulcere, aut incrassatione, &c.

Dixi prolabia mihi visa fuisse instar serici villosi rubicundi; repleveram enim prolabiorum Arterias ceraceâ materiâ rubrâ, iisque repletis, dictæ papillæ rubedinem quoque induerunt, quemadmodum in corpore vivo & vegeto, à sanguinis affusione.

3. Quod prolabia in meis Thesauris nobis occurrant instar serici villosi rubri, secus quam in corpore vivo, & perfectè sano, in causa est integumenti defectus; eo enim ablato & liquori immerso, dissolvitur papillarum nexus, & sic sese erigunt papillæ, quæ in vivo corpore ab dicto integumento coërcentur & deprimuntur, aut inclinantur, quemadmodum arundo, gramina, &c. ab aëre ventoso.

Siquis hoc in corpore vivo investigare velit, eligat tempus æstivum, & quidem in objecto sano & juvenili, adhibito Microscopio; tempore autem hyemali in conspectum sese non dant, & hoc etiam locum habere in papillis cutaneis pollicis, unicuique notum: ne ullum autem dubium superesset in hoc invento, non in uno, sed in multis objectis, à me conservatis, hoc demonstro.

Scias interim velim L. B., prolabia hujus objecti tanta rubedine non esse prædita ac illa, quæ in sequenti quarto, & cæteris Thesauris inveniuntur.

N°. XXIV. Phiala, continens portionem Arteriæ pulmonalis, materiâ ceraceâ flavâ repletam; suntque ramuli tam numerosi, ut fere incredibile fuerit omnibus, qui hoc objectum viderunt.

Not. 1. Hic ramus Arteriæ, tali artificio & manu tam suspensa, liberatus ab omnibus vesiculis pulmonalibus, nec non ab Arteria Aspera & Vena Pulmonali, ut sine ostentatione dicere ausim, nullum omnino ramum, paucissimos autem ramusculos tantum esse abruptos. Hanc ramulorum numerositatem nusquam in auctorum figuris expressam inveni.

2. Non solùm rami illibati, & ad unum omnes sunt conservati, verùm etiam extremitates ultimæ, quæ vesiculis sunt continuæ. Hisce & similibus visis, satis mirari nemo potest,

 homi-

hominem per plurimos annos pancratice posse vivere, sine noxa, minimo enim ramusculo, minima cellula, obstructis aut læsis à sanitatis perfectione recedimus, ita ut cum *Apostolo Paulo* exclamare cogamur: *O profunditas divitiarum!* &c.

N°. XXV. Placentæ uterinæ portio magna, eadem supra dicta materiâ flavâ repleta, & in liquore conservata.

Not. 1. Ne minima quidem Glandula, aut aliquid glandulosi reperitur in placenta uterina, ita ut hallucinati sint omnes, qui hoc statuunt in suis scriptis. Tota placenta constituitur ex vasis sanguifluis, quibus connectuntur membrana Chorion, Amnios, & Funiculus umbilicalis, quibus adde Membranosum noviter à me inventum, quod interiori superficiei placentæ connectitur, quæ affixa est utero: de hisce in sequenti plura, ubi pervenero ad illas placentas, quibus adhuc connexa est dicta membrana.

2. Quanta sit differentia inter vasa sanguinea pulmonalia, jamjam indigitata, & ea, quæ placentam uterinam constituunt, hic oculis lustrari potest: Estque hæc discretio magna, non solùm ratione reptatus extremitatum, verùm etiam constitutionis.

3. Analogiam habent hæ extremitates cum iis, quæ corticalem Cerebri substantiam constituunt. Vid. Thes. II. Tab. VI.

N°. XXVI. Phiala in liquore conservans portionem Mammæ muliebris morbosæ, tumefactæ & spongiosæ, in cujus medio observabam mollitiem quandam, qua, post extirpationem, liquori immersâ, tam numerosa vascula à vinculo dissoluta sese videnda exhibebant, ut tota fere illa portio videretur vasculosa. Hæc & alia ansam mihi dedere Mammarum constitutionem ulterius investigandi, & quid observarim, in sequentibus Thesaurorum descriptionibus palam facere conabor.

N°. XXVII. Pueri Thymus, nitidissime præparatus, & conservatus; hujus vascula sanguinea ceraceâ materiâ rubrâ sunt repleta, unde Thymus rubedine perfusus.

N°. XXVIII. Pulmonis humani portio, cujus Arteriæ ceraceâ materiâ flavâ repletæ, & partim à vesiculari substantia separatæ, ita ut denudatæ visui exhibeantur. Quam difficile autem sit illud negotium peragere, norunt illi, qui manus huic operi unquam admoverunt.

N°. XXIX. Phiala in liquore continens Cerebellum humanum ita induratum, ut casei recentioris instar secari possit.

Not.

Not. 1. Naturalem conſervavit colorem, & in omni dimenſione ſeſe videndum hic exhibet, ſine rugis.

2. Arteriæ innumeræ, ceraceâ materiâ oppletæ, per Piam matrem reptant, & hoc gratiam viſui conciliat.

3. Tunica ſecunda Cerebelli, ſc: Arachnoidea, luculenter hic in conſpectum venit, motâ enim phialâ undulatim ſeſe viſui offert.

4. Principium ſpinalis medullæ, huic cerebello appenſum, & membranis ſuis nondum deſtitutum; ita ut occaſio hic ſuppetat videndi utramque Arteriam vertebralem, nec non ubi coëuntes, arteriam cervicalem conſtituunt.

5. Hic videri quoque poteſt, quam numeroſi ſint ramuli arterioſi, qui ex Arteria cervicali prodeuntes, per ſubſtantiam corporis annularis diſſeminantur.

N°. XXX. Phiala liquore repleta, infantis Mammam continens.

Not. I. Vivido, & admodum naturali colore, imbuta, conſpiciendos ſeſe exhibent pori cutanei, ordine conſiti.

2. Papillæ cutaneæ, in ambitu papillæ mammæ, ut & in ipſa papilla denſo agmine oculos incurrunt.

N°. XXXI. Phiala liquore repleta, cui innatat cerebellum humanum nitide præparatum atque conſervatum, ſuntque arteriæ repletæ.

N°. XXXII. Portio magna Inteſtini jejuni, ita inverſa, ut ſuperficies interior hic facta ſit exterior, & ſic glandulæ ſpuriæ in conſpectum veniunt, quæ in dicta ſuperficie propullulant magnitudine capitis aciculæ; præterea vera conſtitutio jugorum rotundorum, quæ Valvulæ conniventes dicuntur, hic accurate conſpici poſſunt.

Notandum interim, dicta juga in objecto recenti, aut liquore convenienti, viſui eſſe exponenda, non autem in Inteſtinis inflatis, & exſiccatis, uti facere ſolent, & ego olim cum illis, Anatomici; mutant enim naturalem eſſentiam poſt inflationem, exſiccationemque.

N°. XXXIII. Portio Cerebri humani, liquori immerſa, cujus Arteriolæ ſunt repletæ, unde ſubſtantia corticalis rubedinem induit, & ſic medullari & albicanti inſidet, ceu muſcus ruber, qui ex ſolo emergit albo.

Not. 1. Corticalem ſubſtantiam neutiquam glanduloſam, ſed

vasculosam esse, hoc præsertim apparet in illa portiuncula, quæ in fundo phialæ visui apparet, ubi arteriolarum extrema in succosam substantiam seu pulpam degenerare, conspicere licet. Hæc succosa arteriolarum portio extima, neutiquam cavitatem suam relinquit, nam in repletione nostra, rubedinem æque induit, ac fieri videmus, supra dictam succositatem.

2. Arteriolæ subtilissimæ repletæ, quæ hic extra corticalem substantiam prominent, maxima parte, propagines sunt Arteriarum carotidum per Piam matrem disseminatarum, quarum extremitates descendentes, tandem in substantiam succosam degenerant, quæ corticalis dicitur substantia, quemadmodum in Liene & nonnullis aliis visceribus. Vide Resp. Epist. Probl. IV. & XII.

3. In supradicta portiuncula cernere quoque licet varias extremitates succosas à se invicem liquoris ope sejunctas; & hoc omnem dubitandi ansam auferet iis, qui invento nostro calculum huc usque apponere degenarunt.

N°. XXXIV. Portio cutis Plantæ pedis, propter vasorum sanguineorum repletionem, rubicundissima.

Not. 1, Omnes arteriolarum extremitates ultimæ, tam artificiose sunt repletæ, ut nullus fere ramusculus intactus reperiatur; corpus autem reticulare Malpichii, ut & Epidermis naturalem reservarunt colorem, unde satis constat, errasse eos, qui autumant & scribunt, per dicta integumenta vasa sanguinea disseminari.

2. Corpus reticulare, ut & Epidermis, maximam partem â cute sunt separata, ut in cute denudata Papillæ cutaneæ in conspectum prodirent, suntque innumerabiles, & nonnihil extra cutem propullulantes; hinc dolores intolerabiles, ubi Cutis plantæ pedis denudata est suis involucris dictis.

3. Corpus reticulare, cuticulæ cohærens, reflexum hic reperitur, ut corpus reticulare conspici posset, estque coloris dilute flavi, Epidermis contra albicat.

N°. XXXV. Fœtus Ovini immaturi Ren bissectus, in quo corpus papillare secundum longitudinem renis protrahitur, secus ac in homine: mirari interim subit nonnullos, haud infimi subsellii Anatomicos, ejusmodi renes Ovinos dissecuisse, eosque delineatos nobis obtrusisse, quasi humani fuissent renes, ad quos icones erant sculpti, id quod mihi & aliis olim imposuit.

N°. XXXVI.

N°. XXXVI. Fœtus humani Os temporum, Membrana tympani illibati instructum, cui Malleus & Incus annectuntur.

Not. 1. Malleus & Incus periostio investiuntur, per quod cerni potest Arteriolarum reptatus; suntque Arteriolæ materiâ ceraceâ rubrâ repletæ, sine qua non facile viderentur.

2. Membrana Tympani gaudet reptatu vasorum sanguineornm eodem modo repletorum.

3. Membranam Tympani duplici constare lamella, hic videre licet parte superiore, ubi una lamella ex parte separata.

4. Uterque Mallei musculus, qui Malleo adhuc sunt connexi, hic cerni possunt.

5. Unus ex Mallei musculis rubicundus apparet, propter vasculorum repletionem, tendo autem ejus albicat.

N°. XXXVII. Infantis Os petrosum, cum annexo osse squammoso.

Not. 1. Membranam Tympani duplicem esse, hic quoque constat partim enim una lamella est ablata, relicta secunda; ubi autem Os petrosum, â squammoso separetur, hic videre est.

2. Membranam Tympani gaudere vasculis sanguineis peculiari cursu reptantibus, hic & in modo citato objecto, conspici potest: hunc cursum vasculorum delineavi. Tab. IX. Fig. IX. Epist. Problem. VIII.

N°. XXXVIII. Placentæ uterinæ portio, in qua nil glandulosi apparet, quamvis hoc statuatur ab Anatomicis: tota enim quanta, vasculosa est, uti hic apparet. Considerandum interim aliquam analogiam reperiri inter hæc vascula, Placentam constituentia, & ea, quæ Cerebri corticalem substantiam conficiunt, quamvis extremitates minus pulposæ aut succosæ in Placenta exstant.

N°. XXXIX. Infantis stomachus inversus, ut rugæ naturales, ut & tunica Villosa conspici possint.

N°. XL. Fœtus humani recens nati Pia Mater, telæ araneæ tenuitate, vasa autem arteriosa innumera, unde licet conjicere dictas arterias alium in usum etiam esse destinatas, quam solummodò ad nutritionem dictæ membranulæ adeo teneræ, imo existimo illud membranosum præsertim inservire, ut vasa sanguinea loco naturali contineantur, ne dimoveantur; Arteriæ autem, ut in sui extremo corticalem Cerebri sub-

ſtantiam conſtituant. Dicta vaſa ſunt repleta ceraceâ materiâ rubrâ ad extremitates uſque.

N°. XLI. Ren humanus biſſectus, ut interiora pateant, liquori immerſus.

Not. 1. Cum replerem Arteriam renalem ceraceâ rubrâ, ſimul quoque replebantur ductus Urinoſi Bellini, & hoc mihi anſam dedit dubitandi de Glandularum exiſtentia in Renibus humanis: in brutis quidem non rarò obſervo corpuſcula rotunda, Glandulas miliares æmulantia, verùm illa pauca ſunt, & nondum mihi perſuaſum habeo, ea corpuſcula veras eſſe glandulas, ad urinæ ſecretionem deſtinatas, quandoquidem in corpore humano ea non ſatis aperte reperio, ſed contra, vaſculorum ſanguineorum extrema tam mirifice ſunt contorta & circumvoluta ut Fig. 3. Tab. VI. Theſ. 3. demonſtratur.

Has autem circumvolutiones vaſculoſas, ſiquis pro glandulis habere velit. Reſp. hoc minus caute fieri, quandoquidem Glandulæ authoribus audiunt corpora vel corpuſcula per ſe ſubſiſtentia, membranæ peculiari obducta, ad quæ vaſa ſanguinea alluunt. Si autem præter ſupra dicta vaſcula circumvoluta, alia quædam corpuſcula rotunda quoque reperiantur in renibus humanis, quod non plane nego, quamvis non ſatis diſtincte inveniam; forſan in alium uſum erunt deſtinata.

Dixi ſupra, cum replerem Arteriam renalem hujus Renis, ſimul quoque repletos fuiſſe Ductus Urinoſos Bellini: Noli autem exiſtimare mihi hoc ſolummodò contigiſſe in hoc rene, aſt in omnibus Renibus obſervari, dicta vaſcula ſimul repleri, ita ut credibile non ſit, hoc ita fore, ſi ad urinæ ſecretionem, primo glandulas minutiſſimas alluere deberet ſanguinis, ut in hac repletione noſtra ceracea materia.

Præterea hic vobis conſpiciendos offero Renes, in quibus continuationem arteriolarum cum ductibus Bellini videre licet, & hoc certe irrefragabile argumentum eſſe mihi videtur.

Quomodo jam ſanguis venoſus refluat, ubinam Venæ laticem ſuum refluum ſortiantur, an hoc per Anaſtomoſes inviſibiles, antequam in ramuſculos exeant Arteriolæ, & in ductus Bellinos degenerant, an omnes extremitates Arterioſæ in ductus Bellinos mutentur, an ſecus? obſervare nequeo. Oculi mei non adeo Lyncei, ut hunc nodum ſolvere queam.

Hoc tantum exiſtimo haud fruſtra eſſe, quod vaſa ſangui-
nem

nem tam mirifice hic ſint contorta & circumvoluta, ut nuſquam reperire ſit in toto corpore, ut hic Fig. 2. & 3. Tab. IV. Theſ. 3. exhibetur, & domi meæ, cœlo ſereno demonſtro, & ſic puto totum illud negotium, quod Glandulis renalibus adſcribitur, perfici & dependere à reptatu & conſtitutione peculiari extremitatum vaſculorum.

Conſideret quoque B. Lector in Teſticulis humanis, nullas reperiri glandulas, totumque opus à vaſorum conſtitutione dependere, idemque obſervari in noviter à me inventis vaſculis Uterinis, ſuccum, fœtui alendum aptum, conficientibus, de quibus agere cœpi in Theſ. 2. ne dicam de chymericis Glandulis Lienalibus, Hepaticis, &c. quarum exiſtentiam nuſquam reperire licet.

Conſiderandum præterea, quamvis hic in Fig. 2. Tab. IV. Theſ. 3. circumvolutiones vaſculorum ſanguineorum, in Renis dorſo repræſententur, illas quoque denſiſſimo agmine eſſe conſitas parte interiore, imo ad Papillas ipſas, & hoc ſculptor exprimere non potuit, ſine obſcuratione ductuum, qui in hac figura exhibentur; illud autem diſtincte repræſentabo, ubi devenero ad Theſ. 4. in quo Renes humani biſſecti, conditi, & exſiccati reſervantur, in quibus luculentiſſime hoc apparet, & hoc eſt, quæ ſæpius dixi, præparata eſſe conficienda non ſolùm liquida, verùm etiam ſicca, pro ratione objecti demonſtrandi.

N°. XLII. Phiala continens Fœtum humanum, quatuor circiter menſium, decumbentem, loco pulvinaris, ſupra Placentam Uterinam, eſtque ſexus maſculini & coloris naturalis.

* Inſcriptio talis eſt:

O MIHI NUNC, OSSIBUS MOLLITER QUIESCENTIBUS!

N°. XLIII. Ren biſſectus humanus, ut interiora pateant.

Not. Multis in locis luculentiora apparent varia, quam ſtatui in ſuperiore Rene.

N°. XLIV. Phiala continens portionem magnam inteſtini Jejuni humani, ita inverſam, ut ſuperficies interior jam facta ſit exterior; & ſic ſeſe videndas exhibent Glandulæ inteſtinorum ſpuriæ & miliares, nec non juga rotunda, quæ aliis Valvulæ conniventes dicuntur.

N°. XLV.

N°. XLV. Cerebellum humanum cum annexis inverſum, unde principium ſpinalis medullæ in parte ſuperiore ſeſe videndum exhibet.

Not. 1. Hoc Cerebellum liquori innatans ad viſum naturalem conſervavit conſtitutionem, nec in ulla dimenſione receſſit ad ea, ne colore quidem naturali amiſſo.

2. Arteriæ omnes hic conſervatæ & repletæ ſunt ceraceâ materiâ rubrâ.

3. Plexus Choroideus, illæſo Cerebello, extra ſuperficiem ex parte prominens, hic in conſpectum venit, & hoc in omni Cerebello demonſtrare valeo, eſtque coloris dilute rubicundi, utpote cum Arteriarum extremitate, corpus continuum. Vide ſuper hac re Epiſt. Reſp. meam de Cerebro.

4. Dictus plexus quatenus extra hemiſphærium Cerebelli propullulat, tegitur & obducitur hic membrana Arachnoïdea, non autem Pia Matre: an hoc in omni objecto?

5. Tunicam ſeu Membranam Arachnoïdeam luculenter hic videre eſt, ut & quo pacto Arteriæ per ſuperficiem Cerebelli diſtribuantur.

6. Arteriæ Cervicalis exortus ex Arteriis Vertebralibus, oppido quam bene hic conſpicitur.

N°. XLVI. Phiala in liquore conſervans Mamillam infantis, nitidiſſime conſervatam, in cujus papilla, cutaneæ papillæ luculenter videri poſſunt.

ASSER TERTIUS.

N°. XLVII. Phiala ſicca continens portionem inteſtini Ilei fœtus immaturi; ſuntque Arteriolæ Meſentericæ oppletæ ceraceâ materiâ flavâ.

N°. XLVIII. Phiala continens in liquore Tunicam corneam humanam pellucidam.

N°. XLIX. Phiala, in qua Teſticulus fœtus immaturi, per cujus ſuperficiem Arteriolæ viſuntur diſperſæ, ut & per Paraſtatam; ſuntque materiâ ceraceâ rubrâ repletæ.

N°. L. Phiala liquore referta, in quo natat Teſticulus foetus immaturi, cujus vaſa præparantia nitide ſunt repleta ceraceâ materiâ, ut & vaſa per Teſticulum & Paraſtatem diſperſa.

N°. LI.

N°. LI. Plexus Choroideus fœtus humani rubicundiſſimus propter continuationem & repletionem Arteriarum ceraceâ materiâ rubrâ.

N°. LII. Ren humanus Atrophia arefactus & magnitudine ita diminutus, ut nil minus videatur, quam Ren hominis adulti.

Not. Translucida ſubſtantia lateri annexa, eſt Pelvis cum portione ureteris.

N°. LIII. Phiala in liquore continens tunicam Corneam humanam, cum adſito humore vitreo cryſtallino.

Not. Humores dicti limpiditatem naturalem amiſerunt à liquore, cui innatant.

N°. LIV. Phiala eodem modo continens Renis Papillam humanam compoſitam. Vid. Tab. IV. Fig. 6. Theſ. 3.

N°. LV. Portiuncula Epidermidis digiti, cui unguiculus cohæret, ſuperficies autem interior ſtriis longitudinalibus pectinatim diſpoſitis ſtipata.

N°. LVI. Phiala liquore limpido repleta, cui innatat Epidermis manus fœtus immaturi quatuor circiter menſium, chirotheculam repræſentans.

Not. Omnes Unguiculi adhuc adhærent.

N°. LVII. Phiala in liquore conſervans duo objecta Ocularia; quorum primum ſumma rubedine perfuſum, ob vaſorum ſanguineorum repletionem, eſtque poſtica pars Scleroticæ, Choroideæ & Ruyſchianæ, huic annectitur præterea Palpebra ſuperior, cujus ſuperficies admodum quoque rubra, præ copia vaſculorum repletorum: ſic etiam muſculi Oculares, propria ſuo loco hic viſuntur, qui non minus rubicundi apparent.

Secundum objectum eſt Oculus Infantis transverſum biſſectus & inverſus, unde ſuperficies interior jam facta eſt exterior.

Not. 1. In dextra portione videri poteſt Tunica Ruyſchiana, è cujus medio propullulant reliquiæ Tunicæ Retinæ. In ſiniſtra autem, portio Ruyſchianæ non ſolùm, verùm etiam ligamentum ciliare cum ſuo proceſſu ciliari conſpicitur.

2. Arteriolas per Ruyſchianam diſperſas, ramuſculos ſuos impertire Ligamento ciliari, ut & ejus proceſſui; hic cerni poteſt.

3. Circumferentia nivea extra Ruyſchianam; Tunica Sclerotica eſt.

N°. LVIII. Portio placentæ uterinæ, in qua nihil glandulosi demonstrari potest, utpote tota vasculosa. Dicta portio ceracea materiâ repleta est.

N°. LIX. Phiala continens Vesicam Gliris exsiccatam, in qua duo conspiciuntur calculi minores, qui affectus forsan familiaris Gliribus, quando quidem aliquoties mihi illud videre contigit.

N°. LX. Phiala liquore referta, in qua à seta dependet una ex Colla Vertebris, in cujus foramine proprio & maximo hæret Spinalis medullæ portio, cujus substantia interior seu corticalis, rubicunda apparet, propter vasorum sanguineorum, corticalem substantiam constituentium, repletionem ceraceâ materiâ rubrâ: Exterior autem medullaris albicat.

Præterea hic quoque in utroque latere conspiciuntur Arteriæ Vertebrales abscissæ, quæ in foraminibus transversorum processuum vertebralium hærent.

N°. LXI. Lamella aut portio longitudinalis Nasi pueri, ut septum & interiora pateant.

Not. 1. Puerorum septum Nasi esse in totum cartilagineum.

2. Præter involucrum extimum & crassum gaudere septum peculiari membranulâ æque ac Ossa, quâ immediate obducitur & perichondrium dicitur.

3. In posteriore & inferiore parte dicti septi, quini sexve visuntur sulci obliqui, de quorum usu altum silentium apud Authores, attamen frustraneos esse haud existimandum Vid. Tab. IV. Thes. 3. Fig. 5. Lit. G.

4. In uno dente, secundum longitudinem dissecto apparet triplex substantia, extima sc: media, & intima.

5. In anteriore & inferiore parte septi juxta palatum, in utroque latere foramen apparet, seu osculum cujusdam ductus, de cujus usu & existentia nil apud Authores legi: inservire muco excernendo existimo. Vid. Tab. IV. Fig. 5. Thes. 3. Lit. E.

N°. LXII. Phiala liquore repleta, in qua continetur portio Intestini fœtus ovini.

Not. 1. Dicta portio curiose repleta est ceraceâ materiâ subnigrâ, ut repræsentaret intestinum recens nati, mæconio refertum.

2. Vasa sanguinea per Mesenterium & intestina distributa, sunt nitide repleta.

N°. LXIII.

N°. LXIII. Pilorum aut capillorum, in Omento cadaveris hydropicæ; a me repertorum manipulus.

Not. 1. Quos hic repræsento capillos, olim descripsi & delineavi, nomine Tumoris pilosi in Observ. meis Anatomico-Chir. fol. 23. Tumore autem piloso jam dissoluto & extricato, hic pilos delineari curavi, ut pilorum longitudo distinctius videri posset. Vid. Tab. III. Fig. III. Thes. 3.

2. Omentum dicti cadaveris erat tanquam carnosum, in quo dictus tumor pilosus repertus est, & digiti crassitiem obtinebat.

3. Tumor erat pugni majoris magnitudine & Atheromatis naturæ, eo enim aperto, primo pultacea materia visui sese offerebat, eâque ablatâ, glomus pilosus, ceu ex capillis intricatis & firmiter cohærentibus conflatus, nobis occurrebat.

5. Capilli digiti, imo spithamæ longitudinem superant, conveniuntque in totum cum capillis capitis, excepto, quod radicibus mihi videantur destituti. Vid. in Observat. figuram hujus glomi non extricati, & in hoc Thes. 3. Tab. III. Fig. 3. glomum extricatum.

N°. LXIV. Fœtus hum: recens nati crus, cujus pinguedine in totum deficiente, aurâ replevi omnes cellulas adiposas, crureque exsiccato, cellulosam substantiam, sub cute sitam, lamellatim conscidi, ut cellulæ accurate conspici possint.

N°. LXV. Cerebrum Ovinum, methodo Willisiana ita liberatum à fibroso & membranoso nexu, ut plurimæ in conspectum veniant particulæ.

Clarissimus Willisius de illa præparatione, ita loquitur: *Ut Cerebri, ita proprie dicti, Anatome rite celebretur, haud vulgari sectionis modo procedendum esse, existimo; verùm ubi totius ἐγκεφάλε calvaria exempti compages coram oculis sistitur, imprimis posterior Cerebri limbus, ubi Cerebello ac Medullæ oblongatæ connectitur, ac membranis undique discissis, aut avulsis, à cohæsione cum partibus subjectis (quantum fieri potest) liberetur; tunc facilè constabit, quod Cerebri substantia Corporibus istis, haud quaquam unitur, verùm per se, nisi quod membranarum nexu superficie tenus conjungitur, ab iis omninò libera ac independens fuerit: Quin etiam hæc Cerebri puppis à vicinis partibus eo ritu divisa, si anterius reclinetur, Medullæ oblongatæ crura prorsus nuda, ac à Cerebro & Cerebello (nisi in qui-*

bus locis hæc illi appenduntur) omnino diſtinctè apparebunt. Porro cum Cerebri limbus à cohæſio ſolutus elevatur, tres ventriculi, ita vulgò dicti, in unum inane ſpatium (ſeu vacuitatem meram è complicatione Cerebri reſultantem) evadent &c.

Hanc demonſtrandi methodum laudabilem eſſe cum Williſio exiſtimo, ſic enim, uti hoc in Cerebro apparet, ſine Cerebri ſectione comparent, parte ſuperiore Teſtes, Nates, Glandula pinealis, Ventriculi anteriores, Crura Medullæ oblongatæ, Proceſſus vermiformis, Cerebellum, Plexus choroideus, Thalami nervorum opticorum, &c.

Notandum præterea, hoc Cerebrum lapidis inſtar eſſe induratum ſine rugis, colore tamen haud reſervato.

N°. LXVI. Phiala continens in liquore portionem Inteſtini Coli, cujus vaſa ſanguinea ſunt repleta, quemadmodum etiam ea, quæ per Meſocolon ſunt diſſeminata.

Not. Interim, dictam portionem tam nitide eſſe præparatam & conſervatam, ut videatur jamjam corpori exempta.

N°. LXVII. Phiala, in qua occurrit Sceleton Aviculæ minimæ Indiæ Occidentalis, Ouruſſia dictæ.

N°. LXVIII. Phiala continens in liquore portionem Piæ Matris, cujus vaſcula ſanguinea repleta ad extremum uſque.

Not. 1. Vaſcula dicta tanto eſſe numero, ut totum objectum ex meris vaſculis videatur fere conflatum; membranoſum autem perpaucum & admodum tenue.

2. In ſtatu morboſo membranoſum Piæ Matris non rarò quoque incraſſatum reperi.

3. Si objectum dictum oculis luſtretur, ſine præcedenti vaſculorum repletione, multò craſſius eſſe nobis videtur; cujus ratio eſt, quod vaſcula minima ſemper inanita nobis occurrunt, & ſic concurrere videntur ad Piæ Matris craſſitiem.

N°. LXIX. Placentæ muliebris portio, ceraceâ materiâ repleta, idque ad extremitates omnes uſque, unde tota illa portio rubicundiſſima.

Not. 1. Placentam, nullis gaudere Glandulis, imò totam Placentam ex meris Vaſis ſanguiferis conſtare, luculenter hic apparet.

2. Quali reptatu extremitates vaſorum hic repant, & quam diverſus ille ſit ab aliis vaſculorum ſanguineorum extremis, hic oppidò quam benè conſpici poteſt.

3. Ul-

3. Ultimæ extremitates tam ſubtiles ſunt, ut tomenti inſtar nobis occurrant.

2. Si hæc & ſimilia domi meæ inſpicere dignetur B. Lector, facile calculum adjiciet aſſertioni meæ, ſc: haud fruſtraneam eſſe tantam diſcretionem extremitatum vaſorum ſanguineorum, imò totum illud negotium, quod adſcripſêre Authores Glandulis Placentæ, illud prorſus chymæricum eſſe, utpote ab illis neutiquam viſis, aut demonſtratis.

Hiſce & ſimilibus diſcuſſis, quis negabit in confeſſo eſſe, perutile orbi literato fuiſſe extremitatum vaſorum ſanguineorum inveſtigationem tot annis, tanto labore, & tot impenſis à me inſtitutam. Rejiciant itaque laborem meum cavillatores illi, qui nil niſi quod ipſi faciunt, rectum putare ſolent; ego interim haud deſinam in uſum publicum perſiſtere in eodem labore.

N°. LXX. Phiala in liquore continens Os Petroſum, cum annexo meatu auditorio.

Not. 1. Meatus dictus apertus eſt, ut naturalis ſitus & conſtitutio Membranæ Tympani videri queant.

2. Membranæ Tympani ſitus obliquus in meatus auditorii extremo, ut & Vaſcula ſanguinea per dictam Membranam diſperſa, hic luculenter videri poſſunt.

N°. LXXI. Principium Spinalis Medullæ, cum annexa portione Cerebelli.

Not. 1. Objectum ovinum eſſe, & in eo conſpici tertium ut & quartum Ventriculum, Glandulam Pinealem, Teſtes, Nates, duo Crura Medullæ oblongatæ, ut & Proceſſum vermiformem.

2. Hanc præparationem & balſamationem ante triginta annos à me factam longe differre ab ea, quam nunc in uſu habeo. Inſtar lapidis quidem durum eſt hoc objectum, verùm à naturali conſtitutione & colore diverſum.

N°. LXXII. Phiala continens portionem Arteriæ ſplenicæ, ceraceâ materiâ rubrâ repletam, in qua luculenter conſpiciuntur extremitates faſciculoſæ, penicillo detrito ſimiles. Glandulas autem hic quærere, otium & operam eſſet perdere.

Not. Variis locis dictæ extremitates angulofæ, imò rotundæ quidem apparent, id quod ſtudio factum, ut repræſentarent Glandulas fictitias, ſi autem acus cuſpide à ſe invicem deducuntur luculenter abuſus apparet.

N°. LXXIII. Portio Arteriæ Splenicæ Vituli: ceraceâ materiâ albâ repleta, in qua haud minus diſtinćte viſuntur extremitates faſciculæ.

N°. LXXIV. Portio Inteſtini recti hominis, in qua non ſolùm Glandulæ ſpuriæ, verùm etiam myriades pororum (ſi ita loqui liceat) conſpiciuntur.

Not. Poros tam denſe eſſe conſitos, ut ne quidem cuſpis acus interponi poſſit.

N°. LXXV. Phiala continens in liquore Pulmonem fœtus ovini, cujus lobulorum ſubdiviſiones innumeras non ſolùm, verùm etiam ſubtiliſſimas extremitates vaſorum ſanguineorum, conſpicere licet.

N°. LXXVI. Phiala liquore referta, in qua continetur Os petroſum fœtus recens nati, in quo diſtinćte apparet Membranam Tympani in fœtu obdućtam eſſe peculiari integumento, Membranæ analogo, dico analogo, qui nullis vaſculis ſanguineis gaudet: Membrana autem Tympani innumeris ſuperbit arteriolis, uti in hoc & aliis objećtis videre eſt.

Not. 1. Dićtum integumentum in aliquibus craſſum, in hoc vero objećto Membranæ tenuioris inſtar tenue eſt.

2. Perpendendum jam cujus ſit propago dićtum integumentum, quomodo poſt nativitatem Membranam Tympani denuo relinquit, & cujus ſit uſus?

Quod primum attinet, ſc: cujus ſit propago, cum fœtui hærenti in utero materno meatus auditorii pars oſſea in totum deficiat, Membrana Tympani ſuperficiei capitis magis appropinquat, & ſic puto Epidermem ibi loci tam fertilem eſſe, ut tegat quoque Membranam Tympani, & quod per conſequens hoc integumentum nil ſit, quam epidermis.

Secundum quod attinet, ſc: quomodo poſt nativitatem denuo relinquat Membranam Tympani. Exiſtimo, quod, ſuccreſcente meatu auditorio oſſeo, ur & cartilagineo, recedat, quia Epidermis extenſilis non eſt.

Uſum jam quod attinet, non eſt cur dubitemus, quin deſtinatum ſit, ut Membranam Tympani, quæ ea ætate tenerrima, defendat ab injuria, quæ illi facile afferri poſſet, ab humore, cui innatat, dum hæret in utero materno, qui humor aliquando acrior ſit, & ſæpe fœtore imbuitur, unde noxam contraxiſſet Tympani Membrana; adde quod poſt nativitatem,

tem, ad tempus dictam Membranam Tympani defendat ab aëris injuriis.

Dixerit forsan aliquis, si supra dictum integumentum propago sit Epidermidis, unde fit, quod (uti statui) aliquando crassissima nobis occurrat, cum Epidermis naturalis admodum sit tenuis. Resp. In confesso quidem est, Epidermem natura sua admodum esse tenuem; sed dictum nostrum integumentum in statu naturali quoque minus crassum existit: In statu autem morboso incrassatur & præsertim quidem à succrescente nova Epiderme, quemadmodum fieri observamus in vola manus & planta pedis.

N°. LXXVII. Portio Æsophagi humani, liquori limpido innatans, in qua distinctissime videri possunt fibræ carneæ tam longitudinales seu externæ, quam circulares, seu internæ.

N°. LXXVIII. Phiala sicca, continens Intestini Ilei humani, secundum longitudinem dissecti, portionem.

Not. Vasa sanguinea tanto numero per dictam portionem sunt dispersa, ut tota rubicundissima appareat, suntque vasa ad extremitates usque repleta ceraceâ materiâ rubrâ.

* N°. LXXIX. Phiala sicca continens Lamellam Penis virilis.

Not. 1. Hujus præparatio talis est. Repleveram aura Penis Membranam cellulosam, sub cute sitam, (quæ continuatio Membranæ Dartos Scroti) corpora autem Nerveo-spongiosa non inflaveram, & sic Penem exsiccabam: exsiccatum Penem in lamellas dividebam, cujus lamellam hic repræsento.

2. Hæc lamella deprehenditur plane cellulosa, quamvis nulla pinguedo in pene, & hæc cellulositas (si ita loqui mihi liceat) per totum corpus sub cute reperire potest: Verùm ubique fere, excepto pene, cellulæ dictæ obsitæ sunt pinguedine, unde invisibiles occurrunt, diciturque Membrana adiposa, aut pinguedo sub cute sita.

3. In publicis dissectionibus & demonstrationibus Professores cum Malpichio quidem loquuntur de cellulis adiposis, cellulas autem demonstrare negligunt: studiosis interim curiosis & has cellulas videre desiderantibus, nulla dabatur eas videndi occasio. Hac autem præparatione facta, facilis est earum demonstratio. Imo sub cute ejusmodi cellulæ ubique demonstrari possunt, modò sarcinâ suâ destituantur cellulæ, & flatu repleantur.

N°. LXXX.

N°. LXXX. Phiala in liquore continens Polypum Nasi à Chirurgo me præsente extractum.

Not. In fundo Phialæ reperitur portio Cartilaginea, quæ simul cum polypo sequebatur, illud tamen laudabile non est, satius est Polypum extrahere cum portione integumenti interioris.

N°. LXXXI. Phiala liquore referta, in qua conspiciuntur luculentissime Epidermis humana, ut & corpus reticulare Malpichii.

Not. Epidermis foris candidior apparet, corpus reticulare autem, interius colore dilute flavo, comparet.

N°. LXXXII. Crus dextrum cum extremo pede ejusdem fœtus: cujus mentio facta antea: Præparatio cellulosa eadem est cum illa.

In dicto Thesauro varia adhuc sunt Loculamenta ex ligno Cedrino confecta, in quibus sequentia reperiuntur.

IN LOCULAMENTO I. reservatur.

N°. I. Arteria splenica vitulina sicca, ceraceâ materiâ rubrâ repleta, cujus extremitates sunt numerosissimæ, summoque cum labore in præparatione conservatæ.

N°. II. Portio Intestini Coli infantis ceraceâ materiâ rubrâ repleta.

Not. 1. Mesocolon cum suis arteriis repletis nitide conservatum.

2. Quomodo arteriæ mesentericæ inferiores ramos impertiant Colo intestino, hic distincte videre licet.

N°. III. Pueri magna portio Coli cum portione ilei, integro Cæco, cum annexo processu vermiformi.

Not. 1. Quo pacto sese habeant valvulæ Coli, aut si mavis Cæci, in intestino inflato & exsiccato, & quomodo vasa sanguinea per dictas valvulas disseminentur, hic luculenter videri potest.

2. Usus valvularum Coli accuratius concipi potest in inflato & exsiccato, quam in recenti intestino.

3. Coli Cellulæ minus considerabiles in tenera ætate, quam in adulto.

N°. IV.

Nº. IV. Coli inteſtini portio magna cum annexo meſocolo è puero deſumpta, & ceraceâ materiâ rubrâ repleta, vaſis ſanguineis non minus infarctis.

Not. Cæci inteſtini extremitatem ſucceſſive anguſtari, & tandem in proceſſum vermiformem degenerare, diſtinctiſſime hic videre licet.

Nº. V. Furca & Culter, quorum manubria ſunt confecta ex oſſe Tibiæ humanæ, in quo nulla cavitas (quæ, in oſſibus perfecte ſanis, deſtinata, ut medullam reciperet) à me fuit reperta, & hoc ſemel tantum mihi videre contigit. Ex dicto oſſe tibiæ confecta quoque ſunt manubria cultelli & furcæ, de quibus mentionem feci in Theſauri 2. deſcriptione.

Not. 1. Vagina, loco corii Piſcis Carchariæ, obducta eſt corio infantis, vaſculis ſanguineis tanta copia ditato, ut vagina ſumma rubedine ſit perfuſa.

2. Cum è cute dicti infantis corium ipſemet facerem, ſummam cautelam debui adhibere, ut vaſcula ceraceam materiam retinerent.

IN LOCULAMENTO 2. continentur.

Nº. I. Infantis pars Cranii ſuperior, fontanellâ illæſâ.

Not. Oſſa ſincipitis in hoc objecto non multum à ſe invicem diſtant.

Nº. II. Infantis ſuperior Cranii pars, in qua oſſa ſincipitis calami ſcriptorii vulgaris latitudine à ſe invicem dehiſcunt, ſicuti etiam Os frontis & occipitis è dictis oſſibus ſincipitis: Hæc autem dehiſcentia melius apparet in Craniis exſiccatis, quam in objecto recenti; difficillime autem iſthæc diſtantia conſervari poteſt in Craniis tenellorum infantum: nam in exſiccatione vulgari illa amittitur. Hanc diſtantiam partum faciliorem reddere, non eſt dubium.

Nº. III. Fœtus humani portio ſuperior Cranii, in qua oſſa dicta minus dehiſcunt.

Nº. IV. ———, in qua dehiſcunt calami ſcriptorii tenuioris latitudine.

Not. In hiſce & aliis, fontanellam adhuc eſſe extenſam & planam ſine rugis, uti in vivis.

Nº. V. ———, cujus oſſa arctiſſime cohærent.

Not. 1. Fontanella admodum exigua, per quam innumera vaſcula ſanguinea ſunt diſperſa.

2. Pericranium præ copia vaſorum repletorum rubicundum.

N°. VI. ——, cujus Pericranium, eandem ob cauſam rubicundum.

N°. VII. —— in hoc objecto remanſit dura mater firmiter objecto cohærens.

Not. Hic ſinus Falciformis, aëre repletus, diſtincte oculos incurrit, vaſculis ſanguineis ditatus.

N°. VIII. —— Hoc objectum obducitur propria cute, cujus arteriæ ceraceâ materiâ ſunt repletæ, ut earum reptatus & numerus videri poſſint.

N°. IX. Arteriæ ceraceâ materiâ rubrâ ſunt repletæ, quæ tanta copia ſunt, ut tota cutis ſit facta rubicundiſſima.

2. Cutis formam naturalem retinuit, fornicis inſtar.

N°. X. —— cutis, multa pinguedine obſita, arteriis non minus repletis.

N°. XI. Cutis capitis fornicata capillata rubicundiſſima, cujus pars anterior valde prominet.

N°. XII. Cutis capitis fornicata & piloſiſſima.

Cætera verò loculamenta humana oſſa continent albiſſima, præſertim fœtuum humanorum.

EXPLICATIO FIGURARUM.

Tabulæ Primæ facta eſt explicatio fol. 2. 3. & ſequentibus.
Tabulæ ſecundæ explanatio, facta fol. 13.

TABULÆ TERTIÆ Expoſitio.

Fig. I. Penis cum Scroto pueri adumbratur.

A. Penis portio interna.

B. Meatus Urinarius per penis dorſum, contra naturæ leges, decurrens.

CC. Duo corpora nervoſa ſive nerveo-ſpongioſa majora.

DD. Muſculi Penem conſtringentes ab origine abſciſſi.

E. Corpus ſpongioſum ſeu nerveo-ſpongioſum minus, urethram, contra naturam, parte ſuperiore ambiens.

F. Septum Penis.

G. Ar-

G. Arteriarum portiones per dorſum decurrentes.
H. Scrotum.
I. Penis portio extra corpus pendens.
K. Pinguedo, qua ſcatet portio ſcroti ſuperior.
Fig. II. Denotat Epidermem manus pueri, ita ut ſubjecto corpore reticulari & cute ſeparatam, ut illibata nobis occurrat, inſtar Chirothecæ albæ.
A. Dorſum epidermis.
B. Portio exigua duplicaturæ Epidermidis in dorſo hic ſeparata.
C. C. C. C. C. Unguiculi, Epidermidi adhuc cohærentes, qui in ſeparatione à cute quidem, non autem ab Epiderme receſſère.
Fig. III. Demonſtratur faſciculus ſeu glomus pilorum in omenti humani Atheromate repertus.
Fig. IV. Exhibet ovum gallinaceum cortice vulgari, duro, & albo obſitum, perfecte repræſentans inteſtinum cæcum cum annexo proceſſu vermiformi.
Fig. V. Oſtendit Ovum Gallinaceum parvum in ovo gallinaceo repertum.
Fig. VI. Adumbratur Ovum gallinaceum Pueri Penem, cum ſcroto repræſentans, ne præputio quidem excepto.

TABULÆ QUARTÆ Expoſitio.

Fig. I. Exhibet infantis faciem, fronte ablata.
A. Arteriarum faſciculus adumbrans & tegens vulnus, à me factum in ablatione frontis, ut averſationem adimerem, ſuntque arteriæ, quæ per cerebrum erant diſperſæ, & hic repletæ ceraceâ m: rub.
B. Prolabia, ab integumento ſeu Epithelide, privata, ut Papillæ nervoſæ, Prolabio conſtituentes, ſeſe erigerent & in conſpectum venirent.
Fig. II. Renem humanum, facie exteriore viſum, denotat.
A. Renis ſuperficies, per quam innumera vaſa ſanguinea diſſeminanrur vermiformia.
B. Arteria renalis abſciſſa.
C. Vena Renalis abſciſſa.
D. Portio pelvis uterеris extra corpus renis propullulans, per quam plurimæ arteriolæ ſunt diſſeminatæ.
Fig. III. Exhibet Renem humanum biſſectum, ut interiora pateant.

A. Indigitat arteriolarum plurimarum extrema, ſerpentino ductu in ductus Bellinos degenerare, & continua eſſe cum illis.

Not. Interim, ut antea monui, talem vermiformem reptaum arteriolarum non ſolùm in ſuperficie renis obſervari, ſed in interiore renis ſubſtantia numeroſiſſime quoque reperiri, ſicuti in Theſ. IV. repræſentare decrevi; in hac autem figura præcipuè ſtudui continuationes arteriolarum cum ductibus Bellini exhibere; circa haſce continuationes conſiderandum quoque (id quod in deſcriptione Fol. 40. omiſi) has arterias, antequam in ductus Bellinos degenerant, ceu poroſas hic apparere, ſicuti Tab. IV. Fig. 3. demonſtratur, de his plura in Theſ. IV. deſcriptione.

B. Exigua portio ſuperficiei externæ.

C. C. Papillæ renales plurimis foraminibus aut oſculis pertuſæ, pro urinæ tranſitu.

D. Ureter.

E. E. Pelvis aperta.

Fig. IV. Adumbratur tenuis nervi fibra, in innumeras fibrillas ſubdiviſa, ſuntque tales ſubdiviſiones tam tenues atque teneræ, ut telam aranearum adæquent.

Fig. V. Portio Naſi, ſecundum longitudinem diſſecta, cernitur ex infante.

A. Portio oſſis Frontis.

B. Criſta Galli cartilaginea, ob teneram ætatem.

C. Naſi portio.

D. D. Setæ, canalibus naſalibus inditæ.

E. Unus ex Canalibus naſalibus.

F. Vaſcula ſanguinea per integumentum craſſum ſepti Naſi diſtributa, ſuntque præſertim Arteriolæ.

G. Sulci obliqui.

H. Unus ex dentibus inciſoriis.

I. Perichondrium, ſeptum Naſi cartilagineum immediate cingens.

Fig. VI. Exhibetur papilla Renalis ramoſa, ex tribus papillis compoſita.

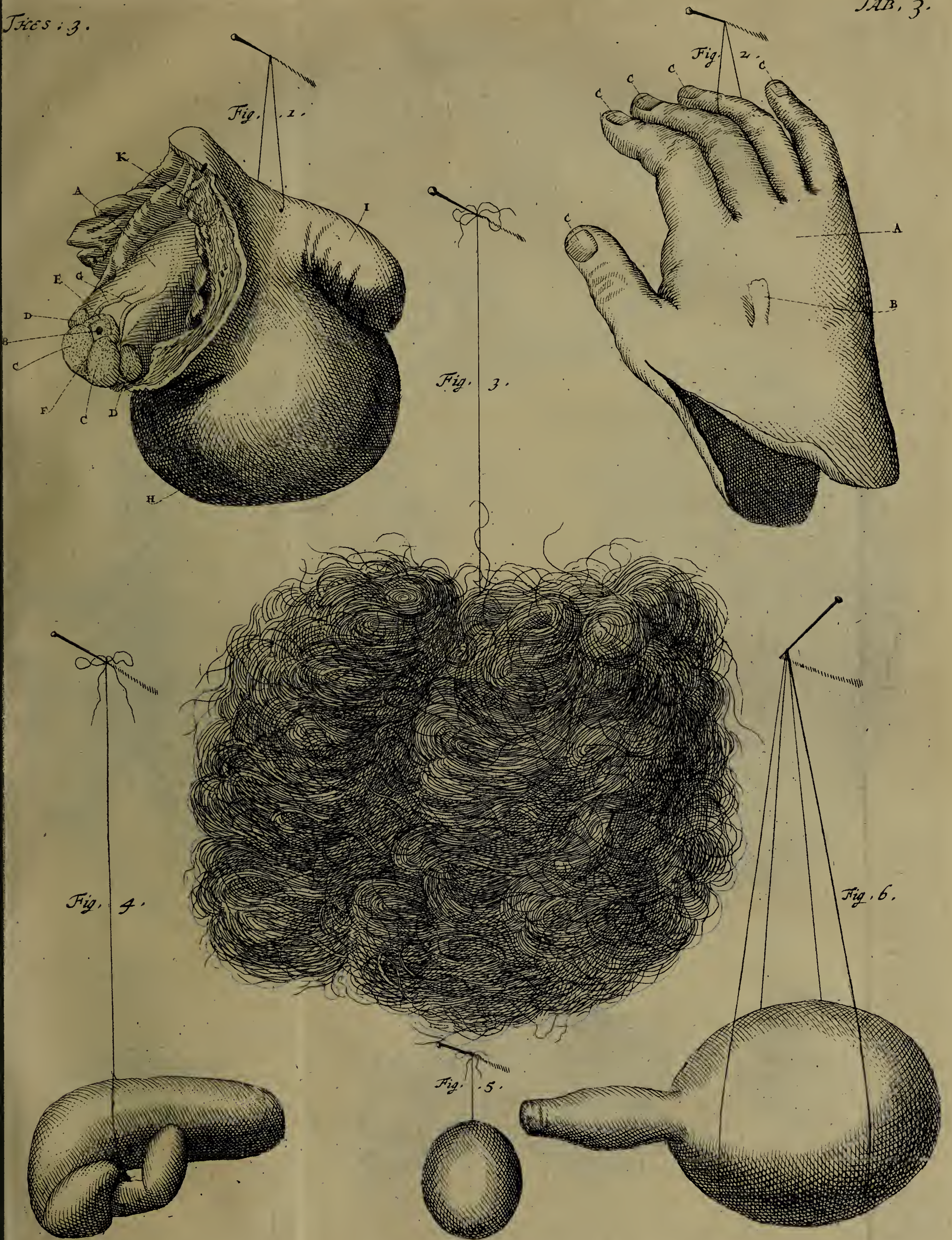
FINIS.

C. Huijberts. *Neerd. Taf. 83.* *ad. vivum Sculpsit*

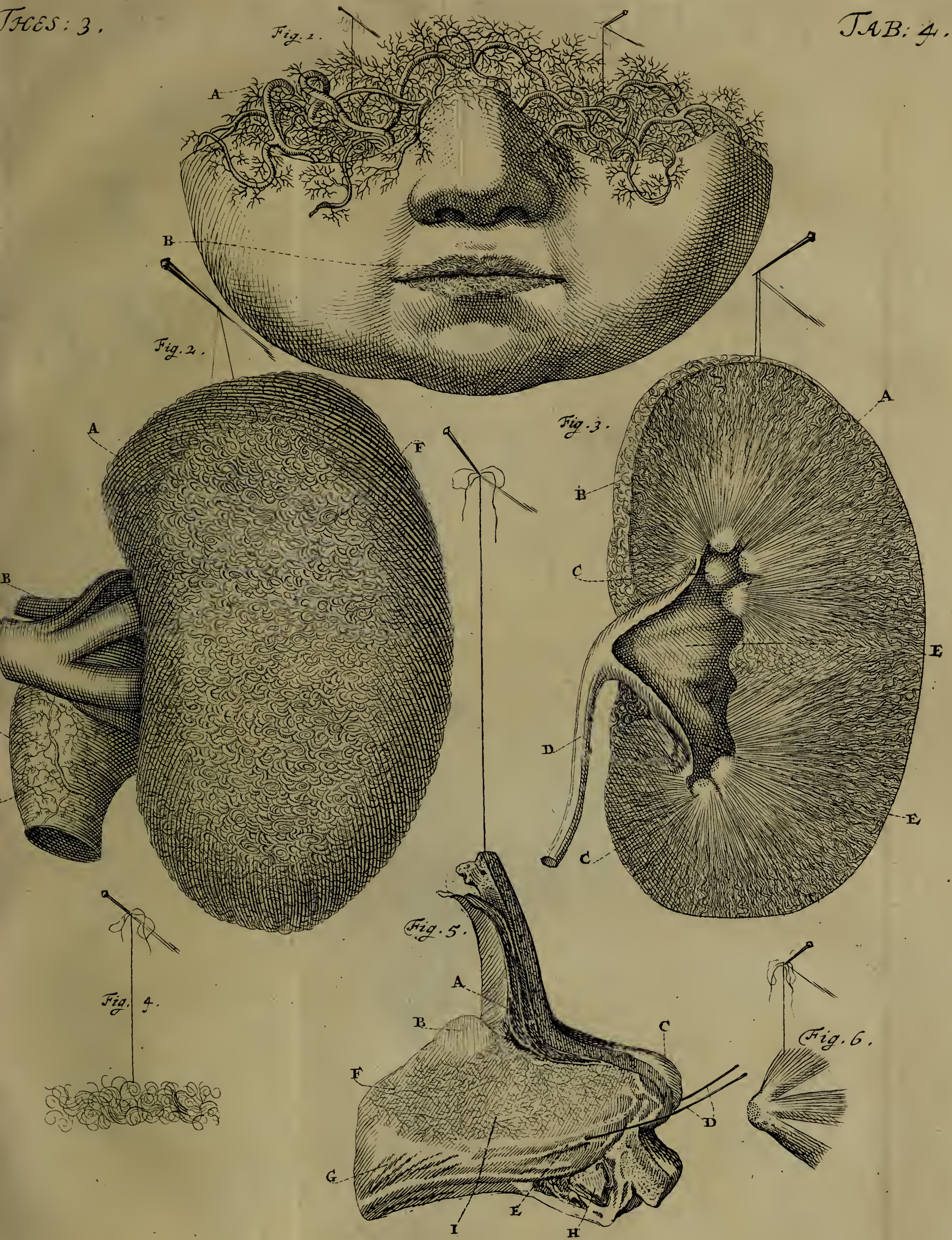

Neerd. Taf. 84.
C. Huyberts ad vivum Sculp.

C Huyberts. ad. vivum. sculpsit.

Neerd. Taf. 85.

C. Huÿberts. Neerd. Taf. 86. ad vivum sculp.

4

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Professoris

THESAURUS ANATOMICUS QUARTUS

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,
Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXLIV.

THESAURUS
ANATOMICUS
QUARTUS.

Ex ligno Juglandis confectus, in quo sequentia sunt reposita.

ASSER PRIMUS & infimus.

N°. I. PHiala in liquore continens Os squammosum infantis, in quo videre est, Ossiculum orbiculare, cui undique annectitur membrana Tympani.

Not. 1. Dictam membranam esse geminam, id quod in summitate liquet, ubi portionem unius lamellæ, Vasculis sanguineis refertæ, separavi, & abstuli; altera autem lamella, quæ illibata remansit, nullis, in hoc objecto, gaudet vasculis sanguineis, ita ut pellucida hic nobis occurrat.

2. Hanc Tympani membranam nusquam esse liberam ab Ossiculo orbiculari.

3. Processum Mammillarem in totum adhuc deficere, ea ætate, hic constat; ita ut dictus processus vera dicenda sit Apophysis.

N°. II. Infantis portio faciei, cujus Prolabia, Epitheliâ ablatâ, Villosa apparent. Vid. fig, à me editam in Thesauri descript. 3. fol. 68.

Not. 1. Hoc objectum in liquore conservatum esse, ut villositas dicta appareat.

2. Hanc portionem naturalem habere colorem, nullisque rugis esse obsitam, ita ut vitâ non videatur privata.

N°. III. Pueri caput, in liquore conservatum; cujus cranii pars superior est ablata, ut omnium Nervorum transitus per cranii partem inferiorem videri possit, quam in finem cerebrum exemptum.

Not. 1. Nervorum par primum f. Olfactorium maxima parte supra os cribrosum est relictum, & sic distincte apparent eorum productiones, quæ per foramine ossis cribrosi tendunt ad membranam narium, ejusque papillas.

2. Nervos Opticos, ubi in Cranio adhuc continentur, integumento haud esse destitutos, hic videre licet.

3. In conspectum venit Infundibulum, pone dictorum nervorum conjunctionem; nec non utraque Arteria Carotidis, ceraceâ materiâ referta, & sub iis tertium par nervorum, secundum Willisii computationem, cujus opinionem sequar in recensendis nervorum paribus, cranium perforantibus.

Sub dictum tertium par, quartum occurrit Patheticum, filorum tenuium instar dependens.

Ut & quintum, nec non sextum par lateraliter situm, Septimum par, f. Audirorium, ut & sequens octavum par f. Vagum.

Cæteri nervi, propter principii medullæ oblongatæ reliquias (quæ hic in foramine maximo ossis occipitis adhærent) videri non possunt.

4. Prolabia, ab Epithelia f. integumento decorticata; in conspectum venit eorum villositas papillaris, de qua in Thes. III. egi.

5. Facies rubicunda, vivæ speciem referens.

N°. IV. Phiala continens portionem intestini Ilei, ita dissectam, & præparatam, ut omnes quatuor tunicæ in conspectum veniant.

Not. Tunicam Villosam f. quartam ubique adhuc esse connexam Tunicæ Nerveæ, ita ut facies posterior Nervea, anterior Villosa sit; ab his dependent Tunica Carnea, quæ fibris rotundis, & Tunica communis, quæ fibris longitudinalibus, gaudent.

Considerandum præterea, quam luculenter, & distinctè hic cerni possunt omnes quatuor intestinorum Tunicæ, quæ tali modo præparatæ, liquori innatant: imò hæc demonstrandi methodus in publicis Theatris, olim fuit inusitata; quam cum primò in usum revocarem, plures vituperabant, dicentes, hoc insolitum & absurdum esse; jam autem comperio vituperatores eandem incedere viam, videntes impossibile esse, ut innumeræ corporis particulæ in conspectum producantur, nisi liquori innatent.

N°. V.

N°. V. Piæ matris portio, quæ Cerebrum immediate investit cum processibus suis, qui serpentino reptatu sese insinuant inter circumvolutiones Cerebri.

Not. Hanc portionem liquori innatare, & nisi hæc ita fiat, impossibile est tam luculenter veram constitutionem Piæ matris demonstrare, suntque Arteriæ nitide repletæ ceraceâ materiâ rubrâ.

N°. VI. Pia mater Cerebelli cum suis processibus falciformibus, qui distincte apparent, liquori quoque innatantes. Rubet hoc objectum præ copia vasorum sanguineorum repletorum.

Not. Præterea supra dorsum f. faciem exteriorem fluctuare tunicam Arachnoideam, idque parte inferiore.

Per hanc tunicam hic nulla repunt vasa sanguinea, quamvis Pia mater illis superbiat.

N°. VII. Phiala in liquore continens Lienem humanum, cujus Arteria in totum, Vena autem ex parte repleta, materiâ ceraceâ, unde variis in locis particulæ cinereæ apparent, sc: ob defectum repletionis Venæ. Membrana Lienem succingens ex parte relicta est.

Not. 1. Lienes tam hominum, quam brutorum, nullas habere glandulas, sicuti hic videre est.

In Lienis humani constitutione, quæ in totum vasculosa, considerandum; Vasa Lienem humanam constituentia, in extremitate longe esse tenaciora, quam in brutis. Ita ut, extremitates succosæ vasorum non adeò molles, minime in aqua simplici, dissolvi possint, quemadmodum in variis brutis.

3. Texturam fibrosam, quæ in Liene vitulino reperitur, neutiquam exstare in Liene humano, hic cerni potest: de prætensis cellulis Lienalibus idem judicandum. Vide ulterius de hac re Resp. Epist. IV.

N°. VIII. Testiculus humanus bisectus cum annexis vasis spermaticis repletis, ut & tunica vaginali.

Not. 1. Quam numerosæ sint Arteriolæ, per Testiculum & jam dictam Tunicam, disseminatæ, hic videre licet.

2. Vasa spermatica per Testiculos repentia, trunculis suis per interstitia vasculorum seminalium decurrunt, sobolesque lateraliter impertiunt vasculis seminalibus, cum quibus, (ut suspicor) uniuntur, imò, opinor ultimas arteriolarum extremitates degenerare, aut mutari in vascula seminalia dicta.

 3. In

3. In Testiculi medio varia oscula hiantia conspicere licet, quæ mihi sunt portæ, per quas semen, in Testiculis elaboratum, defertur ad Parastatas.

N°. IX. Puellæ partes generationis, in liquore conservatæ.

Not. 1. Vagina secundum longitudinem est aperta, ut interiora pateant.

2. Spina superior demonstrat, imo replet, exitum meatus urinarii.

3. Clitoris & Nymphæ supra dictum exitum conspiciuntur.

4. Spina inferior incrusa est in Os uteri internum, ex cujus superficie propullulant innumeræ papillæ nervosæ, unde pars illa adeo sensibilis.

5. Dictæ Papillæ non minus numerosæ per vaginæ rugas sunt disseminatæ. Parte infima Uterum ipsum, & Phialâ inversâ Vesicam conspicere licet.

6. A latere parte inferiore occurrunt quoque Ovaria, quæ valde exilia, ut & ductus ovarii cum suis fimbriis.

N°. X. Phiala in liquore continens ovis asperam Arteriam ceraceâ materiâ repletam.

Hic considerandum quam distinctè extremitates asperæ Arteriæ videri possint in liquore.

N°. XI. Phiala liquore referta, continens Venam Portæ, ex vitulo desumptam, quæ tam artificiose est repleta, ut ne ultimæ quidem extremitates vacuæ sint relictæ, & hic conservatæ.

Not. 1. Quod variis locis extremitates succosæ Venæ Portæ hic sunt superatæ, variæ autem relictæ.

2. Ramuli Venæ Portæ adeo numerosi, & in extremitate ita tenues sunt, ut nemo hoc facile crederet, cui nunquam hocce objectum videre contigit, nulli enim sunt ablati.

3. In quantum autem differant Fig. ab Authoribus in Tabulis suis expressæ, ab hoc subjecto, unicuique videre hic licet.

N°. XII. Phiala in liquore continens Brachium Infantis, colore vivido præditum, in cujus manu continetur Testiculus humanus dissolutus, repræsentans fasciculum filorum intricatorum.

N°. XIII. Infantis Caput in liquore conservatum, cujus pars cranii superior est ablata, Cerebrumque exemptum, relictis arteriis per Piam matrem & Cerebrum dispersis.

Not. 1. Facies admodum venusta & formosa, naturali colore imbuta.

2. Ar-

2. Arteriæ ad ultimas extremitates sunt repletæ & conservatæ; suntque tam numerosæ, ut nemo sine admiratione illas perlustrare queat.

3. Ultimæ extremitates dictarum arteriarum, non solum capillorum instar tenues sunt; verum etiam tomenti tenuitatem obtinent, imo dubitandum non est, quin illud tomentosum, arteriis sit continuum, & cavum, quoniam eadem rubedine est perfusum, & repletum, in hoc objecto.

N°. XIV. Phiala continens hominis Intestini Ilei portionem, in qua, naturali colore perfusa, sese videndam exhibet susceptio, id est, portio Intestini, quæ in subsequentem portionem sese insinuat, unde intestinum, eo loco, plane obstructum, affectum producit, qui minus recte *Volvulus* dicitur, & non sine ratione, *Miserere mei*, audit, propterea quod homines, qui in hoc malum inciderunt, intolerabili quidem dolore cruciantur, & in mortis periculo versantur, ast verò intestina neutiquam contorquentur, sed portio una intestini insinuat sese in alteram intestini portionem.

Notandum interim dictam portionem susceptam, repletam esse vermibus circulariter positis.

N°. XV. Oculus Gallinæ in liquore contentus, in quo membrana nictitans cum suo musculo Trochleari videri potest.

N°. XVI. Placentula humana, quæ, suo Embryone liquefacto & abolito, ita ab utero compressa est, ut nil minus quàm placentulam repræsentans, pyri formam acquisiverit.

N°. XVII. Ren fœtus immaturi, nonnihil dissolutus.

ASSER SECUNDUS.

N°. XVIII. GAllinæ Caput osseum, ossea corona in summitate præditum, in cujus medio peculiaris ampla cavitas reperitur, quæ communicat cum cavitate capitis naturali.

N°. XIX. Phiala in liquore continens fœtum humanum immaturum, IV circiter mensium, decumbentem sub portione membranæ Chorii fœtus ovini, per quam innumera vasa sanguinea, repleta ceraceâ materiâ, sunt disseminata, estque sexus masculini, hujus inscriptio est:

PRI-

PRIMA, QUÆ VITAM DEDIT, HORA CARPSIT.

N°. XX. Infantis Os petrosum, in quo stapes situm naturalem occupat.

Not. 1. Hoc ossiculum quod stapes dicitur, membranula, seu periostio, esse obductum, per quam vascula sanguinea hic visuntur dispersa.

2. Dictum ossiculum loco suo continetur peculiari ligamento, id quod hic luculenter apparet.

N°. XXI. Thymus humanus nitide in liquore conservatus, cujus bifurcationem hic videre licet.

N°. XXII. Ossis Petrosi humani Cochlea & Canales Ossei, artificiosissime præparata, & in liquore conservata.

N°. XXIII. Phiala in liquore conservans viri adulti Mammam cum Papilla.

Not. 1. Quam exigua illa sit, ubi omnis pinguedo est adempta, hic videre est.

2. Ductus lactiferi, post pinguedinis ademptionem, ita sunt contracti, incrassati & in se convoluti, ut ipsa Papilla, Mammæ molem non raro superet, id quod hic videre licet.

Noli quoque credere Lector Benevole, Mammas vetulæ macilentæ aliter esse constitutas, nam si ductus lactiferi maximam Mammæ molem constituentes pinguedine destituantur eodem modo in se contrahuntur, sicuti hic videmus in Mamma virili. Hi ductus lactiferi tempore graviditatis & lactationis in magnam molem sese extendunt. In Vesica urinaria hominis sani sæpissimè observamus, fibras ita contrahi, ut Vesica urinaria, post redditam urinam, nucis juglandis molem haud superet, hæc autem ab urinæ affluxu in tantam denuò sese extendit capacitatem & magnitudinem, ut urina reddita matulam fere repleat, ita ut adeò mirum non sit, ductus lactiferos ita contrahi, cum otiosi sint.

N°. XXIV. Phiala in liquore continens hominis Membranam Tympani, cui cohæret & annectitur malleolus.

Not. Per dictam membranam multa corpuscula rotunda sunt disseminata, quæ Glandulas mentiuntur, & mihi nil sunt nisi vascula sanguinea obstructa, quemadmodum fieri videmus in aliis corporis partibus.

N°. XXV.

N°. XXV. Officulum Incus cum annexo Officulo quarto & rotundo; illa funt confervata in liquore, ut diftinctius appareat, dictum quartum officulum, peculiare effe officulum, inter ftapedem & incudem fitum, quibus officulis membranularum ope connectitur.

In Offibus exficcatis hæc & innumera alia non poffunt luculenter demonftrari, & hæc eft ratio, quod tanto labore & fumptu, fufceperim à multis annis objecta millena in liquore confervare.

N°. XXVI. Auricula hominis adulti, in liquore refervata, vitæ fpeciem referens.

N°. XXVII. Phiala continens inteftinula fœtus immaturi; horum vafcula per inteftina difperfa, variis locis funt repleta ad ultimas ufque extremitates.

N°. XXVIII. Fœtus nuper nati Os fquammofum, cum annexis Membrana Tympani & involucro extimo, de quo in præcedentibus Thefaur. mentionem feci.

Not. 1. Involucrum extimum à Tympani Membrana hic effe feparatum, excepto uno loco, ubi adhuc cohæret.

2. Ab hoc involucro, ope capilli, dependet totum objectum.

N°. XXIX. Placentula fuperftes per aliquot tempus in utero, poft Embryonis exclufionem vel liquefactionem, unde temporis fucceffu ita eft compreffa & indurata, ut *molæ* fpeciem referat; ficuti & olim pro *mola* habita fuit, aft perperam.

N°. XXX. Fœtus recens nati Vefica urinaria, in liquore confervata, & aperta. Hujus facies interior, hic facta eft exterior, ut interiora pateant: parte fuperiore, munita eft fpina, quæ indigitare videtur foramen, quod in fundo Veficæ fœtuum, ut plurimum, fi non femper, reperitur, & urachi ofculum cœcum dici poffet.

Dico foramen cœcum, quia Vefica inflata aërem non admittit ad peculiarem, ita dictam, membranam Urinariam, nunquam revera in homine demonftratam, quantumvis in variis figuris ad naufeam ufque expreffam. Multoties experimentum feci in foetu humano, nunquam autem admifit aërem ultra digiti minimi tranfverfi altitudinem.

N°. XXXI. Portio Pinnæ Balenæ, in qua Papillæ cutaneæ luculenter vifuntur.

Nº. XXXII. Ovum Gallinaceum fructum Dactyli magnitudine & forma referens.

Nº. XXXIII. Pueri inteſtini Jejuni portio, cujus ſuperficies interior, hic facta eſt exterior, ut Juga, Tunica Villoſa, & ita dictæ Glandulæ conſpicerentur.

Not. Hic corpora quædam rotunda extra ſuperficiem propullulare, capitis aciculæ magnitudine; ſuntque ita dictæ Glandulæ inteſtinorum ſolitariæ.

Nº. XXXIV. Gemina Vena Umbilicalis fœtus Balænæ, quæ mihi allatus eſt ex Groenlandia Anno 1702.

Not. Dictam Venam geminam eſſe non ſolum extra abdominis cavum, id quod in corpore fœtus vitulini familiare, ſed intra cavum abdominis, antequam autem hepar appropinquaret illas unas eſſe, inveni.

Nº. XXXV. Phiala in liquore conſervans, utrumque Renem fœtus immaturi quorum ſuperficies admodum inæqualis, unde ex multis glanduloſis corpuſculis videantur conſtituti, & hoc in omni fœtu familiare eſt.

Nº. XXXVI. Phiala, in qua reſervatur utraque Oculi Palpebra. In iis luculenter conſpicienda ſeſe exhibent, utrumque foramen Lachrymale nec non oſcula, in Palpebrarum limbis hiantia, per quæ humor promanat, de quo jam nihil dicere conſultum duxi.

Not. Præterea per Palpebræ ſuperficiem internam plurima Papilloſa corpuſcula propullulare, quæ non tam diſtincte in conſpectum veniſſent, niſi vaſa ſanguinea cereâ materiâ fuiſſent repleta.

Dicta corpuſcula ſenſum exquiſitiſſimum ſuperficiei interiori palpebrarum exhibent.

Nº. XXXVII. Tunica villoſa Inteſtini jejuni hominis, à Nervea in totum ſeparata, & liquori innatans.

Iſthæc autem hic nobis occurrit rubicunda, propter vaſorum repletionem ceraceâ materiâ rubicundâ, unde rubedinem quoque induit: In ſtatu autem naturali cinerei eſt coloris dicta tunica, niſi in corpore vivo inteſtina inflammatione infeſtentur, tunc etiam dicta tunica rubicundiſſima apparet, à nimia ſanguinis ſtagnantis copia; & ſic cogitandum quoque de noſtro objecto: repleveram enim vaſa meſaraíca ad extremum uſque, ceraceâ ma-

materiâ rubrâ, unde integra inteſtina ſummâ rubedine erant perfuſa, & per conſequens Tunica villoſa.

N°. XXXVIII. Phiala in liquore conſervans Coſtam fœtus, à liquore acidiore ita mollificatum, ut nodum fecerim in illa.

N°. XXXIX. Fœtus humani Auricula, in qua meatus auditorii cartilagineæ interruptiones luculenter conſpiciuntur.

N°. XL. Phiala in liquore reſervans Embryonem humanum, cujus Placentula prodigioſæ magnitudinis, Embryo contra tam exiguus, ut Cucurbitæ ſemine longe minor ſit.

Not. 1. Funiculus umbilicalis duas circiter unicas longus, circa abdomem tam craſſus, ut Embryonis craſſitiem fere adæquet.

2. Manus, pedeſque, inſtar indigeſtæ moleculæ, capitis aciculæ minoris mognitudinem & formam repræſentant.

3. Caput, magnitudine cætera fere adæquat.

4. Nemo facile dixerit, cujus ætatis Embryones ſint, cum nobis traduntur, nonnulli enim magnitudine lentè, alii citius procedunt, & ex matre illud vix quis expiſcari poſſit. Inquirendum hoc eſſet ex iis, quæ, diſtinċte punċtum temporis, quo conceceperint, norunt, & hoc perſcrutari honeſtas non permittit.

Inſcriptio talis eſt,

QUANTULA SUNT HOMINUM CORPUSCULA!

ASSER TERTIUS.

N°. XLI. PHiala, in qua continetur portio Venæ Pulmonalis repletæ, cujus extremitates longe plures, & aliter diſpoſitæ ſunt, quam alii in figuris ſuis demonſtrant.

Not. Quod ultimæ extremitates ſuccoſæ, ubi loci mollitiem acquirunt vaſa, hic videri poſſint.

N°. XLII. Fœtus humanus, quatuor præter propter menſium, albiſſimus, ultra triginta annos, ni fallor, à me in liquore conſervatus, adhucdum ſitum talem ſervans, quo utplurimum in utero materno ſiti ſunt fœtus, & quamvis primâ fronte viſus, maſculini videatur ſexus, tamen ſequioris eſt, id quod in omnibus foetibus humanis, ſexus fœmin: ea ætate, reperitur.

Hujus inſcriptio eſt:

QUA VIVAMUS, VIVERE DESINIMUS.

N°. XLIII. Foetus humani Lingua cum faucibus.

Not. 1. Hic luculenter conſpici poſſunt viæ ad ſtomachum, ut & ad Pulmonem, & quo ritu, in cibi & potus deglutitione, Epiglottis introitum ad Pulmonem claudat, ne pulmonem intrent.

2, Dictæ partes tam rubicundi coloris ſunt, ac ſi jamjam è corpore vivo exciſæ eſſent.

N°. XLIV. Cor & Pulmo foetus humani, in liquore conſervata, & naturali colore perfuſa.

Not. 1. Hic oppido quam bene luſtrari poſſunt rami Arterioſi per Pericardium diſtributi, maximâ parte oriundi ab Arteria Mediaſtina.

2. Quo modo dictæ Arteriolæ ulterius diſſeminentur per portionem Diaphragmatis, quæ hic ſuperſtes eſt, in hoc objecto videri quoque poteſt.

N°. XLV. Phiala in liquore retinens foetum humanum, ſex circiter menſium, dextra ferens ramulum *Murucujæ* Piſonis, & in dorſo gerens Placentam uterinam; Caput autem loco capitii tegitur membranâ Chorii porci, in qua nonnulla acetabula viſuntur, capitis aciculæ magnitudine,

Hujus inſcriptio eſt:

CHARONTIS UNDA SCILICET OMNIBUS, QUICUNQUE TERRÆ MUNERE VESCIMUR, ENAVIGANDA, SIVE REGES, SIVE INOPES ERIMUS COLONI.

N°. XLVI. Phiala ſicca, in qua videre licet inteſtinula tenuia foetus vitulini, proprio meſenterio cohærentia, & inflata: ſuntque vaſcula Arterioſa artificioſe repleta ceraceâ materiâ flavâ.

N°. XLVII. Oculus humanus in liquore conſervatus, hujus autem muſculi ſeparati ſunt, vaſaque Arterioſa repleta.

N°. XLVIII. Phiala ſicca, & in ea Ovulum gallinæ, ex Ovo gallinaceo, exemptum.

N°. XLIX. Tumba parva, ex ligno juglandis confecta, cui incumbit foetus humanus, ſeptem circiter menſium, abhinc annis circiter quadraginta Balſamo conditus, & lapidis inſtar induratus, ut multa per ſecula conſervari poſſit.

Not. 1. Hanc balſamandi methodum ante quadraginta annos eſſe inventam, antea enim neminem noveram qui tali methodo corpora conſervabat. Poſtea vero nobiliorem inveni methodum,

dum, qua corpora humana (ut domi non ſolum, verum etiam publice aliquoties viſui expoſui) viventis ſpeciem referunt. Hoc autem corpuſculum lapidis inſtar quidem induratum, aſt rugis in totum non eſt deſtitutum, neque viventem repræſentat fœtum.

2. Veſte nocturna indutum hoc corpuſculum, tegitur præterea membrana Amnios fœtus vitulini, cujus Arteriæ ſunt repletæ, & hoc, loco alicujus integumenti ſericei fimbriati.

Inſcriptio talis eſt.
AB UTERO AD TUMULUM.

Huic foetui adſtant duo ſceleta foetuum humanorum, ſuntque gemellorum ſceleta, ſeptem circiter menſium.

Horum unum capiti corporis balſamati adſtans, ſiniſtra gerit loco ſtrophioli portionem Omenti, quaſi lachrymans oculi orbitæ admovet.

Ea inſcriptione:
NEQUE ULLA EST, AUT MAGNO, AUT PARVO, LETHI FUGA.

Alterum autem, ad pedes ſitum, ſiniſtrâ portionem inteſtini pueri gerit, dextrâ verò Ramum Arterioſum repletum, artificioſe è Liene exemptum.

Cum hac inſcriptione:
POST FUNERA PROSUM!

N°. L. Phiala ſicca continens Plicam Polonicam veram.

N°. LI. Phiala ſicca, in qua continentur pluri calculi in Veſica urinaria vaccæ reperti.

Notatu dignum cenſeo, veſicæ dictæ tunicam interiorem lapideam eſſe factam, cujus fig. Vid. Tab. II. Fig. I. Theſ. IV.

N°. LII. Foetus humanus immaturus, coloris nivei, 6 circiter menſium, in liquore conſervatus, dextrâ continens ramum Ciceris Rubri, brachio autem ſiniſtro retinet portionem membranæ Amnios.

N°. LIII. Uterus humanus, cum omnibus annexis, ſcilicet Ovariis, Ovi-ductibus, ſuisque fimbriis, &c.

Not. Os uteri naturaliter conſtitutum, in ambitu gaudet plurimis lacunis minutiſſimis.

N°. LIV. Phiala liquore repleta, in quo ſerpens rarus Africanus, ore continens Embryonem humanum magnitudine digiti articulum vix attingentem.

Inſcriptio eſt:
AH FATA, AH ASPERA FATA!

Not. Manus & Pedes hic luſtrari poſſunt, ſuntque inſtar corpuſculorum rotundorum capitis aciculæ formâ & magnit. nulli autem digiti adhuc diſcerni poſſunt. Quis igitur non admiretur Anatomicos reperiri, qui Embryones multò minores pingi curarunt in ſuis libris, brachiis, pedibus & digitis inſtuctos, talique ſitu incurvato poſitos, ac ſi tres quatuorve menſes attigiſſent fœtus; cum contra ea ætate ſemper obtineant ſitum longitudinalem, nullo modo incurvatum. O dementiam & audaciam! ſic enim ſtudioſi imbuuntur erroribus, imò decipiuntur.

Multoties me rogarunt homines, quare tantis ſumptibus, & tanto labore conſervem tot conclavia, Anatomicis rebus inſtructa, quibus ſemper refero, ne quis diceret figuras me publice editas male eſſe confectas, nam ſi quis de ea re dubitet, dabitur ſemper occaſio domi meæ expiſcandi, an cum natura conveniant nec ne, & ſi omnes ita feciſſent aut ita facere coacti fuiſſent, non obtruſiſſent nobis tot figuras fictitias, aut ex aliis auctoribus deſumptas.

N°. LV. Caput Fœtus ovini ſine ore nati, uteroque exciſi.

Not. 1. Oculi extra ſitum naturalem poſiti, caputque deforme, naſoque inſtructum, ſine ullo oris veſtigio. Vid. Theſ. IV. Tab. II. Fig. 4. Omnia autem membra bene erant conformata, itaque hallucinantur illi, qui dicunt fœtum non per funiculum umbilicalem nutriri, id quod luculenter apparet falſum eſſe. An autem ſolummodo per Venam umbilicalem, an vero humor in Amnio contentus ſimul quoque alimentarius ſit, nec ne, res nondum ſatis explorata. de hiſce plura in poſterum.

N°. LVI. Fœtus recens nati lateralis portio Pectoris, cujus Arteriolæ Intercoſtales exteriores, à me nuper detectæ, in conſpectum veniunt; nec non ramuli, ex dictis Arteriolis oriundi,

di, qui perpendiculariter, ut & oblique, per Perioſtium Coſtarum diſſeminantur; ramuli autem per muſculos intercoſtales diſtributi, curſum fibrarum muſculorum inſequuntur.

N°. LVII. Phiala ſicca, in qua Os Æthmoides integrum conſervatur.

N°. LVII. Portio Piæ matris, cujus Arteriolæ ſunt repletæ.

Not: Nil fere difficilius, quam Piam matrem à Corticali ſubſtantiam ſeparatam, in planum extendere & ſic exſiccare, quemadmodum à me hic factum eſſe conſtat.

ASSER QUARTUS.

N°. LIX. PHiala in liquore continens Teſticulum humanum diſſolutum.

Luculenter hic apparet ſubſtantiam ejus nil eſſe, niſi vaſculorum faſciculos varios, coloris cyanei.

N°. LV. Vituli parvi Hepar excarne, ut vulgo loquimur, aſt perperam.

Not. 1. Præter membranam ambientem nihil abſtuli, tamen omnia vaſa, Hepar conſtituentia, in conſpectum hic veniunt, ceraceâ materiâ flavâ repleta. Vid. ulterius de hac re in Theſaur. II. deſcriptione.

2. Ductus membranoſus repletus hic etiam ſeſe videndum exhibet.

N°. LXI. Phiala liquore referta, in qua continetur portio membranæ Chorii ex ſue, utero gerente deſumpta, quæ facie exteriore, villoſa, inſtar Tunicæ villoſæ inteſtinorum.

Not. Acetabula pauca per eam, diſperſa, admodum eſſe exilia, & ne caput quidem aciculæ eas ſuperare.

N°. LXII. Puellæ partes generationis, in quibus Labia, Nymphæ, Clitoris, Caput Clitoridis, Membrana Hymen, ductus Urinarius diſtincte videri poſſunt, ſuntque hæc omnia coloris naturalis.

N°. LXIII. Phiala, & in ea, Portio Spinæ dorſi fœtus humani, per medium, ſecundum longitudinem diſſectam, ut interiora pateant.

Not. 1. Corpora Vertebrarum rubedine eſſe perfuſa, ab alluente

luente ceracea materia rubra, quâ Arteriæ, per Spinam disseminatæ, erant repletæ.

2. Videri hic possunt cavitates notabiles (quas nondum ab aliis hactenus vidi demonstratas) sitæ in interstitiis corporum vertebrarum; suntque in corpore vivo, ut & recens denato, limpido & tenaciori humore repletæ, quemadmodum in cæteris juncturis.

3. Corpora vertebrarum, præter exteriora & satis nota ligamenta, gaudent quoque ligamentis internis brevissimis sibi invicem adstantibus numerosis. Hæc autem circulariter sita, longitudine culmi crassitiem non æquant, & si cultello transversim, inter juncturas, incidantur & separentur vertebræ, dicta ligamenta (quæ mihi interna dicuntur) nobis occurrunt, instar Cepæ, transversim incisæ, & lamellatim dispositæ.

4. In eadem phiala videre licet vertebram lumb: ejusdem foetus humani â seta dependentem, in qua dicta ligamenta videri possunt.

N°. LXIV. Fœtus humanus, sequioris sexus, sex circiter mensium, coloris nivei, à plurimis annis ita in liquore conservatus, ut nil præter animam amisisse videatur. Hic suo situ, dormientis speciem præbet,

Ea inscriptione:

NEC MORS, NEC VITA RELICTÆ.

N°. LXV. Phiala in liquore continens Testiculum humanum.

Not. 1. Tunicam albugineam seu propriam, haud esse ablatam.

2. Arteriam spermaticam in utroque latere in duos ramos dividi, quorum unus ad Testem, alter verò ad Parastatam excurrit.

3. Dictas Arterias, non, uti in canibus in circinnos, pampinos vitis imitantes, contorqueri.

4. Vas Ejaculatorium colore suo albicante facile discerni hic posse à vasis sanguineis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis.

5. Tunicam vaginalem à latere hic esse apertam, ut dicta vasa conspici possint.

N°. LXVI. Phiala in liquore retinens Testiculum humanum dissolutum.

N°. LXVII.

N°. LXVII. Pueri Inteſtinum rectum cum podice, ita inverſum, ut ſuperficies interior, jam facta ſit exterior.

In eo nobis occurrunt innumeræ, ita dictæ, Glandulæ, quæ inſtar fovearum hic ſeſe videndas exhibent. In podice extremo plurimas quoque lacunulas videre licet.

N°. LXVIII. Talpæ ſceleton, nitide præparatum, ceu ſcandens arteriam ceraceâ materiâ repletam.

N°. LXIX. Portio maxillæ humanæ, in qua videre eſt, quod inter proceſſum condili-formem, & ejus locum inſertionis membrana dura intercedat; forſan, ne maſticando ſonitum ederet junctura, id quod auditui nocuiſſet.

Not. dictum objectum in liquore dependet à ſeta, quæ affixa eſt dicta membranæ, quæ adeò craſſa, ut ferè videantur cartilaginea.

N°. LXX. Veſica vaccina inverſa.

Not. 1. Membranam interiorem valde eſſe incraſſatam, variiſque locis lapideſcentem factam, imò & quaſi in monticulos plurimos exaltatam, quorum plurimi in lapideam ſubſtantiam ſunt mutati, pluresque ab origine, temporis ſucceſſu, ſeparati, in cavitatem veſicæ prociderunt, uti videre licet in Phiala ſupra citata, & N°. LI. notata.

2. Quamvis autem hoc objectum à me ſit deſumptum è corpore vaccino, dubitandum tamen non eſt, quin idem aliquando contingat in corpore humano, unde Lithotomi forſan aliquando fuerunt decepti, cum cathetere introducto, calculum ſeſe ſenſiſſe autumaverunt, factaque inciſione, nullum calculum invenerunt.

N°. LXXI, Gliris ſceleton nitidiſſimum, in cujus Veſica urinaria calculum reperi.

Not. Ore detinet, & quaſi devorat portionem inteſtini jejunii hominis, per quam innumera vaſa ceracea materia rubra referta ſunt diſſeminata, id quod feci propterea quod carnem humanam non fuerit averſatus dictus glis, cum enim ante plures annos inſtitutiones Anatomicas haberem, ſeparaveram pridie muſculos brachii, in ſequente die demonſtrandos, cum autem pulblice exhiberem præparatos muſculos, dictus Glis devoraverat non ſolum illos, verum etiam partem faciei.

Hoc viſo, operam dare juſſi capiendi furem; quod ex voto

ſuc-

ſucceſſit, & ſic publice aperiebam furem, idque ſupra corpus, quod ita devaſtaverat, in cujus Veſica hunc calculum detexi, dependetque hic à capillo in phiala ipſa, ſceleton continente.

N°. LXXII. Phiala in liquore retinens unum ex Acetabulis ſeu Placentulis vaccinis, repletum ceraceâ materiâ rubrâ ad ultimas extremitates ſuccoſas uſque, ubi notandum.

1. Nullas hiſce corporibus ineſſe Glandulas, aut quid Glandularum ſimile.

2. Totum hoc corpus conſtare ex meris vaſis ſanguifluis, quorum extremitates exeunt in formam penicillorum, qui Belgicè nominantur *Trek-penceelen*, in eo tamen ab iſtis penicillis differunt, quod dicti *Pincilli* conſtant ex innumeris pilis, hi contra ex ſingulari trunculo admodum ramoſo.

N°. LXXIII. Fœtus hepar ex carne, ut vulgo loquimur, cui adſitæ ſunt duæ portiones membranæ Hepatis hominis adulti, quæ digitum annularem craſſitie adæquant. Hoc ortum duxiſſe crepo à precedente inflammatione.

N°. LXXIV. Phiala continens in liquore pueri portionem Inteſtini recti, in qua videre eſt Tunicam carneam ſeparatam eſſe à nervea.

Not. 1. Perpaucas arterias eſſe diſtributas per carneam Tunicam, myriades autem per Nerveam; de hiſce plura antea dixi.

2. Hic diſtincte videre licet, ita dictas glandulas inteſtinorum, nil eſſe niſi faſciculos vaſculoſos, præſertim ſi lumen candelæ pone objectum teneatur.

3. Facie anteriore, per Nerveam Tunicam illibatam, innumeræ ita dictæ Glandulæ apparent tumefactæ, & in ſui medio ſinuoſæ.

N°. LXXV. Chamæ-pſittaci minimi ex Guinea, vulgo *Peroquet* dicti, ſceleton.

N°. LXXVI. Portio Inteſtini jejuni è corpore humano deſumpta, & liquori immerſa.

Not. 1. Tunica Carnea dependens à Nervea ſeparata fundum phialæ tangit.

2. Tunica Villoſa à Nervea ex parte quoque eſt ſeparata & dependens: Hoc facto jugorum (ſ. valvularum conniventium) veſtigia tantum relicta ſunt. Vid. ulterius de hac re reſp. meam ad Epiſt. problem: undecimam.

A S-

ASSER QUINTUS.

N°. LXXVII. PHiala ſicca, continens Calculum, qui ante exſiccationem mollis erat, nec calculi duritiem obtinebat; mollis enim erat & limo-calculoſa, jam verò per exſiccationem lapideam acquiſivit duritiem.

N°. LXXVIII. Portio corticalis cerebri humani ſubſtantia, in cujus parte infima, diſtinčte videre eſt, Cerebri ſubſtantiam Corticalem nil eſſe, niſi vaſorum ſanguineorum extrema.

Not. 1. In parte ſuperiore non tam diſtinčte hoc videri poteſt, quoniam Cerebri Arteriolæ ibi non ſatis benc ſunt repletæ: Imò hačtenus mihi impoſſibile fuit integram Corticalem Cerebri ſubſtantiam ita replere, ut nulla pars relinquatur intačta.

2. In Objecti medio hic relička quoque portio ſubſt. medullaris Cerebri, quæ albicat, cum corticalis rubedine dilutiore ſit perfuſa.

N°. LXXIX. Phiala in liquore continens, pueri Inteſtinum rečtum ita inverſum, ut ſuperfities interior hic nobis occurrat exterior. In eo hic cernere licet juga nonnulla, quæ in dičto inteſtino raro reperiuntur in pueris. Hæc autem non ſolum transverſim, verum etiam ſecundum inteſtini longitudinem excurrunt, id quod admodum familiare in tenuibus inteſtinis vitulorum.

Obſervari hic quoque poſſunt ita dičtæ Glandulæ, ut & myriades pororum, qui Pori tam denſe ſunt ſtipati, ut ne quidem cuſpis acus inter illos inſeri poſſit.

N°. LXXX. Phiala ſicca, in qua reſervatur hernia gutturis vera, idque ex anate.

N°. LXXXI. Phiala ſicca, in reſervatur pueri portio Duræ matris, cujus Arteriæ ad extremitates eſque ſunt repletæ. Id autem magis liquet, ſi objectum ad candele aut ſolis lucem, luſtretur.

Hæc repletio adeò difficilis mihi olim fuit, ut vix invenire potuerim methodum hoc præſtandi; Extremitates enim ſunt ceu tomentoſæ, & tamen hic replete.

N°. LXXXII. Infantis Pes extremus, in liquore conſervatus, in quo varii tendines ſunt denudati, & primo quidem Pollicis

Tenſor, qui ad tria pollicis internodia vadit, ut pollicem recte extendat.

2. Hic quoque videre licet Tendinem Muſculi pedem abducentis, qui ſub malleoli extr. per ſinum, eum in finem exſculptum, & ligamento transverſo involutum, oblique decurrit per plantam pedis, inſeriturque in os pedis, quod pollici proſtat.

3. Occurrunt hic quoque quatuor tendines albicantes, muſc. dig extr. membranæ ope conjuncti, quæ membrana hic accurate in conſpectum venit cum ſuis arteriolis repletis: Hæc non peculiari quodemi ligamento detinentur, ſicut hic prope omnia, ne loco ſuo dimoreantur, ligamento tranverſo, nec cutis abſciſſæ marginem videri poteſt.

4. Tendo Muſculi pedem abducentis, hic etiam eſt denudatus.

5. Conjunctiones tendinum Muſculorum Suralium, prope Os calcis, ſunt quoque denudatæ. Nec non

6. hic luſtrari poteſt Vagina, in qua latent Tendines muſculorum, qui pedem flectunt, & extrorſum movent.

N°. LXXXIII. Phiala in liquore conſervans tres muſculos Fallopianos, ex uno ſubjecto, id quod nunquam antea obſervavi: aliquando quidem unus deficit, & non admodum rarum, ſi ab utroque deſtituatur homo, tres autem ſemel tantum offendi.

N°. LXXXIV. Phiale liquore referta, in qua reſervantur Pueri Ren uterque, horum alter à ſeta dependens, Rene ſuccenturiato adhuc inſtructus eſt.

Not. 1. Renem ſuccenturiatum inſtar capulæ Glandis, Reni incumbere, hic palam eſt. Altor verò biſectus fundo accumbit phialæ, in quo videre licet papillas renales naturali colore imbutas; harum una ſpinula demonſtratur.

N°. LXXXV. Portio Vermis lati, & articulati, liquori innatans ex homine.

N°. LXXXVI. Portio Vermis lati & ariiculati, aſt alius ſpeciei, ex homine tamen.

N°. LXXXVII. Phiala, liquore referta, in qua conſervatur Hepar foetus humani, ſubſtantiâ vaſculoſâ adeo durum, ut non admiſerit vaſorum diſſolutionem vel excarnationem, uti vulgo loquimur; in eo obſervari poteſt, Arteriam Cyſticam plurimos ramuſculos largiri Hepati, qui è fundo veſicæ felleæ emergentes

tes, olim pro radicibus Veficæ felleæ fuerunt habitæ, per quas crediderunt fel deponi in veficulæ fundum. Tales autem aliquoties dari radices circa collum & meatum Cyfticum, fatis mihi notum, aft non è veficulæ fundo.

N°. LXXXVIII. Phiala in liquore continens Papillam mulieris, ex cujus fuperficie varie propullulant Papillæ cutaneæ, quæ ab integumento externo papillari denudatæ, dolores excitant atroces. Vide fuper hac re plura in defcriptione Thefauri I. ubi figuræ funt additæ.

N°. LXXXIX. Os uteri int: mulieris in liquore confervatum, ab una parte apertum, ut confpiciendam fefe daret Interior conftitutio Cervicis interni uteri, quæ variis lacunis ut & fulcis prædita eft.

N°. XC. Phiala continens portionem craffiffimam Peritonæi hydropici, quæ ftipatur hydatidibus.

N°. XCI. Placentæ uterinæ portio, cujus Arteriæ tam artificiofe funt repletæ, ut ne ultimæ quidem extremitates materiâ ceraceâ funt deftitutæ, & fic patet Placentæ conftitutionem nil effe, nifi vaforum fanguineorum congeriem, per quam nullæ omnino Glandulæ funt diffeminatæ, uti voluere authores.

Decreveram in hocce Thef. IV. figuram integram placentæ uterinæ inferere, cum omnibus fuis membranis, quas inter, involucrum aut membrana eft, quæ eam inveftit placentæ faciem, quæ utero annectitur, fed verò fculptor me per tres menfes detinuit; ita ut V. Thef. inferere mihi animus fit.

N°. XCII. Phiala continens Stomachum humanum, cujus aliqua portio rubicundiffima, propter arteriarum repletionem.

Not. 1. Arteriæ in dicta portione rubicundiffima, ita funt repletæ, ut Tunica villofa ipfa fumma rubedine fit perfufa. Hinc conjicere licet, Arterias in corpore vivo, latice fuo valde irrigare dictam tunicam villofam, quemadmodum hic factum a repletione ceraceæ materiæ.

2. In duodeno hic multæ, ita dictæ, Glandulæ, comparent, inftar fovearum: in alio objects a me confervato apparent tanquam corpufcula rotunda propullulantia ex fuperficie interna duodeni, quæ videntur conftitui ex multis extremitatibus vaforum fanguineorum: hoc locum etian habere in cæteris inteftinis expertus fum, fc: quod aliquando ita dictæ Glandulæ

compareant propullulantes, aliquando fovearum inſtar excavatæ.

3. Pylori vera conſtitutio, ſeſe hic videndam quoque exhibet, quandoquidem Stomachus inverſus eſt.

N°. XCIII. Trunculus ramoſus Polypi, tuſſi ex pectore ejectus, cujus figura exſtat in reſponſione mea, in epiſtolam problem: VI. Tab. VII. Interim hic obſervandum, hocce objectum tantam habere affinitatem cum ramo aliquo Venoſo, aut arterioſo pulmonis, ut difficiles ſit diſcretio, & mirum non ſit, nonnullos authores ejuſmodi objecta habuiſſe, deſcripſiſſe, imò delineaſſe pro vaſis ſanguineis, quæ referebant tuſſi eſſe ejecta.

N°. XCIV. Phiale in liquore conſervans Infantis Pancreas cum annexo ſplene.

Not. 1. Pancreatis & Lienis vaſa ita eſſe repleta, & hinc pancreas adeò rubicundum factum, ut nullum ſuperſit dubium, quin non ſolum Lienis, verum etiam Pancreatis conſtitutio nil ſit, niſi vaſorum manipulis.

2. Hic videre quoque eſt, quomodo vaſa ſanguinea Lienem & Pancreas adeant.

N°. XCV. Phiala in liquore continens anteriorum Penis virilis portionem.

Not. 1. Per glandis ſuperficiem innumeræ papillæ nervoſæ diſſeminari, hic conſtat, præſertim inter Præputium & Glandem: ſuntque hæ Papillæ quæ voluptatem in coitu adferunt, dolorem autem intolerabilem ſcortatoribus, ubi ulceribus infeſtantur dictæ Papillæ: Sun enim hæ Papillæ, quæ ſæpe in ſcortatoribus, ubi in Gonorrhæam incidunt in coitu cum ſordida meretrice, veneni naturam primo aſſumunt & corpori nervoſo communicant.

Hinc etiam ſæpiſſime ulcere infeſtantur dictæ Papillæ, quæ ulcera, belgico idiomate, vocantur *Chankers.*

Haud equidem nego, dictam malignitatem in coitu etiam per Poros poſſe intrare ex meretricis vagina, in Penem virilem, & ſic ulterius ad alias partes; aſt verò dictas Papillas ſæpiſſime affici, experientia docet.

2. Quia hæ Papillæ in conſpectum non producuntur niſi in æſtro percitis & Pene rigido, ea de cauſa hactenus viſum fugiſſe, credibile eſt, neminem enim authorum legi, qui haſce deſcripſit, aut delineavit, ea propter modeſtè delineari curabo brevi.

Quid

Quid præterea circa has partes obſervaverim, poſtea manifeſtare animus eſt.

N°. XCVI. Cor humanum balſamo conditum & exſiccatum, de cumbens ſuper ſericum villoſum in arcula ex ligno Indicopretioſo confecta, ſuntque vaſa ſanguinea totius Cordis ita repleta materiâ ceraceâ rubrâ, ut eorum extremitates, non ſolum capillares nobis obveniant, ſed ad tomenti tenuitatem accedentes, & tamen materia iſta rubra repletæ: & ſi quis microſcopium adhibeat cœlo ſeneno, videre facile poterit materiam ceraceam ex illo tomentoſo inſtar fumi aut nubecularum diſpergi per Cordis ſubſtantiam; ſimilique modo exiſtimo ſanguinem Arterioſum, illud, quod nutritioni aptum eſt, ex arteriis per Cordis ſubſtantiam diſſeminari; ſanguis enim ineptus eſſet nutritioni, quamdiu in clauſtris continetur.

Not. 1. Utramque Auriculam, nec non utrumque Ventriculum eſſe repleta, & ſic utriusque Auriculæ conſtitutionem veram, hic videre licet, quæ non parum variat ab ea, qua per figuras olim eypreſſerunt authores; per haſce auriculas vaſa ſanguinea innumera ſunt diſperſa, quemadmodum videre eſt. Tab. III. Fig. I. & II. Theſaur. IV.

2. Trunco deſcendenti venæ cavæ exigua portio Diaphragmatis cohæret, ut videri poſſit, quam brevis ſit illa portio trunci deſcendentis venæ cavæ, inter Cor & diaphragma in homine, in vitulis & ovibus verò longior, quia in illis Cor longius Diſtat à Diaphragmate, unde etiam Cor brutorum pyramidem repræſentat plane rotundam, in homine contra; facies enim ejus, Diaphragma reſpiciens, plana eſt, altero vero gibboſa.

Notand: interim Corda humana in cadaverum apertione nobis non ſemper tali facie occurrere, præſertim in cadaveribus hominum à morbo extabefactorum, in quibus Cor flaccidum, ſed in corpore vigoroſo, ſanguide referto, ſemper talem obſervat figuram, idque ab incubatione Cordis ſuper Diaphragma.

Dixi ſupra Cor talem habere figuram vel formam in corpore vigoroſo, jam autem hic habemus Cor, cujus uterque Ventriculus, ut & utraque auricula ceraceâ materiâ ſunt repleta, id quod in corpore vegeto à ſanguine fit, ea tamen diſtinctione, quod in homine vivo ventriculi cordis, ut & auriculæ non ſimul

re-

repleantur, nam in repletione auricularum, inaniuntur ventriculi.

3. Hoc in corde occurrit quoque Arteria magna, ex cujus trunco ascendente, vel potius arcuata incurvatione, supra Cor emergunt tres rami, sursum spectantes, caput petentes, imò brachiis; Collo, & faciei quoque prospicientes. Præterea hic adsunt Trunci Arteriæ & Venæ pulmonalis.

4. Cordis cuspis in duos mucrones exit, quorum interstitium in homine obeso repletur pinguedine.

5. Corda meo modo balsamata, per æva conservari possunt sine corruptione, idque colore vivido odore & gratissimo: ea propter in condiendis cadaveribus neque Corda, Cerebra aut intestina aufero, id quod satius est, quam viscera seorsum sepelire, uti facere assolent.

Magnatibus in Anglia mos est, ut ex uxorum denatarum capillis artificiose contextis, conficantur annuli, idque in perpetuam memoriam, potius vero Cor ita balsamatum in pyxide aurea aut argentea conservarent & sic ars mea vigeret.

N°. XCVII. Penis virilis portio inflata, eysiccata & in lamellas dissecta, ut corpora nerveo-spongiosa majora, ut & corpus nerveo-spong: minus, nec non meatus urinarius in conspectum venirent.

N°. XCVIII. Foetus ovini Stomachus inflatus, exsiccatus, ut quatuor partes Stomachi inter se valde discrepantes egregie videri possint.

Not. Quia in quatuor partes dividi potest Stomachus ovinus, & cibue ex prima, in secundam, si sic porro propellitur: ea propter dicit Clar:Bartholinus, ut & alii, oves bovesque quatuor habere ventriculos.

In dictuo Thesauro varia adhuc sunt loculamenta, in quibus animalcula, ex India orientali allata, reposita sunt, de quibus jam nil dicam, quoniam mihi animus est, separatum catalogum animalium conficere.

Præter dicta loculamenta minora, reperitur in infima hujus Thesauri parte, loculamentum maximum, in quibus repositæ sunt minores arculæ, ex Ligno Indico confectæ, in quibus conservantur varia Anatomica.

A. A. Mullei ex Corio humano confecti.

B. Tho-

B. Thorax ex corio humano confectus, in cujus dorso stigmatum vestigia visuntur superstitia.

Arcula 1. Continet varios Uteros humanos lapidis instar duros.

Nota quod horum cavitas solida materia est repleta, ut naturalem conservaret formam, sine rugis, horum primus Litt. C. notatus, uterus est muliebris, quem descripsi in observat. meis Anatomico-Chirurgicis. Observ. LXXXV. superscriptione: *Vero similis eruptio Menstruorum per Tubam Fallopianam in Pelvim.*

Not. 1. Hunc Uterum esse mulieris menstruatæ, in cujus uteri cavitate inventus est cruor coagulatus, quô Tuba s. Oviductus unius lateris etiam erat obsessus, nec non Ovarium ipsum, in cujus superficie coagulatus sanguis satis copiose adhærebat. Cùm dictus Uterus, cum annexis, ad meas pervenirent manus, operæ pretium esse duxi, illum balsamo condire & sic conservare, id quod feci.

2. Sanguinem coagulatum in uteri cavitate, ut & in ovarii superficie conservavi, sicuti in hunc usque diem hic videre licet.

3. Ovorum vestigia hic quoque videri possunt in Ovariis, ut & Ligamenta lata, nec non Ligamenta teretia, Os uteri internum, &c.

Secundus autem Uterus Litt. D. notatus, Uterus est muliebris, tribus Ligamentis teritibus preditus, id quod semel tantum me vidisse memini.

Huic Utero Ovaria, Oviductus cum suis fimbriis annexa sunt.

Tertium objectum Litt. E. notatum, Ovarium est muliebre, cum suo Ligamento lato, per quod innumeræ arteriæ repletæ repunt

Arcula II. & in ea,

N°. I. Ren humanus, propter vasorum sanguineorum repletionem rubicundissimus, & bisectus, ut interiora pateant

Not. 1. Quod dictus Ren lapidis duritiem acquisiverit post exsiccationem. Hæc autem exsiccatio tam necessaria est, post vasorum repletionem, ut nemo, nisi hoc fiat, tam clare conspiciendam præbere valeat veram constitutionem. Hunc Renem

in Thesauro III. descripsi, ubi figuram ejus adjeci, fide data, me in hoc IV. Thesauro nonnulla adhuc additurum, sed promissis stare non potui, præ inopia objectorum hum:

Observandum præterea, si quis hic velit vermicularem vasorum reptatum mirabilem videre, quod debeat objectum Ol:caphuræ, vel spicæ, oblinire; Ol: Caphuræ tamen præfero, idque non sine ratione; præterea eligendus est dies serenus, nec non radii solares.

N°. II. Dimidia pars Renis humani eodem modo præparata.

Arcula III. Ex ligno juglandis confecta, in qua continetur ramus Arteriæ splenicæ, ceraceâ materiâ repletus & tam artificiose expansus, & exsiccatus, ut sine ostentatione dicere ausim, me neminem adhuc offendisse, qui simile quid sese vidisse, dicere ausus fuerit; extremæ enim extremitates capillorum instar tenues sunt, & tamen ceraceâ materiâ repletæ, expansæ, & exsiccatæ, ramulisque à ramo majori haud sejunctis, suntque ramuli ramulis impositi; ut autem distincte extremitates oculos incurrerent, fundus arculæ tegitur serico villoso nigro.

Ultimò considerandum hunc ramum, Pedamento ex ligno juglandis nitide confecto, insidere.

In Arcula IV. ex ligno Indico confecta, conservatur Epidermis Pollicis pedis sinistri, & digiti insequentis.

Considerandum hæc objecta ita esse præparata & exsiccata, ut videantur digiti hominis viventis; albicat Epidermis, nullæ visuntur rugæ, & Ungues cohærent Epidermidi, tanquam in corpore vivo.

Arcula V. ex ligno Cedrino fabricata, continet Lienes Vitulinos aliquot, quorum 1. Litt. A. notatus excarnis, uti perperam loquimur, inflatus & ante quadraginta annos, exsiccatus, postea ablatâ membranâ ambiente, distincte lustrari possunt perforationes, quæ in Vena splenica visuntur. Hoc tamen incassum quis in Liene humano quæreret.

Not. 1. Quamvis Vena foraminibus sit referta, tamen expansa & oblongo-rotunda nobis occurrit, id quod jucundum visu. Noli tamen credere Lect. Benev. dictam venam, per totum Lienem ita esse constitutam; contrarium enim nobis olim demonstravit Exercitatissimus D. Higmorus: vix enim digiti longitudinem sic excurrit, postea vero, nullis ramis productis,

eva-

evanescit, & loco ramorum Venæ Splenicæ, sulci formantur ramosi, (si ita loqui liceat) per totum Lienem vitulinum.

2. Fibræ transversales hic quoque occurrunt, situm naturalem observantes.

Lien secundus Litt. B. indigitatur, per cujus partem gibbosam, innumera vasa lymphatica repunt inflata. Cum enim Lienem exsiccarem, flatu illum replebam, hoc facto, vasa lymphatica eodem flatu replebantur.

Tertius & Quartus Litt. C. C. notati. Horum Arteriæ ceracea materiâ sunt repletæ.

EXPLICATIO TABULARUM

TABULA PRIMA.

Fig. I. EXhibet Rhenis humani dimidiam partem, ita dissectam, ut reptatus vasorum, præsertim sanguineorum, luculentius, quam in præcedenti Thesauro Tab. IV. Fig. III. videri possit; ubi magis inhærebam, ut conjunctiones arteriolarum cum ductibus Bellini exhiberem, in hac autem figura distinctissime vasorum sanguineorum cursum vermicularem per interiorem Renis partem, exprimere volui.

A. Facies Renis exterior, per quam vasa sanguinea reptatum observant vermicularem, prout luculenter quoque expressi in Thesauro præcedente.

B. Facies Renis interior, ubi vasa sanguinea, non minus cursum vermicularem observant, quam in facie exteriore.

Not. 1. Tam subtiliter dictus vasorum reptatus, in hac figura, est expressus, ut ni oculi sint muniti, vix videri possit.

2. Nulla hic foramina, de quibus in præcedenti Thesauro mentionem feci comparent, quia in Renis exsiccatione perierunt.

C. Papillæ Renales.

D. Pelvis Renis.

E. Cavitas pelvis, in quam papillæ urinam stillando exprimunt.

Fig. II. Testiculus humanus dissolutus, qui nil nisi fasciculus vasculorum tenuissimorum.

Fig. III. Plica Polonica vera.

Fig. IV. Caput fœtus ovini deforme, & ore destitutum, vel sine ore formatum.

TABULA II.

Exhibet vesicam urinariam bovinam ita inversam, ut facies

ejus interior, hic facta fit exterior, tuberibus referta.

Fig. I. A. A. Tubera dicta lapidefacta.

B. Tubera mollia.

Fig. II. Demonstrat IV. calculos, qui in dictæ vesicæ cavitatem prociderant.

Fig. III. Calculos aliquot indigitat, qui partim digitis meis, partim sponte, ab interna tunica vesica prociderunt.

TABULA TERTIA.

Exhibet Cor humanum cerareâ materiâ rubrâ in totum repletum, ut verus reptatus vasorum, vera Cordis & Auricularum figura videri possint.

Fig. I. A. Cor facie planâ visum, qua diaphragma incumbit.

B. Truncus venæ Coronariæ cum suis ramis.

C. C. C. C. Rami Arteriæ Coronalis, cujus extremitates, ceu tomentum, subtiles, tamen ceraceâ materiâ repletæ.

D. Portio Auriculæ dextræ, (tali enim situ integra auricula oculos non incurrit) per quam vascula sanguinea innumera sunt dispersa.

E. Portio diaphragmatis superstes.

F. Truncus venæ cauæ descendens, diaphragma perforans.

G. Sacculus membranosus qui Venæ Pulmonalis quasi basis est, & cum ipsa auricula sinistra, communem cavitatem constituit.

H. Truncus Arteriæ magnæ, ex cujus dorso tres prodeunt rami, sursum ascendentes.

Not. Interim dictos ramos nobis tali modo occurrere (Corde ita posita) ut facies plana oculos incurrat.

I. I. I. Tres rami Arteriæ magnæ sursum ascendentes.

K. Truncus ascendens Venæ Cavæ.

L. Portio Auriculæ sinistræ.

M. M. Rami Venæ pulmonalis.

N. Unus ex ramis Arteriæ pulmonalis: cæteri rami hic in conspectum haud veniunt, corde ita proposito.

Fig. II. A. Idem Cor humanum facie gibbosa, & situ naturali visum.

B. Rami Venæ Coronariæ.

C. Rami Arteriæ Coronariæ.

D. Auricula dextra.

E. Rami venosi, prodeuntes ex Auricula dextra.

F. Auricula sinistra.

G. Truncus arteriæ magnæ.

H. Truncus arteriæ pulmonalis.

I. Truncus ascendens Venæ cavæ.

F I N I S.

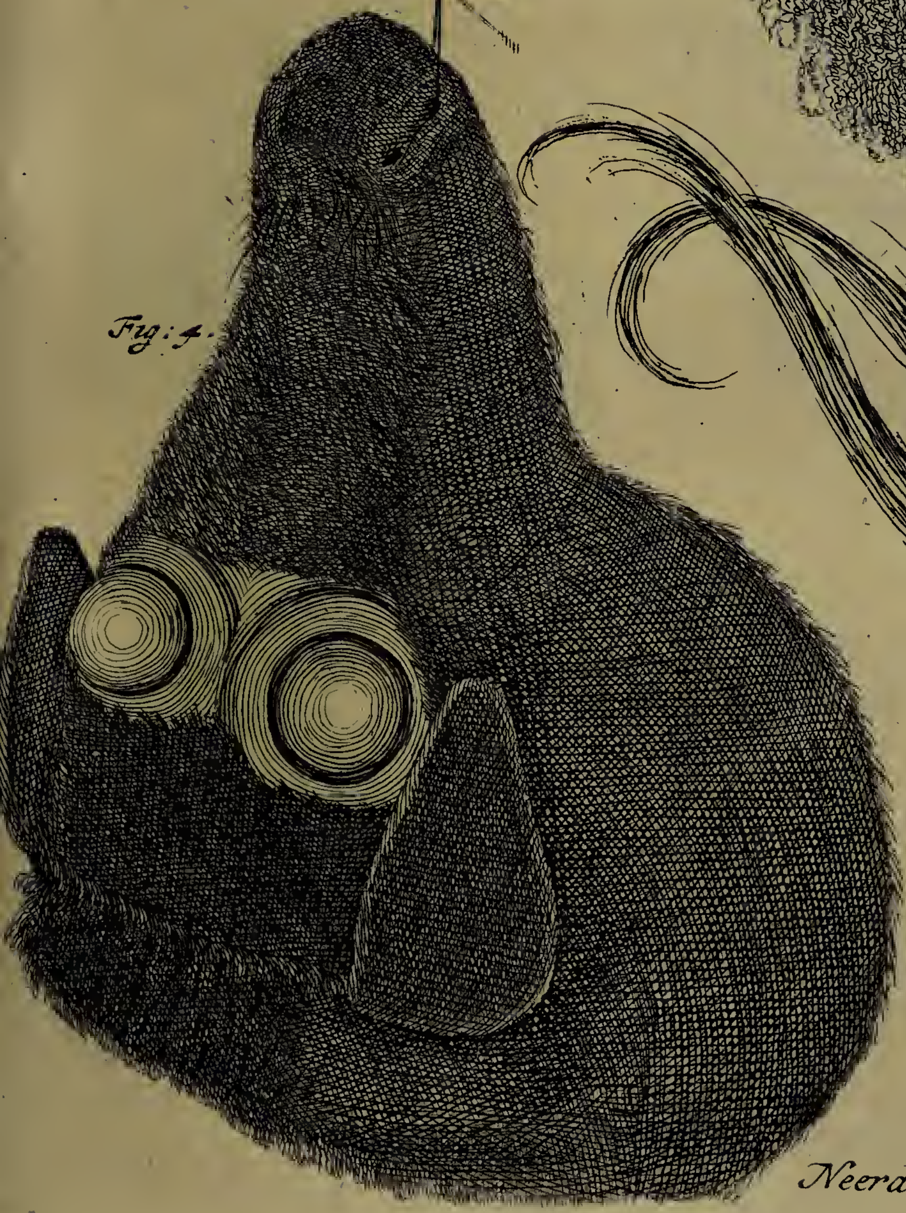
TAB : I.

THES : IV.

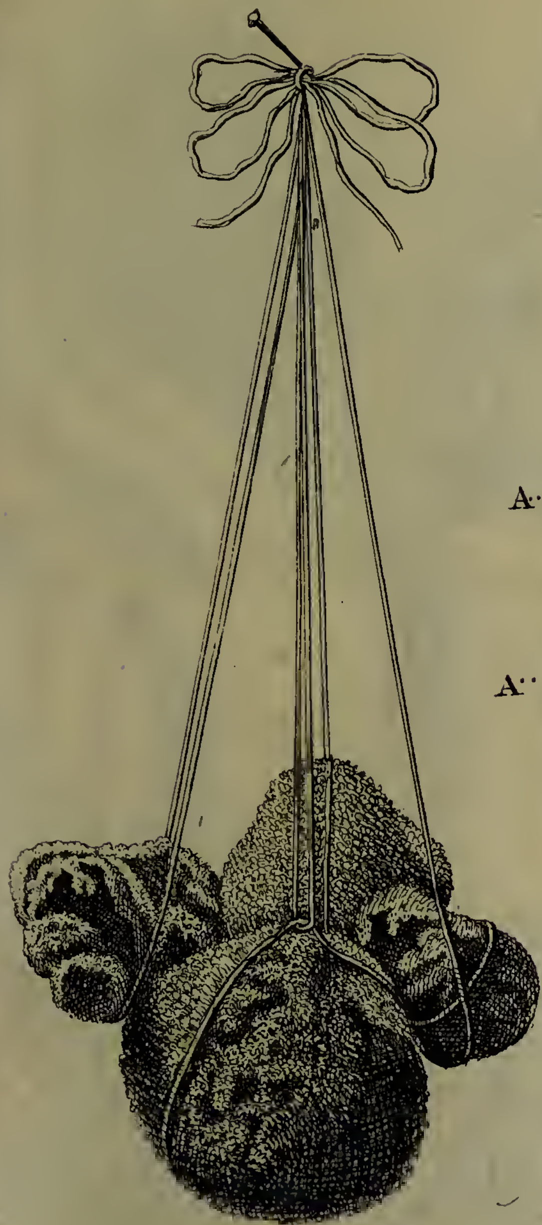

Fig: 2.

Fig: 3.

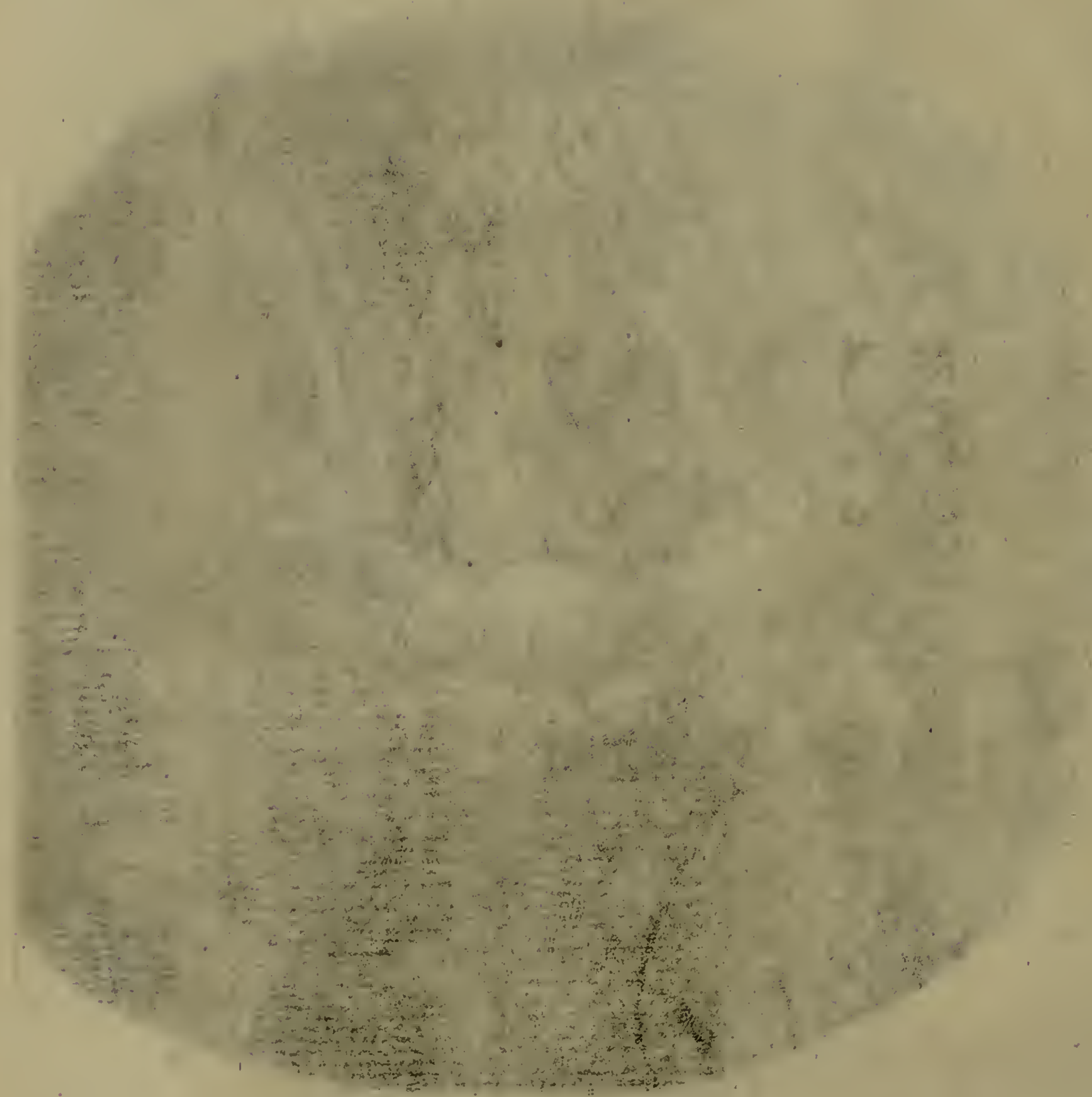
Neerd. Taf. 87.

A. de Blois ad vivum fecit. Neerd. Taf. 88.

S: IV.
Neerd. Taf. 89.
TAB: III.
Fig. 1.
D
E
F
C
K
A
B
G
M
Fig. 2.
G
H
F
C
B
A
Huijberts.
ad vivúm sculpsit

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Professoris

THESAURUS ANATOMICUS QUINTUS

Cum Figuris æneis.

AMSTELÆDAMI,
Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXLIV.

THESAURUS ANATOMICUS QUINTUS.

Quinos continens asseres: quorum primo imposita sunt sequentia.

ASSER PRIMUS.

N°. I. PHiala in liquore continens Infantis Caput, cujus pars Cranii superior est ablata, ut Cerebri portio videri posset.

Not. 1°. Dictam Portionem Cerebri, in Capitis cavo relictam, Pia matre obductam esse, hic licet cernere: per eam plurima vasa sanguinea repleta repunt, nec non innumeræ particulæ rotundæ, & albicantes, per eam sunt dispersæ, quæ mihi sunt pinguedo; aliis autem perperam dicuntur Piæ matris Glandulæ.

2°. In utroque latere, supra dictam Cerebri portionem, Plexus Choroideus sese videndum exhibet, estque coloris albicantis, quia ceraceâ materiâ non est repletus.

3°. Sub Cute, in orbem dissecta, pinguedo apparet, eâdem formâ & colore, sicuti in supradicta Pia matre.

N°. II. Phiala in liquore conservans brachium pueri, recens nati, coloris vividi, cujus manus continet portionem Epidermidis humanæ: in ea portione, quæ digito annulari proxime adjacet, luculenter visuntur productiones Epidermidis, quæ investiunt pilos, è cute erumpentes, idque ad altitudinem aliquot linearum.

Hæ autem productiones hic jam comparent in superficie interiore Epidermidis, quia in Epidermidis separatione invertuntur, sicuti videmus fieri in chirotheca, cum eam extrahentes

parte superiore arripimus, sic enim chirothecæ productiones digitos tegentes, simili modo invertuntur.

N°. III. Brachium pueri ejusdem notæ, in liquore conservatum: in hujus manu continetur Corpus reticulare testudinis.

Not. In hoc animali foramina Corporis reticularis esse admodum capacia, iisque lustratis, facilius in subjecto humano in conspectum producuntur.

N°. IV. Brachium pueri, vitæ speciem referens, in cujus manu continetur portio Linguæ vitulinæ, ita dissectæ, ut sequentia luculenter videre liceat, &

1°. quidem, quomodo papillæ nervosæ, Corpus reticulare linguæ transeuntes, in linguæ area desinant.

2°. Videndas sese exhibent in hoc objecto innumeræ papillæ nervosæ, ab integumentis denudatæ, idque in superficie hujus objecti.

3°. Dictas papillas nervosas in suis extremitatibus crassiores fieri, videri hic potest, & verosimile quoque est, integumenta linguæ productiones & expansiones dictarum papillarum esse.

N°. V. Fœtus humani, jamjam nati, manus, in liquore continens portionem Epidermidis humanæ, ut & Corporis reticularis Malpighii.

Not. 1°. Cuticulam hic esse coloris cineracei, Corpus reticulare contra coloris subflavi.

2°. Papillas in Corpore reticulari microscopii ope videri posse, scilicet portiones, quæ abruptæ, in Corpore reticulari relictæ sunt.

3°. Papillas extra Epidermidem non nihil hic propullulare, idque propter diutinam macerationem in liquore.

N°. VI. Brachium infantis, viventis speciem referens, & manu tenens Duram matrem hominis, per quam plurimæ Arteriæ, ceraceâ materiâ repletæ, sunt disseminatæ. Quam dura, crassa, tenax & veluti tendinosa sit dicta membrana, hic videre est.

N°. VII. Infantis Brachium, viventis instar rubicundum, & nullis rugis contractum; inter digitos manus continetur ramus floris passionis, fructu præditus, in quo fructu, quamvis mollis sit, nulla ruga; imo in extrema ejus parte floris clavi conservati.

N°. VIII. Fœtus recens nati portio stomachi, à cujus fundo magna

magna Omenti portio dependet, quæ in præparatione illibata, nulla contraxit foramina, quantumvis nonnulli existiment, Omenta in naturali statu esse foraminulenta, id quod à vero alienum; si autem suspensa manu non tractetur, facillime Omentum foramina contrahit.

Not. Præterea stomachi portionem rubicundissimam esse propter Arteriarum repletionem, & præsertim quidem Tunicam Villosam & Nerveam.

N°. IX. Placenta Uterina humana integra, rubicundissima, propter vasorum sanguineorum, Placentam constituentium, repletionem.

Not. in Variis locis superesse integumentum, quo superficies Placentæ, Uterum respiciens, integitur: ut autem hoc magis visui constaret, liquori innatat Placenta. De hac re plura referam, cum pervenerim ad Asserem tertium hujus Thesauri.

N°. X. Phiala in liquore continens Vasa arteriosa Cerebri humani, ceraceâ mareriâ flavâ referta.

N°. XI. phiala, in qua continetur Pia mater, cujus vasa arteriosa ad extremum usque sunt repleta.

Not. Extremitates ultimas tomenti instar esse tenues, & tamen ceraceâ materiâ repletas.

N°. XII. Arteria splenica vitulina, in liquore conservata, & repleta materiâ ceraceâ rubrâ, cujus extremitates præbent speciem penicillorum, ex parte detritorum.

N°. XIII. Phiala in liquore conservans hominis Piam matrem integram, & quidem fere illibatam; hujus Arteriæ ad extremum usque mirum in modum sunt repletæ, ita ut tomentum rubrum repræsentent vasculorum extrema.

Not. præterea 1°. Piam matrem in hoc, ut & aliquando etiam in aliis objectis humanis, pinguedine variis locis esse ditatam.

2°. Processus Piæ matris, qui sese insinuant inter interstitia circumvolutionum Cerebri, hic oppido quam bene posse conspici.

N°. XIV. Portio Intestini jejuni hominis, ita inversa, ut superficies interior hic facta sit exterior, & sic juga (valvulæ conniventes Kerkringio dictæ) ut & ita dictæ Glandulæ luculenter conspici possint: hæ autem Glandulæ solitariae & miliares dictæ, extra superficiem propullulant, cum contra in Intestino-

recto, ut & in iis, quæ dicuntur in agmen consitæ, instar fovearum sese videndas ut plurimum exhibeant.

N°. XV. Fœtus humanus quinque fere mensium, liquori innatans, quem aggreditur Serpens Africanus exiguus, admodum elegans & rarus, unde, quasi pavefactus, caput posteriora versus reflectit, ictumque fugere videtur.

Hujus Inscriptio talis est:

MUNDUS LACHRYMARUM VALLIS.

N°. XVI. Brachium Infantis, vitæ speciem referens, cujus manus continet Cerebri portionem, cujus parte corticali ablata, sulci & circumvolutiones substantiæ medullaris egregie conspiciuntur. In Phialæ fundo vasa Arteriosa, per Piam matrem dispersa, copiose videri possunt.

N°. XVII. Phiala in liquore continens Ramos Venæ Cavæ, per Hepar dispersos, aut potius Hepar ex parte constituentes; suntque eorum ramusculi longe pauciores non solùm, verùm etiam aliter constituti ac ramusculi Venae Portæ, sicuti hoc distincte videri potest in præmissis & sequentibus Jecinoribus, ubi Vena Portæ & Vena Cava sibi invicem adhuc cohærent.

N°. XVIII. Pueri Intestina, infarcta ceraceâ materiâ rubrâ, horum vasa sanguinea quoque sunt repleta.

N°. XIX. Hominis Vesicula fellea aperta, in qua visuntur duo calculi nucis Moschatæ magnitudine.

Not. 1°. Hosce calculos forma non convenire cum iis, quae saepe reperiuntur in Vesicula fellea: Hi enim sunt instar nucis Moschatæ rotundi, colore nigricantes, illi autem angulosi, parvi & sinuosi, superficie æquali & quasi politi & colore subflavo.

2°. In interiore superficie dictæ Vesiculæ reperiuntur innumeræ foveæ minutæ, ceu Glandulæ Intestini recti, quæ etiam fovearum instar sæpe sese videndas exhibent.

N°. XX. Fœtus humani novem circiter mensium Caput, cujus parte Cranii superiore, ut & Cerebro ablatis, videndas sese exhibent Nervi olfactorii cum suis productionibus, per Os Cribriforme ad Nasi tunicam, ejusque papillas, iter facientibus.

Not. Præterea Cerebellum proprium adhuc occupare locum.

AS-

ASSER SECUNDUS.

N°. XXI. PHiala ſicca, in qua conſervatur portio membranæ Chorii vaccini, per quam diſſeminantur rudimenta plurima Placentularum minutiſſimarum; in iis oppido quam bene videri poteſt Placentulas nil eſſe, niſi vaſorum ſanguineorum compages, absque ullis glandulis.

Conſiderandum, dictas Placentulas nonnullis Authoribus antiquis dici Acetabula: cum autem alii reperiuntur, qui per Acetabula intelligant ſinus quosdam in uterinis protuberantiis Vaccarum, dum utero gerunt; ſatius fore exiſtimavi nomine Placentularum uti, quæ denominatio omnibus magis nota.

N°. XXII. Phiala in liquore conſervans portionem Cerebri infantis, cujus corticalis ſubſtantia eſt ablata, & ſic longe diſtinctius ſulci & circumvolutiones conſpici poſſunt.

N°. XXIII. Hominis adulti Auricula, in liquore conſetvata, quæ vitæ ſpeciem refert: in ea videre licet innumeros poros cutaneos hiantes.

N°. XXIV. Phiala liquore referta, in qua conſervatur portio Piæ matris, Cerebellum inveſtientis, è fœtu humano.

Not. 1°. Quod Proceſſus, qui ſeſe inſinuant inter Cerebelli lamellas, luculenter, variis locis, hic videre liceat.

2°. Dictam membranam admodum eſſe tenuem & vaſculoſam, ita ut maxima parte conſtituatur ex vaſis ſanguiferis, quæ, ne loco ſuo dimoveantur, continentur membranacea ſubſtantia, telæ Aranearum craſſitiem, in ea ætate, vix excedente. Rem ita eſſe conſtabit, ſi quis vaſa ſanguinea, aut ſolummodo Arterias hujus Membranæ repleverit ceraceâ materiâ tincta, idque ad ultimas extremitates usque; tum enim id, quod membranoſum eſt, albicante colore nobis occurit.

Si quis autem de craſſitie Piæ matris vellet judicare, quatenus ſeſe videndam exhibet ſine repletione vaſorum, facile falleretur; tunc enim craſſior apparebit, propter vaſa ſanguinea, quæ poſt mortem, utplurimum maxima parte, inanita ſunt, & ſic ad craſſitiem Piæ matris multum conferre videntur.

N°. XXV. Acetabulum oſſis innominati fœtus immaturi, ſub cujus medio ligamentum nerveo-cartilagineum in conſpectum venit, in liquore.

Not.

Not. 1°. Dicti ligamenti basin ad robur articuli, admodum esse latam, & expansam, acetabuloque affixam; donec pervenerit ad marginis partem inferiorem, ubi ab acetabulo recedens inseritur in caput ossis femoris.

2°. Dictum ligamentum rubedine esse persusum, propter arteriolarum repletionem.

N°. XXVI. Intestinula fœtus immaturi, ceraceâ materiâ nigrâ referta; & sic apparent tanquam in corpore vivo, ubi Meconio nigro sunt repleta.

Not. Arterias dictorum intestinorum egregie esse repletas.

N°. XXVII. Phiala in liquore continens unam ex Placentulis Ovinis, ceraceâ materiâ flavâ repletam.

Hoc objectum tam nitide hic nobis occurrit, ut nemo sine admiratione illud adspicere possit. Arteriolarum enim repletio, ramusculorum divisio, & extremitatum succositas visum allicere debent.

N°. XXVIII. Ren fœtus ovini, cujus Arteriæ non sunt repletæ, ita ut omnia admodum confusa nobis occurrant: cum autem arteriæ sunt repletæ, veram constitutionem cernere licet, sicuti hoc apparet in objectis præcedentibus.

N°. XXIX. Phiala liquore referta, in qua conservatur portio Pulmonis serpentis.

N°. XXX. Portio Venæ Cavæ, per Hepar dispersæ, aut potius, quæ Hepatis partem gibbosam constituit. Hæc autem Vena quantum differat à Vena Portæ, per fig. expressi in præcedente Thes. 2.

N°. XXXI. Phiala sicca, & in ea Calculi, in Vesic biliaria humana reperti; quamvis autem hi ceu politi, flavi splendentes, imo angulosi sint, non raro tamen reperi eos rotundos, superficie inæquales, nuces Moschatæ magnitudine, & nigros, uti supra innui N°.. XIX.

N°. XXXII. Phiala sicca, in qua reservantur Calculi, ex eodem loco ad Intestina propulsi, & per anum excreti.

Circa hosce calculos observari potest, eos adeo esse leves, ut, in aquam positi, aquæ innatent.

N°. XXXIII. Phiala in liquore conservans Oculum Gallinæ, ita præparatum, ut Musculus nictitans cum suo tendine videri possit: hujus tendo sub alio Musculo, tanquam per trochleam, repit.

N°.

N°. XXXIV. Pueri vera Inteſtini ſuſceptio, quæ, poſt cruciatus varios, mortis fuit cauſa.

Not. Phiala, dictum objectum continens, obturata eſt, loco veſicæ, cute humana, tam artificioſe præparata, ut vaſa ſanguinea repleta, cutim ſumma rubedine imbuant.

N°. XXXV. Phiala ſicca, continens portionem Venæ jugularis, ex caballo.

Not. parte ſuperiore, ubi ramulum promit, duas reperiri valvulas, ſanguinis regreſſum præpedientes.

N°. XXXVI. Thymus infantis rubicundiſſimus præ copia vaſorum ſanguineorum, ceraceâ materiâ repletorum.

N°. XXXVII. Phiala in liquore conſervans Os petroſum infantis, in cujus capſa, quæ hic aperta, conſpicere licet oſſiculum Stapedem in ſuo ſitu naturali, membranula tenuiſſima obductum, per quam plurima vaſcula arterioſa repunt.

Not. Præterea, membranulam, dictam capſam cingentem, rubicundiſſimam eſſe, propter Arteriolarum repletionem.

N°. XXXVIII. Hepatis tertium Ligamentum tenuiſſimum, robuſtum tamen, cujus ope Hepatis limbus connectitur Diaphragmati, idque in ſiniſtro latere: circa cartilaginem enſiformem; hoc Ligamento Hepar continetur, ne nimis fluctuet in dextrum latus.

Not. 1°. Huic Ligamento cohærent portio Hepatis, ut & Diaphragmatis, idque in liquore.

2°. Plurimis vaſculis ſanguineis ditatum dictum Ligamentum.

N°. XXXIX. Phiala ſicca, continens Penem pueri; cujus membrana Celluloſa flatu repleta; de qua materia videri poteſt Reſponſ. ad Epiſt. Problem. XV. ubi per figuras hanc membranam delineandam curavi.

N°. XL. Phiala, in cujus fundo videre licet Pulmonem Embryonis recentem & bene conſtitutum.

Not. In fundo Phialæ, liquore repletæ, dico reperiri Pulmonem: nunquam enim liquori ſupernatabit Pulmo bene conſtitutus, ſi fœtus in Utero materno moriatur, ante ſuum exitum, ita ut, vel ex ignorantia, vel ex malevolentia contrarium ſuſtinuerint, qui mihi olim adverſabantur, tanta cum aſtutia; id quod illis condono.

N°. XLI. Phiala in liquore conſervans portionem membranæ

Chorii fœtus humani, quam in duas partes, maxime inter se discrepantes, separavi; harum altera tenuissima & pellucida, fœtum respiciens, Pseudo-Alantois à me vocabitur nomine in posterum, propterea quod vera Alantois in homine non reperiatur: altera autem, quæ opaca, crassior, non extensilis, & utramque faciem Placentæ obducens, Chorii nomen retinere poterit, (illa enim inservit fulciendis vasis sanguineis) modò illam portionem, quæ recedit à Placenta, & per quam rarissime vasa sanguinea visuntur dispersa in homine, mihi liceat nominare membranam Placentæ Villosam: usum enim peculiarem obtinere exstimo; scilicet, quod sit ceu Tunica Villosa intestinorum tenuium, in quam Chylus sese insinuat, ut eò facilius radices vasorum lacteorum chylum recipere possent; sic quoque succus nutritius, in extremitatibus Arteriarum Uteri confectus, & in dictam Tunicam Villosam sese insinuans, à Venarum Placentæ extremitatibus suscipitur, & ad fœtum per funiculum Umbilicalem deducitur.

Dixi fœtus succum nutritium in extremis Arteriolis uterinis confici, id quod auctores olim Glandulis Uterinis, nunquam visui exhibitis, adscripsere; tale quid nemo unquam demonstrare poterit; jam autem dubitandum non est, dictas extremitates Arteriolarum Uterinarum in sui extremo aliam subire mutationem, ut aptæ natæ sint ad succi nutritii confectionem, ex sanguine arterioso. In ovibus dictæ extremitates Arteriolarum Uterinarum in vasa vermicularia, nullis intercedentibus Glandulis, mutantur, quemadmodum depingi curavi in Thesauri II. descriptione; utrum hoc etiam locum habeat in corpore humano, nondum satis exploratum habeo: sed ad viam, unde digressus sum.

Dicta portio Tunicæ Chorii, quæ mihi Villosa aut succosa, uteri cavitatem non solùm, verùm etiam Placentæ uterinæ faciem, quæ uterum respicit, obducit, id quod absurdum, & tanquam Chimæra plurimis quidem videbitur, attamen veritati consentaneum esse reperient, qui debito modo per Arteriam umbilicalem Placentam ad extremum usque ceraceâ materiâ rubrâ repleverint: nam hoc facto, tota Placenta, (quæ nil aliud nisi vasa sanguinea,) summa rubedine perfunditur, & sic in conspectum venit dicta Tunica Villosa aut succosa, cinereo colore

lore prædita, quam si accurate perscrutatus fueris, Lector Benevole, reperies illam esse continuam cum Tunica Villosa, mihi dicta. Vid. Tab. I. Fig. I. Thes. V.

Dixerit forsan aliquis, si illa portio Chorii, quæ mihi succosa seu Villosa, continuet cum ea portione, per quam Vasa sanguinea repunt, quare diverso nomine insigniri velim? Resp. hoc à ratione non esse alienum, quoniam diversum usum obtinere mihi videntur; illa enim portio, per quam myriades vasorum sang. sunt dispersæ, vasa continet, ne loco dimoveantur: altera vero, quæ mihi succosa, rarissime vasis sang. superbit, villosior quoque, & minus tenax. Intestinum jejunum continuat quoque cum Duodeno & Ileo, attamen in totum haud conveniunt inter se, & ea de causa diversis insigniuntur quoque nominibus Mesenterium membrana est, quæ continuat cum Mesocolo, diversa tamen habent nomina, quia portio illa connectit tenuia, hæc autem crassa intestina.

N°. XLII. Phiala in liquore conservans Testiculum humanum dissolutum.

N°. XLIII. Phiala sicca continens Intestinula fœtus immaturi, ceraceâ materiâ referta.

ASSER TERTIUS.

N°. XLIV. PHiala in liquore conservans portionem substantiæ corticalis Cerebri humani dissolutam, quam à capillo dependentem nil esse, nisi vascula sanguinea, ex hoc subjecto luculenter apparet: suntque dicta vascula sanguinea, corticalem Cerebri substantiam constituentia, tam subtilia, ut, prima fronte visa, nobis occurrant tanquam tomentum rubicundum, propter vasorum repletionem ceraceâ materiâ rubrâ.

N°. XLV. Phiala in liquore continens Cerebri humani portionem, cujus cortex non dissolutus, præ copia vasculorum sanguineorum repletorum, rubicundus apparet, medullaris verò albicat.

Not. 1°. In medullari substantia plurima puncta reperiri rubicunda, quæ nil, nisi vascula sanguinea repleta, & transversim scissa.

2°. Quamvis ſubſtantia medullaris Corticalem mole ſuperet, variis tamen in locis Cerebri peripheria, corticalem ſubſtantiam medullarem ſuperare mole ſua, hic conſtat.

N°. XLVI. Phiala in liquore conſervans portionem ſubſtantiæ Cerebri, cujus ſubſtantia Corticalis, in totum non repleta ceraceâ materiâ rubrâ, minus diſtinćte repræſentat, qualis ſit vera ejus conſtitutio.

N°. XLVII. Portio Placentæ Uterinæ muliebris, ceraceâ materiâ flavâ repleta, cujus facies (ut ſupra dićtum) Uterum reſpiciens, vel quæ Utero connećtitur, membranâ ſuccoſâ adhuc eſt obdućta.

N°. XLVIII. Fœtus humani Cerebellum cum annexa protubeberantia annulari, biſećta, & liquori immerſa.

Not. 1°. Ut interiora diſtinćtius nobis occurrant, à ſeta dependet in liquore dićtum objećtum.

2°. Corticalis ſubſtantia in totum rubicunda, propter repletionem ſupra memoratam, Medullaris contra albicat.

3°. Hoc objećtum tam diſtinćte & luculenter demonſtrat, Corticalem ſubſtantiam eſſe vaſculoſam, ut, hiſce viſis, nemo de rei veritate diutius anceps hærere poſſit.

N°. XLIX. Portio Cerebri humani, in quo Nervorum Opticorum coalitio, ut & eorum proventus ex Thalamis diſtinćte videri poſſunt.

Not. Præterea Cerebelli proceſſum, Vermiformem dićtum, ſubſtantiâ non eſſe diſtinćtum à reliqua Cerebelli ſubſtantia, hic videre eſt.

N°. L. Hepar vitulinum excarne, uti vulgo (aſt minus caute) loquimur.

Not. Dićtum objećtum in liquore conſervatur, ut luculentius ramorum divaricationes in conſpećtum veniant.

N°. LI. Phiala liquore repleta, in qua conſervatur fœtus humanus, quinque præter propter menſium cum dimidio, dextrâ ferens portionem Piæ Matris, quæ ſcatet Arteriolis repletis, ejus inſcriptio talis eſt:

VITA QUID EST? FUMUS FUGIENS,
ET BULLA CADUCA.

Not. Hunc fœtum ſitum habere talem, qualem obtinet in Utero materno.

N°.

N°. LII. Portio Cerebri, cum integro Cerebello.

Not. 1°. Reptatus Arteriolarum per Cerebelli ſuperficiem, hic luculenter videri poteſt, quia repletæ ſunt dictæ Arteriæ.

2°. Arteriæ Cervicalis unionem cum Arteriis Vertebralibus, earumque ramificatione, diſtincte hic videre licet, nec non portionem Tunicæ Arachnoideæ, præſertim ſupra proceſſum Vermiformem, ubi fluctuans apparet, Phialâ nonnihil motâ.

3°. Proceſſus Vermiformis cum duobus proceſſibus Cerebelli, ad ejus latera ſiti, longe diſtinctius hic videri poſſunt, quam in objecto recenti.

4°. Quid ſit de ſubdiviſione ſubſtantiæ Corticalis Cerebelli, in millenas particulas quadrangulares, de quibus egi, & quas depingi curavi in Reſponſ. Epiſt. Problem. XII. ad Clariſſ. Virum Ettmullerum, hic quoque videre licet.

5°. Loco veſicæ, dicta Phiala obturata eſt Membranâ, myriadibus Arteriolarum repletarum ſuperbiente, id quod obſervavi quoque in omnibus fere Phialis, de quibus egi, & in poſterum agere decrevi, & hoc non solùm, ut viſui gratiam conciliarem, verùm etiam, ut diverſitas vaſorum ſanguineorum reptatus videri poſſit.

N°. LIII. Phiala in liquore conſervans oſſium Tarſi humani portionem, hæc oſſa in unum coalita, & in aliam ſubſtantiam mutata, nil minus, quam oſſa illius loci repræſentant, idque ex muliere, cujus pes extremus ſpina Ventoſa fuerat obſeſſus.

N°. LIV. Inteſtinula fœtus immaturi tenuia, nitidiſſime repleta & conſervata, per quæ diſtribuuntur vaſa ſanguinea, ceraceâ materiâ flavâ repleta.

N°. LV. Phiala, in ea fœtus humanus trium circiter menſium cum dimidio, cujus caput decumbit, loco pulvinaris, ſuper Placentulam, tali inſcriptione:

LIBER AB OMNI MALO, IN PACE QUIESCO.

N°. LVI. In medio hujus Aſſeris reperitur Pedamentum magnum, cui inſidet rupes naturalis, inſtructa non ſolum Calculis humanis membraniſque, per quas repunt vaſa ſanguinea repleta, verùm etiam Renibus humanis, Ureteribus, &c. ita ut rupes naturalis immediate haud videri poſſit.

Præterea dicta rupes obsessa est ramis vasorum sanguineorum, qui, repleti ceraceâ materiâ rubrâ, repræsentare videntur Coralia rubra.

In fastigio hujus rupis sese videndum exhibet sceleton fœtus humani, sex circiter mensium, tali situ & corporis incurvatione, ut, capite antrorsum adacto, quasi alloqui velle videatur sceleton fœtus humani ejusdem ætatis (sunt enim gemellorum sceleta) quod in fundo pedamenti pedibus insistit, tali inscriptione:

DECIPIMUR VOTIS, ET TEMPORE FALLIMUR, ET MORS DERIDET CURAS ANXIA; VITA NIHIL.

Not. Secundum sceleton pedes figit in fundo Pedamenti, talique situ corpus contorquet, ut, capite sursum adacto, quasi auscultare, & alterum sceleton aspicere velle videatur, cum inscriptione:

ET VIX DUM CÆPI VIVERE, VITA FUGIT.

Dictum sceleton, pedes figens supra Pedamentum, sinistra continet partes generationis infantis, quas more antiquo à 40 annis præparaveram; ante Vulvæ introitum videri potest membrana Hymen.

Ante pedem dictæ rupis reperitur quoque sceleton fœtus humani trium circiter mensium cum dimidio, dextra gerens ramos Arteriosos è pulmone, repletos & artificiosissime exsiccatos, quorum extremitates valde tenues & capillares sunt, hujus inscriptio est:

NIL VOLENTIBUS ARDUUM.

N°. LVII. Phiala in liquore conservans Placentam uterinam, cujus Fig. I. Tab. I. continetur.

Not. 1°. Hanc Placentam, ea superficie, qua connectitur Utero, illibatam esse, unde non in multos globulos à se invicem separatos est subdivisa, sicuti illa nobis utplurimum occurrit, ob rudiorem extractionem, sed integra, ita ut Tunica Villosa, seu succosa, de qua supra egi, hic fere illæsa nobis sese videndam exhibeat. Dicta

Dicta superficies semper, & quidem in statu naturali, sulcosa nobis occurrit, illi verò sulci operiuntur dictâ membranâ Villosâ; nisi Placenta à rudiori manu in varias particulas disjungatur.

2°. Dictam Tunicam Villosam continuari cum ea parte Chorii crassiore, quæ Placentam obducit, ea facie, quæ fœtum respicit; hæc oppidò quam bene hic cernere licet, & sic constabit, ut antea dixi, Chorii partem crassiorem, quæ mihi succosa & villosa, utramque superficiem Placentæ obducere.

Longe itaque à veritate recedit, quod dixerint olim Anatomici, scilicet vasa sanguinea Placentæ inosculari vasis sanguineis uterinis.

Quid præterea sit considerandum circa hanc materiam, supra innui, & in gratiam eorum, qui me olim sæpius rogarunt, quid sentirem de ita dicta Tunica Alantoide, nonnihil hic addere animus mihi est. Quid statuendum sit de Alantoide brutorum & de ejus contento humore, hactenus mihi satisfacere non potui, multo minus quid dicendum de ita dicta Alantoide humana, quandoquidem nunquam illam invenerim, & objectorum inopia, temporis penuria, imo impensæ incredibiles, quas intra 40 annos feci, & adhuc facio, me detinuerunt hactenus: hoc saltem in medium proferam, quid observarim temporis successu.

Nunquam Urachum humanum inveni ita pervium, ut flatum aut liquorem ex Vesicæ cavitate adigere potuerim in peculiarem, ita dictam, Alantoidem; Urachus quidem apertus est, ad digiti transversi præter propter longitudinem, sed non ulterius.

Tunica Chorium, ut supra dictum, in duas lamellas separabilis, quas inter in statu (ut puto præternaturali) aliquando quidem inveni pauxillum liquoris; sed hoc ubique in corpore non raro contingit, scilicet liquores colligi inter membranarum duplicaturas, & hoc imposuisse Anatomicis existimo, qui Alantoidis existentiam statuerunt in corpore humano, id quod nunquam me statuisse memini.

3°. In dicta Phiala reperitur quoque frustum Placentæ, à dicta Tunica Villosa seu succosa separatum, ut vasorum constitutio accurate videri posset.

4°. Funiculi umbilicalis vasa sanguinea, ceraceâ materiâ repleta, hic luculenter conspiciuntur.

N°.

N°. LVIII. Infantis Pes, naturali rubedine perfusus, & in liquore confervatus.

Not. 1. Omnes Musculi Tibiam flectentes, & in postica parte femoris siti, hic nitide sunt separati, sc. Sartorius, Gracilis, Semi-nervosus, Semi-membranosus, & Biceps, quos inter sub genu Nervi, Os sacrum transeuntes, & per femur decurrentes, luculenter videri possunt, nec non eorum ramificationes sub genu, quarum exterior gracilior, per Musculos, Fibulæ instratos, decurrit, alter verò & crassior, inter Tibiam & fibulam decurrens, ramum largitur, qui inter duo capita Musculi Gasterocnemii externi decurrit ad Calcaneum.

2°. Parte anteriore conspiciendas quoque sese exhibent portiones Musculorum Tibiam extendentium sc. Musculi lati tendinis, Recti, Vasti interni, & Vasti externi. Suntque omnes hi Musculi naturali rubedine perfusi.

N. LIX. Phiala in liquore confervans Cor fœtus humani & Pulmonem.

Not. 1°. Pulmonis vesiculæ ceraceâ materiâ sunt repletæ, unde totus Pulmo rubicundus, & naturali expansione præditus est.

2°. Inter duos Pulmonis lobos majores Cor in conspectum venit, naturali colore præditum, situmque naturalem retinens.

3°. Arteria Pulmonalis, Arteria magna cum tribus suis ramis abscissis, sursum spectantibus, nec non ductus Arteriosus, & Cordis auriculæ luculenter hic videri possunt, tanquam in corpore vivo.

N°. LX. Phiala liquore repleta, in qua offertur sutura tendinis Musculorum suralium.

N°. LXI. Phiala in liquore continens hominis Os petrosum, in quo distincte videri possunt tres Canales ossei, Cochlea, cum sua lamina spirali, tenuissima membranula succincta.

N°. LXII. Arteria splenica vitulina, ceraceâ materiâ flavâ repleta, & in liquore confervata, ut extremitates succosæ, penicillorum detritorum modo constitutæ, videri queant.

N°. LXIII. Phiala sicca, continens tria corpuscula à capillo dependentia, ab aliis habita pro calculis, quæ mihi sunt officula, reperta in Glandula Pineali, quæ mihi dono dedit Excel. Vir, Collega & Dominus Quina, Practicus apud Amstelodamen-

menses felicissimus, qui hæc objecta in Glandula Pineali cujusdam fœminæ invenit.

N°. LXIV. Phiala, liquore repleta, & in ea fœtus humanus trium circiter mensium, nitide conservatus, cujus inscriptio talis est:

NAVITA, QUO PACTO SÆVIS PROJECTUS AB UNDIS, SIC EGO NUDUS HUMI JACUI PUER, INDIGUS OMNI AUXILIO VITÆ, CUM PRIMUM IN LUMINIS ORAS, NIXIBUS EX ALVO MATRIS, NATURA PROFUDIT.

N°. LXV. Phiala liquore repleta, in qua occurrit portio Cerebelli, ut & Medulla oblongata.

Not. 1°. Processus Vermiformis hic luculenter videri potest, ut & duæ portiones Cerebelli, à lateribus processus Vermiformis siti, & magnam analogiam cum dicto Vermiformi processu habentes.

2°. In Medulla oblongata corpora Pyramidalia & Olivaria visui sese exhibent, idque non solùm parte inferiore, quæ ab Anatomico Excellentissimo Vieussen sunt inventæ, descriptæ & depictæ, verùm etiam parte superiore, quas ego descripsi, & depingi curavi in Respons. Epist. Problem. XII. Tab. XIV. Fig. 5.

N°. LXVI. Portio Cerebelli humani cum Medullæ oblongatæ portione.

Not. 1°. Medulla oblongata circa principium spinalis medullæ, ubi corpora Olivaria & Pyramidalia reperiuntur, tractus medullares sunt duplicis ordinis, scil: 1°. Circulares & sub iis longitudinales, quas ego detexi, & depingi curavi in Respons. Epist. Probl. supra citata.

2°. Fissura antica & postica principii spinalis medullæ hic etiam exactissime conspiciuntur, ut & processus duo, à Cerebello ad protuberantiam annularem tendentes.

N°. LVII. Fœtus Hepar excarne, uti vulgo, ast minus caute, loquimur.

ASSER QUARTUS.

N°. LXVIII. PLexus Choroideus infantis, in quo nullæ Glandulæ, ab auctoribus ita decantatæ, comparent, huic in Phialæ fundo connectitur Glandula Pinealis.

Not. 1°. Hunc Plexum Piæ matri quoque esse connexum, per quam Piam matrem plurima quoque vascula sanguinea sunt disseminata.

2°. Huncce Plexum nil esse, nisi Arteriolas, ad visum succosas, à naturali constitutione Arteriosa nonnihil recedentes, mirumque in modum contortas, serpentinoque modo reptantes, Glandulasque repræsentantes. Vid. Resp. in Epist. Probl. XII. Tab XV. Fig. 3.

N°. LXIX. Phiala liquore repleta, in qua videre licet portionem Ossis sacri ex infante, quam secundum longitudinem secui, huic, parte superiore, relicta lamella ultimæ vertebræ lumborum, ut & parte inferiore integrum os caudæ.

Not. hoc objectum ita secundum longitudinem esse dissectum, ut videri possit differentia, quæ reperitur inter interstitia corporum vertebrarum Spinæ dorsi, & interstitia corporum vertebrarum Ossis sacri.

In interstitiis corporum vertebrarum Spinæ dorsi cavitas reperitur exigua, & in illa humor, ut in aliis juncturis; dicta cavitas hic apparet inter ultimam lumborum vertebram, & primam Ossis sacri vertebram.

Contra, inter primum & secundum corpus vertebræ Ossis sacri, vix ac ne vix quidem vestigium cavitatis reperitur, inter sequentes autem nulla omnino videri potest cavitas, neque ejusmodi cavitates isthic loci necessariæ erant, quandoquidem corpora vertebrarum inter se per Synchondrosin sunt conjuncta, & ab omni motu destituta: Spinæ autem dorsi conceditur motus, & per consequens indigebant corpora vertebrarum interstitiis, cavitatibus, & dicto humore, in omnibus juncturis reperiundo.

In fundo hujus Phialæ Testiculus humanus, nonnihil dissolutus, reperitur. Vid. Thesaur. V. Tab. III. Fig. 2.

N°. LXX. Phiala in liquore continens Pudendum Infantis, cujus labia naturalem constitutionem sine rugis retinuerunt.

Not. Horum labiorum alterum rubedine est perfusum, propter vasorum sanguineorum repletionem, præterea, Epidermide ablata, duum generum Pori sese conspiciendos exhibent. Nymphæ vero nulla cute obducuntur, ea propter talibus poris cutaneis destituuntur.

N°. LXXI. Lactes fœtus balænæ, cujus dimidia pars rubicunda, propter vasorum sanguineorum repletionem.

N°. LXXII. Arteria splenica vitulina ceraceâ materiâ referta, cujus extremitates succosæ, variis locis relictæ, videri hic possunt, diversis autem locis abstuli eas, & sic penicillorum detritorum instar nobis occurrunt.

N°. LXXIII. Pia mater, cum suis processibus, inter anfractus Cerebri sese insinuantibus, idque in liquore.

Not. 1°. Vasa arteriosa ad extremitatem usque esse repleta, unde totum objectum rubicundissimum.

2°. Per Piæ matris substantiam variis locis pinguedinem esse dispersam.

N°. LXXIV. Æthiopissæ fœtus, septem præter propter mensium, cujus capitis pars superior non solùm, verùm etiam frons ad Palpebras usque, undique capillis nigris stipatur, habetque situm talem, qualis sæpius observatur in foetu, uterum maternum occupante.

N°. LXXV. Ante dictum objectum conspiciendum sese exhibet Corbiculus Indicus, in quo continetur pueri Cor cum Pulmone.

Not. Cordis vasa, Ventriculi, ut & Auriculæ repletæ sunt materiâ ceraceâ rubrâ, situmque naturalem retinuit Cor: Pulmonis vesiculæ etiam sunt repletæ ceraceâ materiâ albâ; & sic dictæ partes constitutæ sunt, ac si superstites essent in corpore vivo.

N°. LXXVI. Phiala in liquore continens Placentam Uterinam cum suo Funiculo umbilicali, quæ sunt repleta ceraceâ materiâ rubrâ. Tunicâ villosâ aut succosâ maxima parte ablatâ, luculenter videri potest, totius Placentæ substantiam nil esse, nisi vasa sanguinea, nullis interjectis, ita decantatis, Glandulis.

N°. LXXVII. Phiala repleta liquore, in quo videre licet portionem magnam Piæ matris; cujus vasa sanguinea optime sunt repleta.

N°. LXXVIII. Hominis inferior Cerebri pars, cum integro Cerebello, parte inferiore visa.

Not. 1°. Inter duas Cerebelli portiones conspiciuntur duæ Cerebelli prominentiæ, & inter illas processus Vermiformis.

2°. Duo corpora Olivaria, ut & Pyramidalia inferiora, à Domino Vieussens delineata & descripta, luculenter hic videri possunt, ut & nervi Olfactorii, Visorii, &c.

3°. Hujus Cerebri vasa non sunt repleta, ita ut totum hoc objectum colore albo præditum sit.

N°. LXXIX. Phiala continens portionem Cerebri, scilicet fornicem cum ejus ita dictis duobus brachiis. Cavitates laterales sunt Ventriculorum anteriorum partes superiores Cerebri. In postico aut opposito latere in eadem Phiala occurrit portio Cerebri, ut & Piæ matris infantis, cujus vasa sanguinea repleta sunt ceraceâ materiâ rubrâ.

N°. LXXX. Phiala in liquore conservans Papillam Mammæ balænæ, per medium sectam.

Hoc objecto parte anteriore viso, occurrit spina, demonstrans ductum lactiferum sulcatum non solùm, verùm etiam fimbriatum.

Phialâ inversâ conspicienda sese exhibent sequentia:

Spina lævi lateris indigitare videtur Papillæ integumentum; dextri lateris spina demonstrat Papillas nervosas, quæ, â se invicem dissolutæ, fasciculos pilosos præ se ferunt. Vid. hac de re Thesaur. I. Tab. 4. Fig. 1.

N°. LXXXI. Phiala sicca, in qua continetur albissimum Muris sceleton, unico pede insistens, ceteris à terra remotis, peculiari modo saltare videtur; inter pedes posteriores fructus spinosissimus Opuntiæ reperitur.

N°. LXXXII. Phiala in liquore continens Intestinula fœtus balænæ.

N°. LXXXIII. Phiala liquore repleta, in qua fœtus Vena Poatæ videri potest, cujus extremitates in mirum in modum sunt repletæ & conservatæ.

N°. LXXXIV. Portio Cerebri humani, cujus cortex rubicun-

cundus, propter repletionem vasorum, dictam substantiam constituentium : hujus figura delineata est in Responf. Epist. Problem. XII. Tabula XIV. Fig. 2.

ASSER QUINTUS.

N°. LXXXV. HOminis Auricula Cordis dextra cujus superficies interior hic à me facta est exterior, ut columnæ carneæ distinctius conspicerentur.

Not. interim dictas columnas variis locis auriculæ esse connatas, & diversis locis ab illa in sui medio esse disjunctas, id quod setæ, quæ hic sub columnis transeunt, ceu indicare videntur.

N°. LXXXVI. Phiala in liquore servans lamellam Cerebri humani, cujus cortex à repletione rubicundus, medullaris verò albicans.

Not. In parte medullari media observatur hic quoque corticalis substantia.

N°. LXXXVII. Phiala sicca, & in ea rami arteriosi, ceraceâ materiâ repleti. In fundo Phialæ sceleton Muris quoque reperitur, mira gesticulatione positum.

N°. LXXXVIII. Phiala, in cujus liquore videre est portionem intestini Coli humani, cum annexo Cœco, & processu Vermiformi.

Not. Hoc objectum vitæ speciem præ se ferre.

N°. LXXXIX. Hominis Nasus, in liquore conservatus, cum suis interruptionibus cartilagineis, non quinque, uti voluere auctores, sed pluribus, scilicet octo, Vide Resp. Epist. Problem. VIII. Tab. IX. Fig. 5.

N°. XC. Testiculus humanus, cujus Tunicam Vaginalem aperui, ut vasa præparantia in conspectum venirent.

Not. Per Dictæ Tunicæ dorsum innumera vasa sanguinea repleta dispergi; musculus autem suspensorius, per superficiem decurrens, colore albicante hic etiam in conspectum venit, quia vasa sanguinea inania sunt.

N°. XCI. Phiala in liquore reservans duos Lienes fœtuum humanorum, quorum vasa, Lienem constituentia, sunt repleta

ceraceâ materiâ rubrâ, hisce connectuntur Pancreata rubicundissima propter eandem rationem.

N°. XCII. Hominis dimida pars Nasi, viventis speciem referens, in cujus ala vestigium variolæ reman, stellæ figuram præ se ferens.

Not. 1°. In cute, ab Epidermide liberata, videre posse duo pororum genera, majora scilicet, ut & minora. Prolabium integumento obductum, & sic villositas (de qua in Thesaur. IV. egi) non apparet.

2°. Ductus lachrymalis continet portionem pennæ anserinæ, ut sic demonstrem, ubinam loci sit ejus terminus in nasi cavitate.

N°. XCIII. Phiala in liquore continens Fœtus Intestinula, quorum vasa sanguinea sunt repleta.

N°. XCIV. Portio Cutis frontis fœtus humani, cum Palpebra, vitæ speciem referens.

Not. in Limbo palpebræ oscula visuntur, per quæ humor excernitur, quo palpebræ oblinuntur.

N°. XCV. Infantis facies, vivido colore prædita, cui circumposita sunt vasa sanguinea Piæ matris.

N°. XCVI. Phiala sicca, in qua reservatur portio Corii, in filamenta dissoluta.

N°. XCVII. Phiala in liquore repleta, continens portionem Arteriæ pulmonalis, ceraceâ materiâ artificiose repletam.

N°. XCVIII. Cerebellum Infantis, eodem modo conservatum.

N°. XCIX. Oculus humanus cum suis palpebris, qui, ut rotunditatem conservaret, repletus est.

N°. C. Phiala sicca, & in ea Scrotum humanum inflatum, exsiccatum, ut, eo aperto, videri possit Septum, ut & Cellulositas (si ita loqui liceat) Tunicæ Dartos. Vide ejus figuram in Resp. Epist. Problem. I. Fig. I.

N°. CI. Pueri portio intestini Coli inversi, ut in conspectum venirent rugæ, ita dictæ Glandulæ, Tunica Villosa, nec non Pori, qui luculenter in conspectum veniunt, & cribrum repræsentare videntur.

N°. CII. Phiala sicca, continens portionem Coli intestini, cum annexo Coeco, processu vermiformi, & portione Ilei.

Not. Valvula (aut si mavis Valvulæ) Coli accurate hic videri potest, idque ex puero.

N°. CIII. Pars Renis dimidia, secundum longitudinem divisa, ut interiora videri possint, de quibus in præcedent. Thesaur. egi.

N°. CIV. Vesica humana aparta, ut superficies interior, quæ valde inæqualis, videri possit.

Not. hæc inæqualitas haud solum, verum etiam crassities consideratione dignæ sunt; crassitie enim digito non cedit, idque à calculo, qui in dicta Vesica est repertus.

N°. CV. Phiala sicca, in qua duo sceleta Murium, nitidissime præparata, reservantur, horum alterum pede sinistro continet Anguillæ caudam, ita præparatam, ut non solum ossicula, verum etiam pinnarum conjunctiones inter se nitidissime conspiciantur.

N°. CVI. Stomachus fœtus humani cum annexo intestino Duodeno, in liquore conservatus, cujus Arteriæ ad extremitatem usque sunt repletæ.

N°. CVII. Membrana Chorion, cum suis acetabulis, seu placentulis, aciculæ caput magnitudine non superantibus, idque ex sue. Horum vascula sanguinea perfectissime sunt repleta.

LOCULAMENTUM

magnum sub dicto

THESAURO QUINTO

Continet quasdam Arculas, in quarum

Prima, ex ligno Cedrino confecta, reperitur Infantis Caput osseum nitidissimum, in duas partes divisum, in quarum partium superiore, facie interiore, conspiciendum sese exhibet dura Mater cum suis Arteriis, artificiosissime repletis.

Not. 1°. Sinum falciformem remansisse apertum, ut constitutio ejus distincte videri possit.

2°. Fontanellam esse tensam & naturaliter constitutam, sine ulla ruga.

In altera & inferiore hujus Ossis parte conspicienda sunt:

1°. Pa-

1°. Palati involucrum, vasis sanguineis repletis refertum, unde palatum rubro colore nobis occurrit.

2. Utraque membrana Tympani, præ copia vasorum sanguineorum repletorum, rubicundissima.

3°. Os occipitis, in ea ætate ex quatuor ossibus constare, conspicere licet.

4°. Maxilla inferior, quæ membranæ & cartilaginis ope, ex duobus ossibus constituitur in hoc objecto, ossiculum supernumerarium habet, dictæ conjunctioni interpositum.

In ARCULA Cedrina II. reperiuntur Vesiculæ seminales caballinæ, quæ, geminas vesiculas felleas humanas mentientes, nullis cellulas gaudent.

In ARCULA Cedrina III. sequentia reperiuntur, &

1°. quidem, Tunica intima vaccina, Lit. A. notata, cum suis protuberantiis, quæ in vaccis, uterum gerentibus, reperiuntur, & à nonnullis Cotyledones dicuntur, ab aliis vero, sed minus recte, dicuntur Placentularum pars altera.

Placenta enim, quam Placenta, in duas dirimi haud potest partes, cum Placenta proprie pars fœtus sit, non uteri; atque illa uteri pars protuberans, nil nisi efflorescentia Uterina, quæ tempore gravidatis eo loco, ubi connectitur placentulis, in tumorem attolitur, multisque cavitatibus seu foveis profundissimis ditatur, in quas sese insinuant vasa sanguinea, placentulas constituentia.

Quamvis autum in mulieribus non dentur tot protuberantes partes uterinæ, dum uterum gerunt; tamen eo loco, ubi placenta sese utero applicat, uteri Tunicam interiorum nonnihil sese in tumorem quoque attollere; experior.

Not. præterea, hanc Tunicam innumerie vasis sanguineis superbire, præsertim circa dictas protuberantias.

Tunica extima uteri vaccæ, Lit. B. notata, gaudet vasis sanguineis, multum discrepantibus ab iis, de quibus supra dictum est.

ARCULA Cedrina IV. continet Omentum, omni pinguedine destitutum, sericum repræsentans.

ARCULA Cedrina V, in qua reperiutur duo Renes humani indurati, prodigiosæ magnitudinis, suntque eorum vasa ceraceâ materiâ rubrâ repleta.

No.

Not. 1°. Quod rariſſime (ſi unquam) contingit, Venas renales hic prodire ex Vena Cava, paulum ſupra diviſionem in duos ramos Iliacos.

2°. Ureteres ceraceâ materiâ albâ ſunt repleta, & ſic naturalem curſum tortuoſum reſervarunt, ſuntque juſto ampliores.

3°. Uterque Ren gaudet duabus Arteriis Renalibus, quarum una ex ſuperiore, altera ex Renis inferiore parte prodit.

4°. Ex Arteriæ magnæ trunco deſcendenti hic prodeunt arteria Cœliaca, & ſub ea, Meſenterica ſuperior; ab iis, ut dixi, Renales etiam prodeunt, item arteria Meſenterica inferior, arteriæ Lumbares, Iliacæ, &c. Vena ſpermatica ſiniſtra, ut & dextra, ex Venis renalibus hic prodeunt.

ARCULA Cedrina VI. continet pueri Diaphragma, cum ſuis tendinibus numeroſis, Aortæ portione, & Pericardio, ita præparato, ut luculenter videri poſſit unio Diaphragmatis cum Pericardio.

In ARCULA Cedrina VII. continetur Infantis Thorax apertus, ut vertebrarum corpora, coſtarumque curſus rite videri poſſint.

Not. 1°. Arterias intercoſtales non ſolùm prodire ex arteriæ magnæ trunco deſcendente, verùm etiam ex arteriis Mammariis, luculenter hic videri poteſt, utpote ceraceâ materiâ rubrâ refertis.

2°. Coſtas ſuperiores ſurſum, inferiores deorſum ſpectare, hic videre licet.

3°. Quomodo arteriæ Oſſis ſacri in utroque latere repant, ortumque ducant ex ramis Ileacis, hic cerni poteſt.

In ARCULA Cedrina VIII. reperiuntur duo Renes repleti & indurati, cum annexa portione Venæ Cavæ, utraque Vena Spermatica ſiniſtra, prodeunte ex Vena renali, & Vena ſpermatica dextra, ex trunco Venæ Cavæ emergente, nec non uterque Ren, cum ſuis pelvibus, ut & Vena ſiniſtra Capſulæ renalis hic in conſpectum quoque veniunt.

Supra dictum Loculamentum magnum, quinque minora reperiuntur in dicto Theſ. V. ſuntque inſtructa Conchyliis, aliiſque rebus, ex utraque India ad nos delatis, de quibus in ſequentibus.

FIGURARUM
Explicatio

THESAURI QUINTI.

TABULA I.

FIGURA. I. Secundinæ humanæ figuram oſtendit.

A. Placentæ uterinæ facies, qua uterum reſpicit, & involucro obducta eſt.

B. Chorii portio villoſa, à Placenta dependens.

C. Chorii portio tenuior, à craſſiore & tenuiore portione ſeparata, & pro Alantoide (minus tamen caute) habita.

D. Placentæ portio diſſoluta, luculenter oſtendens, ejus conſtitutionem mere vaſculoſam eſſe, nullis intercedentibus, ita decantatis, Glandulis.

E. Funiculus umbilicalis.

F. Chorii portio villoſior, illam Placentæ partem obducens, quæ Uterum reſpicit, & cum eo connectitur.

G. Tunicæ Amnii portio.

FIG. II. Exhibet Iconiſmum Secundinæ uterinæ Embryonis, præter propter bimeſtris, quæ, poſt annihilationem aut liquefactionem Embryonis, aliquanto temporis ſpatio in utero remanſit, unde ab utero, temporis ſucceſſu, magis magisque compreſſa, induruit, & ſic nil minus quam Secundinam repræſentat.

A. Placentulæ facies externa.

B. Apertura à me forcipe facta, ut cavitas in conſpectum deveniret.

C. Portio ſanguinis coagulati, quæ in uteri collo hæſit, & pedunculum repræſentat.

Not. Interim Embryone eo tempore in nihilum redacto, aut reſoluto, Placentulam ut & membranas ejus ſæpe multo ſanguine obduci, unde Secundina juſto major eſſe videtur, pro ratione Embryonis.

TABULA II.

FIG. I. Exhibetur Caput Oſſis femoris, ſerra diviſium.

A. Pars

A. Pars glabra, exterior, cartilagine incrustata.
B. Pars interior osseo-spongiosa.
C. Pars exterior sinuosa, nulla cartilagine obducta.
D. Lamella ossea, quæ admodum tenuis, & ab una parte vix apparens.

FIG. II. Monstratur juvenis portio ossis femoris superior, duabus Apophysibus (mihi Apophysibus spuriis) seu Trochanteribus, destituta.
A. Dicti ossis portio superior, serra divisa.
B. Pars eminens minor, à qua, coctione, recessit, Trochanter minor.
C. Cervix ossis femoris, à qua caput dicti ossis serra est divisum, ut interius osseo-spongiosa substantia ejus, ut & lamellæ tenuitas optime appareant.
D. Lamella ossea, quæ ab uno latere perquam tenuis & fracturis ansam præbet eo loci.
E. Osseo-spongiositas cervicis ossis femoris.

FIG. III. Exhibetur Trochanter minor, qui coctione recessit à vera ossis parte.

FIG. IV. Repræsentat partem superiorem Cranii infantis, in cujus cavitate relicta est Dura mater, cum suis Arteriis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis.
A. Portio superficiei exterioris Cranii.
B. Arteriarum cursus per Duram matrem.
C. Earum cursus à latere, processus falciformis sub Fontanella.
D. Sinus processus falciformis.
E. Falx.

TABULA III.

Exhibet IV. Figuras, quarum

FIG. I. Indigitatur infantis Ossis Sacri, Caudæ & ultimæ vertebræ, portio, suntque in duas partes divisa & lateraliter hic visa.
A. Portio corporis vertebræ infimæ Lumborum.
B. Pars interior osseo-spongiosa.
C. Cavitas inter corpus ultimæ vertebræ Lumborum & primæ Ossis sacri.

D. Spatia inter corpora vertebrarum offis Sacri, cavitates mentientia & fucceffive magis magisque diminuentia.

FIG. II. Lit. A. demonftrat portionem Spinæ dorfi, in duas partes fecundum longitudinem divifam, & à latere vifam, idque ex infante.

Lit. B. B. Corporum vertebrarum interior fubftantia offeo-fpongiofa.

C. C. Cavitates inter corpora vertebrarum fitæ.

D. Spinalis Medullæ portio.

E. Ejusdem integumentum, continuans cum Dura matre.

F. F. Proceffus fpinofi cartilaginei.

FIG. III. Lit. A. defignat corpus vertebræ ejusdem fpinæ, feorfum vifum.

B. Ligamenta, inter gemina vertebrarum corpora fita, & lamellatim difpofita.

FIG. IV. Repræfentatur portio degenerationis offium Tarfi in fubftantiam offe molliorem, idque propter fpinam ventofam, unde totus Tarfus, fine ulla offium divifione, unum corpus repræfentat.

FIG. V. Exhibentur tria officula, feu Calculi in glandula Pineali humana reperti. Hæc officula à capillo dependent.

FINIS.

C. Huijberts . adviúm sculpsit. Neerd. Taf. 90.

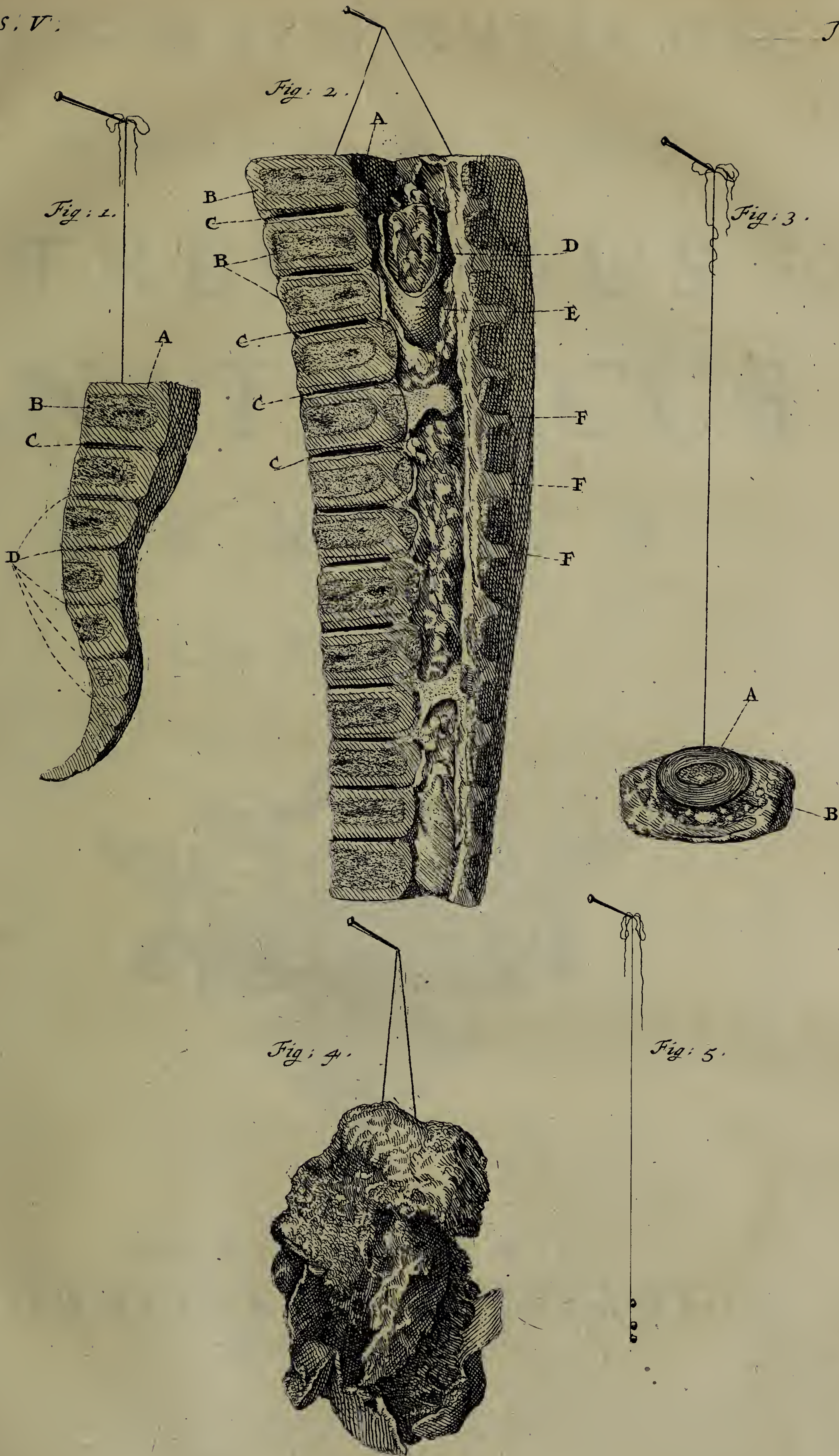
4.
C
A
B
E
D

Neerd. Taf. 91.

A. de Blois, ad viv. delin. et sculp.

Thes: V.

Tab. III.

C Huÿberts, Neerd. Taf. 92. ad vivum, sculp

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Professoris

THESAURUS ANATOMICUS SEXTUS

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,
Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXLIV.

6

LECTORI BENEVOLO.

SExto Thesaurô jam ad finem perductô, in quo, ut & in cæteris præcedentibus & sequentibus plurima reperiuntur, quæ planè sunt nova, & notatu digna, mihi animus est, Collegium privatum domi meæ in illos instituere, idque per totum anni decursum, sine temporis interruptione, ab hora duodecima ad primam, vel semisecundam usque. In hoc Collegio exhibiturus sum omnes totius corporis partes, ut & particulas minutissimas, quæ maxima parte hærent in Phialis, liquore limpidissimo repletis, in quibus illa longè distinctius & luculentius demonstrantur, quam extra liquorem. Cum autem nonnulla contra distinctius videri possint, post illorum exsiccationem, hæc omnia in capsis conservata, visui quoque exhibebo, brevemque sermonem de omnibus istis præparatis habebo. Cum porrò plurima inter illa reperiantur, quæ extra situm naturalem sunt posita, in uno cadavere partium situm demonstrabo; & cum nonnulli encheiresin dissecandi desiderent, in eorum usum semel atque iterum partes corporis dissecabo. Hisce peractis, ad incudem revocabo, idque in usum eorum, quibus tempus diutius commorandi suppetit, demonstrationes quadrupedum, Piscium, Conchyliorum, Papilionum, Avium, Marinorum, &c. quæ omnia, præsertim ex utraque India ad nos delata, tanta sunt numero, ut circiter mille & quingentas phialas conservem, exceptis iis quæ in forma sicca in thecis reservantur: ita ut multum temporis requiratur, si quis cum attentione singula perlustrare velit, idque per horam singulis diebus: quæ autem corpus humanum spectant, & in XVI. Thesauris sunt reposita, illa absolvere conabor intra IV. vel V. hebdomadas.

FREDERICI RUYSCHII

ANATOMIÆ PROFESSORIS

PRODROMUS

THESAURI ANATOMICI SEXTI;

IN quo demonstraur neutiquam CL. Dm. Vieussens, sed me, primum inventorem esse variarum novitatum in corpore Humano, quas sibi vindicat Cl. Vieussens in suo tractatu, nuper admodum edito, nomine *Novi systematis Vasorum sanguineorum in corpore humano.*

Cum abhinc annos circiter quatuordecim præter vulgarem præparandi, dissecandi, & demonstrandi, methodum invenerim aliam, quâ corporum humanorum partes, ut & particulæ minutissimæ in conspectum producantur, & sine qua ut hæc omnia demonstrentur impossibile esse reor.

A°. 1696. Epistolas Anatomico-Problematicas, ad me à variis Doctis Viris missas, cum responsionibus, Figuris adornatis, publici juris facere incepi.

In illis plurima nova inveniuntur, quandoquidem, eô tempore inveneram methodum, quâ corpora humana post mortem, oculis objiciuntur, tamquam in vitam revocata essent, sicuti omnes testantur, qui illa quotidie in ædibus videndi causa conveniunt; quos inter quoque fuit è Societate Jesu, Reverend. Dns. G. Papin, ex India Orientali tunc temporis redux, qui cadavera illa sic à me præparata condecorabat variis versiculis, inter quos sequens quoque erat.

Mortuus, arte Tua, Ruyschi, vivit, docet, infans,
Elinguis loquitur, mors timet ipsa sibi.

Præterea usitatum non erat in illo tempore, ut Professores Anat: cum exhiberent demonstrationes Anatomicas, adducerent præparata, in liquore suspensa, & sic tunc temporis visui exhiberent,

berent, uti ego facere incipiebam; existimabam enim Anatomicas demonstrationes, quæ instituuntur in corporibus jamjam denatis, minus esse utiles, si non talibus præparatis, in liquore suspensis, jungerentur; sic aliquoties dissectiones publicè institui in corporibus juvenum à multis annis denatorum, uti liquet ex programmatibus in lucem editis, inter quæ, hoc sequens quoque fuit

PROGRAMMA.

L. S.

QUandoquidam singulis annis, semel aut bis, Anatomicas demonstrationes publicas facere soleo; jamque integro anno, ne unum quidem subjectum humanum recens obtinere potui; mihi in animo est, prima die Martis, Mensis Augusti. 1703., *Anatomiam publicam auspicari in* Theatro Anatomico; *idque in cadaveribus illorum trium Juvenum, qui abhinc annos ferè decem, vitam cum morte commutarunt, annoque* 1695. *Mense Julio, ut & Anno* 1696. *Mense Octobri publicè à me demonstrati fuerunt.*

Hæc autem cadavera naturalem formam hominis vivi, arte nostra, recuperarunt, & quod plus est, temporis successu formosiora sunt reddita, quemadmodum dicto tempore patebit.

Horum primum dormientem repræsentat Juvenem, facie venustâ, malis & prolabiis rubicundis, cute glabra, sine rugis, & nullo prorsus pigmento, aut colore tincta, quemadmodum anno 1696. *visum fuit, cum rogatus à Viro quodam Nobilissimo, coram omnibus spectatoribus, qui demonstrationes istas suâ præsentiâ condecorabant, faciem hujus fricarem sale, aquâ, arenâ, sapone, & linteo, ad excoriationem ferè usque.*

Hujus Cerebrum, Stomachus, Intestina, Hepar, Lien, Renes, Cor, Pulmo, cæteraque Viscera, huc usquè tam nitidè sunt conservata, ut videantur partes multorum viventium superare.

Hoc cadaver, uti soleo, vestibus indutum, visui exponere mihi est animus, absque ulla incisione aut laceratione, & sic illibatum conservare decrevi.

Alterum autem Cadaver contra à me supradictis annis publicè est dissectum, Musculis separatis.

Tertium autem ita diſſecui, ut ſingulas partes ſeorſim demonſtrare, & iis qui non adſtabant proximi, exhibere potuerim.

Circa dicta cadavera conſiderandum, quod omnia multo diſtinctius & accuratius in illis demonſtrabuntur, atque videbuntur, quam quidem fieri poteſt in recens denato; quandoquidem notiſſimum eſt, quicquid externè in corpore humano vivo oculis gratiam conciliat, illud morte adimi, & à ſtatu naturali recedere. Non minus etiam verum eſt, partes internas, poſt mortem à naturali conſtitutione multùm recedere, imò particulas minutiſſimas viſum noſtrum aufugere.

Hac autem arte noſtra reſtituitur denatis id, quod moriendo amiſerunt, ſc: naturalis conſtitutio quam tam pulchrè denuò recuperant, ut iterum vivere ac dormire videantur: Omnia quoque membra, quæ in mortuis rigida facta ſunt, in hiſce tam mobilia exiſtunt, quam in homine vivo.

Præterea corpora denata brevi odorem ſpirant ingratum, hæc autem ſunt odoris grati

In hac tractatione Anatomica non eſt animus tali, ut conſuevi, methodo, procedere, hæc enim conſideranda tanquam ſpicilegium præcedentium demonſtrationum, in qua varia, ab aliis neglecta, & nonnulla nova exhibiturus ſum.

Primò, à corporis integumentis univerſalibus incipere decrevi atque ea occaſione oſtendere Prolabiorum integumentum, quod neque pro Epidermide, neque pro Cute, habendum, quandoquidem nulla cutis ibi reperitur Dicto integumento exhibito, pergam ad veræ prolabiorum conſtitutionis demonſtrationem, quam ante tres annos detexi & in tertio Theſauro deſcripſi, ac Figuris expreſſi, inde autem nobis conſtabit, quare tanti cruciatus excitentur, Prolabiis malè conſtitutis, aut integumento proprio deſtitutis.

2°. *Hiſce peractis, ad incudem revocabo demonſtrationem Mammarum; quoniam autem dictorum noſtrorum cadaverum juvenilium Mammæ nimis exiles ſunt, ad integram Mammarum conſtitutionem oſtendendam, afferam majoris delucidationis gratia, Mammas virorum, mulierum, dum viverent utero gerentium, Nutricum, Infantum recens natorum, nec non portionem Mammæ Balænæ & Vaccæ.*

3°. *Exponam quanta ſit diſcrepantia inter has, & illas vaſorum ſanguineorum extremitates, non ſolum ratione reptatus,*

verùm

verùm etiam ſubſtantiæ, quam rem cæteri auctores neglexerunt.

4°. *Explicabo conjunctiones extremitatum arteriarum renalium, cum ductibus urinariis, in Theſ. III. figuris expreſſas.*

5°. *Oſtendam fruſtraneam impendere operam, qui foramina in Omento humano, benè conſtituto, quærunt.*

6°. *Demonſtrare decrevi mirabilem reptatum vaſorum ſanguineorum Renalium, maximam partem Renis conſtituentium, quemadmodum in Theſauro III. figuris declaravi.*

7°. *Hepatis atque Lienis ſubſtantiam ex meris vaſis ſanguiferis, non autem ex Glandulis eſſe conflatam, indigitabo.*

8°. *Demonſtrabo, nullam ex tunicis aut membranis inteſtinorum tot gaudere Vaſis ſanguifluis, quam quidem tunica nervea, quæ innumeris ſcatet Venis atque Arteriis, idque ob glandulas inteſtinales, ita dictas, quæ re vera originem ſuam ducunt ex dictorum Vaſorum extremis.*

9°. *Qua ratione, aut modo, omnes Inteſtinorum Membranæ, quæ quatuor ſunt numero, tanta dexteritate oculis exhiberi queant, ut ſingularum conſtitutio diſtinctè videri poſſit.*

10°. *Demonſtrabitur ad oculum, Venam portæ longè plures habere ramos & ramuſculos, quam quidem Vena Cava, quatenus Vena Cava per Hepar ſeſe ſpargit, aut potius Hepar conſtituit, id quod conſideratione dignum eſſe, nemo facilè negabit.*

11°. *Quomodo exactiſſimè demonſtrari poſſint communicationes cavitatum Oſſium Malarium cum cavitate Narium: Canales, qui à Palato oris ad aures tendunt, ut & communicatio Cavitatis, quæ eſt ſub ſella equina, cum cavitate Naſi.*

12°. *Haſce demonſtrationes cum aliquibus operationibus Chirurgicis commiſcere decrevi, inter cæteras, fracturam Tibiæ reſtauraturus, & deligaturus ſum, eâque occaſione nonnulla circa oſſa Tibiæ exhibiturus ſum, quæ inter rarò contingentia referenda ſunt, ſc: Os Tibiæ, cujus lamella interior tanquam fiſtula, propter prægreſſam cariem, à natura eſt expulſa, longitudine ſeſqui digiti, cujus rei, uti mihi relatum, Clar: D. du Verne quoque exemplum detexit.*

Os Tibiæ omni cavitate deſtitutum.

Os Tibiæ & fibula flexibilia inſtar virgulæ, &c. &c.

Quomodo utraque oſſis Tibiæ tabula optimè demonſtrari poſſit.

Ultimò Methodum, quâ optimè queant oſtendi Vaſa ſanguinea,

quæ

quæ per tenuissimam membranulam in cavitate ossis tibiæ & femoris decurrunt, ostendam.

Ab his demonstrationibus, bis singulis hebdomadis instituendis, sc: diebus Martis & Veneris, horâ tertiâ pomeridianâ initium facere decrevi, prima die Martis mensis Augusti, 1703, in Theatro Anatomico publico, idque sermone Belgico, aut Latino, pro re nata, ad quas videndas omnes Anatomiæ amantes invitant.

F. RUYSCHIUS,

Professor, *ut &*

Præsides Collegii Chirurgici.

Post hac præparata mea publicare incepi per modum descriptionis Thesaurorum Anatomicorum, plurimis figuris ad vivum adjectis, suntque dicti Thesauri XVI. numero, quorum V. in lucem jam prodierunt; cum autem multum temporis ad illud opus perficiendum requiratur, & interim singulis ferè diebus plures me conveniant, hinc illis occasio datur hoc & illud rogandi, videndi, annotandi; & ad alios per literas transscribendi, unde nec mirum nonnullos inventa mea pro suis in lucem edere; neque id contigit illis solum, quæ nondum à me erant publicata, verum etiam illis, quæ ab aliquot annis à me jam fuerant descripta, depicta, & in lucum edita, ut video factum à Cl. D°. Raymundo Vieussens, Monspeliensi Medico, nec non à D°. Hovio, Med. Doctore apud Enchusanos.

Horum primus, haud ita pridem tractatum conscripsit, cui titulus est NOVUM SYSTEMA VASORUM SANGUINEORUM IN CORPORE HUMANO, in quo video illum sibi vindicare varia nova à me inventa, ab aliquot annis descripta, & cum figuris in lucem edita.

Inter omnia mea nova, quæ intra 40 annos inveni, eminet inventio sequens, sc:, Corticalem Cerebri substantiam non esse glandulosam, uti perperam descipserunt, depinxerunt, imò pro certo habuerunt Anatomici, sed planè vasculosam.

Cum A°. 1698 hunc præparandi modum inveneram, Cl: Michael

chael Erneſtus Etmullerus, Vir non minus doctus, quam in perſcrutatione Anatomica curioſus, me ſæpius conveniebat, curioſa Anatomica videndi cauſâ, inter quæ nullum exſtabat objectum, quod magis mirabatur, quam Corticem Cerebri vaſculoſo-tomentoſum, (jure merito ita nominandus cortex cerebri, cum nil ſit, niſi vaſcula tomenti inſtar tenuia) imò tanquam attonitus corticem Cerebri aſpiciens me incitabat ad publicandum inventum tanti momenti; ſcripſit itaque ad me A°. 1699. Epiſtolam Anatomico-Problematicam, quæ cum cæteris venalis proſtat apud Janſſonio-Waesbergios, Bibliopolas Amſtelodamenſes, ſimul cum reſponſione, additis figuris, ad vivum ſculptis.

Poſtquam dictus Cl. Etmullerus in illa Epiſtola recenſuerat, quicquid autores ſcripſerant de cortice Cerebri glanduloſo, & oſtenderat omnes in eo convenire, ne quidem Cl. Dom. Vieuſſens excepto, hiſce verbis me admonuit: *Te itaque Cl. Vir, rogo, atque contendo, ut veram illam Corticis Cerebri texturam patefacere, faciem ejus exhibere, uſumque determinare non dedigneris.* Cl. Virum Vieuſſens hæc mea ſcripta, ut ait, non legiſſe, vel à nemine intellexiſſe me hoc eo tempore publicaſſe, non ſolum miror, verum illud multo magis, quod poſt meam detectionem, Cl. Vir iis, quæ antea ſcripſerat, rejectis, mea veſtigia jam inſequatur, cum contendiſſet corticem eſſe glanduloſum, uti liquet ex ejus Neurologia Cap. X. ubi ita loquitur, *Cerebrum binis à ſe invicem diſcrepantibus ſubſtantiis, cinerea nempe & alba, conſtat; cinerea autem ſeu in ſtatu naturali, ſeu poſtquam in Aqua vel Oleo excocta fuit, ſpectetur alba, multo mollior exiſtit, eamque dum microſcopii interpoſitu accurate inſpiciatur, innumeris è globulis ſimul coagmentatis, ovalem figuram quadantenus æmulantibus conſtructam eſſe percipitur; ita ut ipſa conglobatis à glandulis conflatum corpus apprime referat.*

Glandularum autem illarum aliæ alias comprimunt, unde obtuſi oboriuntur anguli, ut ab Expertiſſimo Malpichio obſervatum eſt, quorum alii ab aliis intermediis, fere æqualibus, diſtinguuntur, quod ea probatur experientia, qua corticali Cerebri excocti ſubſtantiæ Pia meninge denudatæ atratus Spiritus vini affunditur, qui in ſpatiola externis prædicta corticalis ſubſtantiæ Glandulis interpoſita, ita inducitur, nt poſtquam goſſypio leviter abſterſus

 ſit,

ſit , innumeræ illius particulæ ſupradicta ſpatiola occupantes & circumſcriptas Glandulas exhibentes , vel ſine microſcopio , facile detegantur , quod ſic non contingeret , ſi corticalis Cerebri ſubſtantia, particulis figuræ , ab ovali aut oblonge rotundâ , diverſæ conſtaret.

Vide L. B. illud quod ACCURATE inſpiciebatur , ut ait, & reperiebatur olim, poſt decoctionem in Oleo; id quod APPRIME referebat corpus glandulofum , & quod FACILE microſcopio detegebatur, ſc: ſubſtantiam corticalem Cerebri eſſe glandulofam; poſt meam detectionem, Cl. Viro jam dicitur vaſculoſum, & ſic ACCURATA inſpectio, & FACILIS detectio harum rerum tam facile invertuntur jam à Clariſſ. Viro Vieuſſens, Cerebrô eodem modô in oleo per quinque horas decocto. FACILIUS autem nobis erit, hiſce omnibus bene perpenſis, dijudicare, præparationes per decoctiones in Oleo inutiles, imò plane eſſe rejiciendas; & hoc eſt quod ad ipſum Cl. Vieuſſens ſcripſi, ſc: ejuſmodi inveſtigationes tanquam inutiles, plane eſſe removendas, & quod ego Cerebrum ſoleam retinere in ſtatu ceu vivo, ſolummodo arterias corticalis Cerebri ſubſtantiæ artificioſè replendo, loco ſanguinis, materiâ ceraceâ rubrâ, donec puto arteriolarum extremitates ultimas eſſe repletas, hoc factô, particulam Cerebri abſcindo, à capillo in liquore ſuſpendo, & ſic exhibeo, corticem Cerebri ex meris vaſculis & præſertim arteriolis tomentoſis, non autem ex ita dictis glandulis, eſſe conſtitutum.

Hoc autem non ſolum dico, ſed ad oculum demonſtro, non ſolum ope microſcopiorum, verum etiam oculis inermibus; præterea innumera ejuſmodi Cerebri objecta domi reſervo, demonſtro.

Cum ego huncce tractatum viderem, ſcripſi (ut dixi) ad illum Epiſtolam, in qua demonſtrabam non illum, ſed me inventorem eſſe eorum, quæ pro inventis ſuis vult haberi; & illud quoque liquere ex actis Lipſienſibus, & meis ſcriptis; in reſponſione ſeſe excuſat, dicens, ſe neſciviſſe me illa à multis annis detexiſſe, neque Acta Lipſienſia legiſſe; itaque denuo illi reſcripſi, ne recuſaret manum dare veritati, ſc: me primum eſſe inventorem, non ſolum ſupradicti corticis, verum etiam immediatæ connexionis Arteriarum Renalium cum ductibus urinoſis, ſicuti

hoc

hoc patet ex Thes. I. descriptione A°. 1701. typis impressa, ubi fol. 33. hæc verba reperiuntur, *sunt mihi Renes quorum vascula urinaria omnia, post repletionem Arteriarum Renalium, infarcta sunt; de hisce plura alibi, ubi Renis veram & miram constitutionem (Deo volente) delineaturus sum.*

In Thesauro III. impresso A°. 1703. fol. 40. sequentia habentur, *Præterea hic vobis conspiciendos offero Renes, in quibus continuationem Arteriolarum cum ductibus Bellini videre licet, & hoc irrefragabile argumentum esse mihi videtur.*

Præterea hocce inventum publice demonstravi, ut liquet ex supra citato Programmate A°. 1700.

Hisce adjungendum magnum istud inventum meum, circa Integumentum Placentæ uterinæ, Uterum respiciens, ut & vasa vermicularia interioris Tunicæ uterinæ, quæ omnia sibi quoque vindicavit in dicto tractatu Cl: Vieussens.

Quid magis mirandum L. B. quam quod mihi scribat sese mea scripta, à multis annis publicata, & per figuras illustrata, non solùm non vidisse, verum etiam à nemine intellexisse, me illa ostendisse, vel publicasse.

An non vidit Cl: Vieussens mea scripta, neque acta Lipsiensia adeò nota, in quibus satis superque mea inventa sunt expressa? Vidit forsan Cl: Vir Physiologiam medicam, nunquam satis laudandam Clariss. Professoris J. Goth: Bergeri A°. 1701. impressam, & per orbem dispersam: Cl. ille Professor, inter alia, à me inventa, hæc quoque recenset folio mihi 118. *Quod si organorum secernentium aliorum, quæ hodie pro Glandulis habentur, constructionem, propius intueamur, eam aliam omninò ac vulgò opinamur, deprehendemus. Inter hæc corticem Cerebri ex acinis glandulosis cum Malpichio, plerique contextum putant, quem tamen accuratior docet inspectio, totum ex vasculis constare sanguineis, per Meningem tenuem tanquam fulcimentum, numero innumerabili, ita pariter disseminatis, ut ultra recurvos venularum tubulos prolatæ, arteriarum extremæ propagines succosæ appareant, quemque secretum continent, Lymphæ succum in fibras medullares convehant, unde musci seu tomenti instar illa cerebri corticosa portio apparet, atque à parte altera medullari sine notabili læsione auferri potest. Qui coctione Cerebri in oleo & simili liquore apparent grumuli, & Bidloo, exhibentur, hos*

artis effecta esse, falsoque pro glandulis haberi, & res ipsa loquitur, & diligenter ostendit Ruyschius. Hæc sunt verba Cl. Professoris Bergeri, qui talia non tam plane professus fuisset, nisi à plurimis annis in ædibus meis hoc vidisset, & oculatus fuisset eorum testis. Videbimus figuras dicti corticis in oleo per quinque horas cocti, si illas exhibiturus sit Vir Clar: Vieussens, uti ego feci, sine cerebri decoctione (potius destructione) id autem difficile erit Clar: Viro, nisi meas in auxilium vocaverit figuras. Cerebrum ovinum &c. in oleo unusquisque coquere potest, verum nemo corticem esse vasculoso-tomentosum repe-riet, idque tali experimento, quod plane inutile esse reor; imò ipsemet coxi cerebrum in oleo per quinque horas, & hoc facto, ita induruit, ut fricando digitis in pulverem redigerem; ita ut jure meritò dicere ausim, neminem unquam vidisse veram corticis structuram tomentoso-vasculosam, post decoctionem in oleo per 5 horas, uti liquet ex hisce figuris, quos confici curavi, ut differentiam utriusque præparationis lustrari possit. Cum autem jam VI. Thesaurus sub prelo sudet, in quo multa notatu digna occurrunt, quæ unicuique etiam demonstravi, consultum duxi, nonnulla hic recensêre, quæ continentur in dicto VI. Thesauro, sc.

TAB. I. Reperitur sceleton Embryonis digiti annularis magnitudine, à cujus dextra dependent à capillis tria Ova muliebria non fœcundata.

Secundum sceleton paulò est majus, cujus dextra ope capilli dependet Ovum fœcundatum, non apertum.

Tertia figura, à capillo dependens, continet Ovum muliebre fœcundatum apertum, in quo nil, nisi paululum liquoris, inveni.

TAB. II. Exhibet V. figuras, quarum I. continet sceleton fœtus humani trium præter propter mensium, à cujus sinistra capilli beneficio dependet Embryonis humani rudimentum magnitudine pediculi, seu seminis Lactucæ, à dextra dependens habet Embryonis humani rudimentum, magnitudine seminis Anisi.

Fig. II. Repræsentat Embryonem magnitudine grani hordei mundati.

III. Repræsentatur Embryo paulo major, ut &

IV. Ali-

IV. Aliquanto majorem Embryonem indigitat.

V. Denuò majorem, & ſic ulterius repræſentantur majores atque majores; ſuntque omnia ſculpta ad objecta in ædibus meis conſervata, atque conſervanda.

Viſui quoque exponuntur in dicto VI. Theſauro, Figuræ Uterorum mulierum, in quibus varia notatu digna, repræſentantur.

Horum unus eſt, è corpore cujusdam mulieris, poſt mortem à me exciſus, quæ in adulterio deprehenſa à marito, paulo poſt coitum, occiſa erat, in cujus Uteri cavo, ut & Tubis Fallopianis repertum eſt ſemen virile, & tanta quidem copia, ut Utraque Tuba eodem adhuc ſemine referta ſit.

In Alterius mulieris Ovario, Ovum fœcundatum videre licet &c.

Præterea notatu dignum occurrit in dicto Theſauro VI. ſc: quod cordis ultimæ Arteriolarum extremitates, ceraceæ materiæ exitum præbuerint inſtar nubeculæ, ſine ulla extravaſatione præternaturali (ſicuti jam publicè aliquoties monſtravi, & per figuras in ſequentibus Theſauris oſtendam, repræſentaturus ea, quæ domi meæ à curioſis harum rerum videri adhuc poſſunt) ut ita loquar, alias globulorum forma oculis exhiberetur; idem fieri exiſtimo, in corpore vivo, ſc: tantum liquoris ex dictis Arteriolarum extremis roris inſtar effundi, quantum neceſſe eſt ad ſui nutritionem. Præterea plurima recenſentur in dicto Theſauro jam ſub prelo ſudante, in quo nil refero, niſi quod in ædibus meis, idque magnis ſumptibus, reſervo, ut omnem dubitandi anſam non ſolùm removerem, verum etiam Collegia Anatomica de illis omni tempore, uti facere ſoleo, haberem, hyeme non ſolùm, verum etiam æſtate, ut & diebus canicularibus, omnia enim ita præparata ſunt, ut minutiſſima in corpore humano, ſine microſcopiis videri queant, modo cælum ſerenum nobis faveat.

Ut Interim L. B. videre poſſit, quid ſit de vera Renis ſtructura, conſultum duxi in hoc Prodromo figuras aliquot Renum tam humanorum, quam vervecinorum repræſentare.

Cum enim viderem Renis vervecini figuram, quam in ſuo tractatu de novo ſyſtemate vaſorum ſanguineorum in corpore humano inſeri juſſit Cl. Vieuſſens, & nonnulla inſolita in dicta fi-

 gura

gura animadverterem, confultum duxi, mea methodo Renem vervecinum exhibere, ut differentia inter utriusque præparationem, & figuræ exhibitionem, videri hic poffit.

Fig. I. & II. repræfentant eafdem figuras Renum humanorum, de quibus mentionem feceram Thefauro I. A°. 1701, & figuris expofueram A°. 1703. & 1704. in Thefauro III. & IV. ubi eædem vifuntur Figuræ.

Ceteræ figuræ repræfentant Renes vervecinos, fine ulla deftructione per macerationem in aqua fimplici ad putrefactionem ufque, aut decoctionem, fed fola vaforum repletione præparatos.

EXPLICATIO
FIGURARUM TABULÆ
PRODROMI THESAURI SEXTI.

FIG. PRIMA. *Exhibetur Ren Humanus, facie exteriore vifus ante hac Tab. IV. Thefaur. III. Anni* 1703. *à me in lucem editus.*

A. Renis fuperficies, per quam innumera vafa fanguinea diffeminantur vermiformia, funtque Microfcopio vifa.
B. Arteria Renalis abfciffa.
C. Vena Renalis abfciffa.
D. Portio Pelvis ureteris extra corpus Reni propullulans, per quam plurimæ Arteriolæ funt diffeminatæ.

FIG. II. *Exhibet Renem bifectum, ut interiora pateant, convenitque cum Fig. III. Tab. IV. Thefaur. III. Anni* 1703.

A. Indigitat Arteriolarum plurimarum extrema, ferpentino ductu in ductus Bellinos degenerantia.
B. Exigua portio fuperficiei internæ.
C. C. Papillæ Renales, plurimis foraminulis, aut ofculis pertufæ, pro Urinæ tranfitu.
D. Ureter.
E. E. Pelvis aperta.

FIG. III. *Denotat Renem vervecinum, per dorfum diffectum, ut interiora in confpectum producantur.*

A. Arteriolæ, ductus urinofos producentes, vel in illos degenerantes.
B. Corpus papillare, ubi notandum, in vervece unicum tantum reperiri

reperiri corpus papillare ſemi-circirculare, uti hic demonſtratur, cum contra in homine plurimæ reperiantur papillæ.

C. Arteriolæ abſciſſæ.

D. Margo pelvis adipe obſitus.

E. Cavitas pelvis, in quam inſerui fruſtum pennæ Anatis.

F. Corporis papillaris margo, innumeris foraminibus, ſeu oſculis præditus.

G. Vena Renalis.

H. Arteria Renalis.

I. Ureteris portio.

FIG. IV. *Exhibet Renem vervecinum, biſectum, cujus margo corporis papillaris & ſemicircularis à me reflexus eſt, ut vaſa ſanguinea nonnihil in conſpectum venirent: nonnihil dico, quandoquidem mihi neutiquam in animo eſt vaſorum ſanguineorum reptatum hic repræſentare, illud enim in ſequentibus Theſauris facere decrevi.*

A. Arteriolæ degenerantes in ductus urinarios; ubi Not. ſc. Arteriolas dictas quandam mutationem ſubire, aut ceu in aliud eſſe mutari & qua in re illud conſiſtat accuratius in poſterum perſcrutandum, hoc ſaltem verum eſt, replendo Arterias, repleri quoque ductus urinarios, ita ut continua ſint corpora.

B. Ductus Urinarii.

C. Margo pelvis biſecti.

D. D. Margo corporis papillaris & ſemilunaris, innumeris oſculis pertuſus pro urinæ exitu.

E. Pelvis ſuperficies exterior undique adipe obſita.

F. Ureter abſciſſus.

G. Vena Renalis abſciſſa.

H. Arteria Renalis abſciſſa.

I. Portiones interioris ſubſtantiæ Renis, quæ ceu Papillæ quidem nobis hic occurrunt, ſed neutiquam pro Papillis habendæ ſunt; omnes enim continuæ ſunt, vaſa autem ſanguinea hiſce portionibus interſita, videntur dictam interiorem partem Renis in varias particulas ſeparare, ſuntque dicta vaſa multo ſevo obſita, unde illa prima fronte viſa, admodum craſſa nobis obveniunt, cum contra re penitius perſpecta, longe tenuiora ſunt, ſicuti hoc quoque liquet ex hac Figura.

FIG. V. *Denotat copiam figuræ Renis Vervecini quam Clar. D. Vieuſſens, in ſuo tractatu* de novo ſyſtemtae vaſorum ſanguineorum in corpore humano *inſeruit.*

A.A.A.A. Extima ſeu glandulosa Renis Vervecini ſubſtantia.

B. Arcus arterioſi minimi paulo ſupra majores conſtituti.

C. Arteriæ Venas comites habentes, quæ è ſuperna & poſtica arterioſorum majorum facie naſcuntur, & extimæ Renis ſubſtantiæ convexam illius partem occupanti, efformandæ impenduntur.

D. Arcus arterioſi majores.

E. Ea vaſculoſorum plexuum Renalium

lium pars, quæ à margine pelvis ad minores uſque arterioſos arcus protenditur.

F. Arcus arterioſi minores.

G. Hæc vaſculoſorum Renalium pars, quæ à margine pelvis ad minores uſque arterioſos arcus protenditur.

H. Cavitas pelvis.

I. Membranaceæ fiſtulæ è margine pelvis elongato conflatæ, ſeu membranacea arcuum arterioſorum fulcimenta, quorum parietes tenuiſſimi evadunt, dum in arcus arterioſos & venoſos abeunt.

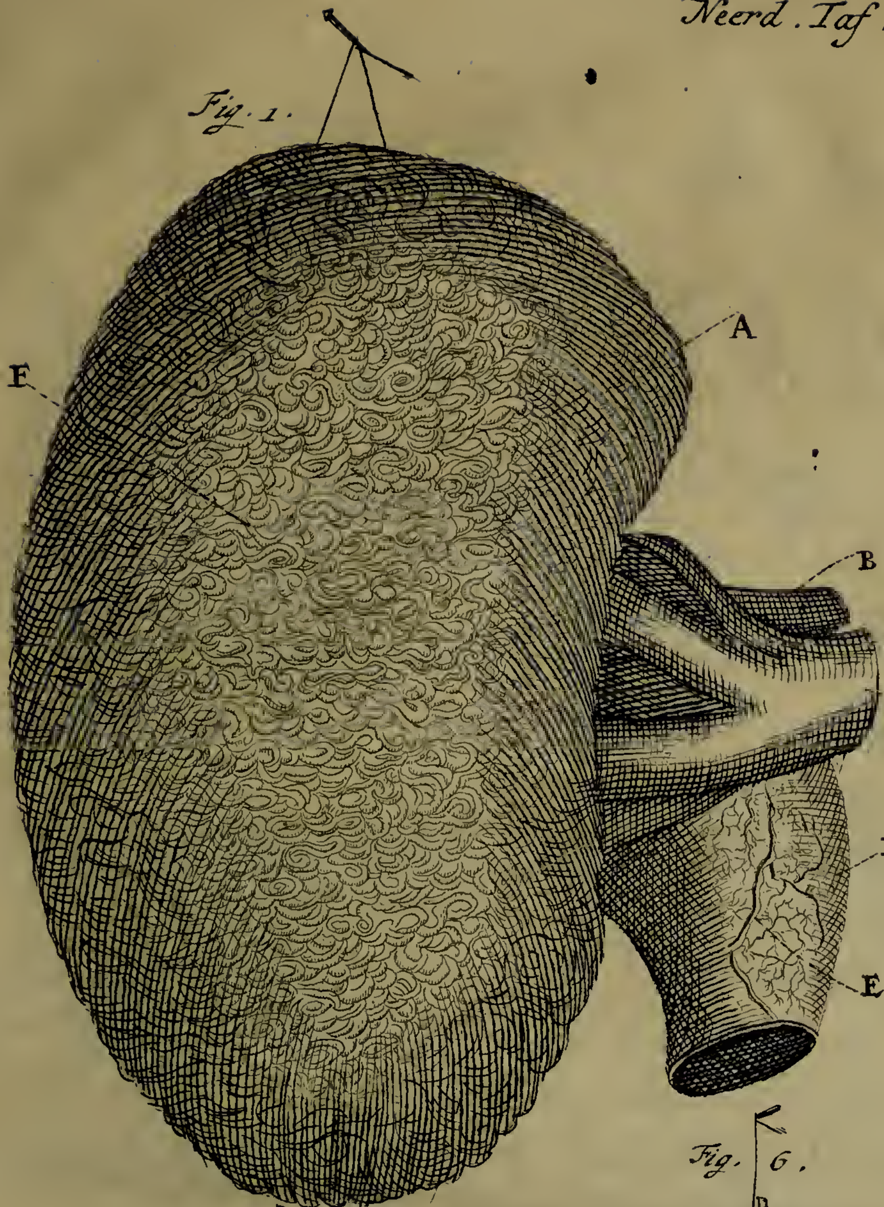
K. Oſtium ureteris.

X. X. Propagines arterioſi ex arcubus arterioſis majoribus emergentes.

FIG. VI. *Adumbratur, portio corticalis Cerebri ſubſtantiæ, quæ plane ex vaſculis ſanguineis, & maxima quidem parte arteriolis, tomenti inſtar tenuibus, conflatur. Hæc autem præparatio facta ſolâ arteriarum Cerebri repletione artificioſâ, ceraceâ materiâ rubrâ.*

FIG. VII. *Oſtenditur portio Corticalis Cerebri Vervecini, per quinque horas in oleo Olivarum decocta, in qua nihil quidem vaſculoſi videri poteſt, utpote per decoctionem ceu in aliud eſſe mutatum; ita enim induruit, ut digitis in pulverem redigi poſſit, & per conſequens ad expiſcandam veram conſtitutionem inepte facta ſit.*

FIG. VIII. *Portionem Corticis Cerebri humani demonſtrat, quæ eodem modo decocta, æque inepta facta eſt demonſtrationi ſupradictæ.*

Fig. 1.
A
B
C
D
E
F

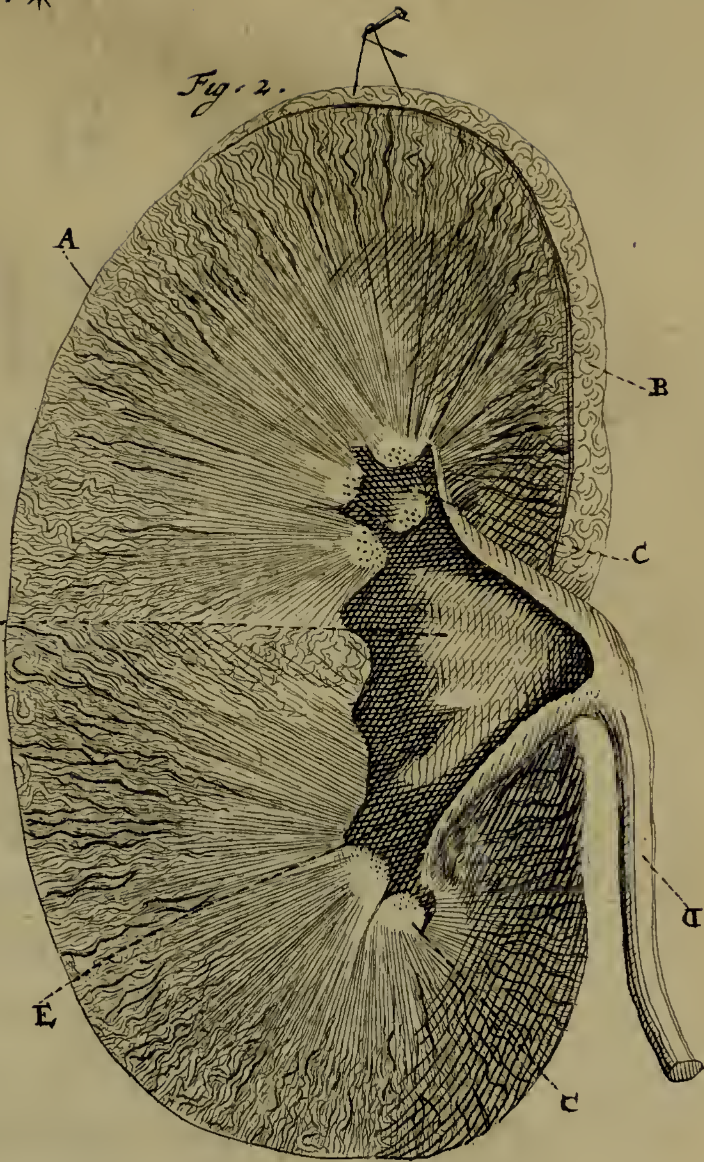
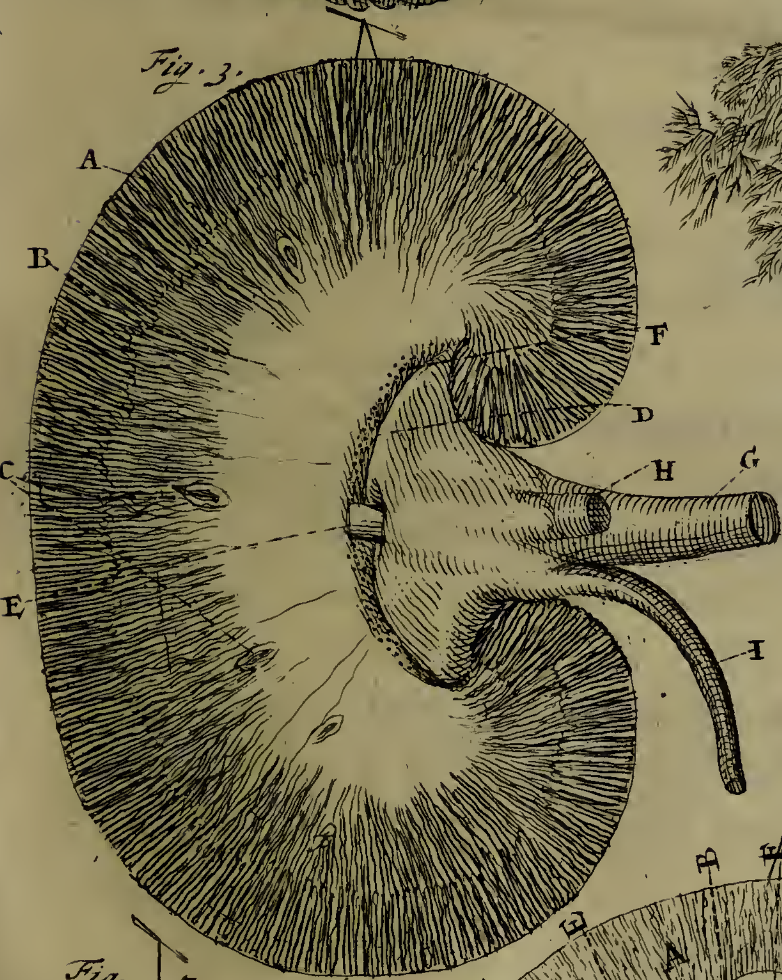
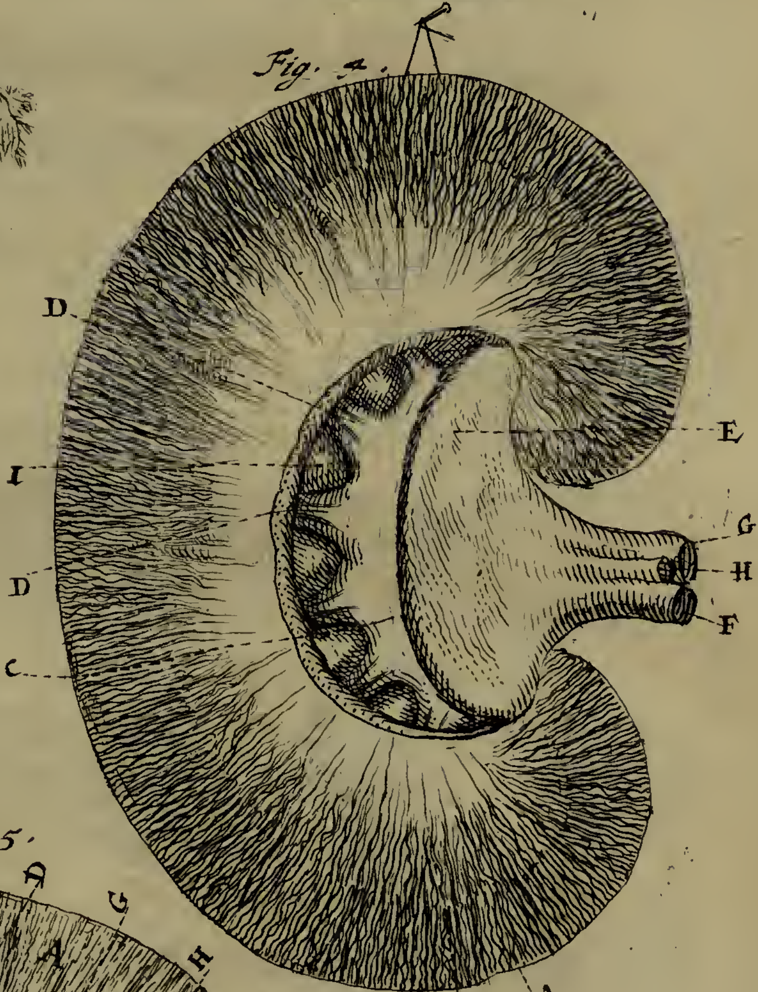

Fig. 2.
A
B
C
D
E
E
C

Fig. 6.

Fig. 3.
A
B
C
D
E
F
G
H
I

D
E
I
G
H
D
F
C
B
A

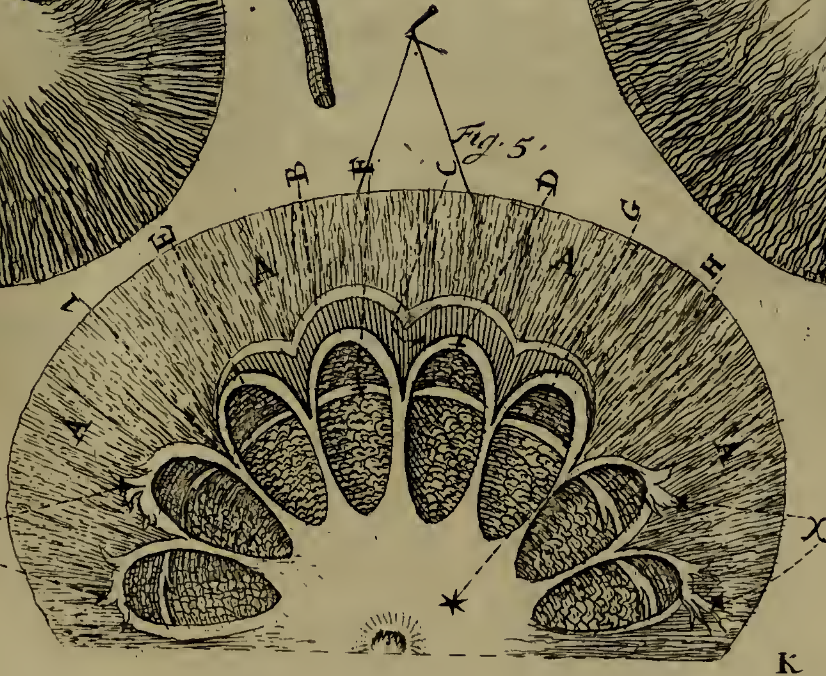

Fig. 5.
B
F
C
D
E
G
H
I
A
A
A
A
X
X
K

Fig. 7.

Fig. 8.

THESAURUS ANATOMICUS SEXTUS.

Super cujus ASSERE primo, sequentia sunt reposita.

N°. I. PArtes generationi inservientes ex puella, suntque tam nitide conservatæ, ut vitæ speciem præ se ferant, sc: naturali colore non solùm sunt imbutæ, verùm etiam sine rugis præternaturalibus conservatæ, idque in liquore limpidissimo.

Not. 1. Vulvæ labia, Mons veneris, Nymphæ &c. partes circumsitæ, neutiquam à statu naturali recedunt. Clitoris autem hic in conspectum non venit, propter Nympharum nutationem.

2. Membrana Hymen, maxima parte, tantum visui occurrit, idque propter excrescentiam quandam prænaturalem ex Vaginæ principio erumpentem.

3. Anus, qui à natura rugosus, sub pudendo sese videndum exhibet, tanquam in statu vivo & sano.

4. Phiala nonnihil inversa, videnda sese exhibent Vesica urinaria, & sub ea Uterus cum annexis Ovariis, Tubis Fallopianis, Ligamentis teretibus, ut & latis, præterea Clitoris, quatenus sub cute latitat, hic conspici quoque potest.

5. Quamvis Clitoridis crura sint abscissa, tamen consideratione dignum esse censeo, sc. quod ab arteriarum repletione, Clitoridis corpus simul quoque sit repletum, sicuti fieri videmus in repletione Arteriæ pudendæ, ubi corpora nerveo-spongiosa semper quoque replentur eâdem ceraceâ materiâ, qua Arteriæ replentur.

6. Uterus, uti & cæteræ partes utero connatæ, rubedine sunt imbutæ, propter arteriarum repletionem.

N°. II. Crus Infantis, cujus tibia ut & pes naturali colore sunt prædita.

Not. 1. Cutis tibiæ, facie exteriore secundum longitudinem est aperta, ut musculi sub cute, eo loco siti, in conspectum venirent, sc. flexor externus, aliis semifibulæus, ut & abducens pedem, nec non cursus tendinum dictorum musculorum sub malleolo externo.

2. Arteriam, per Pedis dorsum decurrentem, ceraceâ materiâ replevi, ut reptatus ejus clare videri possit: hujus ramificationes potiores, per digitorum latera decurrunt, non autemper digitorum dorsum, tendines autem extensorum contra per dorsum, non autem à latere reptant, hæc omnia in liquore conservantur, ut naturalem constitutionem conservent.

N°. III. Phiala in liquore continens Pueri Palatum, partem Nasi, ut & Labium superius, naturali colore perfusa, & ita conservata, ut varia distinctius videri possint, quam in corpore vivo.

Not. 1. Apertura gemina canaliculorum brevissimorum, quæ pone dentes incisorios reperitur; hic in conspectum venit, per quas aperturas narium mucus in Os derivatur; per has filum tenue trajeci, ut primo intuitu statim oculos incurrerent. Considerandum autem non semper geminam reperiri aperturam, in oris cavum hiantem, aliquando enim singularis occurrit, in aliis quoque vix visibiles esse comperio.

2. Glandulæ nasales, luculenter hic videri possunt, utpote rubedine perfusæ, propter arteriolarum repletionem, suntque nil nisi fasculi extremitatum arteriolarum, nares humectantes, quæ ita dictæ glandulæ in homine vivo ut & jamjam denato, visum fugiunt, in hoc autem objecto luculenter conspiciuntur arte nostra.

3. Dictæ Glandulæ hic quoque visuntur dispersæ per Palati involucrum, ante Valvam, nec non per Labium superius.

N°. IV. Phiala in qua conservatur Lienis humani portio, cujus involucrum, quod in sanitate perfectiore tenuissimum, hic tam crassum existit, ut cultri dorsum fere adæquet, idque forsan à prægressa inflammatione.

N°. V. Uterus mulieris, quæ ut puto, à paucis diebus, aut horis (id quod tam præcise scire nequeo) conceperat. Uterus enim eodem modo est constitutus, sicuti post coitum prolificum

semper

ſemper inveni, ſc: mole juſto major, ſubſtantia multo craſſior, facies interior villoſa, id quod primis à conceptione diebus fieri ſolet; præterea unum ex ovis, quod ego exiſtimo fœcundatum, mutationem magnam ſubiit, ſc: magnitudine non ſolùm cætera ova antecellit, verùm etiam poſt ejus apertionem ovi contentum coagulatum reperio, ſicuti hic adhuc videri poteſt; contra, cætera ova ab incitione transverſali, hic viſuntur inanita, propter contenti effluxum à læſione cauſatum. Dicti ovi fœcundati, & coagulati contentum, colore cinereo, continens colore niveo nobis occurrit, id quod luculenter in conſpectum venit, quoniam omnia in liquore ſunt conſervata? & ſi omnes Anatomici ita feciſſent, nec impenſa, labores, & alia, illos deterruiſſent, majorem noſtri corporis notitiam habuiſſemus, nec tam frequenter diſputaſſent de particularum minimarum exiſtentia, ſine ulla ſenſibili demonſtratione.

Cum ſcriptores Anatomicos olim rogare ſolerem, ut mihi hæc & alias demonſtrare vellent, quæ per figuras exprimi curaverant; brevis eorum erat reſponſio, ſc: tunc temporis mihi hoc ita occurrebat, jam autem nulla mihi datur demonſtrandi occaſio; & ſic diſcedere coactus fui: Ne autem mihi tale quid regerere cogar, omnia, quæ per figuras cum orbe literato communico, maximo ſumptu conſervo, & tali quidem artificio, ut per ſecula manere queant in eodem ſtatu, ſine ulla mutatione.

Quicunque hanc noſtram artem præparandi, & conſervandi tam in liquore, quam extra liquorem, ſicuti ego à quadraginta annis ſuſcepi, olim vidit, facile concipiet, ejuſmodi præparata incorruptibilia eſſe, modo illi hæc ita conſervent, uti ego facio.

Verùm in viam redeo, unde digreſſus ſum; in dicti Ovi fœcundati confinio ſpinulam tenuiſſimam indidi, ut ſtatim ovum fœcundatum oculos incurreret; præterea alterâ ſpinulâ aperta tenetur Uteri cavitas, ut ſuperficies rugoſa conſpici poſſit, & hæc omnia vaſculis ſanguineis repletis ſcatent.

N°. VI. Duo Atheromata inter cervicis bovinæ muſculos reperta, quorum alterum transverſim apertum aviculæ Indicæ (cui nomem *Pegaſroe*) nidum repræſentat, hujus atheromatis pars exterior, ſive continens conſtructum ex pilis veris, in orbem ita diſpoſitis, & quidem ſine manibus auxiliaribus noſtris, ut nemo

hactenus ſine admiratione viderit. Contentum autem, ante immerſionem in liquore meo, pultaceæ erat naturæ, nunc autem induruit, & colorem nigricantem acquiſivit. Vid. Tab. IV. Fig. V. Theſ. VI.

Ex altero Atheromate, quod etiam apertum eſt, emergit faſciculus pilorum, denſiſſime conſtipatorum, ſuntque dicti pili ſeſqui unciæ longitudine. Vid. Tab. IV. Fig. VI.

N°. VII. Phiala in liquore continens membranæ affinem, ſeu pſeudo-membranam, arte confectam ex mei ipſius ſanguinis ſero, idque ſola ſanguinis conquaſſatione ramulo portulacæ affinis plantæ Africanæ fruticoſæ, donec refrigerando coagulationem adipiſceretur, ut autem membranam repræſentaret, ramulum elegi foliis minoribus præditum, quorum ope dicta materia ſeſe melius poterat extendere, in formam membranæ.

Notandum interim, per hancce pſeudo-membranam ſtamina plurima, ſeu fibras eſſe diſperſas æmulantes ea, quæ in corpore humano à natura generantur. Cum hæc & ſimilia ex ſanguine produci videamus, mirandum non eſt, ſæpiſſime pluribus impoſuiſſe excretiones uterinas ſanguineas, hanc illamve formam adeptas, cum in uteri, aut cervicis uteri cavo, imò & in vagina per aliquod horas hæſerint, & in coagulum & præſertim quidem in iis, limoſiorque factus eſt. Hinc plures quoque fuerunt decepti, qui nobis pro monſtris obtruſerunt varias excretiones uterinas, imò per figuras publici juris fecerunt. Ut autem dicta coagulatio, membranacea, appareat, neceſſe eſt, ut poſt coagulationem, per diem unum atque alterum, aquæ puræ maceretur, ſic rubedo plane diſparet.

N°. VIII. Mulieris portio Mammæ cum annexa Papilla, ab Epidermide denudatæ, ut Papillæ cutaneæ luculenter videri poſſent.

Notandum interim me in Theſaur. I°. Papillam muliebrem delineandam curaſſe, aſt verò in hac Papilla longe diſtinctius Papillæ cutaneæ in conſpectum veniunt, ita ut conſultum duxerim de integro hanc Papillam per figuram illuſtrare in hoc Theſaur. VI. Tab. I. Fig. II. Vid. cætera quæ de Papillis ſtatui in Theſ. I. F. IV. Tab. IV.

N°. IX. Portio inteſtini Ilei humani, ita præparata, ut tunica quædam, mihi celluloſa, appareat.

Not. 1. Tunicas Inteſtinorum hactenus propoſui quatuor, ſc: 1. extima, quæ communis audit, 2. quæ carnoſa dicitur, tertia nervoſa, 4. villoſa; verumenimvero cum ſæpiſſime inter primam & ſecundam pinguedo colligatur, idque in homine obeſo, & pinguedo nuſquam niſi in tunicis cellulofis congregetur, quintam annumerare licitum eſt, ſub communi ſitam, conſultum quoque duxi hanc quintam per Figuram illuſtrare. Vid. Tab. 6. Fig. 2.

2. Dicta tunica celluloſa adeo conſiderabilis eſt, uti in hoc objecto luſtrari poteſt, ut ſub cute vix detur plures cellulæ, in tunica celluloſa, ſub cute ſita, quæ vulgò membrana adipoſa dicitur, quia cellulæ, in homine ſano, pinguedine ſunt refertæ, & ſæpiſſime in leucophlegmatia latice aquoſo. In macilentis autem membrana dicta tenuiſſima apparet, nec in ea dictæ cellulæ in conſpectum veniunt, niſi flatu ſint expanſæ.

N°. X. Placenta Uterina integra diſſoluta, id eſt, ſola portio chorii villoſior (de qua egi in Theſaur. V.) hic eſt ablata, ut vaſorum ſanguineorum, Placentam conſtituentium, conſtitutio luculenter videri poſſit, id quod fieri nequit, niſi vaſis ad extremum uſque repletis, Placenta liquori innatet.

N°. XI, Phiala in liquore continens portionem hepatis hydropici, quæ tota quantata nil, niſi meræ veſiculæ, gelatinoſa materia repletæ.

Not. 1. Quandoquidem hepar viſcus eſt, ex meris vaſis conſtitutum, nullis intercedentibus glandulis, aut parenchymate (ſicuti hoc diſtincte videri poteſt in ædibus meis), concipi vix poſſit, quomodo omnia illa vaſa majora, minora, nec non ramuſculi minutiſſimi, in veſiculas mutari queant, niſi ſtatuamus tunicam celluloſam etiam ineſſe vaſis ſanguineis, ſicuti ego demonſtrare poſſum, quibus in hydrope vaſculoſa, ut ita loquar, ab humore aquoſo, limoſo, gelatinoſo, repletis, vaſorum cavitates à compreſſione continui affluxus occœcentur.

N°. XII. Phiala ſicca, & in ea portio ſpinæ dorſi cujusdam quadrupedis, mihi ignoti, quam ex Africanis oris mihi attulêre, & circa illam

Not. 1. Omnes vertebras ſine ulla ligamentorum ope ſibi invicem ita connecti & cohærere, ut ſpina mobilis ſit, ſine ulla disjunctione vertebrarum.

2. Nonnullas vertebras immobiles esse, propter Ancylosin, id quod in spina dorsi adulti hominis admodum frequens.

N°. XIII. Phiala sicca, in qua conservatur sceleton fœtus humani, decem circiter hebdomadum, cujus dextra continet costam fœtus humani jamjam nati, & spiræ instar tortam, idque artificio; liquor enim, in quo conservaveram objectum, justò acidior factus, ita mollificaverat costas, ut fili, aut funiculi instar, torqueri potuerint. Pone sceleti brachium ramus arteriosus reperitur, arbusculam repræsentans; ceraceâ materiâ enim repletam exsiccavi, & sic posui, ut sustentaculo sit sceleto dicto, cui innititur.

N. XIV. Fœtus humani, Pulmo, cor, Thoracis pars, à parte posteriore visa.

Not. 1. Hæc omnia proprium retinuisse locum.

2. In dicto objecto Arteria bronchialis ex Aorta vulgò prodiens, hic verò ex art. intercost. emergens, nec non vena Azygos, cum suis ramulis intercostalibus luculenter hic in conspectum veniunt; & cum vasa horum omnium sint repleta, colore rubro perfunduntur.

N°. XV. Phiala in liquore continens membranæ analogum quid: sc: mulier quædam, post embryonis exclusionem, aut annihilationem, placentulæ rudimentum peperit, hujus autem superficiei cohærebat sanguis coagulatus, cujus portionem abstuli & aquæ puræ indidi, ut omnis rubedo evanesceret; hoc facto, istam portionem observavi tantam habere analogiam cum membrana, ut operæ pretium fore mihi visum fuerit liquori meo indere, & sic conservare; vix enim credibile est, sanguinem extra vasa profusum in talem substantiam posse mutari.

Hinc etiam varii olim fuerunt decepti in suo judicio, existimantes cum puerperæ enituntur ejusmodi objecta, ea esse reliquias membranarum placentæ.

N°. XVI. Ren humanus bisectus, in quo luculentius, quam in præcedentibus & à me descriptis Renibus videri possunt mutationes Arteriolarum in vasa urinaria à Cl. Bellino delineata.

Cum replerem arteriam renalem, simul etiam replebantur ductus urinosi vel vasa urinaria. Præterea in hoc objecto non solùm distincte visuntur Papillæ renales, quæ nil nisi congeries ductuum urinariorum, verùm etiam reptatus extremitatum

arte-

arteriolarum, quæ, antequam degenerant in ductus urinarios, reptatum circularem mutant in reptatum Serpentinum.

N°. XVII. Portio stomachi Lacerti squamosi, diaboli Negundici vulgò dicti, ita inversi ut superficies interior jam facta sit exterior, circa ejus Pylorum innumeræ protuberant Papillæ ingentes pyramidales, nonnullæ autem sunt oblongo-rotundæ.

N°. XVIII. Phiala in liquore continens infantis caput, vitæ speciem præ se ferens, cujus Cerebro extracto, in conspectum veniunt Nervi.

N°. XIX. Phiala in qua continetur Crus cum Pede fœtus humani, quo conculcari videtur Crocodili fœtus. Dictus Crocodilus naturali gestu & colore præditus, morsum minatur.

N°. XX. Fœtus humani Brachium, cum Scapula & osse claviculari.

Not. 1. In totum fere cutis est ablata, ut sasa sanguinea non solùm, verùm etiam Nervorum situs inter vasa sanguinea lustrari possint.

2. Caro ubique viventis instar rubicunda, ut & digiti manus, vitæ speciem repræsentantes.

3. Digiti Manus cutem retinuerunt, ut naturalem constitutionem conservarent, & actionem, naturali similem, repræsentarent, inter eos enim continentur Intestinula crassa fœtus vitulini exigui, mœconio nigro repleta, suntque arteriolæ per Intestina disseminatæ ceraceâ materiâ repletæ, id quod visui gratiam conciliat.

N°. XXI. Phiala in liquore continens Uterum mulieris, quæ à marito in adulterio deprehensa, occisa est: Vocatus ad cadaveris apertionem, reperi Uterum aliquanto esse tumidiorem, itaque subspicabar illam concepisse, Uterum itaque mecum assumpsi, ut suspensa manu omnia investigarem, eoque aperto, inveni ejus substantiam esse crassiorem; cavitas autem referta erat semine albo & bene cocto, aut saltem substantiâ, quæ semine virili ad colorem & visum, similis erat, utraque Tuba eodem liquore quoque referta erat.

Hisce visis summa cum cautela hæc omnia liquori meo quidem indidi; Utero autem aperto contentum semen omne in Utero continere haud potui, portio tamen, liquoris ope, in coagulatum redacta, in uteri cavo, ut & in uteri ore hunc usque hæret.

hæret, Tubæ autem, quæ integræ remanserunt, adhuc dum præ copia tument, cum autem tubas non nihil præmerem semen libere effluebat.

Cum jam consideramus mulieres affirmare sese, (si non semper, saltem ut plurimum,) factas esse gravidas, aut concepisse, cum sentiunt semen maxima parte remansisse in utero, & contra in coitu improlifico semen exitum sibi quærere, percipiant: Quid hinc aliud concludendum, quam quod non solùm aura seminalis, verùm etiam substantia ipsa ad conceptionem sit necessaria. Dixerit forsan aliquis, reperiri mulieres quæ dicunt sese concepisse, quamvis semen non retinuerint, Resp. Credibile esse illas saltem tantum retinuisse seminis, quantum requirebatur ad conceptionem prolificam.

Utrum jam talia animalcula in semine virili contineantur, quæ ad conceptionem hoc vel illud conferant, in medio relinquo, illud enim extra scopum meum esset, quia nil describere statui, nisi quod in XVI. meis Thesauris Anatomicis demonstrare valeam, & quæ in Thesauris lustrari possunt:. Hoc tantum contendo ex dictis & in posterum dicendis, auram seminalem haud sufficere, sed necesse esse, semen ipsum Uterum intrare in coitu prolifico.

Ova autem muliebria, quæ à semine foecundantur, & post foecundationem per ductus ovarios, seu Tubas deferuntur ad uteri cavitatem, in hoc objecto, non tam luculenter visuntur, quam quidem in sequentibus, quia nullam institui præparationem. An autem in illa actione Ovum totum, an vero Ovi contentum Ovario solummodo exeat, anceps olim hæsi, jam verò posteriùs verum esse credo, quia in Gallinis externum Ovi integumentum, ovario adhærens, simul cum Vitello non extruditur, sed in calicis forma remanet: Præterea in utero muliebri foecundato, in principio conceptionis, omnia ita tenera, ut nil reperiatur, quod corticem Ovi, redoleat, id autem, quod remanet, mihi ceu cortex est, circa quem observavi, sc: quod ejus cavitas, post contenti expulsionem, admodum sit mollis, villosa, rubicunda, sanguinolenta, sicuti videre est in cavitate uteri post foetus conclusionem, ita ut exclusio Ovi ex Ovario consideranda sit, tanquam primus, & Ovi partus.

Præterea difficile est credere in exclusione contenti Ovorum, corti-

corticem ſimul Ovario exire, quia cortex tam firmiter Ovario connectitur, ut incredibile ſit, corticem ſimul cum contento Tubam intrare: Interim per ovi contentum non ſolum liquorem, quo repleta ſunt ova, intelligo, ſed liquorem ſimul cum tenerrimis membranulis, liquorem immediate ambientibus. Fateor quidem, me hic latum campum aperire, quem tamen à limine tantum ſalutare volui, conſiderans hoſce meos Theſauros nil eſſe, niſi Catalogos; ſufficiat itaque me ea communicaſſe, quæ obſervavi, conſervavi, & quæ demonſtrare valeo.

N°. XXII. Crus infantis, viventis ſpeciem præ ſe ferens.

Not. 1. Cute adempta Muſculi in conſpectum veniunt, ut & Nervus cruralis, qui ſub Poplite denudatus bifariam dividitur, ex ejus bifurcatione ramus oritur, qui per dorſum Muſculi Gaſterocnemy externi repens, à latere calcis, Pedem adit, & ſic ulterius ſubdiviſus, per Pedis exteriora diſſeminatur, & ut hæc omnia naturalem conſtitutionem conſervarent, liquori meo indidi.

N°. XXIII. Phiala in liquore continens infantis Brachium, colore & conſtitutione Brachium vivum repræſentans, & ne hoc objectum deſes videatur, ab indice dependentem habet, & demonſtrat portionem piæ matris humanæ, cujus arteriolis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis, ſumma rubedine Pia mater perfuſa eſt, & quod not. Per dictam portionem Piæ matris diſſeminantur corpuſcula innumera albicantia capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ mihi pinguedo, aliis autem glandulæ, aſt perperam, nuncupantur.

N°. XXIV. Phiala liquore repleta, in qua luſtrari poteſt Placenta uterina humana integra, cum ſuo funiculo umbilicali.

Not. 1. Quod portio Villoſa Tunicæ chorii variis locis ſit lacerata & ablata, ut vaſorum extremitates ultimæ conſpici poſſint.

2. Vaſa ſanguinea Placentam conſtituentia ad ultimas extremitates ſunt repleta.

N°. XXV. Phiala in liquore conſervans corpus quoddam præternaturale, prodigioſæ magnitudinis, ex utero vaccino expulſum, undique pilis brevibus, nigris, albis, ſtipatum, & pedunculo longiſſimo præditum, quemadmodum cœlo ſuo ſculptor expreſſit. Tab. VI. Theſ. VI.

Not. 1. Quod dictum corpus nullis gaudeat viſceribus, ſed liquorem olim continebat.

2. Prima fronte visum, repræsentat caniculum dormientem, qui caput & pedes abscondit, ut facere solent canes, ubi ad dormiendum sese componunt.

3. Pedunculus Funiculum umbilicalem egregie mentitur, an ab eo dependerit in uteri cavo, dicere nequeo, verosimile tamen est.

Hisce visis, cogitare cœpi, utrumne tale quid ab aliis olim quoque fuerit visum, illudque ansam dederit, statuendi Molas dari in utero, idque transtulerint ad uteros humanos, è quibus non raro corpora expelluntur, de quibus supra egi; veras autem Molas, de quibus fabulantur multi, à nemine unquam fuisse visas, existimo, propterea quod sæpenumero mihi attulerint corpuscula utero exclusa, quæ mihi pro Molis obtrudere voluerunt.

Si veræ exstarent Molæ, ad meas proculdubio venissent manus, quandoquidem uberrimam habui occasionem & à triginta septem annis cum obstetricibus conversatus fui, earumque examini, simul cum Inspectoribus Collegii Medici, præfui, & quicquid illis occurrebat, hoc mihi demonstrare haud negligebant; nunc autem sanguinem coagulatum, animalculi formâ, tunc Sarcoma, ex Uteri cavo prognatum, sæpissime quoque Placentulas uterinas induratas, mihi ostendebant, quas etiamnum magno numero servo, quæ nil minus quam Placentæ formam præ se ferunt, ita ut existimem, veras non dari molas, quæ (uti nugantur) vivunt, multò minùs volant, & sub vestibus mulierum, quæ assistunt parturientibus, sese abscondunt.

No. XXVI. Infantis brachium & manus, inter cujus digitos continetur portio Pulmonis, in qua, transversim secta, Vesiculæ, Pulmonis substantiam constituentes, patent & hiant, sicuti fit in inspiratione: & cum Pulmo à me inflatus non sit, videri possunt Vesicularum naturalis magnitudo & capacitas.

No. XXVII. Phiala in liquore continens Infantis Brachium & manus, rubicundissimo colore perfusum, & vitæ speciem tam nitide repræsentans, ut nemo (nisi à corpore abscissum videret) pro Brachio Infantis denati haberet.

Not. Inter digitos retinet portionem Thoracis fœtus jamjam nati, vivido colore quoque præditi, & ita præparati, ut Nervi intercostales, eorumque reptatus perfecte videri possint; ubi notandum, Nervos Intercostales non semper in costarum sulcis

tam

tam præcisè sese abscondere, quin sæpe extra eos prosiliant, sicuti hic videri potest, ita ut in Paracensi Thoracis, aliquando lædi possint, ut olim factum vidi, unde ægro convulsionibus correpto, ab ulteriore perforatione desistere coactus fuerit Chirurgus.

N°. XXVIII. Infantis Pes, in liquore conservatus, & ita præparatus, ut integumentis exterioribus ablatis in conspectum veniant Pedis, digitorumque musculi, naturali colore rubicundo præditi.

N°. XXIX. Infantis Brachium viventis speciem referens, à cujus Indice dependet à capillo portio Vesicæ hominis, calculo, dum viveret, laborantis.

Not. Ab attritione continua calculi, superficiem interiorem Vesicæ hic occurrere inæqualem & ramosam. vide super hac re plura Thesaur. II.

N°. XXX. Uterus muliebris, maximis, mediocribus, ut & parvis tumoribus rotundis undique obsitus.

Dicti tumores sunt admodum scirrhosi, vel potius scirrhi, utero non solùm pedunculi ope, verùm etiam absque eo, connati sunt. Hæc omnia in liquore conservantur, ut constitutionem naturalem retinerent.

N°. XXXI. Phiala liquore repleta, & in ea portio magna, spinalis Medullæ cum annexa Cauda equina, colore niveo prædita ex homine.

N°. XXXII. Uterus cujusdam mulieris, à paucis diebus gravidæ, sicuti hoc liquet ex Uteri, ut & unius ovi constitutione.

Not. 1. Uterus mole major, quam quidem in muliere, quæ non concepit.

2. Uteri cavitas villosa, & inæqualis, uti semper in aliis observavi.

3. Uteris Os admodum amplum & villosum.

3. In uno ex Ovariis vestigium Ovi videre licet, sc: ubi Ovum est expulsum; calix seu integumentum ovi extimum, quod in ovario, ut ego existimo, remanet, post contenti expulsionem, obsessum est materiâ quâdam rubicundâ, quam olim inveni villosam, post ovi exclusionem; hic autem à liquore occurrit compacta, rubicunda, in cujus medio foramen

aut cavitas exigua reperitur, quam ego habeo pro osculo cavitatis, ex qua Ovi contentum est prognatum, quæ cavitas, jam denuo contracta, foraminis instar nobis occurrit.

5. Pro Ovi contento, ut antea quoque dixi, habeo liquorem, qui in Ovis continetur, & membranulis, Chorio, & Amnio, obducitur, & pro calice, durior pellicula, quæ, post exclusionem contenti, remanet; id quod luculentius videre licet in volatilium Ovariis.

6. In Uteri cavitate nil nisi liquidum quid inveni.

N°. XXXIII. Maxima Stomachi portio pueri, cujus superficies interior hic facta exterior, estque rubicundissimo colore ab arteriarum repletione, prædita.

Not. 1. Rugæ naturales, quæ in superficie interiore exstant, non solum in conspectum veniunt, verùm etiam millena ceraceæ materiæ granula, quæ per extremitates Arteriolarum, exitum sibi quærentia, superficiei internæ adhærent.

Præterea, post repletionem Arteriarum Stomachi, cavitas ejus repleta erat dictâ materiâ ceraceâ, quæ ex Arteriolarum ultimis extremitatibus in cavitatem Stomachi guttatim depluerat, & hoc circa Intestina locum quoque habere expertus sum. Hinc ego suspicor in statu vivo, modo sanitate perfectiore fruamur, Stomachum nostrum per Arteriolarum ultimas extremitates, continuò irrigari humore convenienti, quæ extremitates variis locis, fasciculatim dispositæ, Glandulæ dicuntur, quemadmodum in Intestinis, in quibus hoc luculentius demonstrare valeo, quam quidem in Stomacho. Vide de hisce plura in præcedentibus Thesauris.

2. Omentum parte maxima Stomacho cohærens, telæ aranearum instar tenue, nullisque foraminibus pertusum esse. Interim myriadibus arteriolarum rubicundissimarum superbit, visumque allicit.

3. Lien Stomacho cohærens à naturali constitutione, figura, magnitudine, colore, nihil omnino recessit.

4. Duodeni portio, Stomacho connexa, præ copia vasorum repletorum rubicunda apparet.

5. Dicta Stomachi portio dependet à seta, quæ infixa est in Tunica Stomachi carnosa, quâ, nonnihil separatâ, Fibræ carnosæ hic luculenter videri possunt.

N°. XXXIV. Crus, Tibia & Pes infantis, tam nitide conservata, & colore vivido prædita, ut vitæ expertia non videantur.

Pes Jaculatricem, quæ serpentis species est, calcare videtur: Jaculatrix ceu calcata, os aperire videtur: hæc omnia vitæ speciem præ se ferunt.

N°. XXXV. Infantis Brachium & Manus, cujus digiti hominis Auriculam continent, quæ Auricula nil de naturali constitutione amisit, ita ut videatur Auricula hominis viventis, quamvis à plurimis annis ita conservarim.

N°. XXXVI. Pueri Brachium, cujus manus continet Cor hominis, idque in liquore.

Not. 1. Dictum Cor superficie exteriore esse scabrum, imò ramosum, (si ita loqui liceat) qua scabritie sua connatum Pericardio, idque à prægressa inflammatione harum partium, unde æger intolerabili dolore fuit correptus circa pectoris anteriora, non sine febre continua.

2. Brachium, Manus, & Digiti vitæ speciem repræsentant, ea propter visui non sunt ingrata.

ASSER SECUNDUS.

Continet varia, quæ ad hominis generationem conferunt.

N°. XXXVII. PHiala in liquore continens tria Ova muliebria, a capillis dependentia & ceraceâ materiâ rubrâ referta. Vid. Tab. I. Fig. I. Thesaur. VI.

N°. XXXVIII. Phiala in liquore continens Ovum muliebre fœcundatum, Utero expulsum, & à me non apertum, ut demonstrare valeam, quo ritu Ovum fœcundatum, Utero rejectum, constitutum sit, cum ab aliquot diebus in Utero hæserit, & quod.

Not. Quia illibatum & integrum est, ejus contentum videri non potest, externe autem videre licet Placentulæ rudimentum. Vide Tab. I. Fig. II. Thesaur. VI.

N°. XXXIX. Ovum muliebre fœcundatum Utero expulsum, eodem modo conservatum & à me apertum, in cujus cavita-

te, oculis non solùm nudis, verum etiam armatis, nullum adhuc Embryonis rudimentum videri potest, quamtumvis Ovum recens, & bene esset constitutum, an in nihilum sit redactum à mora, dicere nequeo.

N°. XL. Placentula ut & membranulæ Embryonis, in liquore conveniente conservatæ, & ab una parte apertæ, in quarum cavitate, nullum Embryonis rudimentum inveni, sicuti hoc aliquoties observavi, cum mox à partu mihi non traderentur, ita ut existimarem Embryonis rudimentum à resolutione aut liquefactione in nihilum redactum esse, antequam mihi tradebantur. Vide Tab. I. Fig. V. Thesaur. VI.

Not. Interim, circa dictum objectum, quod portio inferior non pertineat ad Placentulæ rudimentum, sed illam nil esse, nisi cruorem coagulatum, quem vix sine objecti læsione auferre potuissem.

N°. XLI. Phiala in liquore conservans Ovum muliebre fœcundatum & apertum, in quo nullum etiam Embryonis rudimentum inveni.

N°. XLII. Phiala in liquore retinens Embryonis Placentulam, quæ post annihilationem Embryonis per aliquot dies in utero remansit, unde non solùm aliam induit formam, verùm etiam durior facta, nil minus quam Placentulam repræsentat. Vide Tab. I. Fig. IV. Thesaur. VI.

N°. XLIII. Phiala liquore conveniente referta, in qua videre licet Embryonis, ut & Placentulæ rudimentum, pediculi aut seminis lactucæ magnitudine.

Not. 1. Quod Funiculi umbilicalis rudimento adhuc cohæreat; quod rudimentum fili tenuissimi tenuitatem adæquat.

2. Quod in illo tempore Embryones nobis occurrant instar rudis indigestæque molis, etiam Microscopiis Leeuwenhoekianis, quibus quoque utimur, hic cerni potest: Capitis enim, multò minus oculorum aut artuum, ne vestigium quidem videri potest; dicant, scribant, delineant itaque alii, Embryones paucorum, ut ajunt, dierum, manibus, pedibus oculisque instructos, nunquam autem ab illis fuisse visos, facile colligi potest, ex hoc sequentibus objectis. Ne dicam de iis, qui sibi persuadent se posse videre Embryones, capite & artubus instructos, idque in ovis mulierum.

Demon-

Demonſtrent ejuſmodi Scriptores talia objecta, ad quæ illorum figuræ ſunt ſculptæ, ſicuti ego hic & alibi facio, & tunc calculum adjiciam illorum dictis factisque. Firmius & verius ratiocinatus eſt Vir pius Jobus Cap. X. ubi Deum alloquitur, dicens: *Nonne ſicuti Lac mulſiſti me, & ſicuti caſeum me coagulaſti?* Revera in illo tempore, cum embryones ſunt adeo exigui, comperio rudimenta noſtra maximam habere analogiam cum coagulo lactis, & illud congruere cum hoc noſtro objecto, videri hic poteſt.

3. Mihi aliquoties tradita fuerunt ejuſmodi Embryonum rudimenta, quæ ſub manibus meis liquefiebant, & ſic in nihilum redigebantur; jam autem experior, quod ſi mox affundatur liquor meus, qui indurare objecta valet, illa ita poſſe conſervari. Vide Tab. II. Fig. I. Theſaur. VI.

N°. XLIV. Phiala liquore repleta, continens Embryonis rudimentum, quod ſine placentula, videndum hic exhibetur, (quia parentes placentulam auferri non tolerabant) aniſi ſeminis magnitudine. Dictum Embryonis rudimentum, dependet à capillo, affixo rudimento funiculi umbilicalis, quod rudimentum funiculi admodum eſt craſſum, pro proportione rudimenti embryonis.

Not. Me hoc, & præcedens objectum, in lucem edita, propriis & ſuſpenſis manibus tractaſſe, & ſecundinarum rudimenta aperiſſe, ita ut nullum ſuperſit dubium, quin fuerint conſtituta, quemadmodum hic nobis occurrunt; & ſicuti de præcedenti objecto, ita etiam circa hoc innuo, ſc:, quod nullam formam humanam repræſentent in illo tempore; imò niſi ipſemet membranulas aperuiſſem, vix credere potuiſſem Embryones in illo tempore talem habere formam, qualem invenio, & hic per figuras exhibeo; ut autem hæc omnia in ſtatu naturali conſervarem, liquori requiſito indidi, & ſic remanſêre ſine ulla mutatione, quemadmodum in ædibus demonſtro, & per figuras hic exprimi curavi. Vid. Tab. II. Fig. I. Theſ. VI.

N°. LXV. Phiala liquore repleta, in qua continetur Embryo humanus hordei mundati magnitudine.

Not. 1. Funiculi umbilicalis rudimentum, in hoc objecto tenuiſſimum quidem, aſt in eo occurrit hydatis, magnitudine capitis aciculæ, id quod pluries videre mihi contigit.

2. Placentulæ rudimentum, quamvis prodigioſæ videatur magnitu-

gitudinis, si ad molem embryonis conferatur, tamen considerandum totam illam molem, maxima parte cruorem esse coagulatum, tam firmiter dicto rudimento cohærentem, ut objectum prima fronte visum, facile nobis imponere posset.

3. In illo Embryone, nondum Caput, Oculi neque Artus visibilia. Vid. Tab. II. Fig. III. Thes. VI.

N°. XLVI. Phiala liquore referta, in qua cernere licet Embryonis humani rudimentum paulo majus & crassius grano hordei non mundati, cum annexa Placentula. Vide Tab. II. Fig. IV. Thes. VI.

Not. 1. In hoc objecto, grano hordei non mundati magnitudine paulo majore & crassiore, rudimenta artuum in conspectum venire videntur, tanquam arenulæ majores, aut capitis aciculæ minimæ rotundæ.

2. In illo tempore Capitis discretio ab ulteriore corpore videri potest.

3. Oculi quoque jam sese videndos exhibent, tanquam puncta nigricantia.

4. Funiculi umbilicalis rudimentum, unciæ fere magnitudine.

5. Inter artuum inferiorum rudimenta, genitalium primordium propullulat; cujus autem sit sexus, discerni non potest, id quod nemini admirationi sit, quandoquidem in partu trimestri, nemo, nisi summa cum attentione, sexum discernere possit; & hinc ille dolus, sc: quod rarissime, si unquam, in maritorum, quamvis in rebus indagandis curiosorum, monumentis, reperies, Benevol. Lector. sc: quod uxores eorum enixa fuerint foetum trimestrem, imò & quadrimestrem, masculinum: tantam enim habent analogiam partes pudendæ utriusque sexus in illo tempore, ut id discernere sit difficile illis, qui de hac re non sunt moniti; itaque consultum duxi illud hic admonere.

N°. XLVII. Phiala, in cujus liquore innatat Embryo, magnitudine dimidiæ unciæ, dependens à funiculo, tam crasso, ut Embryonis crassitiem fere adæquet; an à morbosa dispositione? artuum superiorum & inferiorum rudimenta sunt capitis aciculæ vulgaris magnitudine, & formâ fere æquales, capitulum, respectu corporis, maximum. Oculi distincte jam sensus incurrunt.

runt. Placentulæ rudimentum naturaliter constitutum. Vid. Tab. II. Fig. V. Thes. VI.

N°. XLVIII. Embryo, unciæ circiter magnitudine, in liquore conservatus, & à funiculo umbilicali dependens; circa artus, considerandum, sc: quod superiores, inferioribus longe perfectiores sint, digiti enim manus luculenter videri possunt in utroque latere, in pedibus autem nulli adhuc digiti videri possunt.

Præterea in Crure sinistro necdum tibia neque pes extremus propullulant, sed tantum conspiciendum ibi sese exhibet tuberculum, id quod pro femore habendum.

In ranis admodum familiare, sc: quod artus anteriores ortu sint priores, imò tanquam caudati ad tempus vivunt, donec pedes posteriores emergant.

Notandum quoque, quod dictus Embryo mihi occurrat, tanquam sexus fœminini, id quod plurimi non crederent, si ætatis provectioris Embryones haud viderint. Vid. Tab. III, Fig. II. Thes. VI.

N°. XLIX. Phiala in liquore conservans Embryonem aliquanto provectiorem & majorem, in quo omnes artus luculenter videri possunt, ne digitis & pupillis quidem in oculis exceptis. Vide Tab. III. Fig. III. Thes. VI.

Dictum objectum existimarem esse duorum circiter mensium, dico circiter, quando quidem impossibile est illud præcise determinare, sicut de hac re nonnihil fusius differam in fig. horum omnium explicationibus Embryonum, ubi omnes, tanquam ad manus, erunt.

Interim considerandum, non solùm hocce objectum, verùm etiam præcedentia naturalem conservasse constitutionem, ne calore naturali quidem excepto, unde visui admodum sunt accepta; & quod in Embryonibus, unciæ magnitudine, reperiatur Epidermis, hic videre quoque licet.

N°. L. Foetus humanus duarum unciarum præter propter magnitudine, eodem modo conservatus.

Not. cum mihi traderetur hoc objectum, abdomen inveni apertum, per quam aperturam exitum sibi quæsivêre Intestinula, Omentum & Hepar, quæ nuda hic apparent.

N°. LI. Foetus humanus digiti maximi magnitudine membra-

næ Amnio, tanquam linteo tenuiſſimo involutus; ſequioris eſſe ſexus, nemo facile concederet, niſi inſequentes fœtus, paulo majores, inſpexiſſet, idque propter Clytoridis propendentiam; quæ ea in ætate conſiderabilis eſt.

N°. LII. Fœtus humanus, in liquore, uti præcedens, conſervatus, ejuſdem fere magnitudinis, cujus repentina mors haud fuit deploranda, quia in lucem veniſſet, non ſolum labio ſuperiore, verùm etiam palato fiſſo, & leporino.

Notandum interim, me neque hoc, neque alia objecta, quæ præter naturam ſunt conſtituta, ullis demonſtraturum, niſi hoc à me exigant, ne quis abhorreret à præparatis meis, quæ alias viſui ſunt gratiſſima: hoc enim majorem gratiam non conciliaret Theſauris meis, quam quidem inſpectio Theatrorum Anatomicorum variorum, in quibus horrenda viſui expponuntur, quæ potius ſepelienda, quam viſui exponenda.

Cum autem in ea ætate fœtus humani, tali affectu viſuntur correpti, conſiderandum, an in fœtu provectioris ætatis, cujus membra antea bene erant conſtituta, mutilari poſſint, dum in utero adhuc hærent, idque à terrore, aut aſpectu quodam horrendo? ad me quod attinet, lubenter hoc aliorum judicio relinquo, qui nil, niſi quod demonſtrare valeo in Theſauris meis, L. B. exhibere ſuſcepi, & hoc magis utile fore, exiſtimo.

N°. LIII. Fœtus humanus ejuſdem fere magnitudinis, qui non minus feliciter fatis ceſſit in illa ætate; præcedente enim longe infelicius vitam tranſegiſſet, quia Pedes, brachia, manuſque incurvata, & contracta ſunt.

N°. LIV. Phiala, ut antecedens, in liquore continens fœtum ſequioris ſexus, trium circiter menſium cum dimidio, membranæ Amnio incluſum; in quo obſervandum, Clitoridem tantæ eſſe longitudinis, ut Penem exilem inter pedes repræſentet.

N°. LV. Fœtus humanus ſexus fœminini, ejuſdem cum præcedente circiter ætatis, eodemque modo in liquore nitidiſſime conſervatus.

N°. LVI. Phiala liquore repleta, in qua continetur fœtus humanus ætate nonnihil provectior, eſtque etiam ſequioris ſexus.

N°. LVII. Fœtus humanus maſculini ſexus quatuor circiter menſium, in liquore conſervatus, cujus caput tegitur membranula Amnio foetus vitulini, per quam innumera vaſa ſanguinea viſuntur diſſeminata; & hoc viſui admodum gratum.

N°. LVIII. Foetus humanus ſexus maſculini quinque circiter menſium, qui capite prono decumbit.

N°. LIX. Foetus humanus ſex circiter menſium, in quo Clitoridis prominentia ita eſt imminuta, ut ſexus facile dignoſci poſſit.

A latere Capitis in conſpectum venit Placenta Uterina, cui tanquam pulvinari innititur capite; ſiniſtrâ continet inteſtinula foetus humani immaturi, quæ nitidiſſime ſunt repleta ceraceâ materiâ rubrâ.

Præterea Arteriolæ per Inteſtinula diſſeminatæ, diſtincte luſtrari poſſunt, præſertim illæ, quæ per tunicam communem reptatu longitudinali decurrunt.

N°. LX. Foetus humanus, ſequioris ſexus, ſeptem fere menſium, qui dormientis ſitum belle repræſentat, hujus caput coronatur coronâ ex herbis confectâ. Hæc omnia in limpidiſſimo liquore conſervantur.

N°. LXI. Foetus humanus, inter octo & novem circiter menſes geſtatus, cujus caput non ſolum ornatur corona ex herbis, fructibuſque, verùm etiam tanquam Botanologus, undique obſeſſus eſt herbis, floribus, fructibuſque, præſertim Africanis, Aſiaticis, Americanis, ſc: ramulis arboris Theæ, Nucis Moſchatæ, Cardamomi minoris, Caryophyllorum, Cinnamomi, foliis ſeminalibus Opuntiæ Americanæ, nec non ramulis Piperis nigri cum fructibus racematim diſpoſitis, quos ramulos piperis mihi liberaliter dedit Nobil. Vir D. D. Petrus de Wit, Societatis Indiæ Orientalis præfectus.

Cum autem varia animalcula inter plantas ſeſe continere ſoleant, ſic etiam hic in eadem Phiala, inter dictos ramulos, varia inſecta & animalcula continentur, ſc: Scorpiones, Serpentes, tam Aſiatici quam Americani, imò & Lacertæ, quarum una dicti foetus collum corripere videtur, unde foetus, quaſi perterritus, caput poſteriora verſus reflectere videtur.

N°. LXII. Phiala exigua in liquore continens fruſtula varia calculi humani nigerrimi, & ſubſtantia admodum mollia, ut

 autem

autem in mollitie sua conservarem, liquori indidi, & sic semper demonstrare valeo, nobis aliquoties occurrere Calculos molles; suntque ejusmodi Calculi pessimæ naturæ.

N°. LXIII. Uterus, qui revera prolapsus est, & ut detur occasio videndi, quo ritu hæc pars prolapsa constituta sit, liquori indidi, & sic conservavi. Vide Tab. IV. Fig. II.

Not. 1. Vitæ speciem præ se ferre dictum objectum.

2. Faciem exteriorem hujus objecti prolapsi, proprie esse tunicam interiorem Vaginæ, quæ simul cum Utero, in hoc affectu exit. Uterus verò, totus quantus ita absconditur à dicta membrana simul prolapsa, ut immediate de Utero nil videri possit quam solùm ipsius Os internum; Uterus autem non invertitur, sed solummodo descendit extra pudendum: Contra in Uteri procidentia, qui mox à partu, totus quantus aliquando ita procidit & invertitur, ut facies uteri interior, tunc fiat exterior. In hoc casu, si non statim reponatur uterus, mors ut plurimum instat. Vide ulterius hac de re Observ. meas Anat. Chir.

3. Hujus Uteri os internum admodum est inæquale à sulcis Cervicis internæ, qui à pondere & pressione uteri nonnihil in conspectum veniunt.

N°. LXIV. Phiala in liquore continens dentes fœtus humani jamjam nati, cum contento molli. In eodem liquore videri potest Vomer foetus humani albissimus.

N°. LXV. Portio Placentulæ uterinæ foetus humani, ceraceâ materiâ ita repletæ, ut ultimæ extremitates, tomenti instar nobis occurrant, nullis intercedentibus corpusculis, quæ Glandulæ dicuntur.

N°. LXVI. Phiala sicca, in quæ conservatur portio Membranæ, per quam Arteriolæ repletæ repunt, quarum ultimæ extremitates prima fronte visæ, macularum instar visui occurrunt, propter earum subtilitatem.

N°. LXVII. Phiala in liquore continens Embryonis Placentulam crassam duram & pyriformem.

Not. Ejusmodi objecta pyri formam non adipisci, quatenus sint Placentulæ, sed à sanguine aut cruore coagulato, quâ undique obsessa sunt; & sic nil minus, quam Placentulæ formam retinent, & minus caute pro molis obtruduntur nobis ab imperitis.

*N°. LXVIII. Phiala in liquore continens pudendum fœtus humani quatuor circiter mensium fœminini sexus; illud autem prima fronte visum, sexus masculini colem cum coleis suis, tam exacte mentitur, plurimis imposuerit, & hoc in ea ætate nunquam aliter vidi.

N°. LXIX. Thesaurulus ex ligno Indico confectus, in quo continentur quinque sceleta fœtuum humanorum, in hôc Thesauro VI. delineatorum; estque minimum adeò exile, ut difficillimum foret hoc minus conficere.

N°. LXX. Phiala in liquore conservans portionem Intestini Coli & Ilei, è corpore puerili desumptam.

Not. 1. Valvulæ Intestini Coli, in hac præparatione nobis occurrunt, ceu circulus rotundus; sc: cum Intestina non sunt inflata aut stercorosâ materiâ repleta, semper eo modo visui sese exhibent Valvulæ Coli; at cum à cibo aut flatu distenditur Colon adipiscuntur formam duarum Valvularum (quemadmodum Nob. Kerkringio demonstraveram, cum figuram illam publici juris faceret) ut regressum fæcum inhiberent.

2. Vermis prominet supra Coli Valvulas.

3. Phialâ inversa, Processus vermiformis videndum sese exhibet, & hæc omnia videntur adeo recentia, & naturali colore prædita, ut jamjam videantur è corpore esse excisa.

N°. LXXI. Phiala eodem modo conservans dimidiam partem unius protuberantia uteri vaccæ gravidæ, cui una ex Placentulis variis locis, adhuc cohæret; variis autem locis particulas ejusdem Placentulæ extraxi, ut cavitates profundæ, quæ tempore graviditatis in uteri protuberantiis inveniuntur, in conspectum venirent.

Not. Quod rami vasorum Placentam constituentium, profunde sese insinuent in dictas cavitates, ut venarum ramuli succum nutritium absorbeant, qui post Placentularum separationem copiose effluit, secus ac in gravidis mulieribus, in quibus tale quid non reperitur, & consequenter cum tali oeconomia haud convenit. Vide de hac Thesaur. V. fol. 16. & 17.

N°. LXXII. Phiala in liquore continens unam ex protuberantiis uterini vaccæ gravidæ, à Placentula liberatam, ut profundæ lacunæ, ramulos Placentulæ recipientes, visui distinctius occurrerent.

N°. LXXIII. Phiala in liquore conservans portionem substantiæ corticalis Cerebri, illamque mere vasculosam esse luculenter hic & in præcedentibus Thesauris cerni potest.

Nemo hactenus, qui me, coelo sereno, convenit, de rei veritate dubitavit, sed uno ore omnes profitentur, se nunquam id fuisse credituros, nisi vidissent; visum quidem, non autem fidem illis dare possum, qui hanc rem in dubium vocare aut negare volunt, quia tale quid nunquam viderunt: accedant quicumque volunt, nullis denegatur inspectio aut visus, modo coelo sereno accedant, & oculos armatos, imo etiam inermes admoveant, res enim satis clara.

Si quis autem Thesauros in transitu percurrat, cœlo nubilo & pluvioso (quemadmodum quotidie magno numero ad me accedunt, quos inter multi obiter in hunc illumve Thesaurum oculos vertunt) impossibile foret talia indagare. Inter hos forte ille quoque fuit, qui incaute Clariss. Viro Schelhamero retulit, sese talem coagmentationem vasorum non potuisse deprehendere, cum illi corticalem substantiam demonstrarem,

Interim Clariss. Schelhameri, de re Anatomica longe meritissimi, Theses, ad meas venerunt manus, in quibus sequentia reperio. *Num verò corticalis substantia, ubi fit spirituum ex sanguine vel separatio, vel præparatio, ex meris arteriarum venarumque osculis* (ramusculis ego dixi, quorum extremitates molles & tomenti instar, tenues sunt,) *constet, ut nuper se conspexisse Cl. Ruyschius professus est, de eo judicium meritò suspendo. Neque enim capio, quomodo cinereus color ex vasorum congerie exsurgere possit, cum in Choroide plexu, qui ex hisce constat, nil ejusmodi deprehendatur, nec Microscopiis mollibus & per madorem lubricis corporis partibus plenam habeo fidem, Quin potius existimo, rationi magis esse conveniens, corpuscula statuere intermedia, quibus &c.*

Antequam Clar. Viro respondeam unum præmittere mihi visum fuit, sc: quod mihi animus sit, cum nemine ullam inire disputationem, ne distrahar ab ulteriore corporis humani investigatione, existimans me plus profecturum investigando, quam disputando; omnes interim ad visum provoco, invito, & si quis oculis mentis majorem fidem habere velit, quam oculis corporeis, per me licebit. Hisce præmissis paucis respondebo

1. Clar.

1. Clar. Vir dicit, ſe judicium ſuum ſuſpendere de mea aſſertione, nempe Corticalis Cerebri ſubſtantiam eſſe vaſculoſam. Reſp. hoc mihi neutiquàm eſſe admirationi, calculum ipſemet non adjicerem, niſi detexiſſem & luculenter vidiſſem. Incredibile olim mihi quoque fuiſſet, ſi tale quid audiviſſem.

Sciat interim velim Clariſſ.Vir, quod nunquam incidiſſem in hanc dilucidationem, niſi perſcrutando, aliam inſtituiſſem methodum, & neutiquam uſitatam; vulgari enim modo impoſſibile eſt dictæ partis conſtitutionem explorare, in corpore jamjam denato, (ſine prægreſſa præparatione noſtrâ) uti facere ſolent Anatomici, idque ſolo cultro Anatomico, vel inutili coctione Cerebri in Oleo Olivarum, Terebinth. Lini &c.

Culter ineptus eſt, propter Cerebri mollitiem; per decoctionem in oleis immutatur ſubſtantia cerebri; hinc ſibi perſuaſerunt nonnulli corticem eſſe glanduloſum, & hoc typis non ſolum mandarunt, verùm etiam per figuras expreſſerunt ejuſmodi chimæras, quibus rejectis, confugiendum ad aliam, magis ſecuram, inveſtigationis methodum, ſc: per vaſorum ſanguineorum artificioſam repletionem ceraceâ materiâ rubrâ: quo facto, particula corticalis ſubſtantiæ auferenda, & à capillo ſuſpendenda in liquore conveniente, poſtea, capillus digitis arripiendus, & ſic ſurſum deorſumque movenda particula. Corticalis Cerebri ſubſtantia, quæ à motu in liquore ſeſe explicat, in infinitos ramuſculos, tomenti inſtar tenues, attamen molles. Hanc methodum excogitavi non ſolum circa dictum corticem, verùm etiam in plurimis particulis corporis, qua ſine, ut puto, impoſſibile eſt expiſcari, qualis ſint naturæ.

Quis unquam credidiſſet, tantam eſſe differentiam inter vaſorum ſanguineorum extremitates, quantam exhibui in præcedentibus Theſauris, niſi quis hoc domi meæ vidiſſet? Color ſubſtantiæ corticalis Cerebri in demortuis nobis occurrit cinereus, & ad hunc lapidem videtur ſeſe offendere Cl. Vir, ego autem non; utrum rubeſcat in ſtatu vivo, & ſano, an verò coloris ſit cinerei, haud diſputabo; quicquid ſit, hoc tantum regero, demonſtrari poſſe extremitates arteriolarum, abſque ullo intermedio, variis locis degenerare in vaſcula alterius naturæ; ſic Arteriolæ Renales in ductus Bellinos, Spermaticæ in vaſcula ſeminis rudimentum conficientia, Arteriolæ in Cerebri

bri Ventriculis in Plexum Choroideum, ſic quoque Venæ lacteæ primi generis, in Venas lacteas ſecundi generis, id quod flatu, ſæpius expertus ſum, ſc: quod dictæ venæ ſint continuæ.

Imò Arteriæ per Placentam diſſeminatæ, (vel potius quæ, ſimul cum Venis, Placentam conſtituunt) continuæ quidem ſunt cum ramis Iliacis foetus, tamen in Placentæ conſtitutione, degenerant, & fiunt alterius naturæ; nam à Venis Placentæ, vix ac ne vix quidem diſcrepare videntur tenuitate, ita ut hic denuò vaſorum mutatio ſit conſideranda; jam autem exiſtimo ab mutatione extremitatum Vaſorum, eorumque diverſo reptatu, & conſtitutione, dependere humoris, ſanguinis, ſalivæ, lactis, ſeminis, &c. elaborationem, & ſegregationem, non autem in aliis particulis, aut diverſa pororum conſtitutione nuſquam viſui expoſitis.

Prout jam contenti, ſic etiam continentis color, variis locis, nobis occurrit, Bilis in Veſicula, ut & in Poro bilario, flaveſcens, eodem colore inficit Veſiculam, & Porum bilarium: Seminis rudimentum in vaſis, teſticulorum ſubſtantiam conſtituentibus, coloris eſt cinerei, unde Vaſcula ipſa eodem colore ſunt perfuſa & imbuta, tamen dicta vaſcula continua ſunt cum Arteriolis ſpermaticis, nullis intercedentibus Glandulis aut alia ſubſtantia viſibili: ut brevis ſim, exiſtimo arteriarum extrema in corticali ſubſtantia eſſe conferenda cum floribus braſſicæ floridæ: caulis ut & folia ad terram ſaturatiore viriditate ſunt prædita, quam in parte ſuperiore, caulis tandem in faſtigio degenerat in flores riveos, flores continuant cum caule, ſed non ſolùm caule teneriores ſunt, verùm etiam alterius naturæ & coloris, ſic etiam cortex cerebri, (qui revera nil, niſi Arteriolarum extremitates) conſiderandus eſt, tanquam flores dictorum Vaſculorum. Hinc, uti ſuperius innui, tanta etiam differentia aut diſcretio inter vaſorum extremitate hujus, & illius loci, quæ certe haud fruſtra, ſi enim Arteriæ ſolummodò inſervirent, ſanguis deferendo ad partes, uti hoc tempore creditum, & inconcuſſum fuit, quare tunc non eſſent uniformes & ejuſdem reptatus in ſuis extremitatibus?

Si Corticalis Cerebri ſubſtantia in ſtatu ſano & vivo, coloris ſit cinerei, quod non nego, tunc tali imbuitur colore à liquore

liquore contento; in furibundis, & in maxime iratis, in Phrenitide, & Cerebri inflammatione verosimile est, corticem esse rubicundum, propterea quod sanguis Arteriosus, maximo impetu, ultra terminum propellitur, ut locò contenti coloris cinerei, jam arteriolarum extrema contineant sanguinem rubicundum & floridum; simili modo, si ceraceâ materiâ rubrâ Arterias Carotides repleo, integer cortex colore rubicundissimo perfunditur, idque absque ulla extravasatione, quod certum est indicium, corticem constitutum esse ex extremis Arteriolis, suntque non solùm oculis armatis, verùm etiam inermibus visibiles; hæ autem propter tenuitatem, & mollitiem discrepant, ab iis Arteriolarum extremis, quæ per musculos, imò varias corporis partes, sunt dispersa.

Cum dico corticem ex Arteriolarum extremis constare, rogabit forsan aliquis, an non simul ibi reperiantur Venarum extrema, ut superfluum regerant? Resp. mihi hactenus impossibile fuisse, Venularum ultimas extremitates in Corticali substantia demonstrare; in nostra repletione Arterias arripio, easque lento gradu absque ulla vehementia, repleo, & si totus cortex summa rubedine afficitur, sine visibili Venularum repletione, verosimile mihi videtur superfluum regredi ad Venulas, antequam Arteriolarum ultimæ extremitates producuntur, corticemque constituunt.

Dico mihi hactenus impossibile fuisse venularum extremitates in cortice detegere, & verosimile esse regressum sanguinis superflui fieri antequam cortex constituatur. Verbum *verosimile* satis indicat me hoc nolle mordicus defendere, nam præcise determinari non potest ubinam hoc fiat, in repletione enim arteriarum, replentur ut plurimum quoque venæ, & vice versa, ita ut impossibile videatur præcise dicere, quomodo res sese habeat.

Hisce finem imponam, ne nimia prolixitate ab instituto distrahar, omnia enim mea curiosa Anatomica intra 40 Annos collecta, quæ in sexdecim Thesauris Anatomicis reperiuntur, forma Catalogi tantum describere mihi proposui iisque absolutis, me (volente Deo) libenter conferrem ad descriptionem meorum Thesaurorum Animalium, insectorum Marinorumque &c. qui Thesauri magno quoque sunt numero.

N°. LXXIV. Phiala in liquore continens unam ex protuberantiis uterinis vaccæ gravidæ, quam una ex Placentulis uterinis exceperat.

Not. 1. In illa protuberantia innumeros & profundissimos semper reperiri sulcos, in quos sese insinuant ramuli vasorum sanguineorum placentam constituentium.

2. In dictis finibus colligi succum nutritium fœtus, qui ab extremis Venis recipitur, & ad fœtum deducitur, secus ac in homine; Uterus enim humanus ejusmodo sulcis destituitur. Vide Thesaur. V. ubi fusius de hac re agitur.

N°. LXXV. Phiala liquore referta, in qua alia portio Corticalis Cerebri substantiæ, in ea non minus videri potest, illam mere esse vasculosam.

N°. LXXVI. Phiala sicca, & in ea, Intestinula tenuia fœtus, nitidissime repleta, & præparata.

N°. LXXVII. Plexus Choroidei portio, in liquore conservata, quæ rubicundissima propter Arteriolarum cerebri repletionem,

N°. LXXVIII. Infantis auricula viventis speciem referens.

N°. LXXIX. Hominis Pia mater integra, in liquore conservata, cujus vasa ut & minutissima vascula Arteriosa sunt repleta materiâ cereaceâ rubrâ.

Not. 1. Omnes fere Arterias, quibus superbit Pia mater, deorsum tendere, ut constituant corticem, hic videre licet, suntque earum ramusculi tam numerosi, ut nemo sine admiratione illud in hoc & præcedentibus objectis aspicere possit.

2. Pia mater variis locis solito crassior hic occurrit, id quod in aliis membranis non raro quoque contingit.

N°. LXXX. Phiala in liquore continens Vaginam uterinam ovis, in qua triplex vel quadruplex angustatio, ceu ora.

N°. LXXXI. Placentula uterina, è cujus medio à funiculo umbilicali dependet Embryo humanus, semiunciæ magnitudine.

Not. 1. Capite destituitur, utpote abscisso, in apertione membr: Placentulæ forcipis ope.

2. Artus inferiores æmulantur capita minimæ aciculæ absque ulla discretione femoris, Tibiæ aut Pedis extremi.

3. Funiculus umbilicalis pro proportione Embryonis admodum crassus.

4. Quam-

4. Quamvis Placentula, aut rudimentum Placentulæ, hic satis magna & crassa occurrat, considerandum denuò, ut supra innui, ejusmodi placentulas ut plurimum multo sanguine grumoso & coagulato undique esse obsitas, illudque hic etiam locum habere, videri potest.

5. Monendos hic esse existimo illos, qui Medicinæ studiis incumbunt, quod plurimi olim fuerint decepti, cum vocati ad puerperas, quæ à duobus mensibus uterum gesserant, & abortum passæ erant, postquam in partu ejusmodi rudimenta Placentularum expulerant, quæ magnæ molis videbantur, fœtus exspectabant, talibus Placentulis respondentes, ita ut medicamenta exhibuerint ad fœtus expellendos, idque in puerperarum detrimentum, cum interim placentulæ per se consideratæ, minutissimæ & multo cruore obsitæ essent; quarum Embryones in nihilum redacti sunt, aut in liquorem dissoluti.

N°. LXXXII. Magna Venæ Portæ portio, in liquore conservata, post præparationem tam artificiosam, ut extremitates oculos allicere debeant; utpote adeo subtiles, & tamen repletæ, ut dicere ausim, me nunquam tale quid vidisse.

Not. 1. Me in illa præparatione nil Glandulosi aut Parenchymatosi offendisse, suntque ultimæ extremitates fasciculosæ tenues & succosæ, & ceu in aliud esse mutatæ, tamen cum ramis Portæ continuæ, & ceraceâ materiâ repletæ, sine ulla extravasatione.

Eodem modo res sese habet, circa ramusculos Venæ Cavæ per Hepar dispersos, id quod in præcedentibus Thesaur. ut & litteris responsoriis demonstravi, & in sequentibus ulterius demonstraturus sum.

Hi autem ramusculi Portæ & Cavæ circa eorum ultimas extremitates ita inter se combinati & dispositi, ut illud, quod Veteres dixerunt parenchyma, & neoterici Glandulas, istis extremitatibus fasciculosis competat.

Fateor, quod olim, præjudicio captus, in dicto errore diu quoque hæserim. Ab hinc annos quadraginta in usum Clar. viri D. van Horne, Præceptoris mei (dum viveret) venerandi, aliquoties Jecinora reddebamus excarnia (uti loquebamur) quomodo vero illud? omnes extremitates ultimæ unguibus, cultro obtuso, aliisque instrumentis, auferebantur, sicuti hoc constat ex nonnullo-

nullorum figuris, ut & ex præparatis meis, ante quadraginta annos confectis; jam verò nostra methodo, ne hilum quidem aufero, & sic extremitates fasciculosas & succosas, quas pro Glandulis habuerunt Neoterici, demonstro.

Clar: D. Schelhamerus oppugnare videtur systema nostrum, circa ultimas extremitates vasorum sanguineorum, *ubi dicit*, *Nec microscopiis in mollibus & per madorem lubricis corporis partibus plenam habeo fidem.*

Breviter regeram Cl. viro, sc: quod ipsemet haud plenam habeam fidem, in indagandis partibus mollibus & per madorem lubricis, sine prægressa præparatione; si quis Cerebrum; quæ pars admodum mollis, ad incudem revocat, absque prægressa præparatione & modica induratione, vasorumque artificiali repletione, difficillimum atque impossibile illi erit, veram constitutionem expiscari, saltem uti reor. Quicumque hæcce mea præparata viderunt oculis neutiquam armatis, unanimiter confessi sunt, sese luculenter vidisse, id quod statuo, præsertim qui cœlo sereno me convenerunt.

Sciat itaque velim, Cl: Vir, quotiescunque in meis scriptis dixerim me hæc & alia luculenter microscopii ope vidisse, id tantum attribuendum esse meæ senectuti, qui jam annum sexagesimum septimum agens, oculis meis non peperci: alii autem, quorum oculi magis lyncei sunt, illa luculenter videre possunt, absque microscopiis.

N°. LXXXIII. Fœtus humani vesica urinaria, quam à parte Penis aperui, molliter bombace replevi.

Not. 1. Utramque Arteriam umbilicalem à latere vesicæ consitam, ceraceâ materiâ replevi.

2. Urachus inter dictas Arterias hic visibilis, cæcus tamen in sui extremo, & nulla apertura præditus, quamvis hoc aliqui sustineant.

3. Umbilici rudimentum, portio funiculi umbilicalis, nec non arteriarum reptatus per vesicam hic cerni possunt.

N°. LXXXIV. Uterque Ren fœtus humani.

Not. 1. Membrana adiposa, qua involuti sunt Renes, mentitur mere glandulosa, & facile imponeret minus peritis.

2. Arteriolæ ceraceâ materiâ flavâ repletæ, & inter cellulas adiposas repentes, visum alliciunt.

N°. LXXXV. Phiala in liquore continens Uterum muliebrem, cujus os internum adeò anguſtum, ut ne caput quidem aciculæ minoris admittere poſſit.

Not. 1. Iſthæc morboſa conſtitutio organica inter infœcunditatis cauſas quoque recenſenda.

2. Fimbriæ ductus Ovarii, ſeu Tubæ fallopianæ conſpectiores in uno latere.

N°. LXXXVI. Phiala liquore repleta, in qua conſervata Uterus muliebris, cujus os internum naturaliter eſt conſtitutum.

N°. LXXXVII. Phiala in liquore continens Uterum muliebrem, ſecundum longitudinem apertum, ut Uteri cavitas, nec non cavitas Cervicis interni conſpici poſſint.

Not. 1. Expertiſſimus Anatomic. Regnerus de Graaf, qui in conſcribendis partibus generationi inſervientibus, palmam aliis præripuit, in delineatione cavitatis Cervicis internæ, mihi tamen haud ſatisfecit, quapropter illum nova delineatione dilucidare conſultum duxi. Vide Tab. IV. Fig. III. Theſ. VI.

2. Quam craſſum exiſtat os uteri internum, videri hic poteſt, utpote ſecundum longitudinem diſſectum, præterea oculos incurrunt juga ſeu ſtamina lata, in cervice interna ſita.

N°. LXXXVIII. Maxima portio Venæ portæ, ceraceâ materiâ repleta, cujus extremitates tam exquiſite ſunt conſervatæ, ut ne quidem extremum ſuccoſum deficiat; in tali præparatione, præter ſanguinem; nil eſt ablatum; nullis occurrentibus ita dictis Glandulis aut Parenchymate.

N°. LXXXIX. Phiala in liquore continens Portionem magnam Funiculi umbilicalis fœtus humani, cujus Arteriæ, ut & Venæ, repletæ ſunt ceraceâ materiâ, ut horum vaſorum ſitus & reptatus luculentiſſime cerni poſſint.

Not. Interim hoc objectum vitæ ſpeciem repræſentat.

N°. XC. Embryonis Placentula, cujus ſuperficies, Embryonem reſpiciens, globulis rotundis, referta eſt. Vid. Tab. III. Fig. VII.

Mirari ſatis nequeo, Placentam non ſolùm, verùm etiam funiculum umbilicalem tot degenerationibus eſſe obnoxia in ſtatu morboſo, ſicuti in Theſauris præced: notavi, & in ſequentibus notaturus ſum, de quibus hactenus nil fere legi in Auctoribus.

N°. XCI. Os Uteri apertum, ut oris non solùm, verùm etiam Cervicis interni constitutio cerni possint, quæ cum objecto, N°. LXXXVII prorsus conveniunt, ita ut dubitandum non sit de veritate circa ea, quæ eo loci dixi.

N°. XCII. Phiala in liquore continens fœtus humani Pulmonem, inter cujus lobos Cor, Pericardio involutum, situm, ut & constitutionem naturalem obtinet.

Not. 1. Pulmonis divisionem ordinariam in lobum dextrum & sinistrum non solùm, verùm etiam lobi dextri subdivisionem in lobulos tres, sinistri in duos, & horum omnium in lobulos millenos, hic videre licet.

2. Arteriæ, per Pericardium disseminatæ, hic sunt repletæ, ita ut distinctè videri possint, imò pulmonem & Cor, vitæ speciem repræsentant.

N°. XCIII. Phiala in cujus liquore videri potest, rudimentum Placentulæ Embryonis humani minutissimi, cui connectitur Funiculus umbilicalis, in cujus extremo Embryonis rudimentum quidem cohæret, sed maxima parte liquefactum & in nihilum redactum est, propterea quod nimis diu retinuerunt, antequam mihi traderent.

N°. XCIV. Magna portio Cerebri humani, lapidis instar à me, ante annos triginta indurata, absque decoctione.

Not. 1. Hominibus admirationi est, Ligna & alia in hoc vel illo fluvio lapidis duritiem acquirere; magis autem illis admirationi sit, Cerebrum, substantiam admodum mollem, lapidis duritiem acquirere, idque liquoris nostri ope, neque solùm talem acquisivit duritiem, verùm etiam lapidis scintillantis instar fulget.

2. Isthæc præparatio, ante triginta sex annos, à me facta, & qui post me venient hocce objectum per mille & plures, ut credo, annos conservare poterunt, sine ulla corruptione; tali enim modo præparata incorruptibilia sunt.

N°. XCV. Phila in liquore continens Testiculum humanum, peculiari modo dissolutum.

N°. XCVI. Phiala sicca, & in ea, portio spinæ dorsi alicujus animalis ex India mihi allata, cujus vertebræ inter se ita cohærent, absque ullis adminiculis ligamentosis aut ancylosi. Interim dicta portio Spinæ quaquaversus, mobilis est, tanquam in corpore vivo.

N°. XCVII.

N°. XCVII. Facies cujusdam juvenis vitæ speciem repræsentans.

Not. Labia non solùm, verùm etiam Genæ rubent.

2. Prolabia destituuntur epitheliâ, unde sericum villosum repræsentant.

N°. XCVIII. Phiala in liquore conservans Embryonis Placentulam, tanquam in aliud Esse mutatam, & oblongo-rotundam, duram, quales olim pro molis habuerunt.

N°. XCIX. Phiala, in qua conservatur embryo magnitudine grani hordei mundati, induratus, cum annexo Placentulæ rudimento, à quadraginta annis conservatus, quem mihi dono dedit D. Dr: Helvetius, Medicus apud Hagienses celeberrimus.

N°. C. Phiala in liquore continens Placentulam fœtus humani trium circiter mensium, cujus magnitudo ab annexo sanguine coagulato valde aucta, id quod in illo tempore, uti supra innui, sæpe contingit, ideoque caute judicandum, cum ejusmodi Placentulæ nobis occurrant, ne perversum feramus judicium de tempore, à quo imprægnata fuit mater.

N°. CI. Placentula fœtus hum: in liquore contenta, IV. circiter mensium, quæ per aliquot tempus in Utero fuit relicta, post Embryonis exclusionem aut annihilationem, unde ceu in globulum rotundum, nulla cavitate præditum, mutata est, & sic nil minus, quam Placentulæ constitutionem retinuit.

N°. CII. Placentula fœtus humani, trium fere mensium, in liquore conservata, quæ ab aliquo tempore in Utero hæsit, post fœtus exclusionem.

Not. 1. In hac Placentula, quod illi multum sanguinis coagulati quoque adhæreat.

2. Extremitates vasorum sanguineorum variis locis rudimentum hydatidum repræsentant, & sic in extremitatibus videmus annexos varios globulos minutissimos ceu arenulas. Vid. Tab. V. Fig. III. & IV. Thes. VI.

N°. CIII. Phiala in liquore continens Placentulam humanam cum annexo sanguine coagulato, quæ degeneravit in majorem & magis luculentam mutationem, nempe in hydatides. Vid. Tab. V. Fig. V. Thesaur. VI.

N°. CIV. Phiala in qua continetur portio Placentæ Uterinæ humanæ, quæ tota est in hydatides.

Not.

Not. Quamvis fere incredibile fit integram Placentam, quæ nil nifi vafa fanguinea, poffe degenerare in hydatides fc: vafa majora, minora, minima, tamen à veritate haud effe alienum edoctus fum, & à multis annis illud quoque publici juris feci, adjectis figuris. Vide obferv. meas Anatomico-Chirurg. pag. 44. Fig. 34. & 35. eo tempore in nullo auctore de hac re legeram, multo minus figuras hujus rei videram, poftea autem vidi figuras ab alio expreffas, & fecundum meas factas, non nihil tamen ftudio mutatas, fine ulla mei mentione, fed tranfeant illa cum cæteris erroribus, ab illo commiffis; quo autem modo hæc vafa fanguinea in hydatides poffint mutari, fupra innui, fc: inter vaforum fanguineorum tunicas, reperitur & tunica cellulofa, cujus cellulæ in ftatu præternaturali fi repleantur latice aquofo, cavitas vaforum ita premitur ut nihil cavitatis fupermaneat, & fic obliterantur non folùm minora, verùm etiam majora vafa.

N°. CV. Phiala in liquore continens Os petrofum, ita præparatum, ut non folùm tres canales offei, verùm etiam veftibuli cavitas videri poffint, modo ad candelæ aut folis lucem objectum admoveatur, id fine Canalium læfione.

Præterea Cochlea luculenter hic quoque fefe videndam exhibet.

N°. CVI. Phiala liquore referta, & in ea Stomachus pueri, cujus Arteriæ funt repletæ ceraceâ materiâ alba, in ejus medio occurrit repletio cujufdam ramuli arteriofi artificiofiffima, rete mirabile repræfentans: Interim dubitandum non eft, quin omnes ramuli arteriofi ita fint conftituti, quamvis hic non appareant, idque propter repletionem imperfectam.

Notandum quoque reptatum harum Arteriolarum longe differre, ab eo, qui eft in Arteriis Renalibus, Lienalibus, placentula, & hoc confideratione dignum effe cenfeo.

N°. CVII. Tefticulus humanus peculiari modo diffolutus, & in liquore confervatus.

N°. CVIII. Hepar fœtus excarne, uti perverfè & abufivè loquimur: in Hepate enim nil carnofi, glandulofi aut parenchymatofi, ab extremitatibus vaforum diverfi.

Not. Extremitates ultimæ Venæ Portæ, oppidò quam bene hic funt confervatæ, non autem Cavæ.

N°. CIX.

N°. CIX. Phiala in liquore continens portionem Corticalis ſubſtantiæ Cerebri humani, à capillo dependentem, in qua vaſculorum conſtitutio videri poteſt.

N°. CX. Brachium infantis, vitæ ſpeciem repræſentans, & inter digitos manus continens portionem Thoracis ſui, aut alterius infantis, hujus Muſculi tam rubicundi, ut in corpore vivo rubicundiores non appareant.

N°. CXI. Phiala ſicca, in qua Muris ſceleton nitidiſſimum, & tam ſubtiliter confectum, ut oſſicula auditus in oſſe petroſo videri poſſint.

Dictum ſceleton uni ex poſterioribus pedibus inſiſtens, absque adminiculo æneo, aut ligneo, quaſi ſaltare videtur pede unico.

N°. CXII. Phiala in liquore continens portionem Tunicæ interioris Uteri bovini, quæ degeneravit in globulos rotundos, parvos, duriuſculos, idque, ut ego ſtatuo, à vaſculorum ſanguineorum obſtructione in ſuo extremo, uti antea in aliis objectis, & poſthac variis in Theſauris exhibiturus ſum.

N°. CXIII. Phiala continens Renem Caninum, cujus ſubſtantiâ interiore, (quæ nil niſi vaſa) planè conſumptâ, cavitas ejus Vermem continet longum.

N°. CXIV. Phiala in liquore conſervans portionem Teſticuli ovini diſſoluti, qui magnam habet analogiam cum Teſticulo humano diſſoluto.

N°. CXV. Os humanum, utrumque Labium, cum annexa portione Malæ.

Not. 1. Anterior pars prolabii inferioris, Epithelia adhuc eſt obducta, poſterior pars verò deſtituitur illâ, ita ut in objecti parte poſteriore Papillæ nerveæ, ſericum villoſum repræſentantes, videri poſſint, ſecus ac in parte anteriore.

2. Integumentum, quo genæ obducuntur internè, non eſt membrana vera, uti nonnulli autumant, ſed cum prolabiis hoc commune habet, ſc: quod dictum integumentum ſit Epithelia, producta ex nervorum extremis, id quod in Epidermide locum quoque habere experior. Hinc fit, quod Epithelia Genarum læſa, nullum excitat dolorem, quemadmodum in Epidermide.

N°. CXVI. Phiala in liquore continens portionem Linguæ vitulinæ, cujus Papillæ linguales rubicundiſſimæ, propter

Arteriolarum repletionem, quibus Arteriolis ſcatent papillæ,

N°. CXVII. Portio Pulmonis humani in liquore conſervata, cujus color rubicundus exactiſſimè eſt conſervatus.

Not. Me variis locis, membranam amicientem ſeparaſſe, partim ut conſtitutionem membranæ, partim vaſorum ſanguineorum copiam, ut & curſum atque reptatum naturalem exhiberem: Eum in finem cellulæ intactæ ſunt relictæ, ut earum conſtitutio naturalis in exſpiratione videri poſſit.

N°. CXVIII. Portio Meſenterii, quæ hic veſicularis apparet, propter Tunicæ ejus celluloſæ repletionem ab aëre, idque ab indiſpoſitione, quam contraxit objectum ante mortem.

Not. 1. Meſenterium duplici membrana conſtare, nemo ambigit, ego ſtatuo & demonſtro præterea tertiam membranulam, quam celluloſam denomino, ſitam inter Meſenterii duplicaturam, quæ conſtituitur ex millenis cellulis, quæ non apparent, niſi flatu, vel aqua repletæ, oculos incurrant; in ſtatu autem naturali non comparent, quamvis in obeſis pinguedine repleantur, & tunc membranula iſthæc cum membrana adipoſa, ſub cute ſita, plane convenit.

2. In hoc objecto non ſolùm apparent dictæ Cellulæ, verum etiam flatu à morboſa conſtitutione repletæ, & corpore exemptæ, rotunditatem ſphæricam retinuerunt, idque propter liquorem, in quo natant, id autem fieri non poſſet, ſi eximerentur.

3. Quam utile ſit, objecta in liquore conſervare, & in publicis demonſtrationibus Anatomicis exhibere, hæc & alia ſatis ſuperque indigitant, ita ut immeritò meum inſtitutum improbaverint olim varii, cum hoc in uſum revocarem.

N°. CXIX. Phiala in liquore continens unam atque alteram Vertebram Thoracis fœtus humani, quibus connectitur portio diaphragmatis, ut & uterque Ren: ſuntque hæc omnia tam nitidè conſervata, ut jamjam è corpore videantur exempta.

Not. 1. Superficies utriuſque Renis inæqualis, unde Renes ceu in varias particulas ſubdiviſi videantur, & hoc in illa ætate ſemper contingit.

2. Reni ſiniſtro incumbit Ren ſuccenturiatus, tanquam cupula glandi.

3. Renes ſuccenturiatos affigi, mediante membrana adipoſa, Diaphragmati, hic cerni poteſt.

4. Quod

4. Quod ſubſtantia interior Spinalis Medullæ, corticalis ſit, & ex vaſis ſanguineis, præſertim arteriolis conſtet, in hoc, & aliis quoque objectis, â me conſervatis, videre licet.

N°. CXX. Phiala ſicca, & in ea Placentula, pro Embryonis magnitudine (uti olim putavi) prodigioſa, cui annectitur, ope Funiculi umbilicalis, Embryo ſemi unciæ magnitudine, qui natus eſt ſex horis poſt partum fœtus maturi novem menſium, ſuperfœtationis exemplum infallibile, de hoc partu legi poteſt in obſervationibus meis Anatomico-Chirurgicis A. 1691. in lucem editis, ubi ſequentia ſimul cum figura, fol. 21. exſtant.

Uxor cujusdam Chirurgi Amſtælodamenſis Anno 1686. *infantem robuſtum & viventem peperit; ſex horis poſt hunc partum, enixa quoque Embryonem, cujus formam & magnitudinem Vide his. Fig. XV. in hoc Embryone notatu dignum fuit, quod Funiculus umbilicalis tot hydatidibus eſſet refertus, ut totus videretur concatenatio Veſicularum, aqueo humore refertarum, unde hoc?* &c.

Ex deſcriptione Placentæ, quam prodigioſæ magnitudinis eſſe ſtatui, patet, me quoque fuiſſe deceptum, ſc: quod eo tempore pro Placentula, ſimul ſanguinem coagulatum habuerim, cum contra Placentulæ Embryonum in tali ætate admodum exiles ſunt.

Notandum præterea huncce Embryonem ſiccum & intus repletum eſſe ceracea materia, ſine qua, debitam & naturalem magnitudinem ſervare haud potuiſſem in exſiccatione.

N°. CXXI. Phiala in liquore continens lamellam Cerebelli humani, cujus cortex, repletus materiâ ceraceâ, rubedinem induit; medullaris verò ſubſtantia colorem album retinuit.

N°. CXXII. Phiala ſicca, in qua cernere licet ſceleton muris nitidiſſimum, quod uni poſteriorum pedum inſiſtit, & uno anteriorum continet ſetam, cui agglutinatus eſt dens Araneæ Americanæ magnitudinis prodigioſæ.

N°. CXXIII. Phiala ſicca, & in ea, cutis Capitis hominis, cujus Arteriæ ſunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, idque tam artificioſè, ut ne minimus quidem ramulus videatur intactus, unde tota cutis, ceu inflammata nobis occurrit.

Interim conſideratione dignum cenſeo, dictam cutem retinuiſſe, in ſua exſiccatione, figuram ſcutellæ ſine rugis.

N°. CXXIV. Os temporum in duas partes diviſum, in quarum primâ & exteriore, quæ Os ſquamoſum dicitur, membrana

Tympani sese videndam exhibet, innumeris Arteriolis superbiens, huic annectitur adhuc manubrium Malleoli, & Malleoli Incus.

Notandum quoque dictam membranulam in medio esse pertusam, id quod contra naturæ leges.

N°. CXXV. Cor humanum balsamo nostro induratum & ita præparatum, ut per æva conservari possit.

Not. 1. Omnia vasa, & præsertim Arterias, ceraceâ materiâ rubrâ leviter ita esse repletas, ut ultimæ extremitates, tomenti instar tenues, ceraceæ materiæ transitum admiserint per Cordis substantiam musculosam, idque sub forma nubeculæ; quod visui pulchrum.

2. In illa leni repletione ceraceâ materiâ nullo modo extravasationem præternaturalem causata fuit; tunc enim non in forma nubeculæ, sed in forma globulorum visui sese exhibuisset dicta materia.

3. In statu vivo & sano, credibile sanguinem quoque ex extremis Arteriolis exprimi, extra sua vasa arteriosa, in forma seri sanguinis. Cum enim Arteriæ sint destinatæ musculis devehendo succum alibilem, relinquere debet vascula dicta. Suntque hæ ultimæ extremitates aliter dispositæ, quam quidem in Hepate, aut Liene, non solùm ratione cursus, verùm etiam substantiæ & dispositione vid. Tab. V. fig. VI.

4. Dispositio Arteriolarum per tunicas Arteriæ Carotidis distributarum, videri hic nitidè quoque potest, ut &

5. Aortæ truncus, tres ramos sursum emittens, nec non cæteri trunci Venæ pulmonalis, Venæ cavæ, Coronariorum &c, in naturali situ.

6. Auriculis Cordis eadem materia rubra repletis, naturalis figura visui exhibetur. Vid. cætera B. Lector in Thesauro III. & præsertim in IV, ubi delineationes Cordium repræsentavi, ne Arteriolarum quidem extremis neglectis.

EXPLICATIO

Figurarum Thesauri Anatomici VI. TAB. I.

Fig. I. SCeleton Humanum repræsentat, magnitudine digiti minimi, cujus dextra continet Ovum muliebre non fœcundatum, & Litt. A notatum. Sinistra autem tenet ope capillorum, tria ova muliebria diversæ magnitudinis.

Fig. II.

Fig. II. Sceleton exhibet humanum, præcedente aliquanto majus, à cujus dextra dependet Ovum muliebre fœcundatum utero exclusum, majusculum, & non apertum, ita ut ejus contentum haud viderim.
A. Rudimentum membranarum.
B. Rudimentum vasorum sang: Placentæ primordia constituens.

Fig. III. Sceleton humanum indicis magnitudine, à cujus sinistra, ope capilli dependet Ovum fœcundatum, ejusdem ferè magnitudinis, illudque aperui; ast in ejus cavo nil solidi inveni.
A. Ovi exteriora Vasculosa.
B. Ovi cavitas.

Fig. IV. Placentulæ rudimentum, quod ab aliquo tempore in utero hæsit, post embryonis exclusionem, unde durius factum, & naturali constitutione destitutum.

Fig. V. Rudimentum Placentulæ embryonis humani minimi.
A. Vasculorum rudera.
B. Sanguis coagulatus, dicto rudimento firmiter cohærens.

TAB. II. V. objecta repræsentat quorum I.

Fig. I. Sceleton humanum trium circiter mensium, à cujus manibus ope capillorum, dependent rudimenta duorum embryonum humanorum, quorum primum à dextra dependens, semen anisi magnitudine adæquat. A sinistra autem, capilli ope, dependens tenet rudimentum placentulæ humanæ, cui adhæret ope rudimenti funiculi umbilicalis, rudimentum embryonis humani pediculi aut seminis lactucæ magnitudine.

Fœtus hum: Rudimenti primi Explicatio.

A. Funiculi Umbilicalis rudimentum, crassitie rudimento embryonis vix cedens, id quod pluries mihi videre contigit.
B. Embryonis rudimentum, seminis anisi magnitudine.

Rudimenti secundi expositio.

C. Placentulæ rudimentum.
D. Embryonis rudimentum magnitudine pediculi aut seminis lactucæ.

Fig. II. Embryonem humanum, magnitudine grani hordei mundati, ope funiculi umbilicalis, Placentulæ cohærentem, denotat.
A. Embryonis Caput.
B. Corpus artubus nondum instructum.
C. Funiculus umbilicalis.
D. Placentula.

Fig. III. Exhibet embryonem humanum, ejusdem ferè magnitudinis.
A. Placentula embryonis, prodigiosæ, uti mentitur, magnitudinis, pro ratione embryonis, idque propter sanguinem coagulatum, veræ Placentulæ tam firmiter cohærentem, ut sine laceratione placentulæ separare haud potuerim.
B. Funiculi umbilicalis rudimentum, in hydatidem mutatum.
C. Embryo, cujus caput cum corpore adhuc confusum.

Fig. IV. Exhibet embryonem humanum, præcedente paulo majorem, cujus caput jam è corpore distinctum, artuumque rudera nonnihil in-

conſpectum prodeunt, tuberculorum minimorum inſtar.

A. Placentulæ facies exterior.

B. Ejuſdem facies interior.

C. Embryonis caput.

D. Ejuſdem corpus.

Fig. V. Exhibetur embryo, digiti tranſverſi magnitudine, cujus caput à corpore non ſolum diſtingui poteſt, verùm etiam artuum rudimenta, tuberculorum majorum inſtar, prominent; & quod notandum, Funiculi umbilicalis rudimentum, craſſitie ſua, embryonem ferè adæquat, illudque pluries, uti dixi, me vidiſſe memini. An a morboſa Funiculi conſtitutione?

TAB. III. Expoſitio, in qua VI. reperiuntur figuræ, quarum.

I. Demonſtrat ſceleton humanum, quatuor circiter menſium, à cujus dextra, ope capilli, dependet Embryo, præcedente paulo major, cujus artus magis ſunt expanſi, digiti verò nondum viſui apparent. Notatur autem dictus embryo Fig. II, cujus funiculus umbilicalis, lit: A. notatus, admodum craſſus exiſtit. Qui verò à ſiniſtra dependet embryo, Fig. III. notatus, fœtus eſt humanus, præcedente tantillo major. In hoc fœtu jam digiti omnino videri poſſunt, non ſolum manuum, verùm etiam pedum, eſtque funiculus umbilicalis longè tenuior; ita ut hic denuò naturæ luſus conſiderandus ſit.

Notandum interim hunc ultimum me habere pro fœtu, propterea quod omnia membra jam ſunt abſoluta, ne digitis quidem exceptis, eſtque funiculus umbilicalis longè tenuior præcedente.

Fig. IV. Fœtus humanus, à capillo dependens, qui præcedente major, cujus funiculus umbilicalis, præcedentis fœtus, vix craſſior.

Fig. V. Atheroma piloſum inter cervicis bovinæ muſculos repertum, & nidum aviculæ Ouruſſiæ, vulgò *Colubritje* dictæ, repræſentans.

A. Pili in orbem diſpoſiti.

B. Pultacea materia in Atheromatis parte interiore reperta.

Fig. VI. Atheroma circa eundem locum repertum, ex cujus cavo pili emergunt recti, repræſentatque pilum igneum incenſum.

A. Subſtantia dura & heterogenea.

B. Pili.

Fig. VII. Placentulam humanam demonſtrat, quæ poſt fœtus excluſionem aliquo tempore in utero remanſit; hujus autem ſuperficies interior tuberculis duris eſt obſita.

A. Placentula.

B. Tubercula.

TAB. IV. demonſtrantur III. figuræ, quarum prima.

Uterus eſt mulieris, à paucis diebus gravidæ.

A. Uteri corpus.

B. Uteri craſſities.

C. Ejus cavitas.

D. Locus ubi ductus ovarii, ſ. Tubæ Fallopianæ in uteri cavum inſeruntur.

E. Ova-

E. Ovarium apertum & bisectum.
F. Ligamenta teretia, rotunda vulgò dicta.
G. Tubarum fimbriæ.
H. Tubæ Fallopianæ.
I. Ova, in Ovarii superficie prominentia.
K. Ligamenta Uteri lata.
L. Tubarum cavitas.
M. Ovarii aperti margo.
N. Ovum fœcundatum, & in majorem molem extensum, cujus contentum, ceu in coagulum mutatum forsan à liquore meo, in quo objectum innatat.
O, O. Ovula non fœcundata, transversim scissa, quorum contentum non est coagulatum, quamvis in eodem liquore hæreat.
P. Vasa sang: transfissa.
Q. Os uteri internum.

Fig. II. Uterus est, qui prolapsus fuit è corpore cujusdam mulieris.
A. Uteri pars anterior, Vaginâ obducta, unde Uterus, quamvis prolapsus, immediatè videri haud potest, id quod in omni uteri procidentia locum habet, sc. extra partum.
B. Os uteri internum, in quo varii conspiciuntur sulci exigui cervicis interioris, qui hic in conspectum veniunt à pressione, & conatibus, quibus afficiuntur mulieres, dicto affectu laborantes.

Fig. III. Os uteri internum, ut & cervix uteri interior, suntque secundum longitudinem aperta, ut interiora conspici possint.
A. A. Latera Oris uteri, per medium dissecti.
B. Cervicis cavitas.
C. Sulci.

TAB. V. VI. Figures continet, quarum prima Fig. I. notata, mulieris Uterus, à paucis horis gravidæ, & in adulterio à marito repertæ, paucisque post horis occisæ, cujus cavitas non solùm, verùm etiam utraque Tuba Fallopiana semine Virili referta.

A. Corpus uteri.
B. Uteri cavitas.
C. Semen Virile, à liquore, in quo hæret, nonnihil induratum.
D. Os uteri internum, in quo paulum seminis adhuc reperitur.
E. Teretia ligamenta.
F. Tubæ Fallopianæ.
G. Ovaria, quæ olim Testiculi muliebres dicebantur.

Fig. II. Hominis portio intestini Ilei, cujus tunica cellulosa inflata, exsiccata, & transversim secta.
A. Portio dicti intestini.
B. Tunica cellulosa.

Fig. III. & IV. Demonstrant portiones Placentæ uterinæ humanæ, quæ per aliquot dies remansêre in utero, post fætus exclusionem, unde vasorum sang: extremitates, hydatidum naturam variis locis induere incipiunt.

Fig. V. Portio placentæ humanæ exhibetur, in qua supradictum luculentiùs videri potest, utpotè hydatidibus in majorem molem excretis.

Fig. VI. Indigitat portionem cujusdam placentæ uterinæ hum:, quæ tota quanta in hydatides mutata. Hæc omnia in museo meo ita conservantur, ac sic jamjam è corpore essent excreta.

TAB.

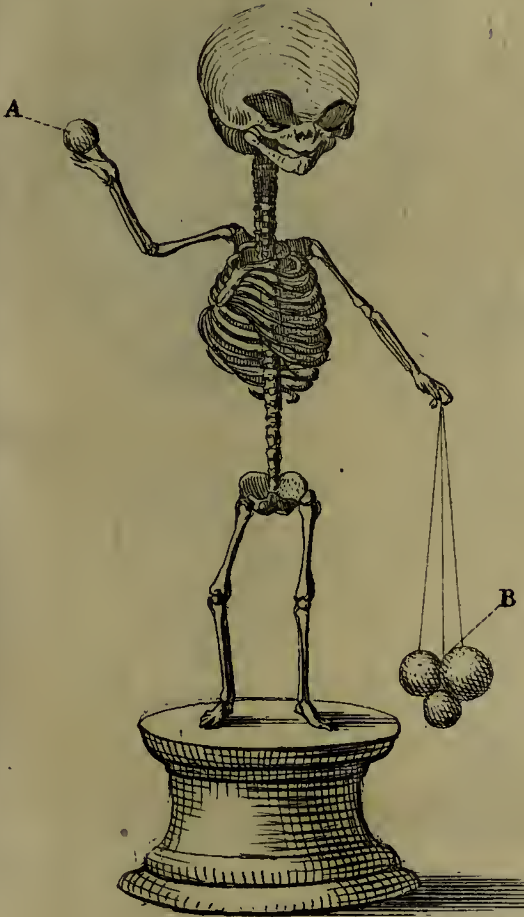
TAB. VI. Denotat corpus quoddam præternaturale, ex Utero Vaccino expulſum, & undique ferè pilis brevibus, nigris, albis, ſtipatum, pedunculoque longiſſimo præditum.

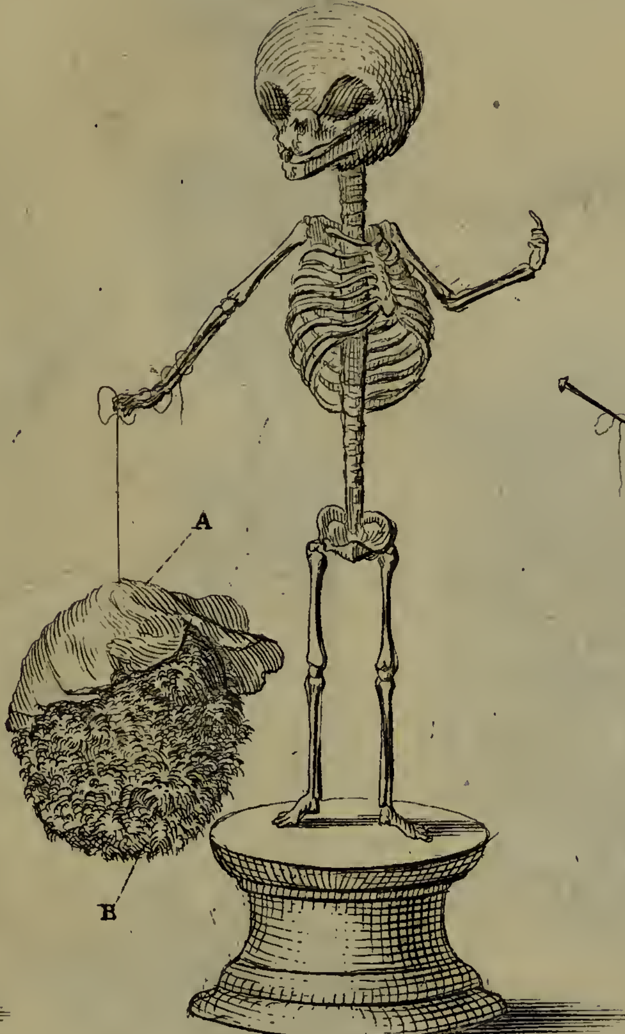
A. Corpus piloſum.
B. Pedunculus.
C. Pars pilis deſtituta.
D. Pili.

Quicunque jam examinaverit omnes Embryones, quos hic repræſentavi, calculum facilè apponet asſertioni meæ, ſc: quod arduum, atque difficilè ſit determinare ex Embryonis magnitudine, ut ex relatione, à quo tempore conceperint mulieres; præſertim cum perpaucæ reperiantur, quæ juſtum temporis punctum gravidiatis obſervare valent. Præterea vitalitatem ſæpiſſimè per aliquod tempus amiſerunt Embryones, & nihilominus in utero ad tempus remanent, ita ut exiſtimem impoſſibile ferè eſſe juſtum tempus deſignare ex Embryonis magnitudine. Circa fœtum humanum trium, quatuor, quinqueve menſium paulò certius illud dijudicari poteſt, cum ſæpiſſimè vitales in lucem prodeant, & majori quoque numero ad noſtras perveniant manus. Itaque cautius agere volui, quam alii, qui incautè affirmant ſeſe hoc poſſe videre ex illorum magnitudine.

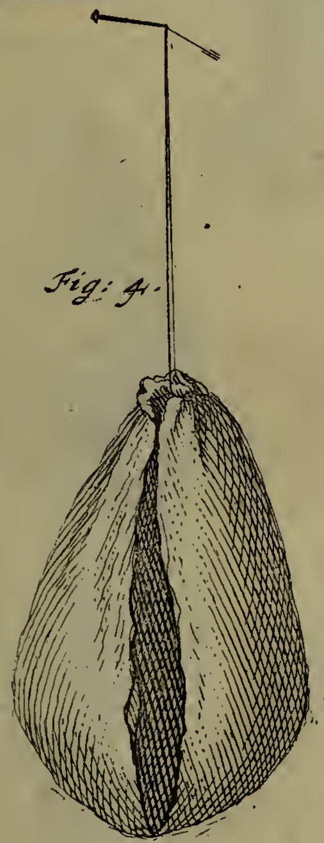
F I N I S.

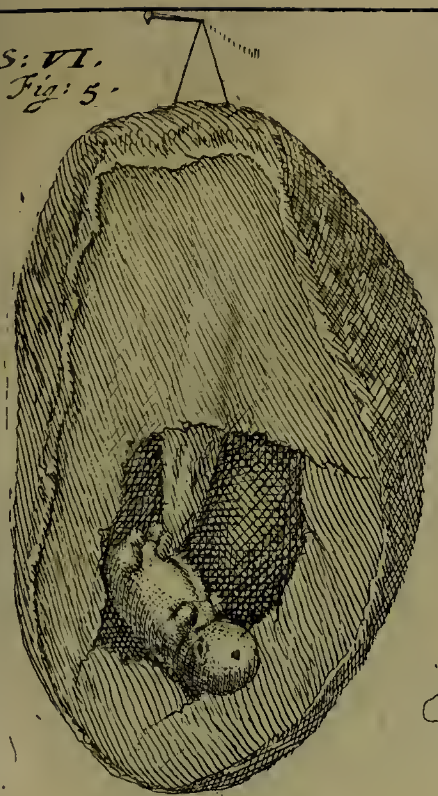

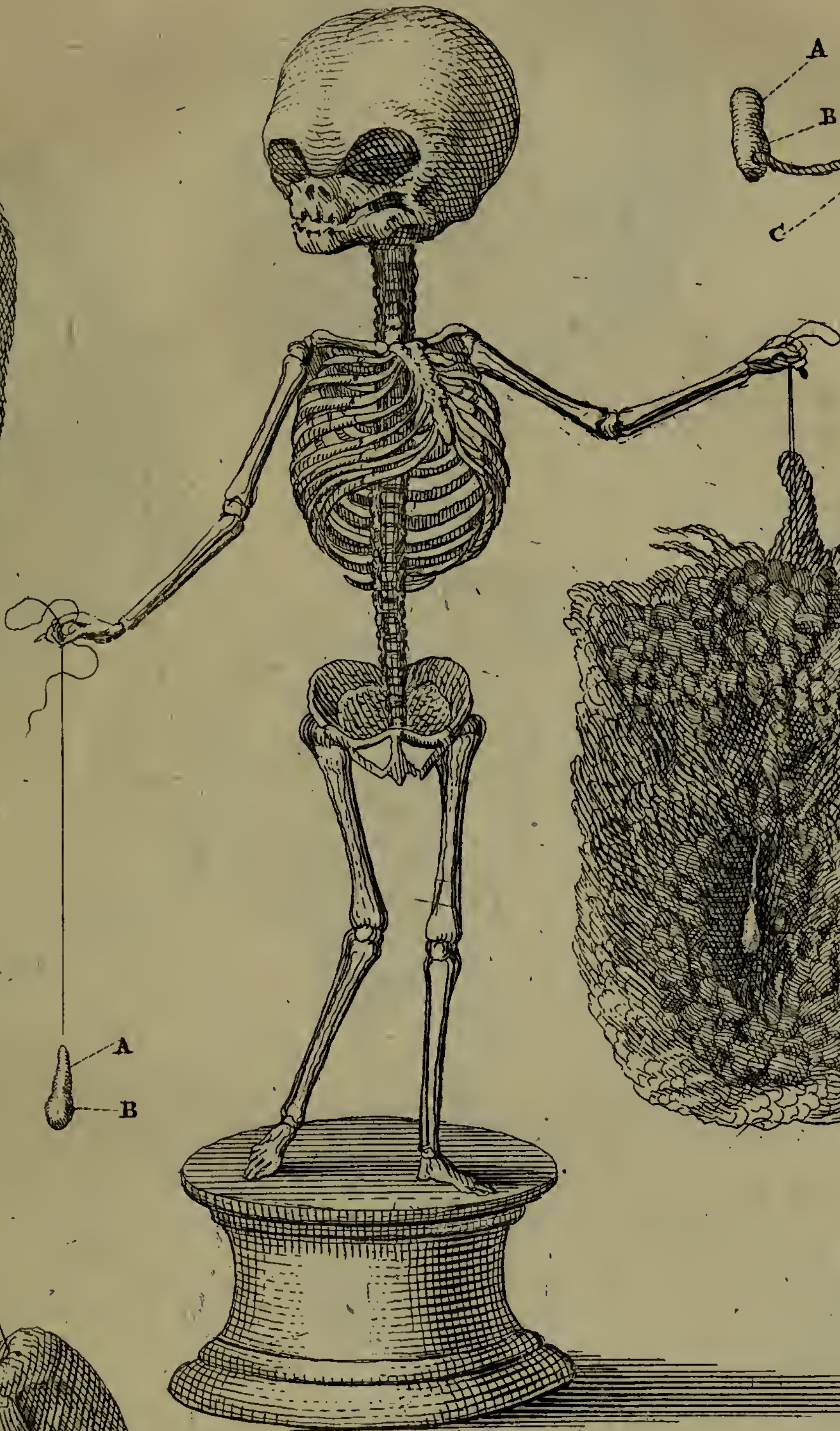

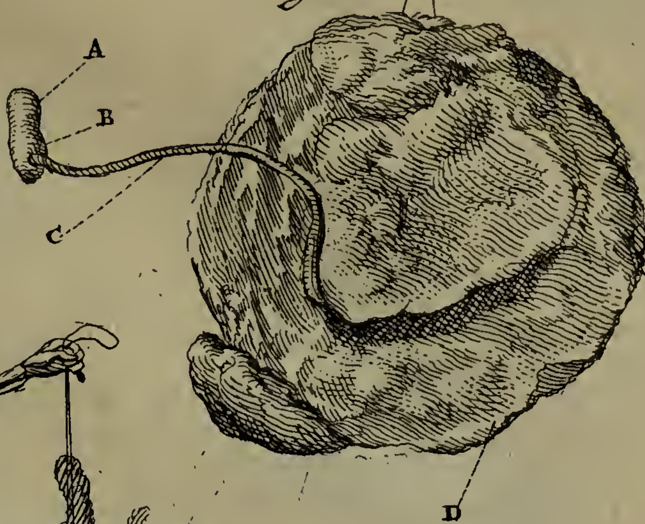

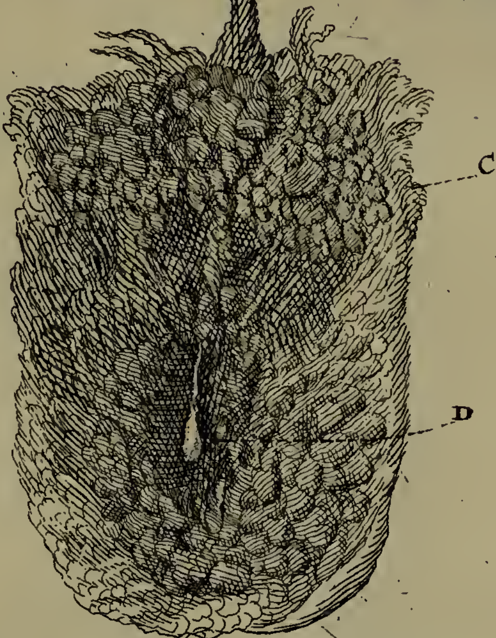

Neerd. Taf. 93. C Huijberts. ad vivum Sculp:

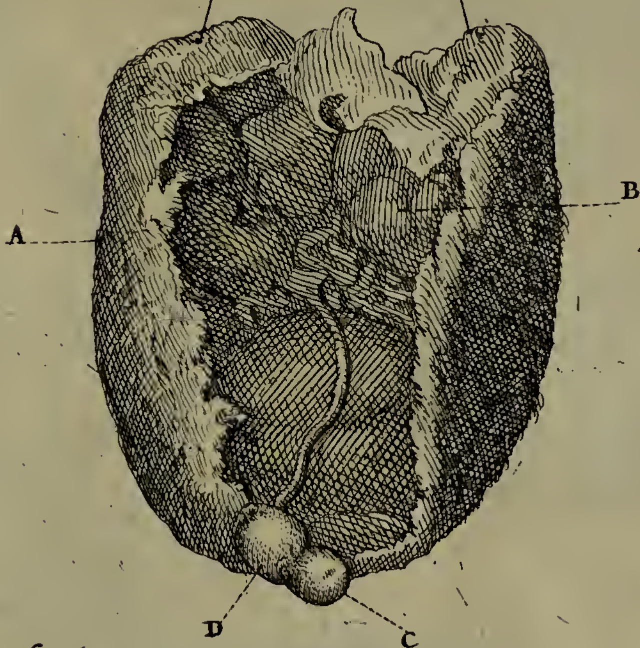

C Huijberts, ad vivum sculp:

Thes: VI
Tab: III.
Fig: 1.
Fig: 7.
Fig: 4.
A
B
Fig: 3.
Fig: 2.
Fig: 5.
Fig: 6.
Huijberts. ad vivum sculp:
Neerd. Taf. 95.

C Huÿberts. ad vivum sculp:

Neerd. Taf. 96.

...CES: VI. TAB: V.

Fig. 7.
Fig. 8
Fig: 1.
Fig: 2.
Fig: 3.
Fig: 4.
Fig: 5.
Fig: 6.
A
B
C
D
E
F
G
C Huijberts Ad vivum sculp:
Neerd. Taf. 97.

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Professoris, nec non Academiæ Cæsareæ Curiosorum Collegæ

THESAURUS ANATOMICUS SEPTIMUS.

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

MDCCXXVII.

THESAURUS ANATOMICUS SEPTIMUS.

N°. I. In cujus fundo reperitur Tumulus, ex variis Conchyliis Indicis purificatis, & ramulis marinis confectus.

In hujus faſtigio conſpicitur Concha exotica, margine in mucrones exeunte. *Fab. Columnæ de Purp. p.* 27. S. Pectunculus albus Guineenſis major, coſtis elatis, ſtriatis. *Pittiv. Muſ. N°.* 727. In ſinu, ſeu concavâ parte, hujus Conchæ occurrit ſceleton fœtus humani octodecim circiter hebdomadum; hujus dextrâ continetur Arteria Splenica, repleta ceraceâ materiâ rubrâ, Corallium rubrum repræſentans.

Dictus Tumulus in ſeſe continet fœtum humanum bicipitem, tribus brachiis, duobusque pedibus præditum, quem, à plurimis annis, ab aliis balſamo conditum, & induratum, emi; talis autem balſamatio cum mea neutiquam convenit, quoniam neque conſtitutionem naturalem, neque colorem retinuit.

Not. Præterea, quod non ſolum ex orbitis Oculorum prodeant Lacertæ, ut & Serpentes, verum etiam per totum corpus decurrere & reptare videntur, id quod in aliquibus oris exoticis in defunctorum ſimulacris, aut tumulis, non raro accidere, unicuique notum.

N°. II. Latere dextro hujus Tumuli adſtat ſceleton fœtus maturi, dextrâ (ne otioſum videatur) continens, & nobis demonſtrans portionem Ilei, cum notabili diverticulo, cujus diverticuli extremum prætern. caput caninum mentitur.

Hanc inteſtini portionem à plurimis annis conſervavi, imo in obſervationibus meis Anatomico-Chirurgicis deſcripſi; nunc

autem denuo iconem æri incidi, curavi. Vid. Tab. IV. Fig. II. Thes. VII.

N°. III. A sinistris quoque in conspectum venit sceleton foetus maturi, cujus utraque manus continet ramum Arteriosum magnum, ceracea materia crocei coloris refertum.

ASSER PRIMUS.

N°. IV. Suis pes extremus, è cujus latere sinistro ceu digiti humani emergere videntur.

N°. II. Muris sceleton nitidissimum, cujus pes osseus anterior, & sinister, continet frustum Hepatis balsamo induratum, cujus superficies ceu granulosa glandulosi quid præ se fert; & hoc non solum mihi, verum etiam aliis Anatomicis Expertissimis olim imposuit, existimantibus, ILLUD GRANULOSUM, Glandulas esse, per se subsistentes, & propria membrana amictas, ad quas, ut ajebant, Vasa sanguinea alluerent; cum contra, dicta corpuscula rectius & non vulgari modo perlustrata, luculenter demonstrem, illa, post dissolutionem, in liquore visa, nil esse, nisi vasorum sanguineorum extremitates succosas, penicillorum in modum constitutas, uti antea fusius de hac re egi.

Dextra præterea continet membranam, per quam myriades vasorum sanguineorum repletorum sunt disseminatæ, quorum extremitates, tomenti instar quamvis tenues, tamen repletæ.

N°. V. Talpæ sceleton nitidissimum, in cujus præparatione ne minima quidem Apophysis, neque Epiphysis amissa, id quod visui gratiam conciliat.

N°. VI. Portio Intestini jejuni mulieris, in qua hoc consideratione dignum esse censeo, nempe;

Cum aperirem cadaver, idque tempore æstivo, omnia intestina ceu gelu erant obsessa, nitentia & scintillantia, cum aliquali duritie.

Quonam morbo correpta fuerit defuncta, me latet: hoc enim expiscari non potui, nec sonticas ob causas etiam ausus fui.

N°. VII. Auricula infantis, vivido colore prædita, cum annexis

xis offibus Temporum & Petrofo, quæ à fe invicem nonnihil funt feparata, ut Membrana Tympani, Officula Auditus, ut & Chorda in confpectum venirent.

N°. VIII. Ren pueri, cui adhuc infidet Ren fuccenturiatus, ficuti cupula glandi.

Not. Hic oppido quam bene videri poteft Renes fuccenturiatos vafis fanguineis non folum ditari ab Arteriis Renalibus, verùm etiam ab Arteriis Diaphragmaticis.

N°. IX. Utraque Palpebra humana, in qua Ofcula in margine fita, ut & Puncta Lachrymalia, luculenter videre licet; eftque tunica intima rubicundiffima; uti in inflammatione contingit, propter vafculorum minutiffimorum repletionem.

N°. X. Infantis caput, viventis fpeciem repræfentans.

Not. 1. Nervus Patheticus in latere dextro duplex, id quod rarum.

2. Nervus fextæ conjugationis (fecundum computationem *Willifii*) eodem in latere binis in locis Cranium perforat.

3. Piæ matris portio, Nervos Olfactorios involvens, innumeris Arteriolis fcatet.

4. Utroque Prolabio ab Epithelio denudato, in confpectum venit vera Prolabiorum fubftantia, quæ præter vafa fanguinea, nil nifi congeries Papillarum nervofarum, fericum villofum repræfentantium.

5. Dura mater nitida, & fericum album fplendens repræfentans. Cum D. JOHANNES PLUIMER, Poëta egregius, hocce caput, nec non alia, & inter cetera quoque videret puerum, octo circiter annos natum, ornavit meam balfamationem quibusdam verficulis Belgicis.

N°. XI. Phiala in liquore continens fplenem Giganteæ puellæ, in quo propter magnitudinem luculenter apparet, nil glandulofi, cellulofi, aut fibrofi ineffe Lieni humano, id quod Anno 1696. demonftravi, publici juris feci, & per figuras tunc temporis illuftravi in Resp. Epift. Anat. problemat. IV.

Cum autem illud tam luculenter appareat in hoc Liene Giganteæ puellæ, propter ejus magnitudinem denuo & fecunda vice figuram Lienis humani exhibere, confultum duxi.

Vid. Tab. 1. Fig. 1. hujus Thefaur. VII.

N°. XII. Phiala in liquore continens pueri caput dimidiatum, in quo ſequentia conſideranda.

1. Infundibulo, ut & Glandulâ pituitariâ, ſecundum longitudinem fiſſis, conſpicere licet infundibulum, præ copia Arteriolarum repletarum, rubicundiſſimum.

2. Sub Sellâ equinâ nullam reperiri cavitatem in infantibus, & præſertim nuper natis, uti recte admonuere Anatomici, hic etiam videre eſt, ut &

3. Nervos Opticos immediate eſſe amictos Piâ matre, per quam hic viſuntur plurimæ Arteriolæ repletæ.

4. Nervum Patheticum, ut &Quintæ conjugationis (ſecundum computationem *Williſii*) hic quoque eſſe conſervatos, ſimul cum Piæ matris portione, quâ ſunt amicti Nervi quinti paris.

5. Nervi Auditorii uterque ramus, ſc. durus & mollis, hic in conſpectum veniunt, ſuntque à ſe invicem ſpinulæ ope ſeparati.

6. In Medullâ oblongatâ luculenter videmus, Corticalem ſubſtantiam eſſe conſtitutam ex vaſculis ſanguineis, præſertim Arteriolis, tomenti ſeu goſſypii inſtar tenuibus.

7. Phialâ nonnihil inverſâ, videri poteſt Lien humanus integer.

N°. XIII. Pueri Pia mater tenuitate telæ aranearum fere ſimilis. Arteriæ autem, per eam diſtributæ, repletæ ſunt ceracea materiâ rubrâ, unde dicta Pia mater ruberrimo colore nobis occurrit.

N°. XIV. Infantis Tibia, naturali colore prædita, ſub cujus pede extremo ſita portio Cranii, carie exeſi, cujusdam famoſiſſimæ meretricis, cui nomen erat Annæ van Hoorn, olim notiſſimæ apud omnes, qui artibus meretriciis erant addicti; quorum quidam adhuc ſuperſtites ſunt, ut mihi relatum.

Not. Quare ſub pede poſita ſit dicta Cranii portio, quisque facile divinare poterit, cum hoc malum calamitoſum non contraxerit dicta meretrix ſine nefandis operibus, quæ vituperanda, & veluti pede conculcanda; in tali enim tales capiuntur flumine piſces; hæc in liquore conſervantur.

Dictæ meretricis oſſa pedis extremi quoque conſervavi, quæ

quæ adeo ſunt levia ab iſtis artibus meretriciis, ut aquæ impoſita plumæ inſtar ſupernatent.

Nº. XV. Hominis portio Inteſtini Ilei, diverticulo magno præternaturali ditata. & liquori immerſa.

Not. 1. Diverticulum, quod cœcum, ſacci inſtar dependet, cujus extremum caput canis repræſentat. Vid. Tab. IV. Fig. III.

2. Ejusmodi diverticula pluries mihi in disſectionibus cadaverum occurrunt, imo A. 1698. per figuram expreſſi unum ex illis. Vid. Obſervat. Anatom. Chir. meas, Obſerv. XLVIII. nunc autem denuo illud ſimul cum altero viſui offero. Vid. Tab. IV. Fig. II. Theſaur. VII.

3. Ejusmodi diverticula, ut plurimum, ſi non ſemper, in Ileo occurrunt, & cum Ileum maxima parte Hypogaſtrium occupet, contingere poteſt, in Bubonocele, tale diverticulum contineri in illo tumore hernioſo, nullis ſequentibus ſymptomatibus, quæ Herniam inguinalem concomitantur.

Nº. XVI. Portio interioris tunicæ Uteri ovis gravidæ, in illa luculentiſſime apparent vaſcula vermicularia Uterina, Anno 1702. à me exhibita & depicta in Theſ. II.

Not. 1. Quin dicta vaſcula vermicularia continuent cum Arteriolarum extremis, ſicuti in Teſticulis humanis, ſarcinamque ſuam deponant in Uteri tubercula, & ex iis abſorbeatur humor nutritius ab extremitatibus Venoſis Placentularum, nullus dubito.

2. Dicta vaſa Vermicularia facile in conſpectum veniunt, modo Chorii & Amnii tunicæ auferantur, Uterusque in aqua ſimplici per aliquot horas maceretur; cum autem illa, ſine ullo artificio, tam facile in conſpectum veniunt, facile crediderim, alios in aliis regionibus dicta vaſa quoque inveniſſe: attamen mihi attribui dictam detectionem, quandoquidem ante meam detectionem neminem offendi, qui illas deſcripſit, multo minus depingi curavit.

Nº. XVII. Phiala in liquore continens ramum magnum Venæ Cavæ Hepatis, ad ultimas extremitates ſuccoſas uſque repletum, quæ perperam pro Glandulis habitæ ſunt, uti hic videre licet.

Nº. XVIII. Pueri brachium, in cujus manu continetur Piſciculus

ſciculus marinus, Perca marina Indica mihi dictus.

Not. Manus, ut & digiti, tam eleganter arripere videntur Piſciculum, ac ſi viverent, & hoc in liquore.

N°. XIX. Portio Stomachi humani, eodem modo conſervata; in qua luculenter cerni poſſunt vera conſtitutio rugarum, ut & Pori ſeu oſcula, quibus ſtipatur Tunica intima.

N°. XX. Portio Inteſtini humani, magnitudine manus, in qua duæ ſuſceptiones viſuntur; harum una vermem continet, qui ex parte quoque propendet.

N°. XXI. Infantis brachium, cujus manus continet Buccinum ampullaceum, è quo emergit Hirudo Indica maxima.

N°. XXII. Giganteæ puellæ Plexus Choroideus tenerrimus, pro corporis proportione.

ASSER SECUNDUS.

N°. XXIII. Caput fœtus Æthiopiſſæ, jamjam nati.

Not. Hoc caput, ut & integer fœtus, ſcatebant variolis, quantumvis puerpera tempore graviditatis nullis variolis fuerit infeſtata: cum autem dictum caput nigerrimum ſit, ad arcendam averſationem vaſa ſanguinea alterius fœtus appoſui.

N°. XXIV. Placentæ Uterinæ humanæ portio, in totum rubicunda, propter vaſorum ſanguineorum, ex quibus conſtituitur, repletionem: variis autem locis Membrana, ſuccoſa à me dicta, qua abducitur facies Placentæ, quæ Uterum reſpicit, in conſpectum venit.

N°. XXV. Corticalis Cerebri ſubſtantia cujusdam hominis, in qua vera conſtitutio vaſculoſa cerni poteſt.

N°. XXVI. Ita dicta Cauda equina humana; ſicut illa continetur in foraminibus propiis vertebrarum Lumborum.

N°. XXVII. Hominis magna portio Inteſtini Coli, ut & Inteſtinum Cœcum, cum annexo proceſſu vermiformi.

Not. In illa egregie conſpiciuntur valvulæ Coli, ut & triplicia juga, Valvulæ conniventes aliis dicta.

N°. XXVIII. Phiala Cryſtallina ſicca, in qua conſervatur Cor humanum, propter vaſorum ſanguineorum repletionem, rubicundiſſimum, &, poſt balſamationem noſtram, admodum induratum.

Not.

Not. 1. Mucro in duas partes eſt diviſus, quarum pars productior provenit à dextra Cordis parte.

2. Vena Azygos, ex aſcendente trunco Venæ Cavæ emergens, & à latere Gulæ, cui ramum impertit, deſcendens, hic in conſpectum venit, ut & diviſio trunci Venæ Jugularis in ramum externum & internum.

N°. XXIX. Pueri ſex circiter annos nati, & à plurimis annis denati, Caput, tam nitide conſervatum, ut facies ejus vitæ ſpeciem præ ſe ferat, ſuntque Oculi clauſi, ita ut dormientis conſtitutionem repræſentet.

Not. 1. Superiore parte Cranii ablata, Cerebroque exempto, Dura mater in conſpectum venit, ſerici albi inſtar nitens.

2. Per remanentias Nervorum Olfactoriorum viſuntur vaſorum ſanguineorum ramuſculi diſperſi.

3. Nervi, è Cranio exeuntes, hic quoque ſeſe viſui exhibent.

4. Facies, quæ, ſine ulla ruga, plurimis locis minutiſſimas ſcabioſas excoriationes paſſa fuit, dum viveret puer: unde ceracea materia, qua oppleta ſunt vaſa, variis in locis maculas rubras produxit, cum replerem Arterias, per faciem disſeminatas.

N°. XXX. Phiala ſicca, in qua conſervatur Inteſtinum Coecum; cum magna Ilei & Coli portione, è puero quinque circiter annos nato.

Not. dicta Inteſtina, quamvis flatu ſint deſtituta, tamen ita extenſa conſervantur, ac ſi flatu eſſent repleta, id quod nunquam ab aliis vidi præſtitum; ſuntque dicta Inteſtina ob Arteriarum repletionem intenſe rubra.

N°. XXXI. Pueri caput, ſine rugis in liquore ita conſervatum, ut vitam recuperaſſe videatur.

Not. Cranii parte ſuperiore ablata, Cerebrum exemi, Cerebellum autem inverſum denuo indidi, ut Arteriæ vertebrales, & ex iis prodiens Arteria Cervicalis, ſeſe conſpiciendas exhiberent.

N°. XXXII. Phiala ſicca, in qua conſervatur Veſica humana, tribus Ureteribus inſtructa, quorum duo, in ſiniſtro latere ſiti, coëunt, antequam finem fecerunt, & ſic ſingulari foramine Veſicam intrant.

N°. XXXIII. Phiala Piæ matris portionem continens, cujus Arteriolæ, propter repletionem, rubicundiſſimæ, & ſic eandem tincturam impertiverunt Piæ matris portioni ſupradictæ.

N°. XXXIV. Hominis Dura mater, in liquore conſervata. Not. Sinu longitudinali aperto, in conſpectum veniunt Corpuſcula rotunda, & ſubrotunda, milii formia, (à Clariſſ. Viro Pacchiono detecta) hæc magnitudinem aciculæ vulgaris caput haud ſuperant, niſi per microſcopium introſpiciantur, aut ex duobus corpuſculis combinentur.

N°. XXXV. Hominis Dura mater, in cujus ſinu longitudinali aperto, vix ac ne vix quidem ullum ex dictis corpuſculis videri poteſt; verum extra dictum ſinum, à Duræ matris facie interiore, dependet portio membranoſa, ejusmodi corpuſculis ſcatens: ex iis autem ne minimum quidem vaſculum Lymphaticum prodire, conſpicere potui.

N°. XXXVI. Puellæ Giganteæ, à me disſectæ, Dura mater, in cujus ſinu longitudinali nonnulla ejusmodi corpuſcula inveni, verum illa admodum exilia ſunt, habita ratione magnitudinis totius corporis, imo capitis aciculæ minoris magnitudinem haud ſuperant.

N°. XXXVII. Phiala in liquore continens portionem Peritonæi cujusdam mulieris Hydropicæ, tot hydatidibus ſtipatam, ut peritonæum vix in conſpectum veniat. Vid. Tab. II. Fig. III. Theſ. VII.

Eodem modo Glandulæ Meſenterii refertæ erant dictis hydatidibus, ita ut, remediis incaſſum adhibitis, ultimum diem obierit patiens; cum autem illud ſæpiſſime contingat in hydropicis, raro, ſi unquam, evadunt, Paracenteſi in abdomine inſtituta.

N°. XXXVIII. Phiala liquore repleta, in qua continetur portio Thoracis pueri transverſim ſecta: cum autem Pulmo, ut & Cor, ceracea mteria ſint repleta, egregie videri poteſt, non ſolum quomodo Cor & Pulmo in in-& exſpiratione, totam Thoracis cavitatem oppleant, verum etiam Cordis & Pulmonis planam formam, quam obtinent, in ſpiratione ſupra Diaphragma.

Præterea, propter transverſam Thoracis ſectionem, in conſpectum

ſpectum quoque venit ſpinalis medullæ ſubſtantia, transverſim quoque inciſa, & ſic ſubſtantia exterior & medullaris alba, interior vero, & corticalis, rubicunda apparet, propter vaſorum, præcipue Arteriolarum, ex quibus ſubſtantia corticalis in totum fere conſtat, repletionem, ceraceâ materiâ rubrâ.

N°. XXXIX. Phiala in liquore continens ramulum Fruticis Capenſis Portulacæ folio Hort. Amſt. part. 1.

Inferior pars dicti ramuli obſita eſt Pſeudo-membranula, ex ſanguine, ſeu cruore meo (poſt Venæ ſectionem) à me confecta, idque ſola conquaſſatione ramuli per ſanguinem, donec frigus contraheret ſanguis: hoc facto aquæ puræ ramulum indidi, aquâ autem ſæpius renovatâ; ramuloque digitis aliquoties compreſſo, cruor, ramulo cohærens, albedinem induit, repræſentans membranam veram, foliis firmiter cohærentem, & Pſeudo-fibris membranoſis ita pertextam, ut omnes ſint putaturi, veram eſſe membranam, è corpore deſumptam. Notandum vero illud neutiquam ſucceſſurum, niſi illico, poſt venæ apertionem, ſpiritibus nondum diſſipatis, hoc fuerit inſtitutum. Vid. Tab. III. Fig. VI. Theſ. VII.

In Theſauro I. ſimilis fere habetur præparatio, ex cruore ſuillo; cum autem præparatio illa digitis ſit facta, loco ramuli folioſi, conſpiciendam ſeſe exhibet ſubſtantia dicta inſtar polypoſæ materiæ, per quam cernuntur diſperſi globuli adipoſi. Vide ulterius Theſ. I. Tab. II.

N°. XL. Phiala, in qua cernere licet portionem Inteſtini Ilei humani inverſam, eamque in liquore conſervavi, ut perſpicue & luculenter in conſpectum veniret Tunica quinta ſeu villoſa. Quid autem ſit Tunica villoſa, an detur Tunica villoſa, diu multumque inter ſeſe litigarunt Anatomici; quos hic allegare, illorumque opiniones recenſere, non ſolum tædioſum, verum etiam inutile fore exiſtimo: itaque curioſos ad viſum provoco: videant, judicent, & verum à falſo diſcernant. Prolabiorum veram conſtitutionem Papillo-nervoſam deſcripſi & depingi curavi in Theſauro III.

In hoc Theſ. VII. videmus Tunicam Papillo-nervoſam Buccarum, quam cum indagarem, mihi in mentem quoque veniebat, non inutile fore, prius Tunicam villoſam Stomachi & Inteſti

Inteſtinorum rite perſcrutari, & ad incudem revocare, quandoquidem illa ſint corpora continua.

Exiſtimavi in hac indagatione neceſſarium fore, Inteſtina ut & Stomachum ita præparare, ac ſi vitam recuperaſſent, idque ſola Arteriarum repletione, & Inteſtinorum maceratione in liquore convenienti; cum hoc ex ſententia ſuccederet, reperi luculenter, Tunicam villoſam Prolabiorum, Buccarum, Gulæ, Stomachi & Inteſtinorum ejusmodi fere eſſe conſtitutionis, ſc. nil niſi corpus compoſitum ex Papillis nervoſis, Vaſculis ſanguineis, tomenti aut goſſypii inſtar tenuibus, & Epithelia, ab illlis Papillis producta.

Not. 1. Papillare hoc corpus in Prolabiis longe eſſe tenuius, quam quidem in Stomacho & Inteſtinis.

2. Dictum corpus Papillo-nervoſum in omni objecto humano non æque luculenter apparere, eapropter in illa inquiſitione Inteſtina diverſorum hominum ſunt conſpicienda.

3. In Prolabiis Papillæ haud in conſpectum veniunt, niſi Epithelia prius ſit ablata, in Inteſtinis vero, inſtar villorum ſerici villoſi ſurrectorum viſui apparent, ſine integumenti aut Epitheliæ ablatione.

4. Conſiderandum quoque dictas Papillas ipſis ramulis nervoſis, è quibus prodeunt, longe eſſe craſſiores; id quod etiam locum habet in extremis Arteriolis viſcerum, quæ ipſos ramulos, è quibus producuntur, craſſitie longe ſuperant.

5. Quod ad uſum, exiſtimo corpus illud Papillo-nervoſum, eſſe ſenſus inſtrumentum, & hinc dolores adeo atroces, ubi ab humoribus, medicamentis acrioribus, aut aliis rebus, Epithelia aufertur, & ſic Papillæ afficiuntur, doloremque excitant intolerabilem.

N°. XLI. Phiala in liquore continens hominis utrumque Labium cum Prolabiis, ut & portionem Buccarum.

Not. Quod Labia, ut & Buccæ, conſtent ex Epiderme, Cute, pinguedine, ſubſtantiâ muſculoſâ, Glanduloſâ, imò Papillo-nerveâ, quibus addi poteſt corpus reticulare Malpighii, (quamvis propter tenuitatem in homine oculos vix ac ne vix quidem incurrat) hic conſpicitur.

In hoc præparato objecto videri poſſunt, Prolabiorum Epi-

thelia

theliâ ablatâ, ſubſtantia Papillo-nervea, Glandulæ Labiorum, Cutis & Pinguedo, cetera autem hic in conſpectum non veniunt.

N°. XLII. Auricula infantis vitæ ſpeciem præ ſe ferens.

N°. XLIII. Inteſtinula fœtus ovini, nitidiſſime præparata, & in forma ſicca conſervata.

N°. XLIV. Fætus humani quatuor circiter menſium ſceleton nitidiſſimum, ſiniſtrâ tenens ſemen admirandum Palega Pajaneli Horti M. Part. 1. p. 77. dictum, (ſeu Arboris ſiliquoſæ Malabaricæ cordato folio, fructu maximo, oblongo, plano ſemine membranaceo D. Syen, in not. ad Hort. mal.) ſolis figuram imitans.

N°. XLV. Phiala in liquore conſervans manum infantis, quæ continet portionem Piæ matris humanæ, quæ rubicundiſſima, propter Arteriolarum, ad ultimas extremitates usque, repletionem.

N°. XLVI. Phiala in liquore continens magnam Arteriæ pulmonalis portionem, ita præparatam, ut extremitates ſuccoſæ & molles in conſpectum veniant; eſtque illa præparatio inter ceteras ejus generis eminentior.

N°. XLVII. Phiala ſicca, & in ea duorum murium ſceleta, quorum alterum pedem figit ſuper Ovum gallinaceum exiguum, ex Ovo gallinaceo majore, inter ſorbendum, inventum & deſumptum.

Not. Hæc ſceleta, ſibi invicem inſidentia, nullorum adminiculorum ope, pedibus oſſeis inſiſtere, contrarium autem facere ſolent Anatomici.

N°. XLVIII. Phiala in liquore conſervans fatuæ ovis, (ſi ita loqui liceat,) Plexum Choroideum, cujus vaſa ſanguinea in globulos rotundos ſunt mutata.

Not. Dicta Ovis, ceu fatua, modò arietabat in parietem, modo curſum ad foſſas dirigebat. Cum autem illius Cerebrum à latere ventriculi dextri nonnihil eſſet corruptum, dictum malum in totum attribui vix poteſt Plexui Choroideo; meminime tamen hominis, mente capti, cadaver aperuiſſe, cujus ſolus Plexus Choroideus male erat conſtitutus.

N°. XLIX. Jam jam dictæ ovis Cerebrum, vitali colore præditum.

N°. L. Phiala in liquore continens Embryonem humanum, semine lactucæ aliquanto majorem.

Not in Thes. VI. Duo reperiuntur Embryones, ejusdem fere magnitudinis, hic verò tertius comparet. Vt autem citius in conspectum veniret, à latere spinulam affixi. Membranulis autem, Embryonem ambientibus, annectitur hic portio magna sanguinis coagulati, ita ut placentæ rudimentum videri haud possit.

N°. LI. Pueri sceleton, septem octove menses nati, à cujus dextra dependet Hernia Intestinalis, à me præparata, circa quem affectum, sequentia hic in conspectum veniunt.

A. Portio Peritonæi, Intestina tenuia pueri comprehendens.

B. Portio Peritonæi dilatata, & in scrotum usque prolapsa, propter ejus dilatationem; cutis autem hic est ablata, ita ut dilatatio Peritonæi hic nobis occurrat, ceu scrotum.

C. Tunica Vaginalis aperta, in qua vasa spermatica videri possunt.

Hisce ita perspectis, nemo amplius judicaturus est, dicta vasa immediate esse sita in dilatato Peritonæo, sed illa reperiri super superficie ejus exteriore, cui firmiter sunt annexa, & à cujus Peritonæi superficie exteriore videntur mutuari integumentum suum, Vagina dictum, non autem ab interiore superficie Peritonæi, uti perperam ab auctoribus notatum. Cum autem hæc omnia videantur ceu in statu vivo esse constituta, considerandum, illa à me ita esse præparata, ut dictus affectus tanto exactius & perfectius à Medicinæ & Chirurgiæ studiosis conciperetur, nam plurimi perversam habuerunt de hoc affectu ideam.

Notandum quoque, quod maximam Herniæ partem oppleverim Gossypio, Intestina verò flatu; quod feci, ut naturalem rotunditatem & formam retinerent. Sinistrâ autem strophiolum, confectum ex membranula, myriadibus vasculorum sanguineorum superbiente, orbitæ Oculi admovere videtur dictum sceleton, quasi lacrymans.

N°. LII. Puellæ sceleton ejusdem fere ætatis, à cujus dextra dependet Thorax osseus pueri quinque circiter mensium, circa quem consideratione dignum esse censeo, sc. 1. quod plures Costæ, præsertim lateris dextri, plurimis in locis fuerint

rint ruptæ, & denuo ferruminatæ, unde admodum adhuc contortæ.

Notandum præterea, dictas fracturas haud fuisse perfectas, tunc enim majore callo essent obsessæ, sed propter mollitiem costarum fracturæ fuerunt imperfectæ, an à compressione, vel quod calcatus fuerit infans? quod valde probabile, quia in utroque latere malum hæret.

3. Variæ Costæ, binis in locis, dicto modo fractæ fuerunt.

4. Omnes istæ costæ videntur quoque destitui durâ & nitente superficie, quâ ditatæ sunt, unde justo quoque molliores.

A sinistrâ dependet integrum Intestinum Cœcum cum annexa portione Ilei, è corpore ovino: quanta differentia sit inter hoc Intestinum ovinum & humanum, videri hic potest.

N°. LIII. Portio cutis capitis humani superior, scutellam repræsentans, per quam tot vasa sanguinea sunt dispersa, ut tota Cutis, à repletione materiæ ceraceæ, sit rubicundissima.

A S S E R T E R T I U S.

* N°. LIV. Phiala in liquore conservans infantis Colem cum coliis suis, colore vivido.

N°. LV. Infantis Pes, eodem modo conservatus, & ita præparatus, ut ligamenta, præsertim Teres, in conspectum veniant.

Not. 1. Ligamentum Teres visui sese non offert, nisi Patellâ, à Musculorum tendinibus præcisâ, dependeat: vide Tab. III. Fig. 1. Thes. VII.

2. Variis Musculis separatis, Nervus per Tibiæ partem posteriorem decurrens, & denudatus, hic videri potest.

N°. LVI. Pueri Ren uterque, quorum alter Rene succenturiato instructus, per dorsum in duas partes est divisus, ut nonnulla interiora appareant, sc. Papillæ renales, Ductus urinosi &c.

N°. LVII. Infantis portio Thoracis, in qua, Musculis ablatis, in conspectum veniunt cavitates, corporibus Vertebrarum

brarum imterpositæ, de quibus vide Thesaur. V. Tab. III. Fig. 2.

Præterea hic videri possunt Arteriæ Intercostales externæ, à me detectæ, & delineatæ in Thesaur. I. Tab. III. Fig. 3.

N°. LVIII. Fœtus humani brachium, in cujus manu continetur Fungus, Placentulam uterinam, cum suo integumento crassiore, repræsentans.

Notandum interim, Fungum illum esse repertum super particulam corporis humani, quam in phiala, modico liquore repleta, inveneram, ex qua particula propullulabat dictus Fungus, vid. Tab. II. Fig. 1. Thes. VII.

N°. LIX. Sceleton fœtus humani immaturi, sex circiter mensium, à cujus sinistra dependet portio membranæ Pulmonis rubicundissima, propter vasorum sanguineorum repletionem, estque dictum sceleton albissimi coloris.

* N°. LX. Partes generationis Puellæ, in liquore conservatæ; in iis membrana Hymen, Caput Clitoridis, cum ejus Præputio, Nymphæ, Meatus urinarii orificium &c. videri possunt.

N°. LXI. Gliris sceleton nitidum, quod uno pede, sine fulcro ligneo, ferreo, aut æneo, insistens. mira gesticulatione, quasi saltando, frustum Intestini Jejuni hominis continere videtur, cujus vasis sanguineis repletis, sanguineo colore est præditum.

N°. LXII. Portio Intestini Jejuni balænæ majoris, in liquore conservata.

Not. 1. Maximam habere analogiam Intestina balænæ cum Intestinis humanis, hic luculenter apparet: Rugæ autem interiores, Juga mihi dicta, haud præcise eundem ordinem servant, sicuti in homine, sed confuse decurrunt, & mentiuntur rugas interiores stomachi humani.

N°. LXIII. Portio Maxillæ superioris ex vervece, in qua videre licet per integumentum, quo obducuntur Ossa spongiosa inferiora Narium, Vasa Arterio-mucosa, densissime constipata, & recto ductu currentia ad Nasi extremum usque.

Cum viderem peculiarem in illis vasis cursum, & observarem in illis nullas fere ramificationes laterales, & quod plus est, raro liquore sanguineo imprægnatas esse: quid de

illis

illis esset, dubitare cœpi; Itaque Arterias Carotides replevi ceraceâ materiâ rubrâ, quo facto, omnia ad unum usque impraegnabantur. (Vid. Tab. III. Fig. 2. Thes. VII.) id quod mihi indicio erat, dicta vasa continuationes esse Arteriarum: jam porro observo, sc. integumentum comprimendo versus Nasi extremum, ex iis effluere liquorem limpidum Muco-serosum, praesertim post macerationem in aqua simplici, id quod satis superque indicat, vasa illa esse habenda pro vasis excretoriis.

Praeterea hodie mihi videre videor aliquid peculiare circa illa vasa, quae nondum satis perspecta, in aliud tempus reservare decrevi.

Considerandum ulterius, quod, quamvis illa vasa non tam distincte appareant in corpore humano, quin tamen quoque adsint, vix sit dubitandum.

N°. LXIV. Sceleton foetus quinque circiter mensium, cujus sinistra tenet portionem Intestini, cujus Arteriae in totum sunt repletae.

N°. LXV. Phiala liquore repleta, in qua continetur portio Asperae Arteriae, quam ceraceâ materiâ rubrâ replevi ad ultimas extremitates usque.

Quicumque inter Anatomicos dictam portionem adspexerit, facile judicaturus est, figuras, ab aliis in lucem editas, neutiquam cum hoc ramo, neque cum naturali constitutione, convenire. Vid. Tab. III. Fig. 3. hujus Thesaur. VII.

N°. LXVI. Portio Intestini recti è puero, in cujus superficie interiore Pori, seu oscula, tam dense sunt stipata, ut cribrum repraesentet. Vid. Tab. III. Fig. IV. hujus Thesaur.

N°. LXVII. Stomachi portio, per quam Arteriae numerosissimae, & repletae, distributae sunt; idque è corpore foetus ovini immaturi.

N°. LXVIII. Embryonis humani Placentula nitidissima, cui cruor condensatus cohaeret, qui Placentulae molem augere quidem videtur, attamen ad Placentulam haud pertinet, sicuti in praecedente Thes. VI. quoque indicavi.

N°. LXIX. Muris sceleton, uni ex posterioribus pedibus, sine adminiculo, insistens, saltare quasi videtur, continetque dextro & anteriore pede frustum venae inflatae, exsiccatae &

apertæ, ut vera conſtitutio ſimplicis Valvulæ, ramis venoſis præpoſitæ, cerni poſſit.

Siniſtro & anteriore pede arripere videtur portionem Venæ jugularis humanæ, Valvulis bicompoſitis inſtructam.

N°. LXX. Phiala in liquore conſervans Mammam muliebrem, ſecundum longitudinem ſectam, ut facies interior videri poſſit.

Notandum interim, neque in hac, neque aliis Mammis in ſtatu naturali, ullas reperiri ita decantatas Glandulas, ſicuti antea fuſius declaravi.

ASSER QUARTUS.

N°. LXXI. Phiala ſicca, & in ea portio Inteſtini jejuni, cujus tunica ſecunda ſeu celluloſa egregie videri poteſt.

N°. LXXII. Portio Meſenterii, cujus, Arteriis repletis, Glandulæ Meſenterii cernuntur rubicundiſſimæ, propter Arteriarum repletionem.

N°. LXXIII. Cutis Elephantis portio.

N°. LXXIV. Penis virilis, in lamellas diſſecti, portio, in qua videri poteſt, corpus Nerveo-ſpongioſum minus integrum Meatum urinarium ambire, id quod in omnibus non habere locum, demonſtravi in præcedenti.

Notandum interim, omnia corpora Nerveo-ſpongioſa ceraceâ materiâ eſſe repleta.

N°. LXXV. Fœtus humani ſex circiter menſium Hepar, balſamo, lapidis inſtar, induratum, & à plurimis annis in formâ ſiccâ conſervatum.

N°. LXXVI. Teſtudinis caput oſſeum, coloris nivei demptâ maxillâ inferiore.

FIGU-

FIGURARUM THESAURI VII.

Explicatio.

TABULA I.

Fig. I. denotat Lienem puellæ Giganteæ.
A. Vaſorum ſanguineorum extremitates in totum explicatæ, tomenti ſeu goſſypii inſtar tenues; illæ autem ante explicationem Glandularum forma occurrebant.
B. Dictorum extremitates ex parte tantum explicatæ.
C. Portio ſuperficiei Lienis non explicata.
D. Arteria ſplenica.
E. Vena ſplenica.
F. Foveæ majores, ab avulſione membranæ, Lienem ambientis, productæ.
G. Foveæ minores propter eandem cauſam productæ.
Fig. II. Supra dictæ Giganteæ puellæ Plexum Choroideum exhibet, qui longiſſimus quidem, aſt tenerimus occurrit.
Fig. III. Portionem Duræ matris ex homine demonſtrat, facie exteriore viſam.
A. Duræ matris portio.
B. Agmen corpuſculorum Milii forma, quæ minimæ aciculæ caput haud ſuperant magnitudine.
C. Dicta corpuſcula ſolitaria.
D. Foveæ, in ſinu longitudinali exſculptæ.
E. Portio Duræ matris, à latere ſinus longitudinalis.
F. Sinus longitudinalis apertus, & nonnihil reflexus, ut cavitas, & quicquid in ea continetur, cerni poſſint.
Fig. IV. Indigitat dicta corpuſcula è ſinu exempta, quorum nonnulla parvis quaſi pedibus prædita ſunt.

T A B U L A II.

Quinque objecta repraesentat, quorum

I. Infantis Brachium demonſtrat, Littera A notatum, in cujus manu continetur Fungus, à me repertus ſupra particulam carneam corporis humani, ſecundinam mentiens parvulam.
B. Pelliculæ Analogum, Chorium mentiens.
C. Fungus, Placentulæ ſimilis.
FIG. II. Cerebri humani portionem demonſtrat, per cujus ſuperficiem, ſupra Piam matrem, Veſiculæ diſſeminantur diverſæ formæ, Vaſa lymphatica repræſentantes, ſuntque nil niſi Tunicæ Arachnoïdeæ elevationes artificioſæ, à flatu per tubulum adactae. Hoc autem Cerebrum in Theſauris ſervare mihi quidem animus erat, verum enim vero cum impoſſibile mihi fuerit, flatum in dictis vaſis retinere, non conſervavi. Vide ulterius hac de re Programma Anatomicum A°. 1706. diebus canicularibus typis mandatum, in quo dixi, me hactenus nulla offendiſſe vaſa lymphatica vera in cerebro humano; neque in ejus membranis, & multum me debiturum illi, qui vel minimum ramuſculum veri Lymphæ-ductus, Valvulis conjugatis inſtructum, mihi demonſtraverit.
A. Cerebri portio.
B. Pſeudo-vaſa Lymphatica.
FIG. III. Exhibetur portio Peritonaei cujuſdam Hydropicae, hydatidibus referta.
A. Peritonaei portio.
B. Hydatides.
FIG. IV. Explicatio.
A. Grumus ſanguinis ſeu cruoris.
B. Membranæ, Embryonem obducentes.
C. Rudimentum Funiculi umbilicalis, craſſitie Embryonem fere ſuperans.
D. Embryonis caput, in quo unius oculi rudimentum videri poteſt.
E. Dorſum embryonis.
FIG. V. Hominis Labium utrumque cum portione Malarum.
A. Cutis cum pinguedine.
B. Epithelia labiorum, ut & Malarum.
C. Papillae nervoſae, ſerico villoſo ſimiles.
D. Oris apertura.

TABU-

TABULÆ III.

Explicatio.

FIG. I. Exhibetur Epiphyſis inferior oſſis Femoris, cum annexa Patella & Tereti ligamento.

A. Epiphyſis oſſis Femoris inferior.
B. Arteriolae per latera Cartilaginis diſtributae.
C. Ligamentum Teres, cujus ope, inter cetera, Patella quoque connectitur inferiori Epiphyſi oſſis Femoris.
D. Vaſa, & praeſertim Arteriolae, per ſubſtantiam cartilagineam Patellae diſperſae.
E. Reliquiae Tendinum Muſculorum, Tibiam extendentium; quibus firmiter connaſcitur Patella.
F. Patella dependens.

FIG. II. Oſſa ſpongioſa Narium ex ove exhibentur.

A. Portio ſepti narium, loco ſuo nonnihil remota, ut oſſa ſpongioſa Narium luculenter in conſpectum venirent.
B. Unum ex oſſibus ſpongioſis ſuperioribus, per cujus involucrum vaſa plurima ſunt diſperſa, reptatu diverſa ab illis, quae ſunt diſtributa per involucrum oſſis ſpongioſi inferioris.
C. Inferior portio ſepti Narium.
D. Os ſpongioſum inferius, per cujus involucrum plurima Arterio-pituitoſa vaſa, prorſus alio reptatu currentia, quam quidem arteriae in ſuperiori oſſe ſpongioſo.
E. Inferior pars oſſis ſpongioſi, in qua plurima oſcula reperiuntur, per quae latex ſeroſus, aut ſi mavis ſeroſo-pituitoſus in vivis ſponte, & in defunctis per expreſſionem emanat.

FIG. III. Ramum Aſperae Arteriae denotat, ad extremum usque repletum ceracea materia rubra.

In illo videri poteſt differentia inter hanc, & alias figuras, ab aliis in lucem editas.

FIG. IV. Pueri Inteſtini Recti portio, facie interiore viſa, in qua innumerabiles aperturæ, ceu oſcula, viſuntur.

FIG. V. Plexus Choroïdeus è cerebro ovino in aliud mutatus.

A Portio membranoſitatis nutans.
B. Portio explicata.
C. Arteriolæ, maxima parte Plexum Choroïdeum conſtituentes; & in rotundos globulos mutatæ.

FIG. VI.

A. Ramus Plantæ, quæ dicitur Planta Africana, Portulacae folio. Hort. Amſt. part. I.

B. Floſculi exigui pentapetali, cum ſtylo florido.

C. Pſeudo-membrana, à me confecta ex ſanguine ſeu cruore meo poſt venae ſectionem, idque ſola conquaſſatione. Vide ſupra citatem deſcriptionem.

TABULA. IV.

FIG. I. Portio Inteſtini Coli, cum annexo Caeco, ut & Proceſſu vermiformi, nec non portione Ilei ex Gigantea puella.

A. Coli portio.

B. Ilei portio.

C. Proceſſus Vermiformis.

FIG. II. Inteſtini Ilei, ex homine deſumpti, portio, cum diverticulo praeternaturali.

A. Diverticulum ptaeternaturale, quadrupedis caput repreſentans.

B. Ilei portio.

FIG. III. Idem fere demonſtrat ex alio homine.

A. Diverticulum praeternaturale.

B. Ilei portio.

FINIS.

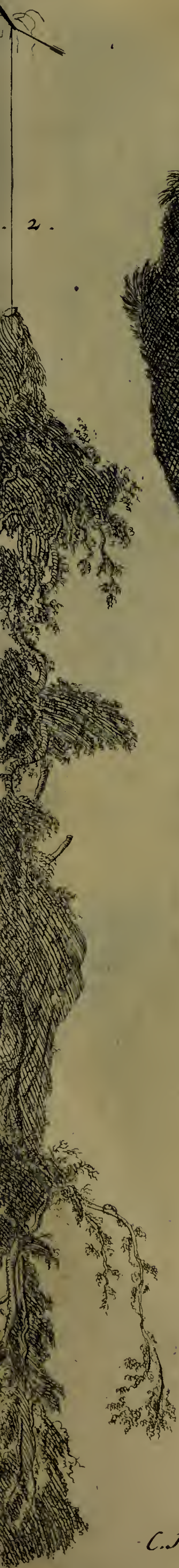
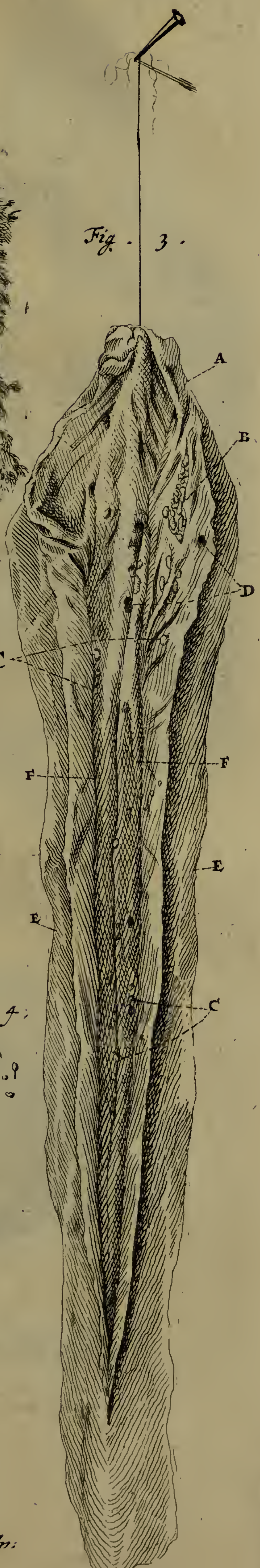
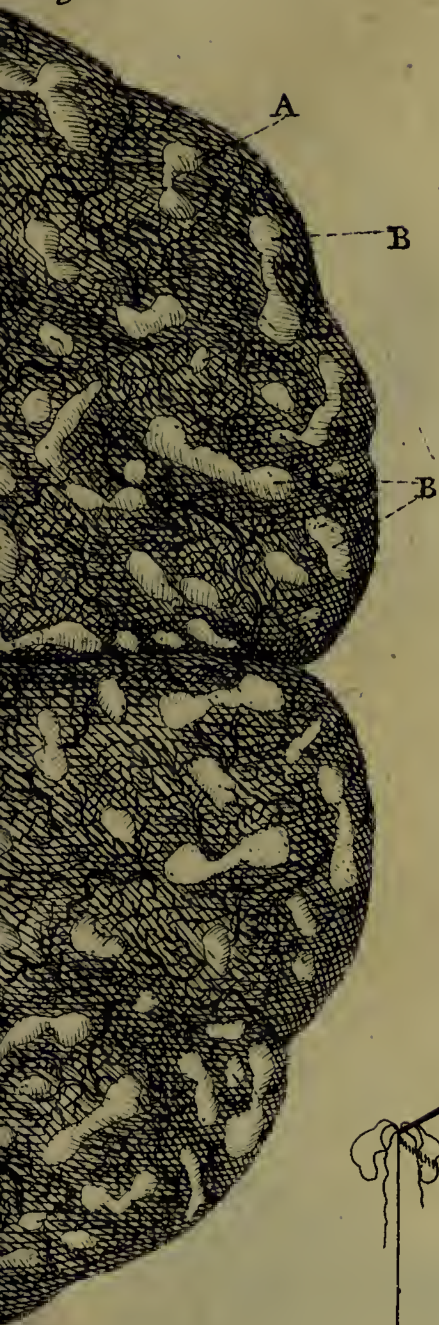

Fig. 1.

E
D
A
B
C
F
G

C. Huijberts: ad vivum sculp:

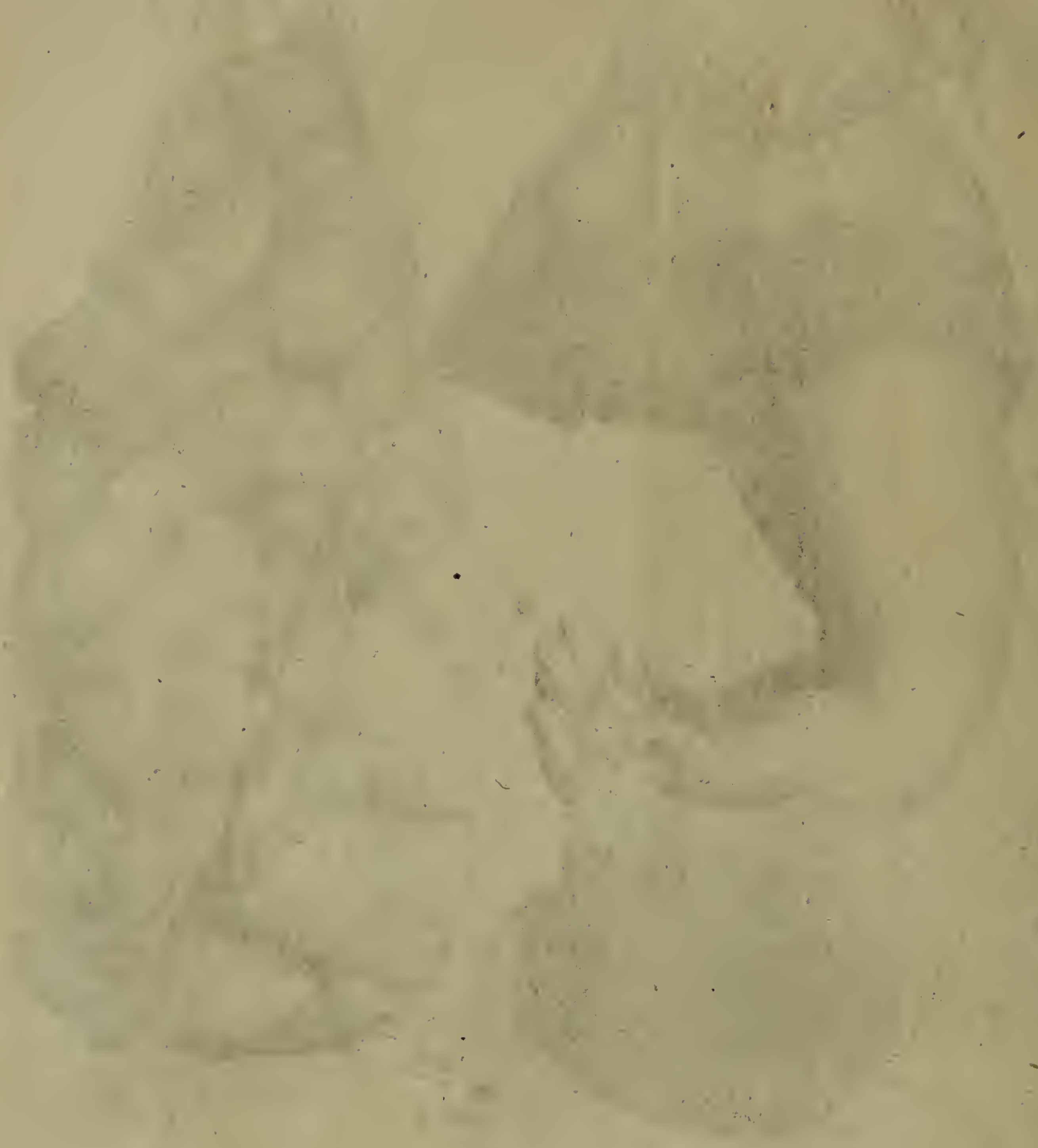

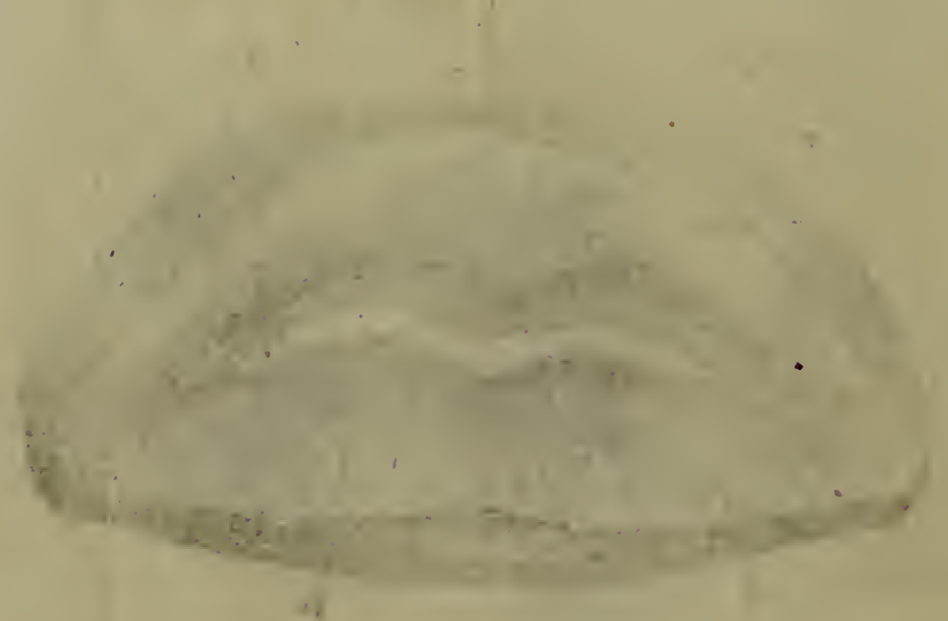

C. Huyberst. ad vivum Sculp. Neerd. Taf. 100.

THES. 7.
TAB. 3.
Fig. 1.
A
B
C
D
E
F
Fig. 2.
A
B
C
D
E
Fig. 3
A
B
C
Fig. 4.
A
B
C
Fig. 5.
A
B
C
Fig. 6.
A
B
C
C: Huijberts. ad vivum sculp:
Neerd. Taf. 101.

C: Huijberts. ad vivum sculp:

Neerd. Taf. 102.

FREDERICI RUYSCHII,

Anatomiæ & Botanices Professoris, nec non Academiæ Cæsareæ Curiosorum Collegæ

THESAURUS ANATOMICUS OCTAVUS.

Cum Figuris æneis.

AMSTELÆDAMI,
Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
cIɔ. Iɔcc. xxvii.

CELEBERRIMO VIRO

FREDERICO RUYSCHIO

Quum Thesaurum Anatomicum ederet.

Pyramidum moles, & Regum funera Memphis
Jactet in innumeros arte parata dies.
Tu facis o RUYSCHI, ne sit minor Amstela Nilo,
Aut Ptolemæas Belga requirat opes.
Ars tua læsuro non tantum subtrahit ævo
Corpora, & hac una se pietate probat;
Verum aliis artus hominum, venasque latentes
Indicat, & cæcum prima recludit iter.
Mille modis prodes. Sed inutilis accola Nili
Servat arenoso corpora furva solo.
Corpora, quæ durum retinent immota rigorem,
Tu facis in jussos flectere membra modos.
Pyramides, damnum credam leve, destruat ætas;
Ingenii maneant dum monumenta tui.

HADRIANUS RELANDUS.

THE-

THESAURUS ANATOMICUS OCTAVUS.

In cujus fundo, ſeu primo Aſſere ſequentia reperiuntur.

N°. I. Ciſtula ex ligno Cedrino confecta, in qua continetur Sceleton fœtus humani, recens ſine Cerebro, nati.

Not. 1°. Caput offeum prorſus deſtituitur cavitate, ita ut ne minimam quidem Cerebri portionem in ſe continuerit.

2°. Non ſolum omnes Colli Vertebræ, verum etiam aliquot ex ſuperioribus Thoracis, poſticâ parte bifidæ, nullâque ſpinali medullâ præditæ; Inferiores autem Thoracis, ut & Lumborum illæſæ; ita ut in inferioribus Vertebris Thoracis exiguam & ſanam portionem ſpinalis Medullæ tantum invenerim; in cavitate Vertebrarum Lumborum, nervi quoque bene conſtituti erant.

3°. Cætera oſſa à naturali magnitudine & conſtitutione neutiquam recedunt.

4°. Quicumque hujus ſceleti figuram videre cupit, inſpiciat Nobiliſſimi Kerkringii *Spicilegium Anatom.* in quo reperitur iconismus, ad hoc Sceleton delineatus, hoc nomine: *Monſtrum cacodæmonis picturæ quam humanæ ſimilius.*

N°. II. Supra dictam ciſtam reperitur & alia ciſtula ex ligno Cedrino confecta, continens tres partes ſuperiores, ſeu ſcutellas Craniorum fœtuum humanorum, quas inter una, cujus Dura Mater à Cranio non ſeparata, & Arteriolis ceraceâ materiâ rubrâ artificioſe repletis; prædita.

Notand. Duræ matris ſinus longitudinalis, poſt artificialem repletionem Arteriolarum, ſimul hic quoque repletus obſervatur, id quod Williſius, ejuſque ſequaces exiſtimant immediate

fieri ab Arteriis, ſed contrarium patet in hoc objecto, in quo luculenter videri poteſt, dictam repletionem ſinus longitudinalis immediate provenìſſe ex Venis, non autem ex Arteriis: Arteriis enim repletis, replebantur quoque ilicò variis locis Venulæ propter illarum Anaſtomoſes, & ſic tandem deducta eſt ceracea materia ex Arteriis in Venulas, & ex iis in ſinum longitudinalem.

Hæc autem noſtra repletio non fit (uti exiſtimant nonnulli) vi quadam, ſed leniter, & ſic quoque hic cernitur ne vel minima cereceæ materiæ extravaſatio. Præterea hanc meam aſſertionem confirmabit ceracea hæc materia in ſinu longitudinali hujus objecti, quæ inæqualis, & ceu interrupta cernitur, contra in Arteriolis, ubi æqualis exiſtens, Corallium rubrum repræſentat, & hæc inæqualitas, ſive interruptio ceraceæ materiæ, provenit ſolummodò à ſanguine in ſinum longitudinalem propulſo, qui ſeſe non æqualiter permiſcuit cum ceracea materia.

In ſecunda & tertia ſcutella egregie apparet, quomodo ſtriatim fiat Cranii accretio; id autem non fieri ex membranis Pericranii aut duræ matris, exiſtimo, ſed ex ſubſtantia limoſa inter utramque membranam ſita.

Præterea hic cernere licet, quanta ſit diſtantia oſſium Bregmatis, ut & oſſium Frontis, in jamjam natis, quæ diſtantia in partu admodum proficua: hanc autem diſtantiam, quæ in aliis major, in aliis minor exiſtit, in ſceletis ab auctoribus non ſatis bene per Figuras expreſſam video; propterea quod id fieri curarunt ad ſicca ſceleta fœtuum, in quibus illud poſt exſiccationem non appareat.

Quomodo etiam ſit conſtituta Fontanella in fœtu vivo, hic quoque optime videri poteſt.

N°. III. Ciſtula ex ligno Indico confecta, in cujus repoſitoriis conſervantur varia inteſtinula fœtuum humanorum, vario modo præparata.

N°. IV. Supra dictam ciſtulam reperitur & alia, ex ligno Indico fabricata, in qua cernere licet portionem Thoracis pueri, balſamo induratam.

Not. 1°. Parte interiore Membranâ Pleurâ ex parte ſeparatâ, in

in conspectum venit membrana Cellulosa, & sub eâ Periostium Costarum, ita ut tres reperiantur membranæ in interiore Thoracis facie.

2°. In hoc objecto, balsamo indurato, videri quoque possunt vasa intercostalia: repletis enim Arteriis intercostalibus, repletæ quoque sunt, ex eadem repletione, venæ intercostales.

3°. Quomodo sint dispositæ fibræ Musculorum intercostalium interiorum & exteriorum, hic cerni potest, ut & unio vasorum intercostalium cum vasis Mammariis internis.

N°. V. Sequens Ciborium, ex eodem ligno confectum, continet Renem humanum prodigiosæ magnitudinis & formæ, lagenam repræsentantem, quam formam præternaturalem ut retineret, illum interne replevi Subere.

N°. VI. Cistula ex ligno cedrino concinnata, in cujus:

1°. & inferiore repositorio reperiuntur ossicula Auditus, non solum adultorum, verum etiam jamjam natorum, & quidem maximo numero: hæc autem spinulis *Cerei spinosi Americani spinis longissimis* affixa sunt, & insident pedamentulis exiguis ex ligno Indico confectis.

Not. Nonnulla ita sunt præparata, ut omnia illa, ceu in capite vivo sint combinata, alia autem seorsim spinulis insident, & hæc omnia ita præparata, visui gratiam conciliant.

Inter illa ossicula, quæ numerosa sunt, reperitur quoque spinula, cui affixa sunt dicta ossicula, sed admodum confusa, extraque ordinem sibi invicem adhærentia, & hoc è fœtu humano. Hæc ossiculorum confusio, dubio procul, surditatem in illo latere causasset, si fœtus superstes mansisset.

2. Repositorium continet pedamenta exigua, quibus insident ope dictarum spinularum aliorumque adminiculorum Auditus organa, sc. Semicirculares tres canales cum suo Vestibulo, Cochlea, ejusque interstitio osseo. &c.

Præterea hic conspicienda exhibent ossa Temporum diversorum fœtuum humanorum, quorum unum adhucdum ossiculo Orbiculari, nec non duobus ex ossiculis Auditus, sc. Incude & Malleo præditum; Mallei autem manubrium adhuc firmiter connexum Membranæ Tympani, plurimis vasculis sanguineis ditatæ.

Not. præterea dictam Membranam Tympani in hujus ossis Orbicularis ambitu nusquam esse læsam, neque interruptam, multo minus, in hoc objecto à natura foramine præditam; & quod nuper Capsam repleverim mercurio vivo, per ductum Eustachianum adacto, nil autem mercurii exitum sibi quæsivit, aut viam invenit ad auriculam.

Dari autem in statu naturali aperturam inter dictam membranam & os Orbiculare in homine, nonnulli affirmant; ego autem nunquam reperi.

In eodem repositorio, ut & sequentibus 3°. & 4°. varia adhuc reperiuntur auditus organa, quæ omnia hic recensere non consultum videtur, propter copiam & temporis penuriam.

N°. VII. Supra dictam cistulam posita est minor, continens Uterum mulieris in quartum circiter mensem gravidæ, in quo utero hucusque reperitur fœtus, simul cum utero balsamo induratus, & ab annis circiter quadraginta & quatuor conservatus, cum tali inscriptione:

In Eodem Formatus, Denatus et Sepultus.

Not. 1°. Uterum muliebrem globosam rotunditatem acquirere tempore graviditatis, constat: illam autem formam retinuisse inter præparationem & balsamationem, arduum ac difficile fuit: quotquot enim ab aliis præparatos vidi, contractos & in aliam formam redactos, offendi.

2°. Eo tempore graviditatis Tubæ, seu Oviductus non solum, verum etiam ligamenta Teretia, Longa vulgo dicta, multum recedere ab uteri fundo, hic cernere licet.

3°. Quam arcte Uteri Vagina cum Intestino Recto & Vesica sit connexa, nulla fere re intercedente, hic videri potest: unde Vagina in difficili partu inflammata & gangræna infestata, Rectum Intestinum & Collum Vesicæ simul quoque non raro afficiuntur.

4°. In hac præparatione Vesica naturalem quoque retinuit rotunditatem sine foveis, quantumvis sit inflata, balsamo indurata, aperta, & per quadraginta & quatuor annos conservata: quàm difficile autem sit, sine foveis illam rotunditatem tamdiu conser-

servare, norunt illi, qui sese huic operi applicant.

5°. A latere Uteri, dependet à filo serico, portio Vesicæ urinariæ alterius subjecti, in qua luculentissime videri potest obliqua insertio Uretherum in Vesicam, Valvulæ vicem præstans.

6°. In quantum elongetur Uteri vagina in gravidis, hic cernere licet, & isthæc elongatio etiam in exploratione, Indice facta, inter graviditatis signa non sine ratione habetur.

N°. VIII. In fundo hujus Thesauri reperitur quoque Os Tibiæ cujusdam hominis, in observationibus Anatom. Chirurgicis à me A°. 1691. in lucem editis, descriptum atque depictum: cum autem eo tempore sculptor dictum os non satis accurate expresserit, consultum duxi denuo illud figuris illustrare, præsertim cum res adeo rara sit, ut dubium movere potuerit alicui.

In hoc Osse notatu dignum, quod à longo tempore carie exeso, tandem vi naturæ propullulaverit, ex inveterata istius cariei cavitate, frustum magnum, teres & cavum. Vid. Tab. III. Fig. 2, 3, & 4. hujus Thesauri.

Not. præterea, Cranium humanum duas habere tabulas, & inter illas, locum obtinere Diplöen, vel lippis ac tonsoribus notum, ast verò Os Tibiæ in totum non esse destitutum duabus tabulis, & inter eas exigua portione Diplöes, non omnibus notum; fateor quidem illud in omnibus ossibus Tibiæ non posse demonstrari; attamen in aliquibus locum habere, & à me demonstrari posse, nemini admirationi sit; si quis enim hocce cernere vult, me accedat.

Utramque tabulam Cranii humani in homine adulto non raro quoque confusam & unitam invenimus, nulla relicta Diplöe.

Illud subjectum, sc. Os Tibiæ, de quo jam sermo fit, procul dubio duplicem habuit tabulam, & inter illas, Diplöen, inter quas tabulas pus tandem penetravit, Diplöen consumpsit, & sic interior tabula, in forma fistulari, à natura extrorsum fuit propulsa.

Clarissimus D. du Vernè, Expertissimus Anatomiæ Professor, idem observavit, uti mihi relatum, ita ut non raro nobis obveniant talia, quibus, nisi vidissemus, calculum non apponeremus.

Quo-

Quotidie fere me conveniunt, qui postquam perlustrarunt meas præparationes, fatentur, se nunquam illa fuisse credituros, nisi tam luculenter vidissent. Vide ut dixi Tab. III. Fig. 2, 3, & 4. Thesaur. VIII.

ASSER SECUNDUS.

N°. IX. Phiala sicca, & in ea Intestinula tenuia pueri, quibus Mesenterium, vasis sanguineis repletis ditatum, cohæret.

N°. X. Hominis portio Hepatis, Hydrope defuncti.

Not. Hepar totum quantum ex hydatidibus, aqueo limosam materiam in se continentibus, constabat: Omnia enim vasa & majora & minora, Hepar constituentia, in hydatides erant mutata. Vid. Thesaur. præced. VII. ubi fusius de hac re disseruimus.

N°. XI. Phiala sicca, in qua videre licet portionem Thoracis infantis, balsamo induratam.

Not. 1°. Portio cutis, ab illo subjecto dependens, scatet Arteriolis, tomenti aut gossypii instar tenuibus.

2°. Membrana Pleura, ex parte separata à sequentibus membranis, sc. Cellulosa & Periostio dependens, hic cernere licet.

N°. XII. Phiala sicca & in ea duo Ureteres humani, quorum unus naturalem demonstrat capacitatem; quæ stramen crassum haud superat, alter verò, propter calculorum transitum in tantam excrevit capacitatem, ut digitum annularem variis in locis recipere possit, & hoc habendum tanquam beneficium naturæ: Calculi enim transeuntes Ureteres (id quod non fit sine magno dolore) illos dilatant & expandunt, & post expansionem, eadem relinquitur capacitas: contrarium observamus in Vesica & Utero, post urinæ aut fœtus exclusionem, illa enim, sarcinâ depositâ aut expulsâ, in pristinum statum reducuntur.

N°. XIII. Cubitus & Manus infantis in liquore conservata, vitæque speciem referentia.

Not. 1°. Manus portionem Piæ matris alterius infantis continet, & à digitis, naturaliter recurvatis, dependet ejusdem portio, in qua cernere licet tenuitatem Arteriolarum, quæ tomenti

menti aut goſſypii inſtar nobis obveniunt, ſuntque illæ extremitates nil niſi portiones corticis Cerebri ſubſtantiæ; illud autem non tam exacte in conſpectum veniret, niſi ceraceâ materiâ rubrâ eſſent repletæ dictæ extremitates.

2°. A latere indidi ramulum Rutæ, ut objectum melius in conſpectum veniret, & locum fixum contineret in uno latere phialæ.

N°. XIV. Phiala in liquore continens fœtus balænæ Lactes, quæ mirum in modum ſunt conſtitutæ.

N°. XV. Mulieris, in ſeptimum menſem (ni fallor) gravidæ, Placenta, balſamo indurata, ſupra pedamentum poſita: In qua obſerv. Funiculum umbilicalem à latere & in confinio ſeſe viſui exponere, ſc. pollicem latum à circumferentia, id quod admodum proficuum in Placentæ relaxatione: in hoc enim caſu facillime ſeſe ab Utero ſeparat, fœtu in lucem edito, ſecus vero, ſi magis à circumferentia recedat, & verſus centrum viſui ſeſe offerat: quo in caſu obſtetrices ſæpiſſime manum in Uteri cavitatem immittere coguntur, digitoque Indice Placentam perforare & ab Utero ſeparare. Vide ulterius hac de re obſerv. Anatom. Chirurg.

Not. 1°. Hanc placentam balſamo induratam, naturalem rotunditatem conſervaſſe, & hoc difficile admodum eſſe nemo negabit.

2°. Omnia vaſa Placentam conſtituentia ceraceâ materiâ ſunt infarcta & repleta, unde reptatus majorum vaſorum jucundo ſpectaculo videri poteſt.

N°. XVI. Phiala ſicca, in qua conſervatur Cutis humanæ portio, per quam tot repunt vaſcula ſanguinea ceraceâ materiâ rubr. repleta, ut ſumma rubedine ſit perfuſa; imo microſcopii ope viſa, tomenti aut goſſypii inſtar ſunt tenuia.

N°. XVII. Phiala in liquore conſervans Teſticuli ovini portionem magnam reſolutam.

Not. Hominis Teſticulos ex meris vaſculis conſtare nobis primò manifeſtavit Regnerus de Graaf, de re Anatomica optime meritus, & mecum intima amicitia, dum viveret, conjunctus.

Illa vaſcula in hominum Teſticulis diſſolutis luculenter in conſpectum venire omnibus quidem notum, ſed hanc Teſticuli

portionem nemo sine admiratione Divinæ Potentiæ adspiciet, ob vasculorum copiam eorumque dissolutionem.

N°. XVIII. Non minori admiratione adspici potest hoc subjectum, in liquore conservatum, sc. hominis Pia mater, per quam myriades vasorum sanguineorum repletorum sunt disseminatæ.

Quicumque viderit hoc subjectum, facile illi erit dijudicare millesimam partem arteriolarum sufficere nutritioni & calefactioni hujus Membranulæ, Telæ Araneæ ferè instar tenuis; itaque alium in usum sunt destinatæ illarum extremitates ultimæ, sc. ut Corticalem Cerebri substantiam constituant: Hinc difficilis separatio Piæ matris à corticali substantia in statu sano; de hisce plura in præcedentibus Thesaur. & Epistolis nostris.

N°. XIX. Omentum humanum integrum in liquore nitidissime conservatum, in quo ne minimum quidem foraminulum videri potest.

N°. XX. Portio Maxillæ superioris fœtus vaccini, in qua videre licet per integumentum, quo obducuntur ossa spongiosa inferiora narium, Vasa Arterio-mucosa, densissime constipata, & recto ductu decurrentia ad Nasi extremum usque; vide descriptionem ulteriorem in Thes. VII. ubi pag. 42. videri potest delineatio hujus rei in vervece, in totum conveniens cum hoc subjecto.

Not. 1°. In hoc subjecto Antrum, ab Highmoro Anatomico accuratissimo depictum, à me esse apertum, ut tenuissima membranula Antrum succingens, in conspectum veniret, & mirum visu, quanto numero sint dispersæ Arteriolæ per dictam membranulam.

2°. In ductu Lachrymali stylus est immissus, ut ejus cursus & finis conspicerentur.

N°. XXI. Moles carnea ex utero vetulæ expulsa, quæ minus caute ab aliis pro Mola fuit habita.

Quid autem sit de ita dicta Mola, fusius olim descripsi, & depingi curavi in observat. Anatom. Chirurg. meis, ut & præcedentibus Thesauris.

N°. XXII. Phiala in liquore continens Brachium infantis vi-

vitæ speciem præ se ferens, cujus manus naturali gesticulatione & digitis complexis Lacertam Zurinamensem, ab Incolis *Sauvegarde* dictam, arripit.

N°. XXIII. Phiala sicca, & in ea portio Intestini Ilei & Coli cum annexo Cæco è cane.

Not. consideratione dignum esse, quanta sit differentia inter Intestinum Cæcum canis & hominis, ut & inter Coli valvulas: sc. in illo Cæcum admodum longum & capax, in hoc valde breve & capax, in Colo canis valvula nulla proprie dicta, sed ejus loco Circulus, quemadmodum in homine ante repletionem fæcum aut flatuum.

N°. XXIV. Phiala in liquore continens hominis Maxillam inferiorem, cui adhuc Lingua, naturali colore perfusa, annexa est.

Not. Ex superficie Linguæ omnes Papillæ nervosæ egregiè propullulant, & à latere Frenuli oscula Ductuum salivalium in conspectum veniunt, in uno latere indidi spinulam Cerei spinosi Americani.

N°. XXV. Pueri Cor, balsamo induratum lapidis instar, cum trunco Arteriæ magnæ; è quo exeunt parte superiore tres rami sursum spectantes, quorum medius Carotis sinistra, dextram autem Carotidem videmus oriri ex subclavia dextra, quæ Carotidem quoque promit; ex latere sinistro Arteria Subclavia oritur, & ex illa Arteria Vertebralis sinistra, Axillaris, Muscula, nec non Mammaria sinistra, &, quod notandum, hæc omnia situm & cursum naturalem obtinent.

Præterea Valvulæ Semi-lunares, aliis minus rectè Sigmoides dictæ, oppido quam bene hic conspiciuntur; dixi minus rectè, cum in totum cum semilunaribus Valvulis conveniant, & entia non sunt multiplicanda sine necessitate; itaque Valvulæ venis præpositæ in Corde dicendæ sunt Tricuspides, quæ autem Arteriis præponuntur Semi-lunares.

In eodem subjecto non solum quoque Valvulæ Semi-lunares, Arteriæ magnæ præpositæ, verum etiam utraque Auricula in conspectum veniunt.

N°. XXVI. Phiala in liquore continens Piam matrem, cu-

jus Arteriis eleganter repletis, luculenter variis locis annexa vasculosa Corticalis Cerebri substantia videri potest.

N°. XXVII. Phiala liquore repleta, in qua videri potest portio Thoracis fœtus humani, in qua visibiles sunt variæ Arteriolæ Intercostales externæ, & à me antehac detectæ, nec non delineatæ in Thesauro 1°.

Not. Arteriolæ per Costarum Periostium disseminatæ, recto fere tramite sursum deorsumque reptant; ramuli autem ex iis oriundi, & per fibras Musculorum Intercostalium decurrentes, obliquum cursum observant, & sic tractum fibrarum Musculorum dictorum observant, & hoc accuratius videri potest in objecto in Thesaur. 1°. posito.

N°. XXVIII. Muris sceleton nitidissime præparatum & conservatum, capiti osseo cornicis insidens: Illud autem caput osseum tam subtiliter est præparatum, ut ne minimum quidem officulum, neque foraminulum visum effugiat.

N°. XXIX. Phiala in liquore continens portionem Intestini jejuni hominis, qua inversa in conspectum veniunt ita dictæ Glandulæ, extra superficiem internam prominentes.

N°. XXX. Phiala sicca, & in ea Vesica ovina cum Pene, in quo meatus urinarius in totum deficit, circa Collum Vesicæ autem foramen, per quod urinam excrevit, in conspectum venit.

In homine sæpius observavi, Glandis partem extimam fuisse meatu urinario destitutam, foramine existente inter Præputii & Glandis partem inferiorem.

Homines hoc affectu laborantes raro imprægnant uxores, utpote semine non recto tramite in os Uteri prosiliente, de hac fusius egi in Thesaur. VI.

N°. XXXI. Portio Jejuni intestini humani, in qua circulares protuberantiæ, Valvulæ conniventus Nobilissimo Kerckringio dictæ, conspiciuntur.

In hunc autem finem non conservavi hoc subjectum, verum ut demonstrarem quid sit de ceraceæ materiæ extravasatione globulorum instar; sc. quando repletiones imperfectè peraguntur, & hoc in præparationibus meis alias nunquam sese visui offert.

N°. XXXII.

N°. XXXII. Phiala continens duos Lienes ovinos ex uno corpore, quibus, ut à se invicem separarem, & accuratius videri possent, ramum Cichorei spinosi interposui.

Multoties nobis occurrunt Lienes, in duas partes divisi, quos nonnulli pro duobus Lienibus habent; ast vero pro uno Liene sunt habendi, quoniam unico tantum ramo splenico Arterioso & Venoso gaudent.

In his autem contra, quisque enim gaudet propriis suis ramis; præterea longe quoque à se invicem in corpore erant positi.

N°. XXXIII. Phiala in liquore conservans Lienem foetus humani, cum annexo Stomacho & duodeno.

Not. 1°. In Stomacho videri potest quomodo vasa sanguinea Coronaria, quamprimum appropinquaverunt Stomachi fundum, ilico sese abscondunt, penitiores & interiores tunicas, præsertim nervosam, adeuntes.

2°. Non minus in conspectum venit in hoc subjecto Lienis & Stomachi connexio, ope membranæ, vasis sanguineis ditatæ, quæ Vasa brevia dicuntur.

3°. In duodeno, à me aperto, luculenter videndam sese exhibet apertura, Ostium dicta, per quam Bilis, ut & succus Pancreaticus in Intestini dicti cauum sese exonerant: hanc aperturam sitam esse in medio monticuli, instar Umbilici hic quoque apparet.

N°. XXXIV. Phiala continens in liquore portionem Placentæ Uterinæ, ceraceâ materiâ ad extremum usque repletam; in illa non minus ac in præcedentibus lustrari potest, nil Glandulosi in Placentis reperiri, & cum in tam notabili viscere nullæ reperiantur Glandulæ, neque in Testiculis, facile calculum apposuêre assertioni meæ spectatores curiosi, quibus cætera viscera à me præparata oculis corporeis, non autem mentis videre placuerit, & cæcutire noluerint; nihil interim obstat, quod nonnulli dixerunt, quæstionem tantum esse de nomine, illis autem reponendum, si alicui placeat Venam denominare Arteriam, & vice versa, per me licebit: præstat verò Glandularum definitionem retinere, quæ nobis ab antistitibus tradita est, sc. quod sunt corpora per se subsistentia, quæ involvuntur

vuntur peculiari membrana, ad quam alluunt vasa sanguinea.

Non minus recedit à verò, ut voluere alii, sc. Glandulas esse circumvolutiones vasorum sanguineorum, illud quidem verum est in Renibus, & forsan quoque in Glandulis Mesenterii sc. vasa sanguinea talem obtinere reptatum, sed hoc neutiquam verum esse in cæteris visceribus, videri potest in omnibus meis Thesauris; nec obstat quod alii in medium proferant, sc. in præparatione & ita dicta excarnatione in nihilum à me redigi Glandulas: plurima ostendam viscera, quorum vasorum extrema leniter repleta, sine ita dicta excarnatione, à me conservantur, imo mirari satis nequeo eos, qui hoc ævo adhuc loquuntur de excarnatione; olim quidem in usu fuit apud Anatomicos, enimvero viscera hoc tempore à me præparantur sine tali excarnatione, quia plane inepta est investigationi, jam relinquo omnia sicut a Summo Opifice facta sunt, membranam ambientem solummodo auferendo. Itaque si quis ulterius cæcutire velit, per me sinatur judiciosus.

N°. XXXV. Portio Cerebri in liquore conservata, postquam methodo Vieusseniana per quinque horas in oleo fuit decocta, in qua luculentissimè patet, Corticis Cerebri substantiam decoctione in oleo, talem in statum esse redactam ac mutatam, ut neutiquam apta sit demonstrando, nempè Corticem esse constitutum ex vasculis sanguineis; (qua de re prolixius egi in Prodromo Thesaur. VI.) neque Clariss. Dom. Vieussenium esse habendum auctorem hujus inventionis, sc. quod Cortex Cerebri sit vasculosus, sed me, uti omnes hujus ævi Anatomiæ amatores autumant.

N°. XXXVI. Æthiopissæ fœtus humanus abortivus quatuor, & quod excurrit, mensium, cujus caput tegitur membrana Amnios.

N°. XXXVII. Hepar pueri integrum, balsamo induratum, & à plurimis annis conservatum, pedamento innitens, in quo Arteria Hepatica solummodo est repleta, ut videri posset, quomodo producat Arteriam Cysticam, præterea quicquid in Hepatis facie exteriore demonstrari potest, hic etiam cernere licet.

N°. XXXVIII. Phiala in liquore continens Arteriam Splenicam vitulinam, egregiè præparatam.

N°.

N°. XXXIX. Pueri Stomachus inflatus, exſiccatus, balſamoque conditus, & à plurimis annis conſervatus, hic ſitu naturali ſupra pedamentum poſitus eſt, ut verus Stomachi ſitus poſſit videri, & hoc omnes auctores in ſuis delineationibus non obſervarunt.

N°. XL. Portio Maxillæ inferioris Infantis in liquore conſervata; in qua cernere licet, in junctura articulationis cum Maxilla ſuperiore reperiri Cartilaginem mobilem & rotundam, articulationi interpoſitam, & valde motui neceſſariam.

N°. XLI. Placenta humana integra in liquore conſervata cum ſuo Funiculo umbilicali. Conſiderandum interim hanc ita eſſe reſervatam, ac ſi jamjam corpore eſſet expulſa, ſc. cum ſuo involucro, Uterum ſpectante. De quo ſupra egi in Theſaur. v. vaſis ſanguineis ſolummodo leniter repletis.

A S S E R IV.

N°. XLII. INfantis Caput in liquore conſervatum, vitæ ſpeciem referens.

Not. 1°. Prolabia eſſe nerveo papilloſa, hic denuo conſtat, integumento, Epithelia dicto, ablato.

2°. Auriculæ præ cæteris vivum habent colorem & conſtitutionem.

3°. Nervi ex cerebro oriundi, quotquot ſunt, hic ſeſe videndos exhibent, ne Patheticis quidem exceptis.

4°. Dura mater, per Capitis fundum diſperſum, ſericum album propter nitorem repræſentat.

N°. XLIII. Pone hoc Caput reperitur ſceleton Aviculæ nitidiſſimum, in quo ne minimum quidem Oſſiculum deficit, foraminibus naturalibus ubique apertis; & hoc nusquam in aliorum Theſauris inveni.

N°. XLIV. Phiala ſicca, & in ea dimidia pars Renis pueri, colore rubicundo prædita propter vaſorum repletionem.

Not. Arteriæ non ſolum, verum etiam hic apparent illarum continuitates, ſc. in ductus urinoſos, qui ductus urinoſi ſimul quoque ſunt repleti.

N°. XLV. Phiala ſicca, in qua conſervatur portio magna In-

Inteſtinorum tenuium fœtus immaturi, hanc replevi ceraceâ materiâ albiſſima, & hæc viſum allicit propter nitorem.

N°. XLVI. Pone hoc ſubjectum abſconditur, ne oculos omnium ſpectatorum incurrat, fœtus monſtroſus novem circiter menſium, vitæ ſpeciem referens, hujus dextra curva, tribus tantum digitis prædita, pes ejusdem lateris extremus haud pluribus gaudet digitis. Pollice longè à cæteris duobus diſſito: Crus ſiniſtri lateris plane deficit, relicto tantummodo monticulo, qui ex ſiniſtro inguine emergere videtur. E latere ſiniſtro Abdominis propullulat carnea quædam moles, cætera naturaliter ſunt conſtituta.

N°. XLVII. Phiala liquore repleta, continens portionem inverſam Gulæ teſtudinis, millenis Papillis nervoſis, admodum longis, Papillis nervoſis Buccarum vaccæ æmulantibus, præditam.

Not. Cum reperiantur Anatomici, qui negant dari Papillas nervoſas in interiore Tunica Gulæ humanæ, propter illarum exiguitatem, quæ, uti fateor, in conſpectum non facile veniunt, ſine prægreſſa præparatione, tamen illas dari, & à me ſæpius fuiſſe demonſtratas, nemo poſthàc amplius ambiget, qui ultimos Theſauros legerit, & hoc ſubjectum Teſtudinis viderit. vide Theſaur. VIII. fig. IV.

N°. XLVIII. Supra fœtum monſtroſum reperitur phiala cum ſceleto fœtus humani immaturi ſex circiter menſium, à cujus manu oſſea dependent Laryngis interiora, ruberrimo colore prædita, propter Arteriolarum repletionem.

N°. XLIX. Phiala ſicca, in qua viſui ſeſe offerunt duo objecta ex gallina deſumpta: quorum unum oſſa ſunt Alæ, quæ per Ancyloſin contra naturæ leges ſunt conjuncta; alterum verò duo ſunt oſſa, quorum alterum fracturam paſſum, à natura ferruminatum, & hoc ſolummodo oſſea ſpongioſa ſubſtantia, Diploes inſtar, deficiente cruſta aut lamina exteriore & duriore; idque propter defectum materiæ, quæ in ſtatu ſano, illud producere ſolet.

Hinc fit, quod oſſa eo modo imperfectè ſanata, minimam ob cauſam denuo franguntur; & hoc in homine quoque locum habere nullus dubito, cum reperiantur homines, qui poſt oſſium fractorum ferruminationem, facillimo negotio, imo incedendo,

dendo, in recidivam incidunt, & sic Chirurgi, etsi insontes, qui praefuere curationi, male audiunt.

N°. L. Pedamentum, cui innituntur duo objecta, sc. portiones Intestini Ilei, Coli, cum annexo Caeco; suntque desumpta ex fœtu recens nato.

In illis objicitur oculis differentia, quæ existit inter Cæcum hominis adulti, & jam jam nati; sc. in fœtu Colon circa ejus principium diameter magis magisque diminuitur, & ita in Processum vermiformem degenerat, ut dici nequeat: hic aut illic est intestinum Cæcum; in adulto vero Cæcum nil nisi protubeberantia Coli, è cujus latere emergit Processus vermiformis.

N°. LI. Phiala sicca, in qua continetur Hydatis ingens, quæ fuit reperta, à plurimis annis, dependere ab Hepate.

N°. LII. Pedamentum exiguum, cui insidet Cordis auricula dextra bovis, abhinc circiter triginta annis a me balsamo induratâ; &, quod notandum, naturalem magnitudinem & formam retinuit, id quod difficillimum factu.

* N°. LIII. Phiala in liquore conservans Pudenda Pseudohermaphroditi ovini, dico Pseudo-hermaphroditi, quandoquidem mihi veros hermaphroditos nunquam videre contigit, neque existimo unquam tales ab aliis visos fuisse, propterea quod illud longissime recederet ab instituto naturæ, & plurimos, ita dictos, hermaphroditos, mihi quidem demonstrarunt homines, quos pro hermaphroditis habebant; re autem penitius perspecta, reperi utrumque membrum nunquam ita fuisse perfectum, ut simul alias impraegnare, & ab aliis impraegnari potuerint; & quod magis est, membrum illud quod pro Pene habuerunt, nil erat aliud, quam Clytoridis corpus contra naturæ leges incrassatum & longius extra Vulvam dependens, quemadmodum hic in ovis pudendo cernere licet.

Memini quoque me visitasse hominem, viginti quatuor circiter annorum, qui prima fronte visus, videbatur virilis sexus, cum tamen post accuratiorem inspectionem, sequioris esset.

Membrum, quod dicebatur virile, satis longum, propendebat quidem, sed vero meatus Urinarius deficiebat; quum vultum formosarum muliercularum adspiciebat, dicebat quidem hocce membrum sese erigere, contra, si in sexus virilis oculos

 in-

incideret, an hoc verum fuerit, nec ne, ambigo, saltem non vidi.

Duo quoque Tubercula, seu Testes, reperiebantur in utroque inguine, an veri Testes, haereo, nam cum mihi hoc subjectum ovinum traderetur pro hermaphrodito, dicebat mihi lanionis famulus, hic tibi offero hermaphroditum ovinum Testiculis praeditum, verum cum ita dictos Testiculos examinarem, nil erant, quam tumores adiposi Testiculos mentientes; itaque dico nunquam me verum offendisse hermaphroditum, quamvis plures, ita dictos, mihi videre licuerit.

In hoc subjecto ovino Vulva & meatus urinarius sunt aperta, non autem ita dicta Glans penis, quae revera Clytoridis Glans est, ea propter quoque imperforata, illa autem pars, quae dicitur Penis muliebris, vel corpus Clytoridis, ut & Praeputium Clytoridis satis quoque erant grandia, quemadmodum Fig. V. Thesaur. VIII. indigitat.

N°. LIV. Phiala sicca & in ea Linguæ Corpus Riticulare Malpichii, nitidissime præparatum & cribri instar perforatum.

N°. LV. Phiala sicca continens Membranae portionem, cujus Arteriolæ tam artificiose sunt repletæ ceracea materia rubra, ut nil curiosius unquam viderim; ultimae enim extremitates sunt adeo tenues, ut nil tenuius excogitari possit, attamen repletae.

N°. LVI. Phiala sicca, in qua reservatur fundus Vesicae urinariae foetus vaccini, recens nati, cum Uracho suo.

Not. In foetu humano quidem ad digiti transversi longitudinem, non autem ulterius apertus est, in vitulis vero cavitas (sicuti hic apparet) procerior quidem, an autem in totum tali modo sit apertus Urachus, ut urinam admittat in ita dictam Alantoidem, ulterius inquirendum: saltem hoc verissimum est, in homine tale quid non reperiri.

N°. LVII. Pone dictas phialas reperitur sepulchrum artificiose confectum ex ossibus albissimis maxima ex parte foetuum humanorum, saxulis, membranis, vasis sanguineis, instar mæandri, repletis.

Not. 1°. Sepulchrum continet Cadaver foetus humani sex fere mensium, ab annis viginti circiter, balsamo in Mumiam conversum & lapidis instar induratum; hujus caput Corona, ex floribus & fructibus naturalibus confecta, ornatur, sc. ex

Mil-

Millefolio Africano fl. luteo, *Stæchade citrina Hispanica*, *Conyza Africana graveolente fl. luteo*, *Mesembrianthemo Afric.* Breynii, *Limonio eleganti.* Rauwolf. *Tanaceto Afric. fl. decuplo minoribus.* Prof. & Collegae Commelini *Centinodia fl. muscosis.* &c.

2°. Funiculus umbilicalis quidem abscissus, duae tamen Arteriae, unaque vena umbilicalis ceu inflatae luculenter apparent.

3°. Sinistra continet fasciculum florum naturalinm, qui flores colorem naturalem quoque retinuerunt, inter illos reperiuntur flores *Leonuri Cap. bonæ spei*, Breynii, Variæ *Gnaphaly* species: dictus fasciculus, naribus appositus, quasi odorem attrahere vellet.

4°. Forum, aut operculum ejus, quod notandum, conflatum est.

1°. Ex superiore parte Cranii humani fœtus, cujus Dura mater, ut & Falx, Cranio naturaliter connata & relicta, scatet Arteriolis repletis ceraceâ materiâ rubrâ, & hoc visum allicit.

2. Ex lapillis marmoreis & officulis infantum, nec non membranis vasis sanguineis repletis.

3°. Inter hæc officula nonnulla adhuc sunt composita, inter quæ ossea manus, cujus digiti continent ramum Arteriosum crassum ceu scipionem, vel ramum arboris, foliis privatum: omnia ossa Vertebrarum Colli sibi invicem adhuc connexa &c.

Pone hoc monumentum posita sunt duo sceleta fœtuum abortivorum gemellorem septem circiter mensium, dictum cadaver ceu deflentia & exululantia, hunc in finem genibus advolutis strophiola ex membranulis, vasis sanguineis repletis, superbientia, orbitis oculorum apposita sunt.

Cum Reverend. Vir Dr. Herm. Schyn hocce sepulchrum ita ornatum videret, donavit illud eleganti epitaphio.

N°. LVIII. Pedamentum, cui innititur portio Venæ Portæ variis locis in substantiam osseam redacta.

N°. LIX. Phiala in liquore continens portionem Cerebelli humani, cujus substantia corticalis in myriades particulas est subdivisa, Vid. hujus Figur. in Epist. Anatom. problem. XII.

N°. LX. Phiala liquore repleta, & in ea portio Intestini Ilei infantis, cujus Tunica carnea avulsa, in conspectum veniunt ejusdem Tunicae Fibrae carnosae circulares.

Praeterea cernere licet, quam paucæ ſint Arteriolæ per dictam Tunicam diſtributæ, & contra, quam copioſis Arteriolis gaudeat ſequens Tunica, ſc. Nervoſa.

Cum autem haec portio Inteſtini in ſui extremo ligata ſit, prominet extra ligaturam portio, cujus Tunica Villoſa, (mihi Papilloſa) conſpicitur rubicundiſſima, prae copia vaſculorum Arterioſorum noſtra methodo repletorum, & ita dictas Glandulas Inteſtinorum conſtituentium.

N°. LXI. Phiala in qua continetur venenatiſſimum animal, Incolis Ind. orient. Gecko dictum, quod in ore ſuo detinet & quaſi devorare vellet, fœtum humanum trimeſtrem.

N°. LXII. Fœtus humanus quinque circiter menſium, ſexus maſculini, cujus caput ex parte Tunica Amnios, ceu caſſide aut pileo naturali, eſt coöpertum, propter defectum liquoris, cui innatat fœtus, in Utero materno hærens, & hoc minus cautè vulgò dicitur, *het kind is met een helm gebooren.* Hocce ſubjectum in liquore conſervatur.

N°. LXIII. Phiala ſicca & in illa portio Inteſtini leporis, cujus Tunica Trochlearis oppido bene hic cerni poteſt.

N°. LXIV. Duae extremae portiones Balenæ Penis, in liquore conſervatae, quarum una à capillo dependens, viſui exhibet corporis nerveo-ſpongioſi majoris fibras, quæ arctius ſibi invicem appoſitæ ſunt, quam in corpore nerveo-ſpongioſo minore, & hoc contrarium in homine.

Inferior & ſecunda portio in phialae fundo, extremitas ſeu mucro Penis eſt, abſque ulla glande.

N°. LXV. Portio Ovarii teſtudinis, à qua dependent plurima Ova.

N°. LXVI. Foetus humani Facies, quae ita à me relicta, ſicuti mihi tradita eſt ſc. ſine reductione in ſtatum faciei viventis; haec autem inſidet portioni Placentæ Uterinæ, nitidiſſime præparatæ: omnia enim vaſa ad extremum uſque ſunt repleta.

N°. LXVII. Phiala maxima ſicca, in qua continetur Cor humanum magnum, cujus vaſa ſanguinea, ad unum uſque repleta, unde colore rubicundiſſimo perfuſum.

Quomodo autem Arteria magna è Corde exeat, & quot

rami

rami ex illa emergant, & ſurſum aſcendant, hic luculentiſſime videri poteſt.

Praeterea omnes trunci Vaſorum Cordis, ſc. Venae Cavae aſcendentis & deſcendentis, Venae & Arteriae Pulmonalis, Vaſa Coronaria nec non Auriculae hic in conſpectum veniunt.

Cum autem in Cordis extremo, ſeu cono, ut plurimum multum pinguedinis reperiatur, unde Conus aequalis apparet; in hoc Corde pinguedine à me ablata, cuſpis ſeu conus Cordis in duas partes apparet diviſus.

Hic mihi in mentem venit hiſtoria cujusdam hominis, qui cultro nuper fuit interemptus ab homine maligno, cujus vulnus extremum circa Papillam ſiniſtram inflictum, longitudinem unius unciæ non excedebat, Cor autem à Cono ad baſin fere uſque in duas partes erat diviſum, id quod nunquam me vidiſſe fateor, quantumvis violenta morte extinctorum viſitationi quadraginta & quod excedit annis praefuerim: poſt punctionem (dubio procul) Cor in retractione cultri quoque intercidit.

N°. LXVIII. Supra dictam phialam eſt repoſita phiala ſicca, continens ſubſtantiam oſſeam, poroſam productam in oſſibus Tarſi, quae mutata ſunt poſt ſpinam ventoſam & cariem in ſubſtantiam oſſeam confuſam, coalitam & nil minus quam oſſa Tarſi repraeſentans.

A S S E R V.

N°. LXIX. PHiala in liquore continens portionem Piae Matris, cui portio Corticalis Cerebri adhæret, quam ex meris Arteriolis conſtare, hic apparet.

N°. LXX. Phiala in liquore continens magnam Stomachi muliebris portionem, in cujus tunica Villoſa, vel potius Papilloſa, variis locis ulceribus affecta, Arſenicum album haeret, quod cum vitae taederet, ſumpſerat.

Hic patet illorum error, qui in tali caſu ſolummodo ſanguinem coagulari autumant; aliquoties enim ejusmodi exempla vidi, nunquam vero reperi ſanguinem eſſe coagulatum, ſed ſtomachum eſſe exulceratum; ſi autem brevius, poſt aſſumptionem Arſenici è medio tolluntur, antequam Arſenicum vires

perfectè exseruerit, variis locis puncta sanguinea, per stomachum dispersa, inveni.

N°. LXXI. Phiala liquore repleta, in qua continetur ramus Arteriæ Pulmonalis, ceracea materia rubra artificiosissime repletus, & mirum visu, quot sint ramusculi ad ultimum usque repleti, & quam male depinxerint nonnulli Auctores Arteriam Pulmonalem: impossibile quoque foret illud tam perfecte, sine tali repletione, peragere: quicunque hoc subjectum viderit attento animo, Opificis miranda opera in stuporem illum adducent.

Hujus objecti parti inferiori quoque adhæret portiuncula Asperæ Arteriæ, cujus extremitates non minus numerosæ, nec tenues, tamen repletæ, visui occurrunt.

N°. LVXII. Phiala in liquore continens maximam Piæ Matris portionem, ex homine desumptam: hujus Arteriæ in totum artificiose sunt repletæ materia ceracea rubra unde dicta membrana summam induit rubedinem: harum Arteriarum extremitates ultimæ tomenti aut gossypii in modum sunt tenuissimæ.

N°. LXXIII. Ren Infantis in duas partes divisus, cujus vasa sanguinea sunt repleta: cum autem secundum longitudinem per dorsum dissectus sit, Papillæ renales variis locis non solum in conspectum veniunt, verum etiam illarum Oscula, per quæ urina in Tubulos Pulvis stillat.

N°. LXXIV. Infantis brachium, in quo vasa sanguinea denudata in conspectum veniunt; in ejus manu continetur Chamæleon Africanum.

N°. LXXV. Phiala, in qua cernere licet Renem fœtus humani, cum suo Rene succenturiato sibi imposito, & non à latere posito, uti variæ figuræ repræsentant in tabulis Auctorum.

N°. LXXVI. Testiculus humanus ex parte dissolutus, ut ejus constitutio vasculosa appareat.

N°. LXXVII. Lumbricus latus, aliquot ulnas longus, & in liquore conservatus.

* N°. LXXVIII. Penis virilis inflatus, balsamo præparatus, & in lamellas dissectus, ut ejus constitutio nerveo-spongiosa videri possit.

N°. LXXIX. Phiala in liquore continens Lienis humani portionem.

Not.

Not. Quod truncus Arteriosus, ut & Venosus repleti sunt ceracea materia alba, ramuli autem non sunt repleti, ut videri possit, quomodo horum vasorum extremitates sint constitutae sine repletione, sc. sine glandulosa, cellulosa aut fibrosa substantia. Vide ulterius Epist. Anat. Problem. IV.

N°. LXXX. Pedamentum, cui innititur Cor vitulinum, a viginti quinque annis praeparatum, & lapidis instar induratum; hujus Arteriae mercurio vivo sunt repletae.

N°. LXXXI. Phiala sicca, & in ea membrana, cujus Arteriolae minutissimae nec non copiosissimae mirum in modum sunt repletae.

N°. LXXXII. Phiala sicca; in qua continetur sceleton foetus humani, quatuor circiter mensium, a cujus sinistra dependent Intestinula ranae inflatae, & tam bene conservatae, ut ne minima quidem fovea in illis reperiatur.

N°. LXXXIII. Phiala liquore repleta, & in illa, Auricula foetus recens nati, & vitae speciem referens.

N°. LXXXIV. Muris sceleton nitidissimum, in cujus dextra detinetur ossea cauda Anguillae, in qua ne minima quidem particula deficit; foraminibus exitui nervorum & vasorum sanguineorum destinatis, ne quidem neglectis, & hoc difficile factu.

N°. LXXXV. Phiala sicca continens duos digitos osseos humanos niveos & curiose praeparatos.

N°. LXXXVI. Pedamentum, cui innititur Ren humanus, suberis ope ita praeparatus, ut naturalem magnitudinem & formam recuperaverit.

N°. LXXXVII. Intestinula foetus vaccini immaturi, quae inflata, balsamo indurata & exsiccata, naturalem retinuerunt constitutionem: horum Arteriae eleganter quoque sunt repletae.

N°. LXXXVIII. Portio Spinae dorsi foetus humani, transversim secta.

Not. Corticem Spinalis medullae, qui situm internum occupat, ex meris Arteriolis esse conflatum, hic optime cerni potest, propter dictarum Arteriolarum repletionem.

ASSER VI.

N°. LXXXIX. PHiala sicca continens Hepar foetus recens nati, balsamo induratum.

Not.

Not. Hoc Hepar naturalem conſtitutionem & magnitudinem ſervaſſe, propter vaſorum repletionem.

N°. XC. Portio Cutis humanae rubicundiſſima propter artificialem vaſorum repletionem, ſuntque vaſcula tam numeroſa, ut Cutis ex meris vaſculis videatur conſtituta.

N°. XCI. Phiala in liquore continens Venae Cavae ramulum, per Hepar diſſeminatum, & ceraceâ materiâ repletum.

N°. XCII. Portio Inteſtini Jejuni humani, cujus Tunica Villoſa (mihi Papilloſa) ut & Juga, ſeu Valvulae conniventes, egregie viſui ſeſe offerunt.

N°. XCIII. Ovis Cor, in mumiam (veteri methodo à quadraginta annis) converſum & pedamento inſiſtens.

N°. XCIV. Pedamentum, cui inſidet portio Arteriae magnae fœtus vitulini, cum portione Arteriae Pulmonalis, quas inter videre licet Ductum Arterioſum, & hoc magis diſtincte, quam in fœtu humano, propter ejus molem.

N°. XCV. Vermes in bronchiis Pulmonum reperti, qui admodum tenues.

N°. XCVI. Ren pueri rubicundus propter Arteriae Renalis repletionem.

Not. In illa repletione non ſolum Arteriae, Ductus urinoſi, Tubuli Pelvis, Pelvis tota, verum etiam Ureter, ad unum usque ſimul fuerunt repleta, & hoc propter omnium illorum vaſorum continuationem.

N°. XCVII. Phiala in liquore continens duo objecta, quorum primum & ſupremum Epidermis humana.

Infimum autem beſtiae marinae, Roris marini, dictae.

Not. 1°. Cum Epidermis humana ab inſequente Corpore reticulari & Cute excorticetur, tunc apparent ac propullulant protuberantiae innumerae & tenuiſſimae, parte ſc. interiore, duabus lineis circiter longae, quae mihi nil niſi theculae inverſae pilorum, & Papillarum cutanearum, quibus radices illorum intra Cutem teguntur.

Cuticulâ & Papillis cutaneis jam excoriatis, inſequuntur quoque dictae theculae, & ſic inverſae nobis occurrunt ceu monticuli minimi, & hoc luculentius apparet in Epiderme Roris marini.

2°. Di-

2°. Dictæ theculæ sunt productiones Epidermidis, Epidermis productio & continuatio extremitatum Papillarum cutanearum, quemadmodum quoque Pili & Capilli, qui mihi nil quoque sunt, quam productiones & efflorescentiæ dictarum Papillarum; sicuti etiam Ungues: & cum radices Pilorum profundius radicentur in extremis nervis, ubi exquisitissimo sensu prædítæ sunt, ideo tantus dolor, in illorum evulsione, excitatur.

N°. XCVIII. Ossiculum anatis post fracturam obliquam, à natura firmiter ferruminatum.

N°. XCIX. Hepatis humani portio, in liquore conservata, in cujus superficie visuntur vascula sanguinea mirifice constituta.

N°. C. Phiala continens portionem Plexus Choroidei, in qua nil glandulosi apparet, in totum vero vasculosus, sicuti in Epist. Anat. Probl. XII. ulterius descripsi & depingi curavi.

N°. CI. Portio Cerebri humani, à quadraginta annis balsamo lapidis instar indurata, glaciei instar micans, in illa Testes, Nates & Glandula Pinealis in conspectum veniunt.

Porro ab interiore facie januæ hujus Thesauri dependent sequentia.

N°. CII. Tumor prodigiosæ magnitudinis figuræ cucurbitinæ, lapidis instar induratus post balsamationem, circa os Uteri internum enatus.

Not. Mulier hæc erat vegeta & prosperæ valetudinis, habitans in foro butyraceo Amstelodami, ea in quartum mensem circiter gravida, incidit in fluxum Uterinum, & post aliquot dies in abortum; fluxu postea tamen ad tempus inordinate perseverante, tandem conqueri cœpit de incommodo circa os uteri internum, itaque Chirurgum vocari jussit, qui re explorata, existimabat, in hoc partu immaturo Uterum esse inversum: remediis interim in cassum adhibitis, me vocari jussit, dicens, fluxum supradictum non solum inordinate & per vices perseverare, verum etiam incommodum magis magisque augeri, itaque à me petiit ut expiscari vellem, quid esset de hac re, id quod feci, & reperi tumorem carnosum & molliculum circa uteri os internum emergentem, cum autem nulla daretur occasio accretionem domandi, multo minus extirpandi, in tam profundo loco, suasi ut ad tempus relinqueret, donec ulterius excresceret.

Interim intra anni ſpatium major factus, nec fluxu ceſſante, ex uteri vagina propullulare cœpit, & me denuo vocari juſſit; reperi vero tumorem ex pudendis propullulare, itaque ſuaſi, ut inſequente die quoque Cornelium Bockelmannum, Chirurgum Expertiſſimum arceſſerent; cum autem Boekelmannus ante meum adventum venerat, reperiebat ægram humi decnmbentem, cum tam enormi hæmorrhagia ex dicto tumore proveniente, ut jamjam videretur moritura, & cum tumorem exploraret & adſtantes dicerent, tumorem fœtus maturi magnitudine haud cedentem, intra paucas horas excreviſſe, Chirurgus, ægram in tam deplorabili ſtatu videns, ſtatim tumorem in Vulvæ orificio ligavit, & hoc facto in lectum deferri juſſit, poſt ligaturam vero, quod notandum, ilico ceſſavit fluxus uterinus.

Cum ego paulo poſt ægram convenirem, relatum mihi fuit, quid actum eſſet, perculſus & attonitus fui illa relatione, verebar enim, ne Veſica, injectâ ligaturâ, quoque ligata eſſet, nam qualis eſſet tumor, an moles carnea præternaturalis, an ipſe Uterus inverſus poſt partum, an Uterus ſine inverſione & ſimul cum Veſica, nemo pro certo antea dicere potuerat.

Inde utraque manu arripiebam tumorem ita ligatum, & cum nullum os uteri invenirem, ſedavi animum, præſertim cum audirem ægram urinam poſt ligaturam reddidiſſe.

Interim poſt ligaturam de die in diem tumor diminuebatur, per poros enim multum laticis aquoſi rejiciebat; paucis poſt diebus Chirurgus extirpavit tumorem, qui adhuc tam magnus erat, ut urnam petierim cum pauca aqua, ut in ſtatu, quo erat, conſervaretur ad tempus; animus enim mihi erat ulterius expiſcari, cujus eſſet indolis.

Hoc facto, mihi viſus fuit prima fronte uterus, poſt partum inverſus, qui in tantam molem excreverat, ſubſtantiâ enim mentiebatur uterum; itaque mihi propoſui poſt aliquod temporis ſpatium, ægrâ ſanitati priſtinæ reſtitutâ, rem ulterius indagare, & hoc facto reperi os uteri & circumjacentes partes naturaliter eſſe conſtituta; ita ut dictus tumor nil ſit quam tumor carnoſus, ſeu ſarcoma, variis locis cellulis aquoſis repletus, & ex confinio oris Uteri emerſus; hunc tumorem balſamo præparavi & peculiari methodo induravi, ſine ullis foveis, propria quoque magnitudine, quantum fieri potuit, reſervata.

Dixi

Dixi superius, me fuisse attonitum, cum viderem prodigiosum illum tumorem esse ligatum, quia verebar ne Vesica quoque esset ligatura inclusa, cum nobis antea non constaret, an esset ipse uterus, nec ne: si enim fuisset uterus, qui non raro post partum inversus, in maximam molem excrescit, & è corpore propendet, moriendum fuisset ægræ; uterus enim è corpore prolabens, sc. sine inversione, prolabitur simul quoque Vesica, propter cohæsionem naturalem circa utriusque os, idcirco incaute judicant nonnulli, sexum deteriorem posse supervivere, post uteri prolapsi extirpationem: ego autem censeo illud haud posse fieri sine vitæ dispendio.

Ante annos quadraginta semel vidi hanc operationem institutam à quodam Chirurgo temerario, præsentibus variis Medicis & Chirurgis, in Nosocomio Amstelodamensi, quibus persuaserat sine vitæ periculo sese illud posse perficere, quid fit? acum satis longam & crassam, filo munitam, transfigebat per tumoris fundum, inter labia uterina, inter quæ uterus propendebat, filumque fortiter circumvinciebat, sed altero die vitam cum morte commutabat, & sic mihi dabatur occasio expiscandi, quæ esset causa mortis tam subitaneæ. Corpore aperto inveni non solum uterum totum quantum, è corpore esse prolapsum, verum etiam unum ex Ovariis hærere simul cum sua Tuba in Vaginæ medio.

Itaque monendi sunt Chirurgi, ut nunquam tam periculosam, imo detestabilem suscipiant operationem, ne mortem inevitabilem concitent, felix enim, quem faciunt aliena pericula cautum.

Cum autem hæc admonitio summe sit necessaria, & ne quis dubitet de rei veritate, sc. quod utero è corpore propendente, vesica quoque prolabatur & semper simul ligetur; in memoriam revocabo historiam, in observationibus Anatom. Chirurg. meis Anno 1691. in lucem editis descriptam, quam de verbo ad verbum hic non solum, verum etiam figuram in hoc Thesaur. VIII. inserere volui. vide fig. 3. Tab. II.

INter omnes corporis affectus, qui hominem misere infestare solent, haud infimum locum obtinet Calculus Vesicæ. Hoc malum quantumvis in Batavia nostra admodum frequens, rarissimo &

inaudito tamen modo sese nobis nuper obtulit in octogenaria, præ dolore admodum emaciata, & à viginti annis propendentium uteri perpessa, cum intolerabili mingendi difficultate & cruciatibus, ita ut ægra emori maluerit decies, quam hoc diutius perpeti, præsertim postremis duobus annis.

Tandem mense Majo Anni 1681. *me vocari jussit, de uteri propendentia & mingendi difficultate conquerens. Mirabar vetulæ querelas, quoniam nunquam à solo uteri prolapsu ita dolere solent mulieres, verendumque esse adjeci, aliquid mali, præter uteri prolapsum, hactenus in alta nocte latuisse. Hisce auditis, misera visum & ulteriorem explorationem (sine quibus nil certi asseverari poterat de absconditi morbi essentia) non renuit. ostenditque mihi uteri, justo paulò majoris, prolapsum, eâdem formâ & magnitudine, qua illum expressit sculptor.*

Palpitando hunc Uterum, calculos sentire putabam, nec me fefellit: quamvis circa calculorum formam deceptus, videbantur enim tenuiores laminæ calculosæ (belgice Leyen) *qui post incisionem reperti sunt angulosi & crassi, sicuti figuræ denotant in dicto libro fol.* 4. *Non autem interim certe determinare poteram, utrum locum haberent dicti calculi in ipsa uteri cavitate, an vero inter ejus membranas, vel in aliqua vesicæ portione.*

Videbantur quidem Uteri locum occupare, qui totus quantus (ut figura demonstrat) è corpore propendebat, sine ulla vesicæ portione, (ut nobis videbatur) hisce visis & exploratis, calculorum sectionem proposui: accersuntur magistri, Petrus Adriani filius, & Andreas Boekelmannus, de re Chirurgica bene meriti, qui eandem quoque operationem commendabant, proximo die instituendam. Operationem in sequentem diem dilatum iri misera illa vetula audiens, lamentari cœpit, exclamans, O me miseram! non reversuri estis, relinquetis me, &c. quibus permoti querelis, ilicò operationem instituimus, sola incisione, secundum uteri propendentis longitndinem, exraximusque momenti temporis spatio calculos quadraginta duos, partim instrumentis, partim solis digitis, quorum magnitudo & Fig. videri poteſt in docto Libro.

In hac operatione non admodum doluit ægra, eaque peracta; & hoc onere exonerata, atroces ilicò evanuere dolores, quos tot annis passa fuerat, & satis commode vivere cœpit. In ipsa sectione præ-

præter guttulas sanguinis, aliquid liquoris limpidi promanabat è vulnere, unde suspicabamur, vesicam quoque esse in procinctu; nec falso, nam sequenti die hoc penitius investigantes, & siphonis ope liquorem per meatum urinarium injicientes, eum vulnere exire reperimus: quod ut & lotium sequentibus diebus per vulnus stillans, nobis manifestavit, calculos dictos vesicæ portioni, simul cum uteri mole prolapsæ, inhæsisse.

Hoc urinæ stillicidium haud exiguo nobis fuit obstaculo in vulneris curatione, quæ tamen (gratia Deo ter opt. max.) brevi peracta fuit, sequenti methodo: Aliquot diebus post balsamo Arcæi illitum vulnus, labia ejus arctissime adducta sunt emplastro diapalma, tantillum terebinthinæ, ut magis adhæreret, recipiente; quod emplastrum scissum fuit uti in Fig. 4. pag. 4. videre est, superimpositis spleniis & ligatura convenienti.

Quum autem hic faciendi modus expectationi non satisfaceret propter urinæ stillicidium continuum, & emplastri relaxationem, loco emplastri excogitavit Magister And. Boekelmannus annulum è plumbo tenuiore, cujus extremitates recurvatæ attrahebantur filo, ut ex Fig. 4. pag. 4. liquet, unde labia vulneris tam arcte claudebantur; ut nihil urinæ amplius stillaret, & sic intra triduum conglutinaretur vulnus.

In hoc affectu nonnulla consideranda, imo miranda occurrunt.

1°. *Uterum è corpore propendentem secum rapuisse tantam vesicæ portionem, quod rarissime (si unquam) antehac visum est, quantumvis partes sint circa oscula vel colla continuæ.*

Crediderim hoc in illa vetula accidisse, propter difficultatem mingendi, à calculorum copia ortam, unde conatus urinam reddendi fuere continui, & quidem tanti, ut per cohæsionem dictam impediri non potuerit.

2. *Quod moles è corpore propendens, & nil præter uterum mentiens, ob calculorum magnitudinem & numerum, nullam inæqualitatem, nec aliam formam sit adepta, superficies enim admodum erat æqualis & figura uteri naturalis.*

3. *Admirationi est, calculos omnes eandem fere obtinere formam, & adeo æquales esse superficie, ac si essent planati.*

4. *Vulnus ad consolidationem pervenisse, quamvis parti vesicæ membranosæ inflictum, per quod urina assiduo stillabat.*

5. *Considerandum est, non omnes calculos in illa vesicæ portio-*

 ne,

ne, quæ uterum investiens simul è corpore propendebat, hæsisse: non enim satis ampla, ratione magnitudinis & numeri calculorum, sed nonnullos in ipsa operatione ab altiori & profundiori vesicae parte descendisse, dubitandum non est.

6. Inauditam Lithotomiam, in muliere adeo annosa, cum tanto successu esse institutam: in mulieribus calculi dilatatione urethrae quidem extrahuntur, ast perquam rarum est, sectione vesicæ idem perfici.

N°. CIII. A latere dicti objecti dependet quoque os Femoris cujusdam anus, quæ ante plurimos annos ceciderat ab alto, fracturamque passa fuerat in collo ossis Femoris; circa illud infortunium considerandum.

1°. Hanc vetulam non solum claudicasse ad vitæ terminum, verum etiam in cadaveris apertione inuentum fuisse dicti ossis collum in totum deficere, & in nihilum adeo fuisse redactum, ut ne hilum quidem remanserit, Gerardus Borst, Chirurgus Amstelodamensis satis expertus, qui cadaver aperuerat, præsentibus variis Medicis & Chirurgis, liberalitate sua museum meum illo objecto adornavit.

2°. Os Femoris raro solâ vi externâ ex acetabulo ossium Innominatorum exarticulari, propter Vastos Musculos & Ligamenta, articulum munienta: ab affluxu autem humorum id pluries contingere unicuique satis notum.

3°. Fracturam autem facile patitur in ejus collo, propter ejus teneritatem; Collum enim maxima parte constat ex osseo-spongiosa substantia, instar Diploës Cranii, quæ substantia obducta quidem lamella ossea dura, verumtamen illa est admodum tenuis; hinc facilius frangitur, quam ut articulus suo loco excidat. Vide Thesaur. V. Tab. II. Fig. 1, 2 & 3. & quid ulterius de hac re ibi scripsi.

4°. Dictus magister Borst, qui in suo officio uberiorem habuit occasionem anuum cadavera aperiendi, mihi retulit sese octies aperuisse anuum claudicantium cadavera, & semper invenisse ossa in collo fuisse fracta, & ne ullum quidem exarticulatum.

TABULÆ PRIMÆ.

Explicatio.

A. TUmba, vel sepulchrum continens fœtum humanum, sex præterpropter mensium, à viginti circiter annis in

in mumiam conversum. Dicta Tumba confecta est ex ossibus humanis, & praecipue infantum, lapidibusque, membranis cohaerentibus, per quas disseminantur arteriolae innumerae, Truncis, & ramis arteriosis, ramos arborum, aut potius corallia rubra circa sepulchrum repraesentantibus.

B. Sepulchri Operculum, cujus basis est superior pars capitis ossei Infantis, externe undique supradictis rebus obsita, hujus superficies interior dura matre adhuc est succincta.

C. Falx.

D. Dura mater, per quam plurimae arteriae repletae repunt.

E. Fœtus immutati caput.

F. Corona ex floribus naturalibus confecta, & capiti imposita suntque flores Conyzae, Africanae fœtidae, Ptermicae, Gnaphalii albi, citrini, rubri, Mesembrianthemi Afric. ericae fol. Breynii.

G. H. Fœtuum gemellorum immaturorum duo sceleta sex circiter mensium, pone sepulchrum, genubus inflexis, consita.

I. I. Trunci arteriosi, arbusculas repraesentantes.

K. Ossa Cubiti & manus; manuum autem Ossicula ramum arteriosum arripere videntur.

L. L. Duo strophilia, confecta ex membranis, myriadibus arteriolarum tenuissimarum superbientibus; haec autem strophilia, utriusque sceleti dextrâ, orbitis oculorum applicita sunt.

M. Caput sceleti fœtus immaturi quatuor circiter mensium.

TABULA II.

Quinque continet figuras, quarum prima.

A. Denotat uteri portionem, cujus superficies interior in millena corpuscula rotunda, glandulas mentientia, mutata est.

B. Dicta corpuscula.

FIG. II. *Explanatio.*

A. Pueri portio maxillae inferioris.

B. Labium inferius, deorsum protrusum, & ab epithelia denudatum, ut papillae nervosae in conspectum venirent.

C. Papillae gingivarum nervosae.

D. Papillae nervosae prolabii.

FIG. III.

A. Pubes muliebris.

B. Ute-

B. Uterus è corpore propendens, & vesicae urinariae maximâ parte obductus.
C. Os uteri internum.
D. Incisio longitudinalis à chirurgo inflicta.
E. Guttulae urinae, promanantes ex Vesica, ab incisione facta.

F i g. IV. *Expositio.*

Portionem Gulae Testudinis marinae cum suis papillis nervosis indigitat.

* F i g. V.

Pseudo-hermaphroditi Ovini pudendum denotat.

A. Cutis prope anum.
B. Anus.
C. Vulva.
D. Caput clytoridis, in magnam molem emersum.
E. Clytoridis Praeputium.
F. Cervix clytoridis.

TABULÆ III.

Explicatio. F i g. I.

A. Superior pars ossis femoris humani.
B. Epiphysis superior.
C. Spatium cervicis, qui cervix hic deficit, utpote, post casum in nihilum redactus.

F i g. II.

A. Ossis Tibiae, carie exesi, pars superior.
B. Epiphysis superior.
C. Caries.
D. Fistula ossea, quae proprie Tabula interior, à puris acredine separata, à tabula exteriore, & à chirurgi manu extracta.

F i g. III.

Dicta Fistula integra.

F i g. IV.

A. Ejusdem ossis Tibiae pars inferior.
B. Caries altera, ex cujus cavo ossiculum excreuit C.

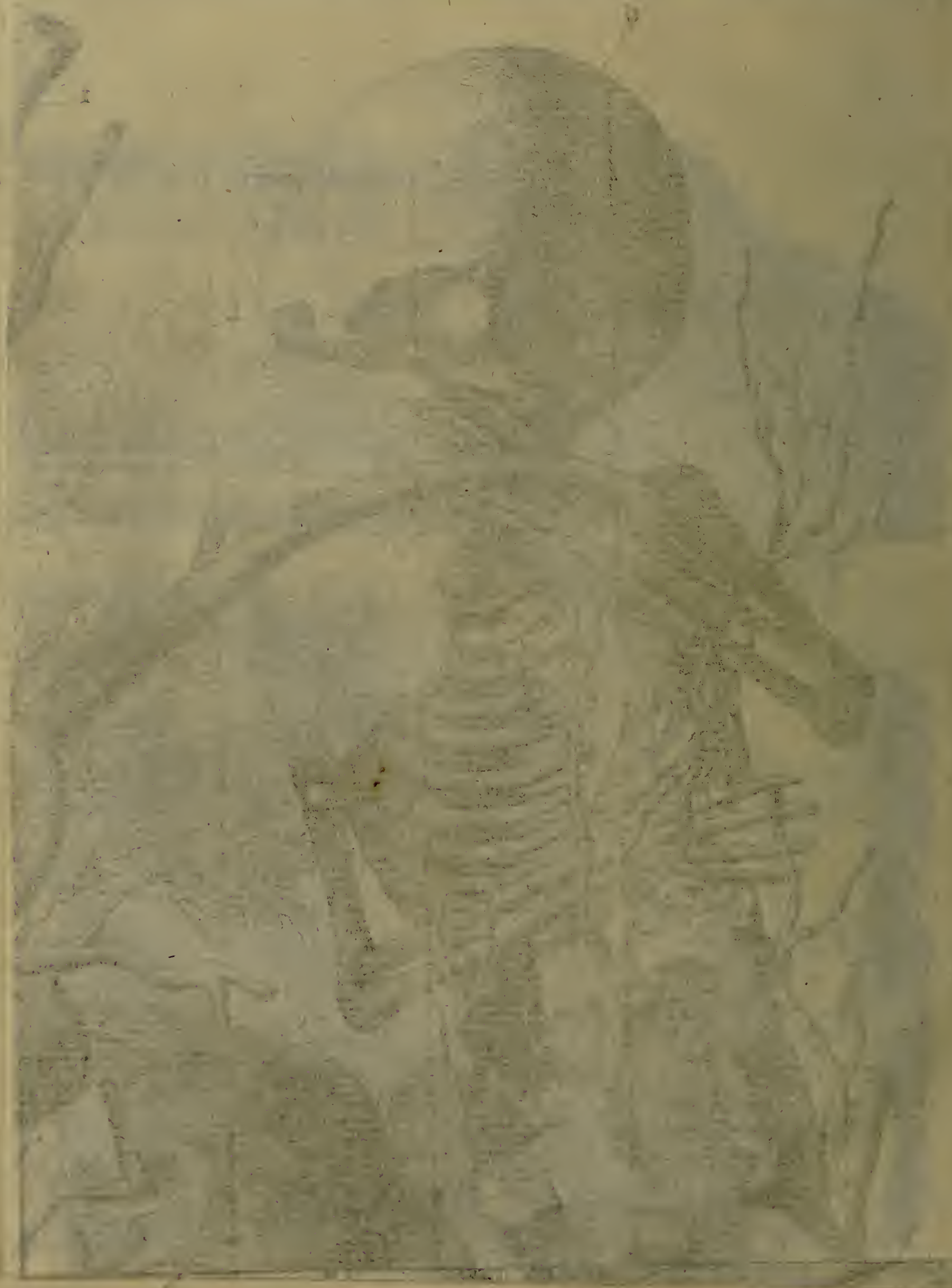
F i g. V. *Duo Ossicula ex Anatis ala.*

A. Ossiculum cubiti.
B. Ossiculum ulna.
C. Ferruminatio fracturae infirma, propter exterioris crustae defectum.

F I N I S.

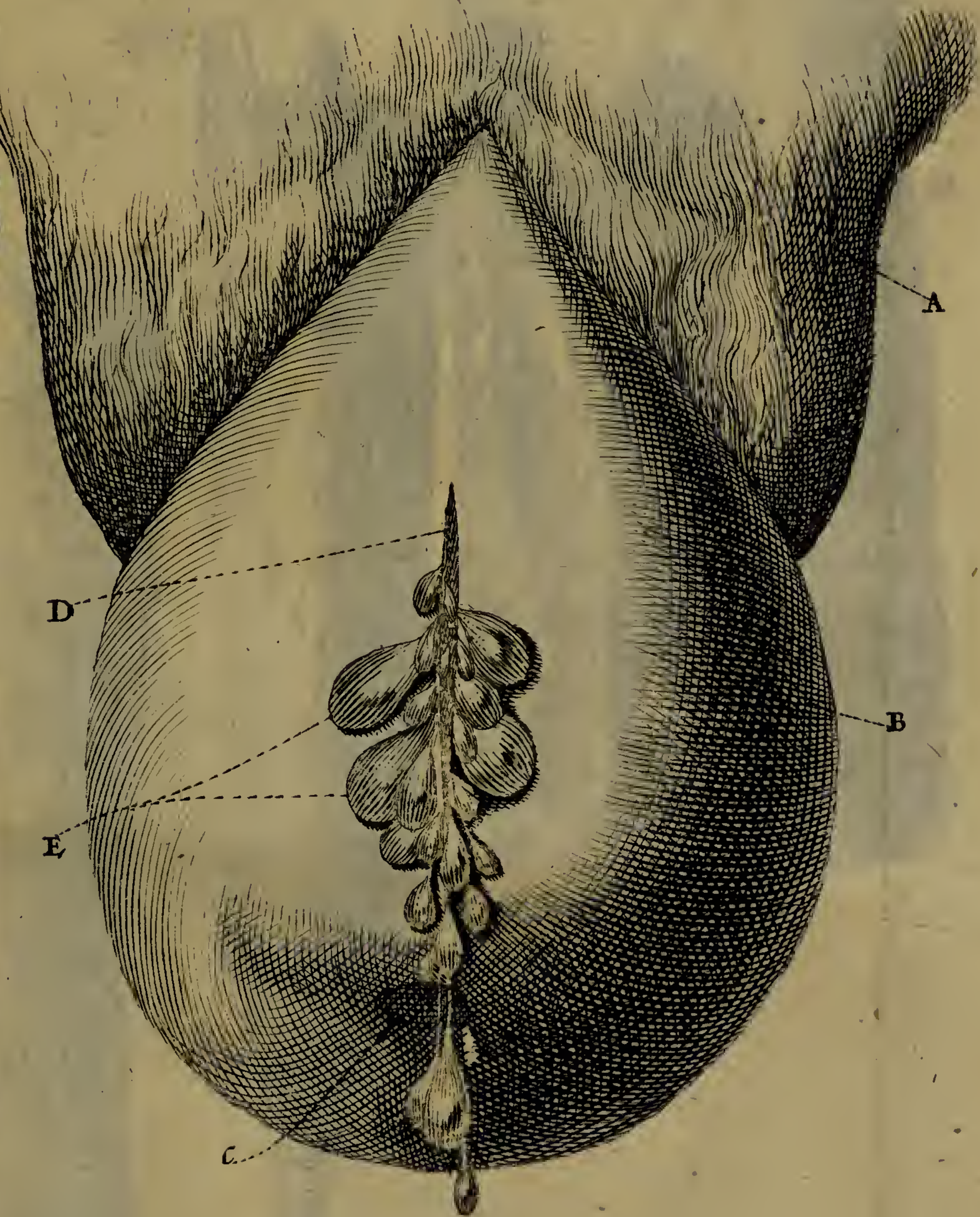
C: Huijberts, ad vivum sculpsit.
Neerd. Taf. 103.

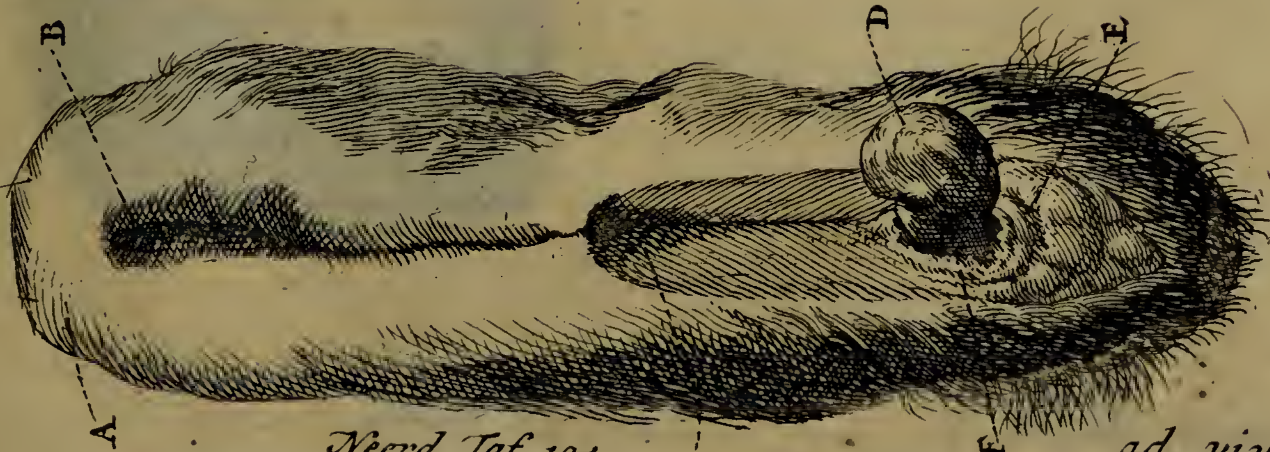
HES. VIII. TAB. II.

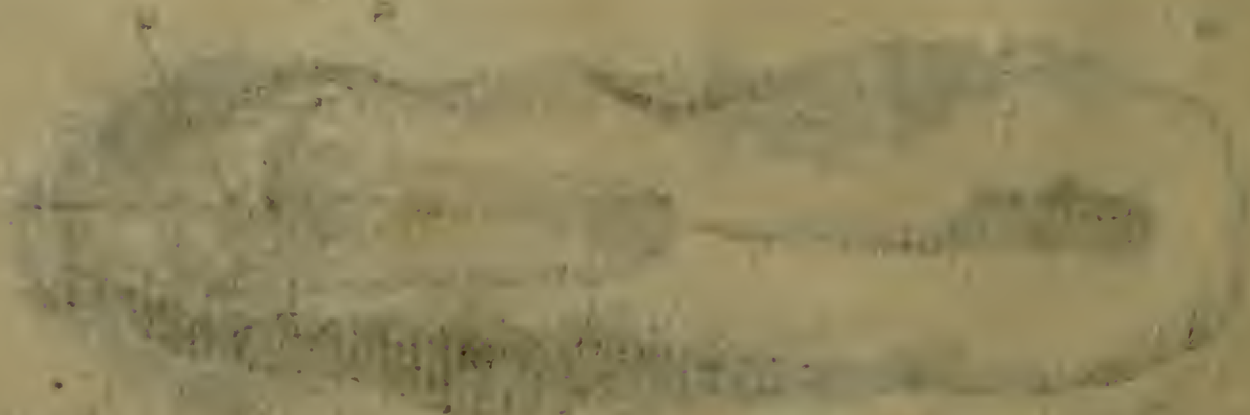

Huijberts. Neerd. Taf. 104. ad vivum Sculp:

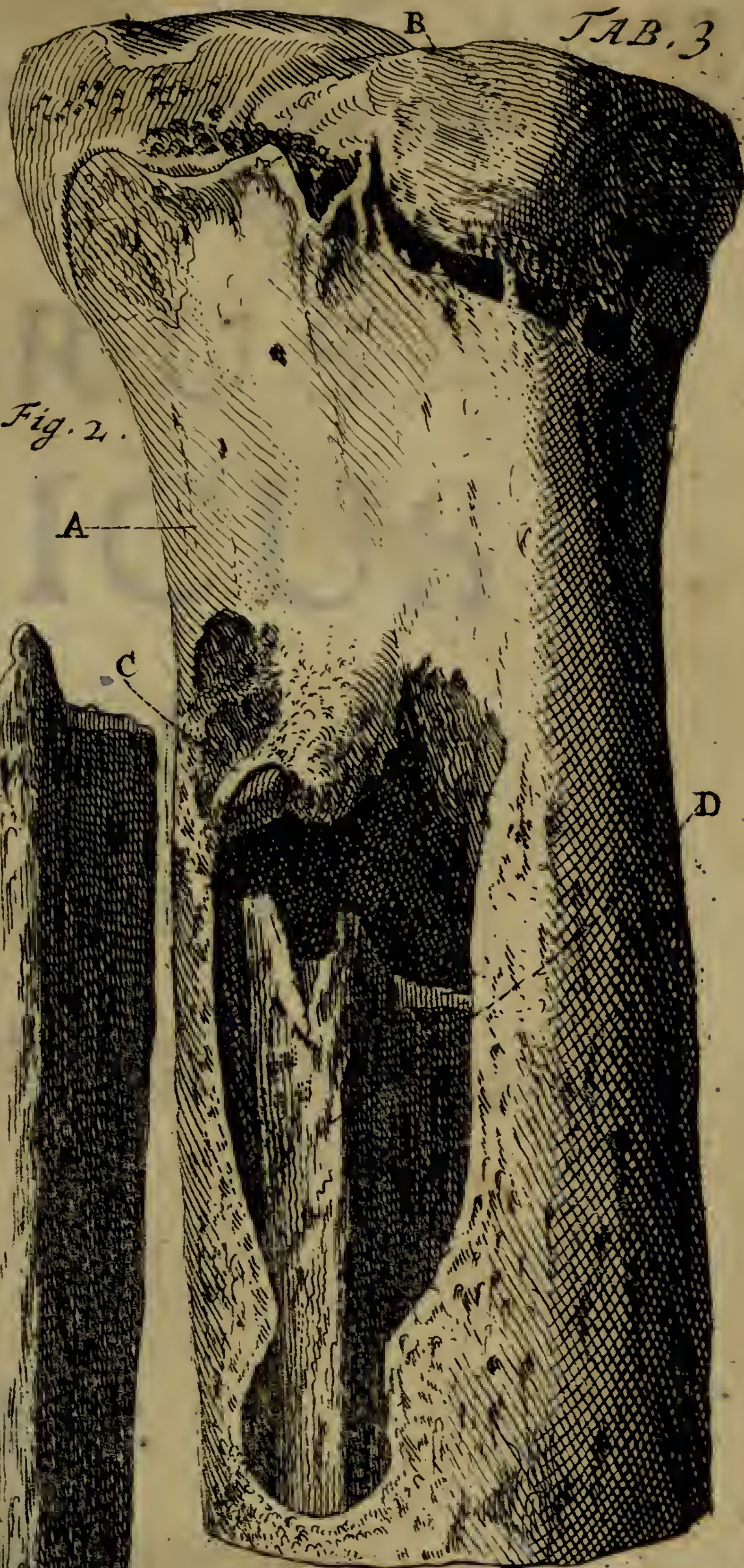

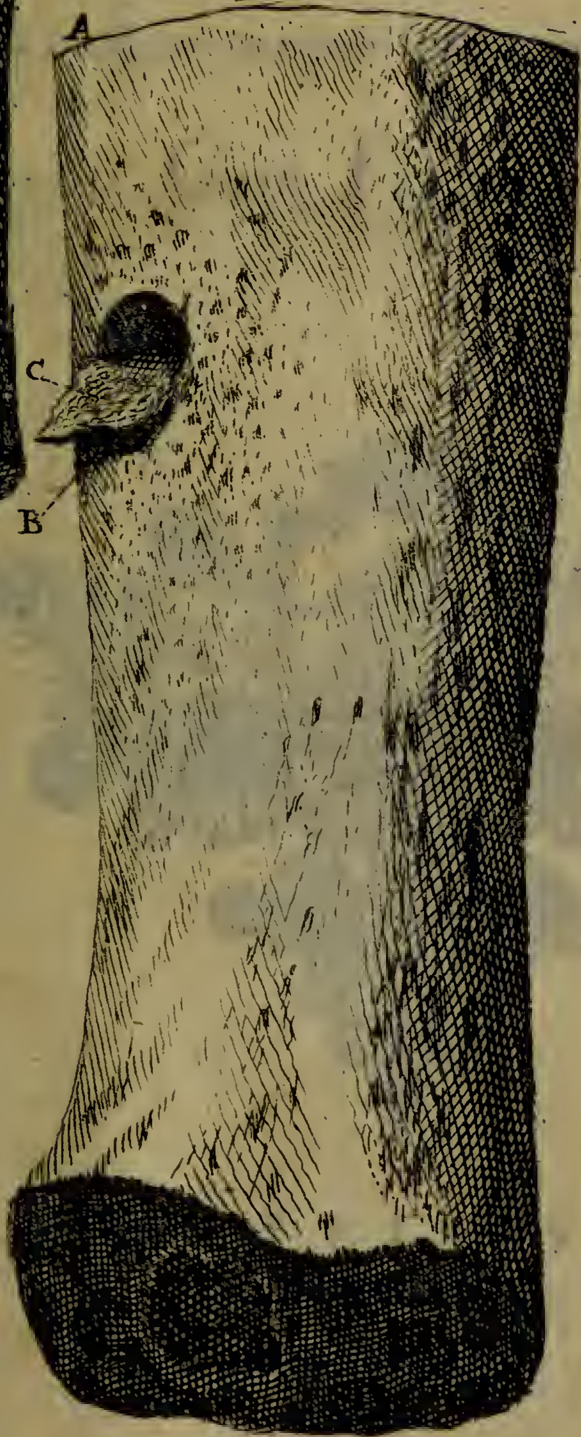

Neerd. Taf. 105.

C. Huijberts. ad. vivum fc

FREDERICI RUYSCHII

Anatomiæ & Botanices Professoris, nec non Academiæ Cæsareæ Curiosorum Collegæ

THESAURUS ANATOMICUS NONUS.

In qua varia, circa corpus humanum notatu digna, occurrunt.

Cum Figuris æneis.

AMSTELODAMI,
Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.
MDCCXLIV.

9

VIRO ILLUSSTRISSIMO

AMPLISSIMO ATQUE EXPERIENTISSIMO

DOMINO

ANDREÆ GUNDELSHEIMERO,

SERENISSIMI AC POTENTISSIMI

BORUSSORUM

REGIS ARCHIATRO,

ET A CONSILIIS,

BOTANICO SUMMO, &c.

HUNC THESAURUM ANATOMICUM NONUM SACRUM ESSE VOLUIT, IN MONUMENTUM ET PIGNUS AMICITIÆ, NUNQUAM INTERMORITURÆ,

FREDERICUS RUYSCHIUS.

In Virum longe celeberrimum
FREDERICUM RUYSCHIUM.

Sit minor virtus, quam quaerere, parta tueri:
Ars tua, Magne virûm, præſtat utrumque ſimul.
Immortale tuæ nomen virtutis & artis
ILLIUs DoCtæ faMa sUperſtes erIt.

In Theſauros Ruyſchianos.

Corporis humani fabricæ quicunque ſtupendæ
Uſurpare oculis interiora cupit.
Theſauros adeat, RUYSCHII *quos ingeniumque*
Dexteritaſque manus non imitanda ſtruunt.

Henr. Christianus Krugerus
Lunenburgenſis.

PRÆ-

PRÆFATIO
AD
Benevolum Lectorem.

Etus verbum eſt: *bis dat, qui citò dat.* Illud autem mihi hac vice neutiquam competere fateor, cum jam pridem hujus Theſauri IX. editionem promiſſam, nunc demum ad finem perduxerim.

Nullus tamen dubito, quin me excuſatum habiturus ſis, conſideratis meis occupationibus multifariis, tam publicis, qaam privatis, inter quas haud minimum locum occupat praxis medica, ſatis ſuperque vigens, ut & continuæ inveſtigationes & perſcrutationes cadaverum humanorum, quæ mihi multum negotii exhibuere, non ſolùm nunc, verùm etiam jam ultra quinquaginta annos, adeoque per maximum vitæ meæ curſum, cujus jam annum ago ſextum & ſeptuageſimum.

Conſiderandum etiam, nunquam mihi majorem datum fuiſſe occaſionem cadavera perſcrutandi, quàm hoc tempore, & abhinc aliquot annis.

Occaſiones verò datas, me nunquam neglexiſſe, ſciunt illi, qui me optime norunt; verum noctu, atque interdiu ægros inviſere, ad primam autem auroram cadavera perſcrutari, certe apud æquos rerum arbitros me excuſabit, quod non celerius hunc Theſaurum IX. typis mandaverim.

Quicunque vero hunc IX. Theſaurum cum attentione pervolvere dignabitur, illi varia occurrent, quæ ſumma, ni fallor, admiratione videbuntur digna.

Quis enim mortalium crediđiſſet, in Viſceribus integris, membranâ ambiente ne ablatâ quidem, peculiari arte demonſtrari poſſe, & quidem luculentiſſime, ultimas vaſorum ſanguineorum pulpoſas & ſuccoſas extremitates, idque in pro-

pro ſitu & formâ naturali, occulis non ſolùm armatis, verùm etiam inermibus.

Fateor quidem, neminem facile calculum appoſiturum hiſce rebus inauditis; attamen me non vana jactare, aut quidquam hic dicere à vero alienum, norunt omnes, qui ea domi meæ, quotidie fere cum ſtupore vident, neque dubito, illud mirum iri viſum illis, qui in perſcrutandis cadaveribus verſati ſunt; illi enim ipſi procul dubio ſæpe experti ſunt, quam difficile ſit, vaſorum ſanguineorum extremitates ad extremum uſque rimari; hinc enim adhuc latuit vera illorum conſtitutio; hinc etiam haud infimi ſubſellii Anatomici in perverſam ſententiam deducti ſunt, exiſtimantes viſcera conſtare ex prætenſis Glandulis; cum contra nil ſint, niſi vaſa cum ſuis pulpoſis extremitatibus, quæ pulpoſæ extremitates continuantur cum illarum truncis, quemadmodum in Braſſica pompejana, ſeu Florida (belgice *Blom-Kool*) cujus caulis faſtigiatur in flores, nulla re intercedente; cum contra glandula ſit pars per ſe ſubſiſtens, & peculiari membrana obducta.

Inter cætera nil magis admiratione dignum cenſeo, quam corticem Cerebri, qui pultis craſſioris mollitiem obtinet, ex meris pulpoſis extremitatibus Arteriolarum conſtare, non autem ex prætenſis Glandulis.

Quis mortalium illud poterit credere, niſi propriis viderit oculis domi meæ? imo inter omnia, quæ in corpore humano detexi, hoc inventum, puto, quod præfiſcine dixerim, mihi eſſe palmarium.

Itaque indecorum eſſe, nemo negaverit, qui D^m. Martinum Liſterum, Anglum, ac defenſorum Glandularum Viſcerum, in tractatu *de humoribus* legerit, in quo hic & illic me falſa proferre arguit, id quod potius retorquendum in illum ipſum, qui judicare voluit de rebus à ſe nunquam viſis; certe ejuſmodi obtrectatores vix ferendi ſunt, qui judicant de rebus, quarum plane ignari ſunt.

Inſuper autem variis locis in dicto tractatu injuſte me impetit, dicens me hoc & illud ſentire & ſcripſiſſe, quod revera nunquam neque dixi, neque ſcripſi; ſc. tradit, me negaſſe dari glandulas in corpore humano; quod non animadverterim, Teſticulos per ſe eſſe glandulas; quod voluerim, Glandula Cerebri

rebri pinguedinem esse &c. quare non addidit, quo in loco aut libro illa scripserim? quincunque enim mea scripta perlegerit, contrarium animadvertet.

Interim defensori illi non insultabo, quod variis in locis à me diversa sentiat, atque etiam scripta mea infirmare conatus fuerit, & post meliora inventa adhuc glandibus vesci, & veteri sententiæ mordicus adhærere voluerit, cum apparentias novas & vera præparata domi meæ, Illi haud contigerit videre.

Haud minore admiratione legi in tract. de Itinere Anglicano ac Batavo, conscripto ab acutissimi ingenii D°. Christiano Henr. Erndl, ubi pag. 83. & 84. dicit.

D^m. Ruyschium invisi frequentius & neutiquam horas illas neglexi, quas explicationi Anatomes, ac demonstrationibus Gazophylacii sui Anatomici curiosi, in gratiam aliquot studiosorum exterorum destinaverat.

Incredibilis copia præparatorum Anatomicorum & stupendus ille naturalium Thesaurus, quæ possidet in ædibus suis vir hic celeberrimus, attonitos facit curiosos spectatores, in quorum enumerationem velle descendere, in vastum pelagum esset sese committere, quo de fidem facero possunt specimina illa, quorum VII. tunc ediderat sub Thesaurorum nomine, ut Observationes taceam & Epistolas ejus Anatomicas, quæ seorsim prodierunt.

Non possum tamen quin memorem, quod inter ejus rarissima sit præcipuum illa Mumia pueri cujusdam octennis, cujus corpus liquore & arte sua balsamandi, ut perhibet, tam nitide conservavit, ut color juxta & consistentia cutis & Musculorum visui & tactui naturales & viventes sese sistant; partes omnes & membra hujus Mumiæ non indurata sunt nimis, sed molliuscula, quasi succo & sanguine adhuc turgerent & vigerent, constituta.

Admirandum hoc est artificium, quod in præparatione hujus Mumiæ præstitit Clariss. Vir, & plane inauditum, omnem fidem superans, nisi quis ipse viderit; & licet diversimode de præparatione hujus cadaveris judicetur ab ejus adversariis, nemo tamen est, qui analogum quid conficere aut demonstrare hoc usque potuerit.

Dixit

Dixit ſæpius D. Rauw de prodigio hoc; *cum ſententiam ejus expeteremus, malæ fraudes ſunt, ac præſtigiæ cum iſto puero*; *Cuticulam detraxit miſero, ita ut Cutis cum Muſculis ſuis ſanguine adhuc turgidis, naturalem quodammodo corporis colorem referant*; *alii de vacuo autumabant, in quo corpuſculum illud perpetuo, excepto demonſtrationis tempore, conſervaret.*

Sed omnes iſtæ hariolationes exigui ſunt ponderis: monſtra ſimile & in ſententiam tuam lubentiſſime deſcendam.

Quomodo ſodes potuit Cl. D. J. Jac. Rau illud dicere, cum non ſemel, ſed aliquoties publice viſui expoſuerim; Illo ipſo præſente, imo proxima (DEO annuente) à me publice inſtituenda Anatome, denuo viſui exponere decrevi dictum cadaver, per 19 annos à me conſervatum, & adhuc vitæ ſpeciem repræſentans.

Illud autem traducere ſi quis voluerit pro malis fraudibus, quid foret, niſi calumnia & ærugo mera? quod vero ad cuticulam attinet, quam ego dextraxerim, id quoque à veritate omnino eſt alienum: & ſi detraxiſſem an propterea malæ fraudis eſſem accuſandus? aut an eapropter puer eſſet miſer factus?

Sæpenumero illud facere cogor, quando animus mihi eſt Papillas cutaneas demonſtrare; & utrum muſculi adhuc ſint turgidi ſanguine, aliis judicandum relinquo, & hoc etiam conceſſo; nulla tamen fraus ſubeſſet.

Itaque, ſi Profeſſor Rau illud ſæpius dixerit, uti ait D. Erndl, perverſe de rebus meis judicavit, & tunc ad illa reſponderem, meliora doctus, meliora faceret.

Fraudes committere, nunquam non deteſtandum, & præſertim illud dedecet hominem tam provectæ ætatis, cui ſenilis anima in primis labris hæret; ſi D. Erndl illud typis non mandaſſet, ne gry quidem reſpondiſſem, ſed flocci feciſſem, at, quum hoc jam prælo ſit commiſſum, me defendere coactus fui.

Hiſce pro defenſione dictis, ad cætera me conferam, ſc. in eodem hoc IX. Theſauro occurrit quoque animalculum quadrupes cani ſimili, IV. pedicellis, capite, cauda, ore, lingua & in liquore meo conſervatum, ſimul cum burſula, in qua, loco ſecundinarum, hæſit.

Hiſce Vale L. B. & vitia typographica, quæ irrepſere, benigne corrigere velis.

THE-

THESAURUS ANATOMICUS NONUS.

In cujus fundo ſequentia reperiuntur.

N°. I. Yxis rotunda, in qua conſervatur uterus cujuſdam ovis gravidæ, multis abhinc annis balſamo præparatus, induratus, & nitide conſervatus.

Not. I°. Cum ab aliquo tempore utero geſſiſſet, fœtuſque in eo mortuus fuiſſet, circa uteri regionem abſceſſus fuit ortus, eoque ſponte aperto, ſimul cum pure, varia oſſicula foras fuerunt expulſa, id quod in mulieribus nonnunquam quoque contingit.

Poſt mortem uterum aperui, & in illo varia oſſicula inveni, quæ adhuc in uteri cavo continentur.

2. Cornua uterina (quæ nil aliud ſunt, quam bifurcatio uteri in duas partes) fruſtra quis quæreret in ſexu fœminino, quamvis Carolus Stephanus, & alii ea exſtare in ſexu ſequiore affirmaverint.

Hæc cornua Uterina oppidò quam bene præparata, conſpiciuntur cum ſuis arteriis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis.

N°. II. Capſula, & in ea, oſſis Tibiæ portio ſuperior biſecta, ex homine à multis annis humato.

Not. 1. Cum dictum os ſiccum & exſuccum ſit, oſſeo-ſpongioſa ſubſtantia diſtinctius videri poteſt.

2. Ubi deſinit oſſeo-ſpongioſa ſubſtantia in oſſis cavo, conſpiciendam ſeſe exhibet medulla oſſis, quæ indurata, nivea, & granuloſa in ſepulcro facta, adhuc ſuperſtes remanſit; il-

lud autem in hominibus a multis annis sepultis, & terræ siccæ commissis, semper ita reperi.

3. Ex hac observatione patet, quanta sit analogia inter pinguedinem humanam, & ossium medullam: Pinguedinem enim in tumulis in terra sicca positis, post 25 annos reperi in corporibus obesis, mutatam, duram, & albam extitisse, instar supradictæ medullæ ossium.

Imò existimo, medullam ossa non nutrire, uti ab omni ævo fuit creditum, sed medullam ossa reddere firmiora, idque humectando. In illa opinione magis magisque confirmabar, cum ad meas pervenisset manus os Tibiæ cujusdam hominis defuncti, in quo nullam reperi cavitatem; ita ut ex illo confici curaverim varia manubria, inter quæ aliqua chalybe munita, tanquam culter, & furca in museo meo conservantur, & quidem in vagina, confecta ex corio Pueri, per quod myriades vasculorum sanguineorum, ceraceâ materiâ rubrâ repletorum, decurrunt, unde tota vagina est rubicunda.

N°. III. Capsa, in qua reperitur Funiculi Umbilicalis tumor durus, de quo nunquam legeram, aut videram, conspiciendum tamen sese dedit in cujusdam lanionis fœtu humano vivo, recens nato.

Cum a parentibus vocatus fuissem, simul cum Chirurgo expertissimo Petro Adriani Verduyn, hærebamus qualis esset affectus: Prima fronte visus & ad sensum tactus, herniosi quid præ se ferebat, proxime abdomini enim adstabat.

Tandem consultum duximus, cum obstetrix ante nostrum adventum funiculum umbilicalem extra tumorem versus placentam ligasset, & abscidisset, secundam ligaturam adhibere, & quidem ante tumorem versus abdomen, quo facto, paucis post diebus, emoriebatur tumor, eoque abscisso, reperi in illo nil nisi substantiam, partim carnosam heterogeneam, pauco humore permixtam. Fœtus interim nil incommodi aut mali perpessus videbatur ex illo tumore, cum vegetus in lucem venerit.

N°. IV. Capsula continens varia fragmenta Lapidis Bezoardici occidentalis rara, ut & plures integros, in bursula crassa membranacea contentos, in qua nati sunt, id quod consideratione dignum esse censeo.

N°. V. Capſula, in qua conſervatur Aneuriſma cujuſdam arteriæ intercoſtalis ex homine, magnitudine ovi gallinacei.

Not. 1. Admiratione dignum eſt, arteriam tam exilem in tantam molem ſeſe potuiſſe extendere, id quod mihi ter quaterve videre contingit. Juvenis erat, cujus affectum hic recito, qui à longo tempore de præcordiorum anxietate queſtus fuerat, & tandem ſummis angoribus & lipothymiis correptus, tuſſi moleſta ſubitò fatisceſſit.

2. Haud minus mirabar, imò obſtupeſcebam, Aneuriſma tam firmiter, coſtis & adjacentibus vertebrarum corporibus, fuiſſe adnatum, ut non ſine malleo & cuneo, ab illis ſeparare potuerim.

N°. VI. Capſula quadrata ex ligno indico, & in illa auricula humana, balſamo præparata, in forma ſicca, cujus Arteriolæ, ad unum omnes ſunt repletæ ceraceâ materiâ rubrâ, unde totum objectum ſumma rubedine perfuſum.

In eadem Capſula quoque videre licet hominis Venam cavam, quatenus tribus ſuis ramis per hepar diſpergitur, ademptis, vel abruptis extremitatibus.

N°. VII. Capſula quadrata, ut ſupra, continens Pulmonem juvenis, cujus cellulæ ad unum omnes materiâ ceraceâ albâ repletæ ſunt; & ſic videri poteſt, quæ ſit pulmonis figura, in inſpiratione.

N°. VIII. Capſula, ut ſupra, continens infantis brachium, cum annexis ſcapula & clavicula: ſuntque omnia balſamo indurata, & à plurimis annis conſervata.

Not. 1. Claviculam fuiſſe fractam, & denuò (poſt malam repoſitionem) in formam ſemilunarem, ferruminatam.

2. Cute brachii aperta, conſpiciendam ſeſe exhibet Arteria brachialis, præſertim eo loci, ubi pulſum quotidie exploramus.

3. Vaſa ſanguinea ad extremum uſque repleta, ſummam rubedinem cuti afferunt.

4. Ungues extra cutem quidem prominent, non quod excreverint poſt mortem, uti vulgo & perperam olim creditum, & pro certo habitum fuit, ſed propter cutis contractionem, exſiccationem & objecti indurationem, ne dicam, quod

non folemus ungues refecare quum ægrotamus, & lecto decumbimus.

Cum cutis, Pili, ut & capilli, corporis noftri partes fint, quæ communi vita, pariter cum corpore, fruuntur, poft mortem, cum cæteris quoque moriuntur; id enim expertus fum, & exploratum habeo, nam eum in finem fæpius intravi fepulcra, & nunquam contrarium obfervavi.

N°. IX. Capfula, ut fupra, in qua reperiuntur variæ partes corporis fœtuum humanorum, fc.

Lit. A. Notatur Brachium cujus cute apertâ, vifui fefe offerunt vafa fanguinea per brachium diffeminata, & repleta; Nervus item ejus & mufculi.

B. Pes Infantis, eodem fere modo præparatus.

C. Pes fœtus humani, per cujus cutem apparent vafa fanguinea repleta.

D. Portio Dorfi fœtus humani cum fcapulis, in mumiam à me redacta.

N°. X. Capfula, ut fupra, in qua reperiuntur tres Renes humani bifecti, in quibus productiones Pelvis, ut & Papillæ renales comparent; cum autem Arteriæ fint repletæ, fumma rubedine perfufi funt Renes.

In medio hujus Capfulæ vifui fefe exhibet Renis humani portio, cujus arteriolæ, ut & ductus urinarii papillam conftituentes, in totum funt repletæ.

A latere confpicitur quoque Ren humanus extabefactus, cujus productiones Pelvis extra renis fubftantiam ita propullulant, ut pelvis ipfa videatur tripartita: uretur quoque ita dilatatus, ut digitum minorem fere admittat.

N°. XI. Capfula quadrata, ut fupra, in qua reperiuntur varia puerorum inteftinula, & inter cætera videre licet portionem inteftini cæci cum appendicula ejus, idque è fœtu humano, ut diverfitas appareat inter hoc objectum defumptum ex fœtu, & illud quod defumitur è corpore adulti.

N°. XII. Capfula, ut fupra, in qua comparet coli humani portio, cujus arteriæ mirum in modum funt repletæ cereâ materiâ rubrâ, ne appendiculis quidem pinguibus coli exceptus.

N°. XIII.

N°. XIII. Capſula, ut ſupra, in qua duo objecta, quorum.

1. Cranii humani Portio, cum dimidia parte oſſium faciei, in quibus videre eſt primò Antrum, vulgo Higmori dictum, quia ab illo primum delineatum.

2. Foramen, qua communionem habet antrum cum naſo in utroque latere.

3. Membranula vel perioſtium, antrum interne ſuccingens, per quam membranulam diſſeminantur arteriolæ repletæ, unde rubedine imbuitur dicta membranula, quæ telæ aranearum inſtar tenuis.

4. Ductus lachrimalis oſſeus, cum ſua membranula (quâ interne obducitur) quæ valde quoque rubra eſt ob eandem ſupra dictam repletionem.

5. Utrumque os ſpongioſum narium unius lateris, ſc. ſuperius & inferius cum ſuis involucris, ob eandem cauſam rubedine imbutum.

6, Ductus Euſtachianus.

7. Oſſis frontis cavitas, tenuiſſima membranula quoque obducta, quæ non minus rubicunda, quam in ſupra dictis.

8. Communicatio hujus cavitatis oſſis frontis cum naribus, id quod hic luculenter ſcilicet conſpiciendum præbet.

9. Altera portio cavitatis cellæ equinæ, cum ſua membranula interna, per quam quoque repunt vaſcula ſanguinea, ut ſupra.

10. Infundibulum in medio cellæ equinæ, cujus cavitas reſervata, & adhuc aperta eſt, ſicuti in vivo homine.

In altero objecto demonſtratur nobis calami ſcriptorii latitudine, ante meatum auditorium oſſeum.

1. Condyloidei proceſſus maxillæ inferioris locus, ubi ſeſe applicat cum ſua cartilagine mobili, ſcilicet ſupra baſin oſſis ſigomatici, ubi adhuc ligamentorum reliquiæ ſuperſtites ſunt.

N°. XIV. Capſula ut ſupra, & in ea.

1. Portio thoracis pueri, ita præparata, ut vaſa intercoſtalia, eorumque reptatus, luculenter videri poſſint; præterea membranâ Pleurâ ex parte elevatâ, membrana celluloſa, & ſub illa, perioſtium, ſeſe videnda exhibent.

2. Os Pectoris Infantis, cum annexis partibus cartilagineis

neis costarum, ut & vasa intercostalia, nec non mammaria interna.

3. Portio Thoracis cum adhærente brachio & scapula, per quæ vasa sang: ubertim disseminantur.

ASSER PRIMUS.

N°. XV. Capsa, ut supra, continens uterum Puerperæ, à multis annis à me conservatum.

Not. 1. Quantus sit Uterus post 14 dies à puerperio, hic videri potest, ut & mutatio situs ovi-ductuum, Ovariorum, & ligamentorum quæ tempore gestationis, (propter extensionem fundi uteri) longius à fundo distant.

2. Vesica Urinaria hic valde exigua comparet, utpote tempore mortis evacuata, & postea à me non inflata.

3. Os uteri, per quatuordecim dies post partum, valde patulum remansit, sicuti adhuc apparet, & sæpius in puerperis contingit; ita ut male sibi prospiciant Puerperæ, quæ justo citius conclavia relinquunt, quo pacto, utero nondum clauso, aëri frigidiori uterum exponunt.

N°. XVI. Capsa, ut supra, in qua duo objecta, quorum

1. Gallinæ Ovarium cum annexo utero.

Not. Inter ova (seu potius ovorum vitellos) qui ceraceâ materiâ flavâ sunt repleti, reperitur una atque altera membrana, infundibuli instar cava, è quibus unum atque alterum ovum maturum decidit in uteri cavitatem, dicunturque membranæ superstites, Calices, ab excellentissimo Anatomico Regnero de Graef, qui, dum viveret, mihi fuit conjunctissimus ante annos 50 & quod excurrit.

N°. XVII. Capsa quadrata, ex ligno indico, ut supra confecta, in qua reperitur stomachus ovinus nitidissime præparatus; scilicet omnes arteriæ non solùm repletæ, verùm etiam IV. stomachi partes; nempe venter primus, Reticulum, Omasus, ut & Abomasus videri possunt.

N°. XVIII. Capsula, ut supra, & in illa fœtus septimestris Balsamo præparatus & induratus, & à plurimis annis conservatus.

Not.

Not. 1. Caput, ut & artus, detruncata ſunt.

2. Arteriis omnibus repletis, & ſternô elevatô, in conſpectum veniunt Cor, Pulmo, ut & Thymus. Abdomino aperto, hepar, ſtomachus, inteſtina, ut & veſica, arteriæ umbilicales, ſcrotum, nec non Penis conſpici poſſunt, idque in proprio & naturali ſitu.

N°. XIX. Capſula, ut ſupra, in qua conſervantur Thoracis diverſæ partes, idque è corporibus fœtuum humanorum: inter illas, quæ Lit. A. notata, videre licet ſoboles arteriarum mammariarum internarum, decurrentes per ſpatia intercoſtalia, quæ tandem cum arteriis intercoſtalibus, ex arteriæ magnæ trunco oriundis, uniuntur & inoſculantur.

Lit. B. indigitat portionem Thoracis, cujus membrana pleura ex parte à ſubjecta celluloſa & perioſtio coſtarum ſeparata eſt.

Lit. C. portio Thoracis, cum annexa portione Diaphragmatis, in quo duo occurrunt aperturæ, pro tranſitu æſophagi, & venæ cavæ. à latere dictorum foraminum in conſpectum quoque venit exigua portio Arteriæ magnæ.

N°. XX. Capſula, ut ſupra, continens varias portiones funiculi umbilicalis, cum & ſine nodis.

Inter omnes illas una N°. I. notata, quæ gaudet nodo prodigioſo: ſuntque nodi nil niſi errabundi reptatus vaſorum umbilicalium, nodum ob incraſſationem, repræſentantes & mentientes.

N°. II. Funiculi umbilicalis portio, ex fœtu vaccino, conſtans ex duabus atteriis, totidemque venis, ſecus ac in homine, in quo una tantum arteria, & duæ Venæ concomitantes reperiuntur. Huic objecto cohærent quoque duæ arteriæ umbilicales, ut & veſica.

N°. XXI. Capſa, ut ſupra, in qua inveniuntur placentæ Gemellorum fœtuum humanorum, quorum membrana Amnios in duas partes à me eſt diviſa, id quod nonnunquam à natura (fœtu vivo) factum offendo. Hinc forſan ſuſpicati ſunt Anatomici, & quidem non infimi ſubſellii, inter Chorion & Amnium peculiarem vel tertiam in homine reperiri membranam, quam Alantoidem nuncuparunt.

Has duas placentas à ſe invicem ſeparavi, id quod facile contin-

contingit, si qnis inconsultò illas arripiat, præcipuam enim inter se habent unionem, membranarum dictarum, ut & vasculorum contiguitate, non autem vasorum sang: inosculatione; ita ut facile à se invicem recedant, quemadmodum duæ adstantes plantæ gramineæ, cum è terra eruantur.

N°. XXII. Rupes confecta ex calculis alterius Rupis, coraliis albis, Arteriis, ceraceâ materiâ rubrâ repletis, & sic corallia rubra mentientibus, circum tecta.

Hæc Rupes, pedamenro Cedrino imposita, in sui medio concavo continet Phialam magnam cryst: liquore repletam, continentem infantis hepar per cujus superficiem occurrunt vascula repleta, & tanto quidem numero, ut totum hepar summâ rubedine superbiat.

Supra operculum sericeum dictæ Phialæ, reperitur alia exigua rupes, è qua emergunt vasa sang: repleta, ex hepate, & aliis partibus corporis desumpta, corallia rubra erecta repræsentantia.

N°. XXIII. Pedamentum ex ligno Cedrino confectum, & supra illud Rupes, Vasis sanguifluis repletis abundans, in cujus medio concavo Cor hominis, cum suis truncis abscissis.

Not. 1. Cor Balsamo esse induratum, & rubedine præditum, propter Vasorum sang: repletionem.

2. Cor naturalem retinuisse formam, exceptô, quod utraque cavitas simul cum auriculis repleta sit materiâ sæpius dictâ: id quod in statu vivo non fit.

3. Venas aliquot emergere ex auriculâ dextrâ, hic luculenter videri potest; ita ut non omnes ex coronariâ producantur, sicuti olim creditum fuit.

4. Quomodò Arteria pulmonalis pulmonem ingrediatur post suas divaricationes, hic quoque apparet.

5. Arteriæ magnæ truncus, cum tribus suis ramis sursum spectantibus, ut &

6. Portio æsophagi, & Asperæ arteriæ, dictis tribus ramis adstantes, oppidò quam bene oculos incurrunt.

7. Venæ cavæ Truncus ascendens & descendens, cum sint repleti materiâ supradictâ velut in statu vivo, videri potest illarum continuatio, & quod auricula dextra propter ejus capacitatem maximum sit sanguineis receptaculum, & contra auricula sinistra.

8. Quo-

8. Quo modo, & quo loco, vena Azygos ex trunco Venæ cavæ aſcendente oriatur, hic quoque apparet.

9. Vera forma auricularum Cordis, viſui hic etiam occurrit.

N°. XXIV. Phiala in liquore continens funiculum umbilicalem, cum exigua portione placentæ uterinæ, cujus margini connectebatur crus fœtus humani. vid. Tab. 1. Fig. 2.

Nullus equidem dubito, mirum quibuſdam viſum iri, hunc caſum legentibus, ſc: mulier quædam in platea Harlemenſi degens, cum anno præterito fœtuum vivum, robuſtum, & bene formatum, in lucem edidiſſet, à latere placentæ ſeorſim adhærebat crus fœtus humani, ſicuti ſculptor hic expreſſit Tab. 1. Fig. 2.

Præterea ubi funiculus umbilicalis Placentam intrat, adhærebat, vel affixum erat Atheroma ingens, uti ex fig. annexa quoque liquet.

Not. quoque 2°. Hocce crus conſtare ex oſſe femoris, extremo pede & tribus digitis copioſa pinguedine obſitis, abſque ullis muſculis.

3. Oſſa in totum eſſe cava, fiſtuloſa, ſubſtantiâ admodum tenuia, abſque oſſeo-ſpongioſa ſubſtantia interiore, in utroque extremo.

Memini me ante annos 50 diſſecuiſſe cadaver cujuſdam ovis, ex cujus Collo integer excreverat, in cujus pedis cavitate, nullis muſculis etiam inſtructi, nil oſſeo-ſpongioſæ ſubſtantiæ inveniſſe, & loco muſculorum totus pes pinguedine erat obſitus.

N°. XXV. Pueri ſtomachus goſſypio repletus, & ita præparatus, ut vivi ſpeciem repræſentet.

ASSER II.

N°. XXVI. Sepulchrum, ſeu Tumba, confecta ex fruſtis rupis, oſſiculis puerorum, & vaſis ſanguifluis, quæ corallia rubra mentiuntur, & ex rimis rupis mergere videntur.

Operculum, ceu janua hujus ſepulchri eſt ſuprema pars cranii infantis, per cujus cranium plurimæ repunt arteriolæ repletæ.

Interior ejus ſuperficies adhuc dura matre, ceu pericranio

nio interno tecta, plurimis superbit arteriis repletis; & in cujus medio quoque occurrit Falx, idque in statu naturali, ne arteriolis quidem per illam decurrentibus, destituta.

Ex falce dicta emergit, contra naturæ leges, tenuis productio membranacea, nervi instar teres.

In illo objecto sinus falciformi remansit apertus. Hanc Tumbam occupat sceleton fœtus humani immaturi septem fere mensium nitidissimum; in ejus dextra continetur sceleton muris artificiose, & nitide præparatum, cujus pedes anteriores arripere videntur membranas quasdam, per quas repunt vasa sang: repleta, mirum in modum, & turmatim decurrentia. Idque a me factum puta, ne videantur otiari cujuscunque generis objecta, quæ apud me conservantur, & sic in spatio exiguo multa cumulantur.

Supra Tumbam, cor Pueri, Balsamo præparatum & induratum, situm est, cujus truncus arteriæ magnæ, tam ascendens, quam descendens, non solùm superstites sunt, verùm etiam trunci Arteriarum & pulmonalium, ut & venæ cavæ ascendentis, & descendentis, ne venæ azygos quidem trunco neglecto.

Inter ramos trunci ascendentis innititur sinistro brachio sceleton immaturum quatuor circiter mensium, dextra continens Ramusculum Arteriæ Pulmonalis repletum, & tam artificiose præparatum, ut ramusculi tenuissimi conspici possint. Caput autem cœlum versus conversum, admiranda Dei opera demonstrare videtur.

N°. XXVII. Phiala sicca, in qua visui sese offert superior portio cutis capitis, è fœtu humano, propter vasorum sang: repletionem rubicundissima: ita ut verùm locum & reptatum præcipuorum & minutissimorum vasorum, ut & illorum inosculationes arteriarum cum arteriis in utroque latere conspici possint.

Operculo hujus Phialæ imposita est exigua rupes, interpositis vasis sang: corallia rubra repræsentantibus, & inter illa varia cutis humanæ frusta, è capite desumpta, quorum superficies interior gaudet vasculis sang: minutissimis, musci tenuissimi speciem referentibus; superficies verò interior pinguedine adhuc obsita, vasculis gaudet millenis, diversò & serpentino reptatu decurrentibus.

N°. XXVIII. Phiala cryſtallina ſicca & in ea Vituli ſplen, in quo luculenter videri licet, quid ſit de vena ſplenica vitulina, ſc: quomodo illa, quamprimum lienem intravit, ſtatim poroſa & foraminulenta fiat, & paulò penitius, in fibras, tandemque in nihilum redigatur, ita ut loco ramorum venarum, nil niſi ſulci cavernoſi appareant.

Operculo quoque impoſita eſt Rupes parva, in cujus cavo continetur fruſtum lienis vitulini, ut magis pateat, quid ſit de ſupra dictis, & quid de fibris lienalibus vitulinis, eum in finem tantum inſervientibus, ne lien vitulinus in majorem molem ſeſe extendere poſſit, ob concitatiorem & uberiorem ſanguinis arterioſi inpulſum, id quod in homine locum non habet, quia lien humanus gaudet vena lienali, arteria comitante ad ultimum extremum, idque pari paſſu.

Itaque hallucinantur homines, qui lienem humanum ſimilem ſtatuunt vitulino, & fibras transverſas, in liene vitulino pro nervis habent. Non minus quoque errant, qui liene attribuerunt glandulas, & cellulas; id autem luculentiſſime omnibus, qui me conveniunt, à verò alienum eſſe, demonſtro. Itaque, quicunque de liene ſermonem vult habere, ejusque conſtitutionem veram exhibere, non debent vitulorum, ſed hominum lienem arripere.

Et quam perverſe quoque judicarint de ita dictis glandulis lienalibus, uberrime olim oſtendi, & poſthac novam delineationem harum rerum me exhibiturum (volente Deo) promitto, ſicuti in hoc Theſauro 9°. nunc feci circa hepar hum: ſc: ſine ulla hepatis læſione, ſine coctione, cum & ſine induratione, abſque maceratione, & ne nulla quidem vi adhibitâ.

Tunc nemo quoque poſthac me amplius accuſabit (ſaltem admodum abſurdum eſſet) ac ſi in prætenſa excarnatione glandulas annihilem.

N°. XXIX. Pedamentum ex ligno Indico, ſupra quod poſita eſt Rupes ex ligno Indico, coralliis albis, variis vaſis ſang: &c. in ejus medio concavo poſita Phiala cryſtall: continens in liquore foetum human: 6 circiter menſium Hydrocephalo laborantem, cum autem in liquore limpido natet, nitide occurrit dictus affectus.

Foetus autem, cum videatur à Serpente rariore Indiæ Occiden-

cidentalis arripi, dextrâ avellere conatur ſerpentem, idque ore aperto, tanquam conſternatus & perterritus.

Supra operculum hujus phialæ quoque poſita Rupes exigua, maximam partem confecta ex variis miſeriis corpus humanum debellantibus, ſc: calculis humanis, maxillæ portionibus carie exeſis & corruptis, Oſſiculis vario modo corruptis, & à natura expulſis. Inter calculos occurrit primô unus magnæ molis, formâ mori fructum æmulans, alter ejusdem fere magnitudinis, variis Tuberculis, coloris fuſci, obſitus; tertius præcedentibus major, undique quidem æqualis ſuperficiei, ſed particulâ exterioris lamellæ ablatâ, occurrit lamella gibberoſa; quartus quamtumvis præcedentibus minor, agmen tamen ducere videtur, utpote unus ex illis, quorum mentio facta, & figura admiranda delineatus reperitur in obſerv. Anat: Chir. meis Tab. prima.

Circa maxillam ſupradictam conſideratione dignum id, quod quitur, cenſeo, ſc: juvenculæ meretricis morbo venereo laborantis, poſt ſalivationem mercurialem à Chirurgo inſtitutam, maxilla inferior carie obſeſſa, à parte laterali vacillare incoepit, itaque me, filiumque meum, ſimul cum expertiſſimo Chirurgo Petro Verduyn, arceſſi juſſit: cum autem magnam portionem dictæ maxillæ inferioris vacillare deprehenderemus, ſupradictus Chirurgus portionem illam vacillantem extraxit: ſed quid fit? aliquot poſt diebus, altera & major portio undique etiam facile moveri poterat: hiſce viſis? hanc quoque extraxit Chirurgus; quo facto, vidimus hanc ſuperiorem portionem eſſe maxillæ inferioris, ſimul cum ſuo proceſſu condyliformi: nihilominus poſt curationem, maſticationem rite peragere, & tam articulate loqui poterat, ſine ullo obſtaculo, quaſi nihil perpeſſa fuiſſet in iſtis partibus.

N°. XXX. Infantis caput Oſſeum, cujus cranium lapideâ ſubſtantiâ variis locis obſitum.

Not. 1. Caput infantis indideram liquori, ad illud conſervandum, qui liquor compoſitus erat ex variis liquoribus, ſc: ex ſpiritu Vini, Frumenti, Sacchari, nec non Arach; aliquot poſt menſibus, obſervabam dictum caput oſſeum variis locis ſubſtantiâ lapideâ eſſe obſitum, id quod mihi anſam dedit illud conſervandi.

2. Oper-

2. Operculum hujus Phialæ, in qua illud objectum conservatur, variis rebus petrefactis, & Lithophitis marinis obductum est.

N°. XXXI. Phiala sicca, continens caput quadrupedis Americani, ab Indigenis Belgis, *Quast* dicti, illud autem facie, agilitate, & astutia simiæ aliquam similitudinem habere observavi, dum viveret in ædibus meis.

N°. XXXII. Fœtus Æthiopissæ septimestris circiter, in liquore conservatus.

N°. XXXIII. Phiala in liquore conservans infantis brachium, in cujus manu continetur portio placentæ uterinæ nitide præparata.

N°. XXXIV. Ren pueri in liq: conservatus, cujus superficies, (uti vulgo apparet) inæqualis, secus ac in homine adulto: huic parti superiori insidet adhuc Ren succenturiatus, tanquam glans in calyce, secus ac in figuris variorum auctorum videre est, qui succenturiatos a latere renum depingi curarunt.

N°. XXXV. Cutis capitis infantis, pileolum repræsentans, per quam disseminantur Arteriarum soboles innumerosæ; cum autem repletæ sint materiâ sæpius dictâ, cutis plane rubram sese exhibet.

N°. XXXVI. Pia Mater humana in liquore, quæ nitidissime præparata, & summâ rubedine prædita. Quam tenuis autem illa sit, hic videri potest, nam absque Vasorum repletione illius aspectus imposuit olim nobis: sc; post mortem piæ matris vasa utplurimum sanguine destituuntur, & sic illa vasa, colore cum ipsa membrana convenientia, conferre videntur ad illius crassitiem, cum interim tenuissimæ sit substantiæ.

N°. XXXVII. Phiala, & in ea Plantæ pedis portio epidermidis hum:, per cujus superficiem internam innumeræ occurrunt abruptæ papillarum cutanearum reliquiæ, ex dicta superficie propullulantes, quæ per expansionem (uti olim dixi) cuticulam constituunt.

N°. XXXVIII. Portio Placentæ uterinæ, tam nitide præparata, ut luculenter videre liceat, nil glandulosi inesse Placentæ in statu naturali, nec ultimas extremitates vasorum illorum circumvolutiones vasorum esse, sed contra, pulposas

& ſuccoſas extremitates, ſicuti in liene, cortice cerebri & aliis partibus.

N°. XXXIX. Phiala ſicca, in qua ſceleton Pſittaci minoris ex Africa allati.

N°. XL. Pedamentum ex ligno indico, cui impoſita eſt Rupes, in cujus cavo in conſpectum venit Ramus magnus Arteriæ Pulmonalis, in liquore conſervatus; cum autem ceraceâ mat: repletus ſit, oppidò quam bene cerni poſſunt illius extremitates.

Præterea dicto ramo annectitur portio pulmonis, in innumeros lobulos diviſa, ne adverſariis dubitandi anſam præbeam, an verus ſit ramus arteriæ pulmonalis, nec ne.

N°. XLI. Ovum Gallinaceum in liquore conſervatum; hujus figura ſerpentem reptantem repræſentat.

N°. XLII. Portio Piæ Matris in liquore, cujus ſuperficies exterior obſita variis particulis prominentibus exiguis, quas pro glandulis habuerunt nonnulli; cum autem ſint diverſæ formæ, & colore pinguedinem repræſentent, pro pinguedine potius illas habeo, præſertim cum inter duplicatutam piæ matris aliquoties pinguedinem invenerim.

N°. XLIII. Teſticulus humanus, ſtudio ex parte tantum diſſolutus, ut in illa parte diſſoluta, vaſculorum tenuitas, & in parte non diſſoluta vaſorum reptatus vermicularis, conſpici poſſint.

ASSER III.

N°. XLIV. Portio ſuperior Oſſis femoris vetulæ claudicantis in liq. conſervata.

Not. Cum Patiens à multis annis fracturam paſſa fuiſſet, & tandem ſupremum diem obiiſſet, cadaver ejus cultro Anatomico ſubjecimus, & obſervavimus, cervicem hujus oſſis deficere, & caput rurſus ferruminatum parti oſſis femoris decliviori, quam ob rem affectum in liq. conſervare mihi animus fuit, ne quis de veritate anceps hæreret. Vide ulterius, quid in Theſ: VIII. ſuper hac re ſcripſi, & delineari curavi.

N°. XLV. Corculum fœtus humani in forma ſicca præparatum, & ſupra fruſtum rupis poſitum, in quo utriuſque auri-

auriculæ forma & naturalis magnitudo conſpici poſſunt.

N°. XLIV. Phiala in liquore continens magnam portionem Piæ Matris Hum., cujus arteriolæ in totum ſunt repletæ, unde ſummam rubedinem induit.

N°. XLVII. Portio inteſtini jejuni ex homine, ſuper pedamentum exiguum, in qua juga, valvulæ conniventes, vulgo dicta, non ſolùm in conſpectum veniunt, verùm etiam arteriæ per illa juga diſperſæ & repletæ, ut & dicta inteſtini & meſenterii celluloſitas membranacea.

N°. XLVIII. Quæ hic ſequitur hiſtoria, adeo rara, ut captum hominis fere ſuperet, neque aliquis facile calculum addet, niſi ipſemet propriis viderit oculis, & teſtimonia ſequentia legerit; imo cum Cl: Profeſſore Bartholino, in tractatu ſuo de inſolitis partus viis, dico, me vereri, ne putent hiſtoriarum medicarum ignari, me novas fabulas narrare, cum interim vera ſint, quæ profero, ſc:

Anus quædam, (in inſula de Weſter-Schelling dicta) & adhuc (ni fallor ſuperſtes,) annum agens 78, Anno præterito, vomitu per os rejecit Animalculum, caniculo ſimile, in quo luculenter viſui occurrunt, caput, os, lingua, oculi, pedes, cauda, & funiculo umbilicali ſimile quid.

Dictum animalculum gratis mihi oblatum, ſimul cum burſula craſſa, ficum rotundam & planam referente, in qua, loco ſecundinæ, hæſit.

Poſt oblationem petii ab eo, qui mihi miſerat hunc partum, ut me certiorem faceret de rei veritate, & ut expiſcaretur ex iis qui interfuerant, cum eructaret illum dicta vetula, itaque ſequentes ei quæſtiones transmiſi, ac rogavi ut indicaret.

1. Nomen patientis.
2. Ætaten ejus.
3. Locum, ubi contigerit.
4. Rationem victus ejus.
5. Quis præſens fuerit cum per os eructaret.
6. Quænam incommoda, ante & poſt rejectionem, paſſa fuerit.
7. Quo in liquore conſervarint poſt rejectionem?
8. An magnitudo ejus jam fuerit imminuta?

9. Et

9. Et ultimo, an integumentum, quod veram repræsenta Bursulam crassam, apertum fuerit in rejectione, an verò studi cultelli, vel forcipe factum.

Sequitur responsio.

1. Nomen ejus *Grietje Willems*, uxor *Adriani de Leeuw*, piscium venditoris.

2. Annos agens septuagesimum octavum.

3. Habitat in Pago, qui vocatur Wester-Schelling.

4. Ante rejectionem appetitus non nihil erat postratus & in rejectione adeò anxia, ut jam jam videretur moritura, ita ut.

5. *Jacomina Alberts*, quæ filia est filiæ dictæ patientis, coacta fuerit materteram suam illicò advocare, ut & alias vicinas mulieres.

6. Jactaverant primo in testam quandam, & ex ea denuò exemptum, indiderunt Phialæ spiritu vini repletæ, & tandem addiderunt, in ejus conservationem, (uti putabant) oleum olivarum, unde jam nonnihil imminutum est.

ATTESTATIO.

Nos subscripti testamur hæc omnia hausisse ex ore patientis, nec non ex ore ejusdem mariti & aliarum mulierum, quæ cum eructaret animalculum adfuere.

ADRIANUS BYMAN.
Verbi Divini Minister.
ADRIANUS KLEYN.
Prætor Substitutus.

Si quis interim fidem huic rei deneget, adeat vetulam dictam, quæ adhuc (ut puto) superstes est: ego, de veritate hujus rei dubitate nequeo, propterea quod impostores, qui hominibus imponere conantur, id luci gratia ut plurimum faciunt; hæc autem vetula de hilum quidem inde lucrata fuit, gratis enim mihi oblatum est.

In hoc partu, aut rejectione per os, consideratione dignum cen-

censeo, sc:, quod dictum Animalculum membris perfectis instructum, non hæserit in membranis Chorio & Amnio, sed è contrario in bursa crassa & plana, cui annexum erat Funiculo umbilicali analogum quid. Vid. Tab. II. Fig. II. & III.

Quamvis hic videar latum campum differendi aperuisse, L. B., mihi tamen animus non est, diu in eo morari, assumerem enim materiam viribus meis haud æquam, nec humeri essent ferendo, itaque potius illud Philosophis relinquam, utpote in rebus tam abstrusis perscrutandis magis versatis.

Præterea Thesauri limites excederem, cum mihi tantum proposuerim illa describere, quæ in hoc nono Thesauro reperiuntur; eâ ratione quoque brevitati studére cogor, in citandis auctoribus, qui de prodigioso partu per os & anum scripserunt. vid. Ephemerid. An. 1. obs. 108. nec non 109. & dissert: inaugural. Dn. Joh: Jacobi Stangii. &c.

Itaque ad ulteriorem Thesauri descriptionem me conferam; unicum hoc tamen, tanquam Problema proponens, sc: utrum impossibile habendum, dictam bursulam cum suo contento, Atheroma fuisse? cum in confesso sit, varias corporis partes repertas esse in ejusmodi tumoribus, immò in Thesauris meis reperiuntur, quæ hic pro Atheromate certare videntur, sc: Racemus Dentium à me in Ovario muliebri repertus, Capilli, Pili, &c.

N°. XLIX. Pedamentum ex ligno indico, supra quod positum Hepatis frustulum è corpore humano, in quo luculentissime apparet apparentia nova, de qua paulò inferius.

N°. L. Pedamentum ex eodem ligno, in cujus medio comparet Brachium fœtus humani immaturi balsamo conditum & induratum, in cujus pugno continetur fasciculus Pilorum, variis locis substantia lapidea, Lithophyti instar, obsitorum.

Dictum fasciculum per vias urinarias rejecit Matrona quædam, simul cum purulenta materia; an ex Atheromate Vesicæ in Abscessum converso? Vid. Tab. II. Fig. I.

Circa Cubiti flexuram reperitur fasciculus Pilorum humanorum in Atheromate Omenti cujusdam mulieris, post mortem à me inventus & descriptus in Observat. meis Anatomico-Chirugic.

A lateribus hujus pedamenti comparet Capillorum copia cujusdam Virginis sponte à Capite in gremium ipsius prolapsa,

idque digitum transversum à Capite, & quod notatu dignum, prociderant à totius Capitis circumferentia, tanquam forcipe simul abscissi, & quidem momenti temporis spatio, retulitque nobis illud sextâ vice fuisse, quod sibi hoc defluvium contigerit.

De veritate hujus rei dubitandum non est, quoniam, dum viveret admodum honestam & sinceram traduxit vitam, cujus parens quoque homo frugi, honestus, atque etiamnum superstes, praxin medicam Harlemi exercens, cui nomen Butlero.

In illa Virgine, quæ jam ultimum obiit diem notatu quoque dignum existimo, sc: quod eodem tempore, quo supradicti pili sextâ vice prociderant in ejus gremium, laboraverit alio quoque affectu insolito, sc: à latere Carpi dextri suborta fuerat protuberantia parva, cum dolore intolerabili, ad quam debellandam, sese Amstælodamum contulit, & me vocari jussit, simul cum versatissimis Chirurgis Petro Adr. Verduyn, atque ejus genero Gomaro à Bortel.

Consultum duximus (demulcentibus remediis nil proficientibus) aperitionem instituere, eâque peractâ, invenimus tumorem repletum granulosis, duris, rotundis, albis corpusculis, capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ tam firmiter Tendinibus Musculorum erant affixa, ut vix potuerimus avellere; dolore porrò perseverante, denuò fomenta demulcentia adhibita sunt, verùm etiam incassum; itaque ferro candente malum debellare conati fuimus, ast quoque frustra, & sine ullo levamine.

Post aliquot hebdomadas læva manus eodem malo afficiebatur, tandemque summis doloribus afflicta, animam Deo reddidit.

N°. LI. Brachium infantis in liquore, vitæ speciem repræsentans, in cujus manu continetur Lamella Testiculi in cartilaginem mutati, prodigiosæ magnitudinis.

Not: prolapsus ab alto patiens quidam, accepit contusionem gravem Testiculi dextri, unde remediis adhibitis, nilque proficientibus in tantam duram molem accrevit, ut tandem non solùm pueri caput adæquaret, verùm etiam patiens non sine magno incommodo & dolore incedere potuerit; itaque coactus fuit

fuit expertissimum Chirurgum à Bortel consulere, qui me quoque in consilium unà vocavit: cum autem ad munia impos esset factus patiens, proposuimus Testiculi extirpationem, sicuti à supra dicto Chirurgo animose & dextre expeditum fuit, primis diebus mediocriter quidem sese habuit, postea verò febre ingruente in pejorem statum redactus, incidebat enim in spasmum Oris imperfectum, id quod pluries contingit post extirpationem Testiculorum, qui in tantam molem excreverunt: attamen post varia adhibita remedia, convaluit æger, atque etiamnum pancratice vivit.

Not: Præterea, post extirpationem Testiculi, pondus erat trium librarum cum semisse, & quod notatu dignum, omnia vascula seminalia Testiculum constituentia, confluxerant, & cartilaginea erant facta.

Totum hoc objectum in lamellas dissecui, quarum aliquot reservo, eratque diameter intimæ lamellæ VII. unciarum seu pollicum. Vid. Tab. III. Fig. I.

A latere hujus lamellæ, quæ hic continetur in phialâ, adjacet quoque portio Uteri mulieris, cujus superficies interior corrupta, in aliud esse mutata, & plurimis tuberculis Piperis nigri magnitudine obsita.

N°. LII. Portio Cerebelli humani, in cujus facie exteriore & inferiore videndam sese exhibet, subdivisio Corticalis substantiæ in innumeras particulas, sicuti antehac depingi curavi in Epist: Anatom: problem.

Præterea oculos quoque incurrit, quo modo Cerebello inciso, ramuli arborum repræsentantur.

N°. LIII. Phiala sicca, in qua conservantur Arteriæ per Cerebrum & Piam Matrem dispersæ, ceraceâ materiâ rubrâ repletæ, quæ substantiâ adeo sunt teneræ, ac si vasa essent Lymphatica, id quod forsan, & quidem facile aliis imposuit, statuentibus per Cerebrum ejusmodi Vasa esse dispersa, quæ tamen nunquam inveni, neque ab aliis vidi demonstrata, itaque illa inter exequias recenseo, cum ita dictis Glandulis Corticalis substantiæ Cerebri.

Interim ratio inquirenda esset hujus teneritatis, & quare Arteriæ per Cerebrum & Piam Matrem decurrentes tam teneræ sint substantiæ; si enim tantummodo essent destinatæ

ad ſanguinem arterioſum ducendum verſus Cerebrum, quorſum illa teneritas?

Ego (ſalvo aliorum judicio) cenſeo, totum illud, quod confici exiſtimarunt auctores in prætenſis Glandulis Corticalis Cerebri ſubſtantiæ, illud fieri in Vaſculorum Arterioſorum extremis; & cum ſpiritus animales ſint corpuſcula ſubtiliſſima inſtar ſpiritus vini toties cohobati, ut, ſi quis ab altiore loco guttatim illum vellet effundere, ne guttulà quidem avolando, ad terram perveniret; ſic quoque ſpir: animales, cum ſint, uti puto, non minus ſubtiles, quam memoratus ſpiritus vini toties cohobatus, indiget forſan quoque in conficiendis ſpiritibus animalibus machinâ, texturâ tam tenerâ, uti ſunt dictæ Arteriolæ, quæ repletæ ne minimum quidem attactum perferre poſſunt ſine ruptione, id quod non putarem ullis in partibus corporis noſtri locum habere.

Quicunque mecum domi meæ viderit quanta ſit diverſitas inter extremitates vaſorum ſanguineorum Viſcerum, ratione ſtructuræ, reptatus & ſubſtantiæ, facile mecum ſentiet illud non fruſtra eſſe à natura (cujus Opifex Deus eſt) ita conſtitutum.

Olim depingi curavi & publicavi figuram Renis humani, in qua repræſentavi curſum Arteriarum Renalium; enimverò, Venarum diſtributionem repræſentare non poteram, nam replendo Arterias, ſimul quoque replebantur venæ, & ſic confundebantur inter ſe propter Anaſtomoſes.

Jam verò aliam viam ingredi coactus, replevi illorum Venas, & tanto artificio, ut non minus ultimi Venularum ramuſculi tomenti, vel telæ aranearum inſtar tenues, oculis armatis luculenter conſpici poſſint: ſed quanta differentia inter reptatum Arteriolarum & Venularum Renalium! cum primâ vice illud adſpicerem, eram attonitus, & quibuſcumque hoc demonſtravi, obſtupuerunt.

Si Deus T. O. M. longiorem mihi vitam concedere dignetur, per figuras publicare decrevi veram Renis ſtructuram, toto cœlo diverſam, quam ab aliis hactenus factum vidi.

N°. LIV. Phiala in liquore continens Cerebri humani portionem, in qua comparent Nervi Olfactorii, Trunci Arteriarum Carotidum, Pia Mater Arteriolis repleta, nec non

Arteriæ

Arteriæ Cervicales abſciſſæ, cum illarum unione cum Carotidibus Nervi Optici, uti & Cerebellum integrum; ne autem hoc objectum ſuo recederet loco, ramum Arboris Pomi Aurantiæ appoſui.

Supra operculum phialæ reperitur rupes confecta ex Conchilis, ramis Arterioſis (loco Corallorum rubr.) intertextis.

N°. LV. Lien humanus grandinibus obſitus, quas olim pro Glandulas habuerunt auctores. cum interim nil ſint niſi tubercula, quæ Glandulas mentiuntur, & ab obſtructione extremitatum vaſorum oriunda.

Supra operculum conſpicitur quoque rupes parva, in cujus medio excavato poſita eſt phiala, in liquore continens portionem Lienis humani, cum autem ejus membrana ablata ſit, nil comparet, quam vaſa ſanguinea Lienem conſtituentia.

N°. LVI. Pedamentum ex ligno indico, ſupra quod poſita phiala liquore repleta, in qua videndum ſeſe exhibet caput infantis viventis ſpeciem repræſentans, cujus Prolabia, ut & cuſpis Linguæ rubicunda: cum autem Oculi clauſi ſint, dormientis caput repræſentat: nullas quoque rugas præternaturales aut foveas contraxit cutis, id quod gratiam conciliat aſpicientis oculis.

Scutellâ Cranii ademptâ in Conſpectum veniunt Nervi Olfactorii, gaudentes adhuc Piâ Matre, qua obducuntur, cum ſuis vaſculis ſanguineis repleta.

Plexus choroideus inter relictas Cerebri Arterias viſui quoque occurrit.

Dura Mater, ſerici albi colore ſuperbit.

Pinguedo ſubcutanea naturalem quoque retinuit colorem.

Supra operculum hujus phialæ alia quoque phiala poſita eſt in exiguæ rupis cavo, repletis Arteriis undique ornata, & in illa phiala videre licet portionem Cerebri humani, cujus cortex ſummam rubedinem, propter vaſculorum repletionem ceraceæ materiæ rubræ, induit.

N°. LVII. Portio magna Placentæ Uterinæ humanæ, ex meris vaſis ſanguineis compoſita, ſuntque illa vaſa flava propter materiam flavam, qua uſus ſum.

Horum extremitates ſuccoſæ aut pulpoſæ, hic oppido quam bene apparent.

N°. LVIII. Phiala ſicca & in ea ſceleton fœtus immaturi ſex circiter menſium, cujus manus oſſea elevata continet veſiculam Felleam humanam apertam, in cujus cavo cernuntur variæ cellulæ membranoſæ, calculos ſubnigricantes continentes, quos capite elevato adſpicere videtur.

N°. LIX. Pueri Hepar, tam artificioſe præparatum & repletum, ut omnes ultimæ ramuſculorum vaſorum extremitates in conſpectum veniant.

Cum mihi à longo tempore innotuerit, Hepar ex ſolis vaſis ſanguifluis & nullis Glandulis conſtare, ſicuti deſcripſi & delineari curavi; id autem repræſentavi in Jecore diſſoluto propriâ membranâ ambiente adempto, & in liquore conſervato.

Cum autem in illa præparatione extremitates vaſorum recedant à naturali reptatu & loco, aliam quoque viam incedere conſultum duxi; itaque replevi vaſa, totumque Hepar peculiari artificio balſamo induravi, quo facto, integrum illud viſcus, ne membranâ ambiente quidem ablatâ, viſui expono, & ſic ultimæ extremitates pulpoſæ vel ſuccoſæ luculenter in conſpectum veniunt formâ rotundâ & ceu ſtellatâ, nullâ peculiari membranâ ſuccinctæ; hæ extremitates à Malpighio vocantur *Acini hexagoni*, & totum hepar ab eodem appellatur *Glandula conglomerata*, cum interim nullis gaudeat particulis, per ſe ſubſiſtentibus, & propriâ membranâ præditis, quo ſine nullam partem Glandulæ nomine inſigniri voluerunt Anatomicorum Principes.

Quatenus totum Hepar pars mollis eſt, quod per ſe ſubſiſtit, & propriâ membranâ ambiente amictum eſt, non malè dicitur Glandula; ſed dico, neutiquam conſtare ex Glandulis, & ſi quis contrarium ſuſtineat, demonſtret illud tam luculenter, uti ego exhibeo, quicquid dico.

Iſthæc res non male conferri poteſt cum pomis ac piris, horum pedicellus ex plurimis fibris tubuloſis conſtat, quæ, cum ulterius pervenerint, molliores atque molliores factæ, in pulpoſam ſubſtantiam degenerant, in qua ſuccus continetur,

netur; sic quoque in Jecore humano non absimili modo in Vasorum ultimis extremitatibus pulposis Jecoris continetur quoque sanguinis serositas, cujus rei analogum demonstro in hac meâ præparatione; nam post repletionem omnium extremitatum vasorum, materia instar roris aut fumi exitum quæsivit ex ultimis pulposis extremitatibus, & hoc luculentissime videri potest in hoc objecto supra citato, præsertim si claræ luci objectum expositum, oculis armatis inspiciatur. Vid. Tab. I. Fig. I.

Quicumque illud domi meæ viderit, facillimè prætensarum Glandularum existentiam in interiore Hepate renuet, & pro certo mecum habebit, ita dictas Glandulas Hepatis nil esse nisi continuationes vasorum sanguineorum, quæ degenerarunt in ejusmodi fasciculos pulposos subrotundos & stellares.

Observamus quoque in Brassicâ Pompejanâ, seu floridâ (Belgice *Blom-kool*) sc: caules tandem fastigiari in flores, qui flores nil nisi efflorescentiæ caulis, neutiquam per se subsistentes, sed caulis veræ continuationes.

Dixi superius ceraceam materiam rubram (sicuti sanguis in corpore vivo) ex extremis vasculis in mea repletione roris instar exitum quærere; noli autem L. B. illud pro vitiosa repletione & præternarurali evagatione habere; tunc enim non roris instar, sed globulorum in modum illa exiret.

Cum primâ vice hæc apparentia in oculos meos incurreret, tanquam attonitus, in illa verba erumpebam, Bone Deus quàm admiranda sunt tua opera, quæ mihi hic revelas in rebus, ne minutissimis quidem exceptis! nam ut verùm dicamus, res haud parvi est momenti, jam posse oculis exhibere, quæ tam diu hactenus recondita fuerunt & fugerunt sensus nostros, sc. Hepar humanum integrum, propriâ membranâ amictum, sine decoctione, (uti facere assolent Anatomici, ut prætensarum Glandularum existentiam stabilirent) absque excarnatione futili, (uti ab aliis adhuc factum video) sine ulla adhibita vi, in conspectum posse producere ultimas extremitates vasorum sanguineorum hepatis in proprio situ & statu naturali.

Isthæc admiranda præparatio causam pro me dicet contra adver-

adverſarios, dicentes, Ruyſchium in ſua excarnatione annihilare & delere Glandulas Hepatis.

Operculum hujus Phialæ ſuperbit quoque alterâ phialâ, varia fruſta Hepatis humani continente.

Dictum Hepar ope balſami noſtri in ligneam duritiem redactum, in fruſta lamellatim ſecui cultello acutiſſimo; & quod notandum, in illis lamellis à latere conſpectis, æquebene ſuccoſæ extremitates comparent, ac arbuſculæ in lapidibus figuratis ſerrâ in lamellas diviſis: non ſolùm hoc experimentum feci in Hepate multoties, verùm etiam ad incudem revocavi Lienem, & Renes, in quibus non minus dictæ extremitates vaſorum ſuccoſæ ſeſe videndas exhibent: O quanta diverſitas occurrit in iſtis apparentiis!

Jam ut vela contraham, me ad ſequentia conferam, quæ etiam artificioſiſſime ſunt præparata, ſc:

N°. LX. Duo Renes pueri, vitæ ſpeciem referentes; horum alter ſuſpenditur in phiala à capillo, idque in liquore; ſuperiori parti Renis adhuc inſidet Ren ſuccenturiatus, quemadmodum Glans Quercina cupulæ, ſecus ab auctoribus factum in illarum figuris.

N°. LXI. Phiala ſicca, in qua vituli ſplen, cujus extremitates pulpoſæ in totum ſunt ablatæ, id quod factum per Venam, ejuſque ſulcos, qui loco venæ ſunt in vitulo, non autem in homine; & quod hic notatu dignum, membrana Lienem ambiens, nuſquam læſa eſt.

Supra operculum phialæ, vituli Ren reperitur, eodem modo præparatus, niſi quod membrana ambiens ſit ablata, ut fibræ tranſverſales, ſeu ſtamina ligamentoſa, luculenter videri poſſent.

Hæc ſtamina neutiquam habenda ſunt pro Nervis, id quod perperam factum ab auctoribus, etiam haud infimi ſubſellii.

N°. LXII. Pedamentum maximum ex ligno indico XVII. phialis inſtructum, in quibus continentur ea quæ ad ſtomachum & inteſtina pertinent. Inter illas Lit. A. notata, continet ſtomachum Giganteæ fœminæ prodigioſæ magnitudinis: ſupra cujus operculum in conſpectum venit Auris marina magna, in cujus cavo continetur ſtomachus fœtus humani recens

recens nati, obſitus plurimis ramis arteriofis, repletis inſtar Coralliorum rubrorum.

Lit. B. Phiala inſtructa portione inteſtini coli ejusdem fœminæ ſupradictæ, quæ tantæ capacitatis, ut fœtus humanus ſeptem menſium a geſtatione, in illâ abſcondi poſſit.

Supra ejus operculum, oculos quoque incurrit Auris marina magna; & in ea varia fruſta inteſtinorum, ſc: Inteſtini Jejuni cum ſui Jugis, ſeu valvulis conniventibus *Kerchringii*; inteſtini ilei cum vaſis ſanguiferis repletis; ut & ilei cum portione annexâ Meſenterii, Hydatidibus copioſis repleta; nec non inteſtini canis, cujus vaſa peculiare quid in ſe continent, ratione vaſorum: hæc omnia in formâ ſicca conſervata ſunt.

Lit. C. Phiala, in qua continetur in liquore ſuſceptio inteſtini ilei ex homine.

Lit. D. Portio Stomachi, cujus ſtructura Tunicæ villoſæ admiranda videri poteſt, idque vaſis non repletis.

Lit. E. Portio inteſtini hominis, corpuſculis minoribus in agmen ſitis, quæ Glandulæ audiunt, obſita.

Lit. F. Os Stomachi fœtus humani apertum, ut rugæ longitudinales facie interiore conſpici queant, ſuntque rubicundæ, propter vaſorum repletionem.

Lit. G. Portio inteſtini jejuni, in qua Juga, ſeu valvulæ conniventes non ſolùm, verùm etiam Papillæ nerveæ conſpiciuntur.

Lit. H. Phiala ſicca, & in eâ portio inteſtini pueri, in quâ Tunica cellulofa ceraceâ materiâ rubrâ repleta eſt; præterea occurrunt Papillæ nerveæ, idque in objecto ſicco.

Lit. I. Tunica villoſa inteſtini humani à Nerveâ ſeparata; ita ut non dubitandum ſit, quin ſit vera Tunica, non autem mucoſa ſubſtantia, uti voluere Anatomici: hæc etiam ob eandem rationem rubra.

Lit. K. Portio inteſtini coli circa Rectum abſciſſa, in quâ magna & varia ulcera, à prægreſſâ Cyſenteriâ producta.

Lit. L. Portio inteſtini ilei inverſi, in quà variæ; ita dictæ, Glandulæ ſolitariæ reperiuntur.

Lit. M. Phiala ſicca, in quâ reperitur portio inteſtini canis, in qua occurrunt glandulofa corpuſcula numeroſa.

Lit. N. Phiala in liquore continens portionem inteſtini Ilei è puero, per quam vaſa ſangvinea repleta maximo numero repunt.

Lit. O. Phiala ſicca retinens portionem Meſenterii, per quam Glandulæ ſunt diſperſæ, quæ ex vaſculis miro reptatu decurrentibus conſtitutæ ſunt, & luculenter videri poſſunt.

Lit. P. Portio Stomachi humani, cujus vaſis ſanguineis repletis, in conſpectum venit admiranda ſtructura intimæ Tunicæ.

Lit. Q. Portio Coli è puero, per cujus ſuperficiem interiorem variæ occurrunt foveæ, capitis aciculæ minoris magnitudine, quæ glandularum nomine nuncupantur ab auctoribus.

Lit. R. Infantis inteſtinum Cœcum, longe aliter diſpoſitum, quam in corpore hominis adulti.

N°. LXIII. Pedamentum ex ligno indico, & ſupra illud rupes, in cujus medio reperitur cor humanum balſamo induratum, in quo nonnulla occurrunt, quæ notatu digna cenſeo.

1. Ex Cordis ſubſtantiâ prodeunt variæ venulæ, quæ ſeſe exonerant in Auriculam dexteram, ita ut omnis ſanguis è Corde redux, non derivetur ad venam coronariam, uti ab auctoribus traditum.

2. Oeſophagus, qui circa hoc objectum ex parte remanſit, non rectâ viâ & perpendiculariter deſcendit, ſed tortuoſo & incurvato tramite, id quod in homine vivo aliquando contingere poteſt a convulſione, & hinc cibi deglutitio læſa.

3. Exortum Arteriolæ Bronchialis in hoc objecto, ſupra Arteriarum Intercoſtalium exitum emergere, hic conſpicuum.

4. Cum omnia vaſa in hoc Corde repleta ſint, illorum curſus naturalis videri poteſt, & longe quidem diſtinctius, quam in objecto recenti.

5. Utraque Auricula repleta, vera illarum figura, ſeu forma in conſpectum venit, quæ longe differt à figuris ab auctoribus exhibitis.

ASSER IV.

N°. LXIV. Phiala ficca, in qua Pafferis fceleton nitidiffimum.

N°. LXV. Truttæ, pifcis fceleton.

N°. LXVI. Duæ Linguæ puerorum in liquore, quarum fuperior hoc peculiare habet, quod per ejus medium decurrentem videamus Arteriam repletam: præterea in utraque vifuntur Papillæ Linguales per fuperficiem difperfæ,

N°. LXVII. Portio Venæ Jugularis ex Equo.

N°. LXVIII. Portio Offis Frontis & Nafi, in qua fepti nafi pars cartilaginea non folùm obducta comparet integumento exteriore & craffo, quod membrana pituitofa vulgò audi, verùm etiam Epichondrio fuo fub illo, quo, in homine vivo unguibus aut ab alia caufa, abrafo, difficulter novo obducitur.

N°. LXIX. Portio Inteftini Ilei, cujus Vafa fanguinea ita funt repleta, ut objectum totum fit rubicundiffimum.

N°. LXX. Pedamentum Pulmone & corde inftructum ex infante.

Not. Cor naturalem retinuit locum, ut & magnitudinem, etiamfi balfamo præparatum & induratum.

Auricula dextera, ceraceâ materiâ repleta, naturalem quoque refervavit magnitudinem & formam, id quod etiam intelligendum de trunco fuperiore & inferiore venæ cavæ.

Tres tantum ramos emergere ex trunco Arteriæ Aortæ furfum tendentes in ftatu naturali, hic etiam palam eft.

Cum Pulmo quoque repletus fit dictâ materiâ, naturalem magnitudinem in illa ætate repræfentat, fc: quam in infpiratione obtinet.

Præterea dexter lobus in tres, finifter verò in duos dividitur lobos, id quod ut plurimum & fere femper reperi in hominis Pulmone.

Supremum & eminens vas, Afpera Arteria eft, quæ fitum quoque retinuit in illa præparatione.

N°. LXXI. Placenta Uterina integra & expanfa fuper fuberem, cujus vafa fanguinea repleta funt, fc: binæ Arteriæ umbili-

bilicales & Ven: Placentæ ceraceâ materiâ albâ, vena autem rubrâ.

N°. LXXII. Pedamentum ut supra, cui imposita est phiala liquore repleta, & in ea portio Spinæ Dorsi, in duas partes divisa, ut caudæ equinæ portio in una parte, & spinalis medullæ in altera sese conspiciendas exhiberent, & hæc omnia tanquam in statu vivo.

N°. LXXIII. Cerebri ut & Cerebelli tranversim sectorum, pars inferior, balsamo, lapidis instar, indurata, cum Nervis Opticis, Olfactoriis, Infundibulo &c.

Quamvis autem hæc omnia naturalem magnitudinem fere reservarint, colorem tamen amiserunt post indurationem.

N°. LXXIV. Phiala in liquore conservans, Ossis Femoris portionem supremam cujusdam vetulæ, quæ ante plures annos fracturam Femoris passa fuerat.

Cum autem ultimum obiisset diem, non solùm mihi data fuit occasio cadaver inspiciendi, verùm etiam D$_o$. Ger. Sermes, Collegii Medici Inspectori meritissimo, ut & Chirurgo versatissimo J. Borst. Reperimus non solùm collum in totum deficere, verùm etiam naturam, loco dicti colli, substituisse Ligamenta varia, dura, crassa, teretia, quorum ope caput Ossis Femoris connatum fuerat supremæ parti Ossis Femoris, & quod mirandum, non ex exteriore, sed interiore læsa parte utriusque Ossis, sicuti ex Fig. I. Tab. I. liquet.

Dicta Ligamenta, adeo sunt crassa & fortia, ut patiens per aliquot annos (quamvis claudicans) per plateas incedere potuerit.

Cum autem tale quid nunquam viderim, neque audiverim aut legerim, consultum duxi hunc affectum in liquore conservare, ne quis de veritate hujus rei dubitare possit.

N°. LXXV. Vitulorum duo Corda, ab Anatomico Excellentissimo Stenone, in meum usum & amicitiæ tesseram, præparata, in quibus fibræ motrices luculentissime in conspectum veniunt; & quod notandum, hæc duo objecta sunt ultima, quæ ante obitum præparavit, ita ut illa in ejus memoriam reservatus sim.

AS-

ASSER V.

N°. LXXVI. Portio Inteſtini Jejuni hominis, in cujus ſuperficie internâ propullulant Papillæ nervoſæ, de quibus in poſterum plura dicere decrevi.

N°. LXXVII. Aſperæ Arteriæ exſiccata portio, cujus ramuli ſunt expanſi, & horum unico adhæret lobulus unus inflatus & exſiccatus.

N°. LXXVIII. Phiala in liquore reſervans portionem Ductus Hepatici, cujus Tunica intima calculoſâ materiâ eſt obſita, idque ex bove.

N°. LXXIX. Phiala in liquore continens ramulum Arteriæ Pulmonalis, cujus extremitates oppidò quam bene in conſpectum veniunt, propter repletionem.

N°. LXXX. Phiala ſicca, in quâ tres Calculi triangulares è Veſica fellea hominis, qui tam leves ſunt, ut aquæ innatent.

N°. LXXXI. Phiala ſicca continens portionem Inteſtini Recti humani, in qua corpuſcula rotunda (quæ Glandulæ nuncupantur, & mihi nil, niſi vaſculorum ſanguineorum extremitates ſunt) extra ſuperficiem internam propullulant, & in forma fovearum antea comparebant; illa autem, poſt præparationem & balſamationem, tuberculorum modo ſeſe exerunt.

Hinc patet, quam neceſſarium ſit, partes corporis rite & variis modis præparare, ut vera conſtitutio oculos incurrat.

Per illarum Arteriolarum extremitates, ſeroſus latex exoneratur, in cavitatem Inteſtinorum, ad illorum lubrificationem: id quod palam fit per repletionem Arteriæ Meſentericæ; nam replendo ejus ramulos ceraceâ materiâ, per has dictas Glandulas, ubique excurrit in cavitatem Inteſtinorum; ſi autem eſſent particulæ per ſe ſubſiſtentes, & propriâ membranâ obductæ, talis materia vix ac ne vix quidem, tam facile tranſiret in cavitatem Inteſtinorum.

Præterea in hac portione Inteſtini, tanta copia Pororum ſenſum incurrit, ut ne cuſpis quidem acus inſeri poſſit abſque illorum attactu, monendum interim, mihi oculum eſſe armandum, ut luculenter in conſpectum veniant, propter

 exilita-

exilitatem; aſt qui gaudent viſu acutiore, abſque adminiculo illos videre poſſunt.

N°. LXXXII. Pueri Genu ſupra fruſtum rupis poſitum, in quo ſenſui ſubjicitur vera diſtributio vaſorum ſanguineorum in Cute humanâ, quæ planè diſcrepat ab illâ, quæ viſcera, ſc: Hepar, Lienem, Renes, & alia conſtituunt.

N°. LXXXIII. Portio Hepatis hydropici, in totum in veſiculas craſſas mutata, ita ut omnia vaſa, eorumque extremitates hydatidum naturam induerint. Vid. aliam portionem delineatam. Theſ. I.

N°. LXXXIV. Portio Arteriæ Splenicæ vitulinæ repleta.

N°. LXXXV. Teſticulus humanus, cujus Tunica propria ablata; videre licet verum reptatum Vaſculorum, ſeminis rudimentum conficientium.

N°. LXXXVI. Phiala in liquore conſervans, fœtus humani immaturi Pulmonem: cum autem hic in fundo phialæ reperiatur, infallibile ſignum eſt, fœtum in utero materno fuiſſe denatum.

N°. LXXXVII. Phiala liquore repleta, & in illa portio Pulmonis humani, cujus vaſa ſanguinea innumera repleta ſunt; cum autem Veſiculæ pulmonales non ſint repletæ, vaſorum curſus oppidò quam bene videri poteſt.

N°. LXXXVIII. Phiala in liquore continens portionem Teſticuli humani, non ſolùm diſſoluti, verùm etiam à contento ſeminis rudimento, arte evacuati, ut veram tenuitatem vaſculorum ſeminis rudimentum conficientium videre liceret, quæ vaſcula adeo tenuia ſunt, ut fere telam aranearum adæquent. Vid. Tab. III. Fig. III.

N°. LXXXIX. Ren pueri, in quo vaſorum ſanguineorum verus curſus comparet, non uti Domini Vieuſſenii figura repræſentat, cum multis arcubus, (id quod in homine locum non habet) ſed ſicuti revera reptant.

N°. LC. Phiala in liquore continens, portionem magnam Pulmonis humani, per quam numerus Arteriarum affatim repit, in proprio ſitu & curſu.

N°. XCI. Portio Thoracis fœtus humani balſamo indurata.

N°. XCII. Capſula continens duos calculos ingentes, quos Gommarus à Bortel, Chirurgus & Lithotomus Amſtelodamenſis

mensis expertissimus, extraxit per incisionem (sicuti facere assolent in sexu virili) ex muliere LXVIII. Annos agente.

Hanc operationem præstitit in mea, & præfectorum Collegii Chirurgici præsentia, & quidem tam dextre & citò, ut feliciorem calculi operationem ne unquam quidem viderim factam; & quod notandum, ne ullum quidem symptoma hactenus patienti supervenit. Vid. Tab. V. F, I. & II.

Ejusmodi operationem ante aliquot hebdomadas quoque instituit dictus G. à Bortel, felicissimo cum successu in puella, cujus calculi figura III. notata in eadem Tab. repræsentatur.

In Gallia Lithotomi hoc tempore operationem quoque eodem modo efficiunt in sexu sequiore, sc: incisione, sicuti in sexu virili.

Methodum operandi descripsit quoque Chir. expertissimus Dionis.

Dictam operationem vidi olim factam ab alio, in illa arte minus versato, & quidem infelicissimo cum successu, factâ incisione in vulva.

Interim satius fore existimo, hanc operationem perficere post dilatationem Urethræ, forcipibus adæquatis, tum calculi sint exiles; si majores verò, per incisionem, sicuti in viris, ut incontenentia urinæ evitetur.

N°. XCIII. Embryo piscis Narwal, f. unicornu Groenlandici, in liquore. Vid. Tab. V. Fig. V.

Quæ sequuntur, interiori valvulæ Thesauri adhærent, nempe.

N°. XCIV. Membrana quædam, cujus arteriæ mercurio vivo sunt oppletæ.

N°. XCV. Vesica fellea bovina, quæ videtur gemina, propter bifurcationem; sed cum unicus tantum sit dictus Cysticus, gemina dici non meretur.

N°. XCVI. Portio Intestini Coli, prodigiosæ magnitudinis aut capacitatis.

N°. XCVII. Portio Thoracis pueri, cujus Musculis intercostalibus superstitibus, illorum tractus fibrarum cruciformis luculenter videri potest.

N°. XCVIII. Atheroma osseum in Pulmone bovino repertum.

N°. XCIX. Portio Pulmonis humani in forma sicca, in qua comparent vesiculæ Pulmonales naturali magnitudine & capa-

citate,

citate, fc: in infpiratione, funtque admodum exiles.

N°. C. Portio Pulmonis ovini, ita præparata, ut veficularis fubftantia in confpectum veniat, funtque veficulæ minores, refpectu veficularum humanarum.

N°. CI. Duo Renes ovini, prodigiofæ magnitudinis propter illorum exenfionem præter naturalem ab impedito urinæ ftillicidio verfus veficam.

Not. 1°. Ureteres verfus Renes in tantam molem funt extenfi, ut Paftinacam craffam recipere poffint, verfus Veficam anguftiores facti, tandem finguli definunt in Veficulam rotundam nucis juglandis magnitudine. In hifce veficulis, feu expanfionibus, ubi cum vefica urinaria uniuntur, relictum eft foraminulum minutiffimum, per quod urinæ locus quodammodo dabatur veficam intrandi.

2°. In utroque horum Renum extremo fuperftes remanfit portio Renis ceu bene conftituta, fpatium autem intermedium eft membranaceum, propter enormem expanfionem.

N°. CII. Fœtus gemellorum coalitorum porci, qui ita coaluerunt, ut unico tantum gaudeant ventre.

N°. CIII. Portio Inteftini Coli ex caballi fœtu, cujus valvulæ coli funt unitæ, ita ut moriendum fuerit fœtui in lucem edito.

EXPLI-

EXPLICATIO TABULARUM THESAURI NONI.

TABULA I.

Fig. I. Indicat offis Femoris partem fuperiorem, feu caput. A. Dicti offis Epiphyfis.

B. Ligamenta craffa, dura, quæ loco cervicis Epiphyfin, feu caput offis cum Trochantere majore conjungunt: hæc ligamenta non ex exteriore, fed interiore utriufque fuperficie emergunt.

C. Denotat defectum cervicis offis Femoris, utpote in totum deficientis.

Fig. II. Denotat crus fœtus humani, ex Atheromate Placentæ uterinæ dependens.

A. A. Eft Funiculus umbilicalis.

B. B. Atheroma, in medio placentæ fubortum, quam Placentam Vulcano tradiderunt, ob fuperftitionem veterem.

C. Crus.

D. Pes extremus cum tribus digitis pedis.

Fig. III. Demonftrat fegmentum Cruris.

A. Cutis.

B. B. Pinguedo, fub qua nil Mufculofi apparet.

C. Os Femoris abfciffum & rotundum.

TABULA II.

Fig. I. Demonftrat partem brachii fœtus humani, in cujus pugno, balfamo lapidis inftar indurato, continetur fafciculus capillorum ceratholithophyti inftar calculofâ fubftantiâ obfitorum.

A. Brachii pars.

B. Capilli.

C. Capilli, in atheromate à me reperti.

D. Capilli, fponte à capite, tanquam forcipe, momento abfciffi & decidui.

Fig. II. Phiala in liquore continens Animalculum quadrupes, Caniniculo ſimile, vomitû rejectum.

A. Capillus, à quo dependet animalculum.

B. Funiculo umbilicali analogum quid.

C. Duo pedicelli poſteriores.

D. Cauda.

E. Scapula ex parte denudata, propter continuum attactum hominum.

F. Pedicelli anteriores.

G. Caput.

H. Os apertum, in quo luculentiſſime videri poteſt lingua, id quod non ſatis bene hic repræſentatur.

I. Burſula, in qua hæſit animalculum ea ſuperficie viſa, ubi erupit.

K. Rupes, in cujus cavo phiala poſita.

Fig. III. Exhibet figuram dictæ burſulæ facie poſteriore viſam.

TABULA III.

Fig. I. Indigitat phialam liquore repletam, in qua reſervatur fœtus humani brachium, in cujus manu continetur lamella, ſeu ſegmentum humani teſticuli prodigioſæ magnitudinis in cartilaginem mutati: cum autem totum teſticulum in lamellas diſſecuerim, repræſentavi hic unam ex minimis lamellis.

A. Superior pars brachii linteô tecta & ligata.

B. Digiti manus.

C. Lamella Teſticuli.

D. Portio Uteri fœminei, cujus facies interior maxima parte degeneravit in tubercula rotunda.

Fig. II. Exhibet portionem cutis plantæ pedis humani, cujus vaſa ſanguinea adeo ſunt locupletata, ut ne cuſpide quidem acus, ſine læſione vaſorum pungi poſſit; id autem à ſculptore hic ſatis repræſentari non potuit.

A. Cutis.

B. Vaſa, præſertim arterioſa, quorum reptatus plane diverſus ab iis, quæ Lienem, Renes, Hepar, Placentam uterinam &c. conficiunt.

Fig. III. Exhibet Teſticulum humanum diſſolutum, cujus vaſcula, à contenta ſeminali materia arte ſunt deſtituta; hoc enim facto, tomenti inſtar, tenuia ſunt dicta vaſcula.

A. Tunica albuginea.

B. Vaſcula, ſeminis rudimentum conficientia.

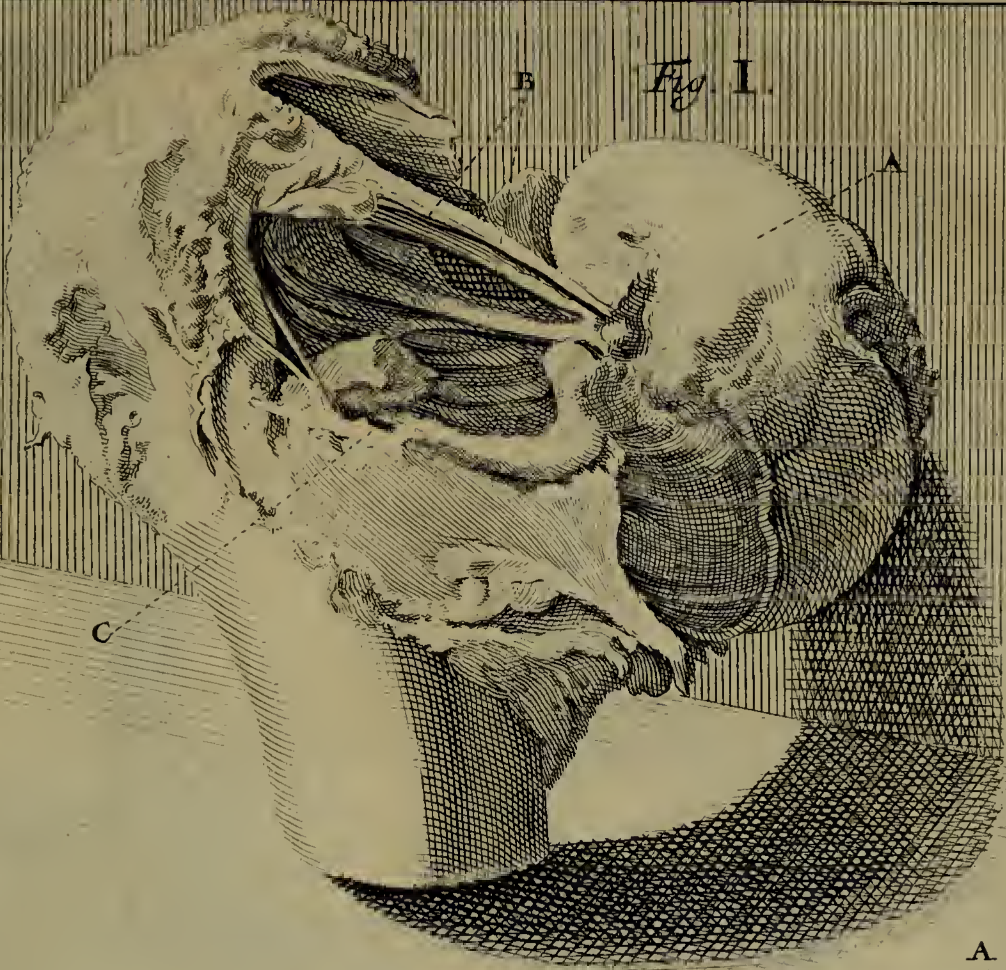
TABULA IV.

Fig. I. Juvenis Hepar denotat.
A. A. A. Subſtantia Hepatis, ne propriâ quidem membranâ ablatâ.
B. B. B. Pulpoſæ ſeu ſuccoſæ extremitates, quæ tanto ſunt numero, ut ſculptor vix potuerit omnes hic repræſentare, & ſi hoc feciſſet, integrum Hepar fuiſſet nigerrimum propter copiam.
C. Truncus Venæ cavæ abſciſſus.
D. Truncus Venæ portæ.
E. Veſicula fellea, tot vaſculis Sanguineis locupletata, ut ne cuſpis quidem aciculæ inſeri poſſit.
F. Ligamentum umbilicale cum ſuis arteriis repletis.
G. Ligamentum Hepatis tertium, quo, ſuo in loco, continetur Hepar.
Fig. II. Fxhibet portiunculam membranæ Hepar ambientis, ſub qua in conſpectum veniunt ſuccoſæ & pulpoſæ extremitates microſcopio viſæ.
Fig. III. Portionem, ut ſupra, denotat tali lente viſam, quali pulpoſæ extremitates ad naturalem magnitudinem propius accedunt.

TABULA V.

Fig. I. & II. Duo calculi è muliere LXVIII. annorum per inciſionem, ſicuti in viris, extracti.
Fig. III. Calculi eodem modo ex virgine extracti, facies anterior.
Fig. IV. Ejuſdem calculi facies poſterior.
Fig. V. Embryo Piſcis Narwal, ſeu Unicornu Groenlandici.

Fig. I.
A
B
C

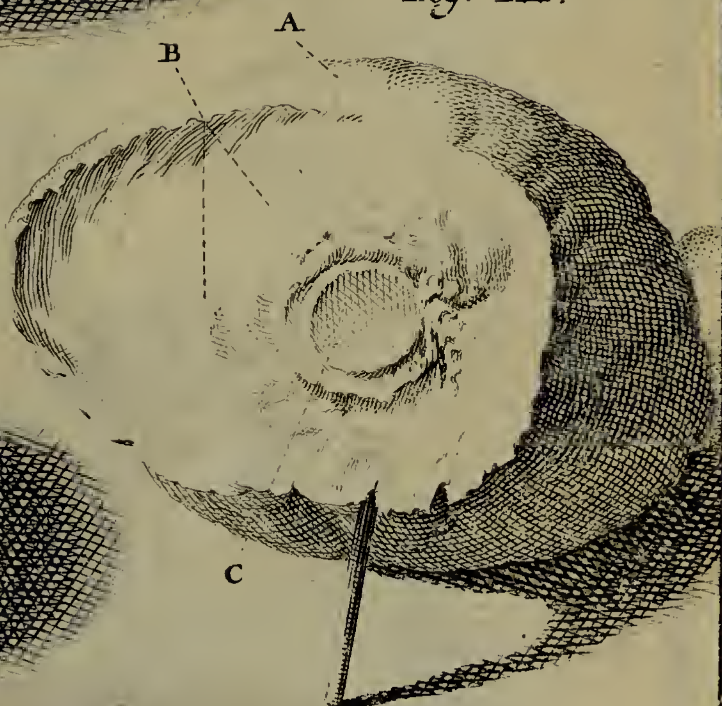
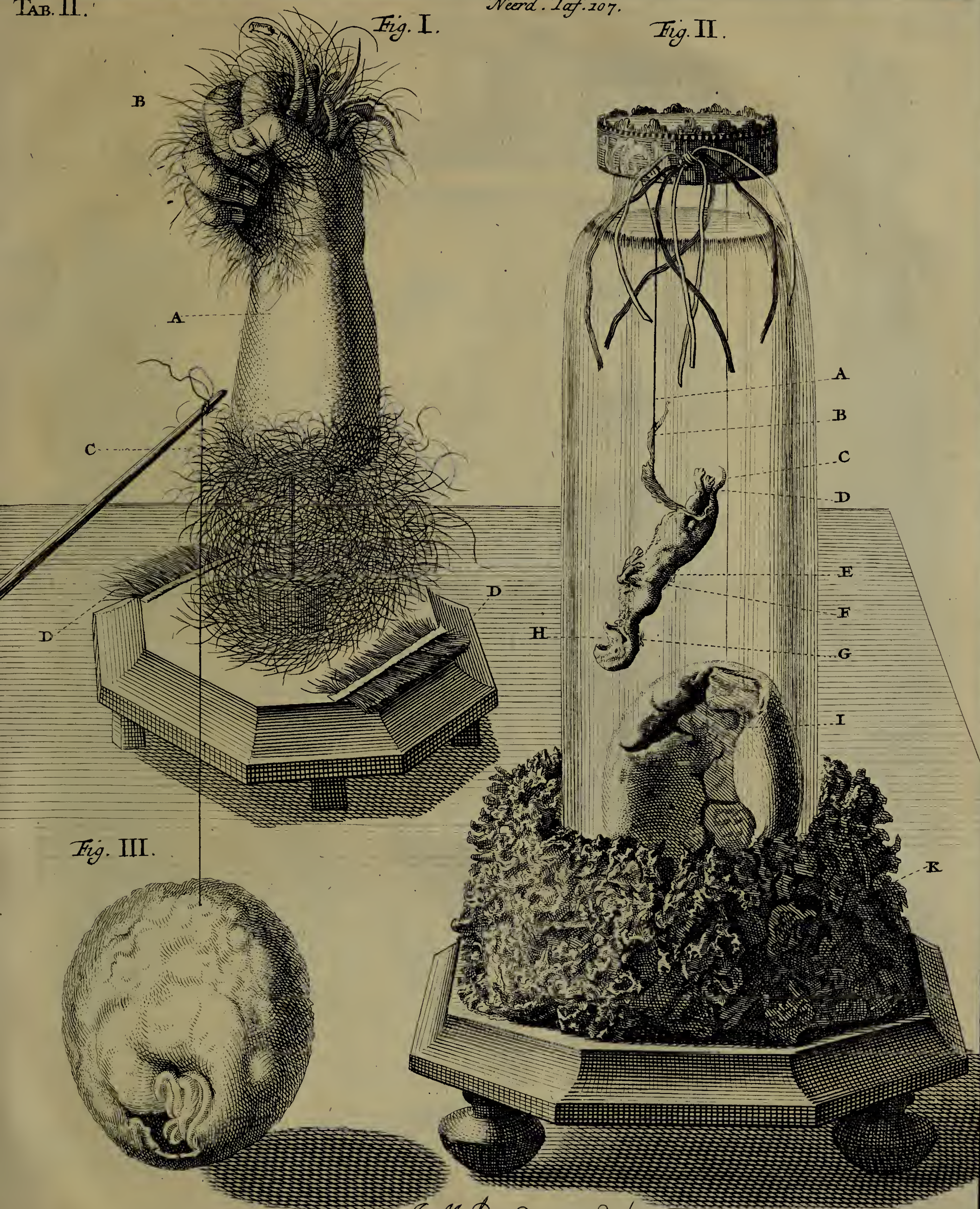

Fig. III.
A
B
C

Fig. II.
A
B
B
A
C
A
B
D

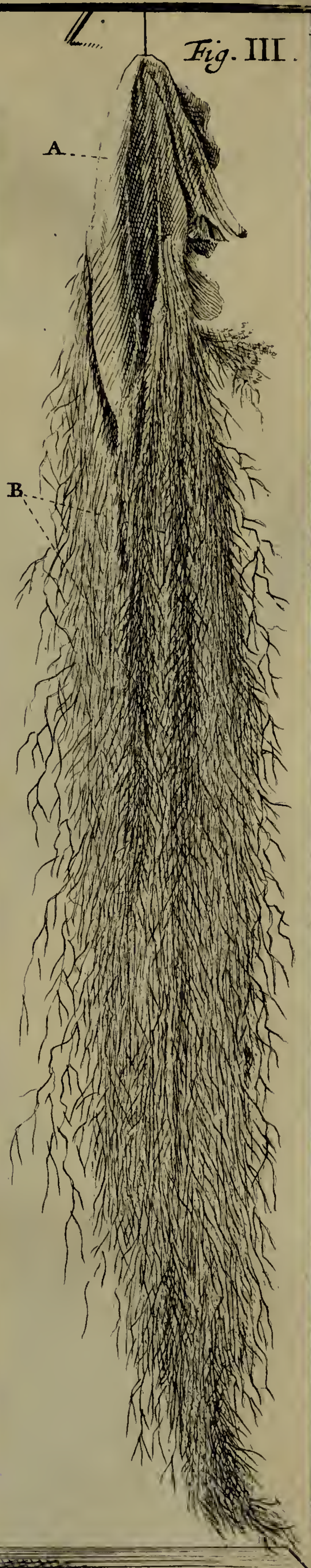

TAB. II.
Neerd. Taf. 107.
Fig. I.
Fig. II.
Fig. III.
A
B
C
D
D
A
B
C
D
E
F
G
H
I
K
J. Mulder ad vivum Sculp 1713

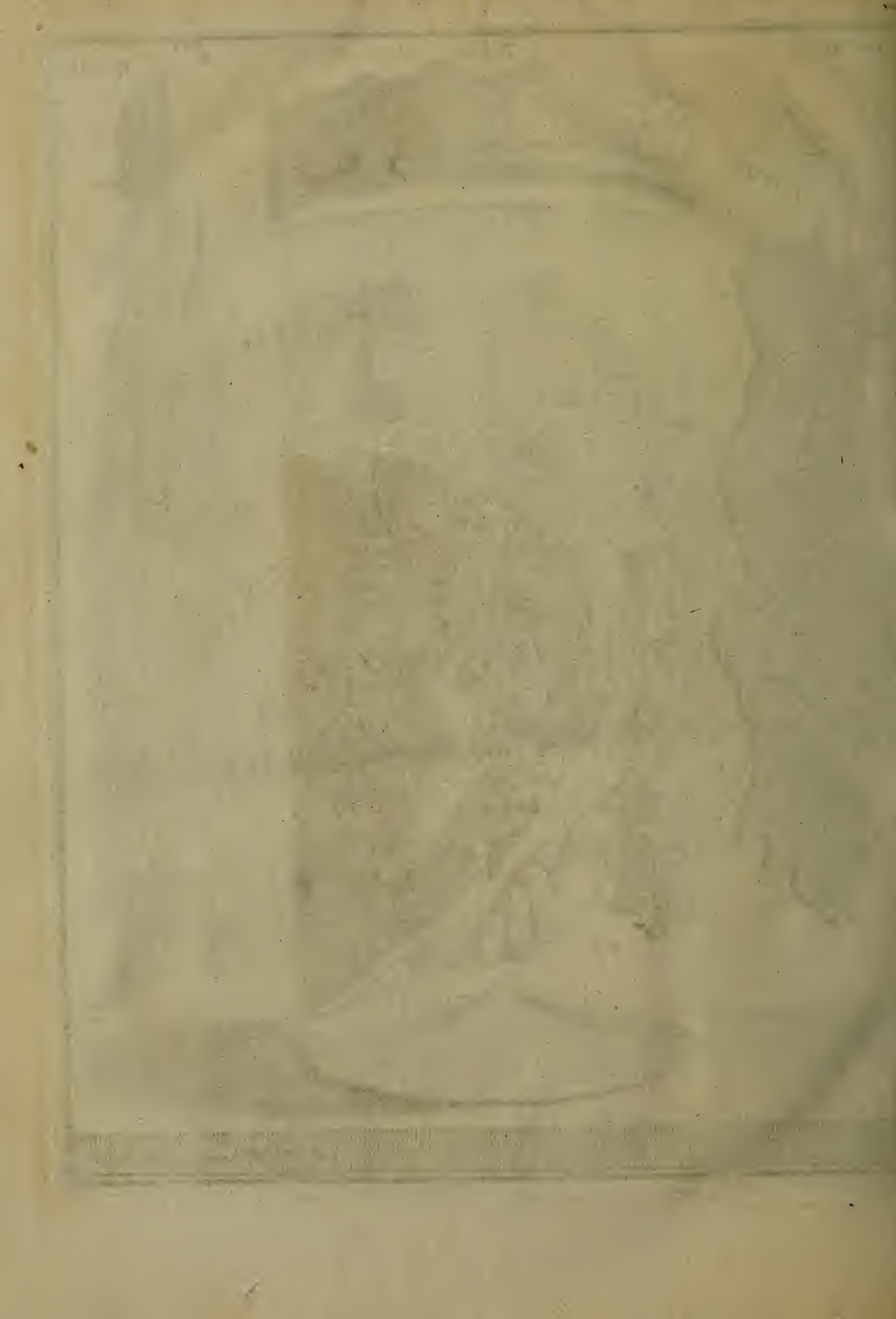
TAB. III.

Fig. I. *Neerd. Taf.* 108.

A.
C
D
B

TAB. IV. Neerd. Taf. 109.

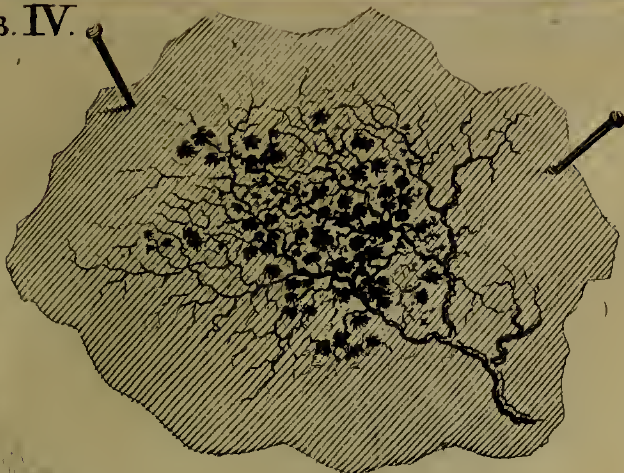

Fig. II.

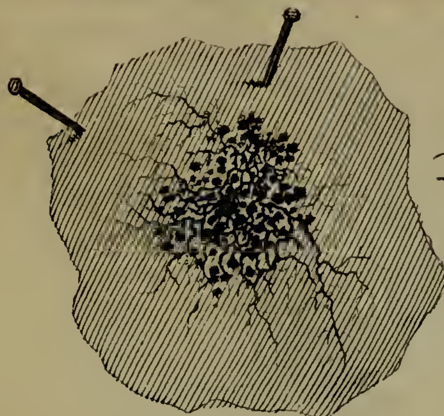

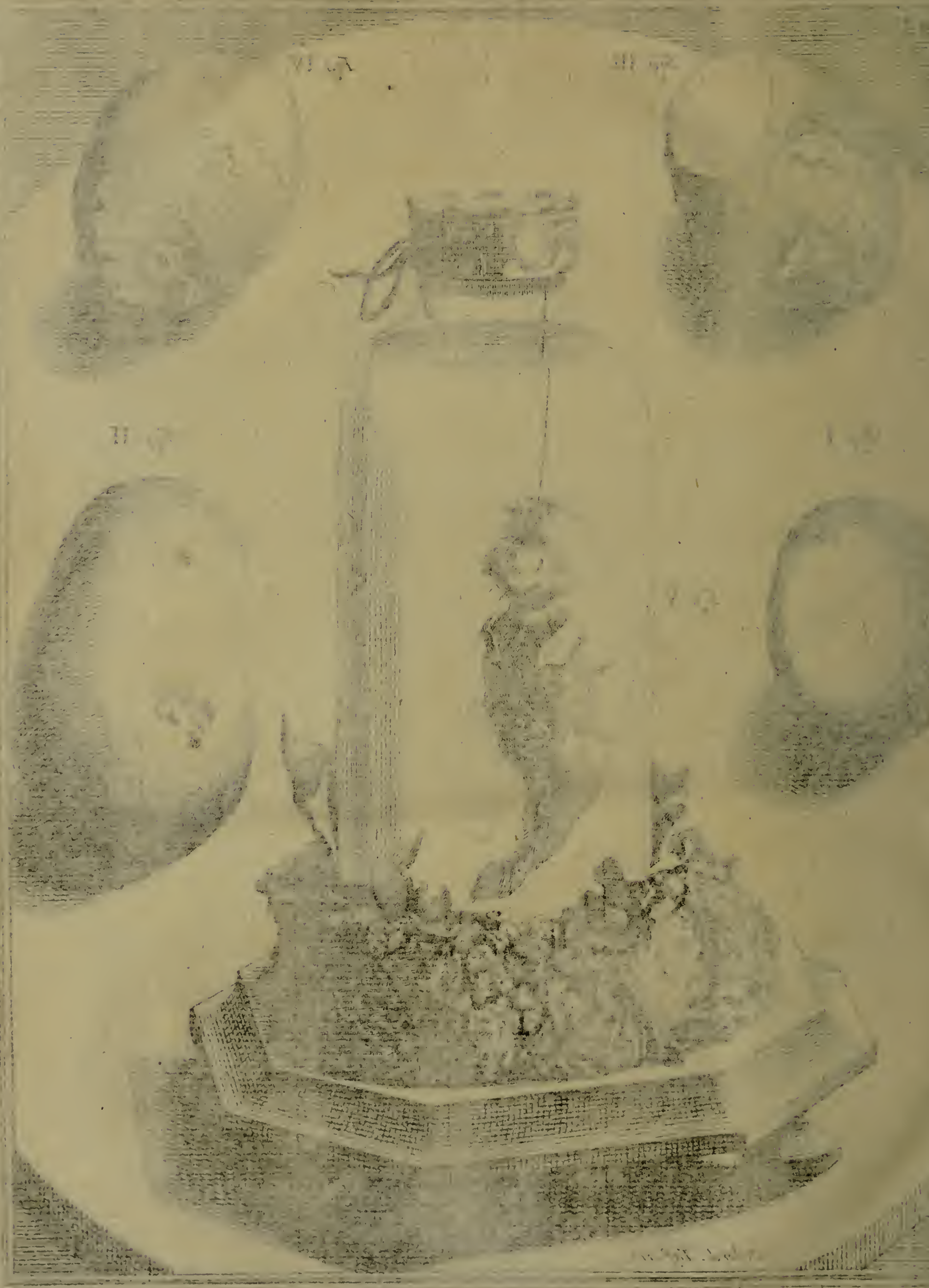
Fig. III.

Fig. I.

J. Mulder. delin. et Sculp. 1713

TAB. V.
Fig. III.
Fig. IV.
Fig. I.
Fig. II.
Fig. V.
Neerd. Taf. 110.

FREDERICI RUYSCHII

Anatomes & Botanices Professoris, Academiæ Cæsareæ Curiosorum Collegæ, nec non Regiæ societatis Anglic. & Paris. Membri,

THESAURUS MAGNUS & REGIUS

qui est *DECIMUS*

THESAURORUM ANATOMICORUM.

In quo præcipuæ corporis humani partes, ceu in statu vivo, nitidissime præparatæ, reservantur.

Cum Fig. Æneis.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

MDCCXXIX.

MEDICINAE, ET PHILOSOPHIAE

Cultoribus, salutem precatur

FREDERICUS RUYSCHIUS,

Postquam Andreas Vesalius orbi medico illuxerat, incomparabili de Fabrica corporis humani conscripto opere, censuere optimi in Arte judices, absolutam jam haberi cognitionem Anatomes: neque vero majoris momenti superesse aliquid, quo ad inventa ejus addito, laudem pararent Posteri: verum aliter longe ipsam se rem habere experti sunt, simulac Accuratissimus Bartholomæus Eustachius inventa sua protulit, summusque inter Anatomicos Gabriel Fallopius, sua in Vesalianum opus observata propalavit.

Ipse quippe Vesalius, anima profecto candidissima, aperte in suis ad Fallopianas notas responsis agnovit, plurima, eaque pulcherrima, deberi sagaci industriæ sui pridem discipuli, & jam antagonistæ. Neque tamen vel ita spem elegantissima & utilia detegendi, præreptam esse reliquis, post Nobiles hosce Auctores, successu mox egregio nos docuit Julius Casserius, atque Casparus Asellius.

Quin & Guilielmus Harvæus evidenti deinde fuit exemplo, unum se, post tot præclara omnium inventa, diligentia indefatigabili reperire potuisse illa, quæ cuncti ignoraverant, quorumque interim major foret in medicina usus, quam eorum omnium, quæ junctis alii omnes laboribus invenerant.

Splendidissimum autem hoc sidus Brittanicum, ut ut multa lumina evanescere coëgerit, non impedivit tamen, quo minus Pecquetus, Bartholinus, Lowerus, Willisius, Graafius, Swammerdammius, Malpichius, Nuckius, & Du Verneyus, suo micare potuerint jubare. Quid verbis opus est? hac re impulsus ego credidi semper, esse mihi celebrandos ex Hippocratica lege

labores alienos: ita vero, ut & mea induſtria hos explorem, adjutem, & ſi datur corrigendo perficere utcumque auſim conari.

Quare ante quinquaginta elapſos abhinc annos, Bilſii ea tempeſtate ante alios omnes Celebratiſſimi Anatomici, ſententiam examinare, rerumque experimentis refutare ſolus tum ſuſtinui. Veram Venularum Lymphaticarum, Lacteorum canalium, Bronchialis Arteriæ, formam depingere ſum auſus; meque jam tum reperiſſe artem, qua minimos ultimorum vasculorum reptatus proſequi, detegere, ſpectandos exhibere, re & verbis publice profeſſus ſum.

Ab eo deinceps tempore, tantæ ætatis decurſu, noctes impendi atque dies, ut omni artis molimine notitiam mihi compararem fabricæ illius, qua hanc nobis conſtruxit machinam Deus.

Viſumque fuit Creatori meo, improbum huncce laborem eo rerum ſucceſſu coronare, ut tandem vicerim obſtacula per varias artes omnia: ut acies oculorum meorum tandem ſe penetraverit in intima receſſuum naturæ penetralia: patuit denique poſt tot conatus, mutatosque toties labores, vera minimarum partium ſtructura.

Statim vero ac ipſe hanc addidici, prima oportunitate nata, elegantibus harum formarum ſpectatoribus ita exhibendam eandem curavi, ut & illi meo indicio conſpicere potuerint: unde multi candidi rerum æſtimatores priora ſuper his animi ſenſa refellere, corrigere, & novam faciem agnoſcere, non erubuerunt.

Nunc igitur, quum ingraveſcens ætas ſpem vitæ longam inchoare vetet, in animum induxi pulcherrima inventorum meorum ſpecimina omnium colligere, eaque in unum corpus digerere, ut appellari mereatur MUSÆUM RUYSCHIANUM ANATOMICUM. In eo autem conſtituendo, nolui uti pervulgata ſolius ſcripturæ via; ſed propoſui ipſa illa per artem meam parta corporis organa, quorum contemplatio mihi ipſi paraverat ſcientiam. Igitur à Capillo ſupremo inceptum opus ad intima abditiſſimorum viſcerum meditullia perduxi, neque ullam ex mediis inter hæc extrema partibus omiſi.

Pror-

Prorſus ut Fibræ, Membranæ, vaſis; Glandulæ, Viſceris, Cartilaginis, Oſſis, Vnguis, Pili, uniuscujusque denique particulæ, denudata hic appareat ſpecies, & vera à vertice in calcem forma.

Quin etiam addam hic humanum cadaverculum (arte mihi uni propria) ſic paratum, ut nitor & gratia vitam non modo æquent, imo vero & ſuperent: color enim, toroſitas, habitus, certe & flexilitas ipſa artuum, quæ in cadavere pereunt, hic conſervantur ſimul, & aliqua ratione ſic emendantur, ut ſpectantem permulceat & oblectet, utque niſi propriis oculis convictus nemo crediderit rem ita peragi poſſe: quodque opus hoc maxime commendat, plurima à quinquaginta abhinc annis ita parata non ſunt mutata.

Ne autem paucorum modo foret hoc annorum ſpectaculum, omnia hæc artificio mihi proprio ſic condivi; ut, licet ſeculum ferant, haud tamen corrumpantur. Quin eniam dedi hanc operam, ut teter laceri cadaveris partium adſpectus ita ornamentis emendaretur appoſitis, ut oculos neutiquam offenderet, atque nec terrorem incuteret, nec excitaret nauſeam. Denique partes ſingulæ numeris inſcriptæ. qui reſpondeant catalogo ſcripto ſuper his, in quo ad numeros hos, qui deſignant ſingula, clara deprehenditur & accurata enarratio. Poterit itaque unusquisque Muſæum hoc ſpeculans ex catalogo ediſcere Anatomen Ruyſchianam omni faſtidioſo labore, tædio ſordidæ attrectationis, vel tetra mephiti, liber.

Quisquis itaque Theſaurum hunc poſſederit, poterit eo uti, vel ut ſe oblectet ſpeculatione veræ fabricæ corporis humani, eoque modo animum ſuum erudiat, vel ut in Academia, ubi Philophiam & Medicinam docetur juventus, demonſtrari queat genuina conſtructio partium, ſicque non verbis, nec conjectura, ſed ipſa demonſtratione ob oculos poni poſſit.

Quare etiam Reges ipſi, Principes, Rerum publicarum, aut Academiarum Curatores, nacti hunc Theſaurum, eo Academias ſuas poſſent donare duraturo in ſeculum, ut ornamentum pariter & doctrinæ inſtrumentum ſit perenne atque utiliſſimum.

Ipſe ego, qui hoc perfeci, venale nunc offero, opus dum in vivis dego, ut ante fata ſuprema certus ſim extare monumentum inventorum meorum completum: neque enim me pluribus ad-

adſcripto facile id fieret. Patebit hic Theſaurus videndus in ædibus meis, illis tantum, qui certa habent indicia, quibus conſtet eos poſſe & velle totum hunc emere.

Ne autem metuat emtor, hæc peritura eſſe ubi ſibi comparavit, ſincera fide illi, poſtquam pretio conduxit, aperiam artem conſervandi, quâ utor, & quæ differt ab eâ, qua alii utuntur: meam enim differre docet comparatio eorum, quæ apud me conſervantur, cum iis, quæ illi oſtendunt. Indicabo itidem modum, quo liquor immerſa condiens in lagenis parari, & data neceſſitate ſuperaffundi iterum debeat.

Et ne hoc fieri opus ſit, ita replebo vaſa, & claudam accurate, ut pluribus annis nulla additione egeat. Tandem, quum expertus ſim, præparatas corporis humani partes diverſas, varios liquores ſibi requirere, in quibus ſerventur, aut aliter perdant nitorem, ipſum & hoc ſecretum illi, ut alia, ſub fide ſilentii revelabo.

Si ergo Principes, Academiæ, Societates, vel privati, capiuntur horum dulcedine, poterunt ſibi comparare, quae arte ſingulari, continuato fere per annos ſexaginta labore, confecta, nusquam in orbe terrarum videnda, neque ulli ſeculo viſa, ſunt.

VIRO

VIRO CELEBERRIMO

FREDERICO RUYSCH, Med. Doct.

Anatomiae & Botanices Professori experientissimo, ac membro Caesareae Academiae naturae curiosorum; cum sua ille mihi Cimeliarchia, omnibus interioris & reconditae naturae ostentis instructissima, in quibus declarandis summum Viri ingenium & dexteritas singularis juxta elucent, qua est humanitate, aperuisset comiter, ex itinere domum reversus, & voti damnatus, hoc grati memorisque animi testimonium.

Persolvi L. M. Q.

Ipsis idibus Sept. a CIↃ IↃ CCXIV.

Artis Apollineae decus, & par gloria clarae
Urbi, quam placidis Amstela lambit aquis!
Quo tua commemorem, Ruyschi, miracula dextrae
Carmine, quae nuper cor rapuere meum?
Dulcia carpentem dum me procul otia Musis,
Excipit in laetos terra Batava sinus.
Vix animi compos relego vestigia rerum
Quas tua tunc oculis obtulit arca meis.
Scilicet admissus cultor tua tecta tueri,
Tecta Machaoniis conspicienda bonis
Obstupui, longeque sacer comitatur euntem
Horror, & humana major imago ferit.
Nec mihi (quae suadent mysteria tanta sileri)
Si valeam, arcanas prodere fas sit opes.
Cum tamen humanus trahat immortalia corda
Vocis honor, trepido verbaque fusa sono;
Verba, deûm augustos caste venerantia vultus,
Quos licet infra omnis vis cadat eloquii:
Quid prohibet, reserata mihi Paeonia templa
Atque decus magni concelebrasse viri;

Qui

Qui clara insistens, amplo fulgore sacerdos,
Atria, Phoebigenae sacra vicesque subit?
Sancte senex! cui vasta patet natura minoris
Mundi, & Daedaleis flexibus apta strues:
Abdita qui longe rerum primordia lustrans,
Visa prius nulli, detegis arte sagax.
Tu quae sit caecis monstras natura cavernis;
Te duce, Phoebaeus qua chorus omnis eat.
Qui veneranda simul sermonibus ora recludis,
Et venit ad partes praesul Apollo tuas;
Protinus en gemini penetras spectacula mundi,
Et Proteus rerum quae nova cunque canis.
Unde Prometheae ductus tot mille figurae;
Quae sua vis cunctis, officiique modus;
Quaeve laboranti deceat succurrere parti,
Et medica tuto damna levare manu.
Quo me, Musa, rapis? cerno penetralia RUYSCHI
Mystica, principibus jam celebrata viris.
Unde aliquis, turba in media fere, numine plenus
Adstitit, & tales protulit ore sonos:
Chironomos jactet vicina Britannia dextros,
Herophilosque citet Gallia tersa suos.
Neve repertores sileat, quos laurea Phoebi
Aequavit stellis, Itala terra duces.
Invidit terris aliis, clementius astrum
Battaviae, tantum nomen habere viri.
RUYSCHIUS, *in medica bonus & mirabilis arte,*
Unus multorum gloria & instar erit.
Unus, cui ratio cum docto spirat amice
Usu, nec fallax semita trita placet.
Quem, nunc incano redimitum tempora serto,
Posteritas laetis frondibus usque colet.
Talibus ille modis. Applausit Musa precando
Nostra, pium meritis os resoluta viri:
Solamen miseris praesens, quem par decus arti
Integritas Clarium comprobat esse genus;
Vive diu, nomenque tuum celebretur in orbe,
Quo venit Batavi dedita fama soli.

J. C. SCHRODERUS.

THESAURUS ANATOMICUS DECIMUS.

ASSER MAJOR. I.

N°. 1. Pedamentum ex ligno Indico, cui VI. exigua pedamenta rotunda ſunt ſuperſtructa, quorum

Im. Lit. A. notatum, faſciculo gaudet Pilorum, longitudine ſesquidigiti,

Hic faſciculus à me repertus eſt in Atheromate cujusdam mulieris Hydropicæ denatæ, & quidem in ejus Omento, hi Pili microſcopio viſi, plani ſunt.

IIm. Lit. B. inſtructum eſt Capillis, qui ſponte, nec non momento, à capite deciderunt, tanquam forcipe eſſent abſciſſi. Vide Hiſtoriam in Theſaur. IX. deſcriptam.

IIIm. Lit. C. continet Pilos ex labio ſuperiore Roſmari, Belgice *Walrus*, horum Pilorum radices cavas eſſe videri hic poteſt, quemadmodum avium plumæ ſunt.

IVm. Lit. D. Faſciculum pilorum è corpore quadrupedis Ichneumonis, ſeu Muris Pharaonis, in deſertis Ægyptiacis degentis, de quo mira narrantur ab auctoribus. Vid plura apud D. Jac. Wernerum.

Vm. Lit. E. Exiguam portionem Plicæ Polonicæ, cujus deſcriptio exſtat in Sennerto & aliis auctoribus.

VIm. Lit F. Supra quod poſitus eſt Faſciculus ſetarum è dorſo Porci Americani deſumptus, ſuntque colore variegato.

Not. Dicti animalis Umbilicum, ſitum habere perhibent Incolæ Americ. in dorſo; cum autem fœtum recenter natum nondum viderim, nil certi de hac re affirmare poſſum: attamen ſemel cultro Anatomico ſubjeci dictum animal provectioris ætatis, in cujus abdomine nullum omnino veſtigium Umbilici offendi, in dorſo vero comparebat Tuberculum, an autem Vmbilicus verus, an vero quid ſimile fuerit, non auſim affirmare?

Hoc tamen obſervavi, cum cutem aperuiſſem, oculos incurrebant plurimæ fibræ ab illo tuberculo prodeuntes, per

pinguedinem & dorſi muſculos disperſæ, an autem in fœtu ejusmodi Fibræ, vaſa fuerint, ad fœtum alendum, comparata, quæ poſt partum areſcunt, hæreo, nec tamen nego, propterea quod in Theſ. 1°. Animalium, animal quadrupes delineari curaverim & deſcripſerim, nomine Animal quadrupes, Bufoni ſimile, è cujus dorſo foetus emergunt, idque è rotundis exiguis cellulis, cum funiculis umbilicalibus, nullam communicationem cum abdominis cavo habentibus. Vid. Theſaurum ſupradictum.

Præterea in Gazophylaceo meo reperitur quoque Cutis Porci Americani integri, in cujus dorſo ejuſmodi tuberculum quoque reperitur, absque ullo tuberculo in abdomine, & hoc cauſam cogitandi magis magisque auget, ejusmodi animalia funiculum umbilicalem in dorſo gerere.

N°. II. Pedamentum, ut ſupra, VII. exiguis pedamentis rotundis inſtructum.

Supra 1m. Lit. A. notatum, phiala poſita eſt, in liquore continens portionem Cutis humanæ, qua dependet Epidermis, ut & Corpus reticulare Malpighii.

Not. Facies exterior a cute dependens albiſſima, eſt Cuticula, facies autem interior ſubflava, Corpus reticulare dicitur: cum autem Corpus reticulare coloris ſit ſubflavi, cutis verò rubicundiſſima, propter vaſorum ſanguineorum repletionem, certiſſime conſtat, per Corpus reticulare nulla disperſa eſſe Vaſa ſanguinea, quamvis illa depingi curaverit Profeſſor quidam.

IIm. Lit. B. Phiala, eodem modo inſtructa, continens portionem Epidermis, ſeu Epidermidis fœtus humani, ex cujus ſuperficie interiore reliquiæ Papillarum cutanearum propullulant.

IIIm. Lit. C. Phiala, ut ſupra, & in ea, portio Epidermis cujusdam viri, laborantis furfuratione cuticulæ horrenda, quæ Lepra vulgo audit, in hujus ſuperficie interiore comparent longe quidem luculentius reliquiæ Papillarum cutanearum.

IVm. Lit. D. Portio Cutis capitis humani, quæ tam denſe ſtipatur Vaſis ſanguineis, ut ne aciculæ quidem punctura poſſit fieri, ſine Vaſculorum læſione, ſuntque dicta Vaſcula repleta: horum Vaſculorum Sanguineorum reptatus plane eſt diverſus ab eo, qui nobis in Viſceribus occurrit.

Vm. Lit. E. Portio cutis Plantæ pedis humani, cujus vaſculorum Sanguineorum extremitates ultimæ tam affabre ſunt repletæ,

repletæ, ut nemo illas sine summa admiratione operum Supremi Numinis adspicere possit.

VI^{m}. Lit. F. Epidermis Plantæ pedis, in qua lineæ parallelæ non solum, verum etiam oculis armatis in conspectum veniunt Papillarum cutanearum abruptarum reliquiæ.

VII^{m}. Lit. G. Epidermis & corpus reticulare incrassata, & in varias lamellas divisa, è Planta pedis.

N°. III. Phiala in liquore continens Atheroma, inter Musculos Colli bovini repertum.

Considerandum 1°. Dictum Atheroma constare ex substantia peculiari, & à me nunquam visa in Atheromate: sc. est ea flava, molliuscula, nitens, instar pinguedinis carnis bovinæ recenter coctæ, & adhuc calidæ, sub qua vera pinguedo sese quoque videndam exhibet.

2°. Cum in omnibus Atheromatibus pilosis semper invenerim, pilos fasciculatim & confuse esse sitos: hi contra radicitus emergunt ex dicta substantia flava & nitente, & quidem densissime stipati.

An illa substantia flava consideranda sit, tanquam morbosæ & confluentes Papillæ nerveæ, ambigo? Pilos autem corporis nostri, efflorescentias esse Papillarum nervosarum, nullus dubito, & hinc etiam illorum evulsio tam dolorifica.

N°. IV. Phiala, ut supra, & in ea portio Epidermidis, ex cujus superficie interiore propullulant reliquiæ Papillarum cutanearum.

Ut objectum hoc, quam proxime ad latera phialæ accederet, pone illud posui Cereum Americ. spinosum multangularem. Dictæ phialæ adstat alia, & minor phiala, asterisco notata, in qua Epidermis, ut & corpus reticulare, ex Æthiopis planta Pedis. In hisce distinctius, oculis ocurrunt nudis, papillæ supradictæ. Vid. Tab. 3. Fig. I.

N°. V. Pedamentum, & supra illud phiala, continens in liquore particulam exiguam Piæ matris, cum cortice Cerebri, egregie dissoluto: objectum exiguum quidem, sed admodum affabre præparatum.

In fundo phialæ reperitur exigua portio dicti objecti, quæ tam tenera, ut fere captum hominis superet, & in ea quoque Divini Numinis potentia elucescat.

N°. VI. Pars superior Cranii fœtus humani, ceu scutella, in qua comparent.

1°. Falx, ceu in ſtatu vivo expanſa, & ſecundum longitudinem decurrens.

2°. Fontanella quoque expanſa.

3°. Superficies interior hujus Scutellæ Dura matre adhuc obducta, per quam Arteriæ repletæ ab utraque parte prodeuntes, ſibi invicem occurrunt.

4°. Sinus longitudinalis, ut in ſtatu vivo, apertus.

N°. VII. Cerebellum humanum, in liquore conſervatum, ne autem è ſuo excederet loco, in oppoſita parte appoſui ramum Opuntiæ Amer. Spinoſæ majoris.

Dictum Cerebellum ab aliquot annis tam nitide à me eſt conſervatum, ut jam jam videatur è capite erutum.

Supra operculum alia phiala poſita.

N°. VIII. Liquore repleta, quæ continet portionem Cerebri hominis adulti, hujus cortex ſanguinei coloris, propter vaſculorum, corticem conſtituentium, repletionem; medulla vero alba remanſit.

Supra hanc phialam reperitur quoque pyxis exigua.

N°. IX. In qua oſſicula Auditus nitidiſſima.

Not. præterea, primam phialam poſitam eſſe velut inter rupem, Vaſis ſanguineis, ceracea materia rubra repletis, loco Coralliorum rubrorum, circumſeptam, inter quæ rubicundiſſima vaſa, ramuli exſtant tomenti inſtar tenues.

N°. X. Phiala in liquore continens Piam matrem humanam, cum annexis particulis Corticis Cerebri diſſoluti.

Hæc autem Pia mater ab una parte, contra naturæ leges, incraſſata occurrit, & vaſa ſanguinea ſunt repleta ceracea materia, aſt dilutiore rubedine.

N°. XI. Portio Cutis Roſmari, in qua luculenter apparent Papillæ cutaneæ, ut & earum abruptiones, Corpori reticulari adhærentes, id quod in homine, ac in aliis objectis oculos quoque incurrit, & quod notandum, in cute humana, Cuticula à Cute revulſa, comparent papillæ minores & minus acuminatæ.

N°. XII. Pedamentum ſupra quod locavi ramulos Arteriarum, per Cerebrum diſperſos, quos inter ramuſculi minutiſſimi tomenti fere inſtar tenues, & tamen repleti, & non nihil expanſi, idque in forma ſicca.

Dicti ramuli adeo ſunt teneri & tenues ſubſtantia, ac ſi eſſent Vaſa Lymphatica, & per conſequens facillime attactu fran-

franguntur. Vide de hisce plura in Thes. Anat. IX.

N°. XIII. Phiala liquore repleta, in qua continetur Piæ matris portio incrassata, cui variis in locis cohærent Arteriolæ in corticem matatæ.

N°. XIV. Lingua humana, in liquore conservata, in qua videre licet tria genera Papillarum lingualium, ut & Epiglottidem cum vasculis suis sanguineis repletis.

N°. XV. Cerebellium humanum in liquore conservatum, & ita præparatum, ut principium, Spinalis medullæ videri possit, simul cum Arteria cervicali & ramis Vertebralibus.

In medio Cerebelli cerni quoque possunt Pons Varolii, ut & Corpus globosum: supra hæc omnia Arteriæ innumeræ rubicundissimæ sunt dispersæ, id quod visui gratiam conciliat.

Supra operculum hujus phialæ, alia phiala,

N°. XVI. posita, in liquore continens utramque hominis Palpebram, quarum superficies intima rubicunda est facta, tanquam inflammata, propter vasorum sanguineorum repletionem: præterea luculentissime videnda sese exhibent oscula in utriusque Palpebræ limbo sita, quibus excernitur liquor, de quo postea plura dicam; propria inventione observata.

N°. XVII. Phiala in liquore conservans totam fere hominis Piam matrem, quæ telæ aranearum fere instar tenuis est: cum autem Arteriæ sint repletæ, veram tenuitatem videre licet, non autem in cadavere humano, tanta teneritas comparet, nisi post Arteriarum repletionem, qua sine, omnia Vasa sanguinea, ut plurimum maxima parte destituuntur sanguine, & sic ipsa vasa, quæ sunt innumera, ad ejus crassitiem conferre videntur, cum interim telæ aranearum fere tenuis sit dicta membrana in statu sano. Itaque Pia mater propter tenuitatem mihi præsertim videtur inservire, ut omnia illa vasa, ejus ope, contineantur, ne excedant suo loco: variis quoque locis occurrunt extremitates harum Arteriarum in corticem Cerebri mutatæ.

N°. XVIII. Phiala in liquore retinens Linguam humanam, repræsentantem viventis speciem.

In hoc objecto visui occurrunt Papillæ Linguales, Uvula, Epiglottis, Æsophagus abscissus, ut & Aspera Arteria abscissa.

Circa Linguæ cuspidem Epithelia quidem ablata est: Corpus autem reticulare ibi detegere haud potui: in Lingua autem bovina facile, separando, visui occurrit.

Su-

Supra operculum alia phiala

N°. XIX. ficca pofita, in qua occurrit portio Linguæ fœtus humani, per quam myriades Arreriarum currunt.

N°. XX. Lingua humana præcedente nitidius præparata, & in liquore confervata, cum Epiglottide & illius Glandulis mucofis.

Supra operculum

N°. XXI. phiala ficca, in qua vifui exhibetur portio Linguæ pueri, cujus Vascula fanguinea tam nitide præparata funt, nt totum objectum fumma rubedine fit perfufum.

N°. XXII. Phiala magna in liquore continens Caput infantis, viventis, & Oculis claufis dormientis, caput repræfentans, cujus Prolabia rubra, Genæque rotundæ funt fine rugis, ita ut nitidiffime fit præparatum & ab aliquot annis confervatum.

Not. Superior pars Capitis ablata eft, Cerebrumque exemtum, ut fic, fub cute pinguedinis nitor naturalis, Nervorum è Capite exortus, Infundibulum &c. in confpectum veniant.

N°. XXIII. Oculus humanus cum Palpebris, in iis Palpebris confiderandum eft, quod facie interiore, innumeræ Papillæ nerveæ luculenter confpiciantur: & hinc tanta fenfibilitas, præfertim in inflammatione hujus partis.

N°. XXIV. Plexus choroideus, qui continuatio eft Arteriæ, neutiqnam conftans ex Glandulis, uti voluere auctores nonnulli, fed ex Arteriolis, quæ aliam naturam induerunt. Vide quid fcripferim & delineari curaverim de hac materia, in refponfione ad Epift. Anat. Prablem. XII.

N°. XXV. Phiala in liquore refervans portionem Piæ matris, cum exigua portione corticis Cerebri annexa: Arteriolæ autem funt repletæ materia ceracea, coloris carnei, unde tantum levi rubedine perfufus eft dictus cortex.

In medio hujus objecti videndum fefe quoque exhibet Plexus choroideus, qui non, ut dixi, ex Glandulis, verum ex Arteriolarum extremis conftitutus, mirumque in modum contortis, & in peculiarem fubftantiam mutatis, cum Arteriolis tamen continuis & cavis.

N°. XXVI. Portio Cerebelli humani cum portione Medullæ oblongatæ, ut & Glandula pinealis, ad quam tendunt Arteriolæ repletæ.

Vt autem Glandula pinealis prima fronte in confpectum veniret,

niret, ſpinulam Echinomelocacti ſub dicta Glandula infixi.

Conſiderandum præterea, quod pone hoc ſubjectum reperiatur ramus Fruticis Afric. cum fructibus, ne movendo phialam ſuo excederet loco.

Quomodo Arteriæ decurrant ſupra Cerebellum, perbelle hic quoque videre licet

N°. XXVII. Pueri Facies dextra in liquore, vitæ ſpeciem repræſentans, in qua videre licet.

1°. Portionem Linguæ cum ſuis Papillis Lingualibus.

2°. Quamvis Prolabia rubicunda ab Epithelia in totum non ſint denudata, attamen Papillæ nerveæ in totum viſum haud effugiunt.

3°. Per dentes molares, ſerræ ope in duas partes diviſos, vaſa ſanguinea eſſe diſperſa, quemadmodum in aliis oſſibus ſerra diviſis, hic luculenter apparet, id quod non demonſtrari poteſt, niſi tam bene vaſa ſint repleta.

4°. Dari quoque cavitatem in Dentium medio, quæ gaudet Nervis & Vaſis ſanguiferis, præſertim in ætate juvenili, in confeſſo eſt; ſed dicta vaſa quoque diſſeminari per Dentium ſubſtantiam duriſſimam jam demum obſervavi in hoc ſubjecto.

N°. XXVIII. portio Cerebri humani, cujus Arteriæ in totum non ſunt repletæ, ita ut cortex nulla rubedine ſit perfuſus.

Cum autem Cerebrum illud, caſei non admodum duri, conſiſtentiam acquiſiverit, in fruſta illud divulſi, unde jam plurimæ apparent ſtriæ, quaſi tractus ſubſtantiæ medullaris eſſent, id quod facile imponeret aliis, exiſtimantibus veros eſſe tractus medullares naturales.

In hoc objecto apparet quoque, quam profunde Pia mater ſeſe variis locis inſinuet inter ſulcos Cerebri, & ſic quoque cortex per conſequens, non ſolum in Cerebri ſuperficie ſuperiore, verum etiam inter ſulcos conficitur ab illis Arteriolis, per Piam materiam diſſeminatis.

N°. XXIX. Phiala liquore repleta, in qua Embryo humanus magnitudine unciæ, ſeu pollicis, conſervatur, qui à capillo dependens, umbilicali funiculo affixus eſt.

Circa hoc objectum obſervandum eſt

1°. Quod ſit coloris nivei, absque ulla fovea, aut rugis, ſed undique æquali & naturali ſuperficiei,

2. Quo-

2°. Quomodo membra, temporis successu, emergere debeant è corpore, hic videre licet, quæ in hoc objecto sunt trium circiter linearum magnitudine. Vid. Tab. 3. Fig. 3.

3. Funiculus umbilicalis à capillo dependens, in ambitu pellucidus est, interne vero (forsan à rudimento vasculorum sanguineorum) opacus.

4°. Cujus sit sexus nondum discernere possum.

5°. Extremis pedibus & manibus nondum apparentibus, occurrunt nobis rudimenta membrorum, quasi essent detruncata membra: extremos pedes & manus postea ex iis emergere comperio.

6°. Vere dicere possum, me nunquam habuisse, neque vidisse hujus generis objectum pulchrius aut nitidius.

N°. XXX. Phiala in liquore continens principium spinalis Medullæ hominis, cum corpore globoso, ut & corpora Pyramidalia, non solum superiora à D°. Vieussens descripta, & per figuras illustrata, verum etiam inferiora, à me descripta & delineata in Thesaur. Anatom. I°.

In hoc objecto quoque comparet Rima, quæ hic principium spinalis medullæ in dextram & sinistram partem dirimit; ut & aditus ad quartum Ventriculum.

Supra operculum alia phiala.

(N°. XXXI.) Posita, in qua portio Corticis Cerebri, quæ prima fronte & obiter visa, facile imponeret hominibus, existimantibus sese videre Glandulas, cum contra, re bene perspecta, luculentissime appareat, illas nil esse nisi Corticis Cerebri particulas non dissolutas: hoc autem distinctius apparet, si ambitus objecti inspiciatur, ubi ejusmodi corpuscula in totum sunt dissoluta, imo visui occurrunt tomenti instar tenuia, & tamen ceracea materia repleta, quæ materia dilutiore rubedine est imbuta.

N°. XXXII. Pedamentum, supra quod posita est phiala, in qua conservatur portio Cerebri in liquore, quam decoxi in oleo Olivarum per V. horas, sicuti facere assolet D^s. Vieussens. Ea autem plane inutilis & perversa est præparatio, nam ne hilum quidem vasculosi visui occurrit post decoctionem in dicto oleo, id quod unusquisque tentare potest: ita ut inventor neutiquam habendus sit D^s. Vieussens, sc. quod Cerebri cortex nil sit, nisi extremitates vasorum sanguineorum: in eo au-

autem nemo hactenus (quod sciam,) me imitari potuit, aut analogum quid fecit.

Supra operculum alia phiala occurrit

N°. XXXIII. Liquore repleta, & in ea videre licet particulam Piæ Matris, telæ aranearum instar tenuem, per quam rubicundissimæ arteriolæ sunt dispersæ, quarum extremitates ultimæ in corticem Cerebri sunt mutatæ, & à me ita dissolutæ, ut evidenter videri possit, Corticem ex meris vasis sanguineis, non autem ex prætensis Glandulis constare, ut dixi.

N°. XXXIV. Papilla Mammæ mulieris cum Areola.

Not. 1°. Cum Areola, quæ in mulieribus utplurimum subnigra comparet, in totum hic involucro suo privata sit, cutis alba occurrit

2°. Papillæ ab involucro extimo quoque denudatæ, comparent Papillæ nerveæ obtusæ, analogiam habentes cum Papillis nerveis Glandis Penis. Vide Thesaur. Anat. 1m. in quo figuræ Papillæ Papillarum Uberis Balenæ reperiuntur, at cum sculptor non satis perfecte delineaverit Papillam muliebrem, emendavimus illud in hoc Thes. X. Vide Tab. III. Fig. II.

N°. XXXV. Cor humanum, cujus Vasa, ut & utraque Auricula, sunt repleta, ita ut vera constitutio & figura conspici possint; cum autem hic sint expansa, considerandum, in statu vivo hæc omnia simul non esse distenta: nam repletis Ventriculis, exinanitæ sunt Auriculæ, & vice versa.

Dicta vasa tam perfecte sunt repleta ceracea materia rubra, ut totum Cor perfusum sit colore rubicundissimo.

Imo videri hic quoque potest, quomodo dicta materia, ex ultimis Arteriolis, instar roris, exitum sibi quæsiverit, inter Cordis fibras carnosas, id quod in corpore vivo existimo fieri, a sanguinis sero nutritivo: Præterea in hoc Corde conspici possunt omnes trunci vasorum sanguineorum, sc. Venæ Cavæ ascendentis & descendentis, nec non Venæ sine pari, Aortæ, ut & tres trunci ramorum, ex illa prodeuntes, & sursum decurrentes; sic quoque IV trunci Venæ & Arteriæ pulmonalis, Vena & Arteria Coronaria, hic quoque repleta, in conspectum veniunt, cum suis ramificationibus

N°. XXXVI. Pueri Glandula Thymus, tam nitide præparatus, ut jam modo videatur è corpore desumptus.

N°. XXXVII. Uvula humana, in qua videri possunt Glan-

dulosa corpuscula, mucum producentia: cum autem hæc corpuscula visum fugiant, nisi propius parieti phialæ accedant, posui ramum Tithymali Cyparissiæ, cujus ope objectum comprimitur versus phialæ parietem.

N°. XXXVIII. Phiala sicca, & in ea Juvenis Cor balsamo induratum, in quo egregie occurrunt sequentia, sc.

1°. Uterque truncus Venæ Cavæ, cum Auricula dextra, quæ auricula hic apparet, ceu dictorum truncorum diverticulum.

2°. Truncus uterque Arteriæ magnæ, cum tribus ramis sursum spectantibus abscissis.

3°. Vena Coronaria.

4°. Quatuor trunci Venæ pulmonalis.

5°. Arteria Pulmonalis è sinu sinistro emergens.

Supra operculum hujus phialæ invenitur

N°. XXXIX. Pedamentum, Valvulis Cordis triangularibus, sinus sinistri, instructum.

N°. XL. Phiala sicca, & in ea hominis Auricula Cordis sinistra, ita præparata, ut vera constitutio visui occurrat.

N°. XLI. Pedamentum, supra quod posita Auricula Cordis humani dextra, ita etiam præparata, ut ejus vera figura videri possit.

N°. XLII. Phiala sicca, in qua continentur Pulmo, & Cor pueri, balsamo indurata.

In hoc objecto videre licet

1°. Quomodo Aorta sita sit à latere Arteriæ Pulmonalis, & ubi utraque è Corde emorgat, ut &

2°. Pulmonis divisio dextra in tres lobos, sinistra vero in duos, id quod utplurimum observo.

N°. XLIII. Vituli Arteriæ Pulmonalis ramus, ceracea flava materia repletus, & ita præparatus, ut extremitates in conspectum veniant: suntque longe diversæ ab iis, quas auctores quidam exhibuerunt, & delineari curarunt ex vitulis loco humani.

N°. XLIV. Pedamentum rotundum, supra quod posita portio Pulmonis humani, post balsamationem, indurata; hujus lobulorum divisionem & formam non convenire cum forma lobulorum Pulmonis vitulini, jam experior: præterea quoque liquet, quod multi auctores, in perscrutandis Pulmonibus

&

& figuris eorum faciendis, sæpius adhibuerint Pulmones Vitulorum, aliorumque animalium, id quod mihi nunc satis superque constare videtur ex illorum figuris.

A latere hujus objecti quoque collocata.

N°. XLV. Exigua portio Pulmonis vitulini, in qua visui occurrit distributio vasorum sanguineorum in singulis lobulis, quæ etiam discrepat ab objectis humanis.

N°. XLVI. Portio Asperæ Arteriæ foetus vitulini, cum annexis lobulis, ceraceâ materiá flava repletis, & ita à se invicem separatis, ut vera forma videri possit, quæ non convenit cum forma lobulorum humanorum.

ASSER Major II.

N°. XLVII. Phiala, in qua circumvolutio Intestini Ilei infantis, nitidissime præparata, & rubedine perfusa, proter Arteriolarum repletionem, suntque hæc Intestinula conservata in forma sicca, sine foveis aut rugis.

Supra operculum reperitur phiala,

N°. XLVII. Et in ea, segmentum Intestini Coli, in quo videri potest Tunica secunda, seu cellulosa.

N°. XLIX. Phiala in liquore continens circumvoluta Intestinula foetus humani, quorum vasa sanginea repleta sunt.

Supra operculum pedamentum rotundum

N°. L. Continens portionem Intestin Ilei & Coli, cum suo processu Vermiformi, suntque summa rubedine perfusa, propter vasorum repletionem.

N°. LI. Portio Intestini Jejuni inversi, in liquore conservata: cum autem superficies interior, facta sit exterior, nitidissime comparent Glandulosa corpuscula Intestinorum solitaria, levi rubedine perfusa, propter ceraceam magna portio Intestini jejuni pueri, propter eandem rationem summa rubedine prædita: in eo Intestino quoque occurrunt Glandulosa corpuscula, summa rubedine perfusa.

Supra operculum

N°. LIII. Portio Intestini Ilei, cum annexa portione Mesenterii: horum vascula sanguinea sunt repleta & nitide præparata.

N°. LIV. Phiala ſicca, in cujus fundo occurrit infantis portio Inteſtini Ilei, ut & Coli, cum ſuo proceſſu vermiformi: cum autem in Colo apertura à me facta ſit, in conſpectum veniunt valvulæ Coli hiantes.

Supra operculum alia phiala

N°. LV. in liquore continens portionem inteſtini Ilei inverſi, in ejus facie, quæ hic facta exterior, luſtrari poteſt agmen corpuſculorum Glandiformium, è ſuperficie interiore emergentium.

N°. LVI. Phiala, & in ea Placenta Uterina humana, ita præparata & in liquore conſervata, ut luculentiſſime conſpici poſſit, Placentam in ſeſe continere in ſtatu ſano, nil Glanduloſi, & multo minus Glandulis eſſe præditam: omnia enim Vaſa & Vaſculorum extrema, ad ultimum usque ſunt repleta, nulla vi, aut prætenſa, ita dicta excarnatione futili, adhibita.

Supra operculum phiala ſicca

N°. LVII. Et in illa portio Omenti, telæ aranearum inſtar tenuis, & ſericum tenuiſſimum repræſentans.

N°. LVIII. Phiala liquore repleta, & in ea portio Placentæ Uterinæ ceraceâ materiâ repleta, quæ non minus demonſtrat Placentam conſtare ex meris Vaſis, nullis intercedentibus Glandulis.

Supra operculum reperitur phiala ſicca.

N°. LIX. in qua reſervatur portio Funiculi umbilicalis, cujus Vaſa flatu repleta fuere.

N°. LX. Placentæ Uterinæ humanæ portio, in liquore conſervata, in qua ſeſe videndum exhibet Integumentum, quo obducitur Placenta Uterina, ea facie, quæ Uterum reſpicit, quod integumentum mihi ſuccoſum, ſeu villoſum dicitur in Theſaur. Anat. V.

Illud autem nil niſi productio Chorii, & ſic Chorion, Placentæ utramque ſuperficiem obducens, Vaſa ſanguinea Uterina cum Placentæ Vaſis per Anaſtomoſes immediate conjungi non poſſunt; imo illud quoque veroſimile non eſt, cum Placenta non matris, ſed fœtus pars ſit.

N°. LXI. Portio Meſenterii humani, cum Glandulis Meſenteaii: dictæ Glandulæ ſumma rubedine ſuperbiunt, propter Vaſorum ſanguineorum repletionem, & hoc facto apparet dictas Glandulas Vaſorum ſanguineorum compoſitionem eſſe: mol-

mollities autem substantiæ oritur ex Vasorum sanguineorum extremitatatibus succosis; illudque habuerunt veteres pro Parenchymate.

Præterea hic quoque videre licet, qualem habeant cursum dicta Vascula, quæ non, instar glomeris, uti voluere nonnulli, sed sursum & deorsum decurrere, hic luculenter apparet.

N°. LXII. Phiala in liquore conservans portionem Intestini Ilei, in quo Intestino videre licet dicti Intestini susceptionem.

Not. Dictus affectus adeo familiaris, ut non solum quatuor quinqueve locis in uno eodemque cadavere cum filio repererim; verum etiam in plurimis cadaveribus offenderim, cum mihi data sit occasio plurima cadavera aperiendi, imo tria memini nos successive cultro anatomico subjecisse cadavera, in quibus hunc invenimus affectum: ita ut pluries hoc contingere mihi persuadeam, quam quidem hactenus creditum fuit.

Suspicandum ergo semper est, cum homines queruntur de intolerabili dolore abdominis, cum vomitu, & adstricta alvo, sine dolore in mingendo, quod illi in hunc morbum inciderint, itaque nil satius fore existimo, quam, loco anodinorum, statim post injecta enemata, haustum purgantem validum per epicrasin exhibere, & ad vomitum sedandum seu arcendum, moneo, ut in ore detineant aliquantulum spiritus vini, post purgationis exhibitionem: alii vero mercurium vivum ad Libr. semis, alii globum sclopeti argenteum, seu aureum, exhibent, quæ remedia non sunt vituperanda.

N°. LXIII. Pedamentum tribus phialis instructum, quarum

1ª. Continet portionem Placentæ Uterinæ, cujus vasa sanguinea, è quibus Placenta constat, in hydatides mutari incipiunt; quem affectum olim, pro falsa conceptione, habuerunt Medici.

2ª. N°. LXIV. Phiala, & in ea processus istius affectus.

3ª. Et maxima N°. LXV. Phiala continet Placentam, quæ tota quanta in hydatides degeneravit, id quod mirum visu, quis enim, nisi experientia edoctus, potuisset credere, ipsa vasa sanguinea posse mutari in hydatides? videram quidem olim illas vesiculas ex Utero expulsas, verum non poteram expiscari, è quo fonte ortum duxissent: postea occurrebat mihi Placenta uterina, partim sana, partim in hydatides mutata, & sic

aliorum perversam opinionem & errorem, detexi ante annos circiter viginti.

Supra operculum hujus phialæ reperitur alia phiala sicca,

N°. LXVI. & in ea, exigua portio Placentæ Uterinæ, cujus extremitates vasorum peculiari artificio subtilissime sunt expansæ, id quod difficillimum esse censea, propter substantiæ mollitiem.

N°. LXVII. Foetus humanus VI. circiter mensium, ab aliquot annis conservatus, hic summa albedine & tanto nitore conservatus, ac si jam modo in lucem esset editus: & ne otiosus videretur, in dextra continet portiunculum Placentæ Uterinæ, rubicundam, dissolutam; & sic apparet nil glandulosi inesse Placenta Uterinæ.

Supra operculum posita est phiala sicca,

N°. LXVIII. & in illa, Foetus humani Os Temporum seu Squamosum, cum Officulis Auditus, suntque albissima hæc omnia, & nitide præparata.

N°. LXIX. Omenti portio, nulla pinguedine obsita, & in forma sicca conservata, quæ sericum subtilissimum repræsentat.

N°. LXX. Omenti humani portio nitidissima, in quo apparet, quod in aliquibus tam tenuis sit substantiæ in statu sano, ut telæ aranearum sit similis, exceptis locis, qui pinguedine sunt obsiti, unde crassitiem aliquando acquirit, ut triginta librarum repertum fuerit pondere, sicuti legitur in Clariss. Bartholino.

Quamvis in hoc objecto vasa sanguinea non sint repleta, tamen superbit tot vasis sanguifluis, ut nemo sine admiratione illud adspicere possit, sicuti in aliis objectis meis videri potest.

Præterea detegitur hic dolus, ab aliis commissus: sc. quod Omentum in statu naturali retis instar, sit foraminulentum, id quod à rudioribus manibus facile acquirit.

N°. LXXI. Phiala in liquore conservans pueri Brachium, inter cujus digitos continetur ramulus floris Passionis vulgaris.

In Cute volæ manus, Epidermide & Corpore reticulari Malpichii ablatis, vasorum sanguineorum extremitates oppido quam bene conspiciuntur, ut & Papillarum cutanearum abruptiones.

N°. LXXII.

N°. LXXII. Phiala, in qua continetur Pueri Tibia, cum extremo pede in liquore.

Quicumque hoc objectum viderit, confitebitur, illud oculos allicere, propter nitidum colorem, vitali similem, præsertim, cum nullas rugas aut foveas præternaturales contraxerit objectum.

Latere externo dicti pedis visui occurrit portio Placentæ Uterinæ, ne objectum recedat suo loco, & illa portio quoque artificiosissime est præparata.

Dictus pes supplantat Intestini Coli portionem, in qua, quamvis non inversa (quod notandum) Glandulosa corpuscula sese videnda exhibent: illud Intestinum desumsi è corpore cujusdam filiæ, viro maturæ, quæ gravida facta, & ab amasio relicta, arsenicum assumpserat, & sic è vita decesserat: cum autem illud sit facinus detestandum, pede calcatur ejus Intestinum, ut ne pes quidem in Thesauris meis otiosus videatur, id quod vitare studeo, quantum possum, in omnibus Thesauris meis, nam quæcumque apud Ruyschium degere volunt, otiosa esse non debent.

Supra operculum alia phiala posita,

N°. LXXIII. Et in ea, portio Cerebri humani, lapidis instar, indurata & nitens instar spermatis Cæti, quod sperma Cæti etiam non habendum pro spermate Cæti, sed pro Cerebro Cæti minoris, cui nomen Castinjot.

N°. LXXIV. Pedamentum supra quod posita phiala cum liquore, continens foetum humanum immaturum sex circiter hebdomadum, qui arripitur ab exiguo serpente Orientali bicolore & nitidissimo.

N°. LXXV. Infantis caput vitæ speciem præ se ferens, cujus superiore Cranii parte, & Cerebro ablatis, in conspectum venit Cerebellum cum Vasis sanguifluis repletis, nec non dura mater, quæ sericum album & nitens repræsentat.

N°. LXXVI. Phiala in liquore reservans Felis foetum, gemellos imperfectos repræsentantem sc. octo pedibus, duabus caudis, uno capite, nullisque oculis donatos.

N°. LXXVII. Pedamentum instructum Hepate infantis in forma sicca, & propter Vasorum repletionem rubedine perfuso, in eo luculentissime demonstratur, (quamvis hepar non immerito possit Glandula nuncupari) nullo modo ex Glandulis constare.

Not.

Not. Hoc objectum esse integrum, ne Membrana quidem ambiente ablatâ, ita ut nemini hactenus relicta sit suspicio, prætensas illas Glandulas esse destructas, in ita dicta excarnatione, cum hic integrum offeratur Hepar, & quanta sit differentia inter extremitates horum vasorum & Renum atque Lienis, in hoc Thesauro quoque lustrari potest: itaque illud, quod putaverunt auctores confici in prætensis Glandulis, peragitur in extremis Vasculis, tomenti instar tenuibus, & diversimode ab aliis Visceribus constitutis.

Hæ autem extremitates quidem occurrunt tanquam Glandulæ, verum si quis peculiari encheyresi repleverit vasa, reperiet illas nil esse, præter vasculâ nulla peculiari membranâ obsita, ad quas prætensas Glandulas non alluunt Vasa sanguinea, uti in definitione asserunt auctores, sed sunt Vasa ipsa, uti sæpius dixi, non autem particulares particulæ, Glandularum nomine appellandæ.

Vesicula Fellea queque scatet Vasculis sanguineis repletis.

N°. LXXVIII. Phiala sicca, & in ea Vesicula Humana fellea, quæ quamvis solum inflata, & exsiccata, attamen nitidissime absque foveis conservata, quas foveas vulgo contrahere solent aliquanto temporis spatio, id quod arte averti, & sic naturalem retinuit formam.

Præterea ductus Cysticus hic in conspectum venit cum sua tortuositate, qua destituuntur Vesiculæ fellæ quadrupedum; hanc autem tortuositatem primo nobis demonstravit & per figuras illustravit Expertissimus Vir Dr. Mauritius ab Reverhorst, Anat. & Chirurg. Professor Hagæ-comitis: Et quod notandum, tortuositas hujus ductus producit variis locis in sua cavitate prominentias, Valvulas repræsentantes, quæ obstaculo sunt, ne Vesicula fellea involuntarie sese exoneraret, absque Vesiculæ stimulo.

Supra operculum hujus phialæ occurrit & alia phiala.

N°. LXXIX. notata, Vesiculam felleam fœtus humani continens, hæc quoque inflata, & exsiccata, naturalem retinuit formam, absque ulla fovea, & sic repræsentare videtur unionem: vascula sanguinea, quæ per illam disseminantur, sunt repleta, & tanto quidem numero, ut tota Vesicula ex vasculis constare videatur.

N°. LXXX. Ramus magnus Venæ Portæ Hepatis repletus, &

& pendens in liquore, quo ab ambiente membrana & ultimis succosis extremitatibus separato, ramusculorum numerus tantus, & extremitates tam subtiles sunt, ut fere ineffabile sit: illud objectum oculos omnium eorum, qui lustrarunt, allexit, propter nitorem, & structuram mirandam.

N°. LXXXI. Pedamentum, supra quo Pueri Pes positus est, vitæ speciem repræsentans, cujus extremi pedis dorsum aperui, & cutem ex parte ademi, ut Nervi & Vascula sanguinea in conspectum venirent.

* N°. LXXXII. Fœtus humanus trimestris in liquore conservatus, cujus Clitoridis caput inter labia Vulvæ ita prominet, ut fœtus videatur esse sexus masculini, cum contra sequioris sit, & hoc in individuo semper reperio, circa ætatem trium, usque ad quartum mensem, ita ut raro, si unquam id à parentibus recte annotatum esse existimem, in illorum libellis.

Nuper mulier quædam peperit abortum trium quatuorve circiter mensium, eratque sexus non masculini, sed sequioris: omnes adstantes mulieres habebant illum partum pro masculino ante meum adventum, propter analogiam, nam eo tempore Clitoridis caput semper ita prominet, ut mentiatur membrum virile; temporis autem successu labia magis magisque augentur. & ita prominent, ut tandem caput clitoridis visum fere fugiat.

ASSER IIIs. & Major.

N°. LXXXIII. Renis humani dimidia pars, in qua Papillæ integræ & illibatæ conspiciantur, idque in liquore.

N°. LXXXIV. Phiala, in liquore continens Renem Juvenis, cujus Ren suceenturiatus tanquam Glans cupulæ, superiori parti Renis insidet.

Not. Hoc & præcedens objectum nitidissime præparata, superbiunt vasis arteriosis, & quod consideratione dignum est, Renes succenturiati rarissime, si unquam, figuram certam in corpore humano reservant.

N°. LXXXV. Semi-Ren humanus in phiala sicca reservatus, hujus Arteria, simul & Vena repletæ sunt, & corpuscula rotunda, quæ ante repletionem, & dissolutionem, ceu Glandulæ apparebant, in hoc objecto dissolutæ sunt, id quod indicio

est,

est, dicta corpuscula nil esse, nisi circumvolutiones Arteriolarum, vel Vasorum sanguineorum extremitates.

Supra operculum

N°. LXXXVI. Portio Renis humani, cujus Venam replevi, ut differentia appareret inter Venæ & Arteriæ ultimas extremitates, suntque dictæ Venæ extremitates tam mirifice constructæ, ut nequeam illud verbis exprimere, Clariss. Malpighius, & Bellinus, post se venturis ne spicilegium quidem reliquisse videbantur, circa illud, sed multa adhuc neglexerunt, quæ tanquam in Democriti puteo abscondita manserunt, neque id mirum, cum Renes tam admirandæ sint structuræ, ut vix ac ne vix quidem sculptores, etiam peritissimi, suo cælo veram structuram illam perfectissime possint exhibere.

In præcedentibus Thesauris Anatomicis reperiuntur varia in Renibus notatu digna, quorum objecta in liquore conservata sunt: nunc vero insatiabili desiderio & labore indefesso, ulterius progressus, hæc & alia in Renibus, balsamo induratis, demonstro, quæ spectatores attonitos faciunt; & quamvis millena possideam Anatomica, quibus Atheismum debellare queamus, illud unicum sufficeret.

Notandum ulterius quoque sc. summam esse differentiam inter extremitates Venarum & Arteriarum aliorum viscerum, quod admiratione dignum esse censeo, cum illud hactenus à nemine, (quod sciam) sit divulgatum.

Præterea Venularum renum tantus est numerus, talisque subtilitas, ut oculos effugerent, etiam lynceos, si non armati admoverentur.

Illud autem est, quod in superioribus Thesauris scripseram, sc. mihi novas apparentias in Renibus occurrisse, quas ulterius me indagaturum promiseram.

In hoc Thesauro X quoque inveniuntur objecta Renalia ex homine desumpta, in quibus non solum luculenter apparet, quid judicandum sit de prætensis Glandulis Renalibus, verum etiam quid investigatoribus Renum imposuerit, sc. in Renibus indagandis sæpissime occurrunt corpuscula rotunda Glandulas mentientia, quæ revera nil sunt, nisi Arteriolarum ultimæ extremitates contortæ; cum autem exactissime repleantur Arteriæ Renales, dissolvuntur vel expanduntur, quemadmodum

fili

fili glomer, ita ut nil minus sint, sicuti dixi, quam partes per se subsistentes, & peculiari membranula obductæ, sine quo immerito dicuntur Glandulæ. Interim considerandum ejusmosi contorsiones vasorum sang. nusquam in cæteris visceribus reperiri.

N°. LXXXVII. Phiala sicca, & in ea, Renis humani semissis, hujus membrana propria ex parte ablata perspicue videre licet Vasorum Arteriosorum & Venosorum extremitates per superficiem reptantes.

Huic objecto cohæret adhuc portio Vreteris, suis Arteriolis repleta.

Supra hujus phialæ operculum collocata est

N°. LXXXVIII. Dimidiata pars Renis juvenis, in cujus superficie interiore plurimæ occurrunt Glandiformes particulæ rotundæ, quæ Glandulas mentiuntur, illa autem, ut supra dixi, nil sunt, nisi Arteriolæ contortæ, quarum nonnullæ hic dissolutæ, in ductus Bellinos degenerant; facie exteriore eadem fere apparentia in conspectum venit.

N°. LXXXIX. Phiala in liquore continens Lienem humanum, cujus Arteria ex parte repleta: in eo luculenter videri potest, nullas fibras transversales in Liene Humano reperiri, sicuti in Liene vitulino: decepti enim fuerunt, qui existimarunt humanum in eo, cum vitulino, convenire.

Præterea hactenus nemo luculenter demonstravit in Liene sive humano, sive vitulino, aut Glandulas aut Cellulas reperiri, & hæc in præcedentibus Thesaurus satis superque demonstravi.

N°. XC. Magna portio Lienis humani, in liquore conservata, hujus Arteria, ut & Vena, ita sunt repletæ, ut tota quanta summa rubedine sint perfusæ.

In hoc objecto vasorum extremitates succosæ seu pulposæ variis in locis superstites sunt adhuc, easque pro Glandulis habuerunt autores, cum contra tantum continuationes sint vasorum, nulla peculiari membranula præditæ

N°. XCI. Pedamentum rotundum, supra quod positus Lien vitulinus, cujus Arteria ex parte repleta.

Not. 1°. Quod rami Arteriæ splenicæ vitulinæ, comites sint Sulcorum, qui loco Venæ in hoc viscere vitulino reperiuntur.

2°. Videri hic potest, quomodo Vena splenica in Liene vitulino, quamprimum Lienem intraverit, statim porosa fiat, &

in progreſſu magis magisque dispareat, tandemque evanescat, Arteriam relinquens.

3°. Conſtat Lienem vitulinum valde fibroſum eſſe, fibrasque maxima ex parte eſſe transverſales, id quod in ſequenti objecto luculenter apparet.

N°. XCII. Segmentum dicti Lienis vitulini, ita præparatum, ut transverſales fibræ luculentiſſime in conſpectum veniant.

N°. XCIII. Pedamentum rotundum, cui impoſitus Lien fœtus humani, ambiente membrana non ablata: hujus Arteria repleta, extremitates ultimæ ſub membrana ſeſe videndas exhibent.

A latere conſpicitur quoque Pancreas, ob ſæpius dictam rationem, rubicundiſſimum.

N°. XCIV. Segmentum magnum Lienis humani, membranâ ambiente non deſtitutum: in hoc objecto luculentiſſime patet, hoc viscus nil minus, quam ex Glandulis eſſe conſtitutum, Vaſa autem longe differre circa illorum extremitates, ab iis, quæ Renes & Hepar conſtituunt, ita ut illorum officium non conſiſtat in Pororum, nunquam viſui exhibitorum, differentia, ſed in vasculorum extremorum diverſa ſubſtantia, configuratione, & reptatu: cum autem nunc illa omnia clare demonſtrem, ſc. ſubſtantiam dictorum viſcerum, (ſine excarnatione futili) conſtare, non ex prætenſis Glandulis, quas nemo hactenus mihi demonſtrare potuit; jure merito (quod olim ignominioſe factum) nemo in poſterum me habebit pro Glandularum viſcerum deſtructore.

* N°. XCV. Phiala ſicca, in qua ſuſpenſa, Colis cum Coliis ſuis, ex infante.

Scrotum nitidiſſime præparatum, naturalem retinuit formam, colore rubicundiſſimo, propter vaſorum ſanguineorum repletionem.

Cum autem Scrotum inflatum ſit, tubulo inter Cutem & Membranam Darton (mihi Celluloſam) introducto, Penis quoque flatu ſeſe erexit, & cum ſcroti membrana Celluloſa continua ſit, per totum corpus, ratio eſt, quare homines tempore æſtivo, (magna ſtrage facta in bello) occiſi, & ſupra dorſum decumbentes, intra viginti quatuor horas ſæpiſſime Penem habeant erectum, idque propter humorum fermentationem in dicta Tunica Celluloſa, cujus ope totum corpus, ne Capite quidem excepto, mirum in modum extenditur.

Cum

Cum olim interrogarer à quodam Dn°. qui in castris versatus erat, quæ causa esset ejus erectionis in demortuis, rationem veram dare non potui, jam vero illud vidi in cadavere cujusdam viri, violenta morte cultro occisi, cujus cadavere ad putredinem & fermentationem redacto, membrum virile erectum invenimus.

Supra operculum reperitur alia phiala

N°. XCVI. In liquore continens fœtus humani Anum, vitæ speciem repræsentantem, cum suis rugis, & parte inferiore lineam prominentem, estque hæc præparatio nitidissima.

* N°. XCVII. Segmentum Penis in liquore, cujus tria Corpora Nerveo-spongiosa, ceraceâ materiâ rubrâ repleta; in hoc objecto quoque visui occurrunt vasa sanguinea repleta, quæ per Penis dorsum & à latera decurrunt.

* N°. XCVIII. Phiala in liquore conservans Penis virilis portionem anteriorem.

Not: Sicuti Penis pone Glandis coronam abscissus, ita quoque ante coronam portio est ablata, castitatis causa.

In hac portione glandis, si faciem intuearis posteriorem, occurrunt versus Glandem duo Corpora Nerveo-spongiosa majora, ut & Corpus Nerveo-spongiosum minus, quod Urethram ambit: Cum contra, si facies anterior perlustretur, in conspectum venit quartum Corpus Nerveo-spongiosum, id autem nil est, nisi continuatio Corporis Nerveo-spongiosi minoris, Glandem ambientis. Vide quid super hac re scripserim, & delineari curaverim in observationibus meis Anatom. Chirurgic.

In superiore hujus objecti parte comparent quoque Papillæ nervosæ, quas delineari curavi in Thesaur. Anatom. & quas Vir Sagacissimus Morgagnus pro Glandulis descripsit & delineari curavit.

Supra Corpus Nerveo-spongiosum minus, duo visui occurrunt vasa sanguinea abscissa.

Cum autem hæc omnia ceraceâ materiâ rubrâ sint repleta, oppido quam bene illa videri possunt.

N°. XCIX. Pedamentum & supra illud rupes ex frustis alterius rupis concinnata, in cujus cavo phiala magna, in qua Testiculus humanus magnus dissolutus continetur: quam tenuia sint illa vascula Testiculos maximâ parte constituentia, cum seminali materia sint destituta, videri hic potest; tomenti

enim instar tenuia sunt, in quibus tamen seminis rudimentum conficitur, nullis intercedentibus prætensis Glandulis, & quid obstaret, quo minus cætera viscera, quæ fere ex solis vasis constant, absque Glandulis, liquores requisitos conficere valerent?

* N°. C. Testiculus humanus alio modo, sc. seminali materiâ expressâ, præparatus, ita ut Vascula Testiculum constituentia adeo tenuia sint, ut telæ aranearum speciem referre videantur, attamen illa esse cava hactenus inconcussum est.

* N°. CI. Hominis Vesiculæ seminales, semine adhuc turgidæ, cum suis Vasis Ejaculatoriis, Prostatis, & Capite Gallinaginis, (seu Caruncula) cum rostro Gallinaginis Grafii.

N°. CII. Infantis Sternum cum abscissis Cartilaginibus Costarum; hæc autem tam bene præparata sunt, ut cartilagines ceu pellucidæ sint.

Præterea vasa Arteriosa optime sunt repleta, non solum ea, supra sternum & costarum Cartilagines sita, verum etiam illa, quæ repunt sub sterno, & Mammariæ internæ audiunt.

* N°. CIII. Glans Penis humani integra, cum portione Penis. Quamvis corpora Nerveo-spongiosa ceraceâ materiâ rubrâ repleverim, Glans integra candida remansit, idque propter inflationem membranæ cellulosæ sub Glandis Epithelia sitæ.

*. N°. CIV. Pedamentum & super illud duo segmenta Penis virilis; cum autem Penis fuerat inflatus, balsamo præparatus, & induratus, oppido quam bene conspectui prodeunt tria corpora Nerveo-songiosa cum Urethra & Septo.

* N°. CV. Phiala sicca, & in illa pueri Penis, cum annexo Scroto, vitæ speciem repræsentans.

Not. Horum objectorum Tunica cellulosa inflata, & sic Penis quidem rigidus factus; enimvero illud sola inflatio dicta Tunicæ excitavit, corporibus nerveo-spongiosis contractis, & non expansis. Scroti & Penis cutis, variis locis abscissa, ut Tunica cellulosa, ut & Scroti Septum visui occurrant; & quod considerandum, Septum cum Tunica cellulosa continuans, æque bene inflatum & cellulosum esse, ac Tunica cellulosa Scroti, quæ Dartos vulgo nuncupatur, lustrari hic potest.

* N°. CVI. Uterus humanus scirrhosus factus, & in majorem molem extensus, id quod in vetulis aliquoties observavi; præ-

præterea ex ſuperficie ſuperiore alter, & exiguus ſcirrhus, emergit, ut & Ovaria, Ovorum ductus, (Tubæ Fallopianæ dicti) ſatis bene diſpoſita; & hæc omnia in liquore.

* N°. CVII. Phiala in liquore continens Uterum humanum cum annexis, (absque pudendis), unum ex Ovariis corruptum, & à me apertum, nil niſi materiam hæterogeneam continebat, id quod ſpinula intruſa indigitatur.

* N°. CVIII. Partes generationis puellæ (pudendis abscisſis.) Hisce quoque annectuntur portio Inteſtini recti, ut & Veſica integra

Cum autem Uterus inter inteſtinum rectum & Veſicam ſemper poſitus ſit, denotat homines inter ſtercus & urinam nasci: hæc omnia colore carneo ſuperbientia, vitæ ſpeciem repræſentant.

* N°. CIX. Phiala in liquore continens Uterum humanum cum annexis Ovariis, Tubis Fallopianis, Fimbriis, Ligamentis, & portione Vaginæ: cum autem omnes hi tres Uteri cum annexis liquori innatent, & per conſequens locum naturalem non obſervent, in uno ex duobus diverticulis inferioribus hujus Theſauri reſervatur Uterus humanus cum annexis in forma ſicca, cum appenſis litteris A. B. C. &c. in elucidationem præcedentium Uterorum in liquore conſervatorum, ratione ſitus illarum partium.

N°. CX. Fœtus humanus quatuor circiter menſium & dimidii, portioni Placentæ Vterinæ inſidens, in cujus ſiniſtra continetur ramus Acaciæ Spinoſæ.

N°. CXI. Ovum gallinaceum caudatum.

N°. CXII. Phiala liquore repleta, in qua infima portio ſpinalis Medullæ Humanæ, cum annexa Cauda equina, quæ cauda nil, niſi faſciculus Nervorum artubus inferioribus ſpiritus animales proſpicientium.

Objectis ſupra tribus Aſſeribus latioribus jam abſolutis, me nunc confero ad tres Aſſeres anguſtiores, continentes objecta varia rara ſc.

ASSER MINOR. I.

N°. CXIII. Phiala ſicca, & in illa portio Cutis fœtus humani im-

immaturi, per quam diſſeminantur vaſcula ſanguinea tenuiſſima & rubicundiſſima.

N°. CXIV. Phiala in liquore continens portionem Spinæ dorſi, in qua occurrit portio Spinalis medullæ, cujus cortex in medio medullæ ſitus, ex meris Arteriolis hic repletis conſtans, rubicundiſſimus ſeſe videndum exhibet cortex.

N°. CXV. Capſula quadrata ex ligno juglandino confecta, in ſe continens Tibiam cum extremo pede infantis, balſami ope indurata.

Not. Cutis vaſcula ſanguinea repleta tam numeroſa, ut delectatione ſatiari haud potuerint ſpectatores.

N°. CXVI. Portio Diaphragmatis, de qua idem dicere auſim, quod de pede dicto, ratione multitudinis & ſubtilitatis vaſculorum, omnia enim ſunt ad extremum uſque repleta.

N°. CXVII. Portio Omenti in forma ſicca, quod quamvis tenue ſit inſtar telæ aranearum, ſæpius tamen incraſſatur, & tam ponderoſum occurrit, ut Veſalius invenerit Omentum V. librarum pondere.

N°. CXVIII. Sternum cum annexis cartilaginibus Coſtarum fœtus ſeptem à geſtatione menſium.

Not. Facie anteriore indigitatur Cutis cum ſuis vasculis ad extremum usque repletis; facie poſteriore ſubjicitur oculis Membranæ Pleuræ portio, per quam myriades Vasculorum tomenti inſtar tenuium repunt, quæ tamen ad unum usque repleta ſunt.

N°. CXIX. Portio Splenis vitulini, in qua occurrit Venæ Splenicæ vitulinæ poroſitas, id quod in homine locum non habere ſupra monui.

N°. CXX. Gabata lignea curioſa, in qua cirma Inteſtinorum tenuium ex juvene, ſuntque Inteſtina nitidiſſime præparata & ſumma rubedine perfuſa, propter vaſorum repletionem.

N°. CXXI. Tibia infantis dempto Pede extremo, ut & Femore, per cujus Cutem vaſorum ſanguineorum extremitates ita repletæ ſuperbiunt, ut illorum reptatus & conſtitutio accurate poſſit videri.

N°. CXXII. Phiala liquore repleta, aliam phialam liquore repletam continens, ſupra cujus ſuperficiem expanſa eſt portio Omenti fœtus humani nitidiſſima, in qua videre licet,

quo

quo modo in principio aggregetur Pinguedo in cellulis suis.

N°. CXXIII. Pedamentum, cui imposita est portio Pulmonis foetus humani, cujus Arteriæ ad ultimum usque sunt repletæ, unde integra portio rubicundissima visui occurrit.

Spinulæ Opuntiæ Americanæ majoris indigitant admirandum reptatum & numerum Arteriolarum hujus visceris.

N°. CXXIV. Hominis utraque Palpebra, quarum superficies interna plurimis gaudet Papillis nerveis, unde Palpebræ intrinsecus adeo sunt sensibiles, ut vix possint perpeti ullum attactum, vel aliquid arenosi, aut quid heterogenei alterius naturæ.

In dicto objecto comparent non solum puncta Lachrymalia, verum etiam oscula ductuum Excretoriorum in Palpebrarum limbo sitorum, a Clariss. Professoribus Meybomio & Morgagno, in scriptis suis depictorum.

Circa hæc oscula in limbo sita, observavi, illa nil esse, nisi oscula Canaliculorum serpentino reptatu reptantium: hi autem canaliculi continuant cum Arteriolarum extremis, sicuti extremitates Arteriolarum Renum cum ductibus urinosis, à Clariss. Bellino, & postea à me & aliis depictis.

Noli interim credere L. B. hosce canaliculos ortum habere ex prætensis Glandulis, nam infarciendo Arterias in confinio sitas, illi Canaliculi quoque replentur, ita ut continua sint corpuscula.

N°. CXXV. Phiala in liquore conservans Oculum humanum, eoque forcipe aperto, in conspectum veniunt sequentia.

1°. Portio Scleroticæ & Corneæ tunicæ, ut & Tunica Ruyschiana, & Choroidea; & quanta differentia sit inter choroideam & Ruyschianam videri hic potest.

2°. Tunica aranea è medio emergens.

3°. Ligamentum ciliare ejusque

4°. Processus, ut &

5°. Iris, nec non

6°. Circulus in ambitu Pupillæ, qui constat ex fibris motricibus Pupillam constringentibus.

Considerandum ulterius, sc. quod

7°. Oculi superficies externa hic facta sit interna, ut supra dicta melius in conspectum venirent.

D N°. CXXVI.

N°. CXXVI. Fundus Vesicæ humanæ, in forma sicca, supra pedamentum: per hanc Vesicæ humanæ portionem repunt Vasa sanguinea innumera egregie repleta; horum reptatus minime convenit cum iis, quæ disseminantur per Cutem, Renes, Lienem, Hepar, & alias partes.

N°. CXXVII. Frustum magnum substantiæ Osseo-spongiosæ: supra frustum Rupis positum, illud autem fregi à frusto ejusdem substantiæ tam prodigiosæ magnitudinis, & ponderositatis, ut vix è terra elevare potuerim; cum autem partim ad amussim respondeat interiori substantiæ Osseo-spongiosæ quæ reperitur in Epiphysibus ossium humanorum, partim quoque in ossibus spongiosis Narium vitulorum, excogitare nequeo, è quo animali prodierit, si non ex Balæna; illud pro certo tamen scio, quod repertum sit in oris nostris maritimis, & hactenus in domo mea reservatum sit frustum illud magnum.

N°. CXXVIII. Phiala sicca in qua continetur Vesica Urinaria fœtus recens nati, cum annexo Uracho & duabus Arteriis Umbilicalibus: suntque hæc omnia rubedine summa, propter Arteriolarum repletionem, perfusa, ita ut ne cuspis quidem acus immitti possit in Vesicam, sine vasculorum sanguineorum læsione.

N°. CXXIX. Membrana quædam, cujus Arteriolæ sunt repletæ ceracea materia flava, & tanto quidem artificio, ut ad ultimas usque extremitates in oculos incurrant, imo mæandrorum in modum affabre divagentur.

Quicumque hoc in ædibus meis viderunt, satis mirari non potuerunt, vasa sanguinea me eo usque potuisse persequi, nam tomenti instar sunt tenuia, & tamen repleta.

ASSER Minor II.

N°. CXXX. Portio Cutis Plantæ pedis pueri, propter repletionem sæpius memoratam rubicundissima.

Cum circa hujus objecti Arteriolas extremas mihi videor aliquid peculiare & ceu novam apparentiam videre; illud autem in posterum penitius perscrutari, mihi animus est.

Sæpius nobis videre contingit millena corpuscula rotunda extra cutem prominentia, non solum in corpore humano vivo, &

& mortuo, verum etiam in avibus, è quibus plumæ prodeunt, ſicuti pili in nobis Nervorum extremis; ſi illæ particulæ rotundæ dicendæ ſint Glandulæ cutaneæ, Papillæ cutaneæ deficerent, & vice verſa. Quod ad me attinet, exiſtimo corpuscula illa, quæ in aliquibus extra Cutem propullulant, nil eſſe, niſi extremitates Nervorum, Papillæ Nerveæ dictæ, eo magis, cum Papillæ nerveæ multifariæ & diverſæ formæ ſint, ſecuti in Lingua, Papilla Mammarum, Partibus Genitalibus, Prolabiis à me in Theſaur. Anat. III. delineatis, Palpebris &c. partibus.

Itaque operæ pretium eſſe exiſtimo, ulterius expiſcari, quid ſtatuendum ſit de ſudoris fonte, an ex prætenſis & ita dictis Glandulis cutaneis, ſicuti Malpichius ſtatuit, aut ex extremis Arteriolis roris inſtar, uti ego ſuſtineo.

N°. CXXXI. Portio Cutis capitis humani, non minus ac præcedens rubicundiſſima, cujus Arteriolæ ultimæ à præcedente reptatu differunt, ut videre eſt in dictis objectis.

N°. CXXXII. Portio exigua Hepatis pueri, cum annexa Veſicula fellea, ut & portio membranæ Hepar ambientis.

Not. Veſica fellea extenſa ſine ulla fovea, & per illam reptant tanta quantitate Arteriæ, ut nullum ſpatium relictum, quin Arteriolæ in conſpectum veniant.

Membrana ſupra dicta gaudet quoque Vaſculis Arterioſis tanta quantitate, & tali fere reptatu, ſicuti in foliis arborum Nervuli, ſuntque ultimæ extremitates tomenti aut Goſſipii inſtar tenues.

Conſiderandum ulterius in repletione, me tantum infarciviſſe Arteriam Hepaticam, ita ut rami Venæ Portæ neque Cavæ potuerint gaudere ex illa repletione, unde hæc portio Hepatis nigra nobis occurrit.

Jucundo ſpectaculo videndam ſeſe quoque exhibet Arteria Cyſtica, quæ poſtquam Veſiculæ felleæ ſatis proſpexerit, maximo ramulorum numero (ut ſupra dictum) diſtribuuntur que ulterius ſoboles per Hepatis ſubſtantiam copioſiſſime: has ſoboles delinearunt auctores (perperam tamen) pro radicibus Veſiculæ felleæ.

N°. CXXXIII. Fœtus humani dimidia pars faciei.

In illo objecto ſpectandam ſeſe offert.

1°. Villoſa prominentia Labii ſuperioris, poſt Epitheliæ

 abla-

ablationem. Vid. Thesaur. Anat. III.

2°. Videndos sese exhibent Pori cutanei, eo scilicet loco, ubi Epidermis ablata est.

3°. Color faciei mentitur colorem viventis, ita ut nulla aversatio hic locum habeat.

N°. CXXXIV. Portio Intestini Ilei pueri, viventis speciem repraesentans, in qua visui occurrit Susceptio Intestini, ut & Glandulae Mesenterii factae scirrhosae.

N°. CXXXV. Phiala sicca in qua à serico rubro dependet calculus marmoreus, in Vesicula fellea à me repertus, qui à latere visus, ululae caput repraesentat.

N°. CXXXVI. Phiala in liquore continens portionem Malae, seu Buccae hominis cum annexa portione Maxillae inferioris.

In hoc objecto luculentissime conspicimus (Integumento interno, seu Epithelia ablato) Papillas plurimas & quanta differentia sit inter eas, quae locum superiorem occupant, cernere hic licet.

Papillae autem maxima parte videntur tanquam ex duabus papillis constare.

Praeterea in conspectum veniunt Papillae Gingivarum, unde ita dolent Gingivae, cum ab Epithelia sunt distitutae. Vid. Tab. I. Fig. II.

N°. CXXXVII. Phiala sicca, & in ea portio Diaphragmatis carnea, cujusdam juvenis, per quam disseminantur innumerae repletae Arteriae, reptatu plane diversae ab iis, quae per membranosam partem distribuuntur.

N°. CXXXVIII. Tumba, sive Sepulchrum, & in eo, Sceleton foetus humani immutari viginti duorum circiter hebdomadum.

Illud autem est nitidissimum, neque vulgari methodo praeparatum, caput cinctum coronâ, perquam exiguorum flosculorum naturalium, praesertim Xeranthemorum &c. colorem naturalem reservantium: Sinistra manus ossea continet ramum Arteriae repletae, Coralium rubrum repraesentantem.

N°. CXXXIX. Pedamentum, supra quod rupes parva posita, in cujus cavo continetur Ovulum Gallinaceum, ex Ovo Gallinaceo desumptum.

Illud

Illud autem æquè obſitum putamine duro, ac ovum è quo deſumptum eſt. Vid. Tab. III. Fig. III.

N°. CXL. Portio Pulmonis fœtus humani, ſupra pedamentum ſita, cujus Arteria propter repletionem rubedinem in totum induit, locus autem ubi ſpinula Echinomelocacti majoris infixa eſt, ibi ultimæ extremitates mirum in modum oculos incurrunt.

N°. CXLI. Phiala in liquore continens portionem Stomachi humani, quæ rubicundiſſima propter ſæpius memoratam repletionem.

In hujus objecti ſuperficie interiore (quæ hic facta exterior) conſpiciendos ſeſe exhibent Pori innumeri, an emittentes, an admittentes, dicere nequeo: præterea rugæ naturales hic viſui occurrunt facie interiore hujus objecti.

N°. CXLII. Portio Stomachi humani, ex alio homine deſumpta, cujus rugæ in varias particulas diviſæ, Glandulas mentiuntur, quæ nil niſi ſubdiviſæ rugæ ſunt.

Suprema hujus objecti pars, portio eſt Inteſtini Duodeni, in cujus ſuperficie interiore nova quædam apparentia viſui occurrit, de qua in poſterum.

N°. CXLIII. Stomachus fœtus recens nati, in cujus ſuperficie interiore videndas ſeſe exhibent novitates quædam, de quibus Vid. Theſ. Anat. II. Tab. V. Fig. 3. & 4. ubi hujus rei conſtitutionem delineari curavi uno tantum loco, in hoc autem objecto per univerſam ſuperficiem interiorem illud conſpici poteſt.

N°. CXLIV. Pedamentum inſtructum Stomacho fœtus humani recens nati, balſamo condito & inflato.

N°. CXLV. Portio inteſtini Jejuni juvenis, cujus Arteriolæ ſunt repletæ, & Juga, Valvulæ conniventes dicta, vix propullulant, id quod plures obſervavi.

N°. CXLVI. Phiala liquore repleta, in qua conſervatur Oculus humanus, ita præparatus, ut luculenter in conſpectum veniant Tunica Choroidea, ut & Ruyſchiana.

Iſtæ Tunicæ gaudent Arteriolis repletis, diverſum reptatum inter ſe obſervantibus, unde liquet geminas eſſe Membranas, ſeu tunicas.

N°. CXLVII. Oculus vitulinus eodem modo præparatus, in

in quo videre licet easdem Tunicas, & Ligamentum ciliare, nec non ejus Processum.

N°. CXLVIII. Brachium fœtus, cum annexa Scapula, balsamo indurata.

Hujus Cutis rubicundissima est facta, propter repletionem extremitatum vasculorum, id quod in hoc objecto mirum visu occurrit.

N°. CXLIX. Ren fœtus humani bisectus, & artificiosissime repletus, in quo nil occurrit, quod Glandulæ sit simile, quia.

Corpuscula rotunda, & glandiformia, de quibus antea sermonem habui, in totum sunt dissoluta, & extricata.

Ductus, qui dicuntur Bellini, in totum quoque repleti sunt propter repletionem Arteriolarum.

ASSER Minor. III.

N°. CL. Pedamentum, & supra illud phiala, in liquore continens fœtum humanum majoris articuli digiti (præter propter) magnitudine, cujus membra externa, seu artus adsunt perfecta. Vid. Tab. I. Fig. I.

Circa hunc fœtum considerandum sc.

1°. Quod adhuc hæreat in proprio liquore, in quo hæsit in corpore materno, idque in membrana Amnio, quæ telæ aranearum instar tenuis.

2. Quod liquor pellucidus remanserit, ita ut fœtus luculenter ab omni parte lustrari possit.

3°. Quod simul cum supra dicto liquore materno, jam conservetur in liquore balsamico meo, ita ut naturali albedine præditus, & vitæ speciem repræsentans, ita remanserit, ac si adhuc hæreret in Utero materno: cum autem hæc omnia captum hominis fere superent, haud adeo mirum est, neque ægre fero, quod quidam ex iis, qui mea rodere solet, dixerit, illud fieri non posse, & quod liquore primo affuso, alterum affuderim, nam ipsemet credidissem illud non posse ita præparari, sed qui objectum sine præjudicio perlustraverit, videbit, propter membranæ dictæ tenuitatem priorem liquorem effundi, & alterum affundi non potuisse: præterea cum illud fieri non possit sine nexu, vel nodatione supradicti capilli, à quo de-

dependet, hic nullum videbimus nodum; sumpsi tantum acum subtilem, capillo munitam, quam suspensa manu per Membranulam & Funiculum Umbilicalem transegi, & sic phialæ indidi, & hoc luculentissime videri potest, ita ut nemo dubitaturus sit, qui illud perlustraverit objectum, quemadmodum nemo jam amplius dubitat, quin detur in Oculo Tunica Ruyschiana; atque etiam quod Cortex Cerebri, nil sit, nisi Arteriolarum pulposarum extremitates, sed quod adhuc inveniantur, qui perverse judicant de vera Hepatis, Renum, & Lienis substantia, satis mirari nequeo, quandoquidem illud sole meridiano clarius (si ita loqui liceat) demonstro in Visceribus integris, & quicumque contrariæ opinioni adhærere velit, demonstret illud non mentis, sed corporeis oculis, id quod ego facio in meis exhibitis.

N°. CLI. Pedamentum concinnatum ex frustis rupis, & loco Coralliorum rubrorum, ramas Vasorum sanguineorum ceracea materia rubra repletos sumpsi: Supra illud Pileolus rotundus è Cute Capitis pueri confectus, qui tanta copia Vasorum sanguineorum repletorum præditus est, ut summa rubedine superbiat: Superficies exterior Capillis cinereis crispis undique obsita.

N°. CLII. Phiala liquore repleta, in qua visui occurrit fœtus humani Ren, cujus Capsula atrabilaria, (Ren succenturiatus dicta,) Reni imposita, tantæ magnitudinis est, ut Renem ipsem fere adæquet.

Huic objecto, portio Diaphragmatis parte superiore adhuc connectitur, Vasculis sanguineis plurimis repleta.

Not. Quoque dictam Capsulam esse ceu bifurcatam.

N°. CLIII. Phiala, eodem modo præparata, & in ea portio Cerebri humani, in qua satis superque videre est, Corticem constare ex Vasculis sanguineis repletis.

N°. CLIV. Auricula humana in liquore conservata, quæ naturalem colorem rubicundum in præparatione acquisivit.

N°. CLV. Portio Membranæ Chorii, in duas lamellas, seu membranulas, divisa, id quod aliquando in corpore vivo fit, nempe cum humor in Amnio contentus ex parte stillaverit, aut viam sibi quæsiverit inter dictam duplicaturam, & tunc bini liquores in partu erumpunt, id quod forsan erroris caussam dedit illis, qui, Tertiam & Allantoideam membranam sta-

ſtatuerunt in corpore humano, quam fruſtra tamen aliquis quæreret in ſtatu perfectiore.

N°. CLVI. Pedamentum, & ſuper illud, Segmentum Inteſtini Jejuni è corpore humano, ita præparatum, ut Valvulæ conniventes, (mihi Juga) non ſolum, verum etiam Jugorum Vaſcula ſanguinea repleta conſpici poſſint.

N°. CLVII. Auricula infantis balſamo præparata in forma ſicca, per quam millena repunt Vaſcula ſanguinea repleta.

N°. CLVIII. Portio Vermis lati, in liquore conſervata.

N°. CLIX. Portio Inteſtini Jejuni infantis rubicundiſſima; propter Vaſorum repletionem, hujus Juga magis prominent in ſuperficie interiore, quam in juvene ſupra citato, & per illa innumera Vaſcula diſſeminantur, id quod antehac nunquam tam nitide me vidiſſe, fateor.

N°. CLX. Portio Meſenterii infantis, per quam diſperſæ ſunt Glandulæ aliquot, quarum conſtitutio vaſculoſa, microſcopio viſa, profecto admiranda eſt.

Illa autem non glomeris inſtar in orbem diſpoſita, ſed inordinate, & vagabundo ductu decurrentia, & tanta quidem copia, ut nil, niſi vaſcula diceres, quarum extremitates ultimæ ſuccoſæ aut pulpoſæ aliter diſpoſitæ ſunt, quam in Liene & aliis partibus.

N°. CLXI. Phiala in liquore reſervans Brachium infantis, ita præparatum, ut ad amuſſim reſpondeat Brachio infantis Febre purpurea laborantis: Inter digitos manus continet integumento lato & craſſo analogum quid.

Illud autem nil eſt, niſi ſerum ſanguinis inflammatorii poſt Venæſectionem in ſuperficie ſupernatantis: hunc autem abſtuli, & liquori meo indidi, unde tantum duritiem & tenacitatem acquiſivit, ut mentiatur Integumentum validum & craſſum.

N°. CLXII. Phiala, & in ea, portio Inteſtini Jejuni hominis, è cujus ſuperficie interiore propullulant Glandiformia corpuſcula, ſeu Glandulæ ſolitariæ.

* N°. CLXIII. Pedamentum inſtructum Veſiculis ſeminalibus humanis, ceracea materia alba repletis, & balſamo induratis: hisce annectitur Proſtata, (vel, ut alii volunt, in numero plurali Proſtatæ,) ut & Vaſa Ejaculatoria, quæ antequam ſeſe in Veſiculas inſerunt, Veſicularum naturam induunt: præterea

Ca-

Caput Gallinaginis, ut & duo Oscula Veficularum dictarum in confpectum veniunt, nec nonOscula Proftatæ, vel Proftatarum.

N°. CLXIV. Phiala liquore repleta, & in illa Nervi optici, qui ex plurimis fibris Nerveis compofiti, Arundinem Indicam æmulantur.

N°. CLXV. Pedamentum, & fuper illud lobus Pulmonis humani, cujus Vafa fanguinea ita funt repleta materiâ ceraceâ flavâ, ut totum objectum videatur conftare, non nifi, è vasculis fanguineis.

N°. CLXVI. Portio Pulmonis humani fuper pedamentum, hujus lobulorum fubdivifio melius, quam in præcedente objecto, oculis fpectanda fubjicitur.

N°. CLXVII. Portio magna Pulmonis vitulini rubicundiffima, propter Arteriarum repletionem: hujus lobos aliter effe conftitutos, ac in homine, fatis fuperque hic liquet, imo hoc objecto in confpectum producto, facile eft judicare plurimorum auctorum figuras effe factas ad objecta vitulina, non autem ad humana.

N°. CLXVIII. Portio Pulmonis humani, balfamo in forma ficca præparata, & quod notandum, quamvis Vafa Arteriofa fint repleta, attamen Veficulæ Pulmonales remanferunt apertæ, ita ut illarum copia, forma & magnitudo fuperftites remanferint.

N°. CLXIX. Lobus Pulmonis fœtus humani, in quo Lobuli, ubi fpinulis notati funt, eodem modo vifui occurrunt, quafi ibi loci portiunculæ illæ ex folis fuccofis extremitatibus Arteriolarum conftarent.

In hujus Thefauri parte inferiore, duæ continentur thecæ, quarum.

1ª. Continet N°. CLXX. Partes generationis muliebres, balfamo induratas, à quadraginta circiter annis confervatas, & fupra afferem expanfas: harum partium vafa fanguinea Arteriofa ceraceâ materiâ rubrâ funt referta.

Litt. A. Denotat Truncum Arteriæ magnæ defcendentis.

B. B. Duas Arterias Emulgentes, potius Renales.

C. C. Illarum divifiones.

D. Demonftrat ulteriorem diftributionem Arteriarum Renalium in latere dextro, quæ præparatio nitidiffima eft.

E E. E. Re-

E. E. Renes ſuccenturiatos Subere repletos: horum ſiniſter triangularis, dexter vero figuram Linguæ pueri repræſentat.

F. F. Arterias Renum Succenturiatorum ex Arteriis Renalibus oriundas.

G. Renem ſiniſtrum, ſubere repletum, ut figuram veram repræſentaret, quam obtinebat ante repletionem, gaudetque duabus Arteriis Renalibus, id quod raro accidit.

H. H. Arteriam geminam ſpermaticam, ſub Arteriis Renalibus oriundam, ex Arteriæ magnæ trunco.

I. Arteriam Gaſtricam.

K. Arteriam Meſentericam ſuperiorem.

L. L. Arterias Lumbares.

M. M. Arterias Iliacas.

N. N. Illarum divaricationes.

O. O. Ramos, ex dictis divaricationibus oriundos, è quibus prodeunt Rami, per Vaginam & Uterum diſſeminati.

P. Uterum Subere præparatum, ut naturalem repræſentaret formam & magnitudinem.

Q. Veſicam Urinariam inflatam, ceu naturaliter conſtitutam, absque rugis, aut foveis.

R. Vaginam Uterinam, admodum largam & capacem, forſan propter Uteri prolapſum, quem videtur fuiſſe paſſa, dum viveret.

S. Ductum Urinarium, cum ejus hiante orificio.

T. T. Duo Ligamenta teretia uteri.

V. V. Duos Ureteres.

Ligamenta duo lata Uteri, Ovaria, ut & Tubæ Fallopianæ deficiunt in hoc ſubjecto, quæ tamen in ſequenti objecto comparent.

N°. CLXXI. Capſula continens fruſtum Dentis Elephantis, in quo adhuc hæret globus æneus, qui ſclopeti exploſione Dentem penetravit, & quod notandum, foramen, per quod intravit globus, tam anguſtum eſt, ut ne quidem eximi poſſit globus, ſine dicti fruſti Dentis læſione. Vid. Tab. II. Fig. 8.

N°. CLXXII. Capſula reſervans fruſtum magnum Dentis Elephantis, innumeris exodontoſibus præditum, forſan propter ſclopeti exploſionem, ut ſupra dictum, ſuntque exodontoſes, tam raræ, ut rupem repræſentare videantur. Vid. Tab. II. Fig. 7.

N°. CLXXIII.

N°. CLXXIII. Capſula quadrata ex ligno Indico confecta, in qua continetur ſceleton Muris nitidiſſimum, inter pedes anteriores oſſeos continens Vaſa Arterioſa repleta, eaque deſumta ex Pia Matre foetus recens nati.

N°. CLXXIV. Os Tibiæ à carie craſſius, & deforme factum, ita ut extrinſecus undique exeſum ſit.

Intrinſecus contra, maxima parte ſolidiſſimum factum & occæcatum. Vid. Tab. II. Fig. 2. & 3.

THECA IIa. continet.

N°. CLXXV. Partes generationis mulieris in forma ſicca balſamatas, & ſupra aſſerem explanatas; harum Vaſa Venoſa replevi quoque ceraceâ materiâ rubrâ, abhinc quadraginta annos.

Litt. A Uterus ſubere repletus & præparatus, ut naturalem magnitudinem & formam repræſentaret.

B. Ovarium ſiniſtrum.

C. Ovarium dextrum.

D. D. Tubæ Fallopianæ, ſeu Ovi ductus.

E. E. Illorum Fimbriæ.

F. F. Ligamenta lata ſeu Alæ Veſpertilionum, per quæ diſſeminantur vaſa ſanguinea Venoſa, repleta.

G. G. Ligamenta teretia.

H. H. Venæ ſpermaticæ, quarum dextra ortum ducit ex Venæ Cavæ deſcendentis trunco, ſiniſtra vero ex Vena Renali, ſeu Emulgente.

I. Veſica Urinaria.

K. K. Ureteres.

L. Truncus Venæ Cavæ deſcendentis.

M. M. Venæ Renales, ſeu Emulgentes, cum ſuis divaricationibus.

N. N. Glandulæ Renales, ſeu Capſulæ Atrabilariæ.

O. Inteſtinum rectum.

P. Vagina, in qua Oſculum ductus Urinarii videre licet.

N°. CLXXVI. Hominis os Cubiti, carie exeſum & deforme factum, in cujus cavo continetur Fiſtula oſſea, in totum ſeparata ab Oſſis Cubiti exteriore ſubſtantia, ita ut undique mobilis ſit, & hoc factum exiſtimo à pure acriore: hujus rei

 exem-

exemplum olim repræsentavi in Thesaur. Anatomicis circa Os Tibiæ.

Illud autem posse fieri nemo ambiget, qui domi meæ viderit Os Humeri, in quo Osseo-spongiosa substantia, tanquam Diploë Cranii reperitur, inter duas lamellas, & hoc in nonnullis contingere comperi, & quid obstaret, quo minus pus acre in tali casu possit erodere substantiam illam Osseo-spongiosam, & hoc facto, facies horum ossium exterior separatur in totum, à facie interiore.

Considerandum quoque, dictum Os Cubiti ita esse constitutum, ut nemo possit dictam Fistulam interiorem eximere & denuo indere, sicut patet ex annexa Fig. I. Tab. III.

Ita ut dubitandi ne quidem causa superfit, & si quis esset, qui hoc negare vellet, videat illa propriis oculis domi meæ, aut adeat Expertissim. Virum. Dm. Clopton Havers, qui existimat omnia Ossa constare ex lamellis, & hoc dato, facilius illud posse, fieri, quis dictis calculum apponere denegabit?

N°. CLXXVII. Segmentum Ossis Tibiæ, serrâ, secundum longitudinem in duas partes divisum, & topho osseo obsitum, unde superficies exterior quoque, eadem regione erosa & exostosi obsita est. Vid. Tab. II. Fig. 9. & 10.

N°. CLXXVIII. Segmentum Ossis Tibiæ, in duas quoque partes serrâ divisum, hujus superficies exterior valde incrassata, dura, & in tophum conversa, in interiore superficie contra exostosis cavernosa. Vid. Tab. II. Fig. 4. & 5.

Et quod notandum, segmentum serra divisum, est è medio Ossis Tibiæ, ubi cutis, horrendo aspectu, variis tuberculis obsita est. Vid. Tab. II. Fig. 6.

N°. CLXXIX. Humani portio Stomachi magna, balsamo indurata, in illâ rugæ non solum, verum etiam Vasa Sanguinea mirum in modum ad ultimum usque sunt repleta.

N°. CLXXX. Phiala in liquore conservans portionem Epidermidis Æthiopis, in qua luculentissime apparent Papillarum Nervearum extremitates: Huic Epidermidi adhæret quoque Cutis portio, facie sc. interiore.

N°. CLXXXI. Capsula quadrata ex ligno Juglandino, & in illa magna portio Membranæ, quæ Hepar ambit; per eam disseminantur Arteriæ repletæ, & tanto quidem numero, ut

ſatis mirari haud potuerim: circa illarum dictas ulimas extremitates peculiare quid reperio, id quod ſculptor, cælo ſuo, repræſentare vix ac ne vix quidem potuit.

Illud autem in conſpectum non venit, niſi ſubjectum à latere perluſtretur & quidem cælo ſereno exiſtente, aut in radiis ſolaribus.

Olim dictam Membranam, in Epiſt. Anat. Probl. delineari curavi, cum ſuis Arteriolis, enim vero quanta differentia eſt inter illam, & hanc exhibitam figuram. Vid. Tab. III. F. V.

Illo tempore gaudio afficiebat, cum artificio peculiari detegerem dictas Arteriolas quas nunquam videram ab aliis mihi eſſe demonſtratas, multo minus per figuras exhibitas, nunc vero in hoc Theſaur. X. non ſolum illas, demonſtro tanto numero, verum etiam peculiari extremitatum tenuitate.

N°. CLXXXII. Capſula continens portionem oſſis femoris, ex infante, ſerra diviſam, in cujus cavo non ſolum viſui occurrit Membranula, inſtar telæ araneæ tenuis, quæ medullam ambit, verum etiam Arteriolæ, per illam diſperſæ, Vid. Tab. III. Fig. IV.

Quando illa membranula ab acrioribus humoribus afficitur, dolores excitantur intolerabiles præſertim in lue venerea.

Circa Epiphyſin ſuperiorem, quæ in illis infantulis plane cartilaginea eſt, obſervo illam cartilaginem abruptam conſtare ex variis particulis, quæ temporis ſucceſſu combinantur, & in unum corpus rediguntur.

N°. CLXXXIII. Phiala in liquore continens portionem Epidermidis, plantæ pedis, ex Æthiope, in qua luculentiſſime conſpiciuntur Papillarum Nervearum extremitates, tanquam agminatim diſpoſitæ.

Not. Parti interiori hujus Epidermidis cutis adhæret, & ſic omnis dubitandi anſa aufertur. Illud autem rarum eſſe cenſeo; ſc. poſt mortem, Papillarum cutanearum extremitates poſſe demonſtrari. Vid. Tab. III. Fig. 3.

N°. CLXXXIV. Portio frontis, in qua viſui occurrit Arteriarum curſus & diſtributio, per palpebrarum ſuperiorum cutem. Hæ autem ortum ducunt è canto oculi majore. Vid. Tab. III. Fig. 6.

Figurarum explicatio.

TAB. I.

Fig. I. indigitat phialam, in qua confervatur portio Maxillæ inferioris, cum portione Malæ humanæ.
A. Integumenta Malæ exteriora.
B. Epithelia Malæ.
C. Papillæ nerveæ Epitheliâ fuâ obductæ, quæ admodum exiles funt, ita ut fculptor illas non fatis bene delineare potuerit.
D. Ornamentum fericeum cæruleum, fub phiala pofitum.
E. Dentes molares.
Fig. II. indigitat portionem Epitheliæ papillofæ Buccæ microscopio vifam, cujus lens magnitudine convenit cum humore cryftallino afelli minoris.
Fig. III. Exhibetur fœtus humanus qui adhuc continetur in membranas Amnio, & ejus proprio liquore, in quo hofpitabatur in corpore materno, dum viveret.
A. Membrana Amnios, telæ araneæ inftar tenuis, cum liquore proprio.
B. Pufio, feu Fœtus.
C. Capfula, ut & ornamentum fericeum cæruleum, in quibus pofita eft phiala cryftallina.

TAB. II.

Fig. I. Exhibet os cubiti deforme factum ab humoribus acrioribus.
A. Fiftula offea interna, quæ undique feparata eft à fubftantia offea externa.
B. Sinus.
C. Olecranum deforme factum.
Fig. II. Offis Tibiæ deformis, ferræ ope in duas partes divifi, facies exterior.
A. A. Sinus cavernofis.
Fig. III. Ejusdem offis facies interior.

A. Por-

A. Portio ossis solidissima facta, & à pristina cavitate destituta.
B. B. Substantia osseo spongiosa.
Fig. IV. Ossis Tibiæ portio, Topho osseo obsita, & serrâ in duas partes secta.
A. Facies interna.
B. Exostosis osseo-spongiosa non admodum dura.
Fig. V. Ejusdem Ossis facies exterior.
A. Tophus cavernosus, & admodum durus.
Fig. VI. Cutis horrendo adspectu, & inæqualis, ossis præcedentis Fig.
Fig. VII. Portio dentis Elephantis variis exodontosibus obsita, à sclopeti explosione forsan ortis.
Fig. VIII. Exigua portio Dentis Elephantis, in qua globus æneus reperitur, qui sclopeti ope intravit.
A. Portio Dentis.
B. Globus æneus.
Fig. IX. Portio ossis Tibiæ topho obsita, & secundum longitudinem divisa.
A. Facies externa propter tophum gibbosa.
Fig. X. Ejusdem ossis facies interior.
A. Substantia ossea admodum crassa & dura.
B. Exostosis cavernosa.

TAB. III.

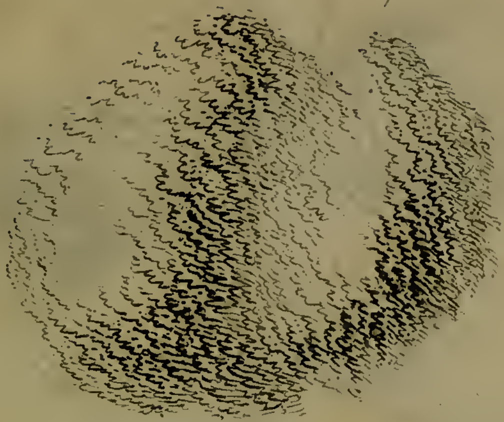
Fig. I. Embrio ab umbilicali funiculo dependens.
Fig. II. Portio Ossis humeri e puerulo.
A. Epiphysis superior, partim cartilaginea, partim ex ossiculis constans.
B. Particulæ osseæ.
C. Substantia interior, quæ osseo-spongiosa, medulloso liquore imbuta, & membranula adeo tenui obsita, ut telam araneæ adæquet. Hæc autem superbit arteriolis repletis, & exinde rubedine prædita.
Fig. III. Portio Epidermidis ex Æthiope.
A. Epidermis admodum crassa.
B. Papillarum agmen.

Fig. IVa. Portio ossis Femoris ex puerulo, in cujus Epiphysi superiore cartilaginea varia quoque ossicula apparent.

Fig. V. Membrana Hepar humanum ambiens, per quam Arteriolæ reptant innumeræ.

Fig. VIa. Portio. Frontis ex puero, per cujus Palpebram superiorem disseminantur Arteriolæ, ex angulis majoribus prodeuntes.

Fig. II.

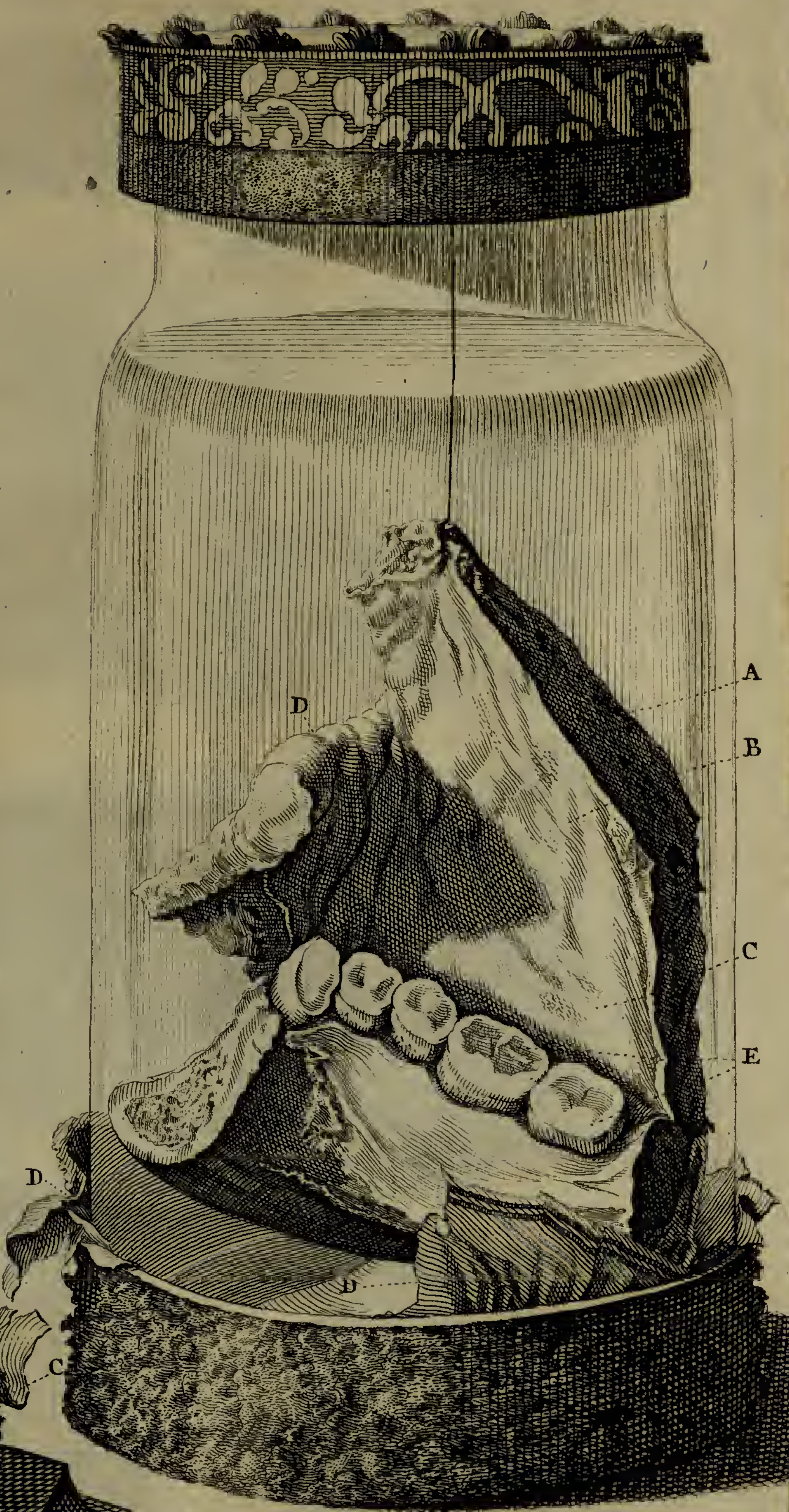

Fig. I.
A
B
C
D
E
D.
D

Fig. III.
A
B
C
C
ad vivum delin et Sculp

Fig. I.
A
B
C
C
Fig. II.
A
A
Fig. III.
B
A
B
Fig. IV.
A.
B
Fig. V.
A.
Fig. VI.
Fig. VII.
Fig. VIII.
A
B
Fig. IX.
A
A
B
Fig. X.

Fig. I.

Fig. II.

Fig. III

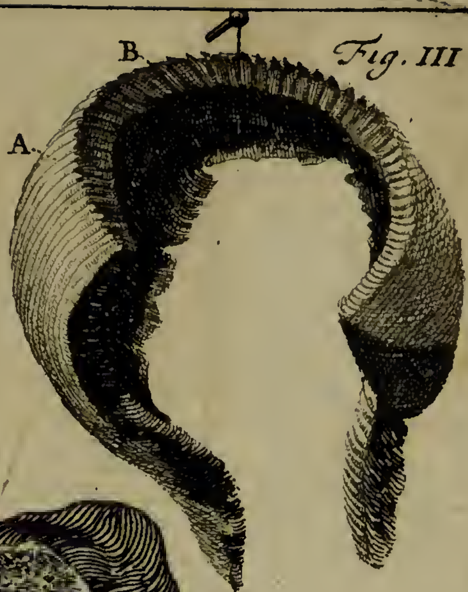

Fig. IV.

Fig. V.

Fig. VI.

